

Holy Bible

Aionian Edition®

Η Καινή Διαθήκη
Greek NT Byzantine

Holy Bible Aionian Edition ®

Η Καινή Διαθήκη
Greek NT Byzantine

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org

Source version: 4/18/2025

Source copyright: Public Domain
Antiquity, 1904

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously

<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language

Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>

Report content and format concerns to Nainoia Inc

Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Ελληνική at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Ελληνική at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
- 05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Κατά Ματθαίου	1
Κατά Μαρκού	43
Κατά Λουκᾶν	70
Κατά Ιωαννῆν	115
Πραξεις	148
Προς Ρωμαιούς	193
Προς Κορινθίους Α'	210
Προς Κορινθίους Β'	226
Προς Γαλατας	237
Προς Εφεσιους	243
Προς Φιλιππησιους	249
Προς Κολοσσαεις	253
Προς Θεσσαλονικεις Α'	257
Προς Θεσσαλονικεις Β'	261
Προς Τιμοθεον Α'	263
Προς Τιμοθεον Β'	268
Προς Τίτον	272
Προς Φιλημονα	274
Προς Εβραιους	275
Ιακωβου	288
Πετρου Α'	293
Πετρου Β'	298
Ιωαννου Α'	301
Ιωαννου Β'	306
Ιωαννου Γ'	307
Ιουδα	308
Αποκαλυψις Ιωαννου	310

APPENDIX

- Reader's Guide
- Glossary
- Maps
- Destiny
- Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT



H. PISAN.

'Ο δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε· πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσι.

διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἴματια αὐτοῦ ἔβαλλον κλῆρον.

Κατα Λουκαν 23:34

Κατα Ματθαιον

1 Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, σὺν
Δαυΐδ σὺν Ἀβραάμ. 2 Ἀβραὰμ ἐγέννησε
τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ,
τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ οὗ
Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς
ἀδελφοὺς αὐτοῦ, 3 Ἰούδας δὲ ἐγέννησε
τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ,
Φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐσρῶμ, Ἐσρὼμ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἀράμ, 4 Ἀρὰμ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἀμιναδᾶβ, Ἀμιναδᾶβ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ναασσών, Ναασσών δὲ ἐγέννησε τὸν
Σαλμῶν, 5 Σαλμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὸζ
ἐκ τῆς Ραχάβ, Βοὸζ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ωβὴδ ἐκ τῆς Ρούθ, Ωβὴδ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ιεσσαί, 6 Ιεσσαὶ δὲ ἐγέννησε τὸν Δαυΐδ τὸν
βασιλέα. Δαυΐδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν
Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, 7 Σολομὼν δὲ
ἐγέννησε τὸν Ροβοάμ, Ροβοάμ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἀβιά, Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά, 8 Ἀσὰ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ὁζίαν, 9 Ὁζίας δὲ ἐγέννησε τὸν
Ιωάθαμ, Ιωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχαζ,
Ἀχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν, 10 Ἐζεκίας
δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆς δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἀμών, Ἀμών δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἰωσίαν, 11 Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν
Ιεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς
μετοικεσίας Βαβυλῶνος. 12 Μετὰ δὲ τὴν
μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησε
τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ζοροβάβελ, 13 Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἀβιούδ, Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακείμ,
Ἐλιακείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ, 14 Ἀζώρ
δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ, Σαδώκ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἀχείμ, Ἀχείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ, 15
Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ
δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν, Ματθὰν δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, 16 Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ οὗ
ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός.
17 Πᾶσαι οὖν αἱ γενεὰι ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως
Δαυΐδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυΐδ
ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ
δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας
Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ
δεκατέσσαρες. 18 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ
ἡ γέννησις οὕτως ἦν. μνηστευθείσης γὰρ
τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσὴφ, πρὶν
ἡ συνελθεῖν αὐτοὺς εὐρέθη ἐν γαστρὶ
ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἅγιου. 19 Ἰωσὴφ
δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὡν καὶ μὴ
θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη
λαθραὶ ἀπολῦσαι αὐτήν. 20 ταῦτα δὲ αὐτοῦ
ἐνθυμηθέντος ἵδον ἄγγελος Κυρίου κατ'
ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων. Ἰωσὴφ οὐδὲς
Δαυΐδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριὰμ
τὴν γυναῖκα σου τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν
ἐκ Πνεύματός ἐστιν Ἅγιου. 21 τέξεται δὲ
υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν
αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν
ἀμαρτιῶν αὐτῶν. 22 Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν
ἴνα πληρωθῆ τὸ ρῆθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου
διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· 23 ἵδον ἡ
παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται οὐδὲν,
καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουὴλ,
ὅ ἐστι μεθερμηνεύμενον μεθ' ἡμῶν ὁ
Θεός. 24 Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ
ὑπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ
ἄγγελος Κυρίου καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ, 25 καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἔως οὗ

ἔτεκε τὸν νίδιον αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν· ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

12 καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ

2 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεέμ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. 13

βασιλέως, ἵδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν ἵδοὺ ἄγγελος παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα 2 λέγοντες· Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ ποῦ ἔστιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, ἀνατολῇ καὶ ἥλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ.

3 Ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ, 4 καὶ αὐτό. 14 Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ

συναγαγών πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ', καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, 15 καὶ αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. 5 οἱ δὲ ἦν ἐκεῖ ἔως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου, ἵνα εἶπον αὐτῷ· ἐν Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας· πληρωθῆ τὸ ῥήθεν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ οὗτο γάρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου προφήτου λέγοντος· ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα

6 καὶ σὺ Βηθλεέμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς τὸν νιόν μου. 16 Τότε Ἡρώδης ἴδων ὅτι ἐλαχίστη εἴ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδᾳ ἐκ ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν, σοῦ γάρ ἔξελεύσεται ἡγούμενος, δστις καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλε πάντας τοὺς παῖδας ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ. 7 τοὺς ἐν Βηθλεέμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις Τότε Ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ ἡκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος, 8 καὶ πέμψας αὐτοὺς τοῦ προφήτου λέγοντος· 17 φωνὴ ἐν Ραμᾶ εἰς Βηθλεέμ εἰπε· πορευθέντες ἀκριβῶς ἔξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου, ἐπάν τοῦ πολύς· Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, εὗρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, δπως κάγὼ ἐλθών προσκυνήσω αὐτῷ. 9 οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ προφήτου λέγοντος· ἐν Αἴγυπτῳ τὸν χρόνον ὃν ἡκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων. τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν· καὶ ἴδού ὁ 18 φωνὴ ἐν Ραμᾷ· ἐγερθεὶς πορεύοντες εἰς γῆν Ἰσραὴλ· τεθνήκασι γάρ εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ οἵ την ψυχὴν τοῦ παιδίου. 21 ὁ παιδίον δὲ τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύοντες εἰς γῆν Ἰσραὴλ· τεθνήκασι γάρ εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ οἵ την ψυχὴν τοῦ παιδίου. 21 ὁ παιδίον δὲ τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἥλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. 22 Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς μητέρα αὐτοῦ καὶ ἥλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ.

'Ιουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὑμᾶς ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ὁ δὲ ὄπίσω ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ μου ἐρχόμενος ἵσχυρότερός μού ἐστιν, οὗ κατ' ὅναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· Γαλιλαίας, 23 καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῇ πυρί. 12 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ τὸ ῥήθεν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει κληθήσεται.

τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ

3 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἱωάννης ὁ βαπτιστὴς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας 2 καὶ λέγων· μετανοεῖτε· ἥγγικε γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 3 οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· φωνὴ βιοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. 4 Αὐτὸς δὲ ὁ Ἱωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμῆλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὁσφὺν αὐτοῦ, ἥ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. 5 Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορδάνου, 6 καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ὑπ’ αὐτοῦ ἔξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. 7 ἴδων δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ

ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. 13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἱωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ’ αὐτοῦ. 14 ὁ δὲ Ἱωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων· ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχη πρός με; 15 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· ἄφες ἄρτι· οὕτω γάρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφίησιν αὐτόν· 16 καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ ἀνεώχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν καὶ ἐρχόμενον ἐπ’ αὐτόν· 17 καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ νίος μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ὁ θεὸς αὐτοῦ ἐνδόκησα.

Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα 4 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον αὐτοῦ εἰπεν αὐτοῖς· γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπὸ τοῦ Πνεύματος πειρασθῆναι ὑπὸ ὑπέδειξεν ὡμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης τοῦ διαβόλου, 2 καὶ νηστεύσας ἡμέρας ὀργῆς; 8 ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα τῆς μετανοίας, 9 καὶ μὴ δόξητε λέγειν ὕστερον ἐπείνασε. 3 καὶ προσελθῶν αὐτῷ ἐν ἑαυτοῖς, πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ. ὁ πειράζων εἶπεν· εἰ τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ λέγω γάρ ὡμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν ἦνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. 4 ὁ δὲ λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. ἀποκριθεὶς εἶπε· γέγραπται, οὐκ ἐπ’ ἄρτῳ 10 ἥδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν μόνω ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ’ ἐπὶ παντὶ τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ. μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ 5 Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς εἰς πῦρ βάλλεται. 11 ἐγὼ μὲν βαπτίζω τὴν ἄγιαν πόλιν, καὶ ἵστησιν αὐτὸν ἐπὶ

τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ 6 καὶ λέγει αὐτῷ· εἰς τὴν θάλασσαν· ἵσαν γὰρ ἀλιεῖς· 19 καὶ εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω· λέγει αὐτοῖς· δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων. 20 οἱ δὲ εὐθέως ἐντελεῖται περὶ σοῦ, καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀρούσι ἀφέντες τὰ δίκτυα ἡκολούθησαν αὐτῷ. σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα 21 Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο σου. 7 ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς πάλιν γέγραπται, ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου. 8 καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τῷ πλοιώ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς ὅρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. 22 οἱ δὲ εὐθέως δόξαν αὐτῶν 9 καὶ λέγει αὐτῷ· ταῦτα ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν πάντα σοι δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς ἡκολούθησαν αὐτῷ. 23 Καὶ περιῆγεν ὅλην μοι. 10 τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὥπαγε τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς διδάσκων ἐν ὀπίσω μου, σατανᾶ· γέγραπται γάρ, Κύριον ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ εὐάγγελιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων μόνῳ λατρεύσεις. 11 Τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ διάβολος, καὶ ἴδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ λαῷ. 24 καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς διηκόνουν αὐτῷ. 12 Ἀκούσας δὲ [ὁ Ἰησοῦς] ὅλην τὴν Συρίαν, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις τὴν Γαλιλαίαν, 13 καὶ καταλιπὼν τὴν νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους, καὶ Ναζαρὲτ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς Καπερναούμ δαιμονιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ τὴν παραθαλασσίαν ἐν δρίοις Ζαβουλὼν παραλυτικούς, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς· καὶ Νεφθαλείμ, 14 ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥήθεν 25 καὶ ἡκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· 15 ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, ὁδὸν Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία Ἰορδάνου.

τῶν ἐθνῶν, 16 ὁ λαὸς ὁ καθήμενος 5 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ἀνέτειλεν αὐτοῖς· 17 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν· μετανοεῖτε· ἦγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 18 Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον

δρος, καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, 2 καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων· 3 μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 4 μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. 5 μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν. 6 μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν

δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ 7 μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. 20 λέγω γὰρ ὑμῖν ἐλεηθήσονται. 8 μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ ὅτι ἔὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὅψονται. 9 πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν κληθήσονται. 10 μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι οὐρανῶν. 21 Ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἔνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ ἀρχαίοις, οὐ φονεύσεις ὃς δ' ἂν φονεύσῃ, βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. 11 μακάριοι ἐστε ἔνοχος ἐσται τῇ κρίσει. 22 Ἔγω δὲ λέγω ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι καὶ ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὄργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν αὐτοῦ εἰκῇ ἔνοχος ἐσται τῇ κρίσει: ὃς δ' ἂν ψευδόμενοι ἔνεκεν ἔμοι. 12 χαίρετε καὶ εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ῥακά, ἔνοχος ἐσται ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ συνεδρίῳ: ὃς δ' ἂν εἴπῃ μωρέ, ἔνοχος τοῖς οὐρανοῖς: οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς ἐσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. (Geenna προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν. 13 Ὅμετις ἐστε g1067) 23 Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου τὸ ἄλας τῆς γῆς ἔαν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῆ, ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάκεῖ μνησθῆς ὅτι ὁ ἐν τίνι ἀλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἴσχύει ἔτι εἰ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, 24 ἄφες ἐκεῖ μὴ βληθῆναι ἔξω καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τὸ δῶρόν σου ἐμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, τῶν ἀνθρώπων. 14 Ὅμετις ἐστε τὸ φῶς τοῦ καὶ ὑπαγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σους κειμένη: 15 οὐδὲ καίουσι λύχνον σου. 25 Ἰσθι εὔνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ταχὺ ἔως ὅτου εἴ ἐν τῇ ὄδῷ μετ' αὐτοῦ, ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν μήποτέ σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ τῇ οἰκίᾳ. 16 οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν καὶ ὁ κριτής σε παραδῷ τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν εἰς φυλακὴν βληθῆσῃ: 26 ἀμὴν λέγω σοι, ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι τὸν οὐ μὴ ἔξελθῃς ἐκεῖθεν ἔως οὗ ἀποδῷς πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 17 Μή τὸν ἔσχατον κοδράντην. 27 Ἡκούσατε ὅτι νομίσητε ὅτι ἥλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐ μοιχεύσεις. 28 Ἔγω ἡ τοὺς προφήτας οὐκ ἥλθον καταλῦσαι, δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα ἀλλὰ πληρῶσαι. 18 ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν ἥδη ἐμοίχευσεν ἔως ἀν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 29 εἰ δὲ ὁ ἰῶτα ἐν ᾧ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ ὁφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, τοῦ νόμου ἔως ἀν πάντα γένηται. 19 ὃς ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ συμφέρει ἔὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτω τοὺς μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γέενναν. ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ (Geenna g1067) 30 καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ὃς δ' ἂν ποιήσῃ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε

ἀπὸ σοῦ συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά ὑμᾶς, 45 ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς σου βληθῆ εἰς γέενναν. (*Geenna g1067*) 31 ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, δτὶ τὸν ἥλιον αὐτοῦ Ἐρρέθη δέ ὃς ἀν ἀπολύσῃ τὴν γυναικα ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. 32 Ἔγὼ δὲ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. 46 ἐὰν λέγω ὑμῖν δτὶ ὃς ἀν ἀπολύσῃ τὴν γυναικα γάρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ αὐτὴν μοιχᾶσθαι, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην ποιοῦσι; 47 καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς φίλους γαμήσῃ, μοιχᾶται. 33 Πάλιν ἡκούσατε δτὶ ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐκ ἐπιορκήσεις, οἱ τελῶναι οὕτω ποιοῦσιν; 48 Ἔσεσθε οὖν ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὄρκους σου. ὑμεῖς τέλειοι, ὕσπερ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν 34 Ἔγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὄμόσαι ὅλως; μήτε τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστιν.

ἐν τῷ οὐρανῷ, δτὶ θρόνος ἐστὶ τοῦ Θεοῦ·

35 μήτε ἐν τῇ γῇ, δτὶ ὑποπόδιον ἐστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, δτὶ πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως· 36 μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὄμόσης, δτὶ οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκήν ἡ μέλαιναν ποιῆσαι.

37 ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί, οὐ οὔ τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν. 38 Ἡκούσατε δτὶ ἐρρέθη, ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὁφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος·

39 Ἔγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ’ ὅστις σε ῥαπίσει ἐπὶ τὴν δεξιὰν σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· 40 καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἴμάτιον· 41 καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἐν, ὕπαγε μετ’ αὐτοῦ δύο· 42 τῷ αἵτοῦντί σε δίδου καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῆς. 43 Ἡκούσατε δτὶ ἐρρέθη, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἔχθρόν σου. 44 Ἔγὼ δὲ λέγω ὑμῖν,

ἀγαπάτε τοὺς ἔχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ

6 Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 2 Ὄταν οὖν ποιῆσης ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσης ἔμπροσθέν σου, ὕσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. 3 σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου, 4 ὅπως ἡ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. 5 Καὶ ὅταν προσεύχῃ, οὐκ ἔσῃ ὕσπερ οἱ ὑποκριταί, δτὶ φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως ἀν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν δτὶ ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. 6 σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατέρι σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει

σοι ἐν τῷ φανερῷ. 7 Προσευχόμενοι δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε δὲ μὴ βαττολογήσητε ὕσπερ οἱ ἔθνικοί· σής οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· 21 ὅπου εἰσακουσθήσονται. 8 μὴ οὖν ὄμοιωθῆτε γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ αὐτοῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὃν χρείαν ἡ καρδία ὑμῶν. 22 Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτήσαι αὐτόν. 9 Οὕτως ἔστιν ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός οὗν προσεύχεσθε ὑμεῖς· Πάτερ ὑμῶν ὃ ἐν σου ἀπλοῦς ἦ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν τοῖς οὐρανοῖς· ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἔσται· 23 ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς 10 ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ ἦ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. Θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἔστι, τὸ γῆς· 11 τὸν ἄρτον ὑμῶν τὸν ἐπιούσιον σκότος πόσον; 24 Οὐδεὶς δύναται δυσὶ δὸς ἡμῖν σήμερον· 12 καὶ ἀφες ἡμῖν τὰ κυρίοις δουλεύειν· ἥ γὰρ τὸν ἔνα μισήσει ὀφειλήματα ὑμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν καὶ τὸν ἔτερον ἀγαπήσει, ἥ ἐνδὸς ἀνθέξεται τοῖς ὀφειλέταις ὑμῶν· 13 καὶ μὴ εἰσενέγκῃς καὶ τοῦ ἐτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε ὑμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ρῦσαι ὑμᾶς ἀπὸ Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ· 25 Διὰ τοῦτο τοῦ πονηροῦ· ὅτι σοῦ ἔστιν ἡ βασιλεία λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· φάγητε καὶ τί πίνετε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν ἀμήν. 14 Ἔὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ τί ἐνδύσησθε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἔστι τῆς παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; 26 πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· 15 ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν. 16 Ὄταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς ὕσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί· ἀφανίζουσι μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; 27 τίς δὲ ἐξ γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσι τοῖς ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἔνα; 28 καὶ περὶ ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. 17 σὺ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, 18 ὅπως μὴ νήθει· 29 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατὴρ τούτων. 30 Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σου δὲ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον σοι [ἐν τῷ φανερῷ]. 19 Μὴ θησαυρίζετε βαλλόμενον, δὲ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σής οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, δλιγόπιστοι; 31 καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, τί φάγωμεν διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι· 20 θησαυρίζετε ἥ τί πίωμεν ἥ τί περιβαλώμεθα; 32 πάντα

γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε γὰρ ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρήζετε οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς οὕτος γάρ τούτων ἀπάντων. **33** ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται. **13** Εἰσέλθετε βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ὑμῖν. **34** Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοί εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι αὐριον· ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἔαυτῆς· δί’ αὐτῆς. **14** τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιψμένη ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

7 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· **2** ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν. **3** τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; **4** ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἴδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; **5** ὑποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. **6** Μὴ δῶτε τὸ ἄγιον τοῖς κυσὶ μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς. **7** Αἴτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε, κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν· **8** πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. **9** ἢ τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, δύν ἐὰν αἰτήσῃ διὰ τοῦ ἀρτοῦ, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; **10** καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὅφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; **11** εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ ὅντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν δέ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν; **12** Πάντα οὖν ὅσα

ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν! **15** Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προφάτων, ἔσωθεν δέ εἰσι λύκοι ἄρπαγες, **16** ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν ἡ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; **17** οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. **18** οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν. **19** πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. **20** ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. **21** Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ’ ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **22** πολλοὶ ἐροῦσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· Κύριε Κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι προεφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; **23** καὶ τότε ὁμοιογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς ἀποχωρεῖτε ἀπ’ ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. **24** Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ,

ὅστις ὡκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν μόνον εἰπὲ λόγω, καὶ ίαθήσεται ὁ παῖς πέτραν· **25** καὶ κατέβῃ ἡ βροχὴ καὶ ἥλθον μου. **9** καὶ γὰρ ἐγὼ ἀνθρωπός εἰμι ὑπὸ οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ ἔξουσίαν, ἔχων ὑπ’ ἐμαυτὸν στρατιώτας, προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσε· καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. **26** καὶ καὶ ἄλλω, ἔρχουν, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους δούλω μου, ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. **10** καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὅμοιωθήσεται ἀνδρὶ ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε καὶ εἶπε τοῖς μωρῷ, ὅστις ὡκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἀκολουθοῦσιν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ ἐπὶ τὴν ἄμμον· **27** καὶ κατέβῃ ἡ βροχὴ καὶ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον. **11** λέγω δὲ ἥλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσε, ἤξουσι καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραὰμ καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη. **28** Καὶ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ἐγένετο ὅτε συνετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς οὐρανῶν, **12** οἱ δὲ νιὸι τῆς βασιλείας λόγους τούτους, ἔξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἔξωτερον· ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· **29** ἦν γὰρ διδάσκων ἐκεī ἔσται ὁ κλαυθμός καὶ ὁ βρυγμός αὐτοὺς ὡς ἔξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ τῶν ὁδόντων. **13** καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ γραμματεῖς.

ἐκατοντάρχῳ ὕπαγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας

8 Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὅρους γενηθήτω σοι. καὶ ίάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν ἡκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. **2** Καὶ ἵδοὺ λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων· τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. **14** Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν· **15** καὶ ἦψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ἀπελθεῖν διὰ Ἁσάίου τοῦ προφήτου λέγοντος· αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν. **16** Οψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς, καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα λόγω καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν, **17** ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥῆθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν. **18** Ἰδών δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. **19** Καὶ προσελθὼν εἰς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἔλαβες· **20** καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ

ἲνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ

κατασκηνώσεις, ό δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 33 οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. 21 Ἐτερος εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, δαιμονιζομένων. 34 καὶ ἴδού πᾶσα ἡ πόλις ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι ἔξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ, καὶ τὸν πατέρα μου. 22 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἴδοντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῇ ἀκολούθει μοι, καὶ ἄφες τὸν νεκροὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

Θάψαι τὸν ἑαυτῶν νεκρούς. 23 Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς [τὸ] πλοῖον ἡκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 24 καὶ ἴδού σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκάθευδε. 25 καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες· Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα. 26 καὶ λέγει αὐτοῖς· τί δειλοί ἐστε, ὀλιγόπιστοι; τότε ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. 27 οἱ δὲ ἀνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες· ποταπός ἐστιν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἀνεμοί καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ; 28 Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἔξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. 29 καὶ ἴδου ἔκραξαν λέγοντες· τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦς υἱὲ τοῦ Θεοῦ; ἦλθες ὡδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; 30 ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. 31 οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψόν ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. 32 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων· καὶ ἴδου ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὅδασιν.

9 Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασε καὶ ἤλθεν εἰς τὴν ιδίαν πόλιν. 2 Καὶ ἴδού προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον· καὶ ἴδων ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπε τῷ παραλυτικῷ· Θάρσει, τέκνον· ἀφέωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σου. 3 καὶ ἴδού τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἔαυτοῖς· οὗτος βλασφημεῖ. 4 καὶ ἴδων ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν· ἵνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 5 τί γάρ ἐστιν εὔκοπώτερον, εἰπεῖν, ἀφέωνταί σου αἱ ἀμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ περιπάτει; 6 ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἔξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἀμαρτίας — τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· ἐγερθεὶς ἄρον σου τὴν κλίνην καὶ ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. 7 καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. 8 ἴδοντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν τὸν δόντα ἔξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις. 9 Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν ἀνθρωπὸν καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, Ματθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι, καὶ ἀναστὰς ἡκολούθησεν αὐτῷ. 10 Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἴδου πολλοὶ τελῶναι καὶ ἀμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. 11 καὶ ἴδοντες οἱ Φαρισαῖοι εἶπον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ

άμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν; σε. καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

12 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας εἶπεν αὐτοῖς 13 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, τοῦ ἄρχοντος καὶ ἴδων τοὺς αὐλητὰς καὶ ἀλλ’ οἱ κακῶς ἔχοντες. 14 πορευθέντες τὸν ὄχλον θορυβούμενον, λέγει αὐτοῖς 15 δὲ μάθετε τί ἐστιν ἔλεον θέλω καὶ οὐ ἀναχωρεῖτε· οὐ γάρ ἀπέθανε τὸ κοράσιον, θυσίαν. οὐ γάρ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῖς 16 δὲ ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. 17 Τότε δὲ ἔξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἡγέρθη τὸ κοράσιον. λέγοντες· διατί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι 18 καὶ ἔξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν νηστεύομεν πολλά, οἱ δὲ μαθηταὶ σου οὐ γῆν ἐκείνην. 19 Καὶ παράγοντι ἐκείθεν νηστεύονται; 20 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ τῷ Ἰησοῦ ἡκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν ἐφ’ κράζοντες καὶ λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, ὅσον [χρόνον] μετ’ αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος; νίè Δαυΐδ. 21 ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ’ προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί, καὶ λέγει αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πιστεύετε ὅτι δύναμαι 22 οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους τοῦτο ποιῆσαι; λέγουσιν αὐτῷ· ναί, Κύριε. ἀγνάφου ἐπὶ ἴματίῳ παλαιῶ· αἴρει γάρ 23 τότε ἥψατο τῶν ὄφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἴματίου, καὶ κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. 24 χεῖρον σχίσμα γίνεται. 25 οὐδὲ βάλλουσιν καὶ ἀνεῳχθησαν αὐτῶν οἱ ὄφθαλμοι· καὶ οἵνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· ὄρατε μήγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ δὲ οἵνος μηδεὶς γινωσκέτω. 26 οἱ δὲ ἔξελθόντες ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. 27 οἵνον νέον εἰς ἀσκοὺς βάλλουσιν καινούς, Αὐτῶν δὲ ἔξερχομένων ἵδον προσῆγεκαν καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται. 28 Ταῦτα αὐτῷ ἀνθρωπὸν κωφὸν δαιμονιζόμενον· 29 αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς ἵδον ἄρχων [εῖς] καὶ ἐκβλήθεντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων ὅτι ἡ ὁ κωφός, καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες θυγάτηρ μου ἀρτί ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἐλθὼν ὅτι οὐδέποτε ἐφάνη οὔτως ἐν τῷ Ἰσραὴλ. ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ’ αὐτὴν καὶ ζήσεται. 30 οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· ἐν τῷ ἄρχοντι 31 καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἡκολούθησεν αὐτῷ τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. 32 καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 33 Καὶ ιδοὺ γυνὴ, Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ αἱμορροοῦσα δῶδεκα ἔτη, προσελθοῦσα τὰς κώμας διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὅπισθεν ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἴματίου αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς αὐτοῦ. 34 ἔλεγε γάρ ἐν ἔαυτῇ, ἐὰν μόνον βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ ἄψωμαι τοῦ ἴματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. 35 πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. 36 Ἰδὼν δὲ ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφεὶς καὶ ἴδων αὐτὴν τοὺς ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, εἶπε· Θάρσει, θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέ ὅτι ἡσαν ἐκλελυμένοι καὶ ἐρριμμένοι ὡς

πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. 37 τότε λέγει ἐστι, κάκει μείνατε ἔως ἣν ἐξέλθητε. 12 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. 38 δεήθητε οὖν τοῦ αὐτῆν λέγοντες εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας 13 καὶ ἐὰν μὲν ἡ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ἡ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. 14

10 Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα

μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς ἔξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. 2 Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὄνόματά εἰσι ταῦτα· πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, 3 Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος, 4 Σίμων ὁ Κανανίτης καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν. 5 Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων· εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε· 6 πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ισραήλ. 7 πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες δτι ἥγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 8 ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, [νεκροὺς ἐγείρετε,] δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. 9 μὴ κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, 10 μὴ πήραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδον· ἄξιος γάρ ἐστιν ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ. 11 εἰς ἣν δ' ἀν πόλιν ἡ κώμην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός

καὶ δις ἐὰν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ τὸν λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἔξω τῆς οἰκίας ἡ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. 15 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρας ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἡ τῇ πόλει ἐκείνῃ. 16 Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί. 17 Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· παραδώσουσι γάρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς· 18 καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεοθε ἔνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. 19 ὅταν δὲ παραδώσουσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἡ τί λαλήσετε· δοθήσεται γάρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσετε. 20 οὐ γάρ ὑμεῖς ἔστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. 21 Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατήρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς· 22 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. 23 ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην ἀμὴν γάρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ἔως ἂν ἔλθῃ ὁ νιὸς τοῦ

άνθρωπου. **24** Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ διδάσκαλον οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον ὁ φιλῶν υἱὸν ἡ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ αὐτοῦ. **25** ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ἔστι μου ἄξιος· **38** καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ τῷ δούλῳ σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὅπίσω μου, ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ τὸν οἰκοδεσπότην οὐκ ἔστι μου ἄξιος. **39** ὁ εὑρὼν τὴν ψυχὴν Βεελζεβούλ ἐκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν οἰκιακοὺς αὐτοῦ; **26** μὴ οὖν φοβηθῆτε ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν. αὐτούς οὐδὲν γάρ ἔστι κεκαλυμμένον δὲ **40** Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν δὲ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά οὐ γνωσθήσεται. **27** ὁ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ με. **41** ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ φωτί, καὶ ὃ εἰς τὸ οὓς προφήτου μισθὸν προφήτου λήψεται, καὶ ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων. **28** ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου καὶ μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων μισθὸν δικαίου λήψεται. **42** καὶ ὃς ἐὰν τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ποτίσῃ ἐν τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ἀποκτεῖναι· φοβηθῆτε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμήν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν ἐν γεέννῃ. (**Geenna g1067**) **29** οὐχὶ δύο αὐτοῦ.

στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται; καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. **30** ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἡριθμημέναι εἰσί. **31** μὴ οὖν φοβηθῆτε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς. **32** Πᾶς οὖν ὅστις ὅμοιογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅμοιογήσω κάγῳ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς· **33** ὅστις δ' ἀν ἀρνήσηται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν κάγῳ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **34** Μὴ νομίσητε ὅτι ἥλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἥλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. **35** ἥλθον γὰρ διχάσαι ἀνθρώπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς· **36** καὶ ἔχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. **37** Ὁ φιλῶν πατέρα ἥ

11 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. **2** Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ **3** εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἰ δὲ ἐρχόμενος ἢ ἐτερον προσδοκῶμεν; **4** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἂ ἀκούετε καὶ βλέπετε· **5** τυφλοὶ ἀναβλέπουσι καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· **6** καὶ μακάριος ἔστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. **7** Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· τί ἔξιλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; **8** ἀλλὰ

τί ἔξήλθετε ιδεῖν; ἀνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἐν ὑμῖν, πάλαι ἀν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ ἱματίοις ἡμφιεσμένον; ίδού οἱ τὰ μαλακὰ καθήμεναι μετενόησαν. 22 πλὴν λέγω φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων ὑμῖν, Τύρω καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται εἰσίν. 9 ἀλλὰ τί ἔξήλθετε ιδεῖν; προφήτην; ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἥ ὑμῖν. 23 καὶ σὺ ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. Καπερναούμ, ἡ ἔως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, 10 οὗτος γάρ ἔστι περὶ οὗ γέγραπται ίδού ἔως ἄδου καταβιθασθήσῃ ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν προσώπου σου, δὅς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σοι, ἔμειναν ἀν μέχρι [τῆς] σήμερον. (*Hadēs* σου ἐμπροσθέν σου. 11 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ **g86**) 24 πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῇ Σοδόμων ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἥ σοι. Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ὁ δὲ μικρότερος 25 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ εἶπεν· ἐξομοιογῦμαί σοι, πάτερ, κύριε τοῦ ἔστιν. 12 ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα τοῦ βαπτιστοῦ ἔως ἄρτι ἡ βασιλείᾳ τῶν ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτὰ νηπίοις. 26 ναί, ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως αὐτήν. 13 πάντες γάρ οἱ προφῆται καὶ ὁ ἐγένετο εὐδοκία ἐμπροσθέν σου. 27 Πάντα νόμος ἔως Ἰωάννου προεφήτευσαν. 14 καὶ μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου· καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἔστιν Ἡλίας ὁ οὐδὲν ἐπιγινώσκει τὸν νιὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ, μέλλων ἔρχεσθαι. 15 ὁ ἔχων ὅτα ἀκούειν οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ νιὸς ἀκουέτω. 16 Τίνι δὲ ὄμοιώσω τὴν γενεὰν καὶ ὃ ἐὰν βούληται ὁ νιὸς ἀποκαλύψαι. ταύτην; ὄμοιά ἔστι παιδίοις καθημένοις ἐν 28 Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ ἀγοραῖς, ἢ προσφωνοῦντα τοῖς ἑταίροις πεφορτισμένοι, κάγῳ ἀναπαύσω ὑμᾶς. 29 αὐτῶν λέγουσιν· 17 ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ ἄφατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε οὐκ ὡρχήσασθε, ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρῆξος εἴμι καὶ ταπεινὸς οὐκ ἐκόψασθε. 18 ἦλθε γάρ Ἰωάννης μήτε τῇ καρδίᾳ, καὶ εὑρήσετε ἀνάπαινσιν ταῖς ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ λέγουσι· δαιμόνιον ψυχαῖς ὑμῶν· 30 ὁ γάρ ζυγός μου χρηστὸς ἔχει. 19 ἦλθεν ὁ νιὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἔστιν. ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν ίδού **12** Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ ἀνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἀμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ὁ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς! 20 τίλλειν στάχνας καὶ ἐσθίειν. 2 οἱ δὲ Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς Φαρισαῖοι ίδοντες εἶπον αὐτῷ· ίδού οἱ ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι μαθηταὶ σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν οὐ μετενόησαν· 21 οὐαὶ σοι, Χοραζίν, οὐαὶ ἐν σαββάτῳ. 3 οἱ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ σοι, Βηθσαΐδά· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαυΐδ ὅτε ἐπείνασεν ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; 4 πῶς εἰσῆλθεν

εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει, οὐδὲ ἀκούσει τις τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξὸν ἦν ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ. 20 αὐτῷ φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει καὶ μόνοις τοῖς ἱερεῦσι; 5 ἡ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει, ᾧς ἀν ἐκβάλῃ τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ εἰς τὸν κρίσιν· 21 καὶ τῷ ὀνόματι Ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦσι, καὶ ἀνάιτιοί αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσι. 22 Τότε προσηνέχθη εἰσι; 6 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ Ἱεροῦ μεῖζόν αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς καὶ κωφός, ἐστιν ὥδε. 7 εἰ δὲ ἐγνώκειτε τί ἐστιν ἔλεον καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν τυφλὸν θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐκ ἀν κατεδικάσατε καὶ κωφὸν καὶ λαλεῖν καὶ βλέπειν· 23 καὶ τοὺς ἀναιτίους, 8 κύριος γάρ ἐστιν ὁ υἱὸς ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον· μήτι τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. 9 Καὶ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς Δαυΐδ· 24 μεταβάς ἐκεῖθεν ἥλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον· οὗτος αὐτῶν. 10 καὶ ίδού ἄνθρωπος ἦν ἐκεῖ οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια εἰμὴ ἐν [τῷ] τὴν χεῖρα ἔχων ξηράν· καὶ ἐπηρώτησαν Βεελζεβούλ, ἀρχοντὶ τῶν δαιμονίων. 25 αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἔξεστι τοῖς σάββασι εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν θεραπεύειν; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' 11 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τίς ἐσται ἔξ ὑμῶν ἑαυτὴν ἐρημοῦται, καὶ πᾶσα πόλις ἡ οἰκία ἄνθρωπος ὃς ἔξει πρόβατον ἔν, καὶ ἐὰν μερισθεῖσα καθ' ἑαυτὴν οὐ σταθήσεται. 26 ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον, καὶ εἰ ὁ σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, οὐχὶ κρατίσει αὐτὸν καὶ ἐγερεῖ; 12 πόσω ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη πῶς οὖν σταθήσεται ἡ οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου; ὥστε βασιλεία αὐτοῦ; 27 καὶ εἰ ἔγω ἐν Βεελζεβούλ ἔξεστι τοῖς σάββασι καλῶς ποιεῖν. 13 τότε ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρα· τίνι ἐκβαλοῦσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ καὶ ἔξετεινε, καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιῆς ὡς ἔσονται ὑμῶν. 28 εἰ δὲ ἔγω ἐν Πνεύματι ἡ ἄλλη. 14 ἔξειθόντες δὲ οἱ Φαρισαῖοι Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἀφα ἔφθασεν συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ, ὅπως ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 29 ἡ πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν. 15 Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς δύναται τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν· καὶ ἡκολούθησαν ἴσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἀρπάσαι, αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν ἐὰν μὴ πρῶτον δῆσῃ τὸν ἴσχυρόν; καὶ αὐτοὺς πάντας, 16 καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. 30 ὁ ἵνα μὴ φανερὸν ποιήσωσιν αὐτόν, 17 μὴ δών μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστι, καὶ ὁ μὴ ὅπως πληρωθῇ τὸ ρήθεν διὰ Ἡσαΐου τοῦ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. 31 Διὰ τοῦτο προφήτου λέγοντος· 18 ίδού δὲ παῖς μου, δὸν λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἀμαρτία καὶ βλασφημία ἥρεταισα, δὲ ἀγαπητός μου, εἰς δὸν εὐδόκησεν ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ ἡ ψυχή μου· θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν, Πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ· 19 οὐκ τοῖς ἀνθρώποις· 32 καὶ δὲ ἐὰν εἴπῃ λόγον

κατὰ τοῦ νίοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθῆσεται αὐτήν, ὅτι ἥλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς αὐτῷ· δός δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ Πνεύματος γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ τοῦ Ἁγίου, οὐκ ἀφεθῆσεται αὐτῷ οὕτε ἐν ᾧδε. 43 Ὄταν τῷ νῦν αἰῶνι οὕτε ἐν τῷ μέλλοντι. (αἰσ̄ δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἔξελθη ἀπὸ τοῦ g165) 33 Ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον καλόν, καὶ ἀνθρώπου, διέρχεται δὲ ἀνύδρων τόπων τὸν καρπόν αὐτοῦ καλόν, ἢ ποιήσατε τὸ ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ εύρισκει. 44 τότε δένδρον σαπρόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ λέγει· εἰς τὸν οἰκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν σαπρόν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον ἔξηλθον· καὶ ἐλθὸν εύρισκει σχολάζοντα γινώσκεται. 34 γεννήματα ἔχιδνῶν, πᾶς [καὶ] σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. 45 δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες; ἐκ τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ ἑαυτοῦ ἐπτὰ ἔτερα πνεύματα πονηρότερα στόμα λαλεῖ. 35 ὁ ἀγαθὸς ἀνθρωπὸς ἐκ ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει ἀγαθά, γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου καὶ ὁ πονηρὸς ἀνθρωπὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ χείρονα τῶν πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῇ θησαυρῷ ἐκβάλλει πονηρά. 36 λέγω δὲ γενεᾶς τῇ πονηρᾷ ταύτῃ. 46 Ἐτι δὲ αὐτοῦ ὑμῖν ὅτι πᾶν ρῆμα ἀργὸν δὲ ἐὰν λαλήσωσιν λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις ᾧδε ἡ μήτηρ καὶ οἱ οἱ ἀνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰστήκεισαν ἔξω, ζητοῦντες ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως· 37 ἐκ γὰρ τῶν λόγων λαλῆσαι αὐτῷ. 47 εἶπε δέ τις αὐτῷ· ᾧδε ἡ σου δικαιωθήσῃ καὶ ἐκ τῶν λόγων σου μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἐστήκασιν καταδικασθήσῃ. 38 Τότε ἀπεκρίθησάν τινες ἔξω ζητοῦντες σε ᾧδε. 48 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων λέγοντες· εἶπε τῷ λέγοντι αὐτῷ· τίς ἔστιν ἡ μήτηρ διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ᾧδε. μου καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου; 49 καὶ 39 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· γενεὰ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ αὐτοῦ ἔφη· ᾧδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί σημεῖον οὐ δοθῆσεται αὐτῇ εἰμὶ τὸ σημεῖον μου· 50 ὅστις γὰρ ἀν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. 40 ὥσπερ γὰρ ἐγένετο πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου Ἰωνᾶς ὁ προφήτης ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἔστιν.

τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται 13 Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἔξελθὼν ὁ [καὶ] ὁ νίδος τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ Ἰησοῦς τῆς οἰκίας ἐκάθητο παρὰ τὴν τῆς γενεᾶς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. 41 θάλασσαν· 2 καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα τὸν αἰγιαλὸν εἰστήκει. 3 καὶ ἐλάλησεν Ἰωνᾶ, καὶ ᾧδε πλεῖον Ἰωνᾶ ὥδε. 42 αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων· ᾧδε βασίλισσα νότου ἐγερθῆσεται ἐν τῇ κρίσει ἔξηλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι. 4 καὶ ἐν μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ τῷ σπείρειν αὐτὸν ἃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν

όδόν, καὶ ἐλθόντα τὰ πετεινὰ κατέφαγεν οὐκ ἥκουσαν. **18** Ὅμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν αὐτά· **5** ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη, παραβολὴν τοῦ σπείραντος. **19** παντὸς δπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ ἐξανέτειλε διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, **6** μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ αἴρει ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ οὗτός διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη· **7** ἄλλα ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὄδὸν σπαρείς. **20** ὁ δὲ δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ αἱ ἀκανθαὶ καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά· **8** ἄλλα τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθέως μετὰ χαρᾶς δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ [δεχόμενος καὶ] λαμβάνων αὐτόν· **21** οὐκ ἔδιδον καρπὸν ὃ μὲν ἔκατόν, ὃ δὲ ἔξικοντα, ἔχει δὲ ρίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός δὲ τριάκοντα. **9** ὁ ἔχων ὅτα ἀκούειν ἐστι, γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ ἀκούετω. **10** Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζεται. **22** ὁ εἶπον αὐτῷ· διατί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρείς, οὗτός ἐστιν αὐτοῖς; **11** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ ὅτι ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς αἰῶνος τούτου καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. δέδοται. **12** ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ (**aiōn g165**) **23** ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων δὲ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **13** διὰ τοῦτο ἐν καὶ συνιῶν· ὃς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ἵνα βλέποντες μὲν ἔκατόν, δὲ ἔξικοντα, δὲ τριάκοντα. μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες μὴ ἀκούωσι **24** Ἀλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς μηδὲ συνῶσι, **14** μήποτε ἐπιστρέψωσι· καὶ λέγων· ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν τότε πληρωθήσεται αὐτοῖς ἡ προφητεία ἀνθρώπῳ σπείραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ Ἡσαΐου [ἥ] λέγουσα· ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ ἀγρῷ αὐτοῦ· **25** ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ ἀνθρώπους ἥλθεν αὐτοῦ ὁ ἔχθρος καὶ μὴ ἴδητε· **15** ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὡσὶ βαρέως ἥκουσαν, ἀπῆλθεν. **26** ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, καὶ καρπὸν ἐποίησε, τότε ἐφάνη καὶ τὰ μήποτε ἴδωσι τοῖς ὄφθαλμοῖς καὶ τοῖς ζιζάνια. **27** προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι ὡσὶν ἀκούσωσι καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι καὶ τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ· κύριε, οὐχὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ίσομαι αὐτούς. **16** Ὅμῶν καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ [σῷ] ἀγρῷ; δὲ μακάριοι οἱ ὄφθαλμοί, ὅτι βλέπουσι, πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια; **28** ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· καὶ τὰ ὅτα ὑμῶν, ὅτι ἀκούουσιν. **17** ἀμὴν ἔχθρος ἀνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. οἱ δὲ γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δοῦλοι εἶπον αὐτῷ· θέλεις οὖν ἀπελθόντες δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἢ βλέπετε, καὶ συλλέξωμεν αὐτά; **29** ὁ δὲ ἔφη· οὐ, μήποτε οὐκ εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἢ ἀκούετε, καὶ συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε ἄμα

αύτοῖς τὸν σῖτον· 30 ἄφετε συναυξάνεσθαι (aiōn g165) 40 ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ, καὶ ἐν κατιρῷ ζιζάνια καὶ πυρὶ καίεται, οὕτως ἔσται ἐν τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς συλλέξατε τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου. (aiōn πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δῆσατε αὐτὰ εἰς g165) 41 ἀποστελεῖ ὁ νιὸς τοῦ ἀνθρώπου δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου. τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα 31 Ἀλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, 42 καὶ λέγων· ὅμοια ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· κόκκῳ σινάπεως, δὲν λαβὼν ἄνθρωπος ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ἔσπειρυν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· 32 ὃ μικρότερον ὀδόντων. 43 τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν μέν ἔστι πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐξηθῇ, μεῖζον [πάντων] τῶν λαχάνων αὐτῶν. ὁ ἔχων ὅτα ἀκούειν ἀκουέτω. ἔστι καὶ γίνεται δένδρον, ὃστε ἐλθεῖν τὰ 44 Πάλιν ὅμοια ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν [τῷ] τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. 33 Ἀλλην παραβολὴν ἀγρῷ, δὲν εὑρών ἄνθρωπος ἔκρυψε, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς· ὅμοια ἔστιν ἡ βασιλεία ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πάντα τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ὅσα ἔχει πωλεῖ καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἔως οὗ ἐκεῖνον. 45 Πάλιν ὅμοια ἔστιν ἡ βασιλεία ἐζυμώθη ὅλον. 34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ καλοὺς μαργαρίτας· 46 ὃς εὑρὼν ἔνα χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς, 35 πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν πέπρακε ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥῆθὲν διὰ τοῦ προφήτου πάντα ὅσα εἶχε καὶ ἡγόρασεν αὐτόν. 47 λέγοντος· ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα Πάλιν ὅμοια ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μου, ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς σαγήνη βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ κόσμου. 36 Τότε ἀφεὶς τοὺς ὄχλους ἥλθεν ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ· 48 ἦν, εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὅτε ἐπληρώθη, ἀναβιβάσαντες αὐτὴν ἐπὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· φράσον ἡμῖν τὸν αἴγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. 37 καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ὁ σπείρων τὸ 49 οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος. καλὸν σπέρμα ἔστιν ὁ νιὸς τοῦ ἀνθρώπου· ἔξελεύσονται οἱ ἀγγελοι καὶ ἀφοριοῦσι 38 ὁ δὲ ἀγρός ἔστιν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ νιοὶ τῆς βασιλείας· (aiōn g165) 50 καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν τὰ δὲ ζιζάνια εἰσιν οἱ νιοὶ τοῦ πονηροῦ· κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς 39 ὁ δὲ ἔχθρὸς ὁ σπείρας αὐτά ἔστιν ὁ καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 51 Λέγει αὐτοῖς διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια τοῦ ὁ Ἰησοῦς· συνήκατε ταῦτα πάντα; λέγουσιν αἰῶνός ἔστιν οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοι εἰσιν. αὐτῷ, ναί, Κύριε. 52 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς

διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς Ἡρώδην· 7 ὅτεν μεθ' ὄρκου ὡμολόγησεν τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ὅμοιός ἐστιν αὐτῷ δοῦναι δὲ ἐὰν αἰτήσηται. 8 ἡ δέ, ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, δοτις ἐκβάλλει ἐκ προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, δός τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καὶ παλαιά. μοι, φησίν, ὥδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν 53 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν δὲ Ἰησοῦς τὰς Ἱωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. 9 καὶ ἐλυπήθη παραβολὰς ταύτας μετῆρεν ἐκεῖθεν, 54 καὶ δὲ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς ἔλθων εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν συνανακειμένους ἐκέλευσε δοθῆναι, 10 αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἱωάννην ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν· πόθεν ἐν τῇ φυλακῇ. 11 καὶ ἡνέχθη ἡ κεφαλὴ τούτων ἡ σοφίᾳ αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; 55 αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχὶ ἦνεγκε τῇ μητρὶ αὐτῆς. 12 καὶ προσελθόντες ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ καὶ οἱ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἥραν τὸ σῶμα καὶ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσῆς καὶ ἔθαψαν αὐτόν, καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν Σίμων καὶ Ἰούδας; 56 καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ τῷ Ἰησοῦ. 13 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι; πόθεν οὖν τούτῳ ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοιῷ εἰς ἔρημον ταῦτα πάντα; 57 καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν τόπον κατ' ιδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἔστι ἡκολούθησαν αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων. προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ 14 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολὺν καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 58 καὶ οὐκ ἐποίησεν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. 15 αὐτῶν.

14 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης
 ὅ τετράρχης τὴν ἀκοήν Ἰησοῦ 2
 καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν
 Ἰωάννης ὁ βαπτιστής· αὐτὸς ἡγέρθη ἀπὸ
 τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις
 ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. 3 ὁ γὰρ Ἡρώδης
 κρατήσας τὸν Ἱωάννην ἔδησεν αὐτὸν
 καὶ ἔθετο ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρῳδιάδα τὴν
 γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 4
 ἔλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ Ἱωάννης· οὐκ ἔξεστί σοι
 ἔχειν αὐτήν. 5 καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι
 ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην
 αὐτὸν εἶχον. 6 γενεσίων δὲ ἀγομένων
 τοῦ Ἡρώδου ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς
 Ἡρῳδιάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρεσε τῷ
 οὐρανῷ 20 καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν,

καὶ ἥραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ δώδεκα κοφίνους πλήρεις. 21 οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἐσθίοντες ἥσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι ἔχοντας, 36 καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἀν χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. 22 Καὶ εὐθέως μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἴματίου ἡνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤψαντο διεσώθησαν.

ἔμβηναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἔως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. 23 καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὅρος κατ' ᾧ ιδίαν προσεύξασθαι. Ὁψίας δὲ γενομένης μόνος ἦν ἐκεῖ. 24 τὸ δὲ πλοῖον ἥδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. 25 τετάρτη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. 26 καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι φάντασμά ἐστι, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. 27 εὐθέως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· Θαρσεῖτε, ἔγω εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. 28 ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρός σε ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα. 29 ὁ δὲ εἶπεν, ἐλθέ· καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. 30 βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξε λέγων· Κύριε, σῶσόν με. 31 εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· ὀλιγόπιστε! εἰς τί ἐδίστασας; 32 καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· 33 οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες· ἀληθῶς Θεοῦ νίδος εἶ. 34 Καὶ διαπεράσαντες ἥλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ. 35 καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν

15 Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι λέγοντες· 2 διατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσι τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. 3 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; 4 ὁ γὰρ Θεὸς ἐνετείλατο λέγων τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα· καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτῳ. 5 ὑμεῖς δὲ λέγετε· ὃς ἀν εἴπη τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, δῶρον δὲ ἐὰν ἔξ ἐμοῦ ὡφεληθῆς, καὶ οὐ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ. 6 καὶ ἡκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. 7 ὑποκριταί! καλῶς προεφήτευσε περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων· 8 ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι αὐτῶν καὶ τοῖς χείλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. 9 μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. 10 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς· ἀκούντε καὶ συνίετε· 11 οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἀνθρωπὸν, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦτο κοινοῖ τὸν ἀνθρωπὸν. 12 τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον αὐτῷ· οἴδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἐσκανδαλίσθησαν ἀκούσαντες τὸν λόγον; 13 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε· πᾶσα

φυτεία ἦν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πατήρ μου ὁ τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. **14** ἄφετε αὐτούς· γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις! γενηθήτω σοι ὁδηγοί εἰσι τυφλοὶ τυφλῶν· τυφλὸς δὲ ὡς θέλεις. καὶ ίαθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθυνον τῆς ὥρας ἐκείνης. **29** Καὶ μεταβὰς ἐκείθεν πεσοῦνται. **15** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος ὁ Ἰησοῦς ἤλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς εἶπεν αὐτῷ· φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν Γαλιλαίας, καὶ ἀναβάς εἰς τὸ ὅρος ἐκάθητο ταύτην. **16** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἀκμὴν ἔκει. **30** καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἔστε; **17** οὕπω νοεῖτε ἔχοντες μεθ' ἔαυτῶν χωλούς, τυφλούς, ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα κωφούς, κυλλοὺς καὶ ἐτέρους πολλούς, εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ἐκβάλλεται; **18** τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ Ἰησοῦ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς, **31** ὥστε τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἔξερχεται, τοὺς ὄχλους θαυμάσαι βλέποντας κωφοὺς κάκεῖνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. **19** ἐκ [ἀκούοντας, ἀλάλους] λαλοῦντας, κυλλοὺς γὰρ τῆς καρδίας ἔξερχονται διαλογισμοὶ ὑγιεῖς, χωλούς περιπατοῦντας καὶ τυφλοὺς πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, βλέποντας καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεόν Ἰσραὴλ. ψευδομαρτυρίᾳ, βλασφημίᾳ. **20** ταῦτά ἔστι **32** Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀνίπτοις μαθητὰς αὐτοῦ εἶπε· σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν χεροὶ φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. **21** ὄχλον, ὅτι ἡδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσί Καὶ ἔξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν μοι καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι καὶ ἀπολῦσαι εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. **22** καὶ ἴδον αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων ἐν τῇ ὁδῷ. **33** καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ ἔξελθοῦσα ἐκραύγασεν αὐτῷ λέγουσα· αὐτοῦ· πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαυΐδ· ἡ θυγάτηρ μου ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον; **34** καὶ κακῶς δαιμονίζεται. **23** ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πόσους ἄρτους ἔχετε; αὐτῇ λόγον. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ οἱ δὲ εἶπον· ἐπτά, καὶ δλίγα ἵχθυδια. **35** αὐτοῦ ἡρώτων αὐτὸν λέγοντες· ἀπόλυσον καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις ἀναπεσεῖν ἐπὶ αὐτήν, ὅτι κράζει ὅπισθεν ἡμῶν. **24** ὁ δὲ τὴν γῆν. **36** καὶ λαβὼν τοὺς ἐπτὰ ἄρτους ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς καὶ τοὺς ἵχθυας, εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. **25** ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, οἱ δὲ μαθηταὶ ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνησεν αὐτῷ λέγουσα· τοῖς ὄχλοις. **37** καὶ ἔφαγον πάντες καὶ Κύριε, βοήθει μοι. **26** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἔχορτάσθησαν, καὶ ἥραν τὸ περισσεῦον οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τῶν κλασμάτων ἐπτὰ σπυρίδας πλήρεις τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. **27** ἡ **38** οἱ δὲ ἐσθίοντες ἤσαν τετρακισχίλιοι δὲ εἶπε· ναί, Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἄνδρες χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. **39** καὶ ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. **28** καὶ ἥλθεν εἰς τὰ ὅρια Μαγδαλά.

16 Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι

Σαδδουκαῖοι πειράζοντες ἐπηρώτησαν δὲ Ἡλίαν, ἔτεροι δὲ Ἱερεμίαν ἥ ἔνα τῶν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι προφητῶν. **15** λέγει αὐτοῖς ὑμεῖς δὲ τίνα αὐτοῖς. **2** δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· με λέγετε εἶναι; **16** ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων ὁ φίας γενομένης λέγετε· εὐδία· πυρράζει Πέτρος εἶπε· σὺ εἰ ὁ Χριστὸς ὁ νίδος τοῦ Θεοῦ γὰρ ὁ οὐρανός· **3** καὶ πρωΐ· σήμερον τοῦ ζῶντος. **17** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς χειμῶν· πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. εἶπεν αὐτῷ· μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, [ὑποκριταί,] τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ ὅτι σάρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψε σοι, ἀλλ' γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν ὁ πατήρ μου ὃ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **18** κἀγὼ καιρῶν οὐ δύνασθε [γνῶναι]; **4** γενεὰ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἰ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ σημεῖον οὐδὲ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ καὶ πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς, τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. καὶ (**Hadēs 986**) **19** καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν. **5** Καὶ ἐλθόντες τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὃ ἐὰν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο δῆσης ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν ἄρτους λαβεῖν. **6** δὲ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύσης ἐπὶ τῆς αὐτοῖς ὄρατε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **20** τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. **7** οἱ τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν [Ἰησοῦς] ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν. **8** γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς ὁ Χριστός. **21** Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβετε; **9** ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ πολλὰ παθεῖν οὕπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων καὶ πόσους καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ κοφίνους ἐλάβετε; **10** οὐδὲ τοὺς ἐπτὰ ἄρτους τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. **22** καὶ τῶν τετρακισχιλίων καὶ πόσας σπυρίδας προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐλάβετε; **11** πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων· Ἰλεώς σοι, Κύριε· ἄρτου εἴπον ὑμῖν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο. **23** δὲ στραφεὶς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων; **12** τότε εἶπε τῷ Πέτρῳ· Ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπε προσέχειν ἀπὸ τῆς σκάνδαλον μου εἰ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. **24** Τότε τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. **13** δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· εἴ τις Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω τῆς Φιλίππου ἡρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ λέγων· τίνα με λέγουσιν οἱ ἀνθρωποι εἶναι ἀκολουθείτω μοι. **25** δὲ γὰρ ἀν θέλη τὴν τὸν νίδον τοῦ ἀνθρώπου; **14** οἱ δὲ εἶπον· ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· δὲ

δ' ἀν ἀπολέση τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐμοῦ, εύρήσει αὐτήν. 26 τί γὰρ ὡφελεῖται λέγων μηδὲν εἰπῆτε τὸ ὄραμα ἔως οὗ ὁ ἄνθρωπος ἔὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, σὺντοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. 10 τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιώθῃ; ἢ τί δώσει Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; λέγοντες τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν 27 μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; 11 ὁ δὲ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Ἡλίας ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ μὲν ἔρχεται πρῶτον καὶ ἀποκαταστήσει κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ. 28 ἀμὴν λέγω πάντα· 12 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Ἡλίας ἥδη ὑμῖν, εἰσὶ τινες τῶν ὅδε ἐστηκότων, οἵτινες ἥλθε, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν, ἀλλ' οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἔως ἂν ἴδωσι ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἥθελησαν οὕτω καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἔρχόμενον ἐν τῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' βασιλείᾳ αὐτοῦ.

17 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἔξ παραλαμβάνει ὁ

'Ιησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἵδιαν· 2 καὶ μετεμορφώθη ἐμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. 3 καὶ ἴδιον ὥφθησαν αὐτοῖς Μωσῆς καὶ Ἡλίας μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες. 4 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε τῷ Ἰησῷ· Κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὅδε εἶναι εἰ θέλεις, ποιήσωμεν ὅδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωσεῖ μίαν καὶ μίαν Ἡλίᾳ. 5 ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἴδιον νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ ἴδιον φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· αὐτοῦ ἀκούετε· 6 καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἐπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. 7 καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἤψατο αὐτῶν καὶ εἶπεν ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. 8 ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον. 9 καὶ καταβαινόντων αὐτῶν

περὶ Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς. 14 Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων· 15 Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὄδωρ. 16 καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἡδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. 17 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ὡς γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη! ἔως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἔως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν ὅδε. 18 καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. 19 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἵδιαν εἶπον· διατί ἡμεῖς οὐκ ἡδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; 20 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν. 21 τοῦτο δὲ τὸ γένος

οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς νηστείᾳ. 22 Ἀναστρεφομένων δὲ αὐτῶν εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἴπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. 7 Οὐαὶ τῷ μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη γάρ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων 23 καὶ ἀποκτενοῦσιν ἐστιν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· πλὴν οὐαὶ τῷ αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δὲ οὗ τὸ σκάνδαλον καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. 24 Ἐλθόντων δὲ ἔρχεται. 8 εἰ δὲ ἡ χείρ σου ἢ ὁ πούς σου αὐτῶν εἰς Καπερναούμ προσῆλθον οἱ τὰ σκάνδαλιζει σε, ἔκκοψον αὐτὰ καὶ βάλε ἀπὸ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπον· σοῦ· καλόν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ τὰ δίδραχμα; 25 χωλὸν ἢ κυλλόν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας λέγει, ναί. καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων· τί σοι ([αιδοῖος g166](#)) 9 καὶ εἰ ὁ ὄφθαλμός σου δοκεῖ, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων σκάνδαλιζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ λαμβάνουσι τέλη ἢ κῆνσον; ἀπὸ τῶν υἱῶν σοῦ· καλόν σοί ἐστι μονόφθαλμον εἰς τὴν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; 26 λέγει αὐτῷ ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὄφθαλμοὺς ἔχοντα ὁ Πέτρος· ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. ἔφη αὐτῷ ὁ βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ([Geenna Ἰησοῦς](#) ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ νιοί. 27 ἵνα [g1067](#)) 10 Ὁράτε μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς, πορευθεὶς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι εἰς τὴν θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν οἵ γγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἄρον, καὶ ἀνοίξας βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός μου τὸ στόμα αὐτοῦ εὑρήσεις στατῆρα ἐκείνον τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 11 ἥλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ λαβῶν δός αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ. ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός. 12 Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένηται τινὶ ἀνθρώπῳ ἐκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῆ ἐν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφεὶς τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ δρη, πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; 13 καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ’ αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. 14 οὕτως οὐκ ἐστι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται εἰς τῶν μικρῶν τούτων. 15 Ἐὰν δὲ ἀμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε [καὶ] ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου· ἐάν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου· 16 ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι ἔνα μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ,

ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ μοιεῖ τι ὀφείλεις. **29** πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος τριῶν σταθῇ πᾶν ρῆμα. **17** ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτοῦ εἰς τὸν πόδας αὐτοῦ παρεκάλει αὐτῶν, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐὰν δὲ καὶ τῆς αὐτὸν λέγων· μακροθύμησον ἐπ’ ἐμοὶ καὶ ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ἀποδώσω σοι. **30** ὁ δὲ οὐκ ἥθελεν, ἀλλὰ ὁ ἔθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. **18** Ἀμὴν λέγω ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται οὗ ἀποδῷ τὸ ὄφειλόμενον. **31** Ἰδόντες δὲ οἱ δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ σφόδρᾳ, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ οὐρανῷ. **19** Πάλιν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κυρίῳ ἑαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. **32** ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, αὐτοῦ λέγει αὐτῷ· δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ τὴν ὄφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ ἐν οὐρανοῖς. **20** οὕτως γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς παρεκάλεσάς με. **33** οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν τὸν σύνδουλόν σου, ὡς καὶ ἐγώ σε ἡλέησα; μέσω αὐτῶν. **21** Τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ **34** καὶ ὅργισθεις ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν Πέτρος εἶπε· Κύριε, ποσάκις ἀμαρτήσει εἰς αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδῷ πᾶν ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφῆσω αὐτῷ; ἔως τὸ ὄφειλόμενον αὐτῷ. **35** Οὕτω καὶ ὁ πατήρ ἐπτάκις; **22** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· οὐ λέγω μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ σοι ἔως ἐπτάκις, ἀλλ’ ἔως ἐβδομηκοντάκις ἀφῆτε ἔκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἐπτά. **23** Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν. οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἡθέλησε **19** Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. **24** τοὺς λόγους τούτους μετῆρεν ἀπὸ ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν προσηνέχθη τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς αὐτῷ εἰς ὄφειλέτης μυρίων ταλάντων. **25** Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. **2** καὶ μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν ἡκολούθησαν αὐτῷ ὅχλοι πολλοί, καὶ αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ πραθῆναι καὶ τὴν ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. **3** Καὶ προσῆλθον γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν ὅσα εἶχε, καὶ ἀποδοθῆναι. **26** πεσὼν οὕτως καὶ λέγοντες αὐτῷ· εἰ ἔξεστιν ἀνθρώπῳ ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ λέγων· κύριε, ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν μακροθύμησον ἐπ’ ἐμοὶ καὶ πάντα σοι αἰτίαν; **4** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἀποδώσω. **27** σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ’ ἀρχῆς ἄρσεν καὶ τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτὸν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν, **5** ἔνεκεν τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ. **28** ἔξελθὼν δὲ ὁ τούτου καταλείψει ἀνθρωπος τὸν πατέρα δοῦλος ἐκεῖνος εῦρεν ἔνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ κολληθήσεται τῇ αὐτοῦ, ὃς ὡφειλεν αὐτῷ ἐκατὸν δηνάρια, γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα καὶ κρατήσας αὐτὸν ἐπνιγε λέγων· ἀπόδος μίαν; **6** ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ σάρξ

μία. ὁ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ ψευδομαρτυρήσεις, 19 τίμα τὸν πατέρα καὶ χωριζέτω. 7 λέγουσιν αὐτῷ τί οὖν Μωσῆς τὴν μητέρα, καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ σου ώς σεαυτόν. 20 λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος ἀπολῦσαι αὐτήν; 8 λέγει αὐτοῖς ὅτι Μωσῆς πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου· πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν τί ἔτι ὑστερῶ; 21 ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναικας ὑμῶν· ἀπ’ εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπαγε πώλησόν ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτω. 9 λέγω δὲ ὑμῖν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ὅτι δὲς ἀν ἀπολύσῃ τὴν γυναικα αὐτοῦ μὴ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται· ἀκολούθει μοι. 22 ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμήσας μοιχᾶται. τὸν λόγον ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γάρ 10 λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· εἰ ἔχων κτήματα πολλά. 23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ εἴπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἀμὴν λέγω τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει γαμῆσαι. 11 ὁ ὑμῖν ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται δὲ εἴπεν αὐτοῖς· οὐ πάντες χωροῦσι τὸν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. 24 λόγον τοῦτον, ἀλλ’ οἵ δέδοται· 12 εἰσὶ πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστι γάρ εὔνοοῦχοι οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν ἐγεννήθησαν οὕτω. καὶ εἰσὶν εύνοοῦχοι ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οἵτινες εύνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, εἰσελθεῖν. 25 ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ εἰσὶν εύνοοῦχοι οἵτινες εύνούχισαν αὐτοῦ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες· τίς ἔαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ἄρα δύναται σωθῆναι; 26 ἐμβλέψας δὲ ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρείτω. 13 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἴπεν αὐτοῖς· παρὰ ἀνθρώποις προσηνέχθη αὐτῷ παιδία, ἵνα ἐπιθῇ αὐτοῖς τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα τὰς χεῖρας καὶ προσεύχηται· οἱ δὲ μαθηταὶ δυνατά ἐστι. 27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος ἐπετίμησαν αὐτοῖς. 14 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἴπεν· εἴπεν αὐτῷ· ἵδού ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ καὶ ἡκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ὑμῖν; ἐλθεῖν πρός με· τῶν γάρ τοιούτων ἐστὶν 28 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἴπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 15 καὶ ἐπιθεὶς ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἐπορεύθη ἐκεῖθεν. 16 Καὶ ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ νιὸς ἵδού εἰς προσελθῶν εἴπεν αὐτῷ· διδάσκαλε τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα ἔχω ζωὴν καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους αἰώνιον; (aiōnios g166) 17 ὁ δὲ εἴπεν αὐτῷ· κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ 29 καὶ πᾶς δὲς ἀφῆκεν οἰκίας ἢ ἀδελφοὺς μὴ εἰς ὁ Θεός. εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναικα εἰς τὴν ζωήν, τίρησον τὰς ἐντολάς. 18 ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἔνεκεν τοῦ ὄντος λέγει αὐτῷ· ποίας; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἴπε τὸ οὐ μου, ἐκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ αἰώνιον κληρονομήσει. (aiōnios g166) 30

Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ τούτῳ τῷ ἔσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί 15
ἔσχατοι πρῶτοι.

ἢ οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι ὁ θέλω ἐν τοῖς

20 Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν ἔμοις; εἰ δὲ ὁ ὄφθαλμός σου πονηρός ἐστιν
οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, δότις δὲ ἐγὼ ἀγαθός εἰμι; 16 Οὕτως ἔσονται
ἔξηλθεν ἄμα πρωΐ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. 2 καὶ συμφωνήσας
μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα 17 Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα
παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἵδιαν
αὐτοῦ. 3 καὶ ἔξελθων περὶ τρίτην ὥραν ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς,
εἶδεν ἄλλους ἔστωτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς,
4 καὶ ἐκείνοις εἶπεν· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς 18 ἰδοὺ
τὸν ἀμπελῶνα, καὶ δὲ ἐὰν ἦ δίκαιον δῶσω καὶ γραμματεῦσι καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν
ὑμῖν. 5 οἱ δὲ ἀπῆλθον. πάλιν ἔξελθων περὶ 19 καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς
ἔκτην καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως.
6 περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἔξελθων
εὗρεν ἄλλους ἔστωτας ἀργούς, καὶ λέγει
αὐτοῖς· τί ᾖδε ἔστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν
ἀργοῖ; 7 λέγουσιν αὐτῷ· ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς
ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε καὶ
ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ δὲ ἐὰν ἦ δίκαιον
λήψεσθε. 8 ὄψιας δὲ γενομένης λέγει ὁ
κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ.
κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς
τὸν μισθόν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἔσχάτων
ἔως τῶν πρώτων. 9 καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον.
10 ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι
πλείονα λήψουνται, καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ ποτήριόν μου πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα
ἀνὰ δηνάριον. 11 λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον δὲ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; λέγουσιν αὐτῷ·
κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου 12 λέγοντες ὅτι καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἔξ εὐωνύμων
οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ’ οἵς
ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας τοῖς βαστάσαι ἡτοίμασται [ὑπὸ τοῦ πατρός μου]. 24
τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. 13 καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἡγανάκτησαν
ὅ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἐνὶ αὐτῶν· ἔταῖρε, περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. 25 οἱ δὲ Ἰησοῦς
οὐκ ἀδικῶ σε οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν· οἴδατε ὅτι
μοι; 14 ἄρον τὸ σὸν καὶ ὑπαγε· θέλω δὲ οἱ ἄρχοντες τῶν ἔθνῶν κατακυριεύουσιν

αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν ἐπὶ ὄνον καὶ πᾶλον υἱὸν ὑποζυγίου. 6 αὐτῶν. 26 οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ’ πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες διὰ τὴν θέλη ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσται καθὼς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 7 ὑμῶν διάκονος, 27 καὶ διὰ τὴν θέλη ἐν ἥγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πᾶλον, καὶ ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος: ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἴμάτια αὐτῶν, 28 ὕσπερ δὲ οὐδός τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἥλθε καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. 8 ὁ δὲ διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι πλεῖστος ὄχλος ἐστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἴμάτια τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. ἐν τῇ ὁδῷ, ἀλλοι δὲ ἐκοπτον κλάδους 29 Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱεριχώ ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἐστρώννυνον ἐν ἡκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. 30 καὶ τῇ ὁδῷ. 9 οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες ἵδοὺ δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες: ἀκούσαντες διὰ τὸν Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυΐδ· εὐλογημένος ὁ λέγοντες: ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὸς Δαυΐδ. ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου ὡσαννὰ ἐν 31 ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα τοῖς ὑψίστοις. 10 καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μεῖζον ἔκραζον λέγοντες εἰς τὸν Ἱεροσόλυμα ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὸς Δαυΐδ. 32 καὶ λέγουσα: τίς ἐστιν οὗτος; 11 οἱ δὲ ὄχλοι στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπε: ἔλεγον· οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφήτης τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν; 33 λέγουσιν αὐτῷ· ὁ ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας. 12 Καὶ Κύριε, ἵνα ἀνοιχθῶσιν ὑμῶν οἱ ὄφθαλμοι. εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ιερὸν τοῦ Θεοῦ, 34 σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἤψατο τῶν καὶ ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν ἀγοράζοντας ἐν τῷ ιερῷ, καὶ τὰς τραπέζας αὐτῶν οἱ ὄφθαλμοί, καὶ ἡκολούθησαν τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψε καὶ τὰς αὐτῷ. καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς,

21 Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ 13 καὶ λέγει αὐτοῖς· γέγραπται, ὁ οἶκός ἦλθον εἰς Βηθσφαγῆ πρὸς τὸ ὅρος μου οἴκος προσευχῆς κληθήσεται· ὑμεῖς δὲ τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητὰς 2 λέγων αὐτοῖς· πορεύθητε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὐρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πᾶλον μετ’ αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετε μοι. 3 καὶ ἔαν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει εὐθέως δὲ ἀποστέλλει αὐτούς. 4 τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥῆθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· 5 εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών, ἵδού ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται σοι πραῦς καὶ ἐπιβεβηκὼς

μετοιήσετε σπήλαιον ληστῶν. 14 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ χωλοὶ καὶ τυφλοὶ ἐν τῷ ιερῷ καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 15 Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἀ ἐποίησε καὶ τοὺς παῖδας κράζοντας ἐν τῷ ιερῷ καὶ λέγοντας, ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυΐδ, ἡγανάκτησαν 16 καὶ εἶπον αὐτῷ· ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἷνον; 17 καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς

έξηλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν καὶ εἶπε· τέκνον, ὑπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν ηὐλίσθῃ ἐκεῖ. **18** Πρωΐας δὲ ἐπανάγων εἰς τῷ ἀμπελῶνί μου. **29** οὐδὲ ἀποκριθεὶς τὴν πόλιν ἐπείνασε· **19** καὶ ἴδων συκῆν εἶπεν· οὐ θέλω ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶς μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἥλθεν ἐπ' αὐτήν, καὶ ἀπῆλθε. **30** καὶ προσελθὼν τῷ δευτέρῳ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον, εἶπεν ὡσαύτως, οὐδὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἔγώ, καὶ λέγει αὐτῇ· μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς κύριε· καὶ οὐκ ἀπῆλθε. **31** τίς ἐκ τῶν δύο γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἔξηράνθη ἐποίησε τὸ θέλημα τοῦ πατρός; λέγουσιν παραχρῆμα ἡ συκῆ. (*αἱσθ g165*) **20** καὶ ἴδοντες αὐτῷ· οὐ πρῶτος. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες· πῶς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ παραχρῆμα ἔξηράνθη ἡ συκῆ; **21** ἀποκριθεὶς πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω τοῦ Θεοῦ. **32** ἥλθε γὰρ πρὸς ὑμᾶς Ἰωάννης ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, ἐν δόδῳ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι καὶν τῷ ὅρει τούτῳ εἴπητε, ἄρθητι καὶ ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἴδοντες οὐ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται· **22** μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεύσαι αὐτῷ. καὶ πάντα ὄσα ἐὰν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ **33** Ἀλλην παραβολὴν ἀκούσατε. ἄνθρωπός πιστεύοντες, λήψεσθε. **23** Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ τις ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν εἰς τὸ ἱερὸν προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ καὶ ὕρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ὠκοδόμησε λέγοντες· ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, πύργον, καὶ ἔξεδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ καὶ τίς σοι ἔδωκε τὴν ἔξουσίαν ταύτην; ἀπεδήμησεν. **34** ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν **24** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἔνα, ὃν ἐὰν πρὸς τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς καρποὺς εἴπητε μοι, κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ αὐτοῦ. **35** καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς ταῦτα ποιῶ. **25** τὸ βάπτισμα Ἰωάννου δούλους αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ πόθεν ἦν, ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. **36** πάλιν οἱ δὲ διελογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς λέγοντες· ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν, διατί πρώτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. οὕν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· **26** ἐὰν δὲ **37** ὕστερον δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων· ἐντραπήσονται τὸν ὄχλον· πάντες γὰρ ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς υἱόν μου. **38** οἱ δὲ γεωργοὶ ιδόντες τὸν προφήτην. **27** καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· οὗτός ἐστιν ὁ εἶπον· οὐκ οἰδαμεν. ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτός· κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν οὐδὲ ἔγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα καὶ κατάσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ποιῶ. **28** Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἄνθρωπός τις **39** καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω εἶχε τέκνα δύο, καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. **40** ὅταν

οῦν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος ὡργίσθη, ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις; **41** λέγουσιν καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσε αὐτῷ· κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις ἐνέπρησε. **8** τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ· γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς ὃ μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι καρποὺς ἐν τοῖς κατιροῖς αὐτῶν. **42** λέγει οὐκ ἡσαν ἄξιοι· **9** πορεύεσθε οῦν ἐπὶ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν τὰς διεξόδους τῶν ὄδῶν, καὶ ὅσους ἐὰν ταῖς γραφαῖς, λίθον δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ εὑρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. **10** οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς γωνίας· παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρον, ἔστι θαυμαστὴ ἐν δόφθαλμοῖς ἡμῶν; **43** πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς· καὶ ἐπλήσθη διὰ τοῦτο λέγα ύμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὁ γάμος ἀνακειμένων. **11** εἰσελθὼν δὲ ὁ ύμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ δοθήσεται βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς· **44** εἰδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον ἔνδυμα γάμου, **12** καὶ λέγει αὐτῷ· ἔταῖρε, συνθλασθήσεται· ἐφ' δὲν δὲν πέσῃ, λικυμήσει πᾶς εἰσῆλθες ὥδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; αὐτόν. **45** καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὁ δὲ ἐφιμώθη. **13** τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν τοῖς διακόνοις· δῆσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει· **46** καὶ ζητοῦντες χεῖρας ἄρατε αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ αὐτὸν κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, σκότος τὸ ἔξωτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς ἐπειδὴ ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὄδόντων. **14** πολλοὶ

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγων· **2** ώμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησε γάμους τῷ νίῳ αὐτοῦ. **3** καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἥθελον ἐλθεῖν. **4** πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων· εἴπατε τοῖς κεκλημένοις· ἴδον τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἔτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. **5** οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὃ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὃ δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· **6** οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. **7**

γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. **15** Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. **16** καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν λέγοντες· διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εῖ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γάρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων· **17** εἰπὲ οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ; ἔξεστι δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ; **18** γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπε· τί με πειράζετε, ὑποκριταί; **19** ἐπιδείξατε μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου. οἱ δὲ προσήγεγκαν αὐτῷ δηνάριον. **20** καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ

ἐπιγραφή; 21 λέγουσιν αὐτῷ· Καίσαρος. Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τότε λέγει αὐτοῖς ἀπόδοτε οῦν τὰ Καίσαρος τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. 22 38 αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες 39 δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ ἀγαπήσεις τὸν αὐτὸν ἀπῆλθον. 23 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 40 ἐν ταύταις προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ μὴ εἶναι ἀναστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ προφῆται κρέμανται. 41 Συνηγμένων 24 λέγοντες διδάσκαλε, Μωσῆς εἶπεν, ἐάν δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει Ἰησοῦς 42 λέγων· τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ ὃ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ Χριστοῦ; τίνος υἱός ἐστι; λέγουσιν αὐτῷ· ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 25 τοῦ Δαυΐδ. 43 λέγει αὐτοῖς· πῶς οῦν Δαυΐδ ἥσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἐπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ ἐν Πνεύματι Κύριον αὐτὸν καλεῖ λέγων, πρῶτος γαμήσας ἐτελεύτησε, καὶ μὴ ἔχων 44 εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ σπέρματος ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ δεξιῶν μου ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ἀδελφῷ αὐτοῦ· 26 ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; 45 εἰ οὖν Δαυΐδ καὶ ὁ τρίτος, ἔως τῶν ἐπτά. 27 ὕστερον δὲ καλεῖ αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱός αὐτοῦ ἐστι; πάντων ἀπέθανεν καὶ ἡ γυνή. 28 ἐν τῇ οὖν 46 καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι ἀναστάσει τίνος τῶν ἐπτὰ ἔσται ἡ γυνή; λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέ τις ἀπ' ἐκείνης τῆς πάντες γάρ ἔσχον αὐτήν. 29 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

Ίησοῦς εἶπεν αὐτοῖς πλανᾶσθε μὴ εἰδότες 23 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε τοῖς ὄχλοις τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ. 30 ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὕτε γαμοῦσιν οὕτε ἐκαθέδρας ἐκάθισαν οἱ ἐκγαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι Θεοῦ ἐν οὐρανῷ εἰσι. 31 περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥήθεν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ λέγοντος, 32 ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς Ἄβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς Ἱακὼβ; οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. 33 καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἔξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. 34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσε τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, 35 καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν, νομικός, πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων· 36 διδάσκαλε, ποίᾳ ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; 37 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν

καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ 2 λέγων· ἐπὶ τῆς Μωσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. 3 πάντα οὖν ὅσα ἐὰν εἴπωσιν ὑμῖν τηρεῖν, τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσι γάρ, καὶ οὐ ποιοῦσι. 4 δεσμεύοντι γάρ φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὄμοις τῶν ἀνθρώπων, τῷ δὲ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσι κινῆσαι αὐτά. 5 πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσι πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις, πλατύνουσι γάρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἴματίων αὐτῶν, 6 φιλοῦσι δὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς 7

καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ ὁμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ῥαββὶ ῥαββὶ. αὐτοῦ· 21 καὶ ὁ ὄμόσας ἐν τῷ ναῷ ὁμνύει 8 ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε ῥαββὶ εἰς γὰρ ὑμῶν ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικήσαντι αὐτόν· ἐστιν [ό] διδάσκαλος, ὁ Χριστός· πάντες 22 καὶ ὁ ὄμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὁμνύει ἐν δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε. 9 καὶ πατέρα μὴ τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εἰς γάρ ἐστιν ὁ ἐπάνω αὐτοῦ. 23 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ πατέρων ὑμῶν, ὃ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 10 μηδὲ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ κληθῆτε καθηγηταί· εἰς γὰρ ὑμῶν ἐστιν ἡδύσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον, [ό] καθηγητής, ὁ Χριστός. 11 ὃ δὲ μείζων καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. 12 ὅστις δὲ κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ὑψώσει ἔαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις δὲ ἔδει ποιῆσαι κάκεῖνα μὴ ἀφιέναι. 24 ταπεινώσει ἔαυτὸν ὑψωθήσεται. 13 Οὐαὶ δὲ ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ διυλίζοντες τὸν κώνωπα, ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες! 25 Οὐαὶ ὅτι κατεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι διὰ τοῦτο ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου λήψεσθε περισσότερον κρῆμα. 14 Οὐαὶ καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ἀρπαγῆς καὶ ἀδικίας. 26 Φαρισαῖε τυφλέ, ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ καὶ τῆς παροψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε αὐτῶν καθαρόν. 27 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς εἰσελθεῖν. 15 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι περιάγετε τὴν τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἔνα φαίνονται ὠραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. 28 αὐτὸν υἱὸν γενένης διπλότερον ὑμῶν. οὕτω καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς (*Geenna g1067*) 16 Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοί, ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ μεστοί ἐστε οἱ λέγοντες· δός ἂν ὁμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν τοπορίσεως καὶ ἀνομίας. 29 Οὐαὶ ὑμῖν, ἐστιν, δός δ' ἂν ὁμόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ναοῦ, ὁφείλει. 17 μωροὶ καὶ τυφλοί! τίς γὰρ οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγιάζων καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, 30 τὸν χρυσόν; 18 καί· δός ἂν ὁμόσῃ ἐν τῷ καὶ λέγετε· εἰ ἦμεν ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν θυσιαστηρίων, οὐδέν ἐστιν, δός δ' ἂν ὁμόσῃ πατέρων ὑμῶν, οὐκ ἂν ἦμεν κοινωνοὶ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὁφείλει. αὐτῶν ἐν τῷ αἴματι τῶν προφητῶν. 31 19 μωροὶ καὶ τυφλοί! τί γὰρ μεῖζον, τὸ ὥστε μαρτυρεῖτε ἔαυτοῖς ὅτι νιοί ἐστε τῶν δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζον τὸ φονευσάντων τοὺς προφήτας. 32 καὶ ὑμεῖς δῶρον; 20 ὁ οὖν ὁμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν.

33 ὥφεις, γεννήματα ἔχιδνῶν! πῶς φύγητε αὐτοῖς βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. **5** ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης; (**Geenna** πολλοὶ γὰρ ἐλέύσονται ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου **g1067**) **34** διὰ τοῦτο ἴδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω λέγοντες, ἐγὼ εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς πρὸς ὑμᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ πλανήσουσι. **6** μελλήσετε δὲ ἀκούειν γραμματεῖς, καὶ ἔξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων· ὅρᾶτε μὴ σταυρώσετε, καὶ ἔξ αὐτῶν μαστιγώσετε θροεῖσθε· δεῖ γὰρ πάντα γενέσθαι, ἀλλ’ ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε οὕπω ἐστὶ τὸ τέλος. **7** ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, **35** ὅπως ἔλθῃ ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλείᾳ ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἐφ’ ὑμᾶς πᾶν αἴμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἔσονται λιμοὶ καὶ λοιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ τόπους· **8** πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὡδίνων. δικαίου ἔως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ **9** τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖψιν καὶ Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. **36** ἀμὴν ὑπὸ πάντων τῶν ἔθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. λέγω ὑμῖν ὅτι ἥξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν **10** καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ γενεάν ταύτην. **37** Ἱερουσαλήμ Ἱερουσαλήμ, ἀλλήλους παραδώσουσι καὶ μισήσουσιν ἣ ἀποκτέννουσα τοὺς προφήτας καὶ ἀλλήλους. **11** καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται λιθοβιοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσι πολλούς, αὐτήν! ποσάκις ἥθελησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ **12** καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν τέκνα σου ὃν τρόπον ἐπισυνάγει ὅρνις τὰ ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. **13** ὁ δὲ νοσσία ἔαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. **14** ἥθελήσατε. **38** ἴδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἰκος καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον ὑμῶν ἔρημος. **39** λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μή με τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς ἕδητε ἀπ’ ἄρτι ἔως ἀν εἴπητε, εὐλογημένος μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ τότε ἥξει ὁ ἐρχόμενος ἐν ὄνόματι Κυρίου.

24 καὶ ἔξελθῶν ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. **2** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ᾧδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ καταλυθήσεται. **3** καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὅρους τῶν ἐλαιῶν προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ’ ἕδιαν λέγοντες· εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος; (**aiōn g165**) **4** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν

τὸ τέλος. **15** Ὅταν οὖν ἕδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ρήθεν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἔστως ἐν τόπῳ ἀγίῳ — ὁ ἀναγινώσκων νοείτω — **16** τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν ἐπὶ τὰ ὅρη, **17** ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβαίνετω ἄραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, **18** καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἄραι τὰ ἴματα αὐτοῦ. **19** οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχουσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. **20** προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος μηδὲ σαββάτῳ. **21** ἔσται γὰρ τότε θλῖψις μεγάλη,

οῖα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἔως ὑμεῖς ὅταν ἴδητε ταῦτα πάντα, γινώσκετε τοῦ νῦν οὐδ' οὐ μὴ γένηται. 22 καὶ εἰ μὴ ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. 34 ἀμὴν λέγω ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἀν ὑμῖν, οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἔως ἐσώθη πᾶσα σάρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς ἀν πάντα ταῦτα γένηται. 35 ὁ οὐρανὸς κολοβώθησονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. 23 καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου τότε ἀν τις ὑμῖν εἴπη, ἵδον ὥδε ὁ Χριστὸς οὐ μὴ παρέλθωσι. 36 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἣ ὥδε, μὴ πιστεύσητε· 24 ἐγερθήσονται ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται καὶ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ πατήρ μου δώσουσι σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε μόνος. 37 ὕσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, πλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. οὔτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ νίοῦ 25 ἵδον προείρηκα ὑμῖν. 26 ἐὰν οὖν εἴπωσιν τοῦ ἀνθρώπου. 38 ὕσπερ γὰρ ἦσαν ἐν ὑμῖν, ἵδον ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστί, μὴ ἐξέλθητε, ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἵδον ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε· τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ 27 ὕσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἐκγαμίζοντες, ἄχρι ἣς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἔως δυσμῶν, εἰς τὴν κιβωτόν, 39 καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἔως οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ νίοῦ τοῦ ἡλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἥρεν ἄπαντας, ἀνθρώπου· 28 ὅπου γὰρ ἐὰν ἢ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ οὔτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ νίοῦ τοῦ συναχθήσονται οἱ ἀετοί. 29 Εὐθέως δὲ μετὰ ἀνθρώπου. 40 τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ τὴν θλῖψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος ἀγρῷ, ὁ εἰς παραλαμβάνεται καὶ ὁ εἰς σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ ἀφίεται· 41 δύο ἀλίθουσαι ἐν τῷ μυλῶνι, φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται. 42 τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε ποίᾳ ὥρᾳ σαλευθήσονται. 30 καὶ τότε φανήσεται ὁ Κύριος ὑμῶν ἔρχεται. 43 Ἐκεῖνο δὲ τὸ σημεῖον τοῦ νίοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν γινώσκετε ὅτι εἰ ἥδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ τῷ οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὅψονται τὸν νεφελῶν αὐτοῦ. 44 διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης ἔτοιμοι, ὅτι ἢ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε ὁ νίὸς τοῦ πολλῆς. 31 καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους ἀνθρώπου ἔρχεται. 45 Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης, δούλος καὶ φρόνιμος, δὲν κατέστησεν ὁ καὶ ἐπισυνάξουσι τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν διδόναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ; 46 ἔως ἄκρων αὐτῶν. 32 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος δὲν ἐλθὼν ὁ μάθετε τὴν παραβολήν. ὅταν ἥδη ὁ κλάδος κύριος αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. αὐτῆς γένηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, 47 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς γινώσκετε ὅτι ἐγγύς τὸ θέρος· 33 οὕτω καὶ ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. 48 ἐὰν

δὲ εἴπη ὁ κακὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, αὐτῷ, χρονίζει ὁ κύριός μου ἐλθεῖν, **49** καὶ οὐκ οἴδα ὑμᾶς. **13** γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ ἄρξηται τύπειν τοὺς συνδούλους αὐτοῦ, οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν ᾧ ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνῃ μετὰ τῶν μεθυόντων, ὁ νίδιος τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. **14** Ωσπερ **50** ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν γάρ ἀνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσε τοὺς ἡμέρας ἥ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἥ οὐ ιδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ γινώσκει, **51** καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, **15** καὶ ὃ μὲν ἔδωκε μέρος αὐτῷ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει· πέντε τάλαντα, ὃ δὲ δύο, ὃ δὲ ἓν, ἐκάστω ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν κατὰ τὴν ιδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν ὁδόντων.

25 Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν

οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν ἔξηλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου. **2** πέντε δὲ ἥσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι καὶ αἱ πέντε μωραί. **3** αἵτινες μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἔαυτῶν οὐκ ἔλαβον μεθ' ἔαυτῶν ἔλαιον. **4** αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. **5** χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. **6** μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· ἵδού ὁ νυμφίος ἔρχεται, ἔξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. **7** τότε ἡγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν. **8** αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον· δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἔλαιου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. **9** ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι· μήποτε οὐκ ἀρκέσει ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε ἔαυταῖς. **10** ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἥλθεν ὁ νυμφίος καὶ αἱ ἔτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. **11** ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι· κύριε κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. **12**

εὐθέως. **16** πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα

λαβὼν εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα. **17** ὠσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. **18** ὁ δὲ τὸ ἐν λαβὼν ἀπελθὼν ὕρυξεν ἐν τῇ γῇ καὶ ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. **19** μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον. **20** καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων· κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. **21** ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτῷ· εῦ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! ἐπὶ ὀλίγα ἥς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. **22** προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβὼν εἶπε· κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. **23** ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτῷ· εῦ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! ἐπὶ ὀλίγα ἥς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. **24** προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαντον εἰληφὼς εἶπε· κύριε· ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἰ ἀνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας καὶ συνάγων οὕτων οὐ διεσκόρπισας· **25** καὶ φοβηθεὶς

ἀπελθών ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ ἥ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; **39** πότε δέ σε γῆ ἵδε ἔχεις τὸ σόν. **26** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἰδομεν ἀσθενὴ ἥ ἐν φυλακῇ, καὶ ἥλθομεν κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· πονηρὲ δοῦλε πρός σε; **40** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς καὶ ὀκνηρέ! ἥδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἐρεῖ αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα! ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου **27** ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. **41** τότε τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἄν ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων πορεύεσθε ἀπ' τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. **28** ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς τάλαντα. **29** τῷ γάρ ἔχοντι παντὶ διοθήσεται ἀγγέλοις αὐτοῦ. (*aiōnios g166*) **42** ἐπείνασα καὶ περισσευθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος γάρ, καὶ οὐκ ἐδώκατε μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ δὲ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **30** καὶ τὸν καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, **43** ξένος ἥμην, καὶ οὐ ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος συνηγάγετέ με, γυμνός, καὶ οὐ περιεβάλετέ τὸ ἔξωτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ με, ἀσθενής καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. **31** Ὄταν δὲ ἔλθῃ ἐπεσκέψασθε με. **44** τότε ἀποκριθήσονται ὁ νίδιος τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ αὐτῷ καὶ αὐτοὶ λέγοντες· κύριε, πότε σε καὶ πάντες οἱ ἄγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, εἰδομεν πεινῶντα ἥ διψῶντα ἥ ξένον ἥ τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, **32** γυμνὸν ἥ ἀσθενὴ ἥ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα διηκονήσαμέν σοι; **45** τότε ἀποκριθήσεται τὰ ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων αὐτοῖς λέγων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ὕσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, τῶν ἐρίφων, **33** καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. **46** καὶ ἀπελεύσονται ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἔξ εὐωνύμων. οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς **34** τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν ζωὴν αἰώνιον. (*aiōnios g166*)

αὐτοῦ· δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. **35** ἐπείνασα γάρ, καὶ ἐδώκατε μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἥμην, καὶ συνηγάγετέ με, **36** γυμνός, καὶ περιεβάλετέ με, ἡσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἥμην, καὶ ἥλθετε πρός με. **37** τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες· κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἥ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; **38** πότε δέ σε εἴδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν,

26 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· **2** οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ νίδιος τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι. **3** τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα, **4** καὶ συνεβούλευσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσι καὶ ἀποκτείνωσιν. **5** ἔλεγον δέ μὴ ἐν τῇ ἔορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ. **6** Τοῦ δὲ

’Ιησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ με. 22 καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἥρξαντο Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, 7 προσῆλθεν αὐτῷ λέγειν αὐτῷ ἔκαστος αὐτῶν· μήτι ἐγώ εἰμι, γυνὴ ἀλάβαστρον μύρου ἔχουσα βαρυτίμου, Κύριε; 23 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὁ ἐμβάψας καὶ κατέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν χεῖρα, οὗτός ἀνακειμένου. 8 Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ με παραδώσει. 24 ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ἡγανάκτησαν λέγοντες· εἰς τί ἡ ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ ἀπώλεια αὕτη; 9 ἡδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δὶ’ οὗ ὁ υἱὸς τοῦ μύρον πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι [τοῖς] ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ πτωχοῖς. 10 γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἀνθρωπὸς ἐκείνος. 25 τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικὶ· ἔργον γὰρ ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν καλὸν εἰργάσατο εἰς ἐμέ. 11 τοὺς πτωχοὺς εἶπε· μήτι ἐγώ εἰμι, ῥαββί; λέγει αὐτῷ, γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ’ ἔαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ σὺ εἶπας. 26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβὼν πάντοτε ἔχετε. 12 βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον καὶ εὐχαριστήσας μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς καὶ εἶπε· τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. 13 ἀμὴν λέγω λάβετε φάγετε· τοῦτο ἔστι τὸ σῶμά μου· 27 ὑμῖν, ὅπου ἔὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· πίετε ἔξ αὐτοῦ καὶ δὲ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον πάντες· 28 τοῦτο γάρ ἔστι τὸ αἷμά μου αὐτῆς. 14 Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν. 29 ἀρχιερεῖς εἶπε· 15 τί θέλετε μοι δοῦναι, καὶ λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπ’ ἄρτι ἐκ ἐγώ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; οἱ δὲ ἔστησαν τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. 16 καὶ ἀπὸ τότε τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸν πίνω μεθ’ ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῷ. 17 ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρός Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μου. 30 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ δρός μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες αὐτῷ· ποῦ τῶν ἐλαιῶν. τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· 31 θέλεις ἐτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα; πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ 18 ὁ δὲ εἶπεν· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· γέγραπται γάρ, πατάξω τὸν δεῖνα καὶ εἴπατε αὐτῷ· ὁ διδάσκαλος τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται λέγει, ὁ καιρός μου ἐγγύς ἔστι· πρὸς σὲ τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης· 32 μετὰ δὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν 19 καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν Γαλιλαίαν. 33 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. αὐτῷ εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, 20 Ὁφίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν ἐγώ δὲ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. 34 δώδεκα. 21 καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν· ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ἐν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἔξ ὑμῶν παραδώσει ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι

τρὶς ἀπαρνήση με. 35 λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· ἦγγικεν ὁ παραδιδούς με. 47 Καὶ ἔτι αὐτοῦ κἀν δέῃ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μὴ σε λαλοῦντος ἰδού· Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα ἀπαρνήσομαι. ὁμοίως δὲ καὶ πάντες οἱ ἥλθε, καὶ μετ' αὐτοῦ ὅχλος πολὺς μετὰ μαθηταὶ εἶπον. 36 Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανῆ, καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. 48 ὁ δὲ καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς· καθίσατε αὐτοῦ παραδιδούς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον ἔως οὗ ἀπελθὼν προσεύχωμαι ἐκεῖ. 37 λέγων· ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρατήσατε καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς αὐτόν. 49 καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ δύο σινὸν Ζεβεδαίου ἥρξατο λυπεῖσθαι εἴπε· χαῖρε, ῥαββί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. καὶ ἀδημονεῖν. 38 τότε λέγει αὐτοῖς ὁ 50 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἔταῖρε, ἐφ' ὧ Ἰησοῦς· περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἔως πάρει. τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς θανάτου· μείνατε ὅδε καὶ γρηγορεῖτε μετ' χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. ἐμοῦ. 39 καὶ προελθὼν μικρὸν ἐπεσεν ἐπὶ 51 καὶ ἰδοὺ εἰς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων· τὴν χεῖρα ἀπέσπασε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὡτίον. 52 τότε λέγει ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ. 40 καὶ ἔρχεται αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀπόστρεψόν σου τὴν πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εύρισκει αὐτοὺς μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· πάντες καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· οὕτως γάρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρᾳ οὐκ ἴσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἀποθανοῦνται. 53 ἦ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι ἐμοῦ! 41 γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα ἄρτι παρακαλέσαι τὸν πατέρα μου, καὶ μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα παραστήσει μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας πρόθυμον, ἡ δὲ σάρξ ἀσθενής. 42 πάλιν ἀγγέλων; 54 πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο λέγων· γραφαὶ ὅτι οὕτω δεῖ γενέσθαι; 55 Ἐν πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ ποτήριον ἐκείνη τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὅχλοις· παρελθεῖν ἀπ' ἐμοῦ ἐὰν μὴ αὐτὸ πίω, ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν γενηθήτω τὸ θέλημά σου. 43 καὶ ἐλθὼν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· καθ' ἡμέραν εύρισκει αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας ἦσαν πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζόμην διδάσκων ἐν τῷ γάρ αὐτῶν οἱ ὄφθαλμοὶ βεβαρημένοι. 44 καὶ ἱερῷ, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. 56 τοῦτο ἀφεῖς αὐτοὺς ἀπελθὼν πάλιν προσηύξατο δὲ δλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ ἐκ τρίτου τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών· 45 γραφαὶ τῶν προφητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον. 57 Οἱ δὲ καὶ λέγει αὐτοῖς· καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς ἀναπαύσθε! ἰδοὺ ἦγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ Κατάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὃπου οἱ γραμματεῖς σιὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. 58 ὁ δὲ ἀμαρτωλῶν. 46 ἐγείρεσθε ἄγωμεν· ἰδοὺ Πέτρος ἡκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἔως

τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθών αὐτοῖς ἐκεῖ καὶ οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἵδεν Ναζωραίου. 72 καὶ πάλιν ἡρνήσατο μεθ' τὸ τέλος. 59 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὅρκου ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. 73 μετὰ πρεοβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐξήτουν μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἴπον ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὅπως τῷ Πέτρῳ ἀληθῶς καὶ σὺ ἔξ αὐτῶν εἶ· καὶ θανατώσωσιν αὐτόν, 60 καὶ οὐχ εῦρον· καὶ γάρ ή λαλιά σου δῆλον σε ποιεῖ. 74 τότε πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων, ἥρξατο καταθεματίζειν καὶ ὅμνυειν ὅτι οὐκ οὐχ εῦρον. Ὅστερον δὲ προσελθόντες οἶδα τὸν ἄνθρωπον. καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ δύο ψευδομάρτυρες 61 εἴπον· οὗτος ἔφη, ἐφώνησε. 75 καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ δύναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καὶ ῥήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος αὐτῷ ὅτι πρὶν διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι αὐτόν. 62 ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με· καὶ καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἴπειν αὐτῷ· οὐδὲν ἔξελθὼν ἔξω ἔκλαυσε πικρῶς.

ἀποκρίνῃ; τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; 27 Πρωΐας δὲ γενομένης συμβούλιον 63 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἴπειν αὐτῷ· ἔξορκίζω σε κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. 64 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· σὺ εἶπας· πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὅψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἄνθρωπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 65 τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ λέγων ὅτι ἐβλασφήμησε· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; ἵδε νῦν ἡκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ. 66 τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἴπον· ἔνοχος θανάτου ἔστι. 67 τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐρράπισαν 68 λέγοντες· προφήτευσον ἡμῖν, Χριστέ, τίς ἔστιν ὁ παίσας σε; 69 Ὁ δὲ Πέτρος ἔξω ἐκάθητο ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα· καὶ σὺ ἥσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου. 70 ὁ δὲ ἡρνήσατο ἐμπροσθεν αὐτῶν πάντων λέγων· οὐκ οἶδα τί λέγεις. 71 ἔξελθόντα δὲ αὐτὸν εἰς τὸν πυλῶνα εἶδεν αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει

ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέ μοι ὄχλου λέγων· ἀθῷός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος Κύριος. 11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔστη ἐμπροσθεν τοῦ τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ὅψεσθε. 25 ἡγεμόνος καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε· τὸ αἷμα λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ· σὺ λέγεις. 12 26 τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων οὐδὲν ἵνα σταυρωθῇ. 27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἀπεκρίνατο. 13 τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσι; τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὅλην 14 καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἐν τὴν σπείραν· 28 καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν ῥῆμα, ὃστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν. 15 περιέθηκαν αὐτῷ χλαμύδα κοκκίνην, 29 καὶ Κατὰ δὲ ἐορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ἔνα τῷ ὄχλῳ δέσμιον, ὃν ἥθελον. 16 ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ κάλαμον ἐπὶ εἰχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγόμενον τὴν δεξιὰν αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες Βαραββᾶν. 17 συνηγμένων οὖν αὐτῶν εἶπεν ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαιζον αὐτῷ λέγοντες· αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· τίνα θέλετε ἀπολύσω χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· 30 ὑμῖν; Βαραββᾶν ἦν Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν Χριστόν; 18 ἦδει γάρ δτι διὰ φθόνον κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν παρέδωκαν αὐτόν. 19 Καθημένου δὲ αὐτοῦ αὐτοῦ. 31 καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐπὶ τοῦ βίματος ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα· μηδὲν σοὶ καὶ αὐτὸν τὰ ἴματα αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγον τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ πολλὰ γάρ ἔπαθον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι. 32 Ἐξερχόμενοι σήμερον κατ' ὄναρ δ' αὐτόν. 20 Οἱ δὲ δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον ὄνόματι ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς Σίμωνα· τοῦτον ἡγγάρευσαν ἵνα ἅρῃ τὸν ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, σταυρὸν αὐτοῦ. 33 Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. 21 ἀποκριθεὶς λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὃ ἐστι λεγόμενος δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς· τίνα θέλετε κρανίου τόπος, 34 ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὅξος ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ύμῖν; οἱ δὲ εἶπον· μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος Βαραββᾶν. 22 λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· τί οὖν οὐκ ἥθελε πιεῖν. 35 σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; διεμερίσαντο τὰ ἴματα αὐτοῦ βαλόντες λέγουσιν αὐτῷ πάντες· σταυρωθήτω. 23 ὁ κλῆρον, 36 καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν δὲ ἡγεμὼν ἔφη· τί γάρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ ἐκεῖ. 37 καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς περισσῶς ἔκραζον λέγοντες σταυρωθήτω. αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην οὕτος 24 ἴδων δὲ ὁ Πιλᾶτος δτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἐστιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 38 ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ εἰς ἐκ δεξιῶν καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων. 39 Οἱ

δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν ἔκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν **40** καὶ τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ λέγοντες· ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν γενόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα λέγοντες τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν! σῶσον σεαυτόν· ἀληθῶς Θεοῦ σιὸς ἦν οὗτος. **55** Ἡσαν δὲ εἰ σιὸς ἐί τοῦ Θεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ καὶ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν σταυροῦ. **41** ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς θεωροῦσαι, αἵτινες ἥκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ. **56** ἐν πρεσβυτέρων καὶ Φαρισαίων ἔλεγον· **42** αἵτις ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ Μαρία ἡ ἄλλους ἔσωσεν, ἔαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· τοῦ Ἱακώβου καὶ Ἰωσῆ μήτηρ, καὶ ἡ μήτηρ εἰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστι, καταβάτω νῦν ἀπὸ τῶν σιῶν Ζεβεδαίουν. **57** Οψίας δὲ γενομένης τοῦ σταυροῦ καὶ πιστεύσωμεν ἐπ' αὐτῷ· ἥλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, **43** πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν, ῥυσάσθω νῦν τοῦνομα Ἰωσῆφ, δος καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσε αὐτὸν, εἰ θέλει αὐτόν· εἴπε γάρ ὅτι Θεοῦ τῷ Ἰησοῦ· **58** οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ εἰμι σιὸς. **44** τὸ δ' αὐτὸν καὶ οἱ λησταὶ οἱ ἡτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε δὲ Πιλάτος συσταυρωθέντες αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν. ἐκέλευσεν ἀπόδοθῆναι τὸ σῶμα. **59** καὶ **45** Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο λαβῶν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσῆφ ἐνετύλιξεν αὐτὸν ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἔως ὥρας ἐνάτης. **46** σινδόνι καθαρῆ, **60** καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν τῷ περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ καινῷ αὐτοῦ μνημείως ὃ ἐλατόμησεν ἐν Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων· ἥλι ἥλι, λιμᾶ τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν σαβαχθανί; τοῦτ' ἔστι, Θεέ μου Θεέ μου, τῇ Θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν. **61** Ἡν ἴνατι με ἐγκατέλιπες; **47** τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη ἐστώτων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἡλίαν Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου. φωνεῖ οὗτος, **48** καὶ εὐθέως δραμῶν εἰς ἑξ **62** Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἥτις ἔστι μετὰ τὴν αὐτῶν καὶ λαβῶν σπόγγον πλήσας τε ὅξους παρασκευήν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ καὶ περιθεὶς καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. **49** οἱ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον **63** λέγοντες· δὲ λοιποὶ ἔλεγον· ἄφες ἵδωμεν εἰ ἔρχεται κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὃ πλάνος Ἡλίας σώσων αὐτόν. **50** δὲ Ἰησοῦς πάλιν εἴπεν ἐτί ζῶν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. κράξας φωνῇ μεγάλῃ ἀφῆκε τὸ πνεῦμα. **51** **64** κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον Καὶ ἴδού τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἔως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ εἰς δύο ἀπὸ ἀνωθεν ἔως κάτω, καὶ ἡ γῆ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτὸν καὶ ἐσείσθη καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, **52** καὶ τὰ εἴπωσι τῷ λαῷ, ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν μνημεῖα ἀνεψχθησαν καὶ πολλὰ σώματα καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς τῶν κεκοιμημένων ἀγίων ἡγέρθη, **53** καὶ πρώτης. **65** ἔφη αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· ἔχετε ἔξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων, μετὰ τὴν κουστωδίαν· ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἀγίαν οἰδατε. **66** οἱ δὲ πορευθέντες ἡσφαλίσαντο πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. **54** Ὁ δὲ

τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῶν πρεσβυτέρων συμβούλιόν τε λαβόντες τῆς κουστωδίας.

ἀργύρια ἵκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις

28 Ὁψὲ δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ

λέγοντες· 13 εἴπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ

εἰς μίαν σαββάτων, ἥλθε Μαρία ἡ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία θεωρῆσαι κοιμωμένων. 14 καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο τὸν τάφον. 2 καὶ ἴδοὺ σεισμὸς ἐγένετο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν μέγας ἄγγελος γάρ Κυρίου καταβάς ἐξ καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. 15 οἱ οὐρανοῦ προσελθών ἀπεκύλισε τὸν λίθον δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἀπὸ τῆς θύρας καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ.

ἔδιδάχθησαν. καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος

3 ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ καὶ παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον. 16 τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιών. 4 Οἱ δὲ ἔνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὅρος οὗ ἐτάξατο τηροῦντες καὶ ἐγένοντο ὡσεὶ νεκροί. 5 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. 17 καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπε ταῖς γυναιξὶ· προσεκύνησαν αὐτῷ, οἱ δὲ ἐδίστασαν. 18 μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς οἶδα γάρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν καὶ προσελθών ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς ἐσταυρωμένον ζητεῖτε· 6 οὐκ ἔστιν ὡδε· λέγων ἐδόθη μοι πᾶσα ἔξουσία ἐν οὐρανῷ ἡγέρθη γάρ καθὼς εἶπε. δεῦτε ἴδετε τὸν καὶ ἐπὶ γῆς. 19 πορευθέντες μαθητεύσατε τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. 7 καὶ ταχὺ πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ πορευθεῖσαι εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ὅροθι τοῦ Ιησοῦς, 20 διδάσκοντες αὐτοὺς Ἀγίου Πνεύματος, 21 διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἔως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος, ἀμήν. (αισθ

g165)

προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν

δψεσθε· ἴδοὺ εἶπον ὑμῖν. 8 καὶ ἐξελθοῦσαι πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ

τηροῦντες τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ

λέγων ἐδόθη μοι πᾶσα ἔξουσία ἐν οὐρανῷ

ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ

καὶ ἐπὶ γῆς. 19 πορευθέντες μαθητεύσατε

τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. 7 καὶ ταχὺ πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ

πορευθεῖσαι εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ

ὅροθι τοῦ Ιησοῦς, 20 διδάσκοντες αὐτούς

τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ

ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κάκει

με ὅψονται. 21 Πορευομένων δὲ αὐτῶν

ἴδού τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν

πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἄπαντα

τὰ γενόμενα. 22 καὶ συναχθέντες μετὰ

τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ

ἴδού ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας

ἔως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος, ἀμήν. (αισθ

προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν

δψεσθε· ἴδού εἶπον ὑμῖν. 8 καὶ ἐξελθοῦσαι πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ

τηροῦντες τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ

λέγων ἐδόθη μοι πᾶσα ἔξουσία ἐν οὐρανῷ

ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ

καὶ ἐπὶ γῆς. 19 πορευθέντες μαθητεύσατε

τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. 7 καὶ ταχύ

πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τὸ

πορευθεῖσαι εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ

ὅροθι τοῦ Ιησοῦς, 20 διδάσκοντες αὐτούς

Κατα Μαρκον

ύπὸ τοῦ σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων,
καὶ [οἱ] ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ. 14 Μετὰ
1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, δὲ τὸ παραδοθῆναι Ἰωάννην ἥλθεν ὁ
νιός τοῦ Θεοῦ. 2 Ὡς γέγραπται ἐν Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν κηρύσσων τὸ
τοῖς προφήταις, ἵδον ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς
τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς λέγων ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἡγγικεν
κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετανοεῖτε καὶ
σου 3 φωνὴ βιωντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. 16 Περιπατῶν
ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε
ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ, 4 ἐγένετο Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν
ἀμαρτιῶν. 5 καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ιουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται,
καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ’ αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς
ἀμαρτίας αὐτῶν. 6 ἦν δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην
δερματίνην περὶ τὴν ὁσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. 7 καὶ
ἐκήρυξσε λέγων· ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός λῦσαι τὸν ίμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ.
8 ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἅγιῳ. 9 Καὶ
ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἥλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας καὶ
ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην. 10 καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος
εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ Πνεῦμα ὡς περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ’
αὐτόν· 11 καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· σὺ εἶ ὁ νίος μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ
ηὑδόκησα. 12 Καὶ εὐθέως τὸ Πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον· 13 καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ
ἔρημῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος καὶ κράξαν φωνῇ μεγάλῃ ἔξηλθεν ἐξ

αύτοῦ. 27 καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες, ὥστε σπλαγχνισθείς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντας; τί ἔστι αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ θέλω, καθαρίσθητι. τοῦτο; τίς ή διδαχὴ ή καινὴ αὕτη, ὅτι κατ' 42 καὶ εἰπόντος αὐτοῦ εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ' ἔξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. 43 καὶ ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; 28 καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθέως ἔξεβαλεν ἔξηλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· 44 ὅρα μηδενὶ μηδὲν τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας. 29 Καὶ εἶπης, ἀλλ' ὑπαγε σεαυτὸν δεῖζον τῷ Ἱερεῖ εὐθέως ἐκ τῆς συναγωγῆς ἔξελθόντες καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἣ ἤλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου προσέταξε Μωϋσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 45 μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 30 ή δὲ ὁ δὲ ἔξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα. διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν καὶ εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. 31 δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, καὶ προσελθὼν ἥγειρεν αὐτὴν κρατήσας ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν· καὶ ἤρχοντο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

πυρετὸς εὐθέως, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. 32 **Κ**αὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς Καπερναοὺμ δι' Ὁψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους. 33 καὶ ἦν ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν θύραν· 34 καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἔξεβαλε, καὶ οὐκ ἥφιε λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ἥδεισαν αὐτὸν Χριστὸν εἶναι. 35 Καὶ πρωῒ ἔννυχα λίαν ἀναστὰς ἔξῆλθε καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κάκει προσηγένετο. 36 καὶ κατεδίωξαν αὐτὸν ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, 37 καὶ εὐρόντες αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ ὅτι πάντες σε ζητοῦσι. 38 καὶ λέγει αὐτοῖς ἄγωμεν εἰς τὰς ἔχομένας κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω εἰς τοῦτο γὰρ ἔξελήλυθα. 39 καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. 40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με καθαρίσαι. 41 ὁ δὲ Ἰησοῦς

2 καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν καὶ ἥκούσθη ὅτι εἰς οἰκόν ἔστι. 2 καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. 3 καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων· 4 καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἔξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον, ἐφ' ὃ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. 5 ἴδων δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σου. 6 ἥσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· 7 τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἀμαρτίας εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός; 8 καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως αὐτοὶ διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἴπεν αὐτοῖς τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις

νύμῶν; **9** τί ἔστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ παραλυτικῷ, ἀφέωνται σου αἱ ἀμαρτίαι, νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἔστι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν νηστεύειν; δσον χρόνον μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσι σου καὶ περιπάτει; **10** ἵνα δὲ εἰδῆτε τὸν νυμφίον, οὐ δύνανται νηστεύειν. **20** δτι ἔξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἀμαρτίας – λέγει τῷ αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν παραλυτικῷ. **11** σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἄρον ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. **21** οὐδεὶς ἐπίβλημα τὸν κράβαττόν σου καὶ ὑπαγε εἰς τὸν οἰκόν ράκους ἀγνάφου ἐπιρράπτει ἐπὶ ἴματιώ σου. **12** καὶ ἡγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν παλαιῷ· εἰ δὲ μήγε, αἴρει τὸ πλήρωμα κράβαττον ἔξῃλθεν ἐναντίον πάντων, ὥστε αὐτοῦ, τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον ἔξιστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν σχίσμα γίνεται. **22** καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἰδομεν. **13** νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ρήσσει Καὶ ἔξῃλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος καὶ πᾶς ὁ ὅχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ ἐδίδασκεν αὐτούς. **14** Καὶ παράγων εἶδε οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον. **23** Λευτὸν τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καθήμενον ἐπὶ Καὶ ἐγένετο παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει σάββασι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ἤρξαντο μοι. καὶ ἀναστὰς ἤκολούθησεν αὐτῷ. **15** οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὄδὸν ποιεῖν τίλλοντες καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τοὺς στάχυας. **24** καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐλεγον τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ αὐτῷ· ἵδε τί ποιοῦσιν ἐν τοῖς σάββασιν ὃ ἀμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ οὐκ ἔξεστι. **25** καὶ αὐτὸς ἐλεγεν αὐτοῖς· τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἥσαν γάρ πολλοί, καὶ οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαυΐδ ὅτε ἤκολούθησαν αὐτῷ. **16** καὶ οἱ γραμματεῖς χρείαν ἔσχε καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἰδόντες αὐτὸν ἐσθίοντα μετ' αὐτοῦ; **26** πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἐλεγον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· τί ὅτι μετὰ τῶν ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὖς οὐκ τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ πίνει; ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἔδωκε **17** καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὗσι; **27** καὶ ἐλεγεν οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, αὐτοῖς· τὸ σάββατον διὰ τὸν ἀνθρωπὸν ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες οὐκ ἥλθον καλέσαι ἐγένετο, οὐχ ὁ ἀνθρωπὸς διὰ τὸ σάββατον· δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. **28** ὥστε κύριός ἔστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου **18** Καὶ ἥσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν καὶ τοῦ σαββάτου.

Φαρισαίων νηστεύοντες, καὶ ἔρχονται καὶ **3** Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγήν· λέγουσιν αὐτῷ· διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ εἰσῆλθεν ἔχων τὴν χεῖρα. **2** καὶ παρετήρουν αὐτὸν σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσι; **19** καὶ εἰπεν εἰ τοῖς σάββασι θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα

κατηγορήσωσιν αύτοῦ. 3 καὶ λέγει τῷ καὶ ἐπέθηκεν ὅνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον, ἀνθρώπῳ τῷ ἔξηραμένην ἔχοντι τὴν 17 καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ χεῖρα ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. 4 καὶ λέγει Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· αὐτοῖς ἔξεστι τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι ἡ καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὄνόματα Βοανεργές, κακοποιῆσαι; ψυχὴν σῶσαι ἡ ἀποκτεῖναι; οἱ δὲ ἔστιν υἱοὶ βροντῆς· 18 καὶ Ἀνδρέαν δὲ ἐσιώπων. 5 καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ μετ' ὄργῆς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ Ἀλφαίον καὶ Θαδδαῖον καὶ Σίμωνα τὸν ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. καὶ ἔξετεινε, καὶ Κανανίτην 19 καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιῆς ὡς ἡ καὶ παρέδωκεν αὐτόν. 20 Καὶ ἔρχονται εἰς ἄλλη, 6 καὶ ἔξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθέως οἴκον· καὶ συνέρχεται πάλιν ὄχλος, ὥστε μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν συμβούλιον ἐποίουν μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μηδὲ ἄρτον φαγεῖν. κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι. 7 Καὶ 21 καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἔξῆλθον ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν κρατήσαι αὐτόν· ἔλεγον γάρ ὅτι ἔξεστη. αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ πολὺ πλῆθος 22 καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ιεροσολύμων ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἡκολούθησαν αὐτῷ, 8 καταβάντες ἔλεγον ὅτι Βεελζεβούλ ἔχει, καὶ καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας καὶ ἀπὸ Ιεροσολύμων ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας καὶ πέραν τοῦ τὰ δαιμόνια. 23 καὶ προσκαλεσάμενος Ἰορδάνου καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς· πῶς πλῆθος πολύ, ἀκούσαντες ὅσα ἐποίει, ἥλθον δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν; 24 πρὸς αὐτόν. 9 καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ ἐὰν βασιλείᾳ ἐφ' ἔαυτὴν μερισθῇ, οὐ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνῃ· 25 ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν· 10 πολλοὺς καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἔαυτὴν μερισθῇ, οὐ γάρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ δύναται σταθῆναι ἡ οἰκία ἐκείνη. 26 καὶ εἰ ὁ ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται ὅσοι εῖχον μάστιγας· σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἔαυτὸν καὶ μεμέρισται, 11 καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν οὐ δύναται σταθῆναι, ἀλλὰ τέλος ἔχει. αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ καὶ 27 οὐδεὶς δύναται τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ ἔκραζον λέγοντα ὅτι σὺ εἴς ὁ νιὸς τοῦ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσαι, Θεοῦ. 12 καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῆσῃ, καὶ μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσι. 13 Καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. 28 Ἄμην ἀναβαίνει εἰς τὸ ὅρος, καὶ προσκαλεῖται λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς οὓς ἥθελεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς τῶν ἀνθρώπων τὰ ἀμαρτήματα καὶ αἱ αὐτόν. 14 καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὡσὶ βλασφημίαι ὅσας ἐὰν βλασφημήσωσιν· 29 μετ' αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ κηρύσσειν 15 καὶ ἔχειν ἔξουσίαν θεραπεύειν Ἀγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' τὰς νόσους καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια· 16 ἔνοχός ἔστιν αἰωνίου κρίσεως· (aiōn g165,

aiōnios g166) 30 ὅτι ἔλεγον, πνεῦμα ἀκάθαρτον κατὰ μόνας, ἡρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν ἔχει. 31 Ἐρχονται οὖν ἡ μήτηρ αὐτοῦ σὺν τοῖς δώδεκα τὴν παραβολῆν. 11 καὶ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ ἔξω ἐστῶτες ἔλεγεν αὐτοῖς ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν φωνοῦντες αὐτόν. μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐκείνοις 32 καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλος· εἶπον δὲ δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται, αὐτῷ ἵδου ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου 12 ἵνα βλέποντες βλέπωσι καὶ μὴ ἔδωσι, ἔξω ζητοῦσί σε. 33 καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι καὶ μὴ συνιῶσι, λέγων· τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου ἢ οἱ ἀδελφοί μήποτε ἐπιστρέψωσι καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς τὰ μου; 34 καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς ἀμαρτήματα. 13 καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε περὶ αὐτὸν καθημένους λέγει· ἵδε ἡ μήτηρ τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ πῶς πάσας μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου· 35 ὃς γάρ ἂν ποιήσῃ τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; 14 ὁ σπείρων τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου τὸν λόγον σπείρει. 15 οὗτοι δέ εἰσιν οἱ καὶ ἀδελφή μου καὶ μήτηρ ἐστί.

4 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν

θάλασσαν· καὶ συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολύς, ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦσαν. 2 καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· 3 ἀκούετε. ἵδου ἔξηλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείραι. 4 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἐπεσεν ἐπὶ τὴν ὄδόν, καὶ ἦλθον τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό· 5 καὶ ἄλλο ἐπεσεν ἐπὶ τὸ πετρώδες, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἔξανέτειλε διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, 6 ἥλιον δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἔξηράνθη· 7 καὶ ἄλλο ἐπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε· 8 καὶ ἄλλο ἐπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίσουν καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα, καὶ ἔφερεν ἐν τριάκοντα καὶ ἐν ἔξηκοντα καὶ ἐν ἑκατόν. 9 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὃ ἔχων ὥτα ἀκούειν ἀκουέτω. 10 Ὅτε δὲ ἐγένετο

παρὰ τὴν ὄδον ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθὺς ἔρχεται ὁ σατανᾶς καὶ αἱρεῖ τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. 16 καὶ οὗτοι ὄμοιώς εἰσιν οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἱ ὅταν ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, 17 καὶ οὐκ ἔχουσι ρίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν· εἴτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζονται. 18 καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, οἱ τὸν λόγον ἀκούοντες, 19 καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. (aiōnios g165) 20 καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν τριάκοντα καὶ ἐν ἔξηκοντα καὶ ἐν ἑκατόν. 21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῇ; 22 οὐ γάρ ἐστι κρυπτὸν ὃ ἐὰν μὴ φανερωθῇ, οὐδὲ ἐγένετο

ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν. **23** κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἥδη εἴ τις ἔχει ὡτα ἀκούειν, ἀκούετω. **24** Καὶ αὐτὸς βυθίζεσθαι. **38** καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ ἔλεγεν αὐτοῖς· βλέπετε τί ἀκούετε. ἐν ᾧ πρύμνη ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων· μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ καὶ διεγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ· προστεθήσεται ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν. **25** διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; δὲς γὰρ ἂν ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ δὲς **39** καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ οὐκ ἔχει, καὶ δὲς ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. εἶπε τῇ θαλάσσῃ· σιώπα, πεφίμωσο. καὶ **26** Καὶ ἔλεγεν· οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία ἐκόπασεν ὁ ἀνέμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη τοῦ Θεοῦ, ὡς ἂν ἀνθρωπος βάλῃ τὸν μεγάλη. **40** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί δειλοί σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, **27** καὶ καθεύδῃ καὶ ἐστε οὕτω; πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; **41** καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ δὲς σπόρος ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν καὶ ἔλεγον πρὸς βλαστάνῃ καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν ἀλλήλους; τίς ἄρα οὕτος ἐστιν, ὅτι καὶ δὲς αὐτός. **28** αὐτομάτη γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ, ἀνέμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ; πρῶτον χόρτον, εἶτα στάχυν, εἶτα πλήρη σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ. **29** δὲς ὅταν δὲ παραδῷ ὁ καρπός, εὐθέως ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός. **30** Καὶ ἔλεγε πῶς ὄμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; ἢ ἐν τίνι παραβολῇ παραβάλωμεν αὐτήν; **31** ὡς κόκκον σινάπεως, δὲς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς; **32** καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει καὶ γίνεται μείζων πάντων τῶν λαχάνων, καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν. **33** Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἡδύναντο ἀκούειν, **34** χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον· κατ' ιδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυε πάντα. **35** Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀψίας γενομένης· διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. **36** καὶ ἀφέντες τὸν δῦλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοιῷ· καὶ ἄλλα δὲ πλοιαὶ ἦν μετ' αὐτοῦ. **37** καὶ γίνεται λαῖλαψ ἀνέμου μεγάλη, τὰ δὲ

5 Καὶ ἥλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν. **2** καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου εὐθέως ἀπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἀνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, **3** δὲς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασι, καὶ οὐτε ἀλύσεσιν οὐδεὶς ἡδύνατο αὐτὸν δῆσαι, **4** διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἀλύσεσι δεδέσθαι, καὶ διεσπάσθαι ὑπὸ αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετριφθαι, καὶ οὐδεὶς ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι· **5** καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασι καὶ ἐν τοῖς ὅρεσιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. **6** Ιδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν [ἀπὸ] μακρόθεν ἔδραμε καὶ προσεκύνησεν αὐτόν, **7** καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ λέγει· τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, νιὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὁρκίζω σε τὸν Θεόν, μή με βασανίσῃς. **8** ἔλεγε γὰρ αὐτῷ· ἐξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. **9** καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· τί ὅνομά σοι; καὶ ἀπεκρίθη λέγων· λεγεών ὅνομά μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν. **10** καὶ παρεκάλει

αύτὸν πολλὰ ἵνα μὴ ἀποστείλῃ αὐτοὺς ἔξω αὐτοῦ 23 καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλά, τῆς χώρας. 11 ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων λέγων ὅτι τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, μεγάλη βοσκομένη πρὸς τῷ ὅρει· 12 καὶ ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῆς αὐτῇ τὰς χεῖρας, δπως παρεκάλεσαν αὐτὸν πάντες οἱ δαιμονες σωθῆι καὶ ζήσεται. 24 καὶ ἀπῆλθε μετ' λέγοντες πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα αὐτοῦ καὶ ἡκολούθει αὐτῷ ὅχλος πολὺς, εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. 13 καὶ ἐπέτρεψεν καὶ συνέθλιβον αὐτόν. 25 Καὶ γυνή τις αὐτοῖς εὐθέως ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔξελθόντα τὰ οὖσα ἐν ῥύσει αἴματος ἔτη δώδεκα, 26 πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς καὶ πολλὰ παθοῦσα ύπὸ πολλῶν ἰατρῶν χοίρους· καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα, κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν δὲ ὡς καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς δισχίλιοι· καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, 27 ἀκούσασα περὶ τοῦ 14 καὶ οἱ βόσκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον Ἰησοῦς, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὅχλῳ ὅπισθεν ἥψατο καὶ ἀπῆγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς τοῦ ἴματίου αὐτοῦ· 28 ἔλεγε γάρ ἐν ἑαυτῇ ἀγρούς· καὶ ἔξῆλθον ἱδεῖν τί ἔστι τὸ γεγονός. ὅτι ἐὰν ἄψωμαι κὰν τῶν ἴματίων αὐτοῦ, 15 καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ σωθήσομαι. 29 καὶ εὐθέως ἔξηράνθη ἡ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ καὶ ἴματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, τὸν σώματι ὅτι ἵαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. 30 καὶ ἐσχηκότα τὸν λεγεῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἔξ 16 καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς αὐτοῦ δύναμιν ἔξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζόμενῷ καὶ περὶ τῶν ἐν τῷ ὅχλῳ ἔλεγε· τίς μου ἥψατο τῶν χοίρων. 17 καὶ ἥρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἴματίων; 31 καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. 18 καὶ αὐτοῦ· βλέπεις τὸν ὅχλον συνθλίβοντά ἐμβαίνοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλει σε, καὶ λέγεις τίς μου ἥψατο; 32 καὶ αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα μετ' αὐτοῦ ἦ. 19 περιεβλέπετο ἱδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. 33 καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· ἡ δὲ γυνὴ φοβήθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδὺντα ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς ὃ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ, ἥλθε καὶ προσέπεσεν καὶ ἀνάγγειλον αὐτοῖς ὅσα σοι ὁ Κύριος αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. πεποίηκε καὶ ἥλεησέ σε. 20 καὶ ἀπῆλθε 34 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θύγατερ, ἡ πίστις καὶ ἥρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει σου σέσωκέ σε· ὑπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου. 35 ἐθαύμαζον. 21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ "Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν ἀρχισυναγώγου λέγοντες ὅτι ἡ θυγάτηρ σου συνήχθη ὅχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν ἀπέθανε τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; παρὰ τὴν θάλασσαν. 22 Καὶ ἔρχεται εἰς 36 ὁ δὲ Ἰησοῦς εὐθέως ἀκούσας τὸν λόγον τῶν ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι Ἱάσιρος, λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ μὴ καὶ ἴδων αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας φοβοῦ, μόνον πίστευε. 37 καὶ οὐκ ἀφῆκεν

αὐτῷ οὐδένα συνακολουθῆσαι εἰ μὴ Πέτρον μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν ἐθεράπευσε. **6** καὶ ἐθαύμαζε διὰ τὴν Ἰακώβου. **38** καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγε τὰς κώμας ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον, [καὶ] κύκλω διάσκων. **7** Καὶ προσκαλεῖται τοὺς κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά, **39** καὶ δώδεκα, καὶ ἥρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· τί θορυβεῖσθε καὶ δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἔξουσίαν κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων, **8** καὶ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. **40** ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς· ἵνα μηδὲν αἴρωσιν ἐκβαλὼν πάντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα εἰς ὄδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ πήραν, τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τὸν μετ' μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν, **9** αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον ἀλλ' ὑποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ἀνακείμενον, **41** καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς ἐνδεδύσθαι δύο χιτῶνας. **10** καὶ ἔλεγεν τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ ταλιθά, κοῦμι· αὐτοῖς· ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ὃ ἔστι μεθερμηνευόμενον, τὸ κοράσιον, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν σοὶ λέγω, ἔγειρε. **42** καὶ εὐθέως ἀνέστη **11** καὶ ὅσοι ἐὰν μὴ δέξωνται ὑμᾶς μηδὲ τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει· ἦν γὰρ ἐτῶν ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν δώδεκα. καὶ ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλῃ. ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν **43** καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς· ἀμὴν γνῶ τοῦτο· καὶ εἶπε δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν. λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται Σοδόμοις ἢ

6 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἤλθεν εἰς τὴν πατρίδα ἔαυτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **2** καὶ γενομένου σαββάτου ἥρξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· πόθεν τούτῳ ταῦτα; καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα αὐτῷ, καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γίνονται; **3** οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ νιὸς τῆς Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὅδε πρὸς ἡμᾶς; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. **4** ἔλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἔστι προφήτης ἀτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενεῖσι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. **5** καὶ οὐκ ἦδύνατο ἐκεὶ οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆσαι, εἰ

Γομόρροις ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. **12** Καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυξσον ἵνα μετανοήσωσι, **13** καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευσον. **14** Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης· φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἔλεγεν ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἡγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. **15** ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Ἡλίας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προφήτης ἐστίν ὡς εἰς τῶν προφητῶν. **16** ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης εἶπεν ὅτι ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτός ἐστιν αὐτὸς ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν. **17** αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησε τὸν Ἰωάννην καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναικα Φιλίππου τοῦ

ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. **18** μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον καὶ ἤραν τὸ πτῶμα ἔλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρῷδῃ ὅτι οὐκ αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸν ἐν μνημείῳ. **30** ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναικα τοῦ ἀδελφοῦ Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν σου. **19** ἡ δὲ Ἡρῳδίας ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, καὶ ἥθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἤδυνατο· ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. **31** καὶ **20** ὁ γὰρ Ἡρῷδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἶπεν αὐτοῖς· δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἵδιαν εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἄγιον, εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον· καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλὰ ἐποίει καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουε. πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὔκαίρουν. **32** **21** καὶ γενομένης ἡμέρας εὔκαίρουν, ὅτε καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρημον τόπον ἐν πλοίῳ Ἡρῷδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον κατ' ἵδιαν. **33** καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας, ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς καὶ ἐπέγνωσαν αὐτοὺς πολλοί, καὶ πεζῇ χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον **22** καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς ἐκεῖ καὶ προῆλθον αὐτοὺς καὶ συνῆλθον Ἡρῳδιάδος καὶ ὀρχησαμένης καὶ ἀρεσάσης πρὸς αὐτόν. **34** Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς τῷ Ἡρῷδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, εἶπεν εἰδὲ πολὺν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ· αἴτησόν με ὃ ἐὰν αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα θέλης, καὶ δώσω σοι. **23** καὶ ὕμοισεν αὐτῇ ποιμένα, καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι ὃ ἐάν με αἰτήσῃς δώσω σοι, ἔως ἡμίσους πολλά. **35** Καὶ ἥδη ὥρας πολλῆς γενομένης τῆς βασιλείας μου. **24** ἡ δὲ ἐξελθοῦσα εἶπε προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τῇ μητρὶ αὐτῆς· τί αἰτήσομαι; ἡ δὲ εἶπε· λέγουσιν ὅτι ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. ἥδη ὥρα πολλή· **36** ἀπόλυτον αὐτούς, **25** καὶ εἰσελθοῦσα εὐθέως μετὰ σπουδῆς ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς πρὸς τὸν βασιλέα ἡτήσατο λέγουσα· θέλω καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους· ἵνα μοι δῶς ἐξαυτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν τί γὰρ φάγωσιν οὐκ ἔχουσιν. **37** ὁ δὲ κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. **26** καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς φαγεῖν. καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ἀπελθόντες ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους οὐκ ἀγοράσωμεν δηναρίων διακοσίων ἄρτους ἥθελησεν αὐτὴν ἀθετῆσαι. **27** καὶ εὐθέως καὶ δῶμεν αὐτοῖς φαγεῖν; **38** ὁ δὲ λέγει ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλάτωρα αὐτοῖς· πόσους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ἰδετε. καὶ γνόντες λέγουσι· πέντε, **28** ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν καὶ δύο ἱχθύας. **39** καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν ἀνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. **40** καὶ ἀνέπεσον πρασιάι κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν πρασιά ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα. τῇ μητρὶ αὐτῆς. **29** καὶ ἀκούσαντες οἱ **41** καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς

δύο ιχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν κραβάττοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν εὐλόγησε, καὶ κατέκλασε τοὺς ἄρτους ὅπου ἥκουν ὅτι ἐκεῖ ἐστι· 56 καὶ ὅπου καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς ἵνα παραθῶσιν ἀν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ πόλεις ἢ αὐτοῖς, καὶ τοὺς δύο ιχθύας ἐμέρισε πᾶσι. ἀγρούς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθεσαν τοὺς 42 καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν, 43 ἀσθενοῦντας καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα καὶ ἥραν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους κὰν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἴματίου αὐτοῦ πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ιχθύων. 44 καὶ ἥσαν ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἀν ἥπτοντο αὐτοῦ, οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους πεντακισχίλιοι ἐσώζοντο.

ἄνδρες. 45 Καὶ εὐθέως ἡνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαΐδάν, ἔως αὐτὸς ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον· 46 καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὅρος προσεύξασθαι. 47 καὶ ὄψιας γενομένης ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. 48 καὶ ἰδὼν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν· ἦν γὰρ ὁ ἀνεμος ἐναντίος αὐτοῖς· καὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἤθελε παρελθεῖν αὐτούς. 49 οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἔδοξαν φάντασμα εἶναι, καὶ ἀνέκραξαν· 50 πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον καὶ ἐταράχθησαν. καὶ εὐθέως ἐλάλησε μετ' αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς· Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. 51 καὶ ἀνέβη εἰς τὸ πλοῖον πρὸς αὐτούς, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἀνεμος· καὶ λίαν ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἔξισταντο καὶ ἐθαύμαζον. 52 οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἀλλ' ἦν αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη. 53 Καὶ διαπεράσαντες ἀπῆλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γεννησαρὲτ καὶ προσωριμίσθησαν. 54 καὶ ἔξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου εὐθέως ἐπιγνόντες αὐτὸν 55 περιέδραμον ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην καὶ ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς

7 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ τινες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ιεροσολύμων· 2 καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερσί, τοῦτ' ἐστιν ἀνίπτοις, ἐσθίοντας ἄρτους, ἐμέμψαντο· 3 οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων· 4 καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσι· καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἀ παρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων καὶ κλινῶν· 5 ἔπειτα ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς· διατί οὐ περιπατοῦσιν οἱ μαθηταί σου κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλ' ἀνίπτοις χερσὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον; 6 ο δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὅτι καλῶς προεφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται· οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· 7 μάτην δὲ σέβονται με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. 8 ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, βαπτισμοὺς ξεστῶν καὶ ποτηρίων, καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. 9 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ ἵνα

τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε. **10** Μωϋσῆς ἄνθρωπον. **24** Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν γὰρ εἴπε· τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος. καὶ μητέρα σου· καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἡ εἰσελθών εἰς οἰκίαν οὐδένα ἥθελε γνῶναι, μητέρα θανάτῳ τελευτάτῳ. **11** ὑμεῖς δὲ καὶ οὐκ ἡδυνήθη λαθεῖν. **25** ἀκούσασα γὰρ λέγετε· ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἡ τῇ γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἦς εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς μητρί, κορβᾶν, δὲ ἐστι δῶρον, δὲ ἐὰν ἔξι ἐμοὶ πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα προσέπεσε ὠφεληθῆς, **12** καὶ οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ. **26** ἡ δὲ γυνὴ ἣν οὐδὲν ποιήσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἡ τῇ μητρὶ Ἑλληνίς, Συροφοινίκισσα τῷ γένει· καὶ αὐτοῦ, **13** ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἡρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἥ παρεδώκατε· καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. **27** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. **14** Καὶ αὐτῇ· ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα· προσκαλεσάμενος πάντα τὸν ὄχλον ἔλεγεν οὐ γάρ ἐστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν αὐτοῖς· ἀκούετε μου πάντες καὶ συνίετε. τέκνων καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν. **28** ἡ **15** οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ· ναί, Κύριε· εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν δὲ δύναται αὐτὸν καὶ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης κοινῶσαι, ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενά ἐστι ἐσθίουσιν ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων. **29** τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. **17** Καὶ καὶ εἶπεν αὐτῇ· διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὑπαγεῖτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἔξελήλυθε τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ σου. **30** καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς τῆς παραβολῆς. **18** καὶ λέγει αὐτοῖς· οὕτω εὗρε τὸ παιδίον βεβλημένον ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; οὕπω νοεῖτε δτὶ καὶ τὸ δαιμόνιον ἔξεληλυθός. **31** Καὶ πάλιν πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἔξελθών ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι; ἥλθε πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας **19** δτὶ οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. **32** καρδίαν, ἀλλ’ εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογιλάλον καὶ τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, καθαρίζον παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν πάντα τὰ βρώματα. **20** ἔλεγε δὲ δτὶ χεῖρα. **33** καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ὄχλου κατ’ ἴδιαν ἔβαλε τοὺς δακτύλους ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. **21** αὐτοῦ εἰς τὰ ὕτα αὐτοῦ, καὶ πτύσας ἥψατο ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν τῆς γλώσσης αὐτοῦ, **34** καὶ ἀναβλέψας ἄνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξε καὶ λέγει αὐτῷ· ἐκπορεύονται, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φόνοι, ἐφφαθά, δὲ ἐστι διανοίχθητι. **35** καὶ εὐθέως **22** κλοπαί, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, διηγοίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαὶ καὶ ἐλύθη ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, δὲ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὑπερηφανία, ἀφροσύνη· **23** πάντα ταῦτα τὰ ὄρθως. **36** καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν εἴπωσιν· δοσον δὲ αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλλετο,

μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυξσον. 37 καὶ πάλιν. 14 Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, ὑπερπερισσῶς ἔξεπλήσσοντο λέγοντες· καὶ εἰ μὴ ἔνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἔαυτῶν καλῶς πάντα πεποίηκε· καὶ τοὺς κωφοὺς ἐν τῷ πλοιώ. 15 καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς ποιεῖ ἀκούειν καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

8 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν πολλοῦ ὄχλου ὅντος καὶ μὴ ἔχοντων τί φάγωσι, προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς· 2 σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἥδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσί μοι καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· 3 καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἴκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ τινὲς γάρ αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ἥκασι. 4 καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· πόθεν τούτους δυνήσεται τις ὥδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας; 5 καὶ ἐπηρώτα αὐτούς· πόσους ἔχετε ἄρτους; οἱ δὲ εἶπον· ἔπτά. 6 καὶ παρήγγειλε τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἔπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἐδίσου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρατιθῶσι· καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. 7 καὶ εἶχον ἰχθύδια δόλιγα· καὶ αὐτὰ εὐλογήσας εἶπε παρατιθέναι καὶ αὐτά. 8 ἔφαγον δὲ καὶ ἔχορτάσθησαν, καὶ ἥραν περισσεύματα κλασμάτων ἔπτὰ σπυρίδας. 9 ἦσαν δὲ ὡς τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. 10 Καὶ ἐμβὰς εὐθὺς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἤλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά. 11 Καὶ ἔξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. 12 καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει· τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. 13 καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον ἀπῆλθε

λέγων· ὄρατε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου. 16 καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχομεν. 17 καὶ γνοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὕπω νοεῖτε οὐδὲ συνίετε; ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; 18 ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε, καὶ ὡτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; καὶ οὐ μνημονεύετε; 19 ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, καὶ πόσους κοφίνους κλασμάτων πλήρεις ἥρατε; λέγουσιν αὐτῷ δώδεκα. 20 ὅτε δὲ τοὺς ἔπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἥρατε; οἱ δὲ εἶπον· ἔπτά. 21 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς οὕπω συνίετε; 22 Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊδά· καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλὸν καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἄψηται. 23 καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ ἔξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πτύσας εἰς τὰ ὅμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἐπηρώτα αὐτὸν εἴ τι βλέπει. 24 καὶ ἀναβλέψας ἔλεγε· βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὡς δένδρα περιπατοῦντας. 25 εἶτα πάλιν ἐπέθηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι, καὶ ἀποκατεστάθη, καὶ ἐνέβλεψε τηλαυγῶς ἀπαντας. 26 καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ λέγων· μηδὲ εἴπης τινὶ ἐν τῇ κώμῃ. 27 Καὶ ἔξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου· καὶ

ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ λέγων αὐτοῖς τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι τῶν ἀγγέλων τῶν ἀγίων.

εἶναι; **28** οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν· Ἰωάννην τὸν **9** Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι βαπτιστήν, καὶ ἄλλοι Ἡλίαν, ἄλλοι δὲ ἔνα εἰσὶ τινες τῶν ὅδε ἐστικότων, οἵτινες τῶν προφητῶν. **29** καὶ αὐτὸς λέγει αὐτοῖς οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθύιαν ἐν δὲ ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ Χριστός. **30** δυνάμει. **2** Καὶ μεθ' ἡμέρας ἔξ παραλαμβάνει καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσι ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ [τὸν] Ἰάκωβον περὶ αὐτοῦ. **31** Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς καὶ [τὸν] Ἰωάννην καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν σὺντονούσιν πολλὰ εἰς ὅρος ὑψηλὸν κατ' ἴδιαν μόνους· καὶ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, **3** καὶ τὰ πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν ἰμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα, λευκὰ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ μετὰ λίαν ὡς χιών, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι· **32** καὶ παρορησίᾳ δύναται οὕτω λευκᾶναι. **4** καὶ ὥφθη αὐτοῖς τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος Ἡλίας σὺν Μωϋσεῖ, καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. **33** τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει ὃ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἴδων τοὺς μαθητὰς τῷ Ἰησοῦ· **5** φαββί, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὡδε αὐτοῦ ἐπετίμησε τῷ Πέτρῳ λέγων· Ὁπαγε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, σοὶ ὅπισα μου, σατανᾶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ μίαν καὶ Μωϋσεῖ μίαν καὶ Ἡλίᾳ μίαν. **6** οὐ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. **34** γάρ ἢδει τί λαλήσῃ· ἦσαν γάρ ἔκφροβοι. **7** Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς, μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· ὅστις θέλει καὶ ἥλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· ὅπισα μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω οὗτός ἐστιν ὁ σὺντονούσιν ὁ ἀγαπητός αὐτοῦ ἔαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκούετε. **8** καὶ ἔξαπινα περιβλεψάμενοι ἀκολουθείτω μοι. **35** ὃς γάρ ἂν θέλῃ τὴν οὐκέτι οὐδένα εἶδον, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δὲ ἀντάλλαγμα μόνον μεθ' ἔαυτῶν. **9** καταβαίνοντων δὲ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἔαυτοῦ ψυχὴν ἔνεκεν ἐμοῦ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὅρους διεστείλατο αὐτοῖς καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. **36** ἵνα μηδενὶ διηγήσωνται ἡ εἶδον, εἰ μὴ τί γάρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ ὅταν ὁ σὺντονούσιν ἐκ νεκρῶν τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν ἀναστῆ. **10** καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν, αὐτοῦ; **37** ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα πρὸς ἔαυτοὺς συζητοῦντες τί ἐστι τὸ ἐκ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; **38** ὃς γάρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ νεκρῶν ἀναστῆναι. **11** καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ λέγοντες, ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ σὺντονούσιν Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον. **12** δὲ ἀποκριθεὶς ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν εἶπεν αὐτοῖς· Ἡλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστῷ πάντα· καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ

τὸν νιὸν τοῦ ἀνθρώπου ἵνα πολλὰ πάθη ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγώ σοι ἐπιτάσσω, καὶ ἔξουδενωθῆ; **13** ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς καὶ Ἡλίας ἐλήλυθε, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ αὐτόν. **26** καὶ κράξαν καὶ πολλὰ σπαράξαν ὅσα ἡθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν. αὐτὸν ἔξῆλθε, καὶ ἐγένετο ὥσει νεκρός, **14** Καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδεν ὡστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. **27** ὁ δὲ ὄχλον πολὺν περὶ αὐτούς, καὶ γραμματεῖς Ἰησοῦς κρατήσας αὐτὸν τῆς χειρὸς ἤγειρεν συζητοῦντας αὐτοῖς. **15** καὶ εὐθέως πᾶς ὁ αὐτόν, καὶ ἀνέστη. **28** Καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν ὄχλος ἰδόντες αὐτὸν ἔξεθαμβήθησαν, καὶ εἰς οἴκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων προστρέχοντες ἡσπάζοντο αὐτόν. **16** καὶ αὐτὸν κατ' ἴδιαν, ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἡδυνήθημεν ἐπηρώτησε τοὺς γραμματεῖς· τί συζητεῖτε ἐκβαλεῖν αὐτό. **29** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο πρὸς ἑαυτούς; **17** καὶ ἀποκριθεὶς εἶς ἐκ τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἔξελθεῖν εἰ ὄχλους εἶπε· διδάσκαλε, ἦνεγκα τὸν υἱὸν μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. **30** Καὶ μου πρός σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. **18** καὶ ἐκεīθεν ἔξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ρήσσει αὐτόν, Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἥθελεν ἵνα τις γνῶ· καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὁδόντας αὐτοῦ, **31** ἐδίδασκε γάρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σου ἵνα αὐτὸν ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἰσχυσαν. παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ **19** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· ὡς γενεὰ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ ἀπιστοῖς, ἔως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἔως τρίτη ἡμέρα ἀναστήσεται. **32** οἱ δὲ ἡγνόουν πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρὸς με. τὸ βῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. καὶ ἦνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. **20** καὶ ἴδων **33** Καὶ ἥλθεν εἰς Καπερναούμ· καὶ ἐν τῇ αὐτὸν εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν, οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτούς· τί ἐν τῇ καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. ὁδῷ πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε; **34** οἱ δὲ **21** καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· πόσος ἐσιώπων πρὸς ἀλλήλους γάρ διελέχθησαν χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; ἐν τῇ ὁδῷ τίς μείζων. **35** καὶ καθίσας ὁ δὲ εἶπε· παιδιόθεν. **22** καὶ πολλάκις ἐφώνησε τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς· αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος. **36** καὶ λαβὼν βοήθησον ὑμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ὑμᾶς. παιδίον ἔστησεν αὐτὸν ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ **23** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τὸ εἰ δύνασαι ἐναγκαλισάμενος αὐτὸν εἶπεν αὐτοῖς· **37** πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. δις ἐὰν ἐν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται **24** καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς μετὰ δακρύων ἔλεγε πιστεύω, κύριε βοήθει ἐὰν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ μου τῇ ἀπιστίᾳ. **25** ἴδων δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι τὸν ἀποστείλαντά με. **38** Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεῦματι Ἰωάννης λέγων· διδάσκαλε, εἴδομέν τινα τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ· τὸ πνεῦμα τὸ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια,

δος οὐκ ἀκολουθεῖ ὑμῖν, καὶ ἐκωλύσαμεν τίνι αὐτὸς ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλας αὐτόν, δτι οὐκ ἀκολουθεῖ ὑμῖν. 39 ὁ δὲ καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

Ίησοῦς εἶπε· μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γάρ ἐστιν δῆς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαι με. 40 ὁ δὲ γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἔστιν. 41 ὁ δὲ ἀν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν τῷ ὄνόματί μου, δτι Χριστοῦ ἔστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. 42 Καὶ ὁ δὲ ἀν σκανδαλίσῃ ἔνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστεύοντων εἰς ἐμέ, καλόν ἔστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περίκειται λίθος μυλικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. 43 καὶ ἔαν σκανδαλίζῃ σε ἡ χείρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλὸν σοί ἔστι κυλλὸν εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἡ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς [τὴν] γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, (Geenna g1067) 44 ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. 45 καὶ ἔαν δὲ πούς σου σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν σοί ἔστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν, ἡ [τοὺς] δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, (Geenna g1067) 46 ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. 47 καὶ ἔαν δὲ ὁ ὄφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλὸν σοί ἔστι μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἡ τοὺς δύο ὄφθαλμοὺς ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός, (Geenna g1067) 48 ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. 49 πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσεται, καὶ πᾶσα θυσία ἀλὶ ἀλισθήσεται. 50 καλὸν τὸ ἄλας ἔαν δὲ τὸ ἄλας ἄναλον γένηται, ἐν 10 δρια τῆς Ἰουδαίας διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. 2 καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ἐπηρώτων αὐτὸν εἰ ἔχεστιν ἀνδρὶ γυναικα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. 3 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς; 4 οἱ δὲ εἶπον· ἐπέτρεψε Μωϋσῆς βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι. 5 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην· 6 ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός· 7 ἐνεκεν τούτου καταλείψει ἀνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναικα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. 8 ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ μία σάρξ· 9 δὲ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἀνθρωπος μὴ χωριζέτω. 10 καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν, 11 καὶ λέγει αὐτοῖς· δς ἀν ἀπολύσῃ τὴν γυναικα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν· 12 καὶ ἔαν γυνὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα γαμηθῇ ἄλλῳ, μοιχᾶται. 13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα αὐτῶν ἀψηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν. 14 ἴδων δὲ ὁ Ἰησοῦς ἡγανάκτησε καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἀφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 15 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, δς ἔαν μὴ δέξηται τὴν

βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ λέγει παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. 16 καὶ ἐναγκαλισάμενος παρὰ Θεῷ πάντα γὰρ δυνατά ἔστι παρὰ τῷ αὐτῷ κατηυλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' Θεῷ. 28 Ἡρξατο δὲ Πέτρος λέγειν αὐτῷ ἵδοὺ αὐτά. 17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἡκολουθήσαμέν ὁδὸν προσδραμῶν εἶς καὶ γονυπετήσας σοι. 29 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀμήν λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἔστιν δῆς ἀφῆκεν ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; οἰκίαν δὲ ἀδελφοὺς δὲ ἀδελφὰς δὲ πατέρα (aiōnios g166) 18 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· δὲ μητέρα δὲ γυναῖκα δὲ τέκνα δὲ ἀγροὺς τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰμὴ ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ ἔνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, εῖς δὲ Θεός. 19 τὰς ἐντολὰς οἶδας· μὴ 30 ἐὰν μὴ λάβῃ ἐκατονταπλασίονα νῦν μοιχεύσῃς, μὴ φονεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς ψευδομαρτυρήσῃς, μὴ ἀποστερήσῃς, τίμα καὶ ἀδελφὰς καὶ πατέρα καὶ μητέρα καὶ τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. 20 ὁ δὲ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· διδάσκαλε, ταῦτα αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. (aiōn g165, πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. 21 ὁ aiōnios g166) 31 πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἥγαπησεν αὐτὸν ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι. 32 Ἡσαν δὲ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐν σε ὑστερεῖ· εἰ θέλεις ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα· τέλειος εἶναι, ὑπαγε, δόσα ἔχεις πώλησον καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ δός πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν καὶ ἐθαμβοῦντο, καὶ ἀκολουθοῦντες οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι, ἄρας ἐφοβοῦντο. καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς τὸν σταυρόν σου. 22 ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ δώδεκα ἥρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα τῷ λόγῳ ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων αὐτῷ συμβαίνειν, 33 ὅτι ἵδοὺ ἀναβαίνομεν κτήματα πολλά. 23 Καὶ περιβλεψάμενος εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ νίδιος τοῦ ἀνθρώπου ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· πῶς παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν γραμματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσονται! 24 οἱ θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις ἔθνεσι, 34 καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτοῖς· τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστι τοὺς αὐτῷ καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ πεποιθότας ἐπὶ χρήμασιν εἰς τὴν βασιλείαν ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. 35 Καὶ προσπορεύονται τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν· 25 εὐκοπώτερόν ἐστι αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης υἱοὶ Ζεβεδαίου κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν λέγοντες· διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα δὲ ἐὰν ἦν πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ αἰτήσωμεν ποιήσης ἡμῖν. 36 ὁ δὲ εἶπεν εἰσελθεῖν. 26 οἱ δὲ περισσῶς ἔξεπλήσσοντο αὐτοῖς· τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν; 37 οἱ λέγοντες πρὸς ἔαυτούς· καὶ τίς δύναται δὲ εἶπον αὐτῷ· δός ἡμῖν ἵνα εῖς ἐκ δεξιῶν σωθῆναι; 27 ἐμβλέψας αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς σου καὶ εῖς ἐξ εὐανύμων σου καθίσωμεν

ἐν τῇ δόξῃ σου. 38 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν καὶ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τί σοι αὐτοῖς οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ· πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἔγὼ πίνω, καὶ τὸ ῥαβδίονί, ἵνα ἀναβλέψω. 52 καὶ ὁ Ἰησοῦς βάπτισμα ὃ ἔγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; εἶπεν αὐτῷ· Ὅπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκε σε. 39 οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· δυνάμεθα. ὁ δὲ καὶ εὐθέως ἀνέβλεψε, καὶ ἤκολούθει τῷ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτήριον ὃ Ἰησοῦ ἐν τῇ δόξῃ.

ἔγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἔγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε. 40 τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἔξ εὐώνυμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ’ οἵς ήτοί μασται. 41 Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἥρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 42 ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς· οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν θενῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. 43 οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ’ ὃς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος, 44 καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος. 45 καὶ γὰρ ὁ νιὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἥλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. 46 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχώ. καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱεριχώ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὅχλου ἰκανοῦ, ὁ νιὸς Τιμαίου Βαρτιμαῖος τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. 47 καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ἔστιν, ἥρξατο κράζειν καὶ λέγειν· σὺ εἰ Δαυΐδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. 48 καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· σὺ εἰ Δαυΐδ, ἐλέησόν με. 49 καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπε· φωνήσατε αὐτόν· καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ· Θάρσει, ἔγειρε· φωνεῖ σε. 50 ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἴμάτιον αὐτοῦ ἀναστὰς ἥλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν. 51

11 Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς Βηθσφαγῆ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαῖων, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 2 καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ’ ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκάθικε· λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. 3 καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· τί ποιεῖτε τοῦτο; εἴπατε ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει, καὶ εὐθέως αὐτὸν ἀποστέλλει πάλιν ὥδε. 4 ἀπῆλθον δὲ καὶ εὗρον τὸν πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. 5 καί τινες τῶν ἐκεī ἐστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον; 6 οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς· καθὼς ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. 7 καὶ ἥγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ ἴμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ’ αὐτῷ. 8 πολλοὶ δὲ τὰ ἴμάτια αὐτῶν ἐστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στοιβάδας ἐκοπτον ἐκ τῶν δένδρων καὶ ἐστρώνυνον εἰς τὴν ὁδόν. 9 καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες· ώσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. 10 εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ πατρός ἡμῶν Δαυΐδ· ώσαννά ἐν τοῖς υψίστοις. 11 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς καὶ

εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα, πιστεύσει ὅτι ἀλέγει γίνεται, ἔσται αὐτῷ ὁ ὄψιας ἥδη οὕσης τῆς ὕδρας, ἐξῆλθεν εἰς ἐὰν εἴπῃ. **24** Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα. **12** Καὶ τῇ ὅσα ἀν προσευχόμενοι αἰτεῖσθε, πιστεύετε ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας ὅτι λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. **25** καὶ ὅταν ἐπείνασε· **13** καὶ ἴδων συκῆν ἀπὸ μακρόθεν στήκητε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε ἔχουσαν φύλλα, ἥλθεν εἰς ἄρα τι εὐρήσει κατά τινος, ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς ἐν αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ’ αὐτὴν οὐδὲν εὑρεν οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν. εἰ μὴ φύλλα· οὐ γάρ ἦν καιρὸς σύκων. **26** εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατὴρ **14** καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ· μηκέτι ἐκ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. **27** σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς καρπὸν φάγοι. Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ καὶ ἥκουν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. (**αἱσον 9165**) ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται **15** Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ οἱ πρεσβύτεροι **28** καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; ἢ τίς σοι ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας ἔδωκε τὴν ἔξουσίαν ταύτην ἵνα ταῦτα τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν ποιῆις; **29** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν πωλοῦντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψε, **16** αὐτοῖς· ἐπερωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἔνα λόγον, καὶ οὐκ ἥφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν τοῦ ἱεροῦ, **17** καὶ ἐδίδασκε λέγων αὐτοῖς οὐ ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. **30** τὸ βάπτισμα γέγραπται ὅτι ὁ οἰκός μου οὗκος προσευχῆς Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν; ὑμεῖς δὲ ἀποκρίθητέ μοι. **31** καὶ ἐλογίζοντο πρὸς αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν. **18** καὶ ἐαυτοὺς λέγοντες· ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἥκουσαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐρεῖ· διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; **32** καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀλλὰ εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων; — ἐφοβοῦντο ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γάρ αὐτόν, ὅτι τὸν λαόν· ἀπαντεῖς γάρ εἰχον τὸν Ἰωάννην πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ ὅτι προφήτης ἦν. **33** καὶ ἀποκριθέντες αὐτοῦ. **19** καὶ ὅτε ὁψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύετο λέγουσι τῷ Ἰησοῦ· οὐκ οἴδαμεν. καὶ ὁ ἔξω τῆς πόλεως. **20** Καὶ παραπορεύομενοι Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ πρωῆ εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. ρίζῶν. **21** καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει **12** Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς αὐτῷ· ῥαββί, ἵδε ἡ συκῆ ἷν κατηράσω λέγειν· ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν ἐξήρανται. **22** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνθρωπος καὶ περιέθηκε φραγμὸν καὶ λέγει αὐτοῖς· ἔχετε πίστιν Θεοῦ. **23** ἀμὴν γάρ ὕρυξεν ὑπολήνιον καὶ ὥκοδόμησε λέγω ὑμῖν ὅτι δὲς ἀν εἴπη τῷ ὅρει τούτῳ, πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπεδήμησε. **2** καὶ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς μὴ διακριθῆ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ

τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ εἴπον οὖν ἡμῖν· ἔξεστι δοῦναι κῆνσον τοῦ ἀμπελῶνος. 3 καὶ λαβόντες αὐτὸν Καίσαρι ἦ οὕ; δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν; 15 ὁ δὲ ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. 4 καὶ πάλιν εἰδώς αὐτῶν τὴν ύπόκρισιν εἴπεν αὐτοῖς τί ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω. κάκεινον λιθοβολήσαντες ἐκεφαλαίωσαν 16 οἱ δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς τίνος ἡ καὶ ἀπέστειλαν ἡτιμωμένον. 5 καὶ πάλιν εἰκὼν αὐτῇ καὶ ἡ ἐπιγραφή; οἱ δὲ εἴπον· ἄλλον ἀπέστειλε· κάκεινον ἀπέκτειναν, Καίσαρος. 17 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς μὲν δέροντες, εἴπεν αὐτοῖς· ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι οὓς δὲ ἀποκτέννοντες. 6 ἔτι οὖν ἔνα υἱὸν καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ· καὶ ἐθαύμασαν ἔχων, ἀγαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ ἐπ’ αὐτῷ. 18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι αὐτὸν ἔσχατον πρὸς αὐτοὺς λέγων ὅτι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. 7 ἐκεῖνοι δὲ μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· οἱ γεωργοί, θεασάμενοι αὐτὸν ἐρχόμενον, 19 διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι πρὸς ἑαυτοὺς εἴπον ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ καταλίπῃ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, γυναῖκα, καὶ τέκνα μη ἀφῆ, ἵνα λάβῃ ὁ καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. 8 καὶ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ λαβόντες ἀπέκτειναν αὐτὸν καὶ ἐξέβαλον ἐξαναστήση σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. 9 τί οὖν ποιήσει 20 ἐπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν. καὶ ὁ πρῶτος ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀπολέσει τοὺς γεωργὸύς τούτους, καὶ δώσει ἀφῆκε σπέρμα. 21 καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. 10 οὐδὲ τὴν γραφὴν αὐτήν, καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς [οὐκ] ταύτην ἀνέγνωτε, λίθον δὲ ἀπεδοκίμασαν ἀφῆκε σπέρμα. καὶ ὁ τρίτος ὠσαύτως. οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς 22 καὶ ἔλαβον αὐτήν οἱ ἐπτά, καὶ οὐκ κεφαλὴν γωνίας· 11 παρὰ Κυρίου ἐγένετο ἀφῆκαν σπέρμα. ἐσχάτη πάντων ἀπέθανε αὐτῇ, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς καὶ ἡ γυνή. 23 ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, ὅταν ἡμῶν; 12 Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, ἀναστῶσι, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν γὰρ ἐπτὰ ἔσχον αὐτήν γυναῖκα. 24 καὶ γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἴπεν αὐτοῖς· οὐ διὰ εἴπε. καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. 13 τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτόν τινας τῶν μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ; 25 ὅταν γὰρ ἐκ Φαρισαίων καὶ τῶν Ἡρῳδιανῶν ἵνα νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὕτε γαμοῦσιν οὔτε αὐτὸν ἀγρεύσωσι λόγῳ. 14 οἱ δὲ ἐλθόντες γαμίζονται, ἀλλ’ εἰσὶν ως ἄγγελοι [οἱ] ἐν λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι τοῖς οὐρανοῖς. 26 περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἀληθὴς εῖ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός οὐ ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ’ Μωϋσέως, ἐπὶ τοῦ βάτου πῶς εἴπεν αὐτῷ ἐπ’ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. ὁ Θεὸς λέγων, ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ

ό Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ; 27 οὐκ ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. 38 Καὶ ἔλεγεν ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων ὑμεῖς αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ βλέπετε ἀπὸ οὗν πολὺ πλανᾶσθε. 28 Καὶ προσελθὼν τῶν γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς εἰς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν περιπατεῖν καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς συζητούντων, ἵδων ὅτι καλῶς αὐτοῖς 39 καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρώτησεν αὐτόν· ποίᾳ ἐστὶ καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις. 40 πρώτη πάντων ἐντολή; 29 ὁ δὲ Ἰησοῦς οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν ἀπεκρίθη αὐτῷ ὅτι πρώτη πάντων ἐντολή· καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι! ἄκουε, Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν Κύριος οὗτοι λήψονται περισσότερον κρῖμα. 41 εἰς ἐστι· 30 καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κατέναντι τοῦ σου ἔξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἔξ ὅλης γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει τῆς ψυχῆς σου καὶ ἔξ ὅλης τῆς διανοίας χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. 42 καὶ πολλοὶ σου καὶ ἔξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου. αὕτη πλούσιοι ἔβαλλον πολλά· καὶ ἐλθοῦσα πρώτη ἐντολή. 31 καὶ δευτέρα δμοία, αὕτη· μία χήρα πτωχὴ ἔβαλε λεπτὰ δύο, ὃ ἐστι ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἔαυτόν. κοδράντης. 43 καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μείζων τούτων ἄλλῃ ἐντολῇ οὐκ ἐστι. μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω 32 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεύς· καλῶς, ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπας ὅτι εἷς ἐστι πάντων ἔβαλε τῶν βαλλόντων εἰς τὸ καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ. 33 καὶ τὸ γαζοφυλάκιον· 44 πάντες γὰρ ἐκ τοῦ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἔξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἔξ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον· αὕτη δὲ ἐκ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἔξ ὅλης τῆς ψυχῆς τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα δσα εἶχεν καὶ ἔξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

πλησίον ὡς ἔαυτὸν πλεῖόν ἐστι πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν. 34 καὶ ὁ Ἰησοῦς ἴδων ὅτι νονυχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ· οὐ μακρὰν εἴ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτήσαι. 35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε διδάσκων ἐν τῷ Ἱερῷ· πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς υἱὸς Δαυΐδ ἐστι; 36 αὐτὸς γὰρ Δαυΐδ εἶπεν ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ· λέγει ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. 37 αὐτὸς οὖν Δαυΐδ λέγει αὐτὸν Κύριον· καὶ πόθεν υἱὸς αὐτοῦ ἐστι; καὶ ὁ πολὺς

13 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει αὐτῷ εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ διδάσκαλε, ἵδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. 2 καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀφεθῇ ὥδε λίθος ἐπὶ λίθον δις οὐ μὴ καταλυθῇ. 3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὅρος τῶν ἐλαῖῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἴδιαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας· 4 εἰπὲ ὑμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον δταν μέλλῃ πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι; 5 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς ἤρξατο λέγειν αὐτοῖς· βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. 6

πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί ταῖς ἡμέραις. **18** προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ μου λέγοντες δτι ἐγώ εἰμι, καὶ πολλοὺς γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος. **19** ἔσονται πλανήσουσιν. **7** ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλῖψις, οἵα οὐ γέγονε καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε δεῖ γὰρ τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἣς ἔκτισεν ὁ γενέσθαι, ἀλλ' οὕπω τὸ τέλος. **8** ἐγερθήσεται Θεὸς ἔως τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γένηται. **20** γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλείᾳ ἐπὶ καὶ εἰ μὴ ἐκολόβωσε Κύριος τὰς ἡμέρας, βασιλείαν, καὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, οὐκ ἀν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ ταραχαί. **9** ἀρχαὶ ἐκλεκτοὺς οὓς ἔξελέξατο ἐκολόβωσε τὰς ὡδίνων ταῦτα. **Β**λέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς. ἡμέρας. **21** καὶ τότε ἔαν τις ὑμῖν εἴπῃ, ἵδού παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ ὥδε ὁ Χριστός, ἵδού ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε. ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν δαρήσεσθε, καὶ **22** ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ψευδοπροφῆται καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ ἔνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. **10** καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν, καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι τοὺς ἐκλεκτούς. **23** ὑμεῖς δὲ βλέπετε· ἵδού τὸ εὐαγγέλιον. **11** ὅταν δὲ ἀγάγωσιν προείρηκα ὑμῖν ἄπαντα. **24** Ἄλλ' ἐν ἔκειναις ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλῖψιν ἔκεινην ὁ λαλήσητε, μηδὲ μελετᾶτε, ἀλλ' ὅ ἐὰν δοθῇ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δῶσει ὑμῖν ἐν ἔκεινη τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· τὸ φέγγος αὐτῆς, **25** καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται οὐ γὰρ ὑμεῖς ἔστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον. **12** παραδώσει δὲ αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. **26** ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατήρ καὶ τότε ὅψονται τὸν οὐρανοῦ ἀνθρώπου τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. **13** καὶ πολλῆς καὶ δόξης. **27** καὶ τότε ἀποστελεῖ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, οὗτος σωθήσεται. **14** Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς ἔως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ. βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ρήθεν ὑπὸ **28** Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολὴν. Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἐστὼς ὅπου οὐ δεῖ ὅταν αὐτῆς ὁ κλάδος ἥδη γένηται ἀπαλὸς — ὁ ἀναγινώσκων νοείτω — τότε οἱ ἐν καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὅρη, **15** τὸ θέρος ἐστίν· **29** οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω εἰς ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὴν οἰκίαν μηδὲ εἰσελθέτω ἄραι τι ἐκ ἐστιν ἐπὶ θύραις. **30** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι τῆς οἰκίας αὐτοῦ, **16** καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ ὃν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὄπίσω ἄραι τὸ πάντα ταῦτα γένηται. **31** ὁ οὐρανὸς καὶ ἴματιον αὐτοῦ. **17** οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ ἐμοὶ λόγοι οὐ ἔχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἔκειναις μὴ παρελεύσονται. **32** Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας

ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. **9** ἀμὴν λέγω οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ νιός, εἰ ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον μὴ ὁ πατήρ. **33** Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὁ ἐποίησεν προσεύχεσθε οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρός αὕτη λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. ἔστιν. **34** ως ἄνθρωπος ἀπόδημος, ἀφεὶς **10** Καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς τῶν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δοὺς τοῖς δούλοις δώδεκα, ἀπῆλθε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα αὐτοῦ τὴν ἔξουσίαν, καὶ ἕκαστῳ τὸ ἔργον παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς. **11** οἱ δὲ ἀκούσαντες αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα ἔχαρησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύρια γρηγορῆ. **35** γρηγορεῖτε οὖν οὐκ οἴδατε δοῦναι· καὶ ἐζήτει πῶς εὐκαίρως αὐτὸν γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, παραδῷ. **12** Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ὁψὲ ἦ μεσονυκτίου ἢ ἀλεκτοροφωνίας ἢ ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ πρωΐ· **36** μὴ ἐλθὼν ἔξαίφνης εὔρῃ ὑμᾶς οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ποῦ θέλεις ἀπελθόντες καθεύδοντας. **37** ἂν δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσι λέγω· ἔτοιμάσωμεν ἵνα φάγης τὸ πάσχα; **13** καὶ γρηγορεῖτε.

ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ

14 Ἡν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ

δύο ἡμέρας, καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν. **2** ἔλεγον δὲ μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ. **3** Καὶ ὅντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ ἥλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς, καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς. **4** ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν;

5 ἥδυνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι ἐπάνω τριακοσίων δηναρίων καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. **6** δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; καλὸν ἔργον εἰργάσατο ἐν ἐμοί. **7** πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε αὐτοὺς εῦ ποιῆσαι· ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. **8** δὲ ἔσχεν αὕτη ἐποίησε· προέλαβε μυρίσαι μου

λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ, **14** καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ, εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει· ποῦ ἔστι τὸ κατάλυμά μου ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; **15** καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνώγαιον μέγα ἔστρωμένον ἔτοιμον· ἐκεῖ ἔτοιμάσατε ἥμιν. **16** καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἥλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὗρον καθώς εἴπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. **17**

Καὶ ὁψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα· **18** καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, δὲ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. **19** οἱ δὲ ἥρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἰς καθ' εἰς· μήτι ἐγώ; καὶ ἄλλος· μήτι ἐγώ; **20** δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, δὲ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρυβλίον. **21** δὲ μὲν οὐδὲς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δὲ οὐ

ούντος τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν καὶ προελθῶν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηγέτο ἵνα, εἰ δυνατόν ἐκεῖνος. 22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν ἐστι, παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα, 36 καὶ ὁ Ἰησοῦς ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασε καὶ ἔλεγεν· ἀββᾶ ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ εἰπε· λάβετε [φάγετε]. παρένεγκε τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο· τοῦτο ἐστι τὸ σῶμά μου. 23 καὶ λαβὼν ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλ' εἴ τι σύ. 37 καὶ [τὸ] ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, ἔρχεται καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ ἐπιον ἔξ αὐτοῦ πάντες. 24 καὶ εἰπεν καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις; αὐτοῖς· τοῦτο ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον. 38 γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ 25 ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου ἔως τῆς πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. 39 καὶ ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸν πίνων καινὸν ἐν πάλιν ἀπελθὼν προσηγάπετο τὸν αὐτὸν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. 40 Καὶ ὑμνήσαντες λόγον εἰπών. 40 καὶ ὑποστρέψας εὗρεν ἔξηλθον εἰς τὸ ὅρος τῶν ἐλαιῶν. 27 αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας ἤσαν γάρ οἱ καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντες ὁφθαλμοὶ αὐτῶν καταβαρυνόμενοι, καὶ σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ οὐκ ἥδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ. 41 ταύτῃ ὅτι γέγραπται, πατάξω τὸν ποιμένα καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς· καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα· 28 καθεύδετε λοιπὸν καὶ ἀναπαύσθε! ἀπέχει· ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναι με προάξω ὑμᾶς ἥλθεν ἡ ὥρα· ἴδοὺ παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 29 ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀμαρτωλῶν· καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ 42 ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἴδοὺ ὁ παραδιδούς με ἐγώ. 30 καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀμήν λέγω ἥγγικε. 43 Καὶ εὐθέως, ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, σοι ὅτι σὺ σήμερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ πρὶν παραγίνεται Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς τῶν ἡ δις ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὅχλος πολὺς μετὰ με. 31 ὁ δὲ Πέτρος ἐκ περισσοῦ ἔλεγε μαχαιρῶν καὶ ξύλων, ἀπεσταλμένοι παρὰ μᾶλλον· ἔάν με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ τῶν ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ τῶν μή σε ἀπαρνήσομαι. ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες πρεσβυτέρων. 44 δεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς ἔλεγον. 32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οῦ τὸ αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων· ὃν ἀν δονομα Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρατήσατε αὐτὸν καὶ αὐτοῦ· καθίσατε ὥδε ἔως προσεύξωμαι. 33 ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς. 45 καὶ ἐλθὼν εὐθέως καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον προσελθὼν αὐτῷ λέγει· χαῖρε, ράββί, καὶ καὶ Ἰωάννην μεθ' ἔαυτοῦ, καὶ ἥρξατο κατεφίλησεν αὐτόν. 46 οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ' ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν 34 καὶ λέγειν αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ ἐκράτησαν αὐτοῖς· περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἔως αὐτόν. 47 Εἰς δέ τις τῶν παρεστηκότων θανάτου· μείνατε ὥδε καὶ γρηγορεῖτε. 35 σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔπαισε τὸν

δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ Ἰησοῦς εἶπεν· ἐγώ εἰμι· καὶ ὄψεσθε τὸν νίὸν τὸ ὡτίον. **48** καὶ ἀποκριθὲὶς ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς εἶπεν αὐτοῖς· ως ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθετε δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν μετὰ μαχαιρῶν καὶ ζύλων συλλαβεῖν με· τοῦ οὐρανοῦ. **63** ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαφρήζας **49** καθ' ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἥμην ἐν τῷ τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει· τί ἔτι χρείαν ἰερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. ἔχομεν μαρτύρων; **64** ἡκούσατε πάντως ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. **50** καὶ τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται; οἱ δὲ ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον πάντες. **51** Καὶ πάντες κατέκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον εἰς τις νεανίσκος ἡκολούθησεν αὐτῷ, Θανάτου. **65** Καὶ ἥρξαντό τινες ἐμπτύειν περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ· καὶ αὐτῷ καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι. **52** ὁ δὲ αὐτοῦ καὶ κολαφίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ' αὐτῷ· προφήτευσον ἡμῖν τίς ἐστιν ὁ παίσας αὐτῶν. **53** Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς σε. καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν τὸν ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες ἔβαλον. **66** Καὶ ὅντος τοῦ Πέτρου κάτω οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν γραμματεῖς. **54** καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν τοῦ ἀρχιερέως, **67** καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἡκολούθησεν αὐτῷ ἔως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει· καὶ τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ σὺ μετὰ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἥσθα. τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς **68** ὁ δὲ ἡρνήσατο λέγων· οὐκ οἶδα οὐδὲ τὸ φῶς. **55** Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον ἐπίσταμαι τί σὺ λέγεις, καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ τὸ προαύλιον, καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε. **69** μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν ἥρξατο εὔρισκον. **56** πολλοὶ γάρ ἐψευδομαρτύρουν λέγειν τοῖς παρεστηκόσιν ὅτι οὗτος ἐξ κατ' αὐτοῦ, καὶ ἵσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἥσαν. αὐτῶν ἐστιν. **70** ὁ δὲ πάλιν ἥρνειτο. καὶ **57** καὶ τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον κατ' αὐτοῦ λέγοντες **58** ὅτι ἡμεῖς ἡκούσαμεν τῷ Πέτρῳ ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἴ· καὶ γάρ αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι ἐγώ καταλύσω τὸν Γαλιλαῖος εἴ· καὶ ἡ λαλιά σου ὅμοιάζει. **71** ὁ ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον καὶ διὰ τριῶν δὲ ἥρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὅμνυναι ὅτι ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. οὐκ οἶδα τὸν ἀνθρωπὸν τοῦτον δὸν λέγετε. **59** καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. καὶ ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησε. **72** καὶ **60** καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ρῆμα ὃ εἶπεν αὐτῷ ἐπηρώτα τὸν Ἰησοῦν λέγων· οὐκ ἀποκρίνῃ ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνήσαι δίς, οὐδέν; τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; **61** ὁ ἀπαρνήσῃ με τρίς· καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιε. δὲ ἐσιώπα καὶ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· σὺ εἰς ὁ Χριστὸς ὁ νιὸς τοῦ εὐλογητοῦ; **62** ὁ δὲ **15** Καὶ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρωῆ συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὅλον

τὸ συνέδριον, δήσαντες τὸν Ἰησοῦν περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ. **2** στέφανον, **18** καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλᾶτος σὺ εἶ ὁ αὐτόν. χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. **19** βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὃ δὲ ἀποκριθεὶς καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ εἶπεν αὐτῷ· σὺ λέγεις. **3** καὶ κατηγόρουν καὶ ἐνέπτυνον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά, αὐτὸς δὲ προσεκύνουν αὐτῷ. **20** καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν οὐδὲν ἀπεκρίνατο. **4** ὃ δὲ Πιλᾶτος πάλιν αὐτῷ, ἔξεδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν ἐπηρώτα αὐτὸν λέγων· οὐκ ἀποκρίνῃ καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἴματια τὰ ἴδια, οὐδέν; ἵδε πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. καὶ ἔξαγουσιν αὐτὸν ἵνα σταυρώσωσιν **5** ὃ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, αὐτόν. **21** Καὶ ἀγγαρεύουσι παράγοντά τινα ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλᾶτον. **6** Κατὰ δὲ Σίμωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ' ἄγροῦ, ἐορτὴν ἀπέλυνεν αὐτοῖς ἔνα δέσμιον, ὅνπερ τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἥτοι ντο. **7** ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. **22** Καὶ μετὰ τῶν συστασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον, ὃ ἐστι ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. **8** καὶ μεθερμηνεύμενον κρανίου τόπος. **23** καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον· ὁ ἀεὶ ἐποίει αὐτοῖς. **9** ὃ δὲ Πιλᾶτος ἀπεκρίθη δὲ οὐκ ἔλαβε. **24** καὶ σταυρώσαντες αὐτὸν αὐτοῖς λέγων· θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν διαμερίζονται τὰ ἴματια αὐτοῦ βάλλοντες βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; **10** ἐγίνωσκε γάρ κλῆρον ἐπ' αὐτὰ τίς τί ἄρῃ. **25** ἦν δὲ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ὥρα τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. **26** ἀρχιερεῖς. **11** οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ ἐπιγεγραμμένη· ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. αὐτοῖς. **12** ὃ δὲ Πιλᾶτος ἀποκριθεὶς πάλιν **27** Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσι δύο ληστάς, εἶπεν αὐτοῖς· τί οὖν θέλετε ποιήσω ὃν ἔνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἔνα ἐξ εὐωνύμων λέγετε τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; **13** αὐτοῦ. **28** [καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν. λέγουσα· καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη.] **29** **14** ὃ δὲ Πιλᾶτος ἔλεγεν αὐτοῖς· τί γάρ Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν ἐποίησε κακόν; οἱ δὲ περισσοτέρως ἔκραξαν· αὐτὸν κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ σταύρωσον αὐτόν. **15** ὃ δὲ Πιλᾶτος λέγοντες οὐά, δὲ καταλύων τὸν ναὸν καὶ βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν! **30** σῶσον ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ σεαυτὸν καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. **31** παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα ὄμοιώς δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες σταυρωθῆ. **16** Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, δὲ στρατιῶται, ἐλεγον· ἄλλους ἔσωσεν, ἔαυτὸν οὐ δύναται καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν· σῶσαι. **32** ὁ Χριστὸς δὲ βασιλεὺς τοῦ **17** καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν καὶ Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ,

ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν αὐτῷ. καὶ οἱ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. 46 καὶ ἀγοράσας σινδόνα συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ώνειδίζον αὐτόν. καὶ καθελών αὐτὸν ἐνείλησε τῇ σινδόνι 33 Γενομένης δὲ ὥρας ἔκτης σκότος ἐγένετο καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, δ ἦν ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἔως ὥρας ἐνάτης 34 καὶ λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε τῇ ὥρᾳ τῇ ἐνάτῃ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. 47 ἡ μεγάλῃ λέγων· Ἐλαῖ· Ἐλαῖ, λιμᾶ σαβαχθανί; δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσῆ ὅ ἐστι μεθερμηνεύμενον, δ Θεός μου δ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται.

Θεός μου, εἰς τί με ἐγκατέλιπες; 35 καὶ τίνες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον·

16 Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἱδε Ἡλίαν φωνεῖ. 36 δραμῶν δὲ εἰς καὶ [τοῦ] Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἡγόρασαν γεμίσας σπόγγον ὅξους περιθείς τε καλάμῳ ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. 37 ὁ δὲ ἐπότιζεν αὐτὸν λέγων· ἄφετε ἴδωμεν εἰ 2 καὶ λίαν πρωΐ τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. 3 καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; 4 καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος· ἦν γάρ μέγας σφρόδρα. 5 καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκήν, καὶ ἔξεθαμβήθησαν. 6 δὲ λέγει αὐταῖς· μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἡγέρθη, οὐκ ἔστιν ὁδε· Ἱδε ὁ τόπος ὃπου ἔθηκαν αὐτόν. 7 ἀλλ' ὑπάγετε εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτὸν καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὅψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. 8 καὶ ἔξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἕκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ. 9 (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) Ἀναστὰς δὲ πρωΐ πρώτῃ σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μαρία τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ' ἣς ἐκβεβλήκει ἐπτὰ δαιμόνια. 10 ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπίγγειλε τοῖς μετ' αὐτοῦ

γενομένοις, πενθοῦσι καὶ κλαίουσι. 11
κἀκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη
ὑπ' αὐτῆς, ἡπίστησαν. 12 Μετὰ δὲ ταῦτα
δυσὶν ἔξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη
ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευομένοις εἰς
ἀγρόν. 13 κἀκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν
τοῖς λοιποῖς οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν.
14 "Ὕστερον ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς
ἔνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισε τὴν
ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι
τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον
οὐκ ἐπίστευσαν. 15 καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἄπαντα
κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. 16
ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ
δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. 17 σημεῖα
δὲ τοῖς πιστεύσασι ταῦτα παρακολουθήσει·
ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι·
γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς· 18 ὅφεις
ἀροῦσι· καν θανάσιμόν τι πίωσιν, οὐ μὴ
αὐτοὺς βλάψει· ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας
ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἔξουσιν. 19 'Ο
μὲν οὖν Κύριος μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς
ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν
ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. 20 ἐκεῖνοι δὲ
ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου
συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος
διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων. ἀμήν.

Κατα Λουκαν

1 Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων **2** καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς **3** ὅτι ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, **4** ἔδοξε κάμοι, παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, **5** Ἔγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεύς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀριά, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβετ. **6** ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασι τοῦ Κυρίου ἄμεμπτοι. **7** καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβετ ἦν στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. **8** Ἔγένετο δὲ ἐν τῷ ἵερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἐναντὶ τοῦ Θεοῦ, **9** κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελθών εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου· **10** καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. **11** ὥφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου ἐστῶς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. **12** καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἴδων, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. **13** εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος· μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία· διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνὴ σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην· **14** καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐτοῦ χαρήσονται.

15 ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ οὗνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ, καὶ Πνεύματος Ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, **16** καὶ πολλοὺς τῶν νιῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν· **17** καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλιού, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἔτοιμάσαι Κυρίω λαὸν κατεσκευασμένον. **18** καὶ εἶπε Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· κατὰ τί γνώσμαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ γυνὴ μου προβεβηκοῦσα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. **19** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ· ἐγὼ εἰμι Γαβριὴλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρός σε καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. **20** καὶ ἴδού ἔσῃ σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι ἕχρι ἡς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. **21** καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ. **22** ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἤδυνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἔώρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενε κωφός. **23** καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **24** Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἔσυτὴν μῆνας πέντε, **25** λέγουσα ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις. **26** Ἐν δὲ τῷ

μηνὶ τῷ ἔκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου καὶ ἡσπάσατο τὴν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, Ἐλισάβετ. 41 καὶ ἐγένετο ὡς ἦκουσεν ἣ δνομα Ναζαρέτ, 27 πρὸς παρθένον ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας, μεμνηστευμένην ἀνδρί, ὃ δνομα Ιωσήφ, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς ἐξ οἴκου Δαυΐδ, καὶ τὸ δνομα τῆς παρθένου καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἅγιου ἡ Ἐλισάβετ Μαριάμ. 28 καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς 42 καὶ ἀνεφώνησε φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν· αὐτὴν εἶπε· χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ καὶ εὐλογημένος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν. ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. 43 καὶ πόθεν 29 ἡ δὲ ἰδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου αὐτοῦ, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἴη ὁ μου πρός με; 44 ἰδοὺ γάρ ὡς ἐγένετο ἡ ἀσπασμὸς οὗτος. 30 καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος φωνῇ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὕπανθρωπα μου, αὐτῇ· μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· εῦρες γάρ χάριν ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν ἀγαλλιάσει ἐν τῇ παρὰ τῷ Θεῷ. 31 καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν κοιλίᾳ μου. 45 καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα δνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. 32 οὗτος ἔσται μέγας αὐτῇ παρὰ Κυρίου. 46 Καὶ εἶπε Μαριάμ· καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται, καὶ δώσει Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον 47 καὶ αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαυΐδ ἡγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, 33 καὶ βασιλεύσει ἐπὶ σωτῆρί μου, 48 ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. ἰδοὺ γάρ βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. (aiōn g165) ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί· 34 εἶπε δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον· πῶς 49 ὅτι ἐποίησε μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατὸς καὶ ἔσται μοι τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; ἄγιον τὸ δνομα αὐτοῦ, 50 καὶ τὸ ἔλεος 35 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ αὐτόν. 51 Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ γενννώμενον ἄγιον κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ. καρδίας αὐτῶν· 52 καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ 36 καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενής σου καὶ θρόνων καὶ ὑψωσε ταπεινούς, 53 πεινῶντας αὐτὴν συνειληφῦται υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας οὗτος μὴν ἔκτος ἔστιν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ ἐξαπέστειλε κενούς. 54 ἀντελάβετο Ἰσραὴλ στείρα· 37 ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ παιδὸς αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους, 55 καθὼς Θεῷ πᾶν ῥῆμα. 38 εἶπε δὲ Μαριάμ· ἰδοὺ ἡ ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ δούλῃ Κυρίου· γένοιτο μοι κατὰ τὸ ῥῆμά Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν σου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος. αἰῶνα. (aiōn g165) 56 Ἐμεινε δὲ Μαριάμ σὺν 39 Ἀναστᾶσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς καὶ ὑπέστρεψεν ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρεινήν μετὰ εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. 57 Τῇ δὲ Ἐλισάβετ σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα, 40 καὶ εἰσῆλθεν ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν,

καὶ ἐγέννησεν νίόν. 58 καὶ ἥκουσαν οἱ Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι 74 ἀφόβως, ἐκ χειρὸς τῶν ἔχθρῶν ἡμῶν ἐμεγάλυνε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' ῥυσθέντας, λατρεύειν αὐτῷ 75 ἐν ὁσιότητι αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. 59 Καὶ ἐγένετο καὶ δικαιοσύνη ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἐν τῇ ὁγδόῃ ἡμέρᾳ ἥλθον περιτεμεῖν ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. 76 Καὶ σύ, παιδίον, τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸν ἐπὶ τῷ προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ ὄνοματί τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. 77 γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι ὄδοὺς καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἰπεν· αὐτοῦ, 77 τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. 61 καὶ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἀμαρτιῶν αὐτῶν 78 εἴπον πρὸς αὐτὴν ὅτι οὐδείς ἐστιν ἐν τῇ διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς συγγενεῖα σου ὃς καλεῖται τῷ ὄνοματι ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους 79 τούτῳ· 62 ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτόν. 63 καὶ αἵτησας καθημένοις, τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας πινακίδιον ἔγραψε λέγων· Ἰωάννης ἐστὶ τὸ ἡμῶν εἰς ὄδὸν εἰρήνης. 80 Τὸ δὲ παιδίον ὄνομα αὐτοῦ καὶ ἔθαύμασαν πάντες. 64 ηὔζανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἀνεώχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα ἐν ταῖς ἐρήμοις ἔως ἡμέρας ἀναδείξεως καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραὴλ.

τὸν Θεόν. 65 καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς, καὶ ἐν δόῃ τῇ ὁρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, 66 καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν λέγοντες· τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; καὶ χεὶρ Κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ. 67 Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου καὶ προεφήτευσε λέγων· 68 Εὐλογητὸς Κύριος, ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, 69 καὶ ἡγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ Δαυΐδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ, 70 καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἀγίων, τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ, (αἱδὸν γ165) 71 σωτηρίαν ἐξ ἔχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς, 72 ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἀγίας αὐτοῦ, 73 ὅρκον δὲ ὕμοισε πρὸς

2 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἔξηλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. 2 αὕτη ἡ ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου. 3 καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἔκαστος εἰς τὴν ἴδιαν πόλιν. 4 ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρέτ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυΐδ, ἵτις καλεῖται Βηθλεέμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυΐδ, 5 ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικί, οὕσῃ ἐγκύῳ. 6 ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ ἐπλήσθησαν οἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, 7 καὶ ἔτεκε τὸν οὐίον αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. 8 Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες

καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ τὴν ποίμνην αὐτῶν. **9** καὶ ἴδοὺ ἄγγελος κοιλίᾳ. **22** Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα Κυρίου τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα φόβον μέγαν. **10** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· παραστῆσαι τῷ Κυρίῳ, **23** καθὼς γέγραπται μὴ φοβεῖσθε· ἴδού γάρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν ἐν νόμῳ Κυρίου ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοίγον χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, μήτραν ἄγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται, **24** **11** ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὃς ἔστι καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαυΐδ. **12** καὶ ἐν νόμῳ Κυρίου, ζεῦγος τρυγόνων ἡ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον· εὐρήσετε βρέφος δύο νεοσσούς περιστερῶν. **25** Καὶ ἴδοὺ ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν φάτνῃ. **13** ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱεροσολύμοις ὡς ὄνομα καὶ ἔξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ Συμεών, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου αἰνούντων τὸν εὐλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Θεὸν καὶ λεγόντων· **14** δόξα ἐν ὑψίστοις Ἰσραὴλ, καὶ Πνεῦμα ἦν Ἀγίον ἐπ' αὐτόν· Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ, ἐν ἀνθρώποις **26** καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ εὐδοκία. **15** καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ' Πνεύματος τοῦ Ἀγίου μὴ ἰδεῖν θάνατον αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ πρὶν ἥ ἤδη τὸν Χριστὸν Κυρίου. **27** καὶ ἤλθεν ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἴπον πρὸς ἀλλήλους· ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ ιερόν· καὶ ἐν τῷ διέλθωμεν δὴ ἔως Βηθλεὲμ καὶ ἵδωμεν εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τὸ ρῆμα τοῦτο τὸ γεγονός, δὸς Κύριος τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ ἐγνώρισεν ὑμῖν. **16** καὶ ἤλθον σπεύσαντες, νόμου περὶ αὐτοῦ, **28** καὶ αὐτὸς ἔδέξατο καὶ ἀνεῦρον τήν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσὴφ αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ καὶ εὐλόγησε καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. **17** τὸν Θεὸν καὶ εἶπε· **29** νῦν ἀπολύεις τὸν ἴδοντες δὲ διεγνώρισαν περὶ τοῦ ρήματος δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ρῆμά σου τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου ἐν εἰρήνῃ, **30** ὅτι εἶδον οἱ ὄφθαλμοί μου τούτου· **18** καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες τὸ σωτήριόν σου, **31** δὸς ἡτοίμασας κατὰ ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, **32** φῶς εἰς τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς. **19** ἡ δὲ ἀποκάλυψιν ἔθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Μαριὰμ πάντα συνετήρει τὰ ρήματα ταῦτα Ἰσραὴλ. **33** καὶ ἦν Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. **20** καὶ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ περὶ αὐτοῦ. **34** καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς αἰνούντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἵς ἤκουσαν Συμεὼν καὶ εἶπε πρὸς Μαριὰμ τήν μητέρα καὶ εἶδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς. αὐτοῦ ἴδού οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ **21** Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι ὀκτὼ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς τοῦ περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκλήθη τὸ σημεῖον ἀντιλεγόμενον. **35** καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ τὴν ψυχὴν διελεύσεται ρομφαία, δπως

ἀν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν μήτηρ αὐτοῦ εἶπε· τέκνον, τί ἐποίησας ὥμιν διαλογισμοί. **36** Καὶ ἦν Ἀννα προφῆτις, οὕτως; ἴδού ὁ πατήρ σου κάγὼ ὀδυνώμενοι θυγάτηρ Φανουρή, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ: αὕτη ἐζητοῦμέν σε. **49** καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· τί προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα ὅτι ἐζητεῖτε με; οὐκ ἥδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἐπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας πατρός μου δεῖ εἶναί με; **50** καὶ αὐτοὶ οὐ αὐτῆς, **37** καὶ αὐτὴ χήρα ὡς ἐτῶν συνῆκαν τὸ ρήμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. **51** καὶ ὄγδοίκοντα τεσσάρων, ἷ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ κατέβη μετ' αὐτῶν καὶ ἤλθεν εἰς Ναζαρέτ, τοῦ ἱεροῦ νηστείας καὶ δεήσει λατρεύουσα καὶ ἷ οὐκ ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. καὶ ἡ μήτηρ νύκτα καὶ ἡμέραν· **38** καὶ αὕτη αὐτῇ τῇ ὥρᾳ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ρήματα ταῦτα ἐν ἐπιστᾶσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ Κυρίῳ καὶ τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. **52** Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ Θεῷ καὶ λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ. **39** Καὶ ὡς ἀνθρώποις.

ἐτέλεσαν ἄπαντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὴν πόλιν ἔαυτῶν Ναζαρέτ. **40** Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι πληρούμενον σοφίας, καὶ χάρις Θεοῦ ἷν ἐπ' αὐτό. **41** Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. **42** καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβάντων αὐτῶν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς **43** καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέψειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἔγνω Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. **44** νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι ἥλθον ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ ἐν τοῖς γνωστοῖς: **45** καὶ μὴ εὑρόντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ζητοῦντες αὐτόν. **46** καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας τρεῖς εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ Ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς: **47** ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. **48** καὶ ἴδοντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ

3 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, **2** ἐπ' ἀρχιερέως Ἀννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ρῆμα Θεοῦ ἐπὶ Ιωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἑρήμῳ, **3** καὶ ἤλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, **4** ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· φωνὴ βιωντος ἐν τῇ ἑρήμῳ, ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ· **5** πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας, **6** καὶ ὄψεται πᾶσα σάρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ. **7** Ἐλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ· γεννήματα ἔχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὥμιν φυγεῖν ἀπὸ

τῆς μελλούσης ὄργης; 8 ποιήσατε οὖν ὑπὸ αὐτοῦ περὶ Ἡρῷδιάδος τῆς γυναικὸς καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, καὶ μὴ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων ὧν ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, πατέρα ἔχομεν ἐποίησε πονηρῶν ὁ Ἡρῷδης, 20 προσέθηκε τὸν Ἀβραὰμ· λέγω γάρ ὑμῖν ὅτι δύναται καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι καὶ κατέκλεισε τὸν ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. 21 Ἐγένετο δὲ τέκνα τῷ Ἀβραάμ. 9 ἥδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἄπαντα τὸν λαὸν καὶ πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται πᾶν Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανὸν 22 καὶ καταβῆναι ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 10 Καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σωματικῷ εἴδει ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες τί οὖν ὡσεὶ περιστερὰν ἐπ’ αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ ποιήσομεν; 11 ἀποκριθεὶς δὲ λέγει αὐτοῖς ὁ οὐρανοῦ γενέσθαι λέγουσαν· σὺ εἰ ὁ υἱός ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, μου δὲ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα. 23 Καὶ καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιείτω. 12 αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα ἥλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι, καὶ ἀρχόμενος, ὡν, ὡς ἐνομίζετο, υἱὸς Ἰωσήφ, εἶπον πρὸς αὐτόν· διδάσκαλε, τί ποιήσομεν; τοῦ Ἁλί, 24 τοῦ Ματθάν, τοῦ Λευΐ, τοῦ 13 ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· μηδὲν πλέον Μελχί, τοῦ Ἰωαννᾶ, τοῦ Ἰωσήφ, 25 τοῦ παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. 14 Ματταθίου, τοῦ Ἄμως, τοῦ Ναούμ, τοῦ ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι Ἐσλίμ, τοῦ Ναγγαί, 26 τοῦ Μαάθ, τοῦ λέγοντες· καὶ ἡμεῖς τί ποιήσομεν; καὶ εἶπε Ματταθίου, τοῦ Σεμεῖ, τοῦ Ἰωσήχ, τοῦ πρὸς αὐτούς· μηδένα συκοφαντήσητε μηδὲ Ἰωδᾶ, 27 τοῦ Ἰωαννάν, τοῦ Ῥησᾶ, τοῦ διασείσητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὄψωνίοις Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλαθήλ, τοῦ Νηρί, 28 ὑμῶν. 15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ Μελχί, τοῦ Ἄδδι, τοῦ Κωσάμ, τοῦ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις Ἐλμωδάμ, τοῦ Ἡρ, 29 τοῦ Ἰωσῆ, τοῦ αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς Ἐλιέζερ, τοῦ Ἰωρείμ, τοῦ Ματθάτ, τοῦ Λευΐ, εἴη δὲ Χριστός, 16 ἀπεκρίνατο δὲ Ἰωάννης 30 τοῦ Συμεὼν, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσήφ, ἄπασι λέγων· ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς· τοῦ Ἰωνᾶ, τοῦ Ἐλιακείμ, 31 τοῦ Μελεᾶ, ἔρχεται δὲ διὰ συρότερος μου, οὗ οὐκ εἰμὶ τοῦ Μαϊνάν, τοῦ Ματταθᾶ, τοῦ Νάθαν, ἵκανὸς λῦσαι τὸν ἴμαντα τῶν ὑποδημάτων τοῦ Δαυΐδ, 32 τοῦ Ἰεσσαί, τοῦ Ὁβήδ, τοῦ αὐτοῦ αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Βοόζ, τοῦ Σαλμῶν, τοῦ Ναασσῶν, 33 τοῦ Ἅγιως καὶ πυρί. 17 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ Ἀμιναδάβ, τοῦ Ἀράμ, τοῦ Ἰωράμ, τοῦ αὐτοῦ καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, Ἐσρώμ, τοῦ Φαρές, τοῦ Ἰούδα, 34 τοῦ καὶ συνάξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην Ἰακώβ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρα, αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ τοῦ Ναχώρ, 35 τοῦ Σερούχ, τοῦ Ῥαγαῦ, ἀσβέστω. 18 πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἔτερα τοῦ Φάλεκ, τοῦ Ἐβερ, τοῦ Σαλᾶ, 36 τοῦ παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν. 19 Καϊνάν, τοῦ Ἀρφαξάδ, τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, Ὁ δὲ Ἡρῷδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος τοῦ Λάμεχ, 37 τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ Ἐνώχ,

τοῦ Ἰάρεδ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ Καϊνάν, **38** διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ. **14** τοῦ Ἐνώς, τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδάμ, τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει **4** Ἰησοῦς δὲ πλήρης Πνεύματος Ἅγιου τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ φῆμη ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἔξῆλθε καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. ἦγετο ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὴν ἔρημον **2** **15** καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ αὐτῶν δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. **16** Καὶ τοῦ διαβόλου, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ἥλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ, οὗ ἦν τεθραμμένος, ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· καὶ συντελεοθεισῶν **17** καὶ εἰσῆλθε κατὰ τὸ εἰωθός αὐτῷ ἐν τῇ αὐτῶν ὑστερον ἐπείνασε. **3** καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγήν, ὁ διάβολος εἰς οὐδὲν εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. **18** **17** καὶ ἐπεδόθη τούτῳ ὥνα γένηται ἄρτος. **4** καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ βιβλίον Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, καὶ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν λέγων· γέγραπται ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὗρε τὸν τόπον οὗ ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος, ἦν γεγραμμένον· **18** Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ ἐμέ, οὐ εἴνεκεν ἔχρισέ με, εὐαγγελίσασθαι στόματος Θεοῦ. **5** Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ὁ διάβολος πτωχοῖς ἀπέσταλκε με, ιάσασθαι τοὺς διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν ἔδειξεν αὐτῷ συντετριμμένους τὴν καρδίαν, **19** πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν κηρῦξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς στιγμῇ χρόνου, **6** καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν σοὶ δώσω τὴν ἔξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ ἀφέσει, κηρῦξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν. **20** τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται, καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ καὶ ὡς ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν. **7** σὺ οὖν ἐὰν ἐκάθισε· καὶ πάντων ἐν τῇ συναγωγῇ προσκυνήσῃς ἐνώπιόν μου, ἔσται σου πᾶσα. **21** **8** καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· ἥρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι σήμερον ὑπαγε δόπισω μου, σατανᾶ· γέγραπται γάρ, πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὡσὶν Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις καὶ ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν τῷ ὑμῶν. **22** καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. **9** Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἔθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ Ἱεροῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ οὐδὲν ἔλεγον· οὐχ ὁὗτός ἔστιν ὁ οὐδὲν Ἰωσήφ; **23** εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω. **10** καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· πάντως ἐρεῖτε μοι γέγραπται γάρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ **11** τὴν παραβολὴν ταύτην· ἰατρέ, θεράπευσον ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε, **12** σεαυτόν· ὅσα ἡκούσαμεν γενόμενα ἐν τῇ προσκόψη πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. **13** **11** καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε Καπερναούμ, ποίησον καὶ ὕδε ἐν τῇ πατρίδι προσκύψης πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. **14** **12** σου. **24** εἶπε δέ ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι προφήτης δεκτός ἔστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. εἴρηται, οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν **15** εἶπε δέ ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, πολλαὶ σου. **13** Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ Χῆραι ἤσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλιοὺ ἐν

τῷ Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ, ἔτη τρία καὶ μῆνας ἔξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς καὶ ἡρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. 39 καὶ μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, 26 καὶ πρὸς ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς ἐπετίμησε τῷ πυρετῷ, οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἡλίας εἰ μὴ καὶ ἀφῆκεν αὐτήν παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα εἰς Σάραπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς γυναῖκα διηκόνει αὐτοῖς. 40 Δύνοντος δὲ τοῦ ἥλιου χήραν. 27 καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἥσαν ἐπὶ πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις Ἐλισαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ ποικίλαις ἥγανον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ Νεεμὰν ὁ δὲ ἐνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιτιθεὶς Σύρος. 28 καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 41 ἐξήρχετο δὲ καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα, 29 δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν κραυγάζοντα καὶ καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς λέγοντα ὅτι σὺ εἴς ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ πόλεως καὶ ἥγανον αὐτὸν ἔως ὅφρύος τοῦ Θεοῦ. καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἴᾳ αὐτὰ λαλεῖν, ὅρους, ἐφ' οὗ ἡ πόλις αὐτῶν ὠκοδόμητο, ὅτι ἥδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι. 42 εἰς τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν. 30 αὐτὸς δὲ Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπορεύθη διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο. 31 εἰς ἕρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν Καὶ κατῆλθεν εἰς Καπερναοῦμ πόλιν τῆς αὐτόν, καὶ ἥλθον ἔως αὐτοῦ καὶ κατεῖχον Γαλιλαίας, καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν. τοῖς σάββασι· 32 καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ 43 ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὅτι καὶ ταῖς διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἔξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος ἐτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με δεῖ αὐτοῦ. 33 Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ὅτι εἰς τοῦτο ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀπέσταλμαι. 44 καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς ἀνέκραξε φωνῇ μεγάλῃ 34 λέγων· ἔα, συναγωγὰς τῆς Γαλιλαίας.

τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνὲ; ἥλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἰ, ὁ ἄγιος τοῦ Θεοῦ. 35 καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων φιμώθητι καὶ ἐξελθε ἔξ αὐτοῦ. καὶ ῥῖψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς [τὸ] μέσον ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν. 36 καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἔξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι, καὶ ἐξέρχονται; 37 καὶ ἐξεπορεύετο ἥχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου. 38 Ἀναστὰς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος. πενθερὰ δὲ τοῦ

5 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ τοῦ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτὸς ἦν ἐστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, 2 καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἀλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. 3 ἐμβὰς δὲ εἰς ἐν τῶν πλοίων, ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος, ἡρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. 4 ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα· ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. 5 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπεν αὐτῷ· ἐπιστάτα, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς

κοπιάσαντες ούδεν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν καὶ ὥρηματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον. 6 καὶ τοῦτο αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἵσαν καθήμενοι ποιήσαντες συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι οἱ ἵσαν πολύ διερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν. 7 ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ δύναμις ἔτερῳ πλοιῷ τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι Κυρίου ἦν εἰς τὸ ἵασθαι αὐτούς. 18 καὶ αὐτοῖς καὶ ἥλθον καὶ ἐπλησσαν ἀμφότερα ἵδον ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον τὰ πλοῖα, ὡστε βυθίζεσθαι αὐτά. 8 ἴδων δὲ ἦν παραλευμένος, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσε τοῖς γόνασιν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ. Ἰησοῦ λέγων· ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ 19 καὶ μὴ εύροντες ποίας εἰσενέγκωσιν ἀμαρτωλός εἰμι, Κύριε· 9 Θάμβος γάρ αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ δῶμα διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ἥσυνέλαβον, σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν 10 ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, τοῦ Ἰησοῦ. 20 καὶ ἴδων τὴν πίστιν αὐτῶν υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἱ ἵσαν κοινωνοὶ τῷ εἶπεν αὐτῷ· ἄνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ Σίμωνι, καὶ εἴπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς· ἀμαρτίαι σου. 21 καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι λέγοντες· ζωγρῶν. 11 καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τίς ἐστιν οὗτος δὲς λαλεῖ βλασφημίας; τίς τὴν γῆν, ἀφέντες ἀπαντά ἡκολούθησαν δύναται ἀφιέναι ἀμαρτίας εἰ μὴ μόνος αὐτῷ. 12 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ὁ Θεός; 22 ἐπιγνοὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἐν μιᾷ τῶν πόλεων καὶ ἴδον ἀνὴρ πλήρης διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἴπε πρὸς λέπρας· καὶ ἴδων τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ αὐτούς· τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις πρόσωπον ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων· Κύριε, ύμῶν; 23 τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἴπειν, ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με καθαρίσαι. 13 ἀφέωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σου, ἥ εἴπειν, καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ ἔγειρε καὶ περιπάτει; 24 ἵνα δὲ εἰδῆτε εἰπών· θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εὐθέως ἥ ὅτι ἔξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. 14 καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἀμαρτίας — εἴπε παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἴπειν, ἀλλὰ τῷ παραλευμένῳ σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ καὶ ἄρας τὸ κλινίδιόν σου πορεύου εἰς τὸν προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς οἴκον σου. 25 καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς προσέταξε Μωϋσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' ὁ κατέκειτο 15 διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν Θεόν. 26 καὶ ἐκστασις ἔλαβεν ἀπαντας καὶ καὶ θεραπεύεσθαι ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἐδόξαζον τὸν Θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου ἀσθενειῶν αὐτῶν· 16 αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν λέγοντες ὅτι εἰδομεν παράδοξα σήμερον. ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος. 17 27 Καὶ μετὰ ταῦτα ἔξηλθε καὶ ἐθεάσατο

τελώνην ὄνόματι Λευῖν, καθήμενον ἐπὶ εὐθέως θέλει νέον· λέγει γάρ· ὁ παλαιὸς τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀκολούθει χρηστότερός ἐστιν.

μοι. **28** καὶ καταλιπὼν ἅπαντα ἀναστὰς **6** Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ ἡκολούθησεν αὐτῷ. **29** καὶ ἐποίησε δοχὴν μεγάλην Λευῖς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχυας καὶ ἦν ὅχλος τελωνῶν πολὺς καὶ ἄλλων καὶ ἥσθιον ψώχοντες ταῖς χερσί. **2** τινὲς δὲ οἵ ἥσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. **30** τῶν Φαρισαίων εἶπον αὐτοῖς· τί ποιεῖτε ὃ καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν τοῖς σάββασι; **3** καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· λέγοντες· διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίησε Δαυΐδ ἀμαρτωλῶν ἔσθίετε καὶ πίνετε; **31** καὶ ὅποτε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς· οὐ δύντες; **4** ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οὐ δύντες; **5** καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔλαβε καὶ οἱ κακῶς ἔχοντες· **32** οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὓς δικαίους, ἀλλὰ ἀμαρτωλούς εἰς μετάνοιαν. **6** οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς; **33** Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν· διατί οἱ μαθηταὶ **5** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὅτι κύριος ἐστιν ὁ οὐρανὸς Ἰωάννου νηστεύουσι πυκνὰ καὶ δεήσεις τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. **6** Ἐγένετο ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, δὲ καὶ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν οἱ δὲ σοὶ ἔσθίουσι καὶ πίνουσιν; **34** ὁ δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν· καὶ ἦν εἶπε πρὸς αὐτούς· μὴ δύνασθε τοὺς οὐρανούς ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ ή χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ξηρά. **7** παρετήρουν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ ἐστι, ποιῆσαι νηστεύειν; **35** ἐλεύσονται οἱ Φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύσει, δὲ ἡμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ ίνα εὕρωσι κατηγορίαν αὐτοῦ. **8** αὐτὸς δὲ νυμφίος, τότε νηστεύουσιν ἐν ἐκείναις ἥδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶπε ταῖς ἡμέραις. **36** ἐλεγε δὲ καὶ παραβολὴν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ξηράν ἔχοντι τὴν χεῖρα· πρὸς αὐτοὺς ὅτι οὐδεὶς ἐπίβλημα ἴματίου ἔγειρε καὶ στῆθι εἰς τὸ μέσον. ὁ δὲ ἀναστὰς καὶ οὐδὲν ἐπιβάλλει ἐπὶ ἴματιον παλαιόν· εἰ δὲ ἔστη. **9** εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς· μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίσει καὶ τῷ παλαιῷ οὐ ἐπερωτήσω ὑμᾶς τί ἔξεστι τοῖς σάββασιν, συμφωνεῖ τὸ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. **10** καὶ περιβλεψάμενος παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ρίχει ὁ οἶνος ὁ νέος πάντας αὐτοὺς εἶπεν αὐτῷ· ἔκτεινον τὴν τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται καὶ οἱ χεῖρά σου. ὁ δὲ ἐποίησε, καὶ ἀποκατεστάθη ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· **38** ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἣ χεὶρ αὐτοῦ ὡς ἡ ἄλλη. **11** αὐτοὶ δὲ ἀσκούς καινοὺς βλητέον, καὶ ἀμφότεροι ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν πρὸς συντηροῦνται. **39** καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν ἀλλήλους τί ἀν ποιήσειαν τῷ Ἰησοῦ.

ἐξῆλθεν εἰς τὸ δρός προσεύξασθαι, καὶ ἦν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε διαυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ. τὴν παράκλησιν ὑμῶν. 25 οὐαὶ ὑμῖν οἱ 13 καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησε ἐμπεπλησμένοι, ὅτι πεινάστε. οὐαὶ ὑμῖν οἱ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξάμενος γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήστε καὶ κλαύστε. ἀπ’ αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους 26 οὐαὶ ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσι πάντες οἱ ὠνόμασε, 14 Σίμωνα, ὃν καὶ ὠνόμασε ἄνθρωποι κατὰ τὰ αὐτὰ γάρ ἐποίουν τοῖς Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. 27 Ἄλλὰ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν· ἀγαπᾶτε τοὺς Βαρθολομαῖον, 15 Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, ἔχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Σίμωνα ὑμᾶς, 28 εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους τὸν καλούμενον Ζηλωτήν, 16 Ἰούδαν ὑμῖν, προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων Ἰακώβου καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ ὑμᾶς. 29 τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα ἐγένετο προδότης, 17 καὶ καταβὰς μετ’ πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντός αὐτῶν ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος σου τὸ ἴματιον καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσῃς. μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ 30 παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτε. 31 καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἵ καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἥλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. νόσων αὐτῶν, 18 καὶ οἱ ὄχλοιςμενοι ἀπὸ 32 καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, πνευμάτων ἀκαθάρτων, καὶ ἐθεραπεύοντο· ποίᾳ ὑμῖν χάρις ἔστι; καὶ γὰρ οἱ ἀμαρτωλοὶ 19 καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει ἀπτεσθαι αὐτοῦ, τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. 33 καὶ ὅτι δύναμις παρ’ αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ἵατο πάντας. 20 Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὑμᾶς, ποίᾳ ὑμῖν χάρις ἔστι; καὶ γὰρ οἱ ὁφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἀμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. 34 καὶ ἐὰν ἔλεγε· μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα δανείζητε παρ’ ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 21 μακάριοι ποίᾳ ὑμῖν χάρις ἔστι; καὶ γὰρ ἀμαρτωλοὶ οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. ἀμαρτωλοῖς δανείζουσιν ἵνα ἀπολάβωσι μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε. τὰ ἵσα. 35 πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθροὺς 22 μακάριοί ἔστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε μηδὲν ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς καὶ ἀπελπίζοντες, καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν ὀνειδίσωσι καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πολύς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς πονηρὸν ἔνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 23 χρηστός ἔστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· πονηρούς. 36 Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, ίδού γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ καθὼς καὶ ὁ πατήρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἔστι. οὐρανῷ· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποίουν τοῖς 37 Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε· μὴ προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. 24 πλὴν καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε·

ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε· **38** δίδοτε, καὶ ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, δὅς δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλόν, πεπιεσμένον καὶ ἔσκαψε καὶ ἐβάθυνε καὶ ἔθηκε θεμέλιον καὶ σεσαλευμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρας δὲ γενομένης δῶσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· τῷ γὰρ προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ αὐτῷ μέτρῳ, ᾧ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται οὐκ ἵσχυσε σαλεῦσαι αὐτήν· τεθεμελίωτο ὑμῖν. **39** Εἶπε δὲ παραβολὴν αὐτοῖς μήτι γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. **40** ὁ δὲ ἀκούσας δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὄδηγεῖν; οὐχὶ καὶ μὴ ποιήσας ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται; **41** οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον θεμελίου· ἥ προσέρρηξεν ὁ ποταμός, καὶ αὐτοῦ· κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ εὐθὺς ἔπεσε, καὶ ἐγένετο τὸ ρῆγμα τῆς διδάσκαλος αὐτοῦ. **41** Τί δὲ βλέπεις τὸ οἰκίας ἐκείνης μέγα.

κάρφος τὸ ἐν τῷ ὄφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ **7** Ἐπεὶ δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὄφθαλμῷ αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν οὐ κατανοεῖς; **42** ἥ πῶς δύνασαι λέγειν εἰς Καπερναούμ. **2** Ἐκατοντάρχου δέ τινος τῷ ἀδελφῷ σου, ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω δοῦλος κακῶς ἔχων ἥμελλε τελευτᾶν, τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὄφθαλμῷ σου, δις ἦν αὐτῷ ἔντιμος. **3** ἀκούσας δὲ αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὄφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν βλέπων; ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων ἐρωτῶν αὐτὸν δοκὸν ἐκ τοῦ ὄφθαλμοῦ σου, καὶ τότε ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. διαβλέψεις ἔκβαλεν τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ **4** οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν ὄφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου. **43** οὐ γάρ ἔστι παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρόν, δτὶ ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξει τοῦτο. **5** ἀγαπᾶ οὐδὲ δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν· γάρ τὸ ἔθνος ὑμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν **44** ἔκαστον γάρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ αὐτὸς ὠκοδόμησεν ὑμῖν. **6** ὁ δὲ Ἰησοῦς γινώσκεται. οὐ γάρ ἔξ ἀκανθῶν συλλέγουσι ἐπορεύετο σὸν αὐτοῖς. Ἡδη δὲ αὐτοῦ οὐ σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου τρυγῶσι σταφυλήν. **45** δ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας ἔπειμψε ἀγαθὸς ἀνθρωπὸς ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ πρὸς αὐτὸν ὁ ἐκατόνταρχος φίλους λέγων τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν, αὐτῷ· Κύριε, μὴ σκύλλον· οὐ γάρ εἰμι ίκανὸς καὶ δὲ πονηρὸς ἀνθρωπὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς· **7** διὸ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἥξιώσα πρός σε ἐλθεῖν· ἀλλ’ πονηρόν· ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς εἰπὲ λόγῳ, καὶ ιαθήσεται δὲ παῖς μου. **8** καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. **46** Τί δέ καὶ γὰρ ἔγῳ ἀνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἔξουσίαν με καλεῖτε Κύριε Κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἀτασσόμενος, ἔχων ὑπὲρ ἐμαυτὸν στρατιώτας, λέγω; **47** πᾶς δὲ ἔρχόμενος πρός με καὶ καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται, ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, καὶ ἄλλῳ, ἔρχουν, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἔστιν ὅμοιος; **48** ὅμοιός δούλω μου, ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. **9**

άκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἔχαρίσατο αὐτόν, καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθῷ τὸν βλέπειν. **22** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς αὐτῷ ὅχλῳ εἶπε· λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν εἴπεν αὐτοῖς πορευθέντες ἀπαγγείλατε τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὔρον. **10** Ἰωάννη ἡ εἰδετε καὶ ἡκούσατε τυφλοὶ καὶ ὑποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς ἀναβλέπουσι καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, τὸν οἶκον εὔρον τὸν ἀσθενοῦντα δοῦλον λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, ὑγιαίνοντα. **11** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔξῆς νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν· καὶ **23** καὶ μακάριος ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. **24** ἀπελθόντων δὲ ἱκανοὶ καὶ ὄχλος πολύς. **12** ὡς δὲ ἥγγισε τῶν μαθητῶν ἦρξατο λέγειν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἴδοὺ ἔξεκομίζετο πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου τί τεθνηκὼς υἱὸς μονογενῆς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ἔξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; καὶ αὕτη ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; **25** ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. **13** καὶ ἴδων αὐτὴν ὁ ἀλλὰ τί ἔξεληλύθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ καὶ εἶπεν μαλακοῖς ἴματοῖς ἡμφιεσμένον; ἴδοὺ οἱ ἐν αὐτῇ μὴ κλαῖε· **14** καὶ προσελθών ἤψατο ἴματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. **26** ἀλλὰ τί εἶπε· νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. **15** καὶ ἔξεληλύθατε ἰδεῖν; προφήτην; ναὶ λέγω ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἦρξατο λαλεῖν, ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. **27** οὗτός καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. **16** ἔλαβε ἐστι περὶ οὗ γέγραπται, ἴδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω δὲ φόβος πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας ἐγίγερται κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεός τὸν σου· **28** λέγω [γάρ] ὑμῖν, μείζων ἐν λαὸν αὐτοῦ. **17** καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαϊᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ ἐν πάσῃ τοῦ βαπτιστοῦ οὐδείς ἐστιν· ὁ δὲ μικρότερος τῇ περιχώρῳ. **18** Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννη ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστι. οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. **29** καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι **19** καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἐπεμψε πρὸς βάπτισμα Ἰωάννου· **30** οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ τὸν Ἰησοῦν λέγων· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἡ νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἡθέτησαν εἰς ἔτερον προσδοκῶμεν; **20** παραγενόμενοι ἐαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ. **31** Τίνι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπον· Ἰωάννης ὁ οὖν ὄμοιός τους τὸν ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρός σε λέγων ταύτης, καὶ τίνι εἰσὶν ὄμοιοι; **32** ὄμοιοί σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἡ ἔτερον προσδοκῶμεν; εἰσὶ παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις **21** ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις καὶ λέγουσιν· ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε,

έθρηνήσαμεν ύμῖν, καὶ οὐκ ἐκλαύσατε. **33** δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέ μου τοὺς πόδας ἐλήλυθε γάρ τινης ὁ βαπτιστὴς μήτε καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἔξεμαξε. ἄρτον ἐσθίων μήτε οἶνον πίνων, καὶ λέγετε· **45** φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ ἀφ' δαιμόνιον ἔχει. **34** ἐλήλυθεν ὁ νιὸς τοῦ ἡς εἰσῆλθεν οὐ διέλιπε καταφιλοῦσά μου ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε· τοὺς πόδας. **46** ἐλαίω τὴν κεφαλήν μου οὐκ ἴδου ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φύλος ἥλειψας· αὕτη δὲ μύρω ἥλειψέ μου τοὺς τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν. **35** καὶ ἐδικαιώθη πόδας. **47** οὗ χάριν λέγω σοι, ἀφέωνται ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων! αἱ ἀμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἡγάπησε **36** Ἡρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων πολὺ ὥδε ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. ἵνα φάγῃ μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν **48** εἶπε δὲ αὐτῇ· ἀφέωνται σου αἱ ἀμαρτίαι. οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου ἀνεκλίθη. **37** καὶ ἴδου **49** καὶ ἥρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν γυνὴ ἐν τῇ πόλει ἡτις ἦν ἀμαρτωλός, καὶ ἐν ἑαυτοῖς· τίς οὗτός ἐστιν δις καὶ ἀμαρτίας ἐπιγνοῦσσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀφίσιν; **50** εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα· ἡ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. **38** καὶ στᾶσα δόπισω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίουσα, ἥρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῖς δάκρυσι καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἔξεμασσε, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἥλειψε τῷ μύρῳ. **39** ἴδων δὲ ὁ Φαρισαῖος ὃ καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων· οὗτος εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἡτις ἄπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἀμαρτωλός ἐστι. **40** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἡησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν. ὁ δὲ φησι· διδάσκαλε, εἰπέ. **41** δύο χρεωφειλέται ἥσαν δανειστῇ τινι· ὁ εἰς ὕφειλε δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἔτερος πεντήκοντα. **42** μὴ ἔχόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι, ἀμφοτέροις ἔχαρίσατο. τίς οὖν αὐτῶν, εἰπέ, πλεῖον αὐτὸν ἀγαπήσει; **43** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν· ὑπολαμβάνω ὅτι ὥδε τὸ πλεῖον ἔχαρίσατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ὅρθῶς ἔκρινας. **44** καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα τῷ Σίμωνι ἔφη· βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὅδωρ ἐπὶ τοὺς πόδας μου οὐκ ἔδωκας· αὕτη **45** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευε κατὰ πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, **2** καὶ γυναῖκες τινες αἱ ἥσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ [νόσων καὶ μαστίγων καὶ] πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ' ἣς δαιμόνια ἐπτὰ ἔξεληλύθει, **3** καὶ Ιωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα καὶ ἔτεραι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς. **4** Συνιόντος δὲ ὅχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν εἶπε διὰ παραβολῆς· **5** ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὃ μὲν ἐπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό· **6** καὶ ἔτερον ἐπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ικμάδα· **7** καὶ ἔτερον ἐπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν,

καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν ἀρθῆσεται ἀπ' αὐτοῦ. **19** Παρεγένοντο αὐτό. **8** καὶ ἔτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ τὴν ἀγαθήν, καὶ φυὲν ἐποίησε καρπὸν αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἡδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ ἑκατονταπλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώνει· οἱ διὰ τὸν ὄχλον. **20** καὶ ἀπηγγέλῃ αὐτῷ ἔχων ὥτα ἀκούειν ἀκούετω. **9** Ἐπηρώτων λεγόντων· ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· τίς σου ἐστίκασιν ἔξω ἵδειν σε θέλοντες. **21** εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη; **10** ὁ δὲ ἔπειν ὑμῖν ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἔπει πρὸς αὐτούς· μήτηρ δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες ἵνα βλέποντες μὴ βλέψωσι καὶ ἀκούοντες αὐτόν. **22** Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν μὴ συνιῶσιν. **11** ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολὴ· καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. **12** οἱ αὐτοῦ, καὶ ἔπει πρὸς αὐτούς· διέλθωμεν δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης· καὶ ἀνήχθησαν. εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἱρεῖ τὸν **23** πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσε. καὶ λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ κατέβῃ λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, πιστεύσαντες σωθῶσιν. **13** οἱ δὲ ἐπὶ τῆς καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον. **24** πέτρας οἵ ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες· δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ρίζαν οὐκ ἐπιστάτα ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα! ὁ δὲ ἔχουσιν, οἵ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι καὶ ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. **14** τὸ κλύδωνι τοῦ ὄντος, καὶ ἐπαύσαντο, δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν καὶ ἐγένετο γαλήνη. **25** εἶπε δὲ αὐτοῖς· οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ ποῦ ἐστιν ἡ πίστις ὑμῶν; φοβηθέντες δὲ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι ἐθαύμασαν λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· τίς συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. **15** ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὄντοι, καὶ ὑπακούουσιν ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες αὐτῷ; **26** Καὶ κατέπλευσεν εἰς τὴν χώραν τὸν λόγον κατέχουσι καὶ καρποφοροῦσιν τῶν Γαδαρηνῶν, ἦτις ἐστὶν ἀντίπερα τῆς ἐν ὑπομονῇ. **16** Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας Γαλιλαίας. **27** ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἡ ὑποκάτω κλίνης ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως, τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθησιν, ἵνα δὲ εἴχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καὶ οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσι τὸ φῶς. **17** οὐ ίμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ γάρ ἐστι κρυπτὸν δὲ οὐ φανερὸν γενήσεται, ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. **28** ιδῶν οὐδὲ ἀπόκρυφον δὲ οὐ γνωσθήσεται καὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀνακράξας προσέπεσεν εἰς φανερὸν ἔλθῃ. **18** βλέπετε οὖν πῶς αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε· τί ἐμοὶ καὶ ἀκούετε· δὲς γάρ ἐὰν ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ, σοί, Ἰησοῦ, νιὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; καὶ δὲς ἐὰν μὴ ἔχῃ, καὶ δὲ δοκεῖ ἔχειν δέομαί σου, μὴ με βασανίσῃς. **29** παρήγγειλε

γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέψαι τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. πολλοῖς γὰρ χρόνοις ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος ἦσαν γὰρ πάντες συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο ἀλύσεσι προσδοκῶντες αὐτόν. 41 καὶ ἴδου ἡλθεν καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαφρήσων ἀνὴρ ὅ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τὰ δεσμὰ ἡλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε· καὶ πεσὼν παρὰ ἐρήμους. 30 ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν λέγων· τί σοί ἐστιν ὄνομα; ὃ δὲ εἶπε· λεγεών· εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ, 42 ὅτι ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν. 31 θυγάτηρ μονογενῆς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν καὶ παρεκάλει αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκεν. Ἐν δὲ τῷ εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. (Abyssos g12) 32 ἦν ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. δὲ ἐκεī ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βισκομένων 43 καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐν τῷ ὅρει· καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα ἐτῶν δώδεκα, ἤτις ἰατροῖς προσαναλώσασα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν· ὅλον τὸν βίον οὐκ ἴσχυσεν ὑπ’ οὐδενὸς καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. 33 ἐξελθόντα δὲ τὰ θεραπευθῆναι, 44 προσελθοῦσα ὅπισθεν δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. αὐτῆς. 45 καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τίς ὁ ἀψάμενός 34 ἴδοντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγενημένον μου; ἀρνουμένων δὲ πάντων εἶπεν ὁ ἔφυγον, καὶ ἀπίγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι εἰς τοὺς ἀγρούς. 35 ἐξῆλθον δὲ ἴδειν τὸ συνέχουσί σε καὶ ἀποθλίουσι, καὶ λέγεις γεγονός, καὶ ἥλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ τίς ὁ ἀψάμενός μου; 46 ὃ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ’ οὗ ἥψατό μού τις ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱματισμένον καὶ ἐξελθοῦσαν ἀπ’ ἐμοῦ. 47 ἴδουσα δὲ ἡ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἥλθε καὶ καὶ ἐφοβήθησαν. 36 ἀπίγγειλαν δὲ αὐτοῖς προσπεσοῦσα αὐτῷ δι’ ἣν αἰτίαν ἥψατο οἱ ἴδοντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. 37 αὐτοῦ ἀπίγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς καὶ ἥρωτησαν αὐτὸν ἄπαν τὸ πλῆθος τῆς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἵαθη παραχρῆμα. 48 ὁ περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ’ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο. αὐτὸς σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. 49 δὲ ἐμβάς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν. 38 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνήρ, ἀφ’ οὗ ἐξεληλύθει ἀρχισυναγώγου λέγων αὐτῷ ὅτι τέθνηκεν ἡ τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσε δὲ θυγάτηρ σου μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον. 50 αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων· 39 ὑπόστρεψε εἰς ὃ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ λέγων· τὸν οἴκον σου καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται. ὁ Θεός. καὶ ἀπῆλθε καθ’ ὅλην τὴν πόλιν 51 ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. 40 εἰσελθεῖν οὐδένα εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην

καὶ Ἰάκωβον καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς τίς δέ ἐστιν οὗτος περὶ οὗ ἐγὼ ἀκούω καὶ τὴν μητέρα. **52** ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ τοιαῦτα; καὶ ἐζήτει ἵδεῖν αὐτόν. **10** Καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ εἶπε· μὴ κλαίετε· ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. **53** καὶ αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. **54** ὑπεχώρησε κατ’ ἴδιαν εἰς τόπον ἔρημον αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας καὶ κρατήσας πόλεως καλουμένης Βηθσαϊδά. **11** οἱ δὲ τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησε λέγων· ἡ παῖς, ὄχλοι γνόντες ἡκολούθησαν αὐτῷ, καὶ ἐγείρου. **55** καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, δεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει αὐτοῖς περὶ καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξεν αὐτῇ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χρείαν δοθῆναι φαγεῖν. **56** καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς ἔχοντας θεραπείας ἱάσατο. **12** Ἡ δὲ ἡμέρα αὐτῆς. ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ ἥρξατο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἰπεῖν τὸ γεγονός.

9 Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἔξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ νόσους θεραπεύειν. **2** καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύδοσειν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας, **3** καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ῥάβδους μήτε πήραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύριον μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. **4** καὶ εἰς ἣν ἀν oἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. **5** καὶ ὅσοι ἔὰν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξατε εἰς μαρτύριον ἐπ’ αὐτούς. **6** ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ. **7** Ἦκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὰ γινόμενα ὑπ’ αὐτοῦ πάντα, καὶ διηπόρει διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων ὅτι Ἰωάννης ἐγήγερται ἐκ [τῶν] νεκρῶν, **8** ὑπό τινων δὲ ὅτι Ἡλίας ἐφάνη, ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. **9** καὶ εἶπεν ὁ Ἡρώδης· Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα.

εἶπον αὐτῷ· ἀπόλυτον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευθέντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ τοὺς ἀγροὺς καταλύσωσι καὶ εὔρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὕδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. **13** εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ εἶπον· οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μήτι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσομεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα. **14** ἦσαν γὰρ ὧσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ἀνὰ πεντήκοντα. **15** καὶ ἐποίησαν οὕτω καὶ ἀνέκλιναν ἄπαντας. **16** λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. **17** καὶ ἐφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες, καὶ ἥρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων κόφινοι δώδεκα. **18** Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον καταμόνας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων· τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι; **19** οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον· Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἡλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι

προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. 20 αὐτοῦ ἦν ἔμελλε πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ. εἶπε δὲ αὐτοῖς ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε 22 ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἥσαν εἶναι; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε· τὸν βεβαρημένοι ὑπνῷ διαγρηγορήσαντες δὲ Χριστὸν τοῦ Θεοῦ. 21 Ὁ δὲ ἐπιτιμήσας εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας αὐτοῖς παρήγγειλε μηδενὶ λέγειν τοῦτο, τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. 23 καὶ ἐγένετο 22 εἰπὼν ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· ἐπιστάτα, τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὡδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ σκηνᾷ τρεῖς, μίαν σοὶ καὶ μίαν Μωϋσῆ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. 24 Ἔλεγε δὲ καὶ μίαν Ἡλία, μὴ εἰδὼς ὁ λέγει. 34 ταῦτα πρὸς πάντας· εἴ τις θέλει ὀπίσω μου δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ ἔρχεσθαι, ἀπαρνησάσθω ἔαυτὸν καὶ ἀράτω ἐπεσκίασεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν καὶ εἰσελθεῖν ἐκείνους εἰς τὴν νεφέλην· 35 καὶ ἀκολουθείτω μοι. 25 ὃς γάρ ἀν θέλῃ τὴν φωνὴν ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ, ἀκούετε. 36 καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν οὗτος σῶσει αὐτήν. 26 τί γάρ ὡφελεῖται εὑρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος. καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν ἀνθρωπος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον, καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἔαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἡ ζημιωθείς; 27 ὃς ἡμέραις οὐδὲν ὕπερ ἐωράκασιν. 37 Ἐγένετο γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῆ με καὶ τοὺς ἐμοὺς δὲ ἐν τῇ ἔξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν λόγους, τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦ ὅρους συνήντησεν αὐτῷ ὅχλος ἐπαισχυνθήσεται ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ πολύς. 38 καὶ ίδού ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὅχλου αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἀγίων ἀνεβόησε λέγων· διδάσκαλε, δέομαί σου, ἀγγέλων. 27 λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσί τινες ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενῆς τῶν ὡδε ἐστικότων, οἵ οὐ μὴ γεύσωνται μοί ἐστι· 39 καὶ ίδού πνεῦμα λαμβάνει θανάτου ἔως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ αὐτοῦ, καὶ ἔξαίφνης κράζει καὶ σπαράσσει Θεοῦ. 28 Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' τούτους ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτὼ καὶ παραλαβὼν αὐτοῦ συντρίβον αὐτόν· 40 καὶ ἐδεήθην τῶν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ ἀνέβη εἰς τὸ ὅρος προσεύξασθαι. 29 καὶ ἡδυνήθησαν. 41 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν τὸ εἶπεν ὡς γενεὰ ἀπιστος καὶ διεστραμμένη, εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἔτερον καὶ ὁ ἔως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ἴματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἔξαστράπτων. 30 ὑμῶν; προσάγαγε τὸν υἱόν σου ὡδε. 42 ἔτι καὶ ίδού ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, δὲ προσερχομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν οἵτινες ἥσαν Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας, 31 οἵ τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν· ἐπετίμησε ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ,

καὶ ιάσατο τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν Ἱερουσαλήμ. 54 ἴδοντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 43 ἔξεπλήσσοντο δὲ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπον· Κύριε, θέλεις πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητί τοῦ Θεοῦ. εἴπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ οὐρανοῦ καὶ Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἀναλῶσαι αὐτούς, ὡς καὶ Ἡλίας ἐποίησε; ἐποίησεν δὲ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς 55 στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς [καὶ εἶπεν· αὐτοῦ. 44 Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὕδατα ὑμῶν οὐκ οἴδατε ποίου πνεύματός ἐστε ὑμεῖς· τοὺς λόγους τούτους· ὁ γάρ νιὸς τοῦ 56 ὁ οὐίος τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι]. καὶ ἀνθρώπων. 45 οἱ δὲ ἡγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἐπορεύθησαν εἰς ἐτέραν κώμην. 57 Ἔγένετο καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ’ αὐτῶν δὲ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπε ἵνα μὴ αἴσθωνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο τις πρὸς αὐτόν· ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἐρωτήσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. ἀπέρχῃ, Κύριε. 58 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· 46 Εἰσῆλθε δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι καὶ τὰ πετεινὰ τὸ τίς ἀν εἴη μείζων αὐτῶν. 47 ὁ δὲ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ νιὸς τοῦ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίου ἔστησεν 59 Εἶπε δὲ πρὸς ἔτερον· ἀκολούθει μοι· ὁ αὐτὸς παρ’ ἔαυτῷ 48 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· δὲ εἶπε· Κύριε, ἐπίτρεψό μοι ἀπελθόντι δὲς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ πρῶτον θάψαι τὸν πατέρα μου. 60 εἶπε ὄνόματί μου, ἐμὲ δέχεται, καὶ δὲς ἐὰν ἐμὲ δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἄφες τὸνς νεκροὺς δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ γάρ θάψαι τὸνς ἔαυτῶν νεκρούς σὺ δὲ ἀπελθὼν μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτός διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 61 ἔστι μέγας. 49 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης Εἶπε δὲ καὶ ἔτερος· ἀκολουθήσω σοι, Κύριε· εἶπεν· ἐπιστάτα, εἴδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὄνόματί πρῶτον δὲ ἐπίτρεψό μοι ἀποτάξασθαι τοῖς σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύσαμεν εἰς τὸν οἰκόν μου. 62 εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς αὐτόν, δτὶ οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ’ ἡμῶν. 50 πρὸς αὐτόν· οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· μὴ κωλύετε· αὐτοῦ ἐπ’ ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὄπίσω οὐ γάρ ἔστι καθ’ ὑμῶν· δὲς γάρ οὐκ ἔστι εὑθετός ἔστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. καθ’ ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἔστιν. 51 Ἔγένετο 10 Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς ἐστήριξε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, 52 καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς τὸν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἤμελλεν αὐτὸς ἐρχεσθαι. 2 ἔλεγεν οὖν πρὸς αὐτούς· ὁ πρὸ προσώπου αὐτοῦ. καὶ πορευθέντες μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, ὡστε δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἔτοιμάσαι αὐτῷ· 53 καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. δτὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς 3 ὑπάγετε· ιδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς

άρνας ἐν μέσω λύκων. 4 μὴ βαστάζετε καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ βαλλάντιον, μὴ πήραν, μηδὲ ὑποδήματα, ὀνόματί σου. 18 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· ἐθέωρουν καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὄδὸν ἀσπάσησθε. 5 τὸν σατανᾶν ώς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς ἣν δ' ἂν οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον πεσόντα. 19 ἵδον δίδωμι ὑμῖν τὴν ἔξουσίαν λέγετε· εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. 6 καὶ ἐὰν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὅφεων καὶ σκορπίων ἥ ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαύσεται ἐπ' καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἔχθροῦ, αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μήγε, ἐφ' ὑμᾶς καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ. 20 πλὴν ἐν ἐπανακάμψει. 7 ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε τούτῳ μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν ἄξιος ὑποτάσσεται· χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὄντα γάρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστι· μὴ ὑμῶν ἐγράφῃ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 21 Ἐν μεταβαίνετε ἔξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. 8 καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἡγαλλιάσατο τῷ πνεύματι εἰς ἣν ἀν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἔξομολογοῦμαί σοι, ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν, 9 πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ λέγετε αὐτοῖς· ἥγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· τοῦ Θεοῦ. 10 εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε ναί, ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς ἔμπροσθέν σου. 22 [καὶ στραφεῖς πρὸς τοὺς πλατείας αὐτῆς εἶπατε· 11 καὶ τὸν κονιορτὸν μαθητὰς εἶπε] πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἀπὸ τῆς πόλεως τοῦ πατρός μου· καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τίς ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας ἡμῶν ἀπομασσόμεθα ἐστιν ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς ἐστιν ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι ἥγικεν ὁ πατήρ, εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ὡς ἐὰν βούληται ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 12 λέγω ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. 23 Καὶ στραφεῖς πρὸς δὲ ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοὺς μαθητὰς κατ' ἴδιαν εἶπε· μακάριοι οἱ ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. 13 ὁφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἢ βλέπετε. 24 λέγω οὐαί σοι, Χοραζίν, οὐαί σοι, Βηθσαϊδά· ὅτι εἰ γάρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις ἡθέλησαν ἰδεῖν ἢ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἀν ἐν σάκκῳ εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἢ ἀκούετε, καὶ οὐκ καὶ σποδῷ καθήμενοι μετενόησαν. 14 πλὴν ἥκουσαν. 25 Καὶ ἵδον νομικός τις ἀνέστη Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἐκπειράζων αὐτὸν καὶ λέγων· διδάσκαλε, τῇ κρίσει ἢ ὑμῖν. 15 καὶ σύ, Καπερναούμ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; ἡ ἔως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἔως ᾖδου (*αιδοῖος g166*) 26 ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· ἐν τῷ καταβιβασθήσῃ. (*Hadēs g86*) 16 Ὁ ἀκούων νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; 27 ὁ ὑμῶν ἔμοι ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀγαπήσεις Κύριον τὸν ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ἀποστείλαντά με. 17 Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος ἐβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες Κύριε, σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ τὸν

πλησίον σου ώς έαυτόν· **28** εἶπε δὲ αὐτῷ· ἐπιστᾶσα δὲ εἶπε· Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ὁρθῶς ἀπεκρίθης τοῦτο ποίει καὶ ζήσῃ. ἀδελφή μου μόνην με κατέλιπε διακονεῖν; **29** ὁ δὲ θέλων δικαιοῦν ἔαυτὸν εἶπε πρὸς εἰπὲ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. **41** τὸν Ἰησοῦν· καὶ τίς ἐστί μου πλησίον; **30** ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Μάρθα ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν ἄνθρωπός τις Μάρθα, μεριμνᾶς καὶ τυρβάζη περὶ πολλά· κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχώ, **42** ἐνὸς δὲ ἐστὶ χρείᾳ Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν καὶ λησταῖς περιέπεσεν· οὐ καὶ ἐκδύσαντες μερίδα ἔξελεξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον ἀπ’ αὐτῆς.

ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. **31** κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεύς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἴδων αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. **32** ὅμοιως δὲ καὶ Λευΐτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἴδων ἀντιπαρῆλθε. **33** Σαμαρείτης δὲ τις ὁδεύων ἦλθε κατ’ αὐτόν, καὶ ἴδων αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη, **34** καὶ προσελθὼν κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἔδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. **35** καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἔξελθών, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἂν προσδαπανήσῃς, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαι με ἀποδώσω σοι. **36** τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστάς; **37** ὁ δὲ εἶπεν· ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ’ αὐτοῦ, εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου καὶ σὺ ποίει ὅμοιως. **38** Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά· γυνὴ δέ τις ὄνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. **39** καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαρία, ἥ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ. **40** ἡ δὲ Μάρθα περιεσπάτο περὶ πολλὴν διακονίαν·

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπε τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. **2** εἶπε δὲ αὐτοῖς· ὅταν προσεύχησθε, λέγετε· Πάτερ ἡμῶν ὃ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· **3** τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ’ ἡμέραν· **4** καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν· καὶ γάρ αὐτοὶ ἀφίεμεν παντὶ τῷ ὀφείλοντι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. **5** Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· τίς ἔξ ὑμῶν ἔξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου καὶ ἐρεῖ αὐτῷ· φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, **6** ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἔξ ὄδοῦ πρὸς με καὶ οὐκ ἔχω ὁ παραθήσω αὐτῷ· **7** κάκεινος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἴπη· μή μοι κόπους πάρεχε· ἵδη ἡ θύρα κέκλεισται καὶ τὰ παιδία μου μετ’ ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι; **8** λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ φίλον, διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὄσων χρῆζει. **9** κάγὼ ὑμῖν λέγω, αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται

νῦμῖν, ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε, κρούετε, καὶ αὐτοῦ διαδίδωσιν. 23 ὁ μὴ ὧν μετ' ἐμοῦ ἀνοιγῆσεται νῦμῖν· 10 πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν κατ' ἐμοῦ ἔστι, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει καὶ τῷ σκορπίζει. 24 Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα κρούοντι ἀνοιχθήσεται. 11 τίνα δὲ ἔξ νῦμῶν ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' τὸν πατέρα αἰτήσει ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ ἐπιδώσει αὐτῷ; ἢ καὶ ἵχθυν, μὴ ἀντὶ ἵχθυος μὴ εὑρίσκον λέγει· ὑποστρέψω εἰς τὸν ὅφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; 12 ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ οἴκον μου ὅθεν ἐξῆλθον· 25 καὶ ἐλθὸν ψόν, μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; 13 εἰ οὖν εὑρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. ὑμεῖς, ὑπάρχοντες πονηροί, οἴδατε δόματα 26 τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἐπτὰ ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ ἔτερα πνεύματα πονηρότερα ἔαντοῦ, καὶ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ ἔξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἀγαθὸν τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν; 14 Καὶ ἦν ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα ἐκβάλλων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸν ἦν κωφόν· τῶν πρώτων. 27 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος αὐτὸν ταῦτα ἐπάρασά τις γυνὴ φωνῇν ἐλάλησεν ὁ κωφός, καὶ ἔθαψαμαζον οἱ ὄχλοι· ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῷ· μακαρία ἡ 15 τινὲς δὲ ἔξ αὐτῶν εἶπον· ἐν Βεελζεβούλ κοιλίᾳ ἡ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ ἐθήλασας. 28 αὐτὸς δὲ εἶπε· μενοῦνγε δαιμόνια. 16 ἔτεροι δὲ πειράζοντες σημεῖον μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ παρ' αὐτοῦ ἐζήτουν ἔξ οὐρανοῦ. 17 αὐτὸς δὲ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν. 29 Τῶν δὲ ὄχλων εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς· ἐπαθροιζομένων ἥρξατο λέγειν· ἡ γενεὰ πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα, αὕτη γενεὰ πονηρά ἔστι· σημεῖον ζητεῖ, καὶ ἐρημοῦται, καὶ οἴκος ἐπὶ οἴκον, πίπτει. 18 σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον εἰ δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη, Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. 30 καθὼς γὰρ ἐγένετο πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ, ὅτι Ἰωνᾶς σημεῖον τοῖς Νινευῖταις, οὕτως ἔσται λέγετε ἐν Βεελζεβούλ με ἐκβάλλειν τὰ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπουν τῇ γενεῇ ταύτῃ δαιμόνια; 19 εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβούλ σημεῖον. 31 βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς τίνι ἐκβαλοῦσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτούς, ὅτι ἥλθεν ἐκ νῦμῶν ἔσονται. 20 εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' Σολομῶντος, καὶ ἴδού πλεῖον Σολομῶντος ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 21 ὅταν ὁ ὠδε. 32 ἄνδρες Νινευῖ ἀναστήσονται ἐν ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσσῃ τὴν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἔστι τὰ ὑπάρχοντα κατακρινοῦσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς αὐτοῦ. 22 ἐπὰν δὲ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἴδού πλεῖον Ἰωνᾶ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν ὠδε. 33 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας εἰς κρυπτὴν αὐτοῦ αἴρει, ἐφ' ἣ ἐπεποίθει, καὶ τὰ σκῦλα τίθησιν οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν

λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, βλέπωσιν. 34 ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν καὶ αὐτὸι ἐνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐδὲ ὁ ὄφθαλμός: ὅταν οὖν ὁ ὄφθαλμός σου προσψαύετε τοῖς φορτίοις. 47 οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι ἀπλοῦς ἦ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, ἐστιν ἐπάν δὲ πονηρὸς ἦ, καὶ τὸ σῶμά σου οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς, σκοτεινόν. 35 σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ 48 ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. 36 εἰ οὖν τὸ σῶμά ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε σκοτεινόν, ἔσται φωτεινὸν ὅλον ὡς ὅταν αὐτῶν τὰ μνημεῖα. 49 διὰ τοῦτο καὶ ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ σε. 37 Ἐν ἡ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ εἶπεν· ἀποστελῶ εἰς δὲ τῷ λαλῆσαι αὐτὸν ταῦτα ἡρώτα αὐτὸν αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ Φαρισαῖος τις ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ· αὐτῶν ἀποκτενοῦσι καὶ ἐκδιώξουσιν, 50 ἵνα εἰσελθῶν δὲ ἀνέπεσεν. 38 ὁ δὲ Φαρισαῖος ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν ἵδων ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου πρὸ τοῦ ἀρίστου. 39 εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, 51 ἀπὸ τοῦ αἵματος αὐτὸν· νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν Ἀβελ ἔως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς καὶ τοῦ οἴκου· ναί, λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται πονηρίας. 40 ἄφρονες! οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. 52 οὐαὶ ὑμῖν ἔξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησε; 41 πλὴν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἥρατε τὴν κλεῖδα τῆς τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ ἴδον γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθετε, καὶ τοὺς ἄπαντα καθαρὰ ὑμῖν ἔσται. 42 ἀλλ' οὐαὶ εἰσερχομένους ἐκωλύσατε. 53 λέγοντος ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ δὲ αὐτοῦ πρὸς αὐτοὺς ταῦτα ἥρξαντο οἱ ἡδύοσμον καὶ τὸ πήγανον καὶ πᾶν λάχανον, γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων, 54 τοῦ Θεοῦ· ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι, κάκεΐνα ἐνεδρεύοντες αὐτόν, ζητοῦντες θηρεῦσαί τι μὴ ἀφιέναι. 43 οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ἵνα κατηγορήσωσιν ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς αὐτοῦ.

συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. 44 οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἀνθρωποι περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἴδασιν. 45 Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ· διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. 46 ὁ δὲ εἶπε· καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί, ὅτι φορτίζετε

12 Ἐν οἵς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου ὡς καταπατεῖν ἀλλήλους, ἥρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον· προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις. 2 οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται· 3 ἀνθ' ὃν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ

εἴπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὁ ζωὴ ἀύτοῦ ἔστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. πρὸς τὸ οὖς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, **16** Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων· κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων. **4** Λέγω δὲ ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου· μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν χώρας· **17** καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων· ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς μὴ ἔχοντων περισσότερόν τι ποιῆσαι. **5** καρπούς μου; **18** καὶ εἶπε· τοῦτο ποιήσω· ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· φοβήθητε καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἔχοντα ἔξουσίαν οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν· ναί, λέγω ὑμῖν, γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθά μου, **19** καὶ τοῦτον φοβήθητε. (*Geenna g1067*) **6** οὐχὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· ψυχῇ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ πέντε στρουθία πωλεῖται ἀσσαρίων δύο; κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον πίε, εὐφραίνου. **20** εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· **7** ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς ἄφρον, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἡρίθμηνται. μὴ οὖν ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἀ δὲ ἡτοίμασας τίνι φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. ἔσται; **21** οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ **8** Λέγω δὲ ὑμῖν· πᾶς ὃς ἀν ὅμοιογήσῃ ἐν μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν. **22** Εἶπε δὲ πρὸς ἔμοι ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὅμοιογήσει ἐν αὐτῷ μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε, ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ· **9** ὁ δὲ μηδὲ τῷ σῶματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε. **23** ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλείόν ἐστι τῆς τροφῆς καὶ τὸ ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; **24** κατανοήσατε τοὺς Θεοῦ. **10** καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν κόρακας, ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ οἷς οὐκ ἔστι ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ δὲ εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα βλασφημήσαντι ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσῳ μᾶλλον οὐκ ἀφεθήσεται. **11** ὅταν δὲ προσφέρωσιν ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν; **25** τίς δὲ ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι καὶ τὰς ἔξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἔνα; **26** ἀπολογήσῃσθε ἢ τί εἴπητε· **12** τὸ γάρ Ἅγιον εί οὖν οὕτε ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀ δεῖ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε; **27** κατανοήσατε εἰπεῖν. **13** Εἶπε δέ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου· τὰ κρίνα πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ διδάσκαλε, εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομὼν ἐν τὴν κληρονομίαν μετ' ἔμοι. **14** ὁ δὲ εἶπεν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν αὐτῷ ἄνθρωπε, τίς με κατέστησε δικαστὴν τούτων. **28** εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; **15** εἶπε δὲ πρὸς σήμερον ὅντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον αὐτούς· ὄρατε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσι, πλεονεξίας ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, δλιγόπιστοι; **29** καὶ

ύμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε καὶ τί πίητε, τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ καὶ μὴ μετεωρίζεσθε· 30 ταῦτα γάρ πάντα τὸ σιτομέτριον; 43 μακάριος ὁ δοῦλος τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ· νῦν δὲ ἐκεῖνος, δν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρήζετε τούτων· 31 οὕτω ποιοῦντα. 44 ἀληθῶς λέγω νῦν ὅτι πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει ταῦτα [πάντα] προστεθήσεται ὑμῖν. 32 Μή αὐτόν. 45 ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν φοβοῦ τὸ μικρὸν ποίμνιον ὅτι εὐδόκησεν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, χρονίζει ὁ κύριος μου ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν. ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς παῖδας 33 πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα νῦν καὶ δότε καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ ἐλεημοσύνην. ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια μεθύσκεσθαι, 46 ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὧρᾳ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτης οὐκ ἢ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ ἐγγίζει οὐδὲ σής διαφθείρει· 34 ὅπου τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. γάρ ἔστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ 47 ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος, ὁ γνοὺς τὸ θέλημα καρδίᾳ ὑμῶν ἔσται. 35 Ἱερωσαν ὑμῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ καὶ μὴ ἔτοιμάσας μηδὲ αἱ ὁσφύες περιεζωσμέναι καὶ οἱ λύχνοι ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται καιόμενοι· 36 καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις πολλάς· 48 ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας δὲ προσδεχομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν, πότε ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. παντὶ δὲ ἀναλύσει ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος καὶ ὡς ἐδόθη πολύ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' κρούσαντος εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. 37 αὐτοῦ, καὶ ὡς παρέθεντο πολύ, περισσότερον μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθῶν ὁ αἰτήσουσιν αὐτόν. 49 Πῦρ ἥλθον βαλεῖν κύριος εὐρήσει γρηγοροῦντας. ἀμὴν λέγω ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἥδη ἀνήφθη! νῦν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτούς, 50 βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς καὶ παρελθῶν διακονήσει αὐτοῖς. 38 καὶ ἐὰν συνέχομαι ἔως οὗ τελεσθῇ! 51 δοκεῖτε ὅτι ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ; φυλακῇ ἔλθῃ καὶ εὔρῃ οὕτω, μακάριοί εἰσιν οὐχί, λέγω νῦν, ἀλλ' ἢ διαμερισμόν. 52 οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. 39 τοῦτο δὲ γινώσκετε ὅτι ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἐνί εἰ ἔδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίει ὥρα ὁ κλέπτης διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶ καὶ δύο ἐπὶ ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἄν καὶ οὐκ ἄν ἀφῆκε τρισί· 53 διαμερισθήσονται πατὴρ ἐπὶ υἱῶν διορυγῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. 40 καὶ ὑμεῖς καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ ἐπὶ θυγατρὶ καὶ οὖν γίνεσθε ἔτοιμοι· ὅτι ἢ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ θυγάτηρ ἐπὶ μητρί, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. 41 εἴπε δὲ αὐτῷ αὐτῆς καὶ νύμφῃ ἐπὶ τὴν πενθερὰν αὐτῆς, ὁ Πέτρος· Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν 54 Ἱερεγε δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· ὅταν ἴδητε ταύτην λέγεις ἢ καὶ πρὸς πάντας; 42 εἴπε δὲ τὴν νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν, ὁ Κύριος τίς ἄρα ἔστιν ὁ πιστὸς οἰκονόμος εὐθέως λέγετε, ὅμβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται καὶ φρόνιμος, δν καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ οὕτω· 55 καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε

ὅτι καύσων ἔσται, καὶ γίνεται. **56** ὑποκριταί, τὸ ἔτος, ἔως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς βάλω κόπρια. **9** κἀν μὲν ποιήσῃ καρπόν εἰ οἴδατε δοκιμάζειν, τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν. **10** πῶς οὐ δοκιμάζετε; **57** τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν Ἡν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; **58** ως γὰρ ὑπάγεις ἐν τοῖς σάββασι. **11** καὶ ἴδού γυνὴ ἣν μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὅδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, ὀκτώ, καὶ ἣν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτήν, καὶ ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. **12** ἴδων δὲ ὁ κριτής σε παραδῷ τῷ πράκτορι, καὶ ὁ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε καὶ εἶπεν πράκτωρ σε βαλεῖ εἰς φυλακήν. **59** λέγω αὐτῇ· γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σοι, οὐ μὴ ἔξελθῃς ἐκεῖθεν ἔως οὗ καὶ τὸ σου. **13** καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς.

παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζε τὸν

13 Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων, ὃν τὸ αἷμα Πιλάτος ἔμιξε μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. **2** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἀμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν; **3** οὐχὶ, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε, πάντες ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. **4** ἦν ἐκεῖνοι οἱ δέκα καὶ ὀκτώ, ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωάμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι οὗτοι ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας [τοὺς] ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ; **5** οὐχὶ, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήσητε, πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε. **6** Ἔλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολήν· συκῆν εἰχέ τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμένην, καὶ ἥλθε ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐχ εὗρεν. **7** εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν ἴδού τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὑρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν· ἵνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; **8** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο

Θεόν. **14** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος,

ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν

ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· ἔξι ἡμέραι εἰσὶν

ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν

ἔρχομενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ

τοῦ σαββάτου. **15** ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ

Κύριος καὶ εἶπεν· ὑποκριτά, ἔκαστος ὑμῶν

τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ

τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν

ποτίζει; **16** ταύτην δέ, θυγατέρα Ἀβραὰμ

οὔσαν, ἦν ἐδησεν ὁ σατανᾶς ἴδου δέκα καὶ

ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ

τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; **17** καὶ ταῦτα

λέγοντος αὐτοῦ κατησχύνοντο πάντες οἱ

ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν

ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις

ὑπ' αὐτοῦ. **18** Ἔλεγε δέ· τίνι ὁμοία ἔστιν

ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιώσω

αὐτήν; **19** ὁμοία ἔστι κόκκῳ σινάπεως, δὸν

λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἕαυτοῦ·

καὶ ηὔξησε καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα,

καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν

ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. **20** Πάλιν εἶπε·

τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; **21**

όμοια ἔστι ζύμη, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυψεν οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἔως οὗ ἔζυμώθῃ Ἱερουσαλήμ. 34 Ἱερουσαλήμ Ἱερουσαλήμ, δλον. 22 Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ ἡ ἀποκτέννουσα τοὺς προφήτας καὶ κώμας διδάσκων καὶ πορείαν ποιούμενος λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς εἰς Ἱερουσαλήμ. 23 εἶπε δέ τις αὐτῷ· Κύριε, αὐτήν! ποσάκις ἥθελησα ἐπισυνάξαι τὰ εἰς δλίγοι οἱ σωζόμενοι; ὁ δὲ εἶπε πρὸς τέκνα σου ὃν τρόπον ὅρνις τὴν ἑαυτῆς αὐτούς· 24 ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς νοσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ στενῆς πύλης· ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ἥθελησατε! 35 ἵδον ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ’ ἴσχύουσιν. ὑμῶν [ἔρημος]. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐ μή με 25 ἀφ’ οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἴδητε ἔως ἣν ἦξη ὅτε εἴπητε· εὐλογημένος ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ἐστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες· 14 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν Κύριε Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν· καὶ ἀποκριθεὶς εἰς οἰκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν ἐρεῖ ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ. 26 Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ τότε ἄρξεσθε λέγειν ἐφάγομεν ἐνώπιον αὐτοὶ ἡσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. 2 σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις καὶ ἵδον ἀνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἡμῶν ἐδίδαξας· 27 καὶ ἐρεῖ λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔμπροσθεν αὐτοῦ. 3 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ· ἀπόστητε ἀπ’ ἔμοι· Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας. 28 ἐκεὶ ἔσται Φαρισαίους λέγων· εἰ ἔξεστι τῷ σαββάτῳ ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, θεραπεύειν; 4 οἱ δὲ ἡσύχασαν. καὶ ὅταν ὅψησθε Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἐπιλαβόμενος ιάσατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσε. καὶ πάντας τοὺς προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ 5 καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε· τίνος τοῦ Θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω, 29 ὑμῶν νιὸς ἢ βοῦς εἰς φρέαρ ἔμπεσεῖται, καὶ ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν τῇ ἀπὸ βυρρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; 6 καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. 30 καὶ ἵδον ἀνταποκριθῆναι αὐτῷ πρὸς ταῦτα. 7 Ἔλεγε εἰσὶν ἔσχατοι οἱ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶ δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολήν, πρῶτοι οἱ ἔσονται ἔσχατοι. 31 Ἐν αὐτῇ τῇ ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἔξελέγοντο, ἡμέρᾳ προσῆλθόν τινες Φαρισαῖοι λέγοντες λέγων πρὸς αὐτούς· 8 ὅταν κληθῆς ὑπὸ αὐτῷ· ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι τίνος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῆς εἰς τὴν Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. 32 καὶ εἶπεν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐντιμότερός σου ἢ αὐτοῖς· πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι κεκλημένος ὑπ’ αὐτοῦ, 9 καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ ταύτῃ· ἵδον ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ιάσεις αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι· δὸς τούτῳ τόπον· ἐπιτελώ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ καὶ τότε ἄρξῃ μετ’ αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τελειοῦμαι· 33 πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ τόπον κατέχειν. 10 ἀλλ’ ὅταν κληθῆς, αὔριον καὶ τῇ ἔχομένη πορεύεσθαι, ὅτι πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τόπον,

ἴνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκώς σε εἴπη σοι φίλε, καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς προσανάβηθι ἀνώτερον· τότε ἔσται σοι δόξα εἰσάγαγε ὥδε. 22 καὶ εἰπεν ὁ δοῦλος κύριε, ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων σοι. 21 ὅτι γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἔστι. 23 πᾶς ὁ ὑψῶν ἔαυτὸν ταπεινωθήσεται καὶ ὁ καὶ εἰπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον· ἔξελθε ταπεινῶν ἔαυτὸν ὑψωθήσεται. 24 Ἐλεγε εἰς τὰς ὄδοις καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτόν· ὅταν ποιῆς εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκος μου. 25 ἄριστον ἦ δεῖπνον, μὴ φάνει τοὺς φίλους λέγω γάρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν σου μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου μηδὲ τοὺς ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ συγγενεῖς σου μηδὲ γείτονας πλουσίους, δείπνου. 26 Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὅχλοι μήποτε καὶ αὐτοί σε ἀντικαλέσωσι, καὶ πολλοί. καὶ στραφεὶς εἴπε πρὸς αὐτούς· 27 εἴ γενήσεται σοι ἀνταπόδομα. 28 ἀλλ' ὅταν τις ἔρχεται πρός με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ποιῆς δοχήν, κάλει πτωχούς, ἀναπήρους, ἔαυτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα χωλούς, τυφλούς, 29 καὶ μακάριος καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὰς ἔση, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναι ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἔαυτοῦ ψυχήν, σοι ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ οὐ δύναται μου μαθητῆς εἶναι. 30 καὶ ἀναστάσει τῶν δικαίων. 31 Ἀκούσας δέ τις ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν ἔαυτοῦ καὶ τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἴπεν αὐτῷ· ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναι μου μακάριος ὃς φάγεται ἄριστον ἐν τῇ βασιλείᾳ μαθητής. 32 τίς γάρ ἐξ ὑμῶν, θέλων πύργον τοῦ Θεοῦ. 33 ὁ δὲ εἴπεν αὐτῷ· ἀνθρωπός τις οἰκοδομήσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει ἐποίησε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλούς· τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει τὰ πρὸς ἀπαρτισμόν; 34 καὶ ἀπέστειλε τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ 35 ἕνα μήποτε, θέντος αὐτοῦ θεμέλιον ὥρα τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· καὶ μὴ ἰσχύσαντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ ἔρχεσθε, ὅτι ἥδη ἔτοιμά ἔστι πάντα. 36 καὶ θεωροῦντες ἄρξωνται αὐτῷ ἐμπαίζειν, 37 ἥρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες, ὁ λέγοντες ὅτι οὗτος ὁ ἀνθρωπὸς ἥρξατο πρῶτος εἴπεν αὐτῷ· ἀγρὸν ἡγόρασα, καὶ οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἰσχυσεν ἐκτελέσαι; 38 ἔχω ἀνάγκην ἔξελθεῖν καὶ ἴδειν αὐτόν· ἦ τίς βασιλεύς, πορευόμενος συμβαλεῖν ἔρωτῷ σε, ἔχε με παρητημένον. 39 καὶ ἐτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον, οὐχὶ πρῶτον ἔτερος εἴπε· ζεύγη βιῶν ἡγόρασα πέντε, καὶ καθίσας βουλεύεται εἰ δυνατός ἔστιν ἐν πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἔρωτῷ σε, ἔχε δέκα χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι με παρητημένον. 40 καὶ ἔτερος εἴπε· γυναῖκα χιλιάδων ἐρχομένων ἐπ' αὐτόν; 41 εἰ δὲ ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. μήγε, ἔτι πόρρω αὐτοῦ ὅντος πρεσβείαν 42 καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἀποστείλας ἔρωτῷ τὰ πρὸς εἰρήνην. 43 ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν, ὃς οὐκ ἀποτάσσεται ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἴπε τῷ δούλῳ πᾶσι τοῖς ἔαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναται αὐτοῦ· ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας εἶναι μου μαθητής. 44 Καλὸν τὸ ἄλας ἐὰν δὲ καὶ ὥρμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ τὸ ἄλας μωρανθῆ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται;

35 οὕτε εἰς γῆν οὕτε εἰς κοπρίαν εὗθετόν νιὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν, καὶ ἐστιν· ἔχω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων ὥτα ἐκεὶ διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀκούειν ἀκούειν.

ἀσώτως. 14 δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα

15 Ἡσαν δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ

τελῶναι καὶ [οἱ] ἀμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. 2 καὶ διεγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι οὗτος ἀμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. 3 εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγων· 4 τίς ἄνθρωπος ἔξ ύμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα, καὶ ἀπολέσας ἐν ἔξ αὐτῶν, οὐ καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός ἔως οὗ εὑρῇ αὐτό; 5 καὶ εὑρὼν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὕμους αὐτοῦ χαίρων, 6 καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας λέγων αὐτοῖς· συγχάρητέ μοι ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. 7 λέγω ύμιν ὅτι οὕτω χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρείαν ἔχουσι μετανοίας. 8 Ἡ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἀπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἔως ὅτου εὑρῇ; 9 καὶ εὑροῦσα συγκαλεῖ τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας λέγουσα· συγχάρητέ μοι ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. 10 οὕτω, λέγω ύμιν, χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι. 11 Εἶπε δέ ἄνθρωπός τις εἶχε δύο νιόντας. 12 καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρὶ· πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. 13 καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγάνων ἄπαντα ὁ νεώτερος

ἐγένετο λιμὸς ἴσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. 15 καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἐπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. 16 καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὃν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. 17 εἰς ἔαυτὸν δὲ ἐλθὼν εἶπε· πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυμαι! 18 ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ· πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου.

19 οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι νιὸς σου· ποίησόν με ως ἐνα τῶν μισθίων σου. 20 καὶ ἀναστὰς ἤλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμῶν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 21 εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ νιὸς πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι νιὸς σου. 22 εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, 23 καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, 24 ὅτι οὗτος ὁ νιὸς μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εύρεθη. καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. 25 Ἡν δὲ ὁ νιὸς αὐτοῦ ὁ πρεοβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ως ἐρχόμενος

ήγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἥκουσε συμφωνίας καὶ βάτους ἐλαίου. καὶ εἶπεν αὐτῷ· δέξαι σου χορῶν, **26** καὶ προσκαλεσάμενος ἔνα τῶν τὸ γράμμα καὶ καθίσας ταχέως γράψον παιδῶν ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. **27** ὁ πεντήκοντα. **7** ἔπειτα ἐτέρῳ εἶπε· σὺ δὲ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἡκει πόσον ὀφείλεις; ὃ δὲ εἶπεν· ἐκατὸν κόρους καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σίτου. καὶ λέγει αὐτῷ· δέξαι σου τὸ γράμμα σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. καὶ γράψον ὅγδοικοντα. **8** καὶ ἐπήνεσεν **28** ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἥθελεν εἰσελθεῖν. ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι ὁ οὖν πατὴρ αὐτοῦ ἔξελθὼν παρεκάλει φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι οἱ νιοὶ τοῦ αἰῶνος αὐτόν. **29** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πατρί· τούτου φρονιμώτεροι ὑπέρ τοὺς οὐίοντος τοῦ ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσι. ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε (**aiōn g165**) **9** Κάγὼ ὑμῖν λέγω· ποιήσατε ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου ἔαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, εὐφρανθῶ. **30** δὲ ὁ οὐίος σου οὗτος, ὁ ἵνα, ὅταν ἐκλίπητε, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς καταφαγῶν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, αἰωνίους σκηνάς. (**aiōnios g166**) **10** ὁ πιστὸς ἥλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστι, σιτευτόν. **31** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον, σὺ καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ ἐν πολλῷ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἄδικός ἐστιν. **11** εἰ οὖν ἐν τῷ ἄδικῷ μαμωνῷ ἐστιν· **32** εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ πιστεύσει; **12** καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλώς ἦν καὶ εὑρέθη. οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει;

16 Ἐλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· **13** Οὐδὲίς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, δὲς εἶχεν δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἔνα μισήσει καὶ τὸν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. **2** καὶ ἔτερον καταφρονήσει. οὐ δύνασθε Θεῷ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· τί τοῦτο ἀκούω περὶ σου; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου· οὐ γὰρ δύνῃ ἔτι οἰκονομεῖν. **3** εἶπε δὲ ἐν ἔαυτῳ· ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι ἔναρχοντες, καὶ ἔξεμυκτήριζον αὐτόν. **15** ἔαυτῷ δὲ οἰκονόμος· τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; ἔαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, δὲ σκάπτειν οὐκ ἴσχυω, ἐπαπεῖν αἰσχύνομαι· Θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ **4** ἔγνων τί ποιήσω, ἵνα, ὅταν μετασταθῶ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον ἐκ τῆς οἰκονομίας, δέξωνται με εἰς τοὺς θεοὺς. **16** Οὐ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἔως ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου ἔαυτοῦ ἔλεγε τῷ πρώτῳ πόσον ὀφείλεις **17** εὐκοπώτερον δέ ἐστι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν σὺ τῷ κυρίῳ μου; **6** ὁ δὲ εἶπεν· ἐκατὸν γῆν παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου μίαν κεραίαν

πεσεῖν. 18 Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναικα τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. 29 λέγει αὐτῷ αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἔτεραν μοιχεύει, καὶ Ἀβραάμ· ἔχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. 30 ὁ δὲ εἶπεν· οὐχί, μοιχεύει. 19 Ἀνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ’ ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. εὐφρατινόμενος καθ’ ἡμέραν λαμπρῶς. 31 εἶπε δὲ αὐτῷ· εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν 20 πτωχὸς δέ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ δος ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ νεκρῶν ἀναστῇ πεισθήσονται.

ἡλκωμένος 21 καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. 22 ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. 23 καὶ ἐν τῷ ἥδῃ ἐπάρας τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὅρᾳ τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. (Hadēs

g86) 24 καὶ αὐτὸς φωνίσας εἶπε· πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. 25 εἶπε δὲ Ἀβραάμ· τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὅμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ ὥδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι· 26 καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. 27 εἶπε δὲ ἐρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἴκον τοῦ πατρός μου· 28 ἔχω γάρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἐλθωσιν εἰς τὸν

17 Ἐλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἀνένδεκτόν ἐστι τοῦ μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· οὐαὶ δὲ δι’ οὗ ἔρχεται. 2 λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ λίθος μυλικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ ἐν τῶν μικρῶν τούτων. 3 προσέχετε ἑαυτοῖς. ἐὰν δὲ ἀμάρτητι εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ· καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ· 4 καὶ ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἀμάρτητι εἰς σὲ καὶ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ [πρός σε] λέγων, μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ. 5 Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι τῷ Κυρίῳ· πρόσθες ἡμῖν πίστιν. 6 εἶπε δὲ ὁ Κύριος· εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ, ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ὑπῆκουσεν ἀν ὑμῖν. 7 Τίς δὲ ἔξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, δὸς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ, εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε, 8 ἀλλ’ οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ· ἐτοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ἔως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; 9 μὴ χάριν ἔχει τῷ δούλῳ ἐκείνῳ ὅτι ἐποίησε τὰ διαταχθέντα; οὐ δοκῶ. 10 οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν, ὅτι δὲ ὡφείλομεν

ποιῆσαι πεποιήκαμεν. 11 Καὶ ἐγένετο ἐν ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ 26 καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσου Σαμαρείας καὶ οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ σιοῦ Γαλιλαίας. 12 καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου 27 ἥσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, εἷς τινα κώμην ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα ἔξεγαμίζοντο, ἀχρι ἣς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε λεπροὶ ἄνδρες, οἵ ἔστησαν πόρρωθεν, 13 εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἥλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ αὐτοὶ ἦραν φωνὴν λέγοντες· Ἰησοῦ καὶ ἀπώλεσεν ἄπαντας, 28 ὄμοίως καὶ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. 14 καὶ ἴδων εἶπεν ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ· ἥσθιον, αὐτοῖς πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς ἔπινον, ἡγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, τοῖς ἱερεῦσι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν ψικοδόμουν· 29 ἢ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθε Λώτ αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. 15 εῖς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ καὶ θεῖον ἀπ’ ἴδων ὅτι ἵαθη, ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν ἄπαντας. 30 κατὰ τὰ μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν, 16 καὶ ἔπεσεν αὐτὰς ἔσται ἢ ἡμέρᾳ ὃ νίδιος τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ἀποκαλύπτεται. 31 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ δὲς εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης. ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ 17 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· οὐχὶ οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά, καὶ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ ὄμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς 18 οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι τὰ ὄπίσω. 32 μνημονεύετε τῆς γυναικὸς δόξαν τῷ Θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος; Λώτ. 33 δὲς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ 19 καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀναστὰς πορεύου· ἡ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν, καὶ δὲς ἐὰν ἀπολέσῃ πίστις σου σέσωκέ σε. 20 Ἐπερωτηθεὶς αὐτήν, ζωογονήσει αὐτήν. 34 λέγω ὑμῖν, δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ ταύτη τῇ νυκτὶ δύο ἔσονται ἐπὶ κλίνης βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ μιᾶς, εἰς παραληφθήσεται καὶ ὁ ἔτερος εἶπεν· οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀφεθήσεται· 35 δύο ἔσονται ἀλήθουσαι μετὰ παρατηρήσεως, 21 οὐδὲ ἐροῦσιν ἴδον ἐπὶ τὸ αὐτό, μία παραληφθήσεται καὶ ἡ ὥδε ἢ ἴδον ἐκεῖ· ἴδον γὰρ ἡ βασιλεία ἐτέρα ἀφεθήσεται· 36 δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἰς τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἔστιν. 22 Εἶπε δὲ παραληφθήσεται καὶ ὁ ἔτερος ἀφεθήσεται. πρὸς τοὺς μαθητάς· ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε 37 καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· ποῦ, ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ σιοῦ Κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ὅπου τὸ σῶμα, τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὅψεσθε. 23 ἐκεῖ ἐπισυναχθήσονται [καὶ] οἱ ἀετοί· καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν· ἴδον ὥδε, ἴδον ἐκεῖ· μὴ ἀπέλθητε μηδὲ διώξητε. 24 ὡσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπὸ οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπὸ οὐρανὸν λάμπει, οὕτως ἔσται καὶ ὁ νίδιος τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. 25 πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ

18 Ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ μὴ ἐκκακεῖν, 2 λέγων· κριτής τις ἦν τινι πόλει τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἀνθρωπὸν μὴ ἐντρεπόμενος. 3 χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν

λέγουσα· ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου **16** ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτὰ μου. **4** καὶ οὐκ ἥθέλησεν ἐπὶ χρόνον· μετὰ εἶπεν· ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με δὲ ταῦτα εἴπεν ἐν ἑαυτῷ· εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων φοβοῦμαι καὶ ἀνθρωπὸν οὐκ ἐντρέπομαι, ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. **17** ἀμὴν λέγω **5** διά γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ὑμῖν, δις ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν ταῦτην ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς τέλος τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς ἔρχομένη ὑποπιάζῃ με. **6** εἶπε δὲ ὁ Κύριος· αὐτήν. **18** Καὶ ἐπηρώτησε τις αὐτὸν ἄρχων ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· λέγων· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν **7** ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν αἰώνιον κληρονομήσω; (*αιōnios g166*) **19** εἶπε τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων πρὸς δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τί με λέγεις ἀγαθόν; αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμῶν οὐδὲὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἶς ὁ Θεός. **20** τὰς ἐπ’ αὐτοῖς; **8** λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐντολὰς οἰδας· μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φονεύσῃς, ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ νίδος μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, τίμα τὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὐρήσει τὴν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. **21** ὁ δὲ πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς; **9** Εἶπε δὲ καὶ πρός εἶπε· ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός τινας τοὺς πεποιθότας ἐφ’ ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶ μου. **22** ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς εἶπεν δίκαιοι, καὶ ἔξουθενοῦντας τοὺς λοιπούς, αὐτῷ· ἔτι ἔν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις τὴν παραβολὴν ταύτην· **10** ἀνθρωποι δύο πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει εῖς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἔτερος τελώνης. **11** μοι. **23** ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περίλυπος ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα ἐγένετο· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. **24** ἴδων προσηγένετο· ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον οὐκ εἰμὶ ὁσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, εἶπε· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ! τελώνης· **12** νηστεύω δὶς τοῦ σαββάτου, **25** εὐκοπώτερον γάρ ἐστι κάμηλον διὰ ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. **13** καὶ ὁ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον τελώνης μακρόθεν ἐστῶς οὐκ ἥθελεν οὐδὲ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. **26** τοὺς ὄφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπᾶραι, εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες· καὶ τίς δύναται ἀλλ’ ἔτυπτεν εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ λέγων· ὁ σωθῆναι; **27** ὁ δὲ εἶπε· τὰ ἀδύνατα παρὰ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἀμαρτωλῷ. **14** λέγω ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ ἐστιν. **28** ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· ἴδού ἡμεῖς ἀφήκαμεν οἵκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν πάντα καὶ ἡκολουθήσαμέν σοι. **29** ὁ δὲ εἶπεν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐστιν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. **15** Προσέφερον δὲ ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γονεῖς ἢ ἀδελφοὺς ἢ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη ἵνα αὐτῶν ἄπτηται· γυναικαὶ ἢ τέκνα ἔνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ καὶ ἴδοντες οἱ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. Θεοῦ, **30** ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα

ἐν τῷ καὶ τῷ τούτῳ καὶ ἐν τῷ αἰῶνι ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. τῷ ἔρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. (αιῶν g165, 4 καὶ προδραμὼν ἐμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ αἰῶνιος g166) 31 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης εἶπε πρὸς αὐτούς ἴδού ἀναβαίνομεν εἰς ἡμέλλε διέρχεσθαι. 5 καὶ ὡς ἥλθεν ἐπὶ τὸν Ἱεροσόλυμα καὶ τελειωθήσεται πάντα τὰ τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτὸν γεγραμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ υἱῷ καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας τοῦ ἀνθρώπου. 32 παραδοθήσεται γὰρ τοῖς κατάβηθι σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔθνεις καὶ ἐμπατιχθήσεται καὶ ὑβρισθήσεται δεῖ με μεῖναι. 6 καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ καὶ ἐμπτυσθήσεται, 33 καὶ μαστιγώσαντες ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. 7 καὶ ἴδοντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι παρὰ τρίτῃ ἀναστήσεται. 34 καὶ αὐτοὶ οὐδὲν ἀμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι. 8 τούτων συνήκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον ἴδού τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, τὰ λεγόμενα. 35 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τινός τι αὐτὸν εἰς Ἱεριχώ τυφλός τις ἐκάθητο ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. 9 παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν· 36 ἀκούσας εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι εἴη ταῦτα. 37 ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. 10 ἥλθε Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. 38 καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ ἐβόησε λέγων· Ἰησοῦς υἱὸς Δαυΐδ, ἐλέησόν σῶσαι τὸ ἀπολωλός. 11 Ἄκουόντων δὲ με· 39 καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς εἶπε παραβολήν, σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· διὰ τὸ ἐγγὺς αὐτὸν εἶναι Ἱερουσαλήμ καὶ υἱὸς Δαυΐδ, ἐλέησόν με. 40 σταθεὶς δὲ ὁ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀναφαίνεσθαι· 12 εἶπεν αὐτόν· ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν οὖν ἀνθρωπός τις εὐγενῆς ἐπορεύθη εἰς αὐτὸν λέγων· 41 τί σοι θέλεις ποιήσω; ὁ χώραν μακρὰν λαβεῖν ἔαυτῷ βασιλείαν δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. 42 καὶ ὁ καὶ ὑποστρέψαι. 13 καλέσας δὲ δέκα Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀνάβλεψον· ἡ πίστις δούλους ἔαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς σου σέσωκε σε. 43 καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· πραγματεύσασθε καὶ ἡκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ ἐν ᾧ ἔρχομαι. 14 οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

19 Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱεριχώ· 2

καὶ ἴδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος, 3 καὶ ἐζήτει ἴδειν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι, καὶ οὐκ ἤδυνατο

ἐμίσουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὅπισω αὐτοῦ λέγοντες· οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. 15 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπε φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους οἵς ἔδωκε τὸ ἀργύριον, ἵνα ἐπιγνῷ

τίς τί διεπραγματεύσατο. **16** παρεγένετο εύρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς δὲ ὁ πρῶτος λέγων· κύριε, ἡ μνᾶ σου πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισε· λύσαντες προσειργάσατο δέκα μνᾶς. **17** καὶ εἶπεν αὐτὸν ἀγάγετε. **31** καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ, αὐτῷ· εῦ, ἀγαθὲ δοῦλε! ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ διατί λύετε; οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ, ὅτι ὁ πιστὸς ἐγένου, ἵσθι ἔξουσίαν ἔχων ἐπάνω Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. **32** ἀπελθόντες δέκα πόλεων. **18** καὶ ἥλθεν ὁ δεύτερος δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς εἶπεν λέγων· κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐποίησε πέντε αὐτοῖς, ἔστωτα τὸν πῶλον. **33** λυόντων δὲ μνᾶς. **19** εἶπε δὲ καὶ τούτῳ· καὶ σὺ γίνου αὐτῶν τὸν πῶλον εἴπον οἱ κύριοι αὐτοῦ ἐπάνω πέντε πόλεων. **20** καὶ ἔτερος ἥλθε πρὸς αὐτούς· τί λύετε τὸν πῶλον; **34** οἱ λέγων· κύριε, ἰδού ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον δὲ εἴπον ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ. **21** ἐφοβούμην **35** καὶ ἥγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐτηρὸς εἴ· αἴρεις ὃ καὶ ἐπιρρίψαντες ἔαυτῶν τὰ ἴμάτια ἐπὶ οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας, τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. **36** καὶ συνάγεις ὅθεν οὐ διεσκόρπισας. **22** λέγει πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώννυον τὰ αὐτῷ ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε, πονηρέ ἴμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. **37** ἐγγίζοντος δὲ δοῦλε. ἦδεις ὅτι ἄνθρωπος αὐτηρός εἰμι αὐτοῦ ἥδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὅρους ἔγω, αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων ὃ οὐκ τῶν ἐλαιῶν ἥρξατο ἄπαν τὸ πλῆθος τῶν ἔσπειρα, καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισα· μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ **23** καὶ διατί οὐκ ἔδωκας τὸ ἀργύριον μου μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων ἐπὶ τὴν τράπεζαν, καὶ ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ **38** λέγοντες· εὐλογημένος ὃ ἐρχόμενος ἀν ἔπραξα αὐτό; **24** καὶ τοῖς παρεστῶσιν βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου· εἰρήνη ἐν εἶπεν· ἀρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε οὐρανῷ καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις. **39** καί τινες τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι. **25** [καὶ εἶπον τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἴπον πρὸς αὐτῷ· κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς.] **26** λέγω γάρ αὐτόν· διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται, ἀπὸ δὲ σου. **40** καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· λέγω τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' ὑμῖν ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι αὐτοῦ. **27** πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου ἐκείνους, κεκράξονται. **41** Καὶ ὡς ἥγγισεν, ἰδὼν τὴν τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ, **42** λέγων ὅτι εἰ αὐτούς, ἀγάγετε ὥδε καὶ κατασφάξατε ἔγνως καὶ σύ, καὶ γε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ, αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου. **28** Καὶ εἰπὼν τὰ πρὸς εἰρήνην σου! νῦν δὲ ἐκρύβῃ ἀπὸ ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς ὁφθαλμῶν σου· **43** ὅτι ἔξουσιν ἡμέραι ἐπὶ Ἱεροσόλυμα. **29** καὶ ἐγένετο ὡς ἥγγισεν εἰς σὲ καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἔχθροί σου χάρακά Βηθσφαγῆ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ σοι καὶ περικυκλώσουσί σε καὶ συνέξουσί καλούμενον ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν σε πάντοθεν, **44** καὶ ἐδαφιοῦσί σε καὶ τὰ μαθητῶν αὐτοῦ **30** εἰπών· ὑπάγετε εἰς τὴν τέκνα σου ἐν σοί, καὶ οὐκ ἀφήσουσιν ἐν κατέναντι κώμην, ἐν ᾧ εἰσπορευόμενοι σοὶ λίθον ἐπὶ λίθῳ, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνως

τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου. **45** Καὶ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δώσουσιν αὐτῷ· οἱ εἰσελθόν εἰς τὸ ἱερὸν ἥρξατο ἐκβάλλειν δὲ γεωργοὶ δείραντες αὐτὸν ἐξαπέστειλαν τοὺς πωλοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας κενόν. **11** καὶ προσέθετο αὐτοῖς πέμψαι **46** λέγων αὐτοῖς· γέγραπται δὲ ὁ οἰκός ἔτερον δοῦλον. οἱ δὲ κάκεινον δείραντες μου οἶκος προσευχῆς ἐστιν· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. **12** ἐποιήσατε σπῆλαιον ληστῶν. **47** Καὶ ἦν καὶ προσέθετο πέμψαι τρίτον. οἱ δὲ καὶ διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ οἱ δὲ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον. **13** εἴπει ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος· τί ποιήσω; ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, **48** καὶ πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· οὐχ εὑρίσκον τὸ τί ποιήσουσιν· ὁ λαὸς γάρ ἵσως τοῦτον ἰδόντες ἐντραπήσονται. **14** ἄπας ἔξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων. **15** ιδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο

20 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ ἐκείνων διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου ἐπέστησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις **2** καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν λέγοντες· εἰπὲ ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἔξουσίαν ταύτην; **3** ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· ἔρωτήσω ὑμᾶς κάγὼ ἔνα λόγον, καὶ μὴ γένοιτο. **4** τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἔξιπτε· τί οὖν ἐστι τὸ γεγραμμένον τοῦτο, οὐρανοῦ ἦν ἢ ἔξι ἀνθρώπων; **5** οἱ δὲ λίθον δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· διατί οὖν πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; **6** ἐὰν δὲ εἶπωμεν, συνθλασθήσεται· ἐφ' δὲν δὲν πέσῃ, λικμήσει ἔξι ἀνθρώπων, πᾶς δὲ λαὸς καταλιθάσει αὐτόν. **19** Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ήμᾶς· πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην οἱ γραμματεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς προφήτην εἶναι. **7** καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ Χείρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν εἰδέναι πόθεν. **8** καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· τὸν λαόν· ἔγνωσαν γάρ δὲ της πρὸς αὐτοὺς τὰς οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. **9** Ἡρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην· ἀνθρωπός τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἔξεδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησε χρόνους αὐτὸν λόγου εἰς τὸ παραδοῦναι αὐτὸν τῇ αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησε χρόνους αὐτῷ λόγου εἰς τὸ παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἔξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. **21** καὶ ίκανούς. **10** καὶ ἐν τῷ καιρῷ ἀπέστειλε ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· διδάσκαλε, πρὸς τὸν γεωργοὺς δοῦλον ἵνα ἀπὸ τοῦ οἰδαμεν δὲτι ὁρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις,

καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ’ ἐπ’ νίοι ὄντες. 37 ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, ἀλληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις 22 καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ώς ἔξεστιν ἡμῖν Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὐ; 23 λέγει Κύριον τὸν Θεὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸν κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν εἶπε Θεὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν Θεὸν Ἰακώβ. 38 Θεὸς πρὸς αὐτούς τί με πειράζετε; 24 δείξατέ μοι δὲ οὐκ ἔστι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· πάντες δηνάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν; γάρ αὐτῷ ζῶσιν. 39 ἀποκριθέντες δέ τινες ἀποκριθέντες δὲ εἶπον· Καίσαρος. 25 ὁ δὲ τῶν γραμματέων εἶπον· διδάσκαλε, καλῶς εἶπεν αὐτοῖς ἀπόδοτε τοίνυν τὰ Καίσαρος εἶπας. 40 οὐκέτι δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. 26 καὶ αὐτὸν οὐδέν. 41 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· πῶς οὐκ ἵσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος λέγουσι τὸν Χριστὸν υἱὸν Δαυΐδ εἶναι; 42 καὶ ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ αὐτὸς Δαυΐδ λέγει ἐν βίβλῳ τῶν ψαλμῶν ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν. 27 Προσελθόντες εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, καθου ἐκ δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ λέγοντες δεξιῶν μου 43 ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου μὴ εἶναι ἀνάστασιν, ἐπηρώτησαν αὐτὸν ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. 44 Δαυΐδ οὖν 28 λέγοντες· διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν αὐτὸν Κύριον καλεῖ· καὶ πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἡμῖν, ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων ἐστιν; 45 Ἄκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ἀποθάνῃ, ἵνα εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· 46 προσέχετε ἀπὸ λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν ἔξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἐν στολαῖς καὶ φιλούντων ἀσπασμοὺς 29 ἐπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἥσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν λαβὼν γυναῖκα ἀπέθανεν ἄτεκνος· 30 καὶ ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος δείπνοις, 47 οἵ κατεσθίουσι τὰς οἰκίας τῶν ἀπέθανεν ἄτεκνος· 31 καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται· αὐτὴν ὡσαύτως ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐπτά· οὗτοι λήψονται περισσότερον κρῖμα.

οὐ κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον· 32

33 ἐν τῇ ἀναστάσει οὖν τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γάρ ἐπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. 34 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οἱ νίοι τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσι καὶ ἐκγαμίζονται· (aiōn g165) 35 οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὕτε γαμοῦσιν οὕτε γαμίζονται· (aiōn g165) 36 οὕτε γάρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται· ισάγγελοι γάρ εἰσι καὶ νίοι εἰσι τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως

21 Αναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον πλουσίους· 2 εἶδε δέ τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά, 3 καὶ εἶπεν· ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὐτῇ πλεῖον πάντων ἔβαλεν· 4 ἄπαντες γάρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ, αὐτῇ δὲ ἐκ τοῦ οὐστερήματος αὐτῆς ἄπαντα τὸν βίον δὲν εἶχεν ἔβαλε. 5 Καὶ τινῶν λεγόντων περὶ τοῦ ἰεροῦ ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασι κεκόσμηται, εἶπε· 6 ταῦτα ἂ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι

ἐν αῖς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ αὐτῆς ἐκχωρείτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις δοὶ οὐ καταλυθήσεται. 7 ἐπιηρώτησαν δὲ μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν, 22 ὅτι ἡμέραι αὐτὸν λέγοντες διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἐκδικήσεως αὗταί εἰσι τοῦ πληρωθῆναι ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα πάντα τὰ γεγραμμένα. 23 οὐαὶ δὲ ταῖς γίνεσθαι; 8 ὁ δὲ εἶπε· βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· ἐν γαστρὶ ἔχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις πολλοὶ γὰρ ἐλέύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ τότε λέγοντες ὅτι ἐγώ εἰμι καὶ ὁ καιρὸς ἥγγικε. ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὅργὴ τῷ μὴ οὖν πορευθῆτε ὅπίσω αὐτῶν. 9 ὅταν δὲ λαῷ τούτῳ, 24 καὶ πεσοῦνται στόματι ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ μαχαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, πάντα τὰ ἔθνη, καὶ Ἱερουσαλήμ ἔσται ἀλλ’ οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. 10 τότε ἔλεγεν πατουμένη ὑπὸ ἔθνῶν ἄχρι πληρωθῶσι αὐτοῖς· ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ καιροὶ ἔθνῶν. 25 Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ βασιλείᾳ ἐπὶ βασιλείαν, 26 σεισμοί τε καὶ σελήνῃ καὶ ἀστροῖς, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς μεγάλοι κατὰ τόπους καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ συνοχῇ ἔθνῶν ἐν ἀπορίᾳ ἥχούσης θαλάσσης ἔσονται, φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ’ οὐρανοῦ καὶ σάλου, 26 ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ μεγάλα ἔσται. 12 πρὸ δὲ τούτων πάντων φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ ἐπιβαλοῦσιν ἐφ’ ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν οἰκουμένην· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν καὶ διώξουσι, παραδιδόντες εἰς συναγωγὰς σαλευθήσονται. 27 καὶ τότε ὄψονται τὸν καὶ φυλακάς, ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ ἡγεμόνας ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου· 13 μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. 28 ἀποβήσεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. 14 θέσθε ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι ἀνακύψατε οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν μὴ προμελετᾶν καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἀπολογηθῆναι· 15 ἐγὼ γὰρ δῶσω ὑμῖν στόμα ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. 29 Καὶ εἶπε καὶ σοφίαν, ἦ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν παραβολὴν αὐτοῖς· ἵδετε τὴν συκῆν καὶ οὐδὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι πάντα τὰ δένδρα. 30 ὅταν προβάλωσιν ἥδη, ὑμῖν. 16 παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων βλέποντες ἀφ’ ἑαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἥδη καὶ συγγενῶν καὶ φίλων καὶ ἀδελφῶν, ἐγγὺς τὸ θέρος ἔστιν. 31 οὕτω καὶ ὑμεῖς, καὶ θανατώσουσιν ἔξ ὑμῶν, 17 καὶ ἔσεσθε ὅταν ἵδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά ἐγγύς ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 32 ἀμήν μου· 18 καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη οὐ μὴ ἀπόληται· 19 ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν ἔως ἂν πάντα γένηται. 33 ὁ οὐρανὸς καὶ κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. 20 ὅταν δὲ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων τὴν μὴ παρέλθωσι. 34 Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς Ἱερουσαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἥγγικεν ἡ μήποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν ἐρήμωσις αὐτῆς. 21 τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ κραιπάλη καὶ μέθη καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὅρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ καὶ αἰφνίδιος ἐφ’ ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα

ἐκείνη· 35 ὡς παγὶς γὰρ ἐπελεύσεται ἐπὶ φάγω; 12 κάκεινος ὑμῖν δείξει ἀνώγαιον πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον μέγα ἐστρωμένον· ἔκει ἐτοιμάσατε. 13 πάσης τῆς γῆς. 36 ἀγρυπνεῖτε οὖν ἐν παντὶ ἀπελθόντες δὲ εῦρον καθὼς εἴρηκεν αὐτοῖς, καὶ ωρ δεόμενοι ἵνα καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν καὶ ἥτοιμασαν τὸ πάσχα. 14 Καὶ ὅτε ἐγένετο πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι καὶ σταθῆναι ἡ ὥρα, ἀνέπεσε, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι ἔμπροσθεν τοῦ οὐρανοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 37 Ἡν σὺν αὐτῷ. 15 καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· ἐπιθυμίᾳ δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ Ἱερῷ διδάσκων, τὰς δὲ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' νύκτας ἔξερχόμενος ηὐλίζετο εἰς τὸ ὅρος ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν· 16 λέγω γὰρ τὸ καλούμενον ἐλαιῶν· 38 καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω ἐξ αὐτοῦ ἔως ὥρθητι πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ὅρει ἀκούειν ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. 17 αὐτοῦ.

καὶ δεξάμενος [τὸ] ποτήριον εὐχαριστήσας

22 Ἡγγιζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων εἶπε· λάβετε τοῦτο καὶ διαμερίσατε ἔαυτοῖς·

ἡ λεγομένη πάσχα. 2 καὶ ἐζήτουν 18 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἔως ὅτου ἡ ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔλθῃ. 19 καὶ λαβὼν λαόν. 3 Εἰσῆλθε δὲ ὁ σατανᾶς εἰς Ἰούδαν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκεν τὸν ἐπικαλούμενον Ἰσκαριώτην, ὃντα αὐτοῖς λέγων· τοῦτο ἔστι τὸ σῶμά μου ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα, 4 καὶ τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε ἀπελθών συνελάλησε τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 20 ὠσαύτως καὶ γραμματεῦσι καὶ στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτὸν τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων· παραδῷ αὐτοῖς. 5 καὶ ἔχάρησαν, καὶ τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύρια δοῦναι· 6 καὶ αἷματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. ἔξωμολόγησε, καὶ ἐζήτει εὐκατιρίαν τοῦ 21 πλὴν ἵδον ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος παραδοῦναι αὐτὸν αὐτοῖς ἄτερ ὅχλου. με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. 22 καὶ ὁ 7 Ἡλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ἐν ᾧ μὲν οὐδὸς τοῦ ἀνθρώπου πορεύεται κατὰ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα, 8 καὶ ἀπέστειλε τὸ ὠρισμένον· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπών· πορευθέντες ἐκείνῳ δὲ οὐ παραδίδοται. 23 καὶ αὐτοὶ ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα φάγωμεν. 9 ἥρξαντο συζητεῖν πρὸς ἔαυτοὺς τὸ τίς ἄρα οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμεν; εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν. 10 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἵδον εἰσελθόντων ὑμῶν 24 Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, εἰς τὴν πόλιν συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. 25 ὁ κεράμιον ὄντας βαστάζων· ἀκολουθήσατε δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οἱ βασιλεῖς τῶν ἔθνῶν αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν οὗ εἰσπορεύεται, 11 κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἔξουσιάζοντες καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας· λέγει αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται· 26 ὑμεῖς δὲ σοι ὁ διδάσκαλος, ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμα οὐχ οὕτως, ἀλλ’ ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γινέσθω ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ

διακονῶν. 27 τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολίν, καὶ θεὶς τὰ
ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ δέ γόνατα προσηγέρθητο 42 λέγων· πάτερ, εἰ
εἴμι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν. 28 ὑμεῖς βούλει παρενεγκεῖν τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ'
δέ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς ἐμοῦ πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν
πειρασμοῖς μου. 29 κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν γινέσθω. 43 ὥφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ'
καθὼς διέθετο μοι ὁ πατήρ μου βασιλείαν, οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. 44 καὶ γενόμενος
30 ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτενέστερον προσηγέρθητο.
μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ καθίσεσθε ἐγένετο δὲ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι
ἐπὶ θρόνων κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. 45 καὶ
τοῦ Ἰσραὴλ. 31 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Σίμων ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς
Σίμων, ἵδοὺ ὁ σατανᾶς ἔξητήσατο ὑμᾶς τοὺς μαθητὰς εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους
τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον. 32 ἐγὼ δὲ ἀπὸ τῆς λύπης, 46 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί
ἔδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις καθεύδετε; ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα
σου· καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήριξον τοὺς μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. 47 Ἔτι δὲ αὐτοῦ
ἀδελφούς σου. 33 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, λαλοῦντος ἵδούν όχλος, καὶ ὁ λεγόμενος
μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἴμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ Ἰούδας, εἰς τῶν δώδεκα, προῆγεν αὐτούς,
εἰς θάνατον πορεύεσθαι. 34 ὁ δὲ εἶπε· λέγω καὶ ἡγγισε τῷ Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν· τοῦτο
σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ γὰρ σημεῖον δεδώκει αὐτοῖς· δὸν ἄν φιλήσω,
πρὶν ἡ τρὶς ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με. 35 αὐτός ἐστιν. 48 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ·
Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· δτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ Ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
βαλλάντιον καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, παραδίδως; 49 ἴδοντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ
μή τινος ὑστερήθητε; οἱ δὲ εἶπον· οὐθενός. ἐσόμενον εἶπον αὐτῷ· Κύριε, εἰ πατάξομεν
36 εἶπεν οὖν αὐτοῖς· ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων ἐν μαχαίρᾳ; 50 καὶ ἐπάταξεν εἰς τις ἔξ αὐτῶν
βαλλάντιον ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν
ὅ μὴ ἔχων πωλήσει τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ αὐτοῦ τὸ οὔν τὸ δεξιόν. 51 ἀποκριθεὶς
ἀγοράσει μάχαιραν. 37 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενομένους
τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. 38 οἱ δὲ εἶπον· Κύριε, ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγοὺς τοῦ
ἵδούν μάχαιραι ὥδε δύο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ιεροῦ καὶ πρεσβυτέρους· ὡς ἐπὶ ληστὴν
ἰκανόν ἐστι. 39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων;
κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὅρος τῶν ἐλαιῶν· 53 καθ' ἡμέραν ὅντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν
ἡκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ τῷ ιερῷ οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ'
αὐτοῦ. 40 γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου ἐμέ. ἀλλ' αὕτη ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα καὶ ἡ
εἶπεν αὐτοῖς· προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν ἐξουσία τοῦ σκότους. 54 Συλλαβόντες δὲ
εἰς πειρασμόν. 41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη αὐτὸν ἦγαγον καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς

τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως. ὁ δὲ Πέτρος δὲ πάντες· σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; ὁ ἡκολούθει μακρόθεν. 55 ἀψάντων δὲ πυρὰν δὲ πρὸς αὐτὸν ἔφη· ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγώ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς καὶ συγκαθισάντων εἰμι. 71 οἱ δὲ εἶπον· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν αὐτῶν ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν. μαρτυρίας; αὐτοὶ γὰρ ἡκούσαμεν ἀπὸ τοῦ 56 ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον στόματος αὐτοῦ.

πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπε· **23** Καὶ ἀναστὰν ἄπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. 57 ὁ δὲ ἡρνήσατο λέγων· γύναι, οὐκ οἶδα αὐτόν. 58 καὶ μετὰ βραχὺ ἔτερος ἴδων αὐτὸν ἔφη· καὶ σὺ ἔξ αὐτῶν εἶ. ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν· ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. 59 καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὕρας μιᾶς ἀλλος τις διυσχυρίζετο λέγων· ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν· καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. 60 εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα δὲ λέγεις. καὶ παραχρῆμα, ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. 61 καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος ἐνέβλεψε τῷ Πέτρῳ, καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ Κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι ἀπαρνήσῃ με τρίς· 62 καὶ ἔξελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς. 63 Καὶ οἱ ἀνδρες οἱ συνέχοντες τὸν Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτῷ δέροντες, 64 καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· προφήτευσον τίς ἐστιν ὁ παίσας σε; 65 καὶ ἔτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν. 66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήθῃ τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον ἐνεπούλων λέγοντες· 67 εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπὲ ἡμῖν. εἶπε δὲ αὐτοῖς· ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύσητε, 68 ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτέ μοι ἢ ἀπολύσητε· 69 ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. 70 εἶπον ἥγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλᾶτον. 2 ἥρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες· τοῦτον εὑρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος καὶ κωλύοντα Καίσαρι φόρους διδόναι, λέγοντα ἔαυτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι. 3 ὁ δὲ Πιλᾶτος ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη· σὺ λέγεις. 4 ὁ δὲ Πιλᾶτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους ὅτι οὐδὲν εὑρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. 5 οἱ δὲ ἐπίσχυνον λέγοντες ὅτι ἀνασείει τὸν λαὸν διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ιουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἔως ὕδε. 6 Πιλᾶτος δὲ ἀκούσας Γαλιλαίαν ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστι, 7 καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἔξουσίας Ἡρώδου ἐστίν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρώδην, ὃντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. 8 ὁ δὲ Ἡρώδης ἴδων τὸν Ἰησοῦν ἔχάρη λίαν· ἦν γὰρ ἐξ ἱκανοῦ θέλων ἵδεῖν αὐτὸν διὰ τὸ ἀκούειν αὐτὸν πολλὰ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἤλπιζε τι σημεῖον ἵδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. 9 ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. 10 εἰστήκεισαν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. 11 ἔξουθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας, περιβαλὼν αὐτὸν ἐσθῆτα λαμπρὰν ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ

Πιλάτῳ. 12 ἐγένοντο δὲ φίλοι ὅ τε ἐρχομένου ἀπ' ἄγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ Ἡρώδης καὶ ὁ Πιλᾶτος ἐν αὐτῇ τῇ τὸν σταυρὸν φέρειν ὅπίσω τοῦ Ἰησοῦ. ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων προϋπῆρχον γάρ ἐν 27 ἡκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ ἔχθρα δῆτες πρὸς ἑαυτούς. 13 Πιλᾶτος λαοῦ καὶ γυναικῶν, αἱ καὶ ἐκόπτοντο καὶ δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. 28 στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν 14 εἶπε πρὸς ὁ Ἰησοῦς εἶπε θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ αὐτούς προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε τοῦτον ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. 29 ὅτι ἴδον ἔρχονται ἵδον ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας οὐδὲν ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσι· μακάριαι αἱ στεῖραι εὗρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον καὶ κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ ᾧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. 15 ἀλλ' οὐκ ἐθήλασαν. 30 τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς οὐδὲν Ἡρώδης ἀνέπεμψα γάρ ὑμᾶς πρὸς ὅρεσι, πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς, αὐτόν· καὶ ἴδον οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶ καλύψατε ἡμᾶς· 31 ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ πεπραγμένον αὐτῷ. 16 παιδεύσας οὖν αὐτὸν ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; 32 ἀπολύσω. 17 ἀνάγκην δὲ εἶχεν ἀπολύειν Ἡγοντο δὲ καὶ ἔτεροι δύο κακούργοι σὺν αὐτοῖς κατὰ ἔορτὴν ἔνα. 18 ἀνέκραξαν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. 33 Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ δὲ παμπληθεὶ λέγοντες αἴρε τοῦτον, τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν Βαραββᾶν· 19 ὅστις ἦν ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους, διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ δὲν μὲν ἐκ δεξιῶν δὲν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. 34 φόνον βεβλημένος εἰς τὴν φυλακήν. 20 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε· πάτερ, ἄφες αὐτοῖς οὐ πάλιν οὖν ὁ Πιλᾶτος προσεφώνησε, θέλων γάρ οἴδασι τί ποιοῦσι. διαμεριζόμενοι δὲ ἀπολύσαι τὸν Ἰησοῦν. 21 οἱ δὲ ἐπεφώνουν τὰ ἴματια αὐτοῦ ἔβαλλον κλῆρον. 35 καὶ λέγοντες σταύρωσον σταύρωσον αὐτόν. 22 εἰστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. ἔξεμυκτήριζον δὲ τρίτον εἶπε πρὸς αὐτούς· τί γάρ κακὸν δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς λέγοντες· ἐποίησεν οὕτος; οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἄλλους ἔσωσε, σωσάτω ἑαυτόν, εἰ οὗτός εὗρον ἐν αὐτῷ παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ τοῦ Θεοῦ ἐκλεκτός. ἀπολύσω. 23 οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς 36 ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται μεγάλαις αἵτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι, προσερχόμενοι καὶ ὅξος προσφέροντες καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν αὐτῷ 37 καὶ λέγοντες· εἰ σὺ εἰ ὁ βασιλεὺς ἀρχιερέων. 24 ὁ δὲ Πιλᾶτος ἐπέκρινε τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν. 38 Ἡν γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν, 25 ἀπέλυσε δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπ' αὐτῷ δὲ αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν τὸν διὰ στάσιν γράμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοῖς καὶ καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακήν, Ἐβραϊκοῖς οὗτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῶν δὲ ἥτοι συντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκε τῷ Ἰουδαίων. 39 Εἶς δὲ τῶν κρεμασθέντων θελήματι αὐτῶν. 26 Καὶ ὡς ἀπίγαγον αὐτόν, κακούργων ἐβλασφήμει αὐτὸν λέγων· εἰ σὺ ἐπιλαβόμενοι Σίμωνός τινος Κυρηναίου, εἰ ὁ Χριστός, σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς. 40

ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἔτερος ἐπετίμα αὐτῷ λέγων· σάββατον ἐπέφωσκε. **55** Κατακολουθήσασαι οὐδὲ φοβῆσθαι τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ δὲ αἱ γυναῖκες, αἵτινες ἡσαν συνεληλυθυῖαι κρίματι εἰ; **41** καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως ἄξια αὐτῷ ἐκ τῆς Γαλιλαίας, ἐθεάσαντο τὸ γὰρ ὅν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ, **56** δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε. **42** καὶ ἔλεγε τῷ ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ Ἰησοῦ· μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθης ἐν μύρᾳ. καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τῇ βασιλείᾳ σου. **43** καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τὴν ἐντολήν.

ἀμὴν λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ. **44** Ἡν δὲ ὡσεὶ ὥρα ἔκτη καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἔως ὥρας ἐνάτης, τοῦ ἡλίου ἐκλείποντος, **45** καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον· **46** καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· πάτερ, εἰς χεῖράς σου παρατίθεμαι τὸ πνεῦμά μου· καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν. **47** ἴδων δὲ ὁ ἐκατόνταρχος τὸ γενόμενον ἐδόξασε τὸν Θεὸν λέγων· ὅντως ὁ ἀνθρωπὸς οὗτος δίκαιος ἦν. **48** καὶ πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὅχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωροῦντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες ἔαυτῶν τὰ στήθη ὑπέστρεψον. **49** εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὥρωσαι ταῦτα. **50** Καὶ ἴδού ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ, βουλευτὴς ὑπάρχων καὶ ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος — **51** οὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν — ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, **52** οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, **53** καὶ καθελὼν αὐτὸν ἐνετύλιξε σινδόνι καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδεὶς οὐδέπω κείμενος· **54** καὶ ἡμέρα ἦν παρασκευή,

24 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὅρθρου βαθέος ἥλθον ἐπὶ τὸ μνῆμα φέρουσαι ἀντοίμασαν ἀρώματα, καὶ τινες σὺν αὐταῖς, **2** εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου, **3** καὶ εἰσελθοῦσαι οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. **4** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου καὶ ἴδού ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν ἀστραπτούσαις. **5** ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν εἴπον πρὸς αὐτάς τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; **6** οὐκ ἔστιν ὅδε, ἀλλ' ἡγέρθη μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὧν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, **7** λέγων ὅτι δεῖ τὸν νιὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. **8** καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ρήματων αὐτοῦ, **9** καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἔνδεκα καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς. **10** ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία Ἰακώβου καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, αἱ ἔλεγον πρὸς τὸν ἀποστόλους ταῦτα. **11** καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ρήματα αὐτῶν, καὶ ἡπίστουν αὐταῖς. **12** ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὄθόνια κείμενα μόνα, καὶ ἀπῆλθε πρὸς ἔαυτόν, θαυμάζων

τὸ γεγονός. 13 Καὶ ἴδοὺ δύο ἔξ αὐτῶν οἵς ἐλάλησαν οἱ προφῆται! 26 οὐχὶ ταῦτα ἥσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἑξήκοντα ἀπὸ τὴν δόξαν αὐτοῦ; 27 καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, ἦ δνομα 'Ἐμμαούς. 14 καὶ αὐτὸι Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν ὠμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν διηρμήνευεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς συμβεβήκότων τούτων. 15 καὶ ἐγένετο ἐν τὰ περὶ ἑαυτοῦ. 28 Καὶ ἥγγισαν εἰς τῷ ὄμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν καὶ αὐτὸς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς· 16 προσεποιεῖτο πορρωτέρω πορεύεσθαι· 29 καὶ οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγοντες· μεῖνον μεθ' ἐπιγνῶναι αὐτόν. 17 εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἔστι καὶ κέκλικεν τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε ἡ ἡμέρα. καὶ εἰσῆλθε τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες καὶ ἐστε 30 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν σκυθρωποί; 18 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς, ὃ μετ' αὐτῶν λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησε, δνομα Κλεόπας, εἶπε πρὸς αὐτόν· σὺ μόνος καὶ κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς. 31 αὐτῶν δὲ παροικεῖς ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' 19 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ποῖα; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· αὐτῶν. 32 καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους· οὐχὶ τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃς ἐγένετο ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς διήνοιγεν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, 20 ἡμῖν τὰς γραφάς; 33 Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρῆμα θανάτου καὶ εὗρον συνηθροισμένους τοὺς ἔνδεκα καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. 21 ἡμεῖς δὲ ἡλπίζομεν τοὺς σὺν αὐτοῖς, 34 λέγοντας ὅτι ἡγέρθη ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν ὁ Κύριος ὄντως καὶ ὥφθη Σίμωνι. 35 καὶ Ἰσραήλ· ἀλλὰ γε σὺν πᾶσι τούτοις τρίτην αὐτοὶ ἔξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου. 36 ἐγένετο. 22 ἀλλὰ καὶ γυναῖκές τινες ἔξ Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἡμῶν ἔξεστησαν ἡμᾶς γενόμεναι ὅρθιαι ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς· ἐπὶ τὸ μνημεῖον, 23 καὶ μὴ εὔροῦσαι τὸ εἰρήνης ὑμῖν. 37 πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι σῶμα αὐτοῦ ἥλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. 38 καὶ ἀγγέλων ἐωρακέναι, οἱ λέγουσιν αὐτὸν εἶπεν αὐτοῖς· τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διατί ζῆν. 24 καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτω καθῶς καὶ ὑμῶν; 39 ἵδετε τὰς χειράς μου καὶ τοὺς αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. 25 πόδας μου, ὅτι αὐτὸς ἐγώ εἰμι· ψηλαφήσατέ καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτούς· ὡς ἀνόητοι καὶ με καὶ ἵδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὁστέα βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οὐκ ἔχει καθῶς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. 40 καὶ

τοῦτο εἰπὼν ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὸν πόδας. **41** ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων εἶπεν αὐτοῖς ἔχετε τι βρώσιμον ἐνθάδε; **42** οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὅπτοῦ μέρος καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου, **43** καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. **44** εἶπε δὲ αὐτοῖς οὕτοι οἵ λόγοι οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὧν σὺν ὑμῖν, δτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. **45** τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς, **46** καὶ εἶπεν αὐτοῖς δτι οὕτω γέγραπται καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, **47** καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἀμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. **48** ὑμεῖς δέ ἐστε μάρτυρες τούτων. **49** καὶ ἴδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλήμ ἕως οὗ ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὑψους. **50** Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἔως εἰς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. **51** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. **52** καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης, **53** καὶ ἦσαν διὰ παντὸς ἐν τῷ ἱερῷ αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. ἀμήν.

Κατα Ιωαννην

1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. **2** Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. **3** πάντα δί' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἐν ὃ γέγονεν. **4** ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. **5** καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτίᾳ αὐτὸν οὐ κατέλαβεν. **6** Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὅνομα αὐτῷ Ἰωάννης: **7** οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ. **8** οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. **9** Ἡν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. **10** ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. **11** εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. **12** ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἔξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, **13** οἱ οὐκ ἔξι αἵματων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν. **14** Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. **15** Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγε λέγων οὕτος ἦν ὃν εἶπον, ὁ δόπιστος μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, διτι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον· δόπιστος μου ἐρχεται ἀνὴρ δος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, διτι πρωτός μου ἦν. **16** καὶ ἤδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ δ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. **18** Θεὸν οὐδὲὶς ἔώρακε πώποτε· ὁ μονογενῆς υἱὸς ὁ ὡν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρός, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. **19** Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ιουδαῖοι ἔξι Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευΐτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτὸν· σὺ τίς εἶ; **20** καὶ ὥμολόγησε, καὶ οὐκ ἡρνήσατο· καὶ ὥμολόγησεν ὅτι οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός. **21** καὶ ἡρώτησαν αὐτόν τί οὖν; Ἡλίας εἶ σύ; καὶ λέγει οὐκ εἰμί. ὁ προφήτης εἶ σύ; καὶ ἀπεκρίθη, οὗ. **22** εἶπον οὖν αὐτῷ· τίς εἶ; ἵνα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; **23** ἔφη· ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, εὐθύνατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, καθὼς εἴπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης. **24** καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἤσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων· **25** καὶ ἡρώτησαν αὐτὸν καὶ εἶπον αὐτῷ· τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς οὔτε Ἡλίας οὔτε ὁ προφήτης; **26** ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων· ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος δὲ ὑμῶν ἔστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. **27** αὐτός ἐστιν ὁ δόπιστος μου ἐρχόμενος, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, οὗ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἀξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἴμαντα τοῦ ὑποδήματος. **28** Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων. **29** Τῇ ἐπαύριον βλέπει [ὁ Ἰωάννης] τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει· Ἄδει ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου. **30** οὗτος ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον· δόπιστος μου ἐρχεται ἀνὴρ δος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, διτι πρωτός μου ἦν. **31** κάγὼ οὐκ ἤδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων. **32** καὶ ἐμαρτύρησεν

'Ιωάννης λέγων ὅτι τεθέαμαι τὸ Πνεῦμα τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· ὃν ἔγραψε καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. **33** κάγὼ οὐκ ἤδειν εὑρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ τὸν αὐτόν, ἀλλ ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὄντα, ἀπὸ Ναζαρέτ. **46** καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναὴλ· ἐκεῖνός μοι εἴπεν· ἐφ' ὃν ἂν ἴδης τὸ Πνεῦμα ἐκ Ναζαρὲτ δύναται τι ἀγαθὸν εἰναι; λέγει καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός αὐτῷ Φίλιππος ἔρχου καὶ ἴδε. **47** εἶδεν ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἅγιῳ. **34** ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς κάγὼ ἑώρακα καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ ἴδε ἀληθῶς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. **35** Τῇ ἐπαύριον Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. **48** πάλιν είστηκε ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν λέγει αὐτῷ Ναθαναὴλ· πόθεν με γινώσκεις; μαθητῶν αὐτοῦ δύο, **36** καὶ ἐμβλέψας τῷ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· πρὸ τοῦ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὅντα ὑπὸ τὴν συκῆν Θεοῦ. **37** καὶ ἥκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ εἶδόν σε. **49** ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ καὶ λέγει λαλοῦντος, καὶ ἡκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. αὐτῷ· ράββι, σὺ εἰ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ **38** στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος εἰ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. **50** ἀπεκρίθη αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς· τί Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εἶπόν σοι, εἶδόν ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ράββι· δὲ λέγεται σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μείζω ἔρμηνευόμενον διδάσκαλε· ποῦ μένεις; **39** τούτων ὅψει. **51** καὶ λέγει αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγει αὐτοῖς· ἔρχεσθε καὶ ἴδετε. ἥλθον [οὖν] λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἣρτι ὅψεσθε τὸν οὐρανὸν καὶ εἶδον ποῦ μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν ἀνεῳγότα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἦν ὡς δεκάτη. ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν **40** ἥν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

εῖς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. **41** εὑρίσκει οὗτος πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ· εὑρήκαμεν τὸν Μεσσίαν· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον Χριστός· **42** καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· σὺ εἰ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὁ ἔρμηνεύεται Πέτρος. **43** Τῇ ἐπαύριον ἡθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ εὑρίσκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. **44** ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. **45** εὑρίσκει Φίλιππος

2 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ· **2** ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. **3** καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· οἴνον οὐκ ἔχουσι. **4** λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὕπω ἥκει ἡ ὥρα μου. **5** λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις· δὲ τι ἀν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε. **6** ἥσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαι λίθιναι ἔξ κείμεναι κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ιουδαίων, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἥ τρεῖς. **7** λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος, καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἔως

ᾶνω. 8 καὶ λέγει αὐτοῖς ἀντλήσατε νῦν καὶ οἱ Ἰουδαῖοι· τεσσαράκοντα καὶ ἔξ ἔτεσιν φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. καὶ ἡνεγκαν. 9 ὡς ὁ κοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; 21 ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε γεγενημένον — καὶ οὐκ ἤδει πόθεν ἐστίν· οἱ περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. 22 δὲ διάκονοι ἤδεισαν οἱ ἡντληκότες τὸ ὕδωρ ὅτε οὖν ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν — φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος 10 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγε, καὶ καὶ λέγει αὐτῷ· πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὃ εἶπεν ὁ καλὸν οἶνον τίθησι, καὶ ὅταν μεθυσθῶσι, Ἰησοῦς. 23 Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τότε τὸν ἐλάσσω· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν οἶνον ἔως ἄρτι. 11 Ταῦτην ἐποίησε τὴν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς τὰ σημεῖα ἀ ἐποίει. 24 αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς Γαλιλαίας καὶ ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ, οὐκ ἐπίστευεν ἔαυτὸν αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. γινώσκειν πάντας, 25 καὶ ὅτι οὐ χρείαν 12 Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναούμ εἰχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς καὶ η μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτὸς γάρ ἐγίνωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ 3 Ἡν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας. 13 Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. 14 καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστεράς, καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους. 15 καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεε τὸ κέρμα καὶ τὰς τραπέζας ἀνέστρεψε, 16 καὶ τοῖς τὰς περιστεράς πωλοῦσιν εἶπεν· ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν· μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου. 17 ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν, ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεταί με. 18 ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ· τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν ὅτι ταῦτα ποιεῖς; 19 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. 20 εἶπον οὖν

3 Ἡν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ιουδαίων. 2 οὗτος ἥλθε πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁφεβί, οἴδαμεν δτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γάρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ἀ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ἦ δ Θεὸς μετ' αὐτοῦ. 3 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ιδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 4 λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος· πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρων ὥν; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι; 5 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 6 τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σάρξ ἐστι, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος πνεῦμα ἐστι. 7 μὴ θαυμάσῃς δτι εἶπόν σοι, δεῖ οὐμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν.

8 τὸ πνεῦμα ὃπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν ἔργα αὐτοῦ· 21 ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ’ οὐκ οἴδας ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν Θεῷ ἐστιν εἰργασμένα. 22 πᾶς ὁ γεγενημένος ἐκ τοῦ Πνεύματος. Μετὰ ταῦτα ἥλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ 9 ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; 10 ἀπεκρίθη διέτριβε μετ’ αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. 23 ἦν Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ διδάσκαλος δὲ καὶ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγὺς τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; 11 ἀμὴν τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὄντα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ ἀμὴν λέγω σοι ὅτι δὲ οἴδαμεν λαλοῦμεν παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο· 24 οὕπω γάρ καὶ δὲ ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν Ἰωάννης, μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. 12 εἰ τὰ 25 Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν ἐπίγεια εἴπον ύμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ. ἐὰν εἴπω ύμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε; 26 καὶ ἥλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον 13 καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν αὐτῷ· ῥαββί, δὲς ἦν μετὰ σου πέραν τοῦ εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάσι, ὁ υἱὸς Ἰορδάνου, ὁ σὺν μεμαρτύρηκας, ὃς οὗτος τοῦ ἀνθρώπου δὲ ὧν ἐν τῷ οὐρανῷ. 14 βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὑψώσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ 27 ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν· οὐ δύναται ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρωπος λαμβάνειν οὐδέν, ἐὰν μὴ ἦν ἀνθρώπου, 15 ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. 28 αὐτοὶ μὴ ἀπόληται, ἀλλ’ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. (Ιαΐνοις ^{g166} ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἴπον· οὐκ εἰμὶ κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔμπροσθεν ἐκείνου. 29 ὁ ἔχων τὴν νύμφην ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ νυμφίος ἐστίν· δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, δὲ ἀπόληται, ἀλλ’ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. (Ιαΐνοις ^{g166} ἐστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρῆς χαίρει πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται, δὲ μὴ ἔρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν. ὁ ὥν ἐκ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστι καὶ ἐκ τῆς γῆς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ λαλεῖ· δὲ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔρχόμενος ἐπάνω Θεοῦ. 19 αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς πάντων ἐστί, 32 καὶ ὁ ἑώρακε καὶ ἥκουσε, ἐλίγιλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἥγαπησαν τούτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οἱ ἀνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς· οὐδεὶς λαμβάνει. 33 ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν ἦν γάρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. 20 πᾶς γάρ μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθής ὁ φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἐστιν. 34 ὁν γάρ ἀπέστειλεν ὁ Θεός, τὰ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ρήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ· οὐ γάρ ἐκ μέτρου

δίδωσιν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα. 35 ὁ πατὴρ αὐτοῦ; 13 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀγαπᾷ τὸν νιὸν καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὄντος τούτου διψήσει χειρὶ αὐτοῦ. 36 ὁ πιστεύων εἰς τὸν νιὸν ἔχει πάλιν· 14 ὅς δ' ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὄντος οὗ ἐγὼ ζωὴν αἰώνιον ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ νιῷ οὐκ δύσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰώνα, δύσθεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὄργη τοῦ Θεοῦ μένει ἀλλὰ τὸ ὄντος ὁ δύσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὄντος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. (αιῶνις **g166**)

4 Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἥκουσαν οἱ

Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ιωάννης — 2 καίτοι γέ Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ — 3 ἀφῆκε τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 4 Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. 5 ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ δέδωκεν Ἱακώβῳ Ιωσήφῳ τῷ νιῷ αὐτοῦ. 6 ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἱακώβου. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακώς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὧσεὶ ἕκτη. 7 ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλῆσαι ὄντος. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· δός μοι πιεῖν. 8 οἱ γάρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπειλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφάς ἀγοράσωσι. 9 λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρείτις· πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὃν παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὗσης γυναικὸς Σαμαρείτιδος; οὐ γάρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις. 10 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· εἴ ἥδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι, δός μοι πιεῖν, σὺ ἂν ἥτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἀν σοι ὄντος ζῶν. 11 λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· Κύριε, οὔτε ἀντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὄντος τὸ ζῶν; 12 μὴ σὺ μείζων εἰς τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἱακώβῳ, δος ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἔξ αὐτοῦ ἔπιε καὶ οἱ νίοι αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα

πάλιν· 14 ὅς δ' ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὄντος οὗ ἐγὼ δύσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰώνα, ἀλλὰ τὸ ὄντος ὁ δύσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὄντος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. (αιῶνις **g165**, αἰῶνις **g166**)

15 λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὄντος,

ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν.

16 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ὑπαγε φώνησον τὸν

ἀνδρα σου καὶ ἐλθε ἐνθάδε. 17 ἀπεκρίθη

ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· οὐκ ἔχω ἄνδρα. λέγει

αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ

ἔχω· 18 πέντε γάρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν

ον ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς

εἰρηκας. 19 λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· Κύριε,

θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. 20 οἱ πατέρες

ἡμῶν ἐν τῷ ὥρᾳ τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ

ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν 'Ιεροσολύμοις ἐστὶν ὁ

τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. 21 λέγει αὐτῇ

ὁ Ἰησοῦς· γύναι, πίστευσόν μοι ὅτι ἔρχεται

ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὥρᾳ τούτῳ οὔτε ἐν

'Ιεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. 22

ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὁ οὐκ οἴδατε, ὑμεῖς προσκυνοῦμεν ὁ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ

τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. 23 ἀλλ' ἔρχεται ὥρα,

καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ

ἀληθείᾳ· καὶ γάρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. 24 πνεῦμα

ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν.

25 λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἐλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. 26 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ εἰμι ὁ λαλῶν σοι. 27

καὶ ἐπὶ τούτῳ ἥλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· αὐτοῦ, **42** τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι οὐκέτι οὐδεὶς μέντοι εἶπε, τί ζητεῖς ἡ τί λαλεῖς διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ μετ' αὐτῆς; **28** Ἀφῆκεν οὖν τὴν ύδριαν ἀκηκόαμεν, καὶ οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, ἀληθῶς δὲ σωτήρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός. **43** καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· **29** δεῦτε ἴδετε Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν ἄνθρωπον ὃς εἶπε μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. **44** αὐτὸς μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; **30** ἐξῆλθον γὰρ δὲ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης [οὗν] ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς ἐν τῇ ἴδιᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. **45** δὲ τε αὐτόν. **31** Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτὸν οὖν ἥλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο οἱ μαθηταὶ λέγοντες· ῥαββί, φάγε. **32** δὲ αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἐωρακότες ἢ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· ἦν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. **33** ἔλεγον οὖν οἱ καὶ αὐτοὶ γὰρ ἥλθον εἰς τὴν ἑορτήν. **46** μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· μή τις ἥνεγκεν ἥλθεν οὖν πάλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Κανᾶ αὐτῷ φαγεῖν; **34** λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησε τὸ ὄντωρ οἶνον. ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα καὶ ἦν τις βασιλικός, οὗ δὲ υἱὸς ἥσθενει ἐν τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ Καπερναούμ· **47** οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς τὸ ἔργον. **35** οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι ἥκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, τετράμηνός ἐστι καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν καὶ ἡρώτα αὐτὸν ἵνα ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὄφθαλμοὺς καταβῆ καὶ ἵασηται αὐτοῦ τὸν υἱόν· ἥμελλε ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ γὰρ ἀποθνήσκειν. **48** εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς εἰσι πρὸς θερισμὸν ἥδη. **36** καὶ ὁ θερίζων πρὸς αὐτόν· ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς οὐ μὴ πιστεύσῃτε. **49** λέγει πρὸς αὐτὸν δὲ ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὅμοιος βασιλικός· Κύριε, κατάβηθι πρὸν ἀποθανεῖν χαίρι καὶ ὁ θερίζων. (*αιστοιος g166*) **37** ἐν γὰρ τὸ παιδίον μοι. **50** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τούτῳ δὲ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος πορεύουσας δὲ υἱός σου ζῇ. καὶ ἐπίστευσεν ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. **38** δὲ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ᾖ εἶπεν αὐτῷ δὲ ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν δὲ οὐχ ὑμεῖς Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. **51** ἥδη δὲ αὐτοῦ κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς καταβαίνοντος οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἀπήντησαν εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. **39** Ἐκ δὲ αὐτῷ καὶ ἀπήγγειλαν λέγοντες ὅτι δὲ παῖς τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς σου ζῆ. **52** ἐπύθετο οὖν παρ' αὐτῶν τὴν αὐτὸν τῶν Σαμαρείτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς ὥραν ἐν ᾧ κομψότερον ἔσχε. καὶ εἶπον γυναικός, μαρτυρούσης ὅτι εἶπε μοι πάντα αὐτῷ διὰ χθὲς ὥραν ἐβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν δοσα ἐποίησα. **40** ως οὖν ἥλθον πρὸς αὐτὸν δὲ πυρετός. **53** ἔγνω οὖν δὲ πατήρ ὅτι ἐν οἱ Σαμαρεῖται, ἡρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐν ᾧ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. **41** καὶ ὁ υἱός σου ζῆ καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ

οἰκία αὐτοῦ ὅλη. 54 Τοῦτο πάλιν δεύτερον ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὅχλου ὄντος ἐν σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθών ἐκ τῆς τῷ τόπῳ. 14 μετὰ ταῦτα εὐρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

’Ιησοῦς ἐν τῷ ἵερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἱδε ὑγιὴς

5 Μετὰ ταῦτα ἦν ἡ ἔօρτὴ τῶν Ἰουδαίων, γέγονας μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χειρόν καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. 6 Εστιν δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρᾳ, ἡ ἐπιλεγομένη Ἐβραϊστὶ Βηθεσδά, πέντε στοάς ἔχουσα. 7 Εἰναὶ ταύταις κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὄντος κίνησιν. 8 Ἄγγελος γάρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ ἐταράσσετο τὸ ὄντος πρῶτος ἐμβάς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὄντος ὑγιὴς ἐγίνετο ὡς δίηποτε κατείχετο νοσήματι. 9 Τοῦτο δέ τις ἀνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ δικτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ. 10 Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἥδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; 11 Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἀνθρωπὸν οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὄντος, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἀλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. 12 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἔγειρε, ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. 13 Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἀνθρωπὸς, καὶ ἥρε τὸν κράβαττον αὐτοῦ καὶ περιπάτει. ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. 14 ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· σάββατόν ἐστιν οὐκ ἔξεστί σοι ἄραι τὸν κράβαττον. 15 Απεκρίθη αὐτοῖς ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἔκεινός μοι εἶπεν· ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. 16 Ήρώτησαν οὖν αὐτόν· τίς ἐστιν ὁ ἀνθρωπὸς ὃς εἰπών σοι, ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; 17 Οὐδὲ γάρ ἴσχει τίς ἐστιν·

(aiōnios g166) 18 Ἀπεκρίθη ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλυε τὸν Θεόν, ἵσον ἔαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ. 19 Ἀπεκρίθη ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐδένα δύναται ὁ νίδος ποιεῖν ἀφ' ἔαυτοῦ οὐδέν, ἀλλὰ μή τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα ἄντας ἐκεῖνος ποιῆι, ταῦτα καὶ ὁ νίδος δόμοίως ποιεῖ. 20 Οὐδὲ γάρ πατήρ φιλεῖ τὸν νίδον καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἄντας ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. 21 Ὅσπερ γάρ ὁ πατήρ ἔγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ νίδος οὓς θέλει ζωοποιεῖ. 22 Οὐδὲ γάρ ὁ πατήρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ νίδῳ, 23 ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν νίδον καθὼς τιμῶσι τὸν πατέρα. Οὐδὲ γάρ τον νίδον οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν. 24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν.

έρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ νεκροὶ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. **39** ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς, ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ νίοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται· **26** ὡσπερ γὰρ ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε ἐμοῦ (αιδοῖος **g166**) **40** καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν καὶ τῷ οὐδὲ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ· **27** καὶ πρός με ἵνα ζωὴν ἔχητε. **41** δόξαν παρὰ ἔξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν, ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω· **42** ἀλλ’ ἔγνωκα ὅτι οὐδὲς ἀνθρώπου ἐστί. **28** μὴ θαυμάζετε ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε τοῦτο· ὅτι ἐρχεται ὥρα ἐν τῇ πάντες οἱ ἐν ἑαυτοῖς. **43** ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετε με· ἐὰν αὐτοῦ, **29** καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ἄλλοις ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ λήψεσθε. **44** πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ **30** οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ’ ἐμαυτοῦ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ οὐδέν. καθὼς ἀκούω κρίνω, καὶ ή κρίσις ή ζητεῖτε; **45** μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ἐμῇ δικαίᾳ ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἐστιν ὁ κατηγορῶν ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με ὑμῶν Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἡλπίκατε. **46** πατρός. **31** Εἳναν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ή μαρτυρία μου οὐκ ἐστιν ἀληθῆς. **32** ἄλλοις ἐμοὶ περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. **47** εἰ ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἴδα ὅτι δὲ τοῖς ἐκείνουν γράμμασιν οὐ πιστεύετε, ἀληθῆς ἐστιν ή μαρτυρία ἦν μαρτυρεῖ περὶ πᾶς τοῖς ἐμοῖς ρήμασι πιστεύσετε; ἐμοῦ. **33** ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, **6** Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς καὶ μεμαρτύρηκε τῇ ἀληθείᾳ· **34** ἐγὼ δὲ οὐ θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος· παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, **2** καὶ ἡκολούθει αὐτῷ ὅχλος πολύς, ὅτι ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. **35** ἔωρων αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἀ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ ἀσθενούντων. **3** ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ ὅρος φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἡθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. **36** ἐγὼ δέ μαθητῶν αὐτοῦ. **4** ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ Ἰωάννου· τὰ ἡ ἐօρτὴ τῶν Ἰουδαίων. **5** ἐπάρας οὖν ὁ γὰρ ἔργα ἀ ἔδωκέ μοι ὁ πατὴρ ἵνα τελειώσω Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ θεασάμενος αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἀ ἐγὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ δτι πολὺς ὅχλος ἐρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέσταλκε. **37** καὶ πρὸς τὸν Φίλιππον· πόθεν ἀγοράσωμεν ὁ πέμψας με πατήρ, αὐτὸς μεμαρτύρηκε ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι; **6** τοῦτο δὲ περὶ ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἀκηκόατε ἔλεγε πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ἦδε τί πώποτε οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἔωράκατε, **38** ἐμελλε ποιεῖν. **7** ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος· καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένοντα διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν ἐν ὑμῖν, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ αὐτοῖς ἵνα ἔκαστος αὐτῶν βραχύ τι λάβῃ.

8 λέγει αὐτῷ εἶς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου· 9 ἔστι ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἦν ὑπῆγον. 22 Τῇ παιδάριον ἐν ὕδε, δος ἔχει πέντε ἄρτους ἐπαύριον ὁ ὅχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς κριθίνους καὶ δύο ὄψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί θαλάσσης ἵδων ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἔστιν εἰς τοσούτους; 10 εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἐν ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν· ἦν δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθε τοῖς χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ· ἀνέπεσον οὖν οἱ μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοιάριον, ἀνδρες τὸν ἀριθμὸν ὧσεὶ πεντακισχίλιοι. ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον· 11 ἔλαβε δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ 23 ἄλλα δὲ ἥλθε πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος εὐχαριστήσας διέδωκε τοῖς μαθηταῖς, οἱ ἐγγὺς τοῦ τόπου, ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον δὲ μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις ὄμοιώς καὶ εὐχαριστήσαντος τοῦ Κυρίου· 24 ὅτε οὖν ἐκ τῶν ὄψαρίων ὅσον ἥθελον. 12 ὡς δὲ εἶδεν ὁ ὅχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοὶ συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, εἰς τὰ πλοῖα καὶ ἥλθον εἰς Καπερναούμ ἵνα μή τι ἀπόληται. 13 συνήγαγον οὖν καὶ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. 25 καὶ εὐρόντες ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἴπον αὐτῷ· ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων ἀράββι, πότε ὕδε γέγονας; 26 ἀπεκρίθη ἐπερίσσευσε τοῖς βεβρωκόσιν. 14 Οἱ οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἀμὴν ἀμὴν ἀνθρώποι, ιδόντες ὃ ἐποίησε σημεῖον ὁ λέγω ὑμῖν, ζητεῖτε με, οὐχ ὅτι εἰδετε Ἰησοῦς, ἔλεγον ὅτι οὗτός ἔστιν ἀληθῶς ὁ σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ προφήτης ὃ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον. 15 ἔχορτάσθητε. 27 ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν Ἰησοῦς οῦν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν καὶ ἀρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἦν δὲ οὐδὸς τοῦ βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ὅρος αὐτὸς ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τοῦτον γάρ δὲ πατήρ μόνος. 16 Ὡς δὲ ὄψια ἐγένετο, κατέβησαν ἐσφράγισεν δὲ Θεός. (αἰσθος §166) 28 εἴπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, 17 καὶ πρὸς αὐτόν· τί ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον ἥρχοντο πέραν τῆς τά ἔργα τοῦ Θεοῦ; 29 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ θαλάσσης εἰς Καπερναούμ. καὶ σκοτίᾳ ἥδη εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἔστι τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἐγεγόνει καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς δὲ ἵνα πιστεύσητε εἰς δὲν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. Ἰησοῦς, 18 ἡ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου 30 εἴπον οὖν αὐτῷ· τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον πνέοντος διηγείρετο. 19 ἐληλακότες οὖν ἵνα ἰδωμεν καὶ πιστεύσωμεν σοι; τί ἐργάζῃ; ὡς σταδίους εἴκοσι πέντε ἡ τριάκοντα 31 οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἔστι γεγραμμένον ἄρτον θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. καὶ ἐφοβήθησαν. 20 ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· ἐγώ 32 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. 21 ἥθελον οὖν λαβεῖν λέγω ὑμῖν, οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν

ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ πατήρ μου μαθὼν ἔρχεται πρός με· 46 οὐχ ὅτι τὸν δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πατέρα τις ἐώρακεν, εἰ μὴ ὁ ὥν παρὰ τοῦ τὸν ἀληθινόν. 33 ὁ γάρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἐώρακε τὸν πατέρα. 47 ἀμὴν ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. 34 εἶπον οὖν πρὸς ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) 48 ἐγώ εἰμι ὁ αὐτόν· Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον ἄρτος τῆς ζωῆς. 49 οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον τοῦτον. 35 εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀπέθανον· 50 εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὃ ἐρχόμενος πρός με οὕτος ἐστιν ὁ ἄρτος ὃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὃ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ μὴ διψήσῃ πῶποτε. 36 ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι ἀποθάνῃ. 51 ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὃ ζῶν ὃ ἐκ τοῦ καὶ ἐωράκατε με καὶ οὐ πιστεύετε. 37 Πᾶν οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου ὃ δίδωσί μοι ὁ πατήρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει, καὶ τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰώνα. καὶ ὁ τὸν ἐρχόμενον πρός με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω· ἄρτος δὲ ὃν ἐγώ δώσω, ἡ σάρξ μού ἐστιν, 38 ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ἦν ἐγώ δώσω ύπερ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα (aiōn g165) 52 Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους τοῦ πέμψαντός με. 39 τοῦτο δέ ἐστι τὸ οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· πῶς δύναται οὕτος θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός, ἵνα πᾶν ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν; 53 εἶπεν ὃ δέδωκέ μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 40 ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίγτε αὐτοῦ τὸ αἷμα, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. 54 ὁ τρώγων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει αὐτὸν ἐγώ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. (aiōnios g166) 41 ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγώ ἀναστήσω αὐτὸν Ἔγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. (aiōnios g166) 55 ἡ γάρ εἶπεν, ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὃ καταβάς ἐκ τοῦ σάρκας μου ἀληθῶς ἐστι βρῶσις, καὶ τὸ αἷμα οὐρανοῦ, 42 καὶ ἔλεγον· οὐχ οὕτος ἐστιν μου ἀληθῶς ἐστι πόσις, 56 ὁ τρώγων μου Ἰησοῦς ὃ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς οὖν λέγει μένει, κάγὼ ἐν αὐτῷ. 57 καθὼς ἀπέστειλέ οὕτος ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα; 43 με ὃ ζῶν πατήρ κάγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, ἀπεκρίθη οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· μὴ καὶ ὁ τρώγων με κάκεινος ζήσεται δι' ἐμέ. γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. 44 οὐδεὶς δύναται 58 οὕτος ἐστιν ὁ ἄρτος ὃ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ὁ πατήρ ὃ πέμψας με καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες ὑμῶν ἐλκύσῃ αὐτόν, καὶ ἐγώ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον ὁ τρώγων τοῦτον ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 45 ἐστι γεγραμμένον ἐν τοῖς τὸν ἄρτον ζήσεται εἰς τὸν αἰώνα. (aiōn g165) προφήταις· καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ 59 Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν Θεοῦ. πᾶς ὁ ἀκούων παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ Καπερναούμ. 60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες

ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον· σκληρός πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ μετάβηθι ἐστιν οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται αὐτοῦ ἐντεῦθεν καὶ ὑπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα ἀκούειν; **61** εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἔαυτῷ ὅτι καὶ οἱ μαθηταί σου θεωρήσωσι τὰ ἔργα σου γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἀ ποιεῖς **4** οὐδεὶς γάρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; **62** καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. εἰ ταῦτα ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. **5** ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον; **63** τὸ οὐδὲ γάρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σάρξ οὐκ αὐτόν. **6** λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ὁ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ρήματα ἀ ἐγὼ λαλῶ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὕπω πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστιν. **64** ἀλλ’ ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἔτοιμος. **7** οὐ εἰσὶν ἔξι ὑμῶν τινες οὖν πιστεύουσιν. ἥδει δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς· ἐμὲ δὲ μισεῖ, γάρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ μὴ ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα πιστεύοντες καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. **8** ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς αὐτόν. **65** καὶ ἔλεγε· διὰ τοῦτο εἴρηκα ὑμῖν τὴν ἐօρτὴν ταύτην ἐγὼ οὕπω ἀναβαίνω ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν εἰς τὴν ἐօρτὴν ταύτην, ὅτι οἱ καιρὸς ὁ ἐμὸς μὴ ἦ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός μου. οὕπω πεπλήρωται. **9** ταῦτα δὲ εἰπών αὐτοῖς **66** Ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπῆλθον [ἐκ] τῶν ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. **10** Ὡς δὲ ἀνέβησαν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὰ ὄπιστα καὶ οὐκέτι οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη μετ’ αὐτοῦ περιεπάτουν. **67** εἶπεν οὖν ὁ εἰς τὴν ἐօρτὴν, οὐ φανερῶς, ἀλλ’ ὡς ἐν Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε κρυπτῷ. **11** οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ὑπάγειν; **68** ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ Σίμων ἐν τῇ ἐօρτῃ καὶ ἔλεγον· ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; Πέτρος· Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; **12** καὶ γογγυσμὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ ἦν ρήματα ζωῆς αἰώνιου ἔχεις· (*aiōnios g166*) **69** ἐν τοῖς ὄχλοις, οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι ἀγαθός καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ἐστιν· ἄλλοι ἔλεγον, οὐ, ἀλλὰ πλανᾶ τὸν ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ νιὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὄχλον. **13** οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ ἐλάλει ζῶντος. **70** ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐκ περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἔξελεξάμην; καὶ ἐξ **14** Ἡδη δὲ τῆς ἐօρτῆς μεσούσης ἀνέβη ὁ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν. **71** ἔλεγε δὲ τὸν Ἰησοῦς εἰς τὸ ἴερὸν καὶ ἐδίδασκε. **15** καὶ Ἱούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτην οὗτος γάρ ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· πῶς οὗτος ἔμελλεν αὐτὸν παραδίδοναι, εῖς ὧν ἐκ τῶν γράμματα οἶδε μὴ μεμαθηκώς; **16** ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμή, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με· **17** ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν ἢ ἐγὼ ἀπ’ ἐμαυτοῦ λαλῶ. **18** ὁ ἀφ’ ἑαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. **3** εἶπον οὖν

7 Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γάρ ἥθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. **2** ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἐօρτη **1** καὶ ἔλεγον τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. **3** εἶπον οὖν

ζητεῖ, ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος ἐποίησεν; **32** ἥκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ αὐτὸν, οὗτος ἀληθῆς ἐστι, καὶ ἀδικίᾳ ἐν ὅχλῳ γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ αὐτῷ οὐκ ἔστιν. **19** οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ἀπέστειλαν ὑπηρέτας οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἔξ ὑμῶν ποιεῖ ἀρχιερεῖς ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. **33** εἶπεν οὖν τὸν νόμον. τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; **20** ὁ Ἰησοῦς· ἔτι μικρὸν χρόνον μεθ' ὑμῶν ἀπεκρίθη ὁ ὅχλος καὶ εἶπε δαιμόνιον ἔχεις· εἰμὶ καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. **34** τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι; **21** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς ζητήσετε με καὶ οὐχ εὑρήσετε· καὶ ὅπου εἰμὶ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐν ἔργον ἐποίησα, καὶ ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. **35** εἶπον οὖν πάντες θαυμάζετε διὰ τοῦτο. **22** Μωϋσῆς οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς· ποῦ οὗτος μέλλει δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομήν, οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν; Μωϋσέως ἔστιν, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων, καὶ μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. **23** εἰ· πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν τοὺς Ἕλληνας; **36** περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ τίς ἔστιν οὗτος ὁ λόγος ὃν εἶπε, ζητήσετε με ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωϋσέως, ἐμοὶ καὶ οὐχ εὑρήσετε, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ὑμεῖς χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; **37** Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἐν σαββάτῳ! **24** μὴ κρίνετε κατ' ὅψιν, ἀλλὰ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰστήκει ὁ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε. **25** Ἐλεγον οὖν Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων· ἐάν τις διψᾷ, τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν οὐχ οὗτος ἐρχέσθω πρός με καὶ πινέτω. **38** ὁ πιστεύων ἔστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; **26** καὶ ἵδε εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσι. ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι ζῶντος. **39** τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος οὗτος ἔστιν ἀληθῶς ὁ Χριστός; **27** ἀλλὰ οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες τοῦτον οἴδαμεν πόθεν ἔστιν· ὁ δὲ Χριστὸς εἰς αὐτόν· οὕπω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἀγιον, ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἔστιν. ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. **40** πολλοὶ **28** ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὃ οὖν ἐκ τοῦ ὅχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον Ἰησοῦς καὶ λέγων· κάμε οἴδατε, καὶ οἴδατε ἔλεγον· οὗτος ἔστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης· **41** πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἄλλοι ἔλεγον· οὗτος ἔστιν ὁ Χριστός· ἄλλοι ἀλλ' ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς ἔλεγον· μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς οὐκ οἴδατε· **29** ἐγώ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' ἔρχεται; **42** οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ εἰμι κάκεῖνός με ἀπέστειλεν. **30** σπέρματος Δαυΐδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς κώμης, ὅπου ἦν Δαυΐδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται; ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὕπω **43** σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὅχλῳ ἐγένετο δι' ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. **31** πολλοὶ δὲ αὐτόν. **44** τινὲς δὲ ἤθελον ἔξ αὐτῶν πιάσαι ἐκ τοῦ ὅχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν καὶ αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὰς ἔλεγον ὅτι ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μήτι χεῖρας. **45** Ἡλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς πλείονα σημεῖα τούτων ποιήσει ὡν οὗτος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον

αύτοῖς ἐκεῖνοι διατί οὐκ ἡγάγετε αὐτόν; **46** εἰς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται οὐδέποτε οὕτως κατελείφθη ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ώς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. οὕσα. **10** ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ: **47** ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι: γύναι, ποῦ εἰσίν; οὐδείς σε κατέκρινεν; **11** ἡ μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; **48** μή τις ἐκ τῶν δὲ εἶπεν οὐδείς, Κύριε. εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς: ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν ἥ ἐκ τῶν οὐδὲ ἐγώ σε κατακρίνω πορεύου καὶ ἀπὸ Φαρισαίων; **49** ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ τοῦ νῦν μηκέτι ἀμάρτανε». **12** Πάλιν οὖν γινώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρατοι εἰσι! αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε λέγων ἐγώ εἰμι τὸ **50** λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν φῶς τοῦ κόσμου ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εῖς ὧν ἔξι αὐτῶν: **51** μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν τῆς ζωῆς. **13** εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον καὶ γνῷ σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία τί ποιεῖ; **52** ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· σου οὐκ ἔστιν ἀληθής. **14** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον καὶ εἶπεν αὐτοῖς· κἀν ἐγώ μαρτυρῶ περὶ καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐμαυτοῦ, ἀληθής ἔστιν ἡ μαρτυρία μου, ἐγήγερται. **53** «Καὶ ἀπῆλθεν ἔκαστος εἰς ὅτι οἶδα πόθεν ἤλθον καὶ ποῦ ὑπάγω τὸν οἴκον αὐτοῦ.

ὑμεῖς [δὲ] οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ

8 Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἔλαιῶν· **2** ὅρθρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ιερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἥρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς. **3** ἄγουσι δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι γυναῖκα ἐπὶ μοιχείᾳ κατειλημένην, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ **4** λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατείληπται ἐπ', αὐτοφώρῳ μοιχευομένῃ· **5** καὶ ἐν τῷ νόμῳ ἡμῶν Μωϋσῆς ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθάζειν. **6** σὺ οὖν τί λέγεις; τοῦτο δὲ εἶπον ἐκπειράζοντες αὐτόν, ἵνα σχῶσι κατηγορίαν κατ' αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. **7** ως δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνέκυψε καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος βαλέτω λίθον ἐπ' αὐτήν. **8** καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. **9** οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐξήρχοντο εἰς καθ'

ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε· ἐγώ οὐ κρίνω οὐδένα. **16** καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθής ἔστιν, δτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγώ καὶ ὁ πέμψας με πατήρ. **17** καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἔστιν. **18** ἐγώ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. **19** ἔλεγον οὖν αὐτῷ· ποῦ ἔστιν ὁ πατήρ σου; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὔτε ἐμὲ οἴδατε οὔτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ἥδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ἥδειτε ἄν. **20** Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ιερῷ, καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, δτι οὕπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. **21** Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ ὑπάγω καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε ὅπου ἐγώ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. **22**

ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· μήτι ἀποκτενεῖ εἰς τὸν αἰῶνα. (aiōn g165) 36 ἐὰν οὖν ὁ ἔαυτόν, ὅτι λέγει, ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς νίὸς ὑμᾶς ἐλεύθερώσῃ, ὃντως ἐλεύθεροι οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; 23 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἔσεσθε. 37 οἵδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε· ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω ἀλλὰ ζητεῖτε με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐστέ, ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. 38 ἐγὼ δὲ ἑώρακα ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. 24 παρὰ τῷ πατρί μου λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν δὲ εἴπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἑωράκατε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν ποιεῖτε. 39 ἀμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γάρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἀπεκρίθησαν καὶ εἴπον αὐτῷ· ὁ πατὴρ ὑμῶν ἐγὼ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις Ἀβραάμ ἐστι. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ ὑμῶν. 25 ἔλεγον οὖν αὐτῷ· σὺ τίς εἶ; καὶ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ εἴπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· τὴν ἀρχὴν ὅ τι καὶ ἐποιεῖτε. 40 νῦν δὲ ζητεῖτε με ἀποκτεῖναι, λαλῶ ὑμῖν. 26 πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν ἀνθρωπὸν δὲς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, καὶ κρίνειν ἀλλ’ ὁ πέμψας με ἀληθῆς ἐστι, ἦν ἥκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραάμ κάγω ἢ ἥκουσα παρ’ αὐτοῦ, ταῦτα λέγω οὐκ ἐποίησεν. 41 ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα εἰς τὸν κόσμον. 27 οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν τοῦ πατρὸς ὑμῶν. εἴπον οὖν αὐτῷ· ὑμεῖς πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. 28 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα· ἔνα πατέρα ὁ Ἰησοῦς· ὅταν ὑψώσητε τὸν νίὸν τοῦ ἔχομεν, τὸν Θεόν. 42 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ ἀνθρώπον, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, Ἰησοῦς· εἰ ὁ Θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἡγαπᾶτε καὶ ἀπ’ ἐμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἂν ἐμέ· ἐγὼ γάρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἐδίδαξέ με ὁ πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ. 29 ἦκα· οὐδὲ γάρ ἀπ’ ἐμαυτοῦ ἐλίλυθα, ἀλλ’ καὶ ὁ πέμψας με μετ’ ἐμοῦ ἐστιν· οὐκ ἀφῆκε ἐκεῖνός με ἀπέστειλε. 43 διατί τὴν λαλιὰν με μόνον ὁ πατήρ, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ποιῶ πάντοτε. 30 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. 44 ὑμεῖς ἐκ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. 31 Ἔλεγεν τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστέ, καὶ τὰς οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. αὐτῷ Ἰουδαίους· ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ’ ἀρχῆς καὶ τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μού ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἔστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐστε, 32 καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐν αὐτῷ· ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. 33 ἀπεκρίθησαν τῶν ἴδιων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστὶ καὶ ὁ αὐτῷ· σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν καὶ οὐδενὶ πατὴρ αὐτοῦ. 45 ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν δεδουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις λέγω, οὐ πιστεύετε μοι. 46 τίς ἐξ ὑμῶν ὅτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε; 34 ἀπεκρίθη ἐλέγχει με περὶ ἀμαρτίας; εἰ δὲ ἀλήθειαν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετε μοι; 47 ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν δοῦλος ἐστι ὁ ὡν ἐκ τοῦ Θεοῦ τὰ ρήματα τοῦ Θεοῦ τῆς ἀμαρτίας. 35 ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ νίὸς μένει ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστέ. 48 ἀπεκρίθησαν

οῦν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ· οὐ καλῶς οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· ράββι, τίς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρείτης εἰ σὺ καὶ ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα δαιμόνιον ἔχεις; **49** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἐγὼ τυφλὸς γεννηθῆ; **3** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς οὕτε δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα οὗτος ἡμαρτεν οὕτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ’ μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετε με. **50** ἐγὼ δὲ οὐ ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. **4** ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν δὲ οἱ ζητῶν καὶ ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός κρίνων. **51** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις με ἔως ἡμέρα ἔστιν ἔρχεται νῦν ὅτε οὐδεὶς τὸν λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ δύναται ἐργάζεσθαι. **5** διταν ἐν τῷ κόσμῳ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. (*αἰῶν g165*) **52** εἶπον ᾧ, φῶς είμι τοῦ κόσμου. **6** ταῦτα εἰπὼν οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι ἔπιπτος χαμαὶ καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανε καὶ οἱ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις, ἐάν τις τὸν λόγον τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ **7** καὶ εἴπεν μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσηται θανάτου εἰς αὐτῷ· ὑπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τὸν αἰῶνα; (*αἰῶν g165*) **53** μὴ σὺ μείζων εἰ τοῦ Σιλωάμ, δὲ ἐρμηνεύεται ἀπεσταλμένος, τοῦ πατρὸς ὑμῶν Ἀβραὰμ, δοστις ἀπέθανε; ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἤλθε βλέπων. καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· τίνα σεαυτὸν **8** Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν σὺ ποιεῖς; **54** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἐὰν ἐγὼ τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον· οὐχ δοξάζω ἐμαυτόν, ή δόξα μου οὐδέν ἔστιν· οὗτός ἔστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν; ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με, δὸν ὑμεῖς **9** ἄλλοι οὐλεγον ὅτι οὗτός ἔστιν ἄλλοι δὲ λέγετε ὅτι Θεὸς ὑμῶν ἔστι, **55** καὶ οὐκ ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἔστιν. ἐκεῖνος οὐλεγεν ἐγνώκατε αὐτόν· ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. καὶ ὅτι ἐγὼ είμι. **10** οὐλεγον οὖν αὐτῷ· πῶς ἐὰν εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, οὐσομαι ὅμοιος ἀνεώχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; **11** ἀπεκρίθη ὑμῶν ψεύστης· ἀλλ’ οἶδα αὐτὸν καὶ τὸν ἐκεῖνος καὶ εἴπεν· ἄνθρωπος λεγόμενος λόγον αὐτοῦ τηρῶ. **56** Ἀβραὰμ ὁ πατήρ Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησε καὶ ἐπέχρισε μου ὑμῶν ἡγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἰπέ μοι· ὑπαγε εἰς τὴν ἐμήν, καὶ εἶδε καὶ ἐχάρη. **57** εἶπον τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ καὶ νίψαι· οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· πεντήκοντα ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. **12** ἔτη οὕπω ἔχεις καὶ Ἀβραὰμ ἔώρακας; **58** εἶπον οὖν αὐτῷ· ποῦ ἔστιν ἐκεῖνος; λέγει· εἴπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω οὐκ οἶδα. **13** Ἀγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ είμι. **59** Φαρισαίους, τόν ποτε τυφλόν. **14** ἦν δὲ ἥραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ’ αὐτόν. σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ιεροῦ καὶ ἀνέψξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. **15** διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, καὶ παρῆγεν πάλιν οὖν ἡρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι οὗτως.

πῶς ἀνέβλεψεν. δὲ εἴπεν αὐτοῖς· πηλὸν

9 Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐπέθηκε μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐκ γενετῆς. **2** καὶ ἡρώτησαν αὐτὸν ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. **16** οὐλεγον οὖν ἐκ

τῶν Φαρισαίων τινές· οὗτος ὁ ἄνθρωπος μαθηταὶ γενέσθαι; 28 ἐλοιδόρησαν αὐτὸν οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ καὶ εἶπον· σὺ εἰ μαθητὴς ἐκείνου ἡμεῖς τηρεῖ. ἄλλοι ἔλεγον· πῶς δύναται ἄνθρωπος δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί. 29 ἡμεῖς ἀμαρτωλὸς τοιαυτὰ σημεῖα ποιεῖν; καὶ οἴδαμεν ὅτι Μωϋσῆς λελάηκεν ὁ Θεός σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. 17 λέγουσι τῷ τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν. 30 τυφλῷ πάλιν· σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐν ἦνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν γάρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ ὅτι προφήτης ἐστίν. 18 οὐκ ἐπίστευσαν οἴδατε πόθεν ἐστί, καὶ ἀνέωξέ μου τοὺς οὓν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ὀφθαλμούς. 31 οἴδαμεν δὲ ὅτι ἀμαρτωλῶν ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἔως ὅτου ἐφώνησαν ὁ Θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ’ ἐάν τις θεοσεβῆς ἦτοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος 19 καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. καὶ ἡρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες· οὗτός 32 ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἡκούσθη ὅτι ἦνοιξέ ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, δὸν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου. (αἱον τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ἄρτι βλέπει; 20 **g165**) 33 εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἀπεκρίθησαν δὲ αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ ἡδύνατο ποιεῖν οὐδέν. 34 ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον· οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν εἶπον αὐτῷ· ἐν ἀμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· 21 πῶς δὲ νῦν ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἔξεβαλον βλέπει οὐκ οἴδαμεν, ἢ τίς ἦνοιξεν αὐτοῦ αὐτὸν ἔξω. 35 Ἡκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμεῖς οὐκ οἴδαμεν· αὐτὸς ἔξεβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὑρὼν αὐτὸν ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε, αὐτὸς περὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἔαυτοῦ λαλήσει. 22 ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς Θεοῦ; 36 ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε· καὶ αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἥδη τίς ἐστι, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; 37 γάρ συνετέθειντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον δὲ ἔφη· πιστεύω, Κύριε· καὶ προσεκύνησεν ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε. 24 αὐτῷ. 39 καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· εἰς κρῖμα ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἥλθον, ἵνα οἱ ὅς ἦν τυφλός, καὶ εἶπον αὐτῷ· δὸς δόξαν τῷ μὴ βλέποντες βλέπωσι καὶ οἱ βλέποντες Θεῷ· ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος τυφλοὶ γένωνται. 40 καὶ ἡκουσαν ἐκ τῶν ἀμαρτωλός ἐστιν. 25 ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος Φαρισαίων ταῦτα οἱ ὅντες μετ’ αὐτοῦ, καὶ καὶ εἶπεν· εἰ ἀμαρτωλός ἐστιν οὐκ οἶδα· ἐν εἶπον αὐτῷ· μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν; οἴδα, ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω. 26 εἶπον 41 εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ τυφλοὶ ἦτε, δὲ αὐτῷ πάλιν τί ἐποίησε σοι; πῶς Ἠνοιξέ οὐκ ἀν εἴχετε ἀμαρτίαν νῦν δὲ λέγετε ὅτι σου τοὺς ὀφθαλμούς; 27 ἀπεκρίθη αὐτοῖς· βλέπομεν· ἡ οὖν ἀμαρτία ὑμῶν μένει. εἶπον ὑμῖν ἥδη, καὶ οὐκ ἡκούσατε τί πάλιν **10** Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν

αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων καθὼς γινώσκει με ó πατήρ κάγῳ γινώσκω ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶ καὶ τὸν πατέρα, καὶ τὴν ψυχήν μου τίθημι ληστῆς 2 ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ὑπὲρ τῶν προβάτων. 16 καὶ ἄλλα πρόβατα ποιμήν ἐστι τῶν προβάτων. 3 τούτῳ ὁ ἔχω, ἢ οὐκ ἐστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς κάκεινά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται μία ποιμνῇ, εἰς καλεῖ κατ’ ὄνομα καὶ ἔξαγει αὐτά. 4 καὶ ποιμήν. 17 διὰ τοῦτο ὁ πατήρ με ἀγαπᾷ, ὅτι ὅταν τὰ ἴδια πρόβατα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχήν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ αὐτήν. 18 οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν ἀπ’ ἐμοῦ, ἀλλ’ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἴδασι τὴν φωνὴν αὐτοῦ· 5 ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ’ ἐμαυτοῦ· ἔξουσίαν ἀλλοτρίω δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἔξουσίαν ἔχω πάλιν φεύξονται ἀπ’ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἴδασι τῶν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. 6 Ταύτην τὴν παρὰ τοῦ πατρός μου. 19 Σχίσμα οὖν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖνοι πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς δε οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἀ ἐλάλει αὐτοῖς. λόγους τούτους. 20 ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ 7 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἀμὴν αὐτῶν· δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται· τί ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν αὐτοῦ ἀκούετε; 21 ἄλλοι ἔλεγον· ταῦτα προβάτων. 8 πάντες δοσοὶ ἥλθον πρὸ ἐμοῦ, τὰ ρήματα οὐκ ἐστι δαιμονιζομένου· μὴ κλέπται εἰσὶ καὶ λησταί ἀλλ’ οὐκ ἥκουσαν δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς αὐτῶν τὰ πρόβατα. 9 ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· ἀνοίγειν; 22 Ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν δι’ ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ τοῖς Ἱεροσολύμοις, καὶ χειμῶν ἦν· 23 καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἔξελεύσεται, καὶ νομὴν περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ Ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ εὐρήσει. 10 ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ τοῦ Σολομῶνος. 24 ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ ἔως πότε τὴν ἥλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι καὶ περισσὸν ἔχωσιν. ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, 11 ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. ὁ ποιμὴν εἰπὲ ἡμῖν παρρησίᾳ. 25 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ Ἰησοῦς· εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ τῶν προβάτων· 12 ὁ μισθωτὸς δὲ καὶ οὐκ ἔργα ἢ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὄνόματι τοῦ πατρός ὃν ποιμήν, οὗ οὐκ εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια, μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ· 26 ἀλλ’ θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφίησι τὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε· οὐ γάρ ἐστε ἐκ τῶν πρόβατα καὶ φεύγει· καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει προβάτων τῶν ἐμῶν, καθὼς εἶπον ὑμῖν. 27 αὐτὰ καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. 13 ὁ δὲ τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει, μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτός ἐστι καὶ οὐ κάγῳ γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσι μοι, μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. 14 ἐγὼ 28 κάγῳ ζωὴν αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς, καὶ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἐμὰ καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν, 15 ἀρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. (aiōn g165,

αἰονίος g166) 29 ὁ πατήρ μου, ὃς δέδωκέ μοι, τὸν πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξὶν αὐτῆς, ἣς ὁ μείζων πάντων ἐστί, καὶ οὐδεὶς δύναται ἀδελφὸς Λάζαρος ἡσθένει. 30 οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι Κύριε, ἔγὼ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐσμεν. 31 Ἐβάστασαν ἵδε ὅν φιλεῖς ἀσθενεῖ. 4 ἀκούσας δὲ ὁ οὗν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν Ἰησοῦς εἶπεν· αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι αὐτόν. 32 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πολλὰ πρὸς θάνατον, ἀλλ’ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρός μου· Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ νιὸς τοῦ Θεοῦ δι’ διὰ ποιῶν αὐτῶν ἔργον λιθάζετε με; 33 αὐτῆς. 5 ἡγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ 6 ὡς οὖν ἥκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἀνθρωπος ὁν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ήμέρας· 7 ἐπειτα ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν. 34 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς· ἄγωμεν Ἰησοῦς οὐκ ἔστι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. 8 λέγουσιν αὐτῷ ὑμῶν, ἔγὼ εἶπα, θεοί ἐστε; 35 εὶς ἐκείνους οἱ μαθηταὶ· ραββί, νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι εἶπε θεούς, πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; 9 ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή, ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὐχὶ δώδεκά εἰσιν ὥραι 36 ὃν ὁ πατὴρ ἡγίασε καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν τῆς ήμέρας; ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ήμέρᾳ, κόσμον, ὑμεῖς λέγετε ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου εἶπον, νιὸς τοῦ Θεοῦ εἴμι; 37 εὶς οὐ ποιῶ τὰ τούτου βλέπει· 10 ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ ἔργα τοῦ πατρός μου, μὴ πιστεύετέ μοι· 38 εἰς νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν δὲ ποιῶ, καὶ ἐμοὶ μὴ πιστεύῃτε, τοῖς ἔργοις αὐτῷ. 11 ταῦτα εἶπε, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει πιστεύσατε, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε ὅτι αὐτοῖς Λάζαρος ὁ φίλος ήμῶν κεκοίμηται· ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ κἀγώ ἐν αὐτῷ. 39 Ἐζήτουν ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. 12 οὖν πάλιν πιάσαι αὐτόν· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Κύριε, εἰ τῆς χειρὸς αὐτῶν. 40 Καὶ ἀπῆλθε πάλιν κεκοίμηται, σωθήσεται. 13 εἰρήκει δὲ ὁ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν τόπον ὃπου ἦν Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ἐκεῖνοι Ἰωάννης τὸ πρώτον βαπτίζων, καὶ ἔμεινεν δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ἐκεῖ. 41 καὶ πολλοὶ ἥλθον πρὸς αὐτὸν καὶ ὕπνου λέγει. 14 τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν Ἰησοῦς παρρησίᾳ· Λάζαρος ἀπέθανε, 15 οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ καὶ χαίρω δι’ ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι τούτου, ἀληθῆ ἦν. 42 καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ οὐκ ἤμην ἐκεῖ· ἀλλ’ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. ἐκεῖ εἰς αὐτόν.

16 εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος

11 Ἡν δέ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ

Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. 2 ἦν δὲ Μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μύρῳ καὶ ἐκμάξασα

τοῖς συμμαθηταῖς ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ’ αὐτοῦ. 17 Ἐλθὼν οὖν ὁ

Ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ήμέρας ἥδη ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. 18 ἦν δὲ ἡ Βηθανία

έγγυς τῶν Ἰεροσολύμων ώς ἀπὸ σταδίων οὐκ ἀν ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός. 33 Ἰησοῦς δεκαπέντε, 19 καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων οὖν ώς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν καὶ τοὺς ἔληλύθεισαν πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν καὶ συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, Μαρίαν ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. 20 ἡ οὖν Μάρθα ώς ἑαυτόν, 34 καὶ εἶπε· ποῦ τεθείκατε αὐτόν; ἥκουσεν δὲ τοῦ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. 35 αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. 36 ἔλεγον οὖν οἱ 21 εἶπεν οὖν [ἥ] Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ἰουδαῖοι· ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν· 37 τινὲς Κύριε, εἰ ἡς ὥδε, ὁ ἀδελφός μου οὐκ ἀν δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· οὐκ ἡδύνατο οὗτος, ἐτεθνήκει. 22 ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα δὲ τὸ δόξα ὁ ἀνοίξας τοὺς ὄφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ἀν αἰτήσῃ τὸν Θεόν, δώσει σοι ὁ Θεός. ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ; 38 23 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἀναστήσεται ὁ Ἰησοῦς οὖν, πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ, ἀδελφός σου. 24 λέγει αὐτῷ Μάρθα· οἶδα δὲ τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ σπήλαιον, ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. 39 λέγει ὁ ἡμέρᾳ. 25 εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἔγω εἰμι ἡ Ἰησοῦς· ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ. 26 ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, ἀδελφὴ τοῦ τεθνηκότος Μάρθα· Κύριε, κἀν ἀποθάνῃ, ζήσεται· καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ ἥδη ὅζει· τεταρταῖς γάρ ἐστι. 40 λέγει πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· οὐκ εἶπόν σοι δὲ ἐὰν αἰῶνα. πιστεύεις τοῦτο; (aiōn g165) 27 λέγει πιστεύῃς, δψει τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ; 41 αὐτῷ· ναί, Κύριε, ἔγὼ πεπίστευκα δὲ τὸν λίθον οὗτον ὃν ὁ τεθνηκὼς ὁ Χριστὸς ὁ νιὸς τοῦ Θεοῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον κείμενος. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρε τοὺς ὄφθαλμοὺς ἐρχόμενος. 28 καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἀπῆλθε ἄνω καὶ εἶπε· πάτερ, εὐχαριστῶ σοι δὲ καὶ ἐφώνησε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς ἥκουσάς μου. 42 ἔγὼ δὲ ἥδειν δὲ πάντοτε λάθρᾳ εἰποῦσα· ὁ διδάσκαλος πάρεστι καὶ μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν φωνεῖ σε. 29 ἐκείνη ώς ἥκουσεν, ἐγείρεται περιεστῶτα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν δὲ ταχὺ καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν. 30 οὕπω δὲ σύ με ἀπέστειλας. 43 καὶ ταῦτα εἰπὼν ἔληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ’ φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασε· Λάζαρε, δεῦρο ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὃπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ ἔξω. 44 καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος Μάρθα. 31 οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ’ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι δψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει αὐτήν, ἰδόντες τὴν Μαρίαν δὲ ταχέως αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· λύσατε αὐτὸν καὶ ἀφετε ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἡκολούθησαν αὐτῇ, ὑπάγειν. 45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἱ λέγοντες δὲ τὸ μνημεῖον ἵνα ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαρίαν καὶ θεασάμενοι κλαύσῃ ἐκεῖ. 32 ἡ οὖν Μαρία ώς ἥλθεν ὃπου ἀ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς ἦν ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν ἔπεσεν αὐτοῦ εἰς αὐτόν. 46 τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον τοὺς πόδας λέγουσα αὐτῷ· Κύριε, εἰ ἡς ὥδε, πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπον αὐτοῖς ἂ

ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς. 47 συνήγαγον οὖν οἱ Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον καὶ 2 ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ ἔλεγον· τί ποιοῦμεν, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος Μάρθα διηκόνει· ὁ δὲ Λάζαρος εἶς ἦν τῶν πολλὰ σημεῖα ποιεῖ; 48 ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ. 3 ἡ οὖν Μαρία, οὕτω, πάντες πιστεύουσιν εἰς αὐτόν, καὶ λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῖν πολυτίμου, ἥλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. 49 ἦς δέ καὶ ἔξεμαχε ταῖς θριξὶν αὐτῆς τοὺς πόδας τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὃν τοῦ αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς οὐκ τοῦ μύρου. 4 λέγει οὖν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν οἴδατε οὐδέν, 50 οὐδὲ διαλογίζεσθε ὅτι αὐτοῦ, Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ συμφέρει ἡμῖν ἵνα εῖς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι· 5 διατί τοῦτο ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ μὴ δλον τὸ ἔθνος τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων ἀπόληται. 51 τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; 6 εἶπε δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὃν τοῦ ἐνιαυτοῦ περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι ἐκείνου προεφήτευσεν ὅτι ἔμελεν ὁ κλέπτης ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε καὶ Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, 52 τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. 7 εἶπεν οὖν ὁ καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' ἵνα Ἰησοῦς· ἄφες αὐτήν, εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. 8 τοὺς συναγάγη εἰς ἔν. 53 ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς πτωχούς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἡμέρας συνεβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. 9 Ἔγνω οὖν αὐτόν. 54 Ἰησοῦς οὖν οὐκέτι παρρησίᾳ ὅχλος πολὺς ἐκ τῶν Ιουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστι, περιεπάτει ἐν τοῖς Ιουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν καὶ ἥλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ὕδωσιν ὃν ἤγειρεν ἐκ Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν, κάκει διέτριβε νεκρῶν. 10 ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 55 ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, 11 ὅτι πάσχα τῶν Ιουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ιουδαίων εἰς Ιεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. 12 Τῇ πάσχᾳ ἵνα ἀγνίσωσιν ἑαυτούς. 56 ἐζήτουν ἐπαύριον ὅχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται Ἰησοῦς ἐν τῷ ιερῷ ἐστηκότες· τί δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι οὐ εἰς Ιεροσόλυμα, 13 ἔλαβον τὰ βαῖα τῶν μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἐορτήν; 57 δεδώκεισαν δὲ φοινίκων καὶ ἔξηλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολὴν καὶ ἔκραζον ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἵνα ἔάν τις γνῷ ποῦ ἐστι, μηνύσῃ, δπως ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, βασιλεὺς πιάσωσιν αὐτόν.

τοῦ Ἰσραήλ. 14 εὑρών δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον

12 Ο οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἐξ ἡμερῶν τοῦ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθώς ἐστι γεγραμμένον· πάσχα ἥλθεν εἰς Βηθανίαν, δπου ἦν 15 μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σιών· ἴδού ὁ βασιλεὺς

σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὅνου. 16 πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα. ἥλθεν οὖν Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐδόξασα καὶ τὸ πρῶτον, ἀλλ’ ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, πάλιν δοξάσω. 29 ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἐστὼς τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ’ αὐτῷ καὶ ἀκούσας ἔλεγε βροντὴν γεγονέναι· γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. 17 ἄλλοι ἔλεγον ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὃ ὠν μετ’ αὐτοῦ ὅτε 30 ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· οὐ δὲ ἐμὲ τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου αὕτη ἡ φωνὴ γέγονεν, ἀλλὰ δὲ ὑμᾶς. 31 καὶ ἥγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. 18 διὰ τοῦτο νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου, νῦν δὲ καὶ ὑπῆντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἥκουσαν ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. 19 ἔξω· 32 κάγω ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπον πρὸς ἑαυτούς· πάντας ἐλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. 33 τοῦτο θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὡφελεῖτε οὐδέν; ἴδε δὲ ἔλεγε σημαίνων ποιῶ θανάτῳ ἥμελλεν κόσμος ὄπισσα αὐτοῦ ἀπῆλθεν. 20 Ἡσαν δέ ἀποθνήσκειν. 34 ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος· τινες “Ἐλληνες ἐκ τῶν ἀναβαίνοντων ἵνα ἡμεῖς ἡκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ. 21 οὗτοι οὖν μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πᾶς σὺ λέγεις, προσῆλθον Φιλίππων τῷ ἀπὸ Βηθσαΐδα τῆς δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; Γαλιλαίας, καὶ ἡρώτων αὐτὸν λέγοντες· τίς ἐστιν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; (αιῶνιος κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. 22 ἔρχεται g165) 35 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἔτι Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ, καὶ πάλιν μικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ’ ὑμῶν ἐστι· Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος λέγουσι τῷ Ἰησοῦ· περιπατεῖτε ἔως τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ 23 δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς λέγων· σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ δὲ περιπατῶν ἐν ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει. 36 ἔως τὸ ἀνθρώπου. 24 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱὸι μὴ δὲ κόκκος τοῦ σίτου πεσῶν εἰς τὴν φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, γῆν ἀποθάνη, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ καὶ ἀπελθὼν ἐκρύψῃ ἀπ’ αὐτῶν. 37 Τοσαῦτα ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει. 25 ὁ φιλῶν δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, 38 ἵνα δὲ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ ὃν τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. εἶπε· Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ὑμῶν; (αιῶνιος g166) 26 ἐὰν ἐμοὶ διακονῇ τις, ἐμοὶ καὶ δὲ βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθῃ; ἀκολουθείτω, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ 39 διὰ τοῦτο οὐκ ἥδυναντο πιστεύειν, ὅτι δὲ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· καὶ ἐάν τις ἐμοὶ πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας· 40 τετύφλωκεν αὐτῶν διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ. 27 Νῦν δὲ τοὺς ὄφθαλμούς καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν ψυχὴ μου τετάρακται, καὶ τί εἴπω; πάτερ, τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὄφθαλμοῖς σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης. ἀλλὰ διά καὶ νοήσωσι τῇ καρδίᾳ καὶ ἐπιστραφῶσι, τοῦτο ἥλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. 28 καὶ ίάσομαι αὐτούς. 41 ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας

ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ ἐλάλησε περὶ ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησι τὰ ἴματια, καὶ αὐτοῦ. 42 ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἔαυτόν. 5 εἴτα πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν, ἵνα μὴ νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἀποσυνάγωγοι γένωνται· 43 ἡγάπησαν γὰρ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ὃ ἦν διεζωσμένος. 6 τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἥπερ ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ λέγει τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. 44 Ἰησοῦς δὲ ἔκραξε αὐτῷ ἐκεῖνος· Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς καὶ εἰπεν· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει πόδας; 7 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἰπεν αὐτῷ· εἰς ἐμέ, ἀλλ’ εἰς τὸν πέμψαντά με, 45 καὶ ὁ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. δὲ μετὰ ταῦτα. 8 λέγει αὐτῷ Πέτρος· οὐ 46 ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα μὴ νίψῃς τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα. πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐὰν μὴ νίψω μείνῃ. 47 καὶ ἐάν τίς μου ἀκούσῃ τῶν σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ’ ἐμοῦ. (aiōn g165) 9 ρήματων καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, μὴ τοὺς αὐτὸν οὐ γάρ ἥλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χειράς καὶ ἀλλ’ ἵνα σώσω τὸν κόσμον. 48 ὁ ἀθετῶν τὴν κεφαλήν. 10 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὁ ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχει λελουμένος οὐ χρείαν ἔχει ἢ τοὺς πόδας τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, νίψασθαι, ἀλλ’ ἔστι καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ· καθαροί ἔστε, ἀλλ’ οὐχὶ πάντες. 11 ἥδει 49 ὅτι ἐγὼ ἔξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ’ ὁ γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο πέμψας με πατήρ αὐτός μοι ἐντολὴν ἔδωκε εἰπεν· οὐχὶ πάντες καθαροί ἔστε. 12 Ὁτε τί εἴπω καὶ τί λαλήσω· 50 καὶ οἶδα ὅτι ἡ οὖν ἔνιψε τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔλαβε ἐντολὴν αὐτοῦ ζωὴν αἰώνιος ἔστιν. ἀ οὖν τὰ ἴματια αὐτοῦ, ἀναπεσὼν πάλιν εἰπεν λαλῶ ἐγὼ, καθὼς εἴρηκε μοι ὁ πατήρ, οὕτω αὐτοῖς· γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν; 13 λαλῶ. (aiōnios g166)

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐλήλυθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἡγάπησεν αὐτούς. 2 καὶ δείπνου γενομένου, τοῦ διαβόλου ἥδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου ἵνα αὐτὸν παραδῷ, 3 εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ πατήρ εἰς τὰς χειράς, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθε καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει, 4 ἐγείρεται Κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. 14 εἱ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ Κύριος καὶ ὁ Διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας. 15 ὑπόδειγμα γὰρ δέδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιήτε· 16 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. 17 εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἔστε ἐὰν ποιήτε αὐτά. 18 οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα οὓς ἐξελεξάμην· ἀλλ’ ἵνα ἡ

γραφὴ πληρωθῆ, ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι ὅπου ὑπάγω ἄρτον ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν **19** ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, λέγω ἄρτι. **34** ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι. ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἡγάπησα **20** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. **35** ἐν ἐάν τινα πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει, οἱ δὲ ἐμὲ τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με. ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. **36** **21** Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, ποῦ πνεύματι, καὶ ἐμαρτύρησε καὶ εἶπεν· ἀμὴν ὑπάγεις; ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅπου ἐγώ ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εῖς ἔξ ὑμῶν παραδώσει ὑπάγω, οὐ δύνασαί μοι νῦν ἀκολουθῆσαι, με. **22** ἔβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι. **37** λέγει ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. **23** ἦν δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κύριε, διατί οὐ δύναμαι σοι ἀνακείμενος εῖς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν ἀκολουθῆσαι ἄρτι; τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς· σοῦ θήσω. **38** ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τὴν **24** νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος πυθέσθαι ψυχήν σου ὑπέρ ἐμοῦ θήσεις! ἀμὴν ἀμὴν τίς ἀν εἴη περὶ οὗ λέγει. **25** ἐπιπεσών δὲ λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσει ἔως οὗ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει ἀπαρνήσῃ με τρίς.

αὐτῷ· Κύριε, τίς ἐστιν; **26** ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνός ἐστιν ὃ ἐγώ βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω, καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον δίδωσιν Ἰουδά Σίμωνος Ἰσκαριώτῃ. **27** καὶ μετὰ τὸ ψωμίον τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ σατανᾶς. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅ ποιεῖς, ποίησον τάχιον. **28** τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ· **29** τινὲς γάρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ἀγόρασον ὃν χρείαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν, ἥ τοις πτωχοῖς ἵνα τι δῷ. **30** λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος εὐθέως ἐξῆλθεν· ἦν δὲ νύξ. **31** Ὁτε [οὖν] ἐξῆλθε, λέγει ὁ Ἰησοῦς· νῦν ἐδοξάσθη ὁ νιὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. **32** εἰ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. **33** τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. ζητήσετε με, καὶ

14 **1** Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία· πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. **2** ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν· πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν· **3** καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω ὑμῖν τόπον, πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγώ, καὶ ὑμεῖς ἥτε. **4** καὶ ὅπου ἐγώ ὑπάγω οἰδατε, καὶ τὴν ὄδὸν οἰδατε. **5** Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς· Κύριε, οὐκ οἰδαμεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν ὄδὸν εἰδένεια; **6** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ εἰμι ἡ ὄδος καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή· οὐδὲὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. **7** εἰ ἔγνώκειτε με, καὶ τὸν πατέρα μου ἔγνώκειτε ἄν. καὶ ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἐωράκατε αὐτόν. **8** λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. **9** λέγει αὐτῷ ὁ

'Ιησοῦς· τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι, 'Ισκαριώτης· Κύριε, καὶ τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἐώρακὼς μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ ἐμὲ ἐώρακε τὸν πατέρα· καὶ πᾶς σὺ λέγεις, κόσμῳ; 23 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα; 10 οὐ πιστεύεις ὅτι ἔάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, ἔγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι; καὶ ὁ πατὴρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς τὰ ῥήματα ἂ ἔγὼ λαλῶ ὑμῖν, ἀπ' ἐμαυτοῦ αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ οὐ λαλῶ ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν ἐμοὶ μένων αὐτὸς ποιήσομεν. 24 ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους ποιεῖ τὰ ἔργα. 11 πιστεύετε μοι ὅτι ἔγὼ ἐν μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή, διὰ ἔστιν ἐμός, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρός, τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε μοι. 12 ἀμὴν ἀμὴν 25 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων· λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἂ 26 ὁ δὲ παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον ἔγω ποιῶ κάκεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα ὅ πέμψει ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὄνόματί μου, τούτων ποιήσει, ὅτι ἔγὼ πρὸς τὸν πατέρα ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει μου πορεύομαι, 13 καὶ ὅ τι ἂν αἰτήσῃς τὸν ὄνόματί μου, τούτο ποιήσω, ἵνα ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν διδωμι ὑμῖν· δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ νίῷ. 14 ἔάν τι οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἔγὼ δίδωμι αἰτήσῃς ἐν τῷ ὄνόματί μου, ἔγὼ ποιήσω. ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία μηδὲ 15 Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς δειλιάτω. 28 ἡκούσατε ὅτι ἔγὼ εἶπον ὑμῖν, τηρήσατε, 16 καὶ ἔγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· εἰ ἀγαπᾶτέ καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα με, ἔχάριτε ἄν ὅτι εἶπον, πορεύομαι πρὸς μένη μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, (aiōn g165) τὸν πατέρα· ὅτι ὁ πατὴρ μου μείζων μού 17 τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ ὁ κόσμος ἐστι· 29 καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὸν γενέσθαι, οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸν ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσῃς. 30 οὐκέτι οὐδὲ γινώσκει αὐτό· ὑμεῖς δὲ γινώσκετε πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν· ἔρχεται γάρ ὁ τοῦ αὐτοῦ, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται. κόσμου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν· 18 οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς· ἔρχομαι 31 ἀλλ' ἵνα γνῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πρὸς ὑμᾶς. 19 ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με πατέρα, καὶ καθὼς ἐνετείλατό μοι ὁ πατὴρ, οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτε με, ὅτι οὕτω ποιῶ. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν. ἔγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε. 20 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἔγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ κάγὼ ἐν ὑμῖν. 21 ὁ ἔχων τὰς ἐντολὰς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ ἔγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν. 22 Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ὁ

15. Εγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατὴρ μου ὁ γεωργός ἐστι. 2 πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπόν, αἱρεῖ αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτό, ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ. 3 ἥδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν. 4 μείνατε ἐν ἐμοί, κάγὼ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν

ἀφ' ἔαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, **18** Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι οὗτος οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε. ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσκηκεν. **19** εἰ ἐκ τοῦ **5** ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ κόσμος ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ὄδιον ἐφίλει· μένων ἐν ἐμοὶ κάγω ἐν αὐτῷ, οὕτος φέρει ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγώ καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ἔξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο ποιεῖν οὐδέν. **6** ἐὰν μή τις μείνῃ ἐν ἐμοί, μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. **20** μνημονεύετε τοῦ ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἔζηράνθη, καὶ λόγου οὗ ἐγώ εἶπον ὑμῖν· οὐκ ἔστι δοῦλος συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσι, μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ καίεται. **7** ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ καὶ τὰ καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. **21** αἰτήσασθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν. **8** ἐν τούτῳ ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἴδασι τὸν πέμψαντά φέρητε, καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί. **9** με. **22** εἰ μὴ ἡλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, καθὼς ἡγάπησέ με ὁ πατήρ, κάγω ἡγάπησα ἀμαρτίαν οὐκ εῖχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ὑμᾶς μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. **10** ἐὰν ἔχουσι περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτῶν. **23** ὃ ἐμὲ τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ μισῶν καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ. **24** εἰ τὰς ἀγάπης μου, καθὼς ἐγώ τὰς ἐντολὰς τοῦ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἢ οὐδεὶς ἄλλος πατρός μου τετήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν πεποίηκεν, ἀμαρτίαν οὐκ εῖχον· νῦν δὲ καὶ τῇ ἀγάπῃ. **11** Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ ἐωράκασι καὶ μεμισήκασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πατέρα μου. **25** ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος πληρωθῆ. **12** αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν, ὅτι ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἡγάπησα ἐμίσησάν με δωρεάν. **26** ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ ὑμᾶς. **13** μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς παράκλητος ὃν ἐγώ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν πατρός, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ φίλων αὐτοῦ. **14** ὑμεῖς φίλοι μού ἐστε, πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει ἐὰν ποιῆτε ὅσα ἐγώ ἐντέλλομαι ὑμῖν. **15** περὶ ἐμοῦ· **27** καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι οὐκέτι ὑμᾶς λέγω δούλους, ὅτι δοῦλος ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστε.

οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ **16** Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα μὴ εἰρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἡ ἡκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. **16** οὐχ ὑμεῖς με ἔξελέξασθε, ἀλλ' ἐγώ ἐξελεξάμην ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε τῷ Θεῷ. **3** καὶ ταῦτα ποιήσουσιν, ὅτι οὐκ καὶ καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ. **4** ἀλλὰ μένη, ἵνα ὅ τι ἀν αἰτήσητε τὸν πατέρα ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ἐν τῷ ὄνόματί μου, δῷ ὑμῖν. **17** ταῦτα ὡρα, μνημονεύητε αὐτῶν ὅτι ἐγώ εἶπον ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. **18** ὑμῖν. ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον,

ὅτι μεθ' ὑμῶν ἥμην. 5 νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς ἀλλήλων ὅτι εἶπον, μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδὲὶς ἐξ ὑμῶν με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; 20 ἔρωτῷ με ποῦ ὑπάγεις! 6 ἀλλ' ὅτι ταῦτα ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν Θρηνήσετε ὑμεῖς, ὃ δὲ κόσμος χαρήσεται· τὴν καρδίαν. 7 ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν λέγω ὑμῖν· συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. εἰς χαρὰν γενήσεται· 21 ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ, ἐὰν γὰρ ἐγὼ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος λύπην ἔχει, ὅτι ἥλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν οὐκ ἔλευσεται πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς· 8 καὶ ἔλθων τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἐκεῖνος ἔλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἀμαρτίας ἀνθρώπος εἰς τὸν κόσμον. 22 καὶ ὑμεῖς καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως. 9 οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψιμαι περὶ ἀμαρτίας μέν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ὑμᾶς καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ ἐμέ· 10 περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν. 23 πατέρα μου ὑπάγω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἔρωτήσετε με· 11 περὶ δὲ κρίσεως, δότι ὁ ἄρχων τοῦ οὐδένεν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὅσα ἂν κόσμου τούτου κέκριται. 12 Ἔτι πολλὰ ἔχω αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν δώσει ὑμῖν. 24 ἔως ἄρτι οὐκ ἥτήσατε οὐδὲν ἄρτι. 13 ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ λίψεσθε, τῆς ἀληθείας, δόηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ἡ πεπληρωμένη. 25 Ταῦτα ἀλήθειαν· οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἀλλ' ἔρχεται ὅσα ἂν ἀκούσῃ λαλήσει, καὶ τὰ ἔρχομενα ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 14 ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, δότι ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς ἀναγγελῶ ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ὑμῖν. 26 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί 15 πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ ἐμά· ἐστι· διὰ μου αἰτήσεσθε· καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται καὶ ἔρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν· 27 αὐτὸς ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 16 μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα. 17 Εἶπον οὖν παρὰ τοῦ Θεοῦ ἔξῆλθον. 28 ἔξῆλθον παρὰ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· τοῦ πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· τί ἐστι τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν, μικρὸν καὶ οὐ πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι θεωρεῖτε με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ πρὸς τὸν πατέρα. 29 Λέγουσιν αὐτῷ οἱ με, καὶ ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα; μαθηταὶ αὐτοῦ· ἵδε νῦν παρρησίᾳ λαλεῖς, 18 ἔλεγον οὖν τοῦτο τί ἐστιν ὃ λέγει τὸ καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. 30 νῦν μικρόν; οὐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ. 19 ἔγνω οἴδαμεν ὅτι οἴδας πάντα καὶ οὐ χρείαν οὖν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἥθελον αὐτὸν ἔρωτᾶν, ἔχεις ἵνα τίς σε ἔρωτῷ. ἐν τούτῳ πιστεύομεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς· περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἔξῆλθες. 31 ἀπεκρίθη αὐτοῖς

ο̄ Ιησοῦς· ἄρτι πιστεύετε· 32 ιδοὺ ἔρχεται ἄγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ὥρα, καὶ νῦν ἐλήλυθεν, ἵνα σκορπισθῆτε ὡ̄ δέδωκάς μοι, ἵνα ὕσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς. ἔκαστος εἰς τὰ ἔδια καὶ ἐμὲ μόνον ἀφῆτε· 12 ὅτε ἥμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, δτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐτίρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· οὗς ἔστι. 33 ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν ἔξετε· ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ οὐρανὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον. γραφὴ πληρωθῆ. 13 νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι,

17 Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ιησοῦς, καὶ ἐπῆρε

τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε· πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σε, 2 καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἔξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσει αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. (αιῶνιος 9166) 3 αὕτη δέ ἔστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. (αιῶνιος 9166) 4 ἐγὼ σε ἔδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἐτελείωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· 5 καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἰναι παρὰ σοί. 6 Ἐφανέρωσά σου τὸ δόνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. σοὶ ἡσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετηρήκασι. 7 νῦν ἔγνωκαν δτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ ἔστιν· 8 δτι τὰ ρήματα ἂ δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς δτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν δτι σύ με ἀπέστειλας. 9 Ἔγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, δτι σοὶ εἰσι, 10 καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἔστι καὶ τὰ σὰ ἐμά, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. 11 καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσί, καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι. πάτερ

καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσι τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς.

14 ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, δτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. 15 οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρης αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ’ ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. 16 ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσί, καθὼς ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμί. 17 ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ σὸς ἀληθείᾳ ἔστι. 18 καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, κἀγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον. 19 καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἀγιάζω ἐμαυτόν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ὕσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. 20 Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, 21 ἵνα πάντες ἐν ὕσι, καθὼς σύ, πάτερ, ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ὑμῖν ἐν ὕσιν, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύῃ δτι σύ με ἀπέστειλας. 22 καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὕσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς ἐν ἐσμεν, 23 ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὕσι τετελειωμένοι εἰς ἐν, καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος δτι σύ με ἀπέστειλας καὶ ἡγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμὲ ἡγάπησας. 24 πάτερ, οὓς δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κἀκεῖνοι ὕσι μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν δέδωκάς μοι, δτι

ἡγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου. **25** πατήρ, οὐ μὴ πίω αὐτό; **12** Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων ἐγὼ δέ σε ἔγνων, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτόν, με ἀπέστειλας **26** καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ **13** καὶ ἀπίγαγον αὐτὸν πρὸς Ἀνναν πρῶτον ὄνομά σου καὶ γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἦν ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἡγάπησάς με ἐν αὐτοῖς ἦ, κἀγὼ ἐν αὐτοῖς. ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. **14** ἦν δὲ

18 Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων, ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **2** ἥδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. **3** ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων. **4** Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτόν, ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς τίνα ζητεῖτε; **5** ἀπεκρίθησαν αὐτῷ Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐγώ εἰμι. είστηκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν μετ' αὐτῶν. **6** ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀπῆλθον εἰς τὰ ὄπιστα καὶ ἐπεσον χαμαί. **7** πάλιν οὖν αὐτοὺς ἐπηρώτησε τίνα ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπον Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. **8** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι. εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἀφετε τούτους ὑπάγειν. **9** ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν, ὅτι οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. **10** Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἴλκυσεν αὐτήν, καὶ ἐπαισε τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὡτίον τὸ δεξιόν· ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. **11** εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέ μοι ὁ

Καϊάφας ὁ συμβουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρει ἔνα ἄνθρωπον ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. **15** Ἡκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής, ὃ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισῆλθε τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως· **16** ὃ δὲ Πέτρος είστηκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὃ ἄλλος, ὃς ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπε τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον.

17 λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; λέγει ἐκεῖνος οὐκ εἰμί.

18 είστηκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ μετ' αὐτῶν ὁ Πέτρος ἐστὼς καὶ θερμαινόμενος. **19** Ο οὖν ἀρχιερεὺς ἡρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. **20** ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ παρησίᾳ ἐλάλησα τῷ κόσμῳ· ἐγώ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντοτε οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. **21** τί με ἐπερωτᾶς; ἐπερώτησον τοὺς ἀκηκοότας τί ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε οὗτοι οἰδασιν ἀ εἶπον ἐγώ. **22** ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἶς τῶν ὑπηρετῶν παρεστηκὼς ἔδωκε ράπισμα τῷ Ἰησοῦ εἰπών· οὕτως ἀποκρίνῃ τῷ ἀρχιερεῖ;

23 ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· εἰ κακῶς

έλαλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ ἐμή, οἱ ὑπηρέται ἀν οἱ ἐμοὶ ἡγωνίζοντο, καλῶς, τί με δέρεις; **24** ἀπέστειλεν αὐτὸν ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ Ὅ "Αννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. **37** εἶπεν ἀρχιερέα. **25** Ἡν δὲ Σίμων Πέτρος ἔστως οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· οὐκοῦν βασιλεὺς εἴσι σύ· καὶ θερμαινόμενος. εἶπον οὖν αὐτῷ· μὴ καὶ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· σὺ λέγεις ὅτι βασιλεὺς σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶς; **26** ἡρνήσατο εἰμι ἐγώ. ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· οὐκ εἰμί. λέγει εἰς ἐκ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενῆς ὧν μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ. πᾶς ὁ ὧν ἐκ τῆς οὗ ἀπέκοψε Πέτρος τὸ ὡτίον· οὐκ ἐγώ σε ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς. **38** λέγει εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; **27** πάλιν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· τί ἔστιν ἀλήθεια; καὶ τοῦτο ἡρνήσατο ὁ Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ εἰπὼν πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ἐφώνησεν. **28** Ἀγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ καὶ λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἥν δὲ πρωΐ· εὐρίσκω ἐν αὐτῷ· **39** ἔστι δὲ συνήθεια καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ὑμῖν ἵνα ἔνα ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχα· ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ βούλεσθε οὖν ὑμῖν ἀπολύσω τὸν βασιλέα πάσχα. **29** ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πιλᾶτος πρὸς τῶν Ἰουδαίων; **40** ἐκραύγασαν οὖν πάλιν αὐτοὺς καὶ εἶπε· τίνα κατηγορίαν φέρετε πάντες λέγοντες· μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; **30** ἀπεκρίθησαν Βαραββᾶν. ἥν δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής, καὶ εἶπον αὐτῷ· εἰ μὴ ἦν οὗτος κακοποιός, **19** Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλᾶτος τὸν Ἰησοῦν οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. **31** εἶπεν καὶ ἐμαστίγωσε. **2** καὶ οἱ στρατιῶται οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἴμάτιον πορφυροῦν εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· ἡμῖν οὐκ περιέβαλον αὐτὸν **3** καὶ ἔλεγον· χαῖρε ὁ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα· **32** ἵνα ὁ λόγος βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐδίδουν αὐτῷ τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῆ ὃν εἶπε σημαίνων ποιώ ραπίσματα. **4** ἐξῆλθεν οὖν πάλιν ἔξω ὁ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. **33** Εἰσῆλθεν Πιλᾶτος καὶ λέγει αὐτοῖς· ἵδε ἄγω ὑμῖν οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ Πιλᾶτος καὶ αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν ἐφώνησε τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ αἰτίαν εὐρίσκω. **5** ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς εἰ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; **34** ἀπεκρίθη ἔξω φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις τὸ πορφυροῦν ἴμάτιον, **6** καὶ λέγει αὐτοῖς· ἥ ἄλλοι σοι εἶπον περὶ ἐμοῦ; **35** ἀπεκρίθη ὁ ἵδε ὁ ἀνθρωπος. ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ Πιλᾶτος· μήτι ἐγώ Ἰουδαῖος εἰμι; τὸ ἔθνος ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοὶ· λέγοντες· σταύρωσον σταύρωσον αὐτόν. τί ἐποίησας; **36** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν· λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταύρωσατε· ἐγὼ γάρ οὐχ εὑρίσκω εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐν αὐτῷ αἰτίαν. **7** ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ

τί ἐποίησας; **36** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν· λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταύρωσατε· ἐγὼ γάρ οὐχ εὑρίσκω εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐν αὐτῷ αἰτίαν. **7** ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ

'Ιουδαῖοι ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ Πιλᾶτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν τὸν νόμον ἡμῶν ὁφείλει ἀποθανεῖν, δτὶ δὲ γεγραμένον· Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ ἔαυτὸν Θεοῦ υἱὸν ἐποίησεν. 8 Ὄτε οὖν βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 20 τοῦτον οὖν τὸν ἥκουσεν ὁ Πιλᾶτος τοῦτον τὸν λόγον, τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, μᾶλλον ἐφοβήθη, 9 καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δτὶ ἐγγὺς ἦν τῆς πόλεως ὁ τόπος ὃπου πραιτώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ· ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμένον πόθεν εἴ σύ; δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ Ἐβραϊστί, Ἑλληνιστί, Ῥωμαϊστί. 21 ἔλεγον ἔδωκεν αὐτῷ. 10 λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας δτὶ ἔξουσίαν ἔχω μὴ γράφε, δὲ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σταυρῶσαι σε καὶ ἔξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαι ἀλλά δτὶ ἐκεῖνος εἴπε, βασιλεύς εἰμι τῶν σε; 11 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὐκ εἶχες ἔξουσίαν Ἰουδαίων. 22 ἀπεκρίθη ὁ Πιλᾶτος· δὲ οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ, εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον γέγραφα, γέγραφα. 23 Οἱ οὖν στρατιῶται ὅτε ἄνωθεν διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέσοι δεδομένον γέγραφα, γέγραφα. 24 εἴπον οὖν πρὸς ἀλλήλους· ἔαυτὸν ποιῶν ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. 13 ὁ μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ οὗν Πιλᾶτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον αὐτοῦ τίνος ἔσται· ἵνα δὲ γραφὴ πληρωθῇ ἥγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἡ λέγουσα· διεμερίσαντο τὰ ἴματιά μου ἐπὶ τοῦ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον ἔαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἴματισμόν μου ἔβαλον Λιθόστρωτον, Ἐβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ· 14 ἦν δὲ κλῆρον. 25 Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα δὲ ὡσεὶ ἔκτῃ· καὶ ἐποίησαν. εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις· ἵδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ 15 οἱ δὲ ἐκραγασαν· ἄρον ἄρον, σταύρωσον τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ αὐτόν. λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· τὸν βασιλέα Μαρία ἡ Μαγδαληνή. 26 Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν ὑμῶν σταυρῶσω; ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. 16 δὲ ἥγαπα, λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ· γύναι, τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα ἵδε ὁ υἱός σου. 27 εἴτα λέγει τῷ μαθητῇ· σταυρωθῆ. 17 Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν ἰδού ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς καὶ ἥγαγον· καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια. αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον κρανίον 28 Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς δτὶ πάντα τόπον, δς λέγεται Ἐβραϊστὶ Γολγοθᾶ, 18 ἥδη τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή, ὃπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ λέγει διψῶ. 29 σκεῦος οὖν ἔκειτο δξους ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον μεστόν· οἱ δὲ πλήσαντες σπόγγον δξους καὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν. 19 ἔγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ ὑσσώπῳ περιθέντες προοίηνεγκαν αὐτοῦ τῷ

στόματι. 30 ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν εἶπε, τετέλεσται, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

παρέδωκε τὸ πνεῦμα. 31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, **20** Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ ἕνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρωῒ σκοτίας ἔτι ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν· ἦν γὰρ οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου· ἥρμένον ἐκ τοῦ μνημείου. 2 τρέχει οὖν ἡρώτησαν τὸν Πιλᾶτον ὕνα κατεαγῶσιν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. 32 Ἡλθον τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου καὶ λέγει αὐτοῖς· ἥραν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθηκαν συσταυρωθέντος αὐτῷ· 33 ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν αὐτόν. 3 ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος ἐλθόντες ὡς εἶδον αὐτὸν ἡδη τεθνηκότα, μαθητὴς καὶ ἥρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη, 34 ἀλλ’ εἰς 4 ἔτρεχον δὲ οἱ δύο δμοὶ· καὶ ὁ ἄλλος τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν μαθητὴς προέδραμε τάχιον τοῦ Πέτρου ἔνυξε, καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὑδωρ. καὶ ἥλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, 5 καὶ 35 καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε, καὶ ἀληθινὴ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὅθονια, οὐ αὐτοῦ ἐστιν ἡ μαρτυρία, κἀκεῖνος οἶδεν ὅτι μέντοι εἰσῆλθεν. 6 ἔρχεται οὖν Σίμων ἀληθῆ λέγει, ὕνα [καὶ] ὑμεῖς πιστεύσητε. 36 Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς ἐγένετο γὰρ ταῦτα, ὕνα ἡ γραφὴ πληρωθῆ, τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ τὰ ὅθονια κείμενα, δόστοιν οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ. 37 καὶ 7 καὶ τὸ σουδάριον, δῆν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πάλιν ἐτέρα γραφὴ πληρωθῆ, τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ τὰ ὅθονια κείμενα, ἐξεκέντησαν. 38 Μετὰ δὲ ταῦτα ἡρώτησε ἀλλὰ χωρὶς ἐντευλιγμένον εἰς ἔνα τόπον. τὸν Πιλᾶτον Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὃν 8 τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ὕνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλᾶτος. Ἡλθεν οὖν καὶ ἥρε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 39 Ἡλθε δὲ καὶ Νικόδημος ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν 9 οὐδέπω γὰρ ἥδεισαν τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. 10 ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ καὶ Νικόδημος ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν μαθηταί. 11 Μαρία δὲ εἰστήκει πρὸς τῷ νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων μῆγμα σμύρνης μνημείῳ κλαίουσα ἔξω. 12 ὡς οὖν ἔκλαιε, καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἐκατόν. 40 ἔλαβον παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ δύο οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸν ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἔνα ἐν ὅθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ ἔνα πρὸς τοῖς ποσίν, ἔθος ἔστι τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. 41 ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 13 καὶ ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος, λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι· γύναι, τί κλαίεις; καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ λέγει αὐτοῖς· ὅτι ἥραν τὸν Κύριον μου, οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη· 42 ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν καὶ οὐκ οἰδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. 14 καὶ

ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ ὄπίσω, καὶ τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα, καὶ οὐκ ἥδει ὅτι μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν Ἰησοῦς ἐστι. 15 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς γύναι, χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; ἐκείνη δοκοῦσα πιστεύσω. 26 Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ὅτι ὁ κηπουρός ἐστι, λέγει αὐτῷ· κύριε, εἰ ἥσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκας μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν αὐτόν, κἀγὼ αὐτὸν ἀρῷ. 16 λέγει αὐτῇ κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ ὁ Ἰησοῦς· Μαρία. στραφεῖσα ἐκείνη λέγει εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν. 27 εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· αὐτῷ· ῥαββούνι, δὲ λέγεται, διδάσκαλε. φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὥδε καὶ ἵδε τὰς 17 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· μή μου ἀπτου· χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ οὕπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα μου· βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου πορεύον δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ ἀπιστος, ἀλλὰ πιστός. 28 καὶ ἀπεκρίθη εἶπε αὐτοῖς· ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ Κύριος μου καὶ μου καὶ πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεόν μου καὶ ὁ Θεός μου. 29 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅτι Θεὸν ὑμῶν. 18 ἔρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνή ἐώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἀπαγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἐώρακε ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες. 30 Πολλὰ μὲν τὸν Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ. 19 Οὕσης οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς οὖν ὄψιας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· 31 ταῦτα ὅπου ἥσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς φόρον τῶν Ἰουδαίων, ἥλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· εἰρήνη πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι ὑμῖν. 20 καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς αὐτοῦ.

χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. ἔχάρησαν 21 Μετὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἔαυτὸν πάλιν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. 21 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· εἰρήνη ἦν τῆς Τιβεριάδος· ἐφανέρωσε δὲ ὑμῖν. καθὼς ἀπέσταλκε με ὁ πατήρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. 22 καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς· λάβετε Πνεῦμα Ἀγιον· 23 ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ἄν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται. 24 Θωμᾶς δὲ εἰς ἓκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἥλθεν ὁ Ἰησοῦς. 25 ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· ἐωράκαμεν τὸν Κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν

22 ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφανέρωσε δὲ οὗτως. 2 ἥσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ τοῦ Ζεβδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. 3 λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· ὑπάγω ἀλιεύειν. λέγουσιν αὐτῷ· ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. ἐξῆλθον καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθύς, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. 4 πρωΐας δὲ ἥδη γενομένης ἔστη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἴγιαλόν· οὐ μέντοι

γῆδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστι. 5 Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾶς με; λέγει αὐτῷ ναί, λέγει οὖν αὐτοῖς ὃ Ἰησοῦς παιδία, μή τι Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ προσφάγιον ἔχετε; ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οὗ. ποίμαινε τὰ πρόβατά μου. 17 λέγει αὐτῷ τὸ 6 ὃ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ τρίτον Σίμων Ἰωνᾶ, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὐρήσετε. Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον, φιλεῖς ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸν ἐλκύσαι με, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, σὺ πάντα οἶδας, ἵσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. 7 σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ ὁ λέγει οὖν ὃ μαθητὴς ἐκεῖνος, ὃν ἡγάπα ὃ Ἰησοῦς βόσκε τὰ πρόβατά μου. 18 ἀμὴν Ἰησοῦς, τῷ Πέτρῳ· ὃ Κύριος ἐστι. Σίμων ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες οὖν Πέτρος ἀκούσας ὅτι ὃ Κύριος ἐστι, σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου ἥθελες; ὅταν τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο· ἦν γάρ γυμνός· δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ καὶ ἔβαλεν ἔαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν· 8 ἄλλος σε ζώσει, καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἥλθον· 19 τοῦτο δὲ εἶπε σημαίνων ποίω θανάτῳ οὐ γάρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ’ δοξάσει τὸν Θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων, σύροντες τὸ αὐτῷ ἀκολούθει μοι. 20 ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ δίκτυον τῶν ἰχθύων. 9 ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἡγάπα ὁ τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, δς καὶ ἀνέπεσεν ἐν καὶ ὄψαριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον. 10 τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπε· λέγει αὐτοῖς ὃ Ἰησοῦς ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν Κύριε, τίς ἐστιν ὃ παραδιδούς σε; 21 τοῦτο ὁψαρίων ὃν ἐπιάσατε νῦν. 11 ἀνέβη ἱδῶν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, οὗτος Σίμων Πέτρος καὶ εἴλκυσε τὸ δίκτυον ἐπὶ δὲ τί; 22 λέγει αὐτῷ ὃ Ἰησοῦς· ἐὰν αὐτὸν τῆς γῆς, μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν θέλω μένειν ἔως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; σὺ πεντήκοντα τριῶν· καὶ τοσούτων ὄντων ἀκολούθει μοι. 23 ἐξῆλθεν οὖν ὁ λόγος οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. 12 λέγει αὐτοῖς ὃ οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ὃ μαθητὴς Ἰησοῦς· δεῦτε ἀριστήσατε. οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει· καὶ οὐκ εἶπεν τῶν μαθητῶν ἔξετάσαι αὐτὸν σὺ τίς εἶ, αὐτῷ ὃ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ’ εἰδότες ὅτι ὃ Κύριος ἐστιν. 13 ἔρχεται ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἔως ἔρχομαι, τί πρὸς οὖν ὃ Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ σέ; 24 Οὕτος ἐστιν ὃ μαθητὴς ὃ μαρτυρῶν δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὄψαριον ὅμοιώς. περὶ τούτων καὶ γράψας ταῦτα, καὶ οἴδαμεν 14 Τοῦτο ἥδη τρίτον ἐφανερώθη ὃ Ἰησοῦς ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ. 25 ἐστι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὄσα ἐποίησεν ὃ Ἰησοῦς, 15 Ὁτε οὖν ἡρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι ἄτινα ἐὰν γράφηται καθ’ ἓν, οὐδὲ αὐτὸν Πέτρῳ ὃ Ἰησοῦς· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾶς με οἷμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα πλεῖον τούτων; λέγει αὐτῷ· ναί, Κύριε, σὺ βιβλία. ἀμήν.

οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ· βόσκε τὰ ἀρνία μου. 16 λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον·

Πραξεις

1 Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ὃν Θεόφιλε, ὃν ἥρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν 2 ἄχρι ἣς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ Πνεύματος Ἅγιου οὓς ἔξελέξατο ἀνελήφθη· 3 οἵς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι’ ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. 4 καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς ἣν ἡκούσατέ μου· 5 διτὶ Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἅγιῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. 6 οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ; 7 εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· οὐχ ὑμῶν ἐστι γνῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἴδιᾳ ἐξουσίᾳ, 8 ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ Ἅγιου Πνεύματος ἐφ’ ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς. 9 καὶ ταῦτα εἰπὼν βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη, καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὁφθαλμῶν αὐτῶν. 10 καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι λευκῇ, 11 οἵ τινες εἶπον ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ’ ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν,

οὕτως ἐλεύσεται, ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. 12 Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ἀπὸ ὅρους τοῦ καλούμενου ἐλαιῶνος, ὃ ἐστιν ἐγγὺς Ἱερουσαλήμ, σαββάτου ἔχον ὄδόν. 13 καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῷον οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Σίμων δ Ζηλωτῆς καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. 14 οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες δύμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει σὺν γυναιξὶ καὶ Μαρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. 15 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν εἶπεν· ἦν τε ὅχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸν ὡς ἐκατὸν εἴκοσιν· 16 ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην ἥν προεῖπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ στόματος Δαυΐδ περὶ Ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσι τὸν Ἰησοῦν, 17 ὅτι κατηριθμημένος ἦν σὺν ἡμῖν καὶ ἔλαχε τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης. 18 οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηηγῆς γενόμενος ἐλάκησε μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ· 19 καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἴδιᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀκελδαμᾶ, τουτέστι χωρίον αἴματος. 20 γέγραπται γάρ ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· γενηθήτω ἡ ἐπαυλις αὐτοῦ ἔρημος καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ· καὶ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἔτερος. 21 δεῖ οὖν τῶν ἀναληφθεὶς ἀφ’ ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν,

ἐν ᾧ εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ Κύριος οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; 8
’Ιησοῦς, 22 ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἔκαστος τῇ ἰδίᾳ
’Ιωάννου ἔως τῆς ἡμέρας ἣς ἀνελήφθη διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾧ ἐγεννήθημεν, 9
ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλαμīται, καὶ
γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἔνα τούτων. 23 Καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν,
ἔστησαν δύο, ’Ιωσήφ τὸν καλούμενον ’Ιουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ
Βαρσαββᾶν, ὃς ἐπεκλήθη ’Ιοῦστος, καὶ τὴν Ἀσίαν, 10 Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν,
Ματθίαν, 24 καὶ προσευχάμενοι εἶπον· σὺ Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ
Κύριε, καρδιογνῶστα πάντων, ἀνάδειξον Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι,
ὅν ἔξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἔνα, 25 ’Ιουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, 11 Κρήτες καὶ
λαβεῖν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης Ἀραβές, ἀκούομεν λαλοῦντων αὐτῶν ταῖς
καὶ ἀποστολῇς, ἐξ ἣς παρέβη ’Ιούδας ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ;
πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. 26 12 ἔξισταντο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν,
καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, καὶ ἐπεσεν δ ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες· τί ἀν θέλοι
κλῆρος ἐπὶ Ματθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη τοῦτο εἶναι; 13 ἔτεροι δὲ χλευάζοντες
μετὰ τῶν ἔνδεκα ἀποστόλων.

ἔλεγον ὅτι γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσί. 14

2 Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν
τῆς πεντηκοστῆς ἥσαν ἄπαντες
όμοιθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. 2 καὶ ἐγένετο
ἄφων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἥχος ὡσπερ
φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν
ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἥσαν καθήμενοι. 3
καὶ ὡφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι
γλώσσαις ὡσεὶ πυρός, ἐκάθισέ τε ἐφ',
ἐνα ἔκαστον αὐτῶν, 4 καὶ ἐπλήθησαν
ἄπαντες Πνεύματος Ἅγιου, καὶ ἥρξαντο
λαλεῖν ἐτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ Πνεῦμα
ἐδίδουν αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. 5 Ἡσαν δὲ
ἐν ’Ιερουσαλήμ κατοικοῦντες ’Ιουδαῖοι,
ἀνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους
τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· 6 γενομένης δὲ
τῆς φωνῆς ταύτης συνῆλθε τὸ πλῆθος
καὶ συνεχύθη, ὅτι ἥκουν εἷς ἔκαστος
τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλοῦντων αὐτῶν.
7 ἔξισταντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον
λέγοντες πρὸς ἄλληλους· οὐκ ἰδοὺ πάντες

Σταθεὶς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἔνδεκα ἐπῆρε
τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγξατο αὐτοῖς
ἀνδρες ’Ιουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες
’Ιερουσαλήμ ἄπαντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν
ἔστω καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. 15
οὐ γάρ, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, οὗτοι
μεθύουσιν· ἔστι γάρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας·
γλώσσαις ὡσεὶ πυρός, ἐκάθισέ τε ἐφ',
ἐνα ἔκαστον αὐτῶν, 4 καὶ ἐπλήθησαν
ἄπαντες Πνεύματος Ἅγιου, καὶ ἥρξαντο
λαλεῖν ἐτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ Πνεῦμα
ἐδίδουν αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. 5 Ἡσαν δὲ
ἐν ’Ιερουσαλήμ κατοικοῦντες ’Ιουδαῖοι,
ἀνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους
τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· 6 γενομένης δὲ
τῆς φωνῆς ταύτης συνῆλθε τὸ πλῆθος
καὶ συνεχύθη, ὅτι ἥκουν εἷς ἔκαστος
τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλοῦντων αὐτῶν.
7 ἔξισταντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον
λέγοντες πρὸς ἄλληλους· οὐκ ἰδοὺ πάντες

προφήτεύουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ
θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν
ὄράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν
ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται. 18 καὶ γε ἐπὶ¹
τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου
ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ
πνεύματός μου, καὶ προφητεύουσι. 19
καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ
σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ

ἀτμίδα καπνοῦ· 20 ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται τοῦ Χριστοῦ ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ ψυχὴ εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἴμα πρὶν ἡ αὐτοῦ εἰς ἄδου οὐδὲ ἡ σάρξ αὐτοῦ εἶδε ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην διαφθοράν. (*Hadēs g86*) 32 τοῦτον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐπιφανῆ· 21 καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται. μάρτυρες. 33 τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ Θεοῦ 22 Ἀνδρες Ἰσραὴλται, ἀκούσατε τοὺς ὑψωθείς, τήν τε ἐπαγγελίαν τοῦ Ἁγίου λόγους τούτους. Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, Πνεύματος λαβὼν παρὰ τοῦ πατρός, ἔξεχες ἄνδρα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποδεδειγμένον εἰς τοῦτο ὃ νῦν ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ σημείοις οἵς 34 οὐ γάρ Δαυΐδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς, ἐποίησε δί’ αὐτοῦ ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, λέγει δὲ αὐτός: εἴπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ καθὼς καὶ αὐτοὶ οἴδατε, 23 τοῦτον τῇ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου 35 ἔως ἂν θῶ ὡρισμένη βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ Θεοῦ τὸν ἔχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν ἔκδοτον λαβόντες, διὰ χειρῶν ἀνόμων σου. 36 ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἴκος προσπήξαντες ἀνείλετε· 24 ὃν ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ὅτι καὶ Κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ἀνέστησε λύσας τὰς ὡδίνας τοῦ θανάτου, ὁ Θεὸς ἐποίησε, τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑμεῖς ἔσταυρώσατε. 37 Ἀκούσαντες δὲ ὑπ’ αὐτοῦ. 25 Δαυΐδ γάρ λέγει εἰς αὐτόν· κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ, εἰπόν τε πρὸς τὸν προωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διὰ Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους· τί παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μού ἐστιν ἵνα μὴ ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί; 38 Πέτρος σαλευθῶ. 26 διὰ τοῦτο εὐφράνθη ἡ καρδία δὲ ἔφη πρὸς αὐτούς· μετανοήσατε, καὶ μου καὶ ἡγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι καὶ ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐπ’ ἐλπίδι, Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, 27 ὅτι οὐκ ἔγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου καὶ λήψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου εἰς ἄδου οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν Πνεύματος. 39 ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία διαφθοράν. (*Hadēs g86*) 28 ἐγνώρισάς μοι καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν καὶ πᾶσι τοῖς εἰς ὄδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μακράν, ὅσους ἂν προσκαλέσηται Κύριος ὁ μετὰ τοῦ προσώπου σου. 29 Ἀνδρες Θεὸς ἡμῶν. 40 ἐτέροις τε λόγοις πλείσι ἀδελφοί, ἔξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς διεμαρτύρετο καὶ παρεκάλει λέγων· σώθητε ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυΐδ ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. 41 οἱ ἐτελεύτησε καὶ ἐτάφη καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ μὲν οὖν ἀσμένως ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον ἐστιν ἐν ὑμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. 30 αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ προσετέθησαν τῇ προφήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ώσει τρισχίλιαι. 42 ὅρκω ὄμοσεν αὐτῷ ὁ Θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ἡσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ὀσφύος αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει τὸν Χριστὸν καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. 43 Ἐγένετο 31 προϊδών ἐλάλησε περὶ τῆς ἀναστάσεως δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος, πολλά τε τέρατα

καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο. **10** ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν ὁ **44** πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἥσαν ἐπὶ τὸ πρὸς τὴν ἑλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ αὐτῷ καὶ εἶχον ἄπαντα κοινά, **45** καὶ τὰ ὡραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπλήσθησαν κτίματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβήκοτι διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι καθότι ἀν τις χρείαν αὐτῷ. **11** Κρατοῦντος δὲ τοῦ ἰαθέντος εἶχε **46** καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες χώλοῦ τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην συνέδραμε δόμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντες τε κατ' πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ οἰκον ἄρτον, μετελάμψαντον τροφῆς ἐν καλουμένῃ Σολομῶντος ἔκθαμβοι. **12** ἴδων ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας, **47** δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν· αἰνοῦντες τὸν Θεόν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ἄνδρες Ἰσραὴλ ται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ὅλον τὸν λαόν. ὁ δὲ Κύριος προσετίθει τοὺς ἦ ήμιν τί ἀτενίζετε ὡς ἵδια δυνάμει ἦ σωζομένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ.

εὔσεβείᾳ πεποιηκόσι τοῦ περιπατεῖν αὐτὸν;

3 Ἐπὶ τὸ αὐτὸν δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὡραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. **2** καὶ τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην ὡραίαν τοῦ αἵτειν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερόν. **3** ὃς ἴδων Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν ἡρώτα ἐλεημοσύνην. **4** ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἶπε· βλέψον εἰς ἡμᾶς. **5** ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. **6** εἶπε δὲ Πέτρος· ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι· ὃ δὲ ἔχω τοῦτό σοι δίδωμι· ἐν τῷ ὄνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου ἔγειρε καὶ περιπάτει. **7** καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρε· παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρά, **8** καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθε σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν Θεόν. **9** καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν Θεόν.

10 ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰακὼβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασε τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε καὶ ἡρνήσασθε αὐτὸν κατὰ πρόσωπον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν. **11** ὑμεῖς δὲ τὸν ἄγιον καὶ δίκαιον ἡρνήσασθε, καὶ ἡτήσασθε ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν, **12** τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὐκ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. **13** καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὄνόματος αὐτοῦ τοῦτον, ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε, ἐστερέωσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὀλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. **14** καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἴδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. **15** ὁ δὲ Θεὸς ἀ προκατήγγειλε διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ παθεῖν τὸν Χριστόν, ἐπλήρωσεν οὕτω. **16** μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἀμαρτίας, **17** ὅπως ἀν ἔλθωσι καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν Χριστὸν Ἰησοῦν, **18** ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν

δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων ὃν ἐλάλησεν ὁ Θεὸς διὰ στόματος [πάντων] ἀγίων αὐτοῦ προφητῶν ἀπ' αὐτούς τὸν ἀρχιερέα καὶ Καϊάφαν καὶ Ἰωάννην πάντων ὃν ἐλέξανδρον καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους [πάντων] ἀγίων αὐτοῦ προφητῶν ἀπ' αὐτούς ἀρχιερατικοῦ, 7 καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν αἰῶνος. (aiōn g165) 22 Μωϋσῆς μὲν γὰρ πρὸς [τῷ] μέσῳ ἐπυνθάνοντο· ἐν ποίᾳ δυνάμει ἦτοὺς πατέρας εἶπεν ὅτι προφήτην ὑμῖν ἐν ποίᾳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς; ἀναστῆσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν 8 τότε Πέτρος πλησθεὶς Πνεύματος Ἅγιου ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε εἶπε πρὸς αὐτούς· ἀρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ κατὰ πάντα ὅσα ἀν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. 23 πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραὴλ, 9 εἰ ἡμεῖς σήμερον ἔσται δὲ πᾶσα ψυχή, ἣτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου προφήτου ἐκείνου, ἔξολοθρευθήσεται ἐκ ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὗτος σέσωσται, 10 τοῦ λαοῦ. 24 καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς ὅσοι ἐλάλησαν, Ἰσραὴλ ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. 25 τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἔσταυρώσατε, ὃν ὑμεῖς ἔστε νίοι τῶν προφητῶν καὶ τῆς ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιῆς. 11 οὗτος πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς Ἀβραάμ· καὶ ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἔξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται οἰκοδομούντων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς. 26 ὑμῖν πρῶτον ὁ γωνίας. 12 καὶ οὐκ ἐστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ᾧ Θεὸς ἀναστῆσας τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν σωτηρίᾳ· οὐδὲ γὰρ ὄνομά ἐστιν ἔτερον ὑπὸ ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ἀποστρέψειν ἔκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὃ δεῖ σωθῆναι ὑμᾶς. 13 Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ

καταλαβόμενοι ὅτι ἀνθρωποι ἀγράμματοί εἰσι καὶ ἴδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν, 14 τὸν δὲ ἀνθρωπὸν βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἔστῶτα τὸν τεθεραπευμένον, οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν. 15 κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλλον πρὸς ἀλλήλους 16 λέγοντες· τί ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονε δι' αὐτῶν, πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνήσασθαι· 17 ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλῇ ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν

4 Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδούκαιοι, 2 διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν· 3 καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον· ἦν γὰρ ἐσπέρα ἥδη. 4 πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν, καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡσεὶ χιλιάδες πέντε. 5 Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἀρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς εἰς Ἱερουσαλήμ, 6 καὶ Ἀνναν

ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ 18 καὶ καλέσαντες αὐτὸὺς παρήγγειλαν ὄνόματος τοῦ ἀγίου παιδός σου Ἰησοῦ. 31 αὐτοῖς τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. 19 ὁ ἐν ᾧ ἡσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς ἄπαντες Πνεύματος Ἅγίου, καὶ ἐλάλουν αὐτοὺς εἶπον· εἰ δίκαιον ἔστιν ἐνώπιον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας. 32 τοῦ Θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν Θεοῦ, κρίνατε. 20 οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς ἢ ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἰς εἴδομεν καὶ ἡκούσαμεν μὴ λαλεῖν. 21 οἱ τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἵδιον δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς, εἶναι, ἀλλ’ ἦν αὐτοῖς ἄπαντα κοινά. 33 καὶ μηδὲν εὑρίσκοντες τὸ πῶς κολάσονται μεγάλῃ δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον αὐτούς, διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι· 22 ἐτῶν γὰρ Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας ἦν πλειόνων τεσσαράκοντα ὁ ἀνθρωπος αὐτούς. 34 οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐφ’ ὃν ἐγεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἐν αὐτοῖς ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ ιάσεως. 23 Ἀπολυθέντες δὲ ἥλθον πρὸς τοὺς οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς ἴδιους καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτούς οἱ τιμᾶς τῶν πιπρασκομένων 35 καὶ ἐτίθουν ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον. 24 οἱ παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων διεδίδοτο δὲ ἀκούσαντες ὅμιοθυμαδὸν ἥραν φωνὴν δὲ ἐκάστῳ καθότι ἄν τις χρείαν εἶχεν. πρὸς τὸν Θεὸν καὶ εἶπον· Δέσποτα, σὸν δὲ Ἰωσῆς δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ἀπὸ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν τῶν ἀποστόλων, δὲ στι μεθερμηνεύμενον θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, 25 ὁ νιὸς παρακλήσεως, Λευΐτης, Κύπριος τῷ διὰ στόματος Δαυὶδ παιδός σου εἰπὼν· ἵνα γένει, 37 ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας τί ἐφρύαξαν ἔθνη καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν ἡνεγκε τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκε παρὰ τοὺς κενά; 26 παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς πόδας τῶν ἀποστόλων.

καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸν 5 Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας ὄνόματι σὺν κατὰ τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ Σαπφείρη τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησε αὐτοῦ. 27 συνήχθησαν γὰρ ἐπ’ ἀληθείας ἐπὶ κτῆμα 2 καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, τὸν ἄγιον παῖδα σου Ἰησοῦν, δὲ ἔχρισας, συνειδύιας καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος Πιλᾶτος σὺν ἔθνεσι καὶ λαοῖς Ἰσραήλ, 28 ποιῆσαι ὅσα ἡ χείρ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν καὶ λαοῖς Ἰσραήλ, 29 Ἀνανία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ Πνεῦμα αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ τὸ Ἁγιον καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου 30 τοῦ χωρίου; 4 οὐχὶ μένον σοι ἔμενε καὶ ἐν τῷ τὴν χειρά σου ἐκτείνειν σε εἰς ἵασιν πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχε; τί ὅτι

εἴθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; 17 Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ Θεῷ. 5 αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους ἐπλήσθησαν ζήλου 18 καὶ ἐπέβαλον τὰς πεσὼν ἔξέψυξε, καὶ ἐγένετο φόβος μέγας χειρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. 6 ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. 19 ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν ἄγγελος δὲ Κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἥνοιξε αὐτὸν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν. 7 Ἔγένετο τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἐξαγαγών τε δὲ ὡς ὠρῶν τριῶν διάστημα καὶ ἡ γυνὴ αὐτοὺς εἶπε· 20 πορεύεσθε, καὶ σταθέντες αὐτοῦ, μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός, εἰσῆλθεν. 8 λαλεῖτε ἐν τῷ ἵερῳ τῷ λαῷ πάντα τὰ ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πέτρος· εἴπε μοι, εἰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. 21 ἀκούσαντες τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; ἡ δὲ εἶπε· δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὅρθρον εἰς τὸ ναί, τοσούτου. 9 δὲ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς ἵερὸν καὶ ἐδίδασκον. παραγενόμενος δὲ ὁ αὐτῆν· τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συνεκάλεσαν τὸ Πνεῦμα Κυρίου; ίδού οἱ πόδες τῶν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς καὶ ἐξοίσουσί σε. 10 ἔπεισε δὲ παραχρῆμα τὸ δεσμωτήριον ἀχθῆναι αὐτούς. 22 οἱ παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν δὲ ὑπηρέται παραγενόμενοι οὐχ εὗρον εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ, ἀναστρέψαντες νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν δὲ ἀπήγγειλαν 23 λέγοντες ὅτι τὸ μὲν ἄνδρα αὐτῆς. 24 καὶ ἐγένετο φόβος μέγας δεσμωτήριον εὔρομεν κεκλεισμένον ἐν ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας ἐστῶτας ἀκούοντας ταῦτα. 25 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν πρὸ τῶν θυρῶν, ἀνοίξαντες δὲ ἔσω οὐδένα τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο σημεῖα καὶ τέρατα εὕρομεν. 26 ὡς δὲ ἥκουσαν τοὺς λόγους ἐν τῷ λαῷ πολλά· καὶ ἥσαν ὅμοθυμαδὸν τούτους ὃ τε ἵερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς ἀπαντεῖς ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος· 27 τῶν δὲ τοῦ ἵεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, περὶ αὐτῶν τί ἀν γένοιτο τοῦτο. 28 ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός· 29 μᾶλλον παραγενόμενος δέ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ ὅτι ίδού οἱ ἄνδρες, οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, 30 ὥστε εἰσὶν ἐν τῷ ἵερῳ ἐστῶτες καὶ διδάσκοντες κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς τὸν λαόν. 31 τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ κραβάττων, ἵνα σὺν τοῖς ὑπηρέταις ἥγαγεν αὐτοὺς οὐ ἐρχομένου Πέτρου καὶ ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ μετὰ βίας· ἐφοβοῦντο γάρ τὸν λαόν, ἵνα τινὶ αὐτῶν. 32 συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος μὴ λιθασθῶσιν· 33 ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς τῶν πρειξ πόλεων εἰς Ἱερουσαλήμ φέροντες ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. καὶ ἐπηρώτησεν ἀσθενεῖς καὶ ὄχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς 34 λέγων· οὐ παραγγελίᾳ ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἀπαντεῖς. παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ

ὸνόματι τούτῳ; καὶ ἴδοὺ πεπληρώκατε δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστιν, οὐ δύνασθε καταλῦσαι τὴν Ἱερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ αὐτό, μή ποτε καὶ θεομάχοι εἰ ύπερθῆτε. **40** βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ, καὶ προσκαλεσάμενοι τοῦ ἀνθρώπου τούτου. **29** ἀποκριθεὶς δὲ τοὺς ἀποστόλους δείραντες παρήγγειλαν Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον· πειθαρχεῖν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὄνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. **30** ὁ Θεὸς ἀπέλυσαν αὐτούς. **41** οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο τῶν πατέρων ἡμῶν ἥγειρεν Ἰησοῦν, ὃν χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου, ὅτι ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου· ύπερ τοῦ ὄνόματος αὐτοῦ κατηξιώθησαν **31** τοῦτον ὁ Θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ἀτιμασθῆναι· **42** πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἵερῷ ὑψώσει τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ δοῦναι μετάνοιαν καὶ κατ' οἴκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἀμαρτιῶν. **32** καὶ εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν Χριστόν. καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν **6** Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα δὲ τὸ τῶν μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμὸς "Ἄγιον ὁ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἐβραίους, αὐτῷ. **33** οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο καὶ ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ ἐβούλευοντο ἀνελεῖν αὐτούς. **34** Ἀναστὰς τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. **2** δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖος ὄνόματι προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλήθος Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ τῶν μαθητῶν εἶπον· οὐκ ἀρεστόν ἐστιν τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχύ τι τοὺς ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀποστόλους ποιῆσαι, **35** εἶπέ τε πρὸς διακονεῖν τραπέζαις. **3** ἐπισκέψασθε οὖν, αὐτούς ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε ἀδελφοί, ἄνδρας ἔξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἔαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί ἐπτά, πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας, μέλλετε πράσσειν. **36** πρὸ γὰρ τούτων τῶν οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης· **4** ἡμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς, λέγων εἶναί τινα ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ ἔαυτόν, Ὡ προσεκλίθη ἀριθμὸς ἄνδρων λόγου προσκαρτερίσομεν. **5** καὶ ἤρεσεν ὡσεὶ τετρακοσίων ὃς ἀνηρέθη, καὶ πάντες ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους· ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διελύθησαν καὶ καὶ ἔξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρη ἐγένοντο εἰς οὐδέν. **37** μετὰ τοῦτον ἀνέστη πίστεως καὶ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Φίλιππον Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησε λαὸν ἱκανὸν καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον προσῆλυτον ὅπίσω αὐτοῦ· κάκεῖνος ἀπώλετο, καὶ πάντες Ἀντιοχέα, **6** οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. ἀποστόλων, καὶ προσευχάμενοι ἐπέθηκαν **38** καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ αὐτοῖς τὰς χεῖρας. **7** καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἔσαστε αὐτούς· ηὔξανε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν ὅτι ἐὰν ἦ ἔξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ αὕτη μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφρόδρα, πολὺς τε ἦ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται· **39** εἰ ὅχλος τῶν ἰερέων ὑπίκουον τῇ πίστει. **8**

Στέφανος δὲ πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως 5 καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ αὐτῇ οὐδὲ βῆμα ποδός, καὶ ἐπιγγείλατο λαῷ. 9 ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν καὶ συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτίνων καὶ τῶν αὐτῷ τέκνου. 6 ἐλάλησε δὲ οὕτως ὁ Θεός, ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας συζητοῦντες τῷ ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν Στεφάνῳ, 10 καὶ οὐκ ἵσχυνον ἀντιστῆναι τῇ γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸν καὶ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ὡς ἐλάλει. 11 τότε κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια· 7 καὶ τὸ ἔθνος ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι ἀκηκόαμεν ὡς ἐὰν δουλεύσωσι κρινῶ ἐγώ, εἴπεν ὁ αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς Θεός· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται καὶ Μωϋσῆν καὶ τὸν Θεόν· 12 συνεκίνησάν τε λατρεύσουσί μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. 8 τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν οὕτως ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ καὶ περιέτεμεν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον, 13 αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὁγδόῃ, καὶ ὁ Ἰσαὰκ ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας· τὸν Ἰακὼβ, καὶ ὁ Ἰακὼβ τοὺς δώδεκα ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται ῥήματα πατριάρχας. 9 Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες βλάσφημα λαλῶν κατὰ τοῦ τόπου τοῦ τὸν Ἰωσῆφ ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον. 10 ἀγίου καὶ τοῦ νόμου· 14 ἀκηκόαμεν γὰρ καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετο αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον ἀλλάξει τὰ ἔθη ἡ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. Φαραὼ βασιλέως Αἴγυπτου, καὶ κατέστησεν 15 καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἀπαντες οἱ αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ὅλον καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ εἶδον τὸ τὸν οἶκον αὐτοῦ. 11 ἥλθε δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην πρόσωπον αὐτοῦ ὥσει πρόσωπον ἀγγέλου. τὴν γῆν Αἴγυπτου καὶ Χαναὰν καὶ θλῖψις μεγάλη, καὶ οὐχ εὔρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ήμῶν. 12 ἀκούσας δὲ Ἰακὼβ ὅντα σῖτα ἐν Αἴγυπτῳ ἐξαπέστειλε τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον· 13 καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη Ἰωσῆφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερὸν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γένος τοῦ Ἰωσῆφ. 14 ἀποστείλας δὲ Ἰωσῆφ μετεκαλέσατο τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακὼβ καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ ἐν ψυχαῖς ἐβδομήκοντα πέντε. 15 κατέβη δὲ Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ήμῶν, 16 καὶ μετετέθησαν εἰς

7 Εἶπε δὲ ὁ ἀρχιερεὺς εἰ ἄρα ταῦτα οὕτως
ἔχει; 2 ὁ δὲ ἐφη· ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ
πατέρες, ἀκούσατε. ὁ Θεὸς τῆς δόξης
ῶφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ ὄντι ἐν τῇ
Μεσοποταμίᾳ, πρὶν ἡ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν
Χαρράν, 3 καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· ἐξελθε ἐκ
τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου,
καὶ δεῦρο εἰς γῆν ἣν ἂν σοι δείξω. 4 τότε
ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων κατώκησεν ἐν
Χαρράν. κάκεῖθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν
πατέρα αὐτοῦ μετώκισεν αὐτὸν εἰς τὴν
γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε·

Συχέμ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ὡς ἐγέννησεν νίοὺς δύο. 30 Καὶ πληρωθέντων ὧνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν ἐτῶν τεσσαράκοντα ὥφθη αὐτῷ ἐν τῇ νίῶν Ἐμμὸρ τοῦ Συχέμ. 17 Καθὼς δὲ ἥγγιζεν ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος Κυρίου ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἦν ὥμοσεν ὁ Θεὸς ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου. 31 ὁ δὲ Μωϋσῆς τῷ Ἀβραὰμ, ηὔξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἵδων ἐθαύμαζε τὸ ὄραμα· προσερχομένου ἐν Αἴγυπτῳ, 18 ἀχρις οὗ ἀνέστη βασιλεὺς δὲ αὐτοῦ κατανοήσαι ἐγένετο φωνὴ Κυρίου ἔτερος, ὃς οὐκ ἤδει τὸν Ἰωσήφ. 19 οὗτος πρὸς αὐτόν· 32 ἐγὼ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσε ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν τοῦ ποιεῖν ἕκθετα τὰ Ἱακώβ. ἔντρομος δὲ γενόμενος Μωϋσῆς βρέφη αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι· οὐκ ἐτόλμα κατανοήσαι. 33 εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ 20 ἐν ὡς καιρῷ ἐγέννηθη Μωϋσῆς, καὶ Κύριος λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου. ἦν ἀστεῖος τῷ Θεῷ· ὃς ἀνετράφη μῆνας ὁ γάρ τόπος ἐν ὡς ἔστηκας γῇ ἀγίᾳ ἐστίν. τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. 21 34 ἵδων εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου ἐκτεθέντα δὲ αὐτὸν ἀνείλετο αὐτὸν ἡ τοῦ ἐν Αἴγυπτῳ καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν θυγάτηρ Φαραὼ καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἥκουσα, καὶ κατέβην ἔξελέσθαι αὐτούς· ἔαυτῃ εἰς νίον. 22 καὶ ἐπαιδεύθη Μωϋσῆς καὶ νῦν δεῦρο ἀποστελὼ σε εἰς Αἴγυπτον. πάσῃ σοφίᾳ Αἴγυπτίων, ἦν δὲ δυνατὸς ἐν 35 Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν δὲ ἡρνήσαντο λόγοις καὶ [ἐν] ἔργοις. 23 Ὡς δὲ ἐπληροῦτο εἰπόντες· τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ αὐτῷ τεσσαρακονταετής χρόνος, ἀνέβη δικαστήν; τοῦτον ὁ Θεὸς ἄρχοντα καὶ εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς λυτρωτὴν ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς νίοὺς Ἰσραὴλ. 24 τοῦ δοφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. 36 οὗτος καὶ ἵδων τινα ἀδικούμενον ἡμύνατο, καὶ ἔξήγαγεν αὐτοὺς ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐποιήσατο ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ ἐν γῇ Αἴγυπτῳ καὶ ἐν Ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ καὶ πατάξας τὸν Αἴγυπτιον. 25 ἐνόμιζε δὲ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσαράκοντα. 37 οὗτος συνιέναι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ δτὶ ὁ Θεὸς ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς νίοῖς Ἰσραὴλ· διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν· προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς οἱ δὲ οὐ συνῆκαν. 26 τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ὥφθη αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ συνήλασεν ἀκούσεσθε]. 38 οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπών· ἄνδρες, ἀδελφοί τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου ἐστε ὑμεῖς· ἵνα τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; 27 δὲ τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰπών· τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν δοῦναι ἡμῖν. 39 ὡς οὐκ ἡθέλησαν ὑπῆκοοι ἐφ' ἡμῶν; 28 μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλ' ἀπώσαντο δν τρόπον ἀνείλεις χθὲς τὸν Αἴγυπτιον; καὶ ἐστράφησαν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν εἰς 29 ἔφυγε δὲ Μωϋσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ Αἴγυπτον 40 εἰπόντες τῷ Ἀαρών· ποίησον καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ, οὗ ἡμῖν θεοὺς οἱ προπορεύσονται ἡμῶν· ὁ γάρ

Μωϋσῆς οὗτος ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς **41** καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις γεγένησθε· **53** οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον ἐκείναις καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ, εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε. καὶ εὑφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν **54** Ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς αὐτῶν. **42** ἔστρεψε δὲ ὁ Θεὸς καὶ παρέδωκεν καρδίαις αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὄδόντας αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, ἐπ' αὐτόν. **55** ὑπάρχων δὲ πλήρης Πνεύματος καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν· Ἅγιοι, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδε δόξαν μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἔτη Θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἴκος Ἰσραήλ; Θεοῦ, **56** καὶ εἶπεν· ἵδοὺ θεωρῶ τοὺς **43** καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ οὐρανοὺς ἀνεῳγμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ καὶ τὸ ἀστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥεμφάν, τοὺς ἀνθρώπους ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ ἐστῶτα. **57** τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς· κράζαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλώνος. **44** ὥτα αὐτῶν καὶ ὤρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν αὐτόν, **58** καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ ἐλιθοβόλουν. καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν ἴματια [αὐτῶν] παρὰ τοὺς πόδας νεανίου τύπον δὲν ἐωράκει· **45** ἦν καὶ εἰσήγαγον καλούμένου Σαύλου, **59** καὶ ἐλιθοβόλουν διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα· ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν ὃν ἔξωσεν ὁ Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. **60** θεὶς Θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, δὲ τὰ γόνατα ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ· Κύριε, ἔως τῶν ἡμερῶν Δαυΐδ· **46** δὲς εὗρε χάριν μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἀμαρτίαν ταύτην. ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἡτήσατο εύρειν καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη. Σαῦλος δὲ ἦν σκήνωμα τῷ Θεῷ Ἱακώβ. **47** Σολομὼν δὲ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. ὡκοδόμησεν αὐτῷ οἴκον. **48** ἀλλ' οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης λέγει· **49** ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου· ποιῶν οἴκον οἰκοδομήσετέ μοι, λέγει Κύριος, ἡ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου; **50** οὐχὶ ἡ χείρ μου ἐποίησε ταῦτα πάντα; **51** Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ωσίν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ Πνεύματι τῷ Ἅγιῳ ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. **52** τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ ἀπέκτειναν τοὺς **8** Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις πάντες δὲ διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστόλων. **2** συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ ἐποίησαν κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ. **3** Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακήν. **4** Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. **5**

Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς πόλιν τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων Σαμαρείας ἐκήρυξεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν. δίδοται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον, προσήνεγκεν 6 προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις αὐτοῖς χρήματα 19 λέγων· δότε κάμοι ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ τὴν ἔξουσίαν ταύτην, ὅντα ὡς ἐὰν ἐπιθῶ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα τὰς χεῖρας λαμβάνῃ Πνεῦμα Ἀγιον. 20 ἂν ἐποίει. 7 πολλῶν γὰρ τῶν ἔχοντων Πέτρος δὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν· τὸ ἀργύριον πνεύματα ἀκάθαρτα βιῶντα φωνῇ μεγάλῃ σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, δτὶ τὴν ἔξιρχετο, πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ δωρεὰν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν, 8 καὶ ἐγένετο κτᾶσθαι. 21 οὐκ ἔστι σοι μερὶς οὐδὲ κλῆρος χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. 9 ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· ἡ γὰρ καρδία σου Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι Σίμων προϋπῆρχεν οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 22 ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἔξιστῶν τὸ μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναί τινα καὶ δεήθητι τοῦ Θεοῦ εἰς ἄρα ἀφεθήσεται σοι ἔαυτὸν μέγαν· 10 ὡς προσεῖχον πάντες ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου· 23 εἰς γὰρ χολὴν ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου λέγοντες οὗτός πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὄρῳ σε ὄντα. ἔστιν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη. 11 24 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπε· δεήθητε προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ ἱκανῷ χρόνῳ ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεὸν ὅπως ταῖς μαγείαις ἔξεστακέναι αὐτούς. 12 ὅτε δὲ μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὅντας εἰρήκατε. 25 Οἱ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένω μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου ὑπέστρεψαν εἰς ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο Ἱερουσαλήμ, πολλάς τε κώμας τῶν ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. 13 ὁ δὲ Σίμων Σαμαρείτῶν εὐηγγελίσαντο. 26 Ἀγγελος καὶ αὐτὸς ἐπίστευσε, καὶ βαπτισθεὶς ἦν δὲ Κυρίου ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον λέγων· προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, θεωρῶν τε ἀνάστηθι καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν δυνάμεις καὶ σημεῖα γινόμενα ἔξιστατο. ἐπὶ τὴν ὄδον τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ 14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἱερουσαλήμ εἰς Γάζαν· αὕτη ἔστιν ἔρημος. ἀπόστολοι δὲ τοῦ δέδεκτα ή Σαμάρεια τὸν 27 καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη. καὶ ἴδού ἀνὴρ λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς Αἰθίοψ εύνοοῦχος δυνάστης Κανδάκης τῆς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην· 15 οἵτινες βασιλίσσης Αἰθιόπων, δις ἦν ἐπὶ πάσης τῆς καταβάντες προσηγάντο περὶ αὐτῶν ὅπως γάζης αὐτῆς, δις ἐληλύθει προσκυνήσων λάβωσι Πνεῦμα Ἀγιον· 16 οὕπω γὰρ ἦν εἰς Ἱερουσαλήμ, 28 ἦν τε ὑποστρέψων καὶ ἐπ' οὐδὲνι αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ, καὶ δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα ἀνεγίνωσκε τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. 29 τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. 17 τότε ἐπετίθουν τὰς εἴπε δὲ τὸ Πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ πρόσελθε χεῖρας ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον Πνεῦμα καὶ κολλήθητι τῷ ἄρματι τούτῳ. 30 Ἀγιον. 18 ἴδων δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς προσδραμάων δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ

ἀναγινώσκοντος τὸν προφήτην Ἡσαΐαν, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ 2 ἡτήσατο παρ' καὶ εἶπεν ἄρα γε γινώσκεις ἂναγινώσκεις; αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς 31 ὁ δὲ εἶπε· πῶς γὰρ ἀν δυναίμην, ἐὰν μή τις συναγωγάς, ὅπως ἐάν τινας εὕρῃ τῆς ὁδηγήση με; παρεκάλεσέ τε τὸν Φίλιππον ὁδοῦ ὄντας, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. 32 ὁ δὲ περιοχὴ δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. 3 ἐν τῆς γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν ἣν αὐτῇ ὡς δὲ τῷ πορεύεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἥχθη· καὶ ὡς ἀμνὸς τῇ Δαμασκῷ, καὶ ἔξαίφνης περιήστραψεν ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος, αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, 4 καὶ πεσὼν οὗτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. 33 ἐν τῇ ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ· ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἥρθη· τὴν Σαούλ Σαούλ, τί με διώκεις; 5 εἶπε δέ· τίς εἰ, δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται; ὅτι αἴρεται κύριε; ὁ δὲ Κύριος εἶπεν ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ ἀυτοῦ. 34 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ δὲ σὺ διώκεις· 6 ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἰσελθε ὁ εὔνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπε· δέομαί σου, εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεται σοι τί σε περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο; περὶ δὲ ποιεῖν. 7 οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες ἔαυτοῦ ἡ περὶ ἑτέρου τινός; 35 ἀνοίξας δὲ ὁ αὐτῷ εἰστήκεισαν ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξάμενος φωνῆς, μηδένα δὲ θεωροῦντες. 8 ἡγέρθη ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνεψημένων αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. 36 ὡς δὲ ἐπορεύοντο τε τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδένα ἔβλεπε· κατὰ τὴν ὁδὸν, ἥλθον ἐπί τι ὕδωρ, καὶ χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς φησιν ὁ εὔνοῦχος· ἵδοὺ ὕδωρ· τί κωλύει Δαμασκόν. 9 καὶ ἣν ἡμέρας τρεῖς μὴ με βαπτισθῆναι; 37 [εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος· βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν. 10 εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔξεστιν. Ἡν δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε· πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ Ἀνανίας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος Θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.] 38 καὶ ἐν ὀράματι Ἀνανίᾳ. ὁ δὲ εἶπεν· ἵδοὺ ἐγώ, ἐκέλευσε στῆναι τὸ ἄρμα, καὶ κατέβησαν Κύριε. 11 ὁ δὲ Κύριος πρὸς αὐτόν· ἀναστὰς ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὃ τε Φίλιππος καὶ ὁ πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην εὐνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. 39 ὅτε δὲ εὐθεῖαν καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, Πνεῦμα Κυρίου ὀνόματι Ταρσέα· ἵδοὺ γὰρ προσεύχεται, ἥρπασε τὸν Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν 12 καὶ εἶδεν ἐν ὀράματι ἄνδρα ὀνόματι οὐκέτι ὁ εὔνοῦχος ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν Ἀνανίᾳν εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ αὐτοῦ χαίρων. 40 Φίλιππος δὲ εὐρέθη εἰς χεῖρα, ὅπως ἀναβλέψῃ. 13 ἀπεκρίθη δὲ Ἀζωτον, καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς Ἀνανίας· Κύριε, ἀκήκοα ἀπὸ πολλῶν περὶ πόλεις πάσας ἔως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἐποίησε τοῖς Καισάρειαν.

ἀγίοις σου ἐν Ἱερουσαλήμ· 14 καὶ ὥδε ἔχει

9 Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ ἔξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων δῆσαι πάντας φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. 15 εἶπε

δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος· πορεύου, δτὶ σκεῦος πιστεύοντες δτὶ ἐστὶ μαθητής. 27 Βαρνάβας ἐκλογῆς μοί ἐστιν οὗτος τοῦ βαστάσαι τὸ δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν ἥγαγε πρὸς τοὺς δονομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν σίων τε Ἰσραὴλ· 16 ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω τῇ ὁδῷ εἶδε τὸν Κύριον καὶ δτὶ ἐλάλησεν αὐτῷ δσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὄνοματός μου αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο παθεῖν. 17 Ἀπῆλθε δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῷ ὄνοματι τοῦ Ἰησοῦ. 28 καὶ ἦν μετ' εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος τὰς χεῖρας εἴπε· Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ Κύριος ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ἀπέσταλκε με, Ἰησοῦς ὁ ὁφθείς σοι ἐν τῇ ὄνοματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, 29 ἐλάλει τε ὁδῷ ἦ ἥρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῆς καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ Πνεύματος Ἅγιου. 18 καὶ εὐθέως ἀπέπεσον ἐπεχείρουν αὐτὸν ἀνελεῖν. 30 ἐπιγνόντες δὲ ἀπὸ τῶν ὁφθαλμῶν αὐτοῦ ὡσεὶ λεπίδες, οἱ ἀδελφοὶ κατίγαγον αὐτὸν εἰς Καισάρειαν ἀνέβλεψέ τε, καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη, καὶ καὶ ἔξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν. 31 λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυσεν. 19 Ἐγένετο δὲ Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς ὁ Σαῦλος μετὰ τῶν δοντων ἐν Δαμασκῷ Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχον μαθητῶν ἡμέρας τινάς, 20 καὶ εὐθέως ἐν εἰρήνην οἰκοδομούμεναι καὶ πορευόμεναι ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυξε τὸν Ἰησοῦν δτὶ τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. 21 ἐξίσταντο τοῦ Ἅγιου Πνεύματος ἐπληθύνοντο. 32 δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον· οὐχ Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας ἐν Ἱερουσαλήμ κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἀγίους τοὺς τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ δονομα τοῦτο, καὶ κατοικοῦντας Λύδδαν. 33 εῦρε δὲ ἐκεῖ ὥδε εἰς τοῦτο ἐλήλυθεν, ἵνα δεδεμένους ἀνθρωπόν τινα Αἰνέαν ὄνοματι, ἔξ ἐτῶν αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; 22 Σαῦλος ὁκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραβάττῳ, ὃς ἦν δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο καὶ συνέχυνε παραλελυμένος. 34 καὶ εἴπεν αὐτῷ ὁ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Πέτρος· Αἰνέα, ιᾶταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός· Δαμασκῷ, συμβιβάζων δτὶ οὗτός ἐστιν ἀνάστηθι καὶ στρῶσον σεαυτῷ. καὶ εὐθέως ὁ Χριστός. 23 ως δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἀνέστη. 35 καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ ίκαναί, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι κατοικοῦντες Λύδδαν καὶ τὸν Σάρωνα, ἀνελεῖν αὐτὸν· 24 ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαῦλῷ ἡ οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον. 36 Ἐν ἐπιβούλῃ αὐτῶν. παρετήρουν τε τὰς πύλας Ἰόπηη δέ τις ἦν μαθήτρια ὄνοματι Ταβιθά, ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσι· ἡ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦν 25 λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτὸς πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν καθῆκαν διὰ τοῦ τείχους χαλάσαντες ἐν ᾧ ἐποίει. 37 ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις σπυρίδι. 26 Παραγενόμενος δὲ ὁ Σαῦλος ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· εἰς Ἱερουσαλήμ ἐπειρᾶτο κολλᾶσθαι τοῖς λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ. μαθηταῖς· καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ 38 ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδης τῇ Ἰόπηῃ οἱ

μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ᾧ ἐστιν οἰκία αὐτῇ, ἀπέστειλαν [δύο ἄνδρας] πρὸς αὐτὸν παρὰ θάλασσαν. 7 ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ παρακαλοῦντες μὴ ὀκνῆσαι διελθεῖν ἔως ἄγγελος ὁ λαλῶν τῷ Κορνηλίῳ, φωνήσας αὐτῶν. 39 ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν δύο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ καὶ στρατιώτην αὐτοῖς δὸν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς εὔσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ, 8 καὶ τὸ ὑπερῷον, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι ἔξηγησάμενος αὐτοῖς ἄπαντα, ἀπέστειλεν αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. 9 Τῇ δὲ ἐπαύριον χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν ὁδοιπορούντων ἐκείνων καὶ τῇ πόλει οὖσα ἡ Δορκάς, 40 ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ἐγγιζόντων ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα ὁ Πέτρος θεὶς τὰ γόνατα προσηύξατο, καὶ προσεύξασθαι περὶ ὕραν ἔκτην. 10 ἐγένετο ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπε· Ταβιθά, δὲ πρόσπεινος καὶ ἥθελε γεύσασθαι ἀνάστηθι. ἡ δὲ ἡνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς παρασκευαζόντων δὲ ἐκείνων ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἴδουσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισε. αὐτὸν ἔκστασις, 11 καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν 41 δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν, ἀνεῳγμένον καὶ καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν φωνήσας δὲ τοὺς ἀγίους καὶ τὰς χήρας σκεύδος τι ὡς ὅθόνην μεγάλην, τέσσαροι παρέστησεν αὐτήν ζῶσαν. 42 γνωστὸν δὲ ἀρχαῖς δεδεμένον καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόππης, καὶ πολλοὶ γῆς, 12 ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ τετράποδα ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν Κύριον. 43 Ἐγένετο δὲ τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἔρπετά καὶ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ παρά τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. 13 καὶ ἐγένετο τινὶ Σίμωνι βυρσεῖ.

φωνὴ πρὸς αὐτόν· ἀναστάς, Πέτρε, θῦσον

10 Ἀνὴρ δέ τις ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἐκατοντάρχης ἐκ σπείρης Κύριε· ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, 2 εὐσεβῆς καὶ ἀκάθαρτον. 15 καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου φοβούμενος τὸν Θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ πρὸς αὐτόν· ἀ δὲ Θεὸς ἐκαθάρισε σὺ μὴ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ κοίνου. 16 τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, λαῷ καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ διὰ παντός, καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν 3 εἶδεν ἐν ὁράματι φανερῶς ὥσει ὕραν οὐρανόν. 17 Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ἐνάτην τῆς ἡμέρας ἄγγελον τοῦ Θεοῦ δὲ Πέτρος τί ἄν εἴη τὸ ὅραμα δὲ εἶδε, εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ εἰπόντα αὐτῷ· καὶ ἴδού οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Κορνήλιε. 4 ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ τοῦ Κορνηλίου διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν ἔμφοβος γενόμενος εἶπε· τί ἐστι, κύριε; Σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα, 18 εἶπε δὲ αὐτῷ· αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ καὶ φωνήσαντες ἐπιυνθάνοντο εἰς Σίμων ὁ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 5 καὶ νῦν πέμψον εἰς τοῦ ὁράματος εἶπεν αὐτῷ τὸ Πνεῦμα· ἐπικαλούμενον Πέτρον· 6 οὗτος ξενίζεται

19 τοῦ δὲ Πέτρου διενθυμουμένου περὶ ἕντες [τρεῖς] ζητοῦσί σε· 20 ἀλλὰ

ἀναστὰς κατάβηθι καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς λαμπρῷ, 31 καί φησι Κορνήλιε, εἰσηκούσθη μηδὲν διακρινόμενος, διότι ἐγὼ ἀπέσταλκα σου ἡ προσευχὴ καὶ αἱ ἐλέημοσύναι σου αὐτούς. 21 καταβὰς δὲ Πέτρος πρὸς ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 32 πέμψον τοὺς ἄνδρας εἶπεν· ἴδοὺ ἐγὼ εἰμὶ ὃν οὗν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία δι' ἣν πάρεστε; 22 δος ἐπικαλεῖται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν οἷς δὲ εἴπον· Κορνήλιος ἔκατοντάρχης, οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν· ἀνὴρ δίκαιος καὶ φιβούμενος τὸν Θεόν, ὃς παραγενόμενος λαλήσει σοι. 33 ἔξαυτῆς μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους οὗν ἐπεμψα πρός σε, σύ τε καλῶς ἐποίησας τῶν Ἰουδαίων, ἔχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου παραγενόμενος. νῦν οὗν πάντες ἡμεῖς ἀγίοι μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πάρεσμεν ἀκοῦσαι πάντα αὐτοῦ καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. τὰ προστεταγμένα σοι οὐ πὸ τοῦ Θεοῦ. 34 23 εἰσκαλεσάμενος οὗν αὐτοὺς ἔξενισε. Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα [αὐτοῦ] εἶπεν· Τῇ δὲ ἐπαύριον ἀναστὰς ἔξηλθε σὺν ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ αὐτοῖς, καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ ἔστι προσωπολήπτης ὁ Θεός, 35 ἀλλ' [τῆς] Ἰόπης συνῆλθον αὐτῷ, 24 καὶ τῇ ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φιβούμενος αὐτὸν καὶ ἐπαύριον εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν. ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ ὃ δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτοὺς ἔστι. 36 τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλε τοῖς συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ υἱοῖς Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ τοὺς ἀναγκαίους φίλους. 25 Ὡς δὲ ἐγένετο Ἱησοῦς Χριστοῦ οὗτός ἔστι πάντων Κύριος· τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας 37 ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ' αὐτῷ ὁ Κορνήλιος πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς προσεκύνησεν. 26 ὃ δὲ Πέτρος αὐτὸν ἤγειρε Γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν λέγων· ἀνάστηθι· κάγὼ αὐτὸς ἀνθρωπός Ἰωάννης, 38 Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ, ὃς εἰμι. 27 καὶ συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθε, ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Θεὸς Πνεύματι Ἅγιῳ καὶ καὶ εὐρίσκει συνεληλυθότας πολλούς, 28 δυνάμει, ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ὑμενος ἔφη τε πρὸς αὐτούς ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ ἀθέμιτον ἔστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι διαβόλου, ὅτι ὁ Θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ· 39 καὶ ἦ προσέρχεσθαι ἀλλοφύλω· καὶ ἐμοὶ ὃ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες πάντων ὡν ἐποίησεν Θεὸς ἔδειξε μηδένα κοινὸν ἦ ἀκάθαρτον ἐν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν λέγειν ἀνθρωπον· 29 διὸ καὶ ἀναντιρρήτως Ἱερουσαλήμ· ὃν καὶ ἀνεῖλον κρεμάσαντες ἥλθον μεταπεμφθείς. πυνθάνομαι οὖν τίνι ἐπὶ ξύλου. 40 τοῦτον ὁ Θεὸς ἤγειρε τῇ τρίτῃ λόγῳ μετεπέμψασθε με; 30 καὶ ὁ Κορνήλιος ἡμέρα καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, ἔφη· ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης 41 οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσι τοῖς τῆς ὥρας ἥμην νηστεύων, καὶ τὴν ἐνάτην προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡμῖν, ὥραν προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου· καὶ οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ ἵδοὺ ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιον μου ἐν ἐσθῆτι μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· 42

καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρῦξαι τῷ λαῷ γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἔρπετά καὶ τὰ
καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ πετεινὸς τοῦ οὐρανοῦ. 7 ἥκουσα δὲ φωνῆς
ώρισμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κριτὴς ζώντων λεγούσης μοι ἀναστάς, Πέτρε, θῦσον καὶ
καὶ νεκρῶν. 8 τούτῳ πάντες οἱ προφῆται φάγε. 9 εἶπον δέ· μηδαμῶς, Κύριε· ὅτι πᾶν
μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν ἀμαρτιῶν λαβεῖν διὰ κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν
τοῦ ὄντος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς τὸ στόμα μου. 10 ἀπεκρίθη δέ μοι φωνὴ
εἰς αὐτόν. 11 Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· ἂ δὲ Θεὸς
τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ ἐκαθάρισε σὺ μὴ κοίνου. 12 τοῦτο δὲ ἐγένετο
Ἄγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν ἐπὶ τρίς, καὶ πάλιν ἀνεσπάσθη ἀπαντα εἰς
λόγον. 13 καὶ ἔξεστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς τὸν οὐρανόν. 14 καὶ ἴδοὺ ἔξαυτης τρεῖς
πιστοὶ ὅσοι συνῆλθον τῷ Πέτρῳ, ὅτι ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾧ
καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου ἡμην, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας πρός
Πνεύματος ἐκκέχυται· 15 ἥκουν γὰρ αὐτῶν με. 16 εἶπε δέ μοι τὸ Πνεῦμα συνελθεῖν
λαλοῦντων γλώσσαις καὶ μεγαλυνόντων αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμενον. ἦλθον δὲ
τὸν Θεόν. 17 τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος· σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἔξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ
μήτι τὸ ὕδωρ κωλῦσαι δύναται τις τοῦ μὴ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἴκον τοῦ ἀνδρός. 18
βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ Πνεῦμα ἀπίγγειλέ τε ἡμῖν πῶς εἶδε τὸν ἄγγελον
τὸ Ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς; 19 ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα
προσέταξε τε αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν τῷ αὐτῷ ἀπόστειλον εἰς Ἰόπην ἄνδρας καὶ
ὄντος τοῦ Κυρίου. τότε ἤρωτησαν αὐτὸν μετάπεμψαι Σύμωνα τὸν ἐπικαλούμενον
ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

Πέτρον, 20 δὲ λαλήσει ῥήματα πρός σε,

ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἰκός σου. 21

ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν
ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον
τοῦ Θεοῦ. 2 καὶ ὅτε ἀνέβη Πέτρος
εἰς Ἱεροσόλυμα, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν
οἱ ἐκ περιτομῆς 3 λέγοντες ὅτι πρὸς
ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας εἰσῆλθες
καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. 4 ἀρξάμενος δὲ ὁ
Πέτρος ἔξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων· 5
ἐγὼ ἡμην ἐν πόλει Ἰόπη προσευχόμενος,
καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὅραμα, καταβαῖνον
σκεῦός τι ὡς ὁθόνην μεγάλην τέσσαροι
ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ
ἥλθεν ἄχρις ἐμοῦ. 6 εἰς ἣν ἀτενίσας
κατενόουν, καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς

Χριστόν, ἐγὼ δὲ τίς ἡμην δυνατὸς κωλῦσαι

τὸν Θεόν; 18 ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν

καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν λέγοντες ἄρα γε καὶ

τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν ἔδωκεν

εἰς ζωήν. 19 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ

τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ

διηγήθον ἔως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Ἀντιοχείας, μηδὲν λαλοῦντες τὸν λόγον Σαύλου.

εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. 20 Ἡσαν δέ τινες **12** Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν ἔξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάλουν κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. 2 πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς, εὐαγγελιζόμενοι ἀνεῖλε δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου τὸν Κύριον Ἰησοῦν. 21 καὶ ἦν χεὶρ μαχαίρᾳ. 3 καὶ ἴδων ὅτι ἀρεστόν ἐστι Κυρίου μετ' αὐτῶν, πολύς τε ἀριθμὸς τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον. Πέτρον ἥσαν δὲ αἱ ἡμέραι τῶν ἀζύμων. 22 Ἡκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὕτα τῆς 4 ὃν καὶ πιάσας ἔθετο εἰς φυλακήν, ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν, παραδοὺς τέσσαρις τετραδίοις στρατιωτῶν καὶ ἔξαπέστειλαν Βαρνάβαν διελθεῖν ἔως φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ Ἀντιοχείας: 23 ὃς παραγενόμενος καὶ ἴδων πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. 5 ὁ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἔχάρη, καὶ παρεκάλει μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ· πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενὴς γινομένη ὑπὸ τῆς τῷ Κυρίῳ, 24 ὅτι ἦν ἀνήρ ἀγαθὸς καὶ ἐκκλησίας πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. 6 πλήρης Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως· Ὄτε δὲ ἔμελλεν αὐτὸν προάγειν ὁ Ἡρώδης, καὶ προσετέθη ὅχλος ἱκανὸς τῷ Κυρίῳ. τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος 25 ἔξηλθε δὲ εἰς Ταρσὸν ὁ Βαρνάβας μεταξὺ δύο στρατιωτῶν δεδεμένος ἀλύσεσι ἀναζητῆσαι Σαῦλον, καὶ εὑρὼν αὐτὸν δυσί, φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν ἥγαγεν [αὐτὸν] εἰς Ἀντιόχειαν. 26 ἐγένετο τὴν φυλακήν. 7 καὶ ἴδον ἄγγελος Κυρίου δὲ αὐτοὺς ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι [ἐν] ἐπέστη καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι· τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὅχλον ἱκανόν, πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου χρηματίσαι τε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς ἥγειρεν αὐτὸν λέγων· ἀνάστα ἐν τάχει. μαθητὰς Χριστιανούς. 27 Ἐν ταύταις δὲ καὶ ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων χειρῶν. 8 εἶπε τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν· προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν· 28 ἀναστὰς δὲ περιζωσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλια σου. εἰς ἔξ αὐτῶν ὄνόματι Ἀγαβος ἐσήμανε ἐποίησε δὲ οὕτω. καὶ λέγει αὐτῷ· περιβαλοῦ διὰ τοῦ Πνεύματος λιμὸν μέγαν μέλλειν τὸ ἴματιόν σου καὶ ἀκολούθει μοι. 9 καὶ ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ὅστις ἔξελθὼν ἥκολούθει αὐτῷ, καὶ οὐκ ἤδει ὅτι καὶ ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος. 29 τῶν ἀληθές ἐστι τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου, δὲ μαθητῶν καθὼς ἡύπορεῖτο τις, ὡρισαν ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν. 10 διελθόντες ἔκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν ἥλθον κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· 30 ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν τὴν φέρουσαν δὲ καὶ ἐποίησαν ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς εἰς τὴν πόλιν, ἥτις αὐτομάτῃ ἥνοιχθη αὐτοῖς, καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ρύμην

μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. 21 τακτῇ δὲ αὐτοῦ. 11 καὶ ὁ Πέτρος γενόμενος ἐν ἑαυτῷ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα εἶπε· νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἔξαπέστειλε βασιλικὴν καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος Κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἔξειλετο ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς. 22 ὁ δὲ δῆμος με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου καὶ πάσης τῆς ἐπεφώνει· Θεοῦ φωνὴ καὶ οὐκ ἀνθρώπου. προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. 12 23 παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος συνιδὼν τε ἥλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας Κυρίου ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκε τὴν δόξαν τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου τῷ Θεῷ, καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος Μάρκου, οὗ ἦσαν ίκανοὶ συνηθροισμένοι ἔξεψυξεν. 24 Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανε καὶ προσευχόμενοι. 13 κρούσαντος δὲ καὶ ἐπληθύνετο. 25 Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος προσῆλθε ὑπέστρεψαν ἐξ Ἱερουσαλήμ πληρώσαντες παιδίσκη ὑπακοῦσαι ὀνόματι ὢρόδη, 14 τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες καὶ καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μᾶρκον.

ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξε τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπῆγγειλεν ἔσταναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. 15 οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον· μαίνῃ. ἡ δὲ δισχυρίζετο οὗτως ἔχειν. οἱ δὲ ἔλεγον· ὁ ἄγγελος αὐτοῦ ἐστιν. 16 ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρούσων. ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτὸν καὶ ἔξεστησαν.

17 κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ὁ Κύριος ἔξήγαγεν αὐτὸν ἐκ τῆς φυλακῆς, εἶπε δέ· ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ ἔξελθων ἐπορεύθη εἰς ἔτερον τόπον. 18 Γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. 19 Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὑρών, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι, καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν διέτριβεν.

20 Ἡν δὲ Ἡρώδης θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις ὁμοθυμαδόν τε παρῆσαν πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως ἥτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν

13 Ἡσαν δέ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὃ τε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ ἐπικαλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναήν τε Ἡρώδου τοῦ τετράρχου σύντροφος καὶ Σαῦλος. 2 λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστεύοντων εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον ἀφορίσατε δῆ μοι τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. 3 τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες αὐτοῖς τὰς χειρας ἀπέλυσαν. 4 Οὗτοι μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἀγίου κατῆλθον εἰς τὴν Σελεύκειαν, ἐκεῖθέν τε ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον, 5 καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι κατήγελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. 6 Διελθόντες δὲ τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου εὗρόν τινα μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον ὃ ὄνομα Βαριησοῦς, 7 ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ

συνετῷ. οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, **18** καὶ ὡς καὶ Σαῦλον ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τεσσαρακονταετῆ χρόνον ἐτροποφόρησεν τοῦ Θεοῦ. **8** ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, **19** καὶ καθελών ἔθνη ὁ μάγος — οὕτω γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ἐπτά ἐν γῇ Χαναὰν κατεκληρονόμησεν δῆνομα αὐτοῦ — ζητῶν διαστρέψαι τὸν αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν. **20** καὶ μετὰ ταῦτα ὡς ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. **9** Σαῦλος δέ, ὁ ἔτεσι τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα ἔδωκε καὶ Παῦλος, πλησθεὶς Πνεύματος Ἅγιου καὶ κριτὰς ἔως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. **21** ἀτενίσας πρὸς αὐτὸν **10** εἶπεν· Ὡ πλήρης κάκεῖθεν ἡτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν παντὸς δόλου καὶ πάσης ἥφαδιουργίας, υἱὸν αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κίς, ἄνδρα διαβόλου, ἐχθρὸν πάσης δικαιοσύνης, οὐ ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἔτη τεσσαράκοντα· **22** παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἥγειρεν αὐτοῖς τὸν εὐθείας; **11** καὶ νῦν ἵδον χεὶρ Κυρίου ἐπὶ σέ, Δαυὶδ εἰς βασιλέα, ὃς καὶ εἶπε μαρτυρήσας· καὶ ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι εὗρον Δαυὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ καιροῦ. παραχρῆμα δὲ ἐπεσεν ἐπ’ αὐτὸν τὴν καρδίαν μου, δις ποιήσει πάντα τὰ ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει θελήματά μου. **23** τούτου ὁ Θεὸς ἀπὸ χειραγωγούς. **12** τότε ἵδων ὁ ἀνθύπατος τοῦ σπέρματος κατ’ ἐπαγγελίαν ἥγαγε τὸ γεγονὸς ἐπίστευσεν, ἐκπλησσόμενος ἐπὶ τῷ Ἰσραὴλ σωτηρίαν, **24** προκηρύξαντος τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου. **13** Ἀναχθέντες δὲ Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἥλθον αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας· Ἰωάννης δὲ Ἰσραὴλ. **25** ὡς δὲ ἐπλήρουν ὁ Ἰωάννης ἀποχωρήσας ἀπ’ αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς τὸν δρόμον, ἔλεγε· τίνα με ὑπονοεῖτε Ἱεροσόλυμα. **14** Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ εἴναι; οὐκ εἰμὶ ἐγώ, ἀλλ’ ἵδον ἔρχεται μετ’ τῆς Πέργης παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν ἐμὲ οὖν οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν τῆς Πισιδίας, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν ποδῶν λῦσαι. **26** Ἀνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων γένους Ἀβραὰμ καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φιβούμενοι ἐκάθισαν. **15** μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ τὸν Θεόν, ὑμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν ταύτης ἀπεστάλη. **27** οἱ γὰρ κατοικοῦντες οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες· [ἐν] Ἱερουσαλήμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἄνδρες ἀδελφοί, εἰ ἔστι λόγος ἐν ὑμῖν τοῦτον ἀγνοήσαντες, καὶ τὰς φωνὰς παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. **16** τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναστὰς δὲ Παῦλος καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ ἀναγινωσκομένας κρίναντες ἐπλήρωσαν, εἶπεν ἄνδρες Ἰσραὴλ· ταῦτα καὶ οἱ φιβούμενοι **28** καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὑρόντες τὸν Θεόν, ἀκούσατε. **17** ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ ἡτήσαντο Πιλᾶτον ἀναιρεθῆναι αὐτὸν. τούτου [Ἰσραὴλ] ἔξελέξατο τοὺς πατέρας **29** ὡς δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὕψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. **30** ὁ δὲ Θεὸς ἥγειρεν

αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· 31 ὃς ὥφθη ἐπὶ ἡμέρας τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ, οἵτινες πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς προσλαοῦντες αὐτοῖς ἔπειθον αὐτοὺς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ, οἵτινές εἰσι προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ. 44 Τῷ τε μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. 32 καὶ ἐρχομένω σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην, ὅτι ταύτην 45 ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ὁ Θεὸς ἐκπεπλήρωκε τοῖς τέκνοις αὐτῶν, ἐπλήσθησαν ζήλου καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ ἡμῖν, ἀναστήσας Ἰησοῦν, 33 ὡς καὶ ἐν τῷ τοῦ Παύλου λεγομένοις ἀντιλέγοντες καὶ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ γέγραπται· νίός μου βλασφημοῦντες. 46 παρρησιασάμενοι δὲ εἴ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. 34 ὅτι ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας εἶπον· ὑμῖν ἦν δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον μέλλοντα ὑποστρέψειν εἰς διαφθοράν, τοῦ Θεοῦ ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὕτως εἴρηκεν, ὅτι δώσω ὑμῖν τὰ ὄσια οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰώνιου Δαυὶδ τὰ πιστά. 35 διὸ καὶ ἐν ἐτέρῳ ζωῆς, ἵδού στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. (aiōnios λέγει· οὐ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν **g166**) 47 οὕτω γάρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ Κύριος διαφθοράν. 36 Δαυὶδ μὲν γάρ ιδίᾳ γενεᾷ τέθεικά σε εἰς φῶς ἔθνῶν τοῦ εἶναί σε ὑπηρετήσας τῇ τοῦ Θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη εἰς σωτηρίαν ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς. 48 καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ἐδέξαντο εἶδε διαφθοράν· 37 δὸν δὲ ὁ Θεὸς ἥγειρεν, τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι οὐκ εἶδε διαφθοράν. 38 γνωστὸν οὖν ἔστω ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον· (aiōnios ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν **g166**) 49 διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ἄφεσις ἀμαρτιῶν καταγγέλλεται, 39 καὶ δι’ ὅλης τῆς χώρας. 50 οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἡδυνήθητε ἐν τῷ παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας καὶ νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι, ἐν τούτῳ τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται. 40 βλέπετε οὖν πόλεως καὶ ἐπίγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν μὴ ἐπέλθῃ ἐφ’ ὑμᾶς τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν, καὶ ἐξέβαλον προφήταις· 41 ἴδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ αὐτοὺς ἀπὸ τῶν δρίων αὐτῶν. 51 οἱ δὲ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, [ἔργον] αὐτῶν ἐπ’ αὐτοὺς ἥλθον εἰς Ἰκόνιον. 52 οἱ δὲ ὡς οὐ μὴ πιστεύσητε ἔάν τις ἐκδιηγῆται μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ Πνεύματος ὑμῖν. 42 Ἐξιόντων δὲ αὐτῶν ἐκ τῆς Ἁγίου.

συναγωγῆς [τῶν Ἰουδαίων] παρεκάλουν τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ρήματα ταῦτα. 43 λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς ἡκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων

14 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκόνιῳ κατὰ τὸ αὐτὸν εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ λαλῆσαι οὕτως ὡστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. 2 οἱ δὲ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι

ἐπίγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. 3 οἰκανὸν μὲν οὖν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν χρόνον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ ζῶντα, διὸ ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν Κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῦ, διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι αὐτοῖς· 16 ὃς ἐν ταῖς παρωχημέναις γενεαῖς διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. 4 ἐσχίσθη δὲ τὸ εἴασε πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν ἥσαν σὺν αὐτῶν· 17 καίτοι γε οὐκ ἀμάρτυρον ἔαυτὸν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. ἀφῆκεν ἀγαθοποιῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν 5 ὡς δὲ ἐγένετο ὅρμη τῶν ἐθνῶν τε καὶ ὑετοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς, 6 συνιδόντες καρδίας ὑμῶν. 18 καὶ ταῦτα λέγοντες μόλις κατέψυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν Λύστραν καὶ Δέρβην καὶ τὴν περίχωρον, αὐτοῖς. 19 Ἐπῆλθον δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας 7 κάκεῖ ἥσαν εὐαγγελιζόμενοι. 8 Καί τις καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύνατος τοῖς ποσὶν τοὺς ὄχλους καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ἔσυραν ἔξω τῆς πόλεως, νομίσαντες αὐτὸν ὑπάρχων, διὸ οὐδέποτε περιπεπατήκει. 9 τεθνάναι. 20 κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν οὗτος ἤκουσε τοῦ Παύλου λαλοῦντος· διὸ τῶν μαθητῶν ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἴδων ὅτι πίστιν ἔχει πόλιν, καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθε σὺν τῷ τοῦ σωθῆναι, 10 εἶπε μεγάλῃ τῇ φωνῇ· Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην. 21 εὐαγγελισάμενοί ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὅρθος. καὶ τε τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ μαθητεύσαντες ἤλατο καὶ περιεπάτει. 11 οἱ δὲ ὄχλοι ίκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ ἴδοντες ὃ ἐποίησεν ὁ Παῦλος ἐπῆραν τὴν Ἰκόνιον καὶ Ἀντιοχειαν, 22 ἐπιστηρίζοντες φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες· οἱ θεοὶ τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες ὅμοιοι θέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν ἡμᾶς· 12 ἐκάλουν τε τὸν μὲν Βαρνάβαν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν Δία, τὸν δὲ Παῦλον Ἐρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 23 χειροτονήσαντες δὲ ᾧν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. 13 ὃ δὲ ἱερεὺς αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ’ ἐκκλησίαν [καὶ] τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως αὐτῶν, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ, εἰς ὃν πεπιστεύκασι. ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἥθελε θύειν. 14 24 καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἥλθον ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ εἰς Παμφυλίαν, 25 καὶ λαλήσαντες ἐν Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ ἴματια αὐτῶν Πέργη τὸν λόγον κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν, εἰσεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον κράζοντες 15 26 κάκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιοχειαν, καὶ λέγοντες ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ὅθεν ἥσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ ἡμεῖς ὅμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, Θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. 27

Παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς ἐμαρτύρησεν ἐκκλησίαν ἀνίγγειλαν ὅσα ἐποίησεν ὁ αὐτοῖς δοὺς αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον Θεὸς μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἦνοιξε τοῖς ἔθνεσι καθὼς καὶ ἡμῖν, **9** καὶ οὐδὲν διέκρινε θύραν πίστεως. **28** διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρόνον μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν τῇ πίστει οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. **10** νῦν οὖν

15 Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς τί πειράζετε τὸν Θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν οὔτε Ιουδαίας ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς οἵ τι ἐὰν μὴ περιτέμνησθε τῷ ἔθει οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ήμεῖς ἴσχυσαμεν Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. **2** βαστάσαι; **11** ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι καθ' οὐδεὶς οὐδέποτε τρόπον κάκεῖνοι. **12** Ἐσίγησε δὲ πᾶν τὸ γενομένης οὗν στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτούς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καὶ τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

3 Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς λέγων ἄνδρες ἀδελφοί,

ἐκκλησίας διήρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἔθνῶν, καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς. **4** παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπεδέχθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνίγγειλάν τε ὅσα ὁ Θεὸς ἐποίησε μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἦνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύραν πίστεως. **5** Ἐξανέστησαν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἱρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως. **6** Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. **7** Πολλῆς δὲ συζητήσεως γενομένης ἀναστὰς Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτούς ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν ἐξελέξατο διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. **8**

τοῦ πειράζετε τὸν Θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ήμεῖς ἴσχυσαμεν βαστάσαι; **11** ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι καθ' οὐδεὶς οὐδέποτε τρόπον κάκεῖνοι. **12** Ἐσίγησε δὲ πᾶν τὸ πλῆθος καὶ ἥκουν Βαρνάβα καὶ Παύλου ἔξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσι δι' αὐτῶν. **13** Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ἀπεκρίθη Ἰάκωβος λέγων ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου.

14 Συμεὼν ἔξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἔθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. **15** καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς γέγραπται **16** μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυΐδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ κατεσκαμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω καὶ ἀνορθώσω αὐτήν, **17** ὅπως ἄν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει Κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα. **18** γνωστὰ ἀπ' αἰῶνός ἐστι τῷ Θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. (*aiōn g165*) **19**

διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἔθνῶν ἐπιστρέψουσιν ἐπὶ τὸν Θεόν, **20** ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἴματος. **21** Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων

κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἐπεστήριξαν. 33 ποιήσαντες δὲ χρόνον ἀναγινωσκόμενος. 22 Τότε ἔδοξε τοῖς ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. 34 [Ἐδοξε δὲ τῷ ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκλεξαμένους ἄνδρας Σίλα φίλους εἶναι αὐτοῦ.] 35 Παῦλος δὲ ἔξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν καὶ Βαρνάβᾳς διέτριβον ἐν Ἀντιόχειᾳ τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ, Ἰούδαν τὸν διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ ἐπικαλούμενον Βαρσαβῖαν καὶ Σίλαν, καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, Κυρίου. 36 Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπε 23 γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε· Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν· ἐπιστρέψαντες Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ κατὰ πᾶσαν πόλιν ἐν αἷς κατηγγείλαμεν Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἔξ ἔθνῶν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσι. 37 χαίρειν. 24 Ἐπειδὴ ἡκούσαμεν ὅτι τινὲς ἔξ Βαρνάβᾳς δὲ ἐβούλεύσατο συμπαραλαβεῖν ἡμῶν ἔξελθόντες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις τὸν Ἰωάννην τὸν ἐπικαλούμενον Μᾶρκον ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες 38 Παῦλος δὲ ἡξίου, τὸν ἀποστάντα ἀπ' περιτέμνεσθαι καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἵς οὐ αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ συνελθόντα διεστειλάμεθα, 25 ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαραλαβεῖν ὅμιοθυμαδόν, ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμψαι τοῦτον. 39 ἐγένετο οὖν παροξυσμός, ὥστε πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τὸν Βαρνάβᾳ καὶ Παύλῳ, 26 ἀνθρώποις τε Βαρνάβᾳ παραλαβόντα τὸν Μᾶρκον παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον. 40 Παῦλος δὲ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπιλεξάμενος Σίλαν ἔξηλθε, παραδοθεὶς 27 ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σίλαν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ 41 διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν αὐτά. 28 ἔδοξε γὰρ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν τῶν ἐπάναγκες τούτων, 29 ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἴματος καὶ πνικτοῦ καὶ πορνείας ἔξ ὧν διατηροῦντες ἔαυτοὺς εὑρίσκετε. ἔρρωσθε. 30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἥλθον εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν. 31 ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. 32 Ἰούδας τε καὶ Σίλας, καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες, διὰ λόγου

16 Κατήντησε δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύστραν. καὶ ἴδού μαθητής τις ἦν ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικός [τινος] Ἰουδαίας πιστῆς, πατρὸς δὲ Ἑλληνος, 2 δὲ ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. 3 τοῦτον ἡθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις· ἥδεισαν γὰρ ἄπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ ὅτι Ἔλλην

ύπηρχεν. 4 Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, λέγουσα· εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ Κυρίῳ παρεδίδουν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἴκον μου τὰ κεκριμένα ύπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ μείνατε· καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. 16 Ἐγένετο τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχὴν 5 Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα πύθωνος πίστει καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ' ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἵτις ἐργασίαν πολλὴν ἡμέραν. 6 Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν παρεῖχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη· καὶ τὴν Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέντες 17 αὕτη κατακολουθήσασα τῷ Παύλῳ ύπὸ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος λαλῆσαι τὸν καὶ τῷ Σίλᾳ ἐκραζε λέγουσα· οὗτοι οἱ λόγοι ἐν τῇ Ἀσίᾳ, 7 ἐλθόντες κατὰ τὴν ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου Μυσίαν ἐπείραζον κατὰ τὴν Βιθυνίαν εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλουσιν ἡμῖν ὅδὸν πορεύεσθαι· καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ σωτηρίας. 18 τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς Πνεῦμα. 8 παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν ἡμέρας. διαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλος καὶ κατέβησαν εἰς Τρωάδα. 9 καὶ ὅραμα διὰ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι εἶπε· παραγγέλλω τῆς νυκτὸς ὥφθη τῷ Παύλῳ· ἀνήρ τις ἦν σοι ἐν τῷ ὄνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξελθεῖν Μακεδῶν ἐστώς, παρακαλῶν αὐτὸν καὶ ἀπ' αὐτῆς. καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. 19 λέγων· διαβάς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον· Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἡμῖν. 20 ως δὲ τὸ ὅραμα εἶδεν, εὐθέως ἐλπὶς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἴλκυσαν εἰς συμβιβάζοντες ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, 20 καὶ δὲ οἱ Κύριος εὐαγγελίσασθαι αὐτούς. 11 προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς Ἀναχθέντες οὖν ἀπὸ τῆς Τρωάδος εἶπον· οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθράκην, τῇ δὲ ἡμῶν τὴν πόλιν Ἰουδαῖοι ύπαρχοντες, 21 ἐπιούσῃ εἰς Νεάπολιν, 12 ἐκεῖθέν τε εἰς καὶ καταγγέλλουσιν ἔθη ἢ οὐκ ἔξεστιν Φιλίππους, ἵτις ἐστὶ πρώτη τῆς μερίδος τῆς ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν Ῥωμαίοις Μακεδονίας πόλις κολωνία. Ἡμεν δὲ ἐν οὗσι. 22 καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῇ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς, 13 αὐτῶν. καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρρήξαντες τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξῆλθομεν ἔξω αὐτῶν τὰ ἴματια ἐκέλευον ῥαβδίζειν, τῆς πόλεως παρὰ ποταμὸν οὐ ἐνοιμίζετο 23 πολλὰς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς προσευχὴν εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες τῷ ταῖς συνελθούσαις γυναιξί. 14 καὶ τις γυνὴ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς· 24 ὄνόματι Λυδίᾳ, πορφυρόπωλις πόλεως δὲ παραγγείλαν τοιαύτην εἰληφώς ἔβαλεν Θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεόν, ἥκουεν, ἡς αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς δὲ Κύριος διήνοιξε τὴν καρδίαν προσέχειν πόδας αὐτῶν ἡσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. τοῖς λαλουμένοις ύπὸ τοῦ Παύλου. 15 ως δὲ 25 Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε Σίλας προσευχόμενοι ύμνουν τὸν Θεόν·

ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι. 26 εἰς φυλακήν· καὶ νῦν λάθρᾳ ἡμᾶς ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὃστε ἐκβάλλουσιν; οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτὸι σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου, ἡμᾶς ἔξαγαγέτωσαν. 38 ἀνίγγειλαν δὲ τοῖς ἀνεώχθησάν τε παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ ρίματα ταῦτα· καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. 27 ἔξυπνος καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ ἴδων εἰσι, 39 καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς, ἀνεῳγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, καὶ ἔξαγαγόντες ἡρώτων ἔξελθεῖν τῆς σπασάμενος μάχαιραν ἔμελλεν ἑαυτὸν πόλεως. 40 ἔξελθόντες δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν, καὶ ἴδοντες δεσμίους. 28 ἐφώνησε δὲ φωνῇ μεγάλῃ τοὺς ἀδελφοὺς παρεκάλεσαν αὐτοὺς καὶ ὁ Παῦλος λέγων· μηδὲν πράξῃς σεαυτῷ ἔξῆλθον.

κακόν· ἄπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. 29 **17** Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησε, καὶ ἔντρομος Ἀπολλωνίαν ἥλθον εἰς Θεσσαλονίκην, γενόμενος προσέπεσε τῷ Παύλῳ καὶ τῷ ὅπου ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. 2 Σίλα, 30 καὶ προαγαγών αὐτοὺς ἔξω ἔφη· κατὰ δὲ τὸ εἰώθος τῷ Παύλῳ εἰσῆλθε πρὸς κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; 31 αὐτούς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέγετο οἱ δὲ εἰπον· πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, 3 διανοίγων Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν Χριστὸν ἔδει ὁ οἰκός σου. 32 καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου καὶ πᾶσι τοῖς οὗτοῖς ἐστιν ὁ Χριστός, Ἰησοῦς δὲ ἐγὼ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 33 καὶ παραλαβὼν καταγγέλλω ὑμῖν. 4 καὶ τινες ἐξ αὐτῶν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἐπείσθησαν καὶ προσεκληρώθησαν τῷ ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ, τῶν τε σεβομένων αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα, Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος γυναικῶν τε τῶν 34 ἀναγαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἴκον πρώτων οὐκ ὀλίγαι. 5 Προσλαβόμενοι δὲ αὐτοῦ παρέθηκε τράπεζαν, καὶ ἡγαλλιάτο οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι τῶν ἀγοραίων πανοικὶ πεπιστευκώς τῷ Θεῷ. 35 Ἡμέρας τινὰς ἄνδρας πονηροὺς καὶ ὄχλοποι ἰσαντες δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ ἐθορύβουν τὴν πόλιν, ἐπιστάντες τε τῇ τοὺς ῥαβδούχους λέγοντες ἀπόλυσον τοὺς οἰκίᾳ Ἰάσονος ἔζήτουν αὐτοὺς ἀγαγεῖν εἰς ἀνθρώπους ἐκείνους. 36 ἀπίγγειλε δὲ ὁ τὸν δῆμον· 6 μὴ εὐρόντες δὲ αὐτοὺς ἔσυρον δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν τὸν Ἰάσονα καὶ τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς Παῦλον, ὅτι ἀπεστάλκασιν οἱ στρατηγοὶ ἵνα πολιτάρχας, βιώντες ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην ἀπολυθῆτε. νῦν οὖν ἔξελθόντες πορεύεσθε ἀναστατώσαντες οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρεισιν, ἐν εἰρήνῃ. 37 ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς· 7 οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων· καὶ οὗτοι δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατακρίτους, πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλον πράσσουσι, βασιλέα ἔτερον λέγοντες εἶναι,

'Ιησοῦν. 8 ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ δέξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα, 9 καὶ εἶναι· ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος εὐηγγελίζετο αὐτοῖς. 10 τε αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἀρειον πάγον ἥγανον Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ τῆς νυκτὸς λέγοντες δυνάμεθα γνῶναι τίς ἡ καινὴ ἔξεπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχή; 11 εἰς Βέροιαν, οἵτινες παραγενόμενοι εἰς ζενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς τὴν συναγωγὴν ἀπήσεαν τῶν Ιουδαίων. ἀκοὰς ἡμῶν· βουλόμεθα οὖν γνῶναι τί 12 οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν ἀνθελοι ταῦτα εἶναι. 21 Ἀθηναῖοι δὲ Θεσσαλονίκη, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ καθ' ἡμέραν ἔτερον εὐκαίρουν ἥ λέγειν τι καὶ ἀκούειν ἀνακρίνοντες τὰς γραφὰς εἰ ἔχοι ταῦτα καινότερον. 22 Σταθεὶς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ οὗτως. 12 πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν τοῦ Ἀρείου πάγου ἔφη· ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. Θεωρῶ. 23 διερχόμενος γάρ καὶ ἀναθεωρῶν 13 Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὔρον καὶ βωμὸν Ιουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο, ἀγνώστῳ Θεῷ. ὃν ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἥλθον οὖν ἀγνοοῦντες εὔσεβεῖτε, τοῦτον ἐγὼ κάκεὶ σαλεύοντες τοὺς ὄχλους. 14 εὐθέως δὲ καταγγέλλω ὑμῖν. 24 ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τότε τὸν Παῦλον ἔξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν ὑπέμενον οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς Κύριος ὑπάρχων δὲ ὅ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. 15 οἱ δὲ οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, 25 καθιστῶντες τὸν Παῦλον ἥγανον αὐτὸν οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται ἔως Ἀθηνῶν, καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς προσδεόμενός τινος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσι τὸν Σίλαν καὶ Τιμόθεον ἵνα ὡς τάχιστα ζωὴν καὶ πνοὴν κατὰ πάντα· 26 ἐποίησε ἔλθωσι πρὸς αὐτόν, ἔξήισαν. 16 Ἐν δὲ ταῖς τε ἐξ ἐνὸς αἴματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοὺς τοῦ Παύλου, κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ὀρίσας προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς θεωροῦντι κατείδωλον οὕσαν τὴν πόλιν. ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, 27 ζητεῖν 17 διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τὸν Κύριον, εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν τοῖς Ιουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ καὶ εὔροιεν, καί γε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς ἑκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. 28 ἐν αὐτῷ τοὺς παρατυγχάνοντας. 18 τινὲς δὲ τῶν γάρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν, Ἐπικουρείων καὶ τῶν Στοϊκῶν φιλοσόφων ὡς καὶ τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν συνέβαλλον αὐτῷ, καὶ τινες ἔλεγον· τί εἰρήκασι· τοῦ γάρ καὶ γένος ἐσμέν. 29 ἀνθέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; οἱ γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ οὐκ

όφείλομεν νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς ἐγώ· ἀπὸ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύομαι. 7 καὶ ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι δῆμοιον. 30 τοὺς μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδῶν ὁ ὄνοματι Ἰούστου, σεβομένου τὸν Θεόν, οὗ Θεὸς τανῦν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις ἡ οἰκία ἣν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. 8 πᾶσι πανταχοῦ μετανοεῖν, 31 διότι ἔστησεν Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσε τῷ ἡμέραν ἐν ᾧ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην Κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ὥρισε, πίστιν τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ παρασχών πᾶσιν ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ ἐβαπτίζοντο. 9 Εἶπε δὲ ὁ Κύριος δι' ὄράματος νεκρῶν. 32 ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει νεκρῶν οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπον· καὶ μὴ σιωπήσῃς, 10 διότι ἐγώ είμι μετὰ ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου. 33 σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοι τοῦ κακῶσαί καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου σε, διότι λαός ἐστί μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει αὐτῶν. 34 τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες ταύτη. 11 ἐκάθισέ τε ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας αὐτῷ ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ ἔξ διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ Ἀρεοπαγίτης καὶ γυνὴ ὄνοματι Δάμαρις Θεοῦ. 12 Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατεύοντος καὶ ἔτεροι σὺν αὐτοῖς.

18 Μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς Κόρινθον. 2 καὶ εὑρών τινα Ἰουδαῖον ὄνοματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ διατεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῆς Ῥώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς, 3 καὶ διὰ τὸ δύοτεχνον εἶναι ἔμεινε παρ' αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο· ἵσσαν γὰρ σκηνοποιὸι τῇ τέχνῃ. 4 διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, ἔπειθε τε Ἰουδαίους καὶ Ἑλληνας. 5 Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὅ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. 6 ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων ἐκτιναξάμενος τὰ ἱμάτια εἶπε πρὸς αὐτούς· τὸ αἷμα ὑμῶν

τῆς Ἀχαΐας κατεπέστησαν ὅμοιθυμαδὸν οἱ Ιουδαῖοι τῷ Παύλῳ καὶ ἥγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα, 13 λέγοντες δτὶ παρὰ τὸν νόμον οὗτος ἀναπείθει τοὺς ἀνθρώπους σέβεοθαι τὸν Θεόν. 14 μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· εἰ μὲν οὖν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥᾳδιούργημα πονηρόν, ὡς Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἀν ἡνεσχόμην ὑμῶν. 15 εἰ δὲ ζήτημά ἐστι περὶ λόγου καὶ ὄνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, δψεσθε αὐτοὶ· κριτής γὰρ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. 16 καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος. 17 ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ Ἑλληνες Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίωνι ἔμελεν. 18 Ο δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἰκανάς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα

καὶ Ἀκύλας, κειράμενος τὴν κεφαλὴν ἐν **19** Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν Ἀπολλὼ εἶναι Κεγχρεαῖς εἶχε γὰρ εὐχήν. **19** κατήντησε δὲ ἐν Κορίνθῳ Παῦλον διελθόντα τὰ εἰς Ἔφεσον, κάκείνους κατέλιπεν αὐτοῦ, ἀνωτερικὰ μέρη ἐλθεῖν εἰς Ἔφεσον· καὶ αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν εύρὼν μαθητὰς τινας **2** εἶπε πρὸς αὐτούς διελέχθη τοῖς Ἰουδαίοις. **20** ἐρωτώντων εἰ Πνεῦμα Ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες; οἱ δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι δὲ εἴπον πρὸς αὐτόν· ἀλλ’ οὐδὲ εἰ Πνεῦμα παρ’ αὐτοῖς οὐκ ἐπένευσεν, **21** ἀλλὰ Ἅγιόν ἐστιν ἡκούσαμεν. **3** εἶπέ τε πρὸς ἀπετάξατο αὐτοῖς εἰπών· δεῖ με πάντως αὐτούς· εἰς τί οὗν ἐβαπτίσθητε; οἱ δὲ εἴπον· τὴν ἑορτὴν τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα. **4** εἶπε δὲ Παῦλος· Ἱεροσόλυμα, πάλιν δὲ ἀνακάμψω πρὸς Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισε βάπτισμα μετανοίας, ὑμᾶς τοῦ Θεοῦ θέλοντος. καὶ ἀνήχθη τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ’ αὐτὸν ἀπὸ τῆς Ἐφέσου, **22** καὶ κατελθὼν εἰς ἵνα πιστεύσωσι, τοῦτ’ ἔστιν εἰς τὸν Ἰησοῦν Καισάρειαν, ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν Χριστόν. **5** ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς ἐκκλησίαν κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν, **23** καὶ τὸ δνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. **6** καὶ ἐπιθέντος ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθε διερχόμενος αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας ἤλθε τὸ καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ’ αὐτούς, ἐλάλουν τε ἐπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς. **24** γλώσσαις καὶ προεφήτευον. **7** ἦσαν δὲ οἱ Ἰουδαῖοις δέ τις Ἀπολλώς ὄνόματι, πάντες ἄνδρες ὡσεὶ δεκαδύο. **8** Εἰσελθὼν Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ κατήντησεν εἰς Ἐφέσον, δυνατὸς ὁν ἐν ταῖς μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων γραφαῖς. **25** οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. **9** ὡς τοῦ Κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει δέ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἡπείθουν καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Κυρίου, κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου· πλήθους, ἀποστάς ἀπ’ αὐτῶν ἀφώρισε τοὺς **26** οὗτος τε ἥρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ μαθητάς, καθ’ ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ συναγωγῇ. ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Ἀκύλας σχολῇ Τυράννου τινός. **10** τοῦτο δὲ ἐγένετο καὶ Πρίσκιλλα προσελάβοντο αὐτὸν καὶ ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν ὁδὸν τοῦ τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου Θεοῦ. **27** βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν [Ἰησοῦ], Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλληνας. **11** εἰς τὴν Ἀχαΐαν προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοί Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ἐποίει ὁ Θεὸς ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν· διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, **12** ὥστε καὶ ἐπὶ ὃς παραγενόμενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς τοὺς ἀσθενοῦντας ἐπιφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ πεπιστευκόσι διὰ τῆς χάριτος· **28** εὐτόνως χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια καὶ γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ’ αὐτῶν τὰς νόσους, ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν τά τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι Χριστὸν Ἰησοῦν.

ἀπ’ αὐτῶν. **13** Ἐπεχείρησαν δέ τινες ἀπὸ

τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἔξορκιστῶν ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. 24 Δημήτριος ὁνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα γάρ τις ὄνόματι, ἀργυροκόπος, ποιῶν τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ναοὺς ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος παρείχετο τοῖς λέγοντες ὅρκίζομεν ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν τεχνίταις ἐργασίαν οὐκ ὀλίγην· 25 οὖς δὲ Παῦλος κηρύσσει. 14 ἦσαν δέ τινες συναθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα υἱὸι Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἐπτὰ οἱ ἐργάταις εἶπεν· ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ τοῦτο ποιοῦντες. 15 ἀποκριθὲν δὲ τὸ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῶν ἐστι, πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπε· τὸν Ἰησοῦν 26 καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον γινώσκω καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι· ὑμεῖς Ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ δὲ τίνες ἐστε; 16 καὶ ἐφαλλόμενος ἐπ’ Παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν ἵκανὸν αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος, ἐνῷ ἦν τὸ πνεῦμα ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν τὸ πονηρόν, καὶ κατακυριεύσας αὐτῶν γινόμενοι. 27 οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἵσχυσε κατ’ αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν, ἀλλὰ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος ιερὸν ἐκείνου. 17 τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν εἰς οὐθὲν λογισθῆναι, μέλλειν τε καὶ Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησι τοῖς κατοικοῦσι καθαιρεῖσθαι τὴν μεγαλειότητα αὐτῆς, τὴν Ἐφεσον, καὶ ἐπέπεσε φόβος ἐπὶ ἦν ὅλη ἡ Ἀσία καὶ η ὥρα μόνη σέβεται. πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα 28 ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ· 18 πολλοί τε τῶν θυμοῦ ἔκραζον λέγοντες· μεγάλη ἡ Ἀρτεμις πεπιστευκότων ἥρχοντο ἔξομολογούμενοι Ἐφεσίων. 29 καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις ὅλη καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. τῆς συγχύσεως, ὕρμησάν τε ὄμοιθυμαδὸν 19 ἵκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων εἰς τὸ θέατρον συναρπάσαντες Γάϊον συνενέγκαντες τὰς βίβλους κατέκαιον καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας, συνεκδήμους ἐνώπιον πάντων· καὶ συνεψήφισαν τὰς Παύλου. 30 τοῦ δὲ Παύλου βουλομένου τιμᾶς αὐτῶν καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον οὐκ εἴων αὐτὸν πέντε. 20 Οὕτω κατὰ κράτος ὁ λόγος οἱ μαθηταί· 31 τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν, τοῦ Κυρίου ηὔξανε καὶ ἵσχυεν. 21 Ὡς δὲ τοῖς αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ τῷ πνεύματι διελθών τὴν Μακεδονίαν θέατρον. 32 ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· καὶ Ἀχαΐαν πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ εἰπὼν ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ οἱ πλείους οὐκ ἥδεισαν τίνος ἔνεκεν με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. 22 ἀποστείλας δὲ εἰς συνεληλύθεισαν. 33 ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων προεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλλόντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἐραστόν, αὐτὸς ἐπέσχε αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων· δὲ Ἀλέξανδρος χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν. 23 Ἐγένετο δὲ κατασείσας τὴν χεῖρα ἥθελεν ἀπολογεῖσθαι κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον τάραχος οὐκ τῷ δῆμῳ. 34 ἐπιγνόντες δὲ ὅτι Ἰουδαῖος

ἐστι, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων, ώς ἐπὶ καὶ Τρόφιμος. 5 οὗτοι προελθόντες ὥρας δύο κραζόντων μεγάλη ἡ Ἀρτεμις ἔμενον ήμᾶς ἐν Τρωάδι· 6 ήμεῖς δὲ Ἐφεσίων. 35 καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων τὸν δχλον φησίν· ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς ἀπὸ Φιλίππων καὶ ἥλθομεν πρὸς αὐτοὺς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὃς οὐ γινώσκει τὴν εἰς τὴν Τρωάδα ἄχρις ἡμερῶν πέντε, οὐ Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς διετρίψαμεν ἡμέρας ἐπτά. 7 Ἐν δὲ τῇ μιᾷ μεγάλῃς θεᾶς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Διοπετοῦς; τῶν σαββάτων συνηγμένων τῶν μαθητῶν 36 ἀναντιρρήτων οῦν δητῶν τούτων δέον κλάσαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν καὶ μέλλων ἔξιέναι τῇ ἐπαύριον, παρέτεινέ μηδὲν προπετὲς πράσσειν. 37 ἡγάγετε γὰρ τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. 8 ἡσαν τοὺς ἄνδρας τούτους οὔτε ἱεροσύλους δὲ λαμπάδες ίκαναι ἐν τῷ ὑπερώῳ οὐδεὶς βλασφημοῦντας τὴν θεὰν ὑμῶν. 38 ἡμεν συνηγμένοι. 9 καθήμενος δέ τις εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ νεανίας ὀνόματι Εὔτυχος ἐπὶ τῆς θυρίδος, τεχνῖται ἔχουσι πρός τινα λόγον, ἀγοραῖοι καταφερόμενος ὑπνῳ βαθεῖ διαλεγομένου ἄγονται καὶ ἀνθύπατοι εἰσιν, ἐγκαλείτωσαν τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ ἀλλήλοις. 39 εὶς δέ τι περὶ ἐτέρων ἐπιζητεῖτε, τοῦ ὑπνου ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. καὶ ἥρθη νεκρός. 10 καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος 40 καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συμπεριλαβὼν εἴπε· μὴ στάσεως περὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου θορυβεῖσθε· ή γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ὑπάρχοντος περὶ οὐδυνησόμεθα ἀποδοῦναι ἐστιν. 11 ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσαι ἄρτον λόγῳ τῆς συστροφῆς ταύτης. 41 καὶ ταῦτα καὶ γευσάμενος, ἐφ' ίκανόν τε ὄμιλήσας εἰπὼν ἀπέλυσε τὴν ἐκκλησίαν.

ἄχρις αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν. 12 Ἡγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως. 13 Ἡμεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον ἀνήχθημεν εἰς τὴν Ἀσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον· οὕτω γὰρ ἦν διατεταγμένος, μέλλων αὐτὸς πεζεύειν. 14 ως δὲ συνέβαλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἀσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἥλθομεν εἰς Μιτυλήνην· 15 κἀκεῖθεν ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἀντικρὺ Χίου, τῇ δὲ ἐτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς Σάμον, καὶ μείναντες ἐν Τρωγυλίῳ τῇ ἔχομένῃ ἥλθομεν εἰς Μίλητον. 16 ἔκρινε γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι τὴν Ἐφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ

20 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον προσκαλεσάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ ἀσπασάμενος ἐξῆλθε πορευθῆναι εἰς Μακεδονίαν. 2 διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ ἥλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα· 3 ποιήσας τε μῆνας τρεῖς, γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμη τοῦ ὑποστρέψειν διὰ Μακεδονίας. 4 συνείπετο δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς Ἀσίας Σώπατρος Βεροιαῖος, Θεσσαλονικέων δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάϊος Δερβαῖος καὶ Τιμόθεος, Ἀσιανοὶ δὲ Τυχικὸς

΄Ασίᾳ ἔσπευδε γάρ, εἰ δυνατὸν ἦν αὐτῷ, τοῦ Θεοῦ. **28** προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς γενέσθαι παντὶ τῷ ποιμνίῳ ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα εἰς Ἱεροσόλυμα. **17** Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου τὸ Ἀγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν πέμψας εἰς Ἐφεσον μετεκαλέσατο τοὺς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, ἥν πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. **18** ὡς δὲ περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. **29** παρεγένοντο πρὸς αὐτόν, εἶπεν αὐτοῖς ἐγὼ γάρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται ὑμεῖς ἐπίστασθε, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ἥς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ' ὑμῶν ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου. **30** καὶ τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, **19** δουλεύων ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης λαλοῦντες διεστραμένα τοῦ ἀποσπάν καὶ πολλῶν δακρύων καὶ πειρασμῶν τῶν τοὺς μαθητὰς ὅπίσω αὐτῶν. **31** διὸ συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν Ἰουδαίων, **20** ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ τῶν συμφερόντων τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι δακρύων νουθετῶν ἔνα ἔκαστον. **32** καὶ ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' τὰ νῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ οἴκους, **21** διαμαρτυρόμενος Ἰουδαίοις τε Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ καὶ Ἐλλησι τὴν εἰς [τὸν] Θεὸν μετάνοιαν τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι καὶ δοῦναι καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ὑμῶν Ἰησοῦν ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις [Χριστόν]. **22** καὶ νῦν ίδού ἐγὼ δεδεμένος πᾶσιν. **33** ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ, τὰ οὐδενὸς ἐπεθύμησα. **34** αὐτοὶ γινώσκετε ἐν αὐτῇ συναντήσοντά μοι μὴ εἰδώς, **23** ὅτι ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς οὖσι μετ' πλὴν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον κατὰ πόλιν ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὗται. **35** διαμαρτύρεται λέγον ὅτι δεσμά με καὶ πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτω κοπιῶντας θλίψεις μένουσιν. **24** ἀλλ' οὐδενὸς λόγον δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, ποιοῦμαι οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχήν μου τιμίαν μνημονεύειν τε τὸν λόγον τοῦ Κυρίου ἐμαυτῷ, ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε· μακάριόν ἐστι μετὰ χαρᾶς καὶ τὴν διακονίαν ἥν ἔλαβον μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν. **36** καὶ ταῦτα παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι εἰπών, θεὶς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. **25** αὐτοῖς προσηγύζατο. **37** ίκανὸς δὲ ἐγένετο καὶ νῦν ίδού ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι ὅψεσθε κλαυθμὸς πάντων, καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλουν αὐτόν, διηλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ **38** ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ὃ Θεοῦ. **26** διὸ μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι μέλλουσι τὸ πρόσωπον σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς αἵματος πάντων· **27** οὐ γάρ ὑπεστειλάμην τὸ πλοῖον.
τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν πᾶσαν τὴν βουλὴν

21 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς Πνεῦμα τὸ Ἀγιον· τὸν ἄνδρα οὗ ἐστιν ἡ ἀποσπασθέντας ἀπ’ αὐτῶν, ζώνη αὕτη, οὕτω δήσουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ εὐθυδρομήσαντες ἥλθομεν εἰς τὴν Κῶ, οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας τῇ δὲ ἔξῆς εἰς τὴν Ῥόδον, κάκειθεν εἰς ἔθνων. **12** ὡς δὲ ἡκούσαμεν ταῦτα, Πάταρα. **2** καὶ εύροντες πλοῖον διαπερῶν παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι τοῦ εἰς Φοινίκην ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ. **13** **3** ἀναφανέντες δὲ τὴν Κύπρον καὶ ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος· τί ποιεῖτε κλαίοντες καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν; εἰς Συρίαν, καὶ κατήχθημεν εἰς Τύρον· ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖσε γάρ ἦν τὸ πλοῖον ἀποφορτιζόμενον ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐτοίμως ἔχω τὸν γόμον. **4** καὶ ἀνευρόντες [τοὺς] μαθητὰς ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. **14** μὴ ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἐπτά· οἵτινες πειθομένου δὲ αὐτοῦ ἡσυχάσαμεν εἰπόντες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ Πνεύματος τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου γινέσθω. **15** Μετὰ μὴ ἀναβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα. **5** ὅτε δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἔξαρτίσαι τὰς ἡμέρας, ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ· **16** συνῆλθον ἔξελθόντες ἐπορεύμεθα προπεμπόντων δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶν καὶ τέκνοις σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ’ ὧ ξενισθῶμεν ἔως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ θέντες τὰ Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ. γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσηκάμεθα, **17** Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα **6** καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους ἐπέβημεν ἀσμένως ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. **18** εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσήσει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν εἰς τὰ Ἱδια. **7** Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ διανύσαντες ἀπὸ Τύρου κατηντήσαμεν πρεσβύτεροι. **19** καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἔξηγεῖτο καθ’ ἐν ἕκαστον ὃν ἐποίησεν ἀδελφοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ’ ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι διὰ τῆς διακονίας αὐτοῖς. **8** τῇ δὲ ἐπαύριον ἔξελθόντες αὐτοῦ. **20** οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον ἥλθομεν εἰς Καισάρειαν, καὶ εἰσελθόντες τὸν Κύριον, εἴπόν τε αὐτῷ· θεωρεῖς, εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν Ἰουδαίων ὅντος ἐκ τῶν ἐπτά, ἐμείναμεν παρ’ αὐτῷ. τῶν πεπιστευκότων, καὶ πάντες ζηλωταὶ **9** τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι τοῦ νόμου ὑπάρχουσι. **21** κατηχήθησαν τέσσαρες προφητεύουσαι. **10** ἐπιμενόντων δὲ περὶ σοῦ ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους κατῆλθε τις ἀπὸ ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι Ἀγαβος, Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς **11** καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄρας τὴν τὰ τέκνα μηδὲ τοῖς ἔθεσι περιπατεῖν. **22** τί ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας τε αὐτοῦ τοὺς οὖν ἐστι; πάντως δεῖ πλῆθος συνελθεῖν· πόδας καὶ τὰς χεῖρας εἴπε· τάδε λέγει τὸ ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. **23** τοῦτο οὖν

ποίησον ὅσι λέγομεν· εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες παραλαβών στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἀυτῶν· 24 κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς, οἱ δὲ ἰδόντες τὸν τούτους παραλαβών ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς χιλίαρχον καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς ἵνα ξυρήσωνται τύπτοντες τὸν Παῦλον. 33 ἐγγίσας δὲ ὁ τὴν κεφαλήν, καὶ γνῶσι πάντες ὅτι ὃν χιλίαρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσε κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ δεθῆναι ἀλύσεσι δυσί, καὶ ἐπυνθάνετο στοιχεῖς καὶ αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσων. τίς [ἄν] εἴη καὶ τί ἐστι πεποιηκώς. 34 25 περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἐθνῶν ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν κρίναντες μηδὲν δυνάμενος δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν τοιοῦτον τηρεῖν αὐτούς, εἰ μὴ φυλάσσεσθαι θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν αὐτοὺς τό τε εἰδωλόθυτον καὶ τὸ ἄιμα καὶ παρεμβολήν. 35 ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς πνικτὸν καὶ πορνείαν. 26 τότε ὁ Παῦλος ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν παραλαβών τοὺς ἄνδρας τῇ ἔχομένῃ ἡμέρᾳ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεὶς εἰσήιει εἰς τὸ ιερόν, ὄχλου· 36 ἡκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν λαοῦ κράζον αἵρε αὐτόν. 37 Μέλλων τε τοῦ ἀγνισμοῦ, ἔως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ Παῦλος ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά. 27 Ὡς λέγει τῷ χιλιάρχῳ· εἰ ἔξεστί μοι εἰπεῖν τι δὲ ἔμελλον αἱ ἐπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, πρός σε; οὐδὲ ἔφη· Ἐλληνιστὶ γινώσκεις; 38 οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι οὐκ ἄρα σὺ εἰ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων αὐτὸν ἐν τῷ ιερῷ συνέχεον πάντα τὸν τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἔξαγαγὼν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους 28 κράζοντες· ἄνδρες Ἰσραηλῖται, βοηθεῖτε· ἄνδρας τῶν σικαρίων; 39 εἶπε δὲ ὁ Παῦλος· οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ ἐγὼ ἄνθρωπος μέν εἰμι Ἰουδαῖος Ταρσεύς, καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας τῆς Κιλικίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης· πανταχοῦ διδάσκων· ἔτι τε καὶ Ἐλληνας δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι εἰσήγαγεν εἰς τὸ ιερὸν καὶ κεκοίνωκε πρὸς τὸν λαόν. 40 ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ τὸν ἄγιον τόπον τοῦτον· 29 ἥσαν γὰρ ὁ Παῦλος ἐστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν ἐωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ κατέσεισε τῇ χειρὶ τῷ λαῷ· πολλῆς δὲ πόλει σὺν αὐτῷ, δὲν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ σιγῆς γενομένης προσεφώνησε τῇ Ἐβραΐδι ιερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. 30 ἐκινήθη τε ἡ διαλέκτω λέγων·

πόλις ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου εἷλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ιεροῦ, καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. 31 ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης ὅτι ὅλη συγκέχυται Ἱερουσαλήμ· 32 ὃς ἔξαυτῆς μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας. 2 ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἐβραΐδι διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν. 3 καί φησιν· ἐγὼ μέν εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ

τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. 14 ὁ δὲ εἶπεν· ὁ τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό Γαμαλιήλ, πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ίδεῖν τοῦ πατρώου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ τοῦ Θεοῦ καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε στόματος αὐτοῦ, 15 ὅτι ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ σήμερον. 4 ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὃν ἐώρακας ἄχρι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδίδοντας καὶ ἤκουσας. 16 καὶ νῦν τί μέλλεις; εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι τὰς 5 ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι ἀμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον· παρ' ὃν καὶ τοῦ Κυρίου. 17 Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ προσευχομένου μου εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην ἄξων καὶ τοὺς ἐν τῷ ἱερῷ γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει καὶ ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλήμ ἵδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι· 18 σπεῦσον καὶ ἵνα τιμωρηθῶσιν. 6 Ἐγένετο δέ μοι ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ, διότι οὐ πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ παραδέξονταί σου τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. περὶ μεσημβρίαν ἔξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ 19 κάγῳ εἶπον· Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι περιαστράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ, 7 ἐγὼ ἡμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς ἔπεσόν τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἤκουσα φωνῆς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ· 20 λεγούσης μοι· Σαούλ Σαούλ, τί με διώκεις; καὶ ὅτε ἔξεχείτο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ 8 ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην τίς εῖ, Κύριε; εἶπέ τε μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἡμην ἐφεστῶς πρός με· ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὃν καὶ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ καὶ σὺ διώκεις. 9 οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φυλάσσων τὰ ἴματια τῶν ἀναιρούντων φῶς ἐθεάσαντο καὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο, τὴν αὐτόν. 21 καὶ εἶπε πρός με· πορεύου, ὅτι δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε. 22 μοι. 10 εἶπον δέ· τί ποιήσω, Κύριε; δὲ δέ· Ἡκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, Κύριος εἶπε πρός με· ἀναστὰς πορεύου εἰς καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες· Δαμασκόν, κάκε! σοι λαληθήσεται περὶ αἵρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον· οὐ γάρ πάντων ὃν τέτακταί σοι ποιῆσαι. 11 ὡς καθῆκεν αὐτὸν ζῆν. 23 κραυγαζόντων δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ δὲ αὐτῶν καὶ ριπτόντων τὰ ἴματια καὶ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα, 24 συνόντων μοι ἥλθον εἰς Δαμασκόν. 12 ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ χιλίαρχος ἄγεσθαι Ἀνανίας δέ τις, ἀνὴρ εὐσεβὴς κατὰ τὸν εἰς τὴν παρεμβολήν, εἰπὼν μάστιξιν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν ἀνετάζεσθαι αὐτὸν, ἵνα ἐπιγνῷ δι' ἧν κατοικούντων [ἐν Δαμασκῷ] Ἰουδαίων, αἴτιαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. 25 ὡς 13 ἐλθὼν πρός με καὶ ἐπιστὰς εἶπέ μοι· δὲ προέτειναν αὐτὸν τοῖς ἴμᾶσιν, εἶπε Σαούλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον. κάγῳ αὐτῇ τῇ πρὸς τὸν ἐστῶτα ἐκατόνταρχον ὁ Παῦλος·

εὶ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον συνεδρίῳ ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖος ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν; **26** ἀκούσας δὲ ὁ εἰμι, νιὸς Φαρισαίου περὶ ἐλπίδος καὶ ἑκατόνταρχος, προσελθὼν ἀπήγγειλε τῷ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. **7** τοῦτο χιλιάρχῳ λέγων· δρα τί μέλλεις ποιεῖν· δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος ἐγένετο στάσις τῶν δὲ γάρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστι. **27** Φαρισαίων καὶ τῶν Σαδδουκαίων, καὶ προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος εἶπεν αὐτῷ· ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. **8** Σαδδουκαῖοι μὲν γάρ λέγε μοι εἰ σὺ Ῥωμαῖος εἶ. ὁ δὲ ἔφη· λέγουσι μὴ εἶναι ἀνάστασιν μήτε ἄγγελον ναί. **28** ἀπεκρίθη τε ὁ χιλιάρχος ἐγὼ μήτε πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ ὅμολογοῦσι πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην τὰ ἀμφότερα. **9** ἐγένετο δὲ κραυγὴ ἐκτησάμην. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη· ἐγὼ δὲ καὶ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες οἱ γραμματεῖς γεγέννημα. **29** εὐθέως οὖν ἀπέστησαν τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο ἀπ’ αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν· λέγοντες· οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη ἐπιγνοὺς ὅτι ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν Ῥωμαῖός ἐστι, καὶ ὅτι ἡν αὐτὸν δεδεκώς. αὐτῷ ἦ ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν. **10** **30** Τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι τὸ πολλῆς δὲ γενομένης στάσεως εὐλαβηθεῖς ἀσφαλές, τὸ τί κατηγορεῖται παρὰ τῶν ὁ χιλιάρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ’ Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν αὐτῶν, ἐκέλευσε τὸ στράτευμα καταβῆναι καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ καὶ ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν ἄγειν ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν, καὶ καταγαγὼν τε εἰς τὴν παρεμβολήν. **11** Τῇ δὲ ἐπιούσῃ τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς.

νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ Κύριος εἶπε· Θάρσει,

23 Ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν· ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ Θεῷ μαρτυρῆσαι. **12** Γενομένης δὲ ἡμέρας ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. **2** δὲ ἀρχιερεὺς ποιήσαντές τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφὴν Ἀνανίας ἐπέταξε τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ ἀνεθεμάτισαν ἔαυτούς, λέγοντες μήτε πρὸς αὐτὸν εἶπε· τύπτειν σε μέλλει ὁ Θεός, τὸν Παῦλον. **13** ἦσαν δὲ πλείους τοῖχε κεκονιαμένε· καὶ σὺ κάθῃ κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι! **4** οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον· τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς; **5** ἔφη εἶπον· ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἔαυτοὺς τε ὁ Παῦλος· οὐκ ἥδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἔστιν μηδενὸς γεύσασθαι ἔως οὗ ἀποκτείνωμεν ἀρχιερεύς· γέγραπται γάρ· ἄρχοντα τοῦ τὸν Παῦλον. **15** νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς. **6** γνοὺς δὲ ὁ τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ, ὅπως Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶ Σαδδουκαίων, αὔριον αὐτὸν καταγάγῃ πρὸς ὑμᾶς, ὡς τὸ δὲ ἔτερον Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ

περὶ αὐτοῦ ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσαι ἐπιστολὴν περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον· αὐτὸν ἔτοιμοί ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. **26** Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι **16** ἀκούσας δὲ ὁ νιὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου Φήλικι χαίρειν. **27** τὸν ἄνδρα τοῦτον τὸ ἔνεδρον, παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν συλληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλε τῷ Παύλῳ. μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ’ αὐτῶν ἐπιστὰς **17** προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἔνα τῶν σὺν τῷ στρατεύματι ἔξειλόμην αὐτὸν, ἔκατοντάρχων ἔφη· τὸν νεανίαν τοῦτον μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι. **28** βουλόμενος δὲ ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον· ἔχει γάρ τι γνῶναι τὴν αἵτιαν δὶ’ ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ. **18** ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν κατήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν· αὐτὸν ἥγαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον καὶ φησιν· **29** ὃν εὗρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων δὲ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός με τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἡρώτησε τοῦτον τὸν νεανίαν ἀγαγεῖν πρός ἡ δεσμῶν ἔγκλημα ἔχοντα. **30** μηνυθείσης σε, ἔχοντά τι λαλῆσαι σοι. **19** ἐπιλαβόμενος δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα μέλλειν δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος καὶ ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἔξαυτῆς ἐπεμψα ἀναχωρήσας κατ’ ᾧδιαν ἐπυνθάνετο, τί ἔστιν πρός σε, παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγόροις δὲ ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι; **20** εἶπε δὲ ὅτι οἱ λέγειν τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ. ἔρρωσο. **31** Οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαι σε ὅπως μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον αὔριον εἰς τὸ συνέδριον καταγάγῃς τὸν αὐτοῖς ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον ἥγαγον Παῦλον, ὡς μελλόντων τι ἀκριβέστερον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα, **32** τῇ δὲ πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. **21** σὺ οὖν μὴ ἐπαύριον ἔάσαντες τοὺς ἵππεῖς πορεύεσθαι πεισθῆς αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσι γὰρ αὐτὸν σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν· ἔξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα, **33** οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν οἵτινες ἀνέθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι μήτε πιεῖν ἔως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. **34** νῦν ἔτοιμοί εἰσι προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ ἀναγνοὺς δὲ ὁ ἡγεμὼν καὶ ἐπερωτήσας σοῦ ἐπαγγελίαν. **22** ὁ μὲν οὖν χιλίαρχος ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστί, καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπέλυσε τὸν νεανίαν, παραγγείλας μηδενὶ ἀπὸ Κιλικίας, **35** διαικούσομαί σου, ἔφη, ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρός ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται· με. **23** Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς ἐκέλευσέ τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ τῶν ἔκατοντάρχων εἶπεν· ἔτοιμάσατε Ἡρῷδου φυλάσσεσθαι.

στρατιώτας διαικοσίους ὅπως πορευθῶσιν ἔως Καισαρείας, καὶ ἱππεῖς ἔβδομήκοντα καὶ δεξιολάβους διαικοσίους, ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτὸς, **24** κτήνη τε παραστῆσαι, ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον διασώσωσι πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα, **25** γράψας

24 Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. **2** κληθέντος δὲ αὐτοῦ ἥρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων·

3 πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Θεὸν ἦν καὶ αὐτοὶ οὗτοι καὶ κατορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας, πάντῃ τε καὶ νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων· 16 ἐν τούτῳ πανταχοῦ ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φῆλιξ, δὲ καὶ αὐτὸς ἀσκῶ ἀπρόσκοπον συνείδησιν μετὰ πάσης εὐχαριστίας. 4 ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ ἔχειν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους πλεῖόν σε ἐγκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαι διὰ παντός. 17 δι’ ἐτῶν δὲ πλειόνων σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. 5 παρεγενόμην ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς εὑρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν τὸ ἔθνος μου καὶ προσφοράς· 18 ἐν οἷς καὶ κινοῦντα στάσιν πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις εὔρον με ἡγνισμένον ἐν τῷ Ἱερῷ, οὐ τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην, πρωτοστάτην μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου, τινὲς τε τῆς τῶν Ναζωραίων αἱρέσεως, 6 δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, 19 οὓς ἔδει ἐπὶ καὶ τὸ Ἱερὸν ἐπείρασε βεβηλῶσαι, ὃν καὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν εἴ̄ τι ἔχοιεν ἐκρατήσαμεν [καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον πρός με. 20 ἢ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν τί ἡθελήσαμεν κρίνειν· 7 παρελθὼν δὲ Λυσίας εὔρον ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα στάντος μου ἐπὶ ὁ χιλιάρχος μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν τοῦ συνεδρίου, 21 ἢ περὶ μιᾶς ταῦτης χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγε, 8 κελεύσας τοὺς φωνῆς ἡς ἔκραξα ἐστῶς ἐν αὐτοῖς, ὅτι κατηγόρους αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπὶ σέ]: παρ’ περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων σήμερον ὑφ’ ὑμῶν. 22 Ἀκούσας δὲ ταῦτα τούτων ἐπιγνῶναι ὡν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν ὁ Φῆλιξ ἀνεβάλετο αὐτούς, ἀκριβέστερον αὐτοῦ. 9 συνεπέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπών ὅταν Λυσίας φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν. 10 Ἀπεκρίθη ὁ χιλιάρχος καταβῇ, διαγνώσομαι τὰ καθ’ δὲ ὁ Παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος ὑμᾶς, 23 διαταξάμενός τε τῷ ἐκατοντάρχῃ λέγειν· ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἔχειν τε ἄνεσιν ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος εὐθυμότερον τὰ καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι, 24 δυναμένου ὑπηρετεῖν ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ. 24 Μετὰ δὲ σου γνῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσί μοι ἡμέραι ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν δεκαδύῳ ἀφ’ ἣς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Δρουσίλῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, οὕσῃ Ἰουδαίᾳ, Ἱερουσαλήμ· 22 καὶ οὕτε ἐν τῷ Ἱερῷ εὔρον μετεπέμψατο τὸν Παῦλον καὶ ἤκουσεν με πρός τινα διαλεγόμενον ἢ ἐπισύστασιν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. 25 ποιοῦντα ὄχλουν, οὕτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης οὕτε κατὰ τὴν πόλιν· 26 οὕτε παραστῆσαι καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ δύνανται περὶ ὧν νῦν κατηγοροῦσί μου. 27 μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμφοβος γενόμενος ὅμοιογῶ δὲ τοῦτο σοι, ὅτι κατὰ τὴν δόδον ἦν ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη τὸ νῦν ἔχον πορεύον, λέγουσιν αἵρεσιν οὕτω λατρεύω τῷ πατρῷώ καιρὸν δὲ μεταλαβὼν μετακαλέσομαί σε, 28 Θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ ἄμα δὲ καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται [τοῖς ἐν] τοῖς προφήταις γεγραμμένοις, 29 αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου ὅπως λύσῃ αὐτόν.

διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος γάρ ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, ὡμίλει αὐτῷ. 27 Διετίας δὲ πληρωθείσης οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδέν ἔλαβε διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον· ἐστιν ὃν οὗτοι κατηγοροῦσί μου, οὐδείς θέλων δὲ χάριν καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι· Καίσαρα ὁ Φῆλιξ κατέλιπε τὸν Παῦλον δεδεμένον. ἐπικαλοῦμαι. 12 τότε ὁ Φῆστος συλλαλήσας

25 Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχίᾳ μετὰ μετὰ τοῦ συμβουλίου ἀπεκρίθη· Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ. 13 Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίπας ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν ἀσπασόμενοι τὸν Φῆστον. 14 ὃς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον λέγων· ἀνήρ τίς ἐστι καταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, 15 περὶ οὗ γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην· 16 πρὸς οὓς ἀπεκρίθην ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος Πρωμαίοις χαρίζεσθαί τινα ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγόρους τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. 17 συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος τῇ ἔξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα· 18 περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἐπέφερον ὃν ὑπενόουν ἔγω, 19 ζητήματα δέ τινα περὶ τῆς ἴδιας δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτὸν καὶ περὶ τίνος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. 20 ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ τὴν περὶ τούτου ζήτησιν ἔλεγον εἰς βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα κάκεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. 21 τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα

τηρεῖσθαι αὐτὸν ἔως οὗ πέμψω αὐτὸν πρὸς ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν Καίσαρᾳ. **22** Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον Ἱεροσολύμοις ἵσσαι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, **5** ἔφη ἐβούλομην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου προγινώσκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι ἀκοῦσαι. ὁ δέ, αὐτιον, φησίν, ἀκούσῃ αὐτοῦ. μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην **23** Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα αἴρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας Φαρισαῖος. **6** καὶ νῦν ἐπ’ ἐλπίδι τῆς πρὸς καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον σύν τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τε τοῖς χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσι τοῖς κατ’ τοῦ Θεοῦ ἔστικα κρινόμενος, **7** εἰς ἣν τὸ ἔξοχὴν οὖσι τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα τοῦ Φῆστου ἥχθη ὁ Παῦλος. **24** καί φησιν καὶ ἡμέραν λατρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι· ὁ Φῆστος· Ἀγρίππα βασιλεῦ καὶ πάντες οἱ περὶ ἣς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι, βασιλεῦ συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον Ἀγρίππα, ὑπὸ [τῶν] Ἰουδαίων. **8** τί ἄπιστον περὶ οὗ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων κρίνεται παρ’ ὑμῖν εἰ ὁ Θεὸς νεκροὺς ἐνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐγείρει; **9** ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ ἐνθάδε, ἐπιβοῶντες μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου μηκέτι. **25** ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος μηδὲν δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι· **10** ὁ καὶ ἄξιον θανάτου αὐτὸν πεπραχέναι, καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν τῶν ἀγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα Σεβαστόν, ἔκρινα πέμπειν αὐτόν. **26** περὶ τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἔξουσίαν λαβών, οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατίνεγκα ψῆφον, ἔχω διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ’ ὑμῶν καὶ **11** καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τιμωρῶν αὐτοὺς ἡνάγκαζον βλασφημεῖν, τῆς ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ τι γράψαι. περισσῶς τε ἐμπαινόμενος αὐτοῖς ἐδίωκον **27** ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον ἔως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. **12** Ἐν οἷς μὴ καὶ τὰς κατ’ αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι.

[καὶ] πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ’

26 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· ἔξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ τῶν ἐπιτρέπεται σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν. ἀρχιερέων, **13** ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο· **2** περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἥγημαι ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων ἀπολογεῖσθαι σήμερον, **3** μάλιστα γνώστην ὅδὸν εἶδον, βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν ἀπελογεῖσθαι σήμερον, **4** περὶ πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ὃντα σε πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων διὸ δέομαί σου μακροθύμως ἀκοῦσαί μου. **5** Τὴν μὲν γῆν ἔγω δὲ εἰπον· τίς εἰ, οὖν βίωσίν μου τὴν ἐκ νεότητος τὴν ἀπ’ Κύριε; ὁ δὲ εἶπεν· ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ

διώκεις. **16** ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ στῆθι ἐπὶ οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοὺς πόδας σου εἰς τοῦτο γάρ ὥφθην σοι, τοῦτο. **27** πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις. **28** ὁ δὲ ὃν τε εἰδεῖς ὃν τε ὀφθήσομαί σοι, **17** Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη: ἐν ὀλίγῳ ἔξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν με πείθεις Χριστιανὸν γενέσθαι. **29** ὁ δὲ ἔθνῶν, εἰς οὓς ἐγώ σε ἀποστέλλω **18** Παῦλος εἶπεν: εὐχαίμην ἀν τῷ Θεῷ καὶ ἐν ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ οὐ μόνον σέ, ἀλλὰ ἀπὸ σκότους εἰς φῶς καὶ τῆς ἔξουσίας καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θεόν, τοῦ λαβεῖν γενέσθαι τοιούτους ὅποιος κάγω εἴμι, αὐτοὺς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν καὶ κλῆρον ἐν παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων. **30** Καὶ ταῦτα τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ. **19** Ὁθεν, εἰπόντος αὐτοῦ ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς τῇ ἡγεμῶν ἦ τε Βερνίκῃ καὶ οἱ συγκαθήμενοι οὐρανίῳ ὄπτασίᾳ, **20** ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ αὐτοῖς, **31** καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρῶτον καὶ Ἱεροσολύμοις, εἰς πᾶσάν τε πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι οὐδὲν θανάτου τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἄξιον ἦ δεσμῶν πράσσει ὁ ἀνθρωπος ἀπαγγέλλω μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέψειν οὗτος. **32** Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη: ἐπὶ τὸν Θεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἀνθρωπος οὗτος, πράσσοντας. **21** ἔνεκα τούτων με οἱ Ἰουδαῖοι εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

συλλαβόμενοι ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο **27** Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς διαχειρίσασθαι. **22** ἐπικουρίας οὖν τυχών εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρεδίδουν τὸν τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας τε Παῦλον καὶ τινας ἑτέρους δεσμώτας ταύτης ἔστηκα μαρτυρόμενος μικρῷ τε ἐκατοντάρχῃ ὀνόματι Ἰουλίῳ σπείρης καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὃν τε οἱ Σεβαστῆς. **2** ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων γενέσθαι Ἄδραμυττηνῷ μέλλοντες πλεῖν τοὺς καὶ Μωϋσῆς, **23** εἰ παθητὸς ὁ Χριστός, εἰ κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν, πρῶτος ἔξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει δοντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνος καταγγέλλειν τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσι. **24** Θεσσαλονικέως, **3** τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου ὁ Φῆστος εἰς Σιδῶνα· φιλανθρώπως τε ὁ Ἰούλιος τῷ μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἔφη: μαίνῃ, Παῦλε: τὰ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψε πρὸς [τοὺς] πολλά σε γράμματα εἰς μαίαν περιτρέπει. φίλους πορευθέντα ἐπιμελείας τυχεῖν. **25** ὁ δέ, οὐ μαίνομαι, φησί, κράτιστε **4** κάκεῖθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν Φῆστε, ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης τὴν Κύπρον διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εῖναι ὥρηματα ἀποφθέγγομαι. **26** ἐπίσταται γάρ ἐναντίους, **5** τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν περὶ τούτων ὁ βασιλεύς, πρὸς δὲν καὶ Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες παρρησιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν γάρ κατήλθομεν εἰς Μύρα τῆς Λυκίας. **6** αὐτὸν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐδέν· Κάκεῖ εὑρών ὁ ἐκατοντάρχης πλοϊον

΄Αλεξανδρινον πλέον είς τὴν Ἰταλίαν μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσι, χαλάσαντες ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. 7 ἐν ἱκαναῖς τὸ σκεῦος οὕτως ἐφέροντο. 18 σφοδρῶς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις δὲ χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἔξης ἐκβολὴν γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἐποιοῦντο, 19 καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἐριψάμεν. 20 μήτε Κρήτην κατὰ Σαλμώνην, 8 μόλις τε δὲ ἡλίου μήτε ἀστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ παραλεγόμενοι αὐτὴν ἥλθομεν εἰς τόπον πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου τινὰ καλούμενον Καλοὺς λιμένας, ὃ ἐγγὺς ἐπικειμένου, λοιπὸν περιηρεῖτο πᾶσα ἐλπὶς ἦν πόλις Λασαία. 9 Ἰκανοῦ δὲ χρόνου τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς. 21 Πολλῆς δὲ ἀστίας διαγενομένου καὶ ὄντος ἥδη ἐπισφαλοῦς ὑπαρχούσης τότε σταθεὶς δὲ Παῦλος ἐν τοῦ πλοὸς διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἥδη μέσω αὐτῶν εἶπεν· ἔδει μὲν, ὃ ἄνδρες, παρεληλυθέναι, παρήνει δὲ Παῦλος 10 πειθαρχήσαντάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς λέγων αὐτοῖς· ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ Κρήτης κερδῆσαι τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τὴν ζημίαν. 22 καὶ τὰ νῦν παραινῶ ὡμᾶς τοῦ φόρτου καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ εὐθύμετν· ἀποβολή γάρ ψυχῆς οὐδεμίᾳ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσεσθαι τὸν ἔσται ἐξ ὑμῶν πλὴν τοῦ πλοίου. 23 παρέστη πλοῦν. 11 ὁ δὲ ἐκατοντάρχης τῷ κυβερνήτῃ γάρ μοι τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἀγγελος τοῦ Θεοῦ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπείθετο μᾶλλον ἢ οὖειμι, ὃ καὶ λατρεύω, 24 λέγων· μὴ φοβοῦ, τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις. 12 Παῦλε· Καίσαρί σε δεῖ παραστῆναι καὶ ἴδού ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς κεχάρισταί σοι δὲ Θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας παραχειμασίαν οἱ πλείους ἔθεντο βουλὴν μετὰ σοῦ. 25 διὸ εὐθύμετε, ἄνδρες· πιστεύω ἀναχθῆναι κάκειθεν, εἴ πως δύναιντο γάρ Θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον καταντήσαντες εἰς Φοίνικα παραχειμάσαι, λελάληταί μοι. 26 εἰς νῆσον δέ τινα δεῖ λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ λίθα καὶ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. 27 Ὡς δὲ τεσσαρεσκαΐδεκάτη κατὰ χῶρον. 13 Ὦποπνεύσαντος δὲ νότου νὺξ ἐγένετο διαφερομένων ἡμῶν ἐν τῷ δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι, Ἄδριά, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν οἱ ἄραντες ἄσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. 28 καὶ 14 μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλε κατ' αὐτῆς ἄνεμος βολίσαντες εὔρον ὄργυιάς εἴκοσι, βραχὺ δὲ τυφωνικὸς δὲ καλούμενος Εύροκλύδων. διαστήσαντες καὶ πάλιν βολίσαντες εὔρον 15 συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου καὶ ὄργυιάς δεκαπέντε· 29 φοβούμενοί τε μήπως μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ εἰς τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν, ἐκ πρύμνης ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. 16 νησίον δέ ρίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας ηγχοντο τι ὑποδραμόντες καλούμενον Κλαύδην ἡμέραν γενέσθαι. 30 Τῶν δὲ ναυτῶν μόλις ἰσχύσαμεν περικρατεῖς γενέσθαι τῆς ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου καὶ σκάφης, 17 ἦν ἄραντες βοηθείαις ἐχρῶντο χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν, ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον· φοβούμενοί τε προφάσει ὡς ἐκ πρώρας μελλόντων

ἀγκύρας ἔκτείνειν, 31 εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ μή τις ἐκκολυμβήσας διαφύγοι. 43 ὁ δὲ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις ἐὰν ἑκατοντάρχης βουλόμενος διασῶσαι τὸν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ύμεις Παῦλον ἐκώλυσεν αὐτὸὺς τοῦ βουλήματος, σωθῆναι οὐ δύνασθε. 32 τότε οἱ στρατιώται ἐκέλευσέ τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης καὶ ἀπορρίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἔξιναι, εἴσανταν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. 33 Ἀχρι δὲ οὗ 44 καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, ἔμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ οὓς δὲ ἐπὶ τινῶν τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. καὶ Παῦλος ἄπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων· οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην σήμερον ἡμέραν γῆν.

προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε, μηδὲν 28 Καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωσαν προσλαβόμενοι. 34 διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς δτὶ Μελίτη ἡ νῆσος καλεῖται. 2 οἱ μεταλαβεῖν τροφῆς τοῦτο γάρ πρὸς τῆς δὲ βάρβαροι παρεῖχον οὐ τὴν τυχοῦσαν ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει: οὐδενὸς γάρ φιλανθρωπίαν ἡμῖν· ἀνάψαντες γάρ πυρὰν ὑμῶν θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται. προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑετὸν 35 εἰπὼν δὲ ταῦτα καὶ λαβὼν ἄρτον τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ ψῦχος. 3 εὐχαρίστησε τῷ Θεῷ ἐνώπιον πάντων, συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων καὶ κλάσας ἥρξατο ἐσθίειν. 36 εὔθυμοι δὲ πλῆθος καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν, ἔχιδνα γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο ἀπὸ τῆς θέρμης διεξελθοῦσα καθῆψε τῆς τροφῆς. 37 ἡμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ χειρὸς αὐτοῦ. 4 ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι πᾶσαι ψυχὰ διακόσιαι ἑβδομήκοντα ἔξ. κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, 38 κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκούφιζον τὸ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· πάντως φονεύς πλοϊον ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν ἔστιν ὁ ἀνθρωπὸς οὗτος, δὸν διασωθέντα θάλασσαν. 39 Ὁτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ Δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν. τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον δέ 5 ὁ μὲν οὖν ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλόν, εἰς δὲ τὸ πῦρ ἔπαθεν οὐδὲν κακόν· 6 οἱ δὲ ἐβουλεύσαντο, εἰ δύναιντο, ἔξωσαι τὸ προσδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι πλοϊον. 40 καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες ἡ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν. ἐπὶ πολὺ δὲ εἴων εἰς τὴν θάλασσαν ἄμα ἀνέντες τὰς αὐτῶν προσδοκῶντων καὶ θεωρούντων ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, τὸν ἀρτέμωνα τῇ πνεούσῃ κατεῖχον εἰς μεταβαλλόμενοι ἔλεγον θεὸν αὐτὸν εἴναι. τὸν αἰγιαλόν. 41 περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον 7 Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον διθάλασσον ἐπώκειλαν τὴν ναῦν, καὶ ἡ ὑπῆρχε χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου ὀνόματι μὲν πρῷρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, Ποπλίῳ, δος ἀναδεξάμενος ἡμᾶς τρεῖς ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν ἡμέρας φιλοφρόνως ἔξενισεν. 8 ἐγένετο κυμάτων. 42 τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσι, δυσεντερίῳ συνεχόμενον κατακεισθαι· πρὸς

δν ὁ Παῦλος εἰσελθών καὶ προσευξάμενος ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. **19** ἀντιλεγόντων δὲ καὶ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἵσαστο τῶν Ἰουδαίων ἡναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι αὐτόν. **9** τούτου οὖν γενομένου καὶ Καίσαρα, οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες ἀσθενείας ἐν τῇ κατηγορῆσαι. **20** διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν νήσῳ προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο. **10** παρεκάλεσα ὑμᾶς ἴδειν καὶ προσλαλῆσαι· οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς ἔνεκεν γάρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὴν τὴν ἄλυσιν ταύτην περίκειμαι. **21** οἱ δὲ χρείαν. **11** Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν πρὸς αὐτὸν εἶπον· ἡμεῖς οὔτε γράμματα ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ, περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, Ἀλεξανδρίνῳ, παρασήμῳ Διοσκούρῳ, οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν **12** καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας ἀπήγγειλεν ἥ ἐλάλησε τι περὶ σοῦ πονηρόν. ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς. **13** ὅθεν **22** ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς· περιελθόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον, περὶ μὲν γάρ τῆς αἱρέσεως ταύτης γνωστόν καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου ἐστιν ἡμῖν ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται. **23** δευτεραῖοι ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους. **14** Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν ἦκον πρὸς οῦ εὑρόντες ἀδελφοὺς παρεκλήθημεν αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἵς ἐξετίθετο ἐπ’ αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἐπτά, καὶ διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθομεν. **15** πείθων τε αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπό τε κάκεθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ τοῦ νόμου Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν ἡμῶν ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρις ἀπὸ πρωΐ ἔως ἐσπέρας. **24** καὶ οἱ μὲν Ἀπίπον φόρου καὶ Τριῶν ταβερνῶν, οὓς ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἡπίστουν. ίδῶν ὁ Παῦλος εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ **25** ἀσύμφωνοι δὲ ὅντες πρὸς ἀλλήλους ἔλαβε θάρσος. **16** Ὁτε δὲ ἤλθομεν εἰς ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἐν, Ῥώμην, δέκατοντάρχης παρέδωκε τοὺς ὅτι καλῶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐλάλησε διὰ δεσμίους τῷ στρατοπεδάρχῃ· τῷ δὲ Παύλῳ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ἐπετράπη μένειν καθ’ ἐαυτὸν σὺν τῷ ἡμῶν λέγον· **26** πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ. **17** Ἐγένετο τοῦτον καὶ εἶπον· ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ τὸν Παῦλον τοὺς ὅντας τῶν Ἰουδαίων οὐ μὴ ἴδητε· **27** ἐπαχύνθη γάρ ἡ καρδία πρώτους· συνελθόντων δὲ αὐτῶν ἔλεγε τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὡσὶ βαρέως πρὸς αὐτούς· ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ οὐδὲν ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτῶν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἥ τοῖς ἔθεσι ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὄφθαλμοῖς τοῖς πατρώοις δέσμιος ἐξ Ἱεροσολύμων καὶ τοῖς ὡσὶν ἀκούσωσι καὶ τῇ καρδίᾳ παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων· συνῶσι καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἵσομαι **18** οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο αὐτούς. **28** γνωστὸν οὖν ἐστω ὡμῶν ὅτι ἀπολῦσαι διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη [τοῦτο] τὸ σωτήριον

τοῦ Θεοῦ, αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται. **29** καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν.
30 ὜μεινε δὲ ὁ Παῦλος διετίαν ὅλην ἐν ἴδιῳ μισθώματι καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν, **31** κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάσης παρησίας ἀκωλύτως.

Προς Ρωμαιους

1 Παῦλος, δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ **2** ὃ προεπιγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἀγίαις **3** περὶ τοῦ νίου ἀυτοῦ, τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυΐδ κατὰ σάρκα, **4** τοῦ ὁρισθέντος νίου Θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἀγιωσύνης ἔξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ὑμῶν, **5** δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, **6** ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, **7** πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ ἀγαπητοῖς Θεοῦ, κλητοῖς ἀγίοις χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ὑμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **8** Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διτὶ ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. **9** μάρτυς γάρ μου ἐστιν ὁ Θεός, ὃ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ νίου αὐτοῦ, ὃς ἀδιαλείπτως μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι, **10** πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου δεόμενος εἴ πως ἥδη ποτὲ εὐδοθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. **11** ἐπιποθὼ γάρ ἵδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς, **12** τοῦτο δέ ἐστι συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. **13** οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, διτὶ πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθην ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. **14** Ἔλλησί τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὁφειλέτης εἰμί **15** οὕτω τὸ κατ' ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι. **16** Οὐ γάρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ δύναμις γάρ Θεοῦ ἐστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι. **17** δικαιοσύνη γάρ Θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. **18** Ἀποκαλύπτεται γάρ ὅργὴ Θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, **19** διότι τὸ γνωστὸν τοῦ Θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς ὁ γάρ Θεὸς αὐτοῖς ἐφανέρωσε. **20** τὰ γάρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἢ τε ἀίδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογίτους, (*aīdios g126*) **21** διότι γνόντες τὸν Θεὸν οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν ἢ εὐχαριστησαν, ἀλλ' ἔματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία· **22** φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμώρανθησαν, **23** καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν δόμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἑρπετῶν. **24** Διὸ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, **25** οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὃς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. (*aiōn*

g165) 26 Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ Θεοῦ εἰς μετάνοιάν σε Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας. αἴ τε γάρ θήλειαι ἄγει; 5 κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ εἰς τὴν παρὰ φύσιν, 27 ὁμοίως δὲ καὶ ὄργην ἐν ἡμέρᾳ ὄργης καὶ ἀποκαλύψεως οἱ ἄρσενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν [καὶ] δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, 6 ὃς ἀποδώσει τῆς θηλείας ἔξεκαθύθησαν ἐν τῇ ὥρεξι ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, 7 τοῖς μὲν καθ' αὐτῶν εἰς ἄλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσι ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσι ζωὴν αἰώνιον, τὴν ἀντιμισθίαν ἢν ἔδει τῆς πλάνης (*aiōnios g166*) 8 τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας, καὶ αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. 28 ἀπειθοῦσι μὲν τῇ ἀληθείᾳ, πειθομένοις δὲ Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν Θεὸν τῇ ἀδικίᾳ, θυμὸς καὶ ὄργη· 9 θλῖψις καὶ ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς στενοχωρίᾳ ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου μὴ καθήκοντα, 29 πεπληρωμένους πάσῃ τε πρῶτον καὶ Ἔλληνος· 10 δόξα δὲ καὶ ἀδικίᾳ, πορνείᾳ πονηρίᾳ πλεονεξίᾳ κακίᾳ, τιμῇ καὶ εἰρήνῃ παντὶ τῷ ἔργαζομένῳ τὸ μεστοὺς φθόνου φόνου ἔριδος δόλου ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἔλληνι· 11 κακοθείας, 30 ψιθυριστάς, καταλάλους, οὐ γάρ ἔστι προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ. Θεοστυγεῖς, ὑβριστάς, ὑπερηφάνους, 12 δοῖ γάρ ἀνόμως ἡμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀπολοῦνται· καὶ δοῖ ἐν νόμῳ ἡμαρτον, διὰ ἀπειθείς, 31 ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, νόμου κριθήσονται. 13 οὐ γάρ οἱ ἀκροαταὶ ἀστόργους, ἀσπόνδους, ἀνελεήμονας· 32 τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ, ἀλλ’ οἱ οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ Θεοῦ ἐπιγνόντες, ποιηταὶ τοῦ νόμου δικαιωθήσονται. 14 ὅταν ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου γάρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ εἰσίν, οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τοῦ νόμου ποιῆ, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες συνευδοκοῦσι τοῖς πράσσοισι.

έαυτοῖς εἰσὶ νόμος, 15 οἵτινες ἐνδείκνυνται

2 Διὸ ἀναπολόγητος εῖ, ὡς ἄνθρωπε πᾶς τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς ὁ κρίνων· ἐν ᾧ γάρ κρίνεις τὸν ἔτερον, καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης αὐτῶν σεαυτὸν κατακρίνεις τὰ γάρ αὐτὰ πράσσεις τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων δικίνων. 2 οἶδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρῖμα τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἦ καὶ τὸν θεός τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ ἀπολογούμενων — 16 ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρινεῖ ὁ θεός τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγγέλιον μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. 17 Ἱδε σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ, καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ, 18 καὶ τὴν χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ δοκιμάζεις τὰ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν διαφέροντα, κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου,

19 πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εῖναι ἀδικία ἡμῶν Θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησι, τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, **20** παιδευτὴν τί ἔροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν τὴν ὄργην; κατὰ ἄνθρωπον λέγω. **6** μὴ μόρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας γένοιτο· ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον; ἐν τῷ νόμῳ. **21** ὁ οὖν διδάσκων ἔτερον **7** εἰ γάρ ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ σεαυτὸν οὐ διδάσκεις; ὁ κηρύσσων μὴ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν κλέπτειν κλέπτεις; **22** ὁ λέγων μὴ μοιχέυειν αὐτοῦ, τί ἔτι κάγὼ ὡς ἀμαρτωλὸς κρίνομαι, μοιχεύεις; ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἴδωλα **8** καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα καὶ καθὼς ἱεροσυλεῖς; **23** ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ φασὶ τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι ποιήσωμεν τὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν Θεὸν κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθά; ὃν τὸ κρῆμα ἀτιμάζεις; **24** τὸ γάρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι' ἔνδικον ἐστι. **9** Τί οὖν; προεχόμεθα; οὐ νῦν ἡμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καθὼς πάντως προητιασάμεθα γάρ Ἰουδαίους τε γέγραπται. **25** περιτομὴ μὲν γάρ ὡφελεῖ, ἐὰν καὶ Ἔλληνας πάντας ὑφ' ἀμαρτίαν εἶναι, νόμον πράσσῃ· ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου **10** καθὼς γέγραπται ὅτι οὐκ ἐστι δίκαιος ἦτις, ἡ περιτομὴ σου ἀκροβυστία γέγονεν. οὐδὲ εῖς, **11** οὐκ ἐστιν ὁ συνιῶν, οὐκ ἐστιν ὁ **26** ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα ἐκζητῶν τὸν Θεόν· **12** πάντες ἔξεκλιναν, ἅμα τοῦ νόμου φυλάσσῃ, οὐχὶ ἡ ἀκροβυστία ἡχρειώθησαν· οὐκ ἐστι ποιῶν χρηστότητα, αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; **27** οὐκ ἐστιν ἔως ἐνός. **13** τάφος ἀνεῳγμένος καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία, τὸν ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς γλώσσαις αὐτῶν νόμον τελοῦσα, σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ ἐδολιοῦσαν, ἵὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη περιτομῆς παραβάτην νόμου. **28** οὐ γάρ ὁ αὐτῶν· **14** ὃν τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖός ἐστιν, οὐδὲ ἡ ἐν γέμει· **15** ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα, τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομῇ, **29** ἀλλ' ὁ ἐν **16** σύντριψμα καὶ ταλαιπωρίᾳ ἐν ταῖς ὁδοῖς τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας αὐτῶν, **17** καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν. ἐν πνεύματι, οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος **18** οὐκ ἐστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν οὐκ ἔξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ.

3 Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἡ τίς ἡ ὡφέλεια τῆς περιτομῆς; **2** πολὺ κατὰ πάντα τρόπον. πρῶτον μὲν γάρ ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. **3** τί γάρ εἰ ἡπίστησάν τινες; μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ Θεοῦ καταργήσει; **4** μὴ γένοιτο γινέσθω δὲ ὁ Θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης, καθὼς γέγραπται ὅπως ἀν δικαιωθῆται ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ νικήσεις ἐν τῷ κρίνεσθαι σε. **5** εἰ δὲ ἡ

όφθαλμῶν αὐτῶν. **19** Οἵδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ Θεῷ, **20** διότι ἔξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σάρξ ἐνώπιον αὐτοῦ· διὰ γάρ νόμου ἐπίγνωσις ἀμαρτίας. **21** Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ πεφανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, **22** δικαιοσύνη δὲ Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς πάντας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας οὐ

γὰρ ἔστι διαστολή· 23 πάντες γὰρ ἡμαρτον αἱ ἀνομίαι καὶ ὡν ἐπεκαλύφθησαν αἱ καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, 24 ἀμαρτίαι· 8 μακάριος ἀνὴρ ὁ οὐ μὴ δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ λογίσηται Κύριος ἀμαρτίαν. 9 ὁ μακαρισμὸς τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἡ καὶ ἐπὶ τὴν 25 ὅν προέθετο ὁ Θεὸς Ἰλαστήριον διὰ τῆς ἀκροβυστίαν; λέγομεν γὰρ ὅτι ἐλογίσθη πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῷ Ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. 10 τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν πῶς οὖν ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὅντι ἡ τῶν προγεγονότων ἀμαρτημάτων 26 ἐν ἐν ἀκροβυστίᾳ; οὐκ ἐν περιτομῇ, ἀλλ’ τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ, πρὸς ἔνδειξιν τῆς ἐν ἀκροβυστίᾳ· 11 καὶ σημεῖον ἔλαβε δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς περιτομής, σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης τῆς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ. 27 Ποῦ οὖν ἡ αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστεύοντων καύχησις; ἔξεκλείσθη. διὰ ποίου νόμου; δι’ ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι καὶ τῶν ἔργων; οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην, 12 καὶ πατέρα 28 λογιζόμεθα οὖν πίστει δικαιοῦσθαι περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον, ἄνθρωπον χωρὶς ἔργων νόμου. 29 ἡ ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσι τοῖς ἵχνεσι τῆς Ἰουδαίων ὁ Θεὸς μόνον; οὐχὶ δὲ καὶ ἔθνῶν; ἐν [τῇ] ἀκροβυστίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς ναὶ καὶ ἔθνῶν, 30 ἐπείπερ εἰς ὁ Θεὸς ἡμῶν Ἀβραάμ. 13 οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ ἡ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. 31 νόμον οὖν τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τοῦ κόσμου, καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως; μὴ γένοιτο, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. 14 εἰ γὰρ οἱ ἀλλὰ νόμον ιστῶμεν.

ἐκ νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία· 15 ὁ γὰρ νόμος ὄργὴν κατεργάζεται· οὐ γὰρ οὐκ ἔστι νόμος, οὐδὲ παράβασις. 16 Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ [τοῦ] νόμου μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, ὃς ἔστι πατὴρ πάντων ἡμῶν, 17 καθὼς γέγραπται ὅτι πατέρα πολλῶν ἔθνῶν τέθεικά σε, κατέναντι οὗ ἐπίστευσε Θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα· 18 ὃς παρ’ ἐλπίδα ἐπ’ ἐλπίδι ἐπίστευσεν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἔθνῶν κατὰ τὸ εἰρημένον· οὕτως ἔσται

4 Τί οὖν ἐροῦμεν Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὑρηκέναι κατὰ σάρκα; 2 εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἔξ ἔργων ἔδικαιοθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ’ οὐ πρὸς τὸν Θεόν. 3 τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; ἐπίστευσε δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. 4 τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ω̄ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ ὄφελημα· 5 τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβὴ λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην, 6 καθάπερ καὶ Δαυὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ὡ̄ ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων· 7 μακάριοι ὡν ἀφέθησαν

τὸ σπέρμα σου· **19** καὶ μὴ ἀσθενήσας δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἴματι αὐτοῦ τῇ πίστει οὐ κατενόησε τὸ ἔαυτοῦ σῶμα σωθησόμεθα δι’ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὄργης. **20** εἰ ἦδη νενεκρωμένον, ἐκατονταέτης που γὰρ ἔχθροὶ δόντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν μήτρας Σάρρας· διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ **21** εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ οὐ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ’ ἐνεδυναμώθη τῇ ζωῇ αὐτοῦ· **21** οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ τῇ πίστει, δοὺς δόξαν τῷ Θεῷ **21** καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ Κυρίου πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπήγγελται δυνατός ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι’ οὗ νῦν τὴν ἐστι καὶ ποιῆσαι. **22** Διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ καταλλαγὴν ἐλάβομεν. **12** Διὰ τοῦτο ὕσπερ εἰς δικαιοσύνην. **23** Οὐκ ἐγράφη δὲ δι’ δι’ ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἀμαρτία εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ, **24** ἀλλὰ εἰσῆλθε καὶ διὰ τῆς ἀμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ δι’ ἡμᾶς οἵς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν διηλθεν, ἐφ’ ὃ πάντες ἡμαρτον — **13** ἄχρι Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, **25** δος παρεδόθη γὰρ νόμου ἀμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἀμαρτία διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἡγέρθη διὰ δὲ οὐκ ἐλλογεῖται μηδὲντος νόμου· **14** ἀλλ’ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

έβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι

5 Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην
ἔχομεν πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **2** δι’ οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾧ ἐστήκαμεν, καὶ καυχώμεθα ἐπ’ ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. **3** οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλῖψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, **4** ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, **5** ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἅγιου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. **6** ἔτι γὰρ Χριστὸς δόντων ἡμῶν ἀσθενῶν κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανε. **7** μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾶ ἀποθανεῖν. **8** συνίστησι δὲ τὴν ἔαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, ὅτι ἔτι ἀμαρτωλῶν δόντων ἡμῶν Χριστὸς δι’ ἐνὸς δικαιώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε. **9** πολλῷ οὖν μᾶλλον Μωϋσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἀμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὄμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδάμ, ὃς ἐστι τύπος τοῦ μέλλοντος. **15** Ἄλλ’ οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτω καὶ τὸ χάρισμα. εἰ τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾧ ἐστήκαμεν, καὶ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι [τῇ] τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσε. **16** καὶ οὐχ ὡς δι’ ἐνὸς ἀμαρτήσαντος τὸ δώρημα· τὸ μὲν γὰρ κρῖμα ἔξ ἐνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. **17** εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσε διὰ τοῦ ἐνός, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύουσι διὰ τοῦ ἐνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ. **18** Ἐρα οὖν ὡς δι’ ἐνὸς παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτω καὶ δι’ ἐνὸς δικαιώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους

εἰς δικαίωσιν ζωῆς. 19 ὡσπερ γάρ διὰ τῆς ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ παρακοῆς τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου ἀμαρτωλοὶ Κυρίῳ ἡμῶν. 20 Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὗτω καὶ διὰ τῆς ἀμαρτίας ἐν τῷ Θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακοῆς τοῦ ἐνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ, οἱ πολλοί. 21 νόμος δὲ παρεισῆλθεν ἵνα 13 μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα. οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἀδικίας τῇ ἀμαρτίᾳ, ἀλλὰ παραστήσατε ἡ ἀμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, 21 ἔαυτοὺς τῷ Θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας ἵνα ὡσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἀμαρτία ἐν τῷ καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ Θανάτῳ, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ Θεῷ. 14 ἀμαρτία γάρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμου, ἀλλ’ ὑπὸ χάριν. 15 Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. (aiōnios g166)

6 Τί οὖν ἐροῦμεν; ἐπιμενοῦμεν τῇ ἀμαρτίᾳ νόμον, ἀλλ’ ὑπὸ χάριν; μὴ γένοιτο. 16 οὐκ ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; 2 μὴ γένοιτο. οἴδατε ὅτι ὡς παριστάνετε ἔαυτοὺς δούλους οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἀμαρτίᾳ, πῶς εἰς ὑπακοήν, δοῦλοί ἐστε ὡς ὑπακούετε, ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; 3 ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι ἥτοι ἀμαρτίας εἰς θάνατον ἡ ὑπακοῆς εἰς δοσοὶ ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, δικαιοσύνην; 17 χάρις δὲ τῷ Θεῷ ὅτι ἥτε εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; δοῦλοι τῆς ἀμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ 4 συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδαχῆς, βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὡσπερ ἡγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρός, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. 5 εἰ γάρ σύμφυτοι 18 ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας ἔδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. 19 ἀνθρώπινον γεγόναμεν τῷ ὄμοιώματι τοῦ θανάτου λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα, 6 τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ὕμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἀγιασμόν. 20 ἀνθρωπος συνεσταυρώθη ἵνα καταργηθῇ τὸ δτε γάρ δοῦλοι ἥτε τῆς ἀμαρτίας, ἐλεύθεροι σῶμα τῆς ἀμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἥτε τῇ δικαιοσύνῃ. 21 τίνα οὖν καρπὸν ἡμᾶς τῇ ἀμαρτίᾳ· 7 ὁ γάρ ἀποθανὼν εἴχετε τότε ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε; δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας. 8 εἰ δὲ τὸ γάρ τέλος ἐκείνων θάνατος. 22 νυνὶ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ, 9 εἰδότες ὅτι Χριστὸς εἴχετε τότε ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε; ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) 23 τὰ γάρ ὄψώνια τῆς θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. (aiōnios g166)

7 Ἡ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί γινώσκουσι γάρ καὶ δικαία καὶ ἀγαθή. **13** τὸ οὖν ἀγαθὸν νόμον λαλῶ ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἐμοὶ γέγονε θάνατος; μὴ γένοιτο ἀλλὰ ἡ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ; **2** ή γάρ ἀμαρτία, ἵνα φανῇ ἀμαρτίᾳ, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ ὑπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται μοι κατεργαζόμενη θάνατον, ἵνα γένηται νόμω ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, κατίργηται καθ' ὑπερβολὴν ἀμαρτωλὸς ἡ ἀμαρτία διὰ ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. **3** ἄρα οὖν τῆς ἐντολῆς. **14** Οἰδαμεν γάρ ὅτι ὁ νόμος ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς μοιχαλὶς χρηματίσει πνευματικός ἐστιν ἐγὼ δὲ σαρκικός εἰμι, ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἔτερῳ ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἀμαρτίαν. **15** ὁ γάρ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, κατεργάζομαι οὐ γινώσκω οὐ γάρ ὁ θέλω τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὁ μισῶ τοῦτο ποιῶ. ἀνδρὶ ἔτερῳ. **4** ὥστε, ἀδελφοί μου, καὶ **16** εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ, σύμφημι ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ τῷ νόμῳ ὅτι καλός. **17** νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ σώματος τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ γενέσθαι κατεργάζομαι αὐτό, ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ὑμᾶς ἔτερῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα ἀμαρτία. **18** οἰδα γάρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, καρποφορήσωμεν τῷ Θεῷ. **5** ὅτε γάρ ἡμεν τοῦτ' ἐστιν ἐν τῇ σαρκὶ μου, ἀγαθόν τὸ γάρ ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἀμαρτιῶν θέλειν παράκειται μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν τὸ καλὸν οὐχ εὑρίσκω. **19** οὐ γάρ ὁ θέλω ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλ' ὁ οὐ θέλω κακὸν τοῦτο **6** νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, πράσσω. **20** εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω ἐγὼ τοῦτο ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτό, ἀλλ' δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία. **21** εὑρίσκω καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος. **7** Τί οὖν ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ ἐροῦμεν; οὐ νόμος ἀμαρτία; μὴ γένοιτο ἀλλὰ καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται. **22** τὴν ἀμαρτίαν οὐκ ἔγνων εἰ μὴ διὰ νόμου· συνήδομαι γάρ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν τήν τε γάρ ἐπιθυμίαν οὐκ ἥδειν εἰ μὴ ὁ ἔσω ἀνθρωπον, **23** βλέπω δὲ ἐτερον νόμον νόμος ἔλεγεν, οὐκ ἐπιθυμήσεις: **8** ἀφορμὴν ἐν τοῖς μέλεσί μου ἀντιστρατεύσμενον τῷ δὲ λαβοῦσα ἡ ἀμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς νόμῳ τοῦ νοός μου καὶ αἰχμαλωτίζοντά με κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν: [ἐν] τῷ νόμῳ τῆς ἀμαρτίας τῷ ὅντι ἐν τοῖς χωρὶς γάρ νόμου ἀμαρτία νεκρά. **9** ἐγὼ μέλεσί μου. **24** Ταλαίπωρος ἐγὼ ἀνθρωπος! δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ ἐλθούσης δὲ τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τῆς ἐντολῆς ἡ ἀμαρτία ἀνέζησεν, **10** ἐγὼ τούτου; **25** εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὐρέθη μοι ἡ ἐντολὴ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. ἄρα οὖν αὐτὸς ἡ εἰς ζωήν, αὕτη εἰς θάνατον. **11** ή γάρ ἐγὼ τῷ μὲν νοῦ δουλεύω νόμῳ Θεοῦ, τῇ δὲ ἀμαρτίᾳ ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς σαρκὶ νόμῳ ἀμαρτίας.

ἔξηπάτησε με καὶ διὰ αὐτῆς ἀπέκτεινεν. **12** **8** Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ ὥστε ὁ μὲν νόμος ἄγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἄγια Ἰησοῦ μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν,

ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. 2 ὁ γὰρ νόμος τοῦ ἀλλ’ ἐλάβετε Πνεῦμα νίοθεσίας, ἐν ᾧ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ κράζομεν ἀββᾶ ὁ πατήρ. 16 αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ἡλευθέρωσέ με ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἀμαρτίας συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν καὶ τοῦ θανάτου. 3 τὸ γὰρ ἀδύνατον τέκνα Θεοῦ. 17 εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι, τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἡσθένει διὰ τῆς σαρκός, κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Θεὸς τὸν ἔαυτοῦ νίδιον πέμψας ἐν δὲ Χριστοῦ, εἴπερ συμπάσχομεν ἵνα καὶ ὅμιοιώματι σαρκὸς ἀμαρτίας καὶ περὶ συνδοξασθῶμεν. 18 Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἀμαρτίας, κατέκρινε τὴν ἀμαρτίαν ἐν τῇ ἄξιᾳ τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς σαρκί, 4 ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι πληρωθῆ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ σάρκα εἰς ἡμᾶς. 19 ἡ γὰρ ἀποκαραδοκία τῆς περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα: 5 οἱ γὰρ κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν νίδων τοῦ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, Θεοῦ ἀπεκδέχεται. 20 τῇ γὰρ ματαιότητι οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ πνεύματος. ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἑκοῦσα, ἀλλὰ διὰ 6 τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸν ὑποτάξαντα, ἐπ’ ἐλπίδι 21 ὅτι καὶ τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ αὐτῇ ἡ κτίσις ἐλευθερωθῆσεται ἀπὸ τῆς εἰρήνης διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν εἰς Θεόν· 7 τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. 22 οἴδαμεν ὑποτάσσεται οὐδὲ γὰρ δύναται· 8 οἱ δὲ γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ ἐν σαρκὶ ὄντες Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν· 23 οὐ μόνον δέ, 9 ὑμεῖς δὲ οὐκ ἔστε ἐν σαρκί, ἀλλ’ ἐν ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Πνεύματος πνεύματι, εἴπερ Πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. ἔχοντες καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ ἐν ἔαυτοῖς εἰ δέ τις Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος στενάζομεν υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. 10 εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. 24 τῇ μὲν σῶμα νεκρὸν δι’ ἀμαρτίαν, τὸ δὲ πνεῦμα γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν ἐλπὶς δὲ βλεπομένη ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. 11 εἰ δὲ τὸ Πνεῦμα οὐκ ἔστιν ἐλπίς· δὲ γὰρ βλέπει τις, τί καὶ τοῦ ἐγείραντος Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐλπίζει; 25 εἰ δὲ δὲ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, ἐν ὑμῖν, δὲ ἐγείρας τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν δι’ ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. 26 Ὡσαύτως ζωοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς τὸ ἐνοικοῦν αὐτοῦ Πνεῦμα ἐν ὑμῖν. 12 Ἀρα ἀσθενείας ἡμῶν τὸ γὰρ τί προσευξόμεθα οὖν, ἀδελφοί, ὁφειλέται ἐσμὲν οὐ τῇ σαρκὶ καθὸ δεῖ οὐκ οἴδαμεν, ἀλλ’ αὐτὸ τὸ Πνεῦμα τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν· 13 εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν· εἰ δὲ Πνεύματι ἀλαλήτοις· 27 ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε, οἵδε τί τὸ φρόνημα τοῦ Πνεύματος, ὅτι κατὰ ζήσεσθε. 14 δοσοὶ γὰρ Πνεύματι Θεοῦ Θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἀγίων. 28 Οἴδαμεν δὲ ἄγονται, οὗτοί εἰσιν νιοὶ Θεοῦ. 15 οὐ γὰρ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ ἐλάβετε Πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς

οῦσιν· 29 ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισε οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλῖται, ὃν ἡ υἱόθεσία καὶ συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἡ δόξα καὶ αἱ διαθῆκαι καὶ ἡ νομοθεσία εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, 5 ὃν ἀδελφοῖς· 30 οὓς δὲ προώρισε, τούτους οἱ πατέρες, καὶ ἔξ ὃν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ καὶ ἐκάλεσε, καὶ οὓς ἐκάλεσε, τούτους καὶ σάρκα, ὃ ὃν ἐπὶ πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς ἐδικαίωσεν, οὓς δὲ ἐδικαίωσε, τούτους καὶ τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. (αιῶν γ165) 6 Οὐχ οἶον δὲ ἐδόξασε. 31 Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; εἴ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. οὐ γάρ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν; 32 ὃς πάντες οἱ ἔξ Ἰσραὴλ, οὗτοι Ἰσραὴλ, 7 οὐδὲ γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ὅτι εἰσὶ σπέρμα Ἀβραάμ, πάντες τέκνα, ἀλλ' ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα· 8 τοῦτ' καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσεται; 33 ἔστιν οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς ταῦτα τέκνα τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεοῦ; Θεὸς τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας ὁ δικαιῶν· 34 τίς ὁ κατακρίνων; Χριστὸς λογίζεται εἰς σπέρμα. 9 ἐπαγγελίας γάρ ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ καὶ ἐγερθείς, ὁ λόγος οὗτος· κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ὃς καὶ ἔστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὃς καὶ ἐλεύσομαι καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ υἱός. 10 ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. 35 τίς ἡμᾶς χωρίσει οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἔξ ἐνὸς ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; Θλῖψις ἡ κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν· 11 στενοχωρία ἡ διωγμὸς ἡ λιμὸς ἡ γυμνότης μήπω γάρ γεννηθέντων μηδὲ πραξάντων ἡ κίνδυνος ἡ μάχαιρα; 36 καθὼς γέγραπται τι ἀγαθὸν ἡ κακόν, ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν ὅτι ἔνεκά σου θανατούμεθα δλην τὴν τοῦ Θεοῦ πρόθεσις μένῃ, οὐκ ἔξ ἔργων, ἡμέραν· ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς. ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, 12 ἐρρέθη αὐτῇ 37 ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ ὅτι ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι, 13 τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. 38 πέπεισμαι γάρ ὅτι καθὼς γέγραπται· τὸν Ἰακὼβ ἡγάπησα, τὸν οὕτε θάνατος οὕτε ζωὴ οὕτε ἄγγελοι οὕτε δὲ Ἡσαῦ ἐμίσησα. 14 Τί οὖν ἐροῦμεν; μὴ ἀρχαὶ οὕτε δυνάμεις οὕτε ἐνεστῶτα οὕτε ἀδικία παρὰ τῷ Θεῷ; μὴ γένοιτο. 15 τῷ μέλλοντα 39 οὕτε ὕψωμα οὕτε βάθος οὕτε γάρ Μωϋσῆς ἀλέγει· ἐλεήσω δν ἀν ἐλεῶ, καὶ τις κτίσις ἐτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι οἰκτειρήσω δν ἀν οἰκτείρω. 16 ἄρα οὖν οὐ ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

τοῦ ἐλεοῦντος Θεοῦ. 17 λέγει γάρ ἡ γραφὴ

9 Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, τῷ Φαραὼ ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά συμμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου, καὶ ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου·, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. 18 ἄρα οὖν δν θέλει ἐλεεῖ, δν μου. 3 ηὐχόμην γάρ αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα δὲ θέλει σκληρύνει. 19 Ἐρεῖς οὖν μοι· τί εἶναι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν ἔτι μέμφεται; τῷ γάρ βουλήματι αὐτοῦ τίς μου, τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα, 4 ἀνθέστηκε; 20 μενοῦνγε, ὃ ἄνθρωπε, σὺ τίς

εῖ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ Θεῷ; μὴ ἐρεῖ τὸ καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ πᾶς ὁ πιστεύων πλάσμα τῷ πλάσαντι, τί με ἐποίησας οὕτως; ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.

21 ἡ οὐκ ἔχει ἔξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ **10** Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὔδοκία τῆς ἐμῆς πηλοῦ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιησαὶ καρδίας καὶ ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸν δὲ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, δὲ εἰς ἀτιμίαν; Θεὸν ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ ἐστιν εἰς σωτηρίαν·

22 εἰ δὲ θέλων ὁ Θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν **2** μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον Θεοῦ ὄργὴν καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατὸν αὐτοῦ ἔχουσιν, ἀλλ’ οὐ κατ’ ἐπίγνωσιν. **3**

ἥνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκεύη ὄργῆς ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν; **23** καὶ ἵνα καὶ τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ στῆσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ ἐπὶ σκεύη ἐλέους, — ἢ προητοίμασεν εἰς ὑπετάγησαν. **4** τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς δόξαν;

24 οὖς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ μόνον εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι. **5** ἐξ Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἑθνῶν, **25** Μωϋσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην ὡς καὶ ἐν τῷ Ὁσηὲ λέγει· καλέσω τὸν τὴν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὰ οὐ λαόν μου λαόν μου, καὶ τὴν οὐκ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς· **6** ἡ δὲ ἐκ ἡγαπημένην ἡγαπημένην· **26** καὶ ἔσται πίστεως δικαιοσύνη οὕτω λέγει· μὴ εἴπῃς ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς, οὐ λαός ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν μου ὑμεῖς, ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ Θεοῦ οὐρανόν· τοῦτ’ ἔστι Χριστὸν καταγαγεῖν·

ζῶντος. **27** Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ **7** ἡ τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; τοῦτ’ ἔστι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. **(Abyssos g12)** **8** ἀλλὰ τί λέγει; ἐγγύς σου τὸ

ρῆμα ἔστιν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τοῦτ’ ἔστι τὸ ρῆμα τῆς πίστεως συντετμημένον ποιήσει Κύριος ἐπὶ τῆς γῆς. **9** ὅτι ἐὰν ὅμολογήσῃς

29 καὶ καθὼς προείρηκεν Ἡσαΐας, εἰ μὴ ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ Κύριος Σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς ὡς Σόδομα ἀν ἐγενήθημεν καὶ ὡς Γόμορρα αὐτὸν ἥγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθῆσῃ· **10**

ἄν ὡμοιώθημεν. **30** Τί οὖν ἐροῦμεν; καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην στόματι δὲ ὅμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. **11**

κατέλαβε δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν λέγει γὰρ ἡ γραφή· πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ’ ἐκ πίστεως, **31** Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται. **12** οὐ γὰρ δικαιοσύνης εἰς νόμον δικαιοσύνης οὐκ ἔστι διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλληνος· ἔφθασε. **32** διατί· ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ’ ὡς ὁ γὰρ αὐτὸς Κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς ἔξηργων νόμου προσέκιψαν γὰρ τῷ λίθῳ πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν· **13** πᾶς τοῦ προσκόμματος, **33** καθὼς γέγραπται· γὰρ ὃς ἀν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου ἴδού τίθημι ἐν Σιών λίθον προσκόμματος σωθήσεται. **14** πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς

δν οὐκ ἐπίστευσαν; πῶς δὲ πιστεύσουσιν κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν. 6 εἰ δὲ οῦ οὐκ ἥκουσαν; πῶς δὲ ἀκούσουσι χωρὶς χάριτι, οὐκέτι ἔξ ἔργων· ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι κηρύσσοντος; 15 πῶς δὲ κηρύξουσιν ἐὰν μὴ γίνεται χάρις, εἰ δὲ ἔξ ἔργων, οὐκέτι ἐστὶ ἀποσταλῶσι; καθὼς γέγραπται ὡς ὠραῖοι χάρις· ἐπεὶ τὸ ἔργον οὐκέτι ἐστὶν ἔργον. οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, 7 Τί οὖν; δὲ ἐπίζητε Ἰσραὴλ, τοῦτο οὐκ τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθά! 16 Ἄλλο οὐ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν· οἱ δὲ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ· Ἡσαΐας λοιποὶ ἐπωρώθησαν, 8 καθὼς γέγραπται· γάρ λέγει· Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς πνεῦμα κατανύξεως, ήμῶν; 17 ἄρα ἡ πίστις ἔξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ὀφθαλμὸν τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὡτα τοῦ ἀκοῇ διὰ ῥήματος Θεοῦ. 18 ἀλλὰ λέγω, μὴ ἀκούειν, ἔως τῆς σήμερον ήμέρας, μὴ οὐκ ἥκουσαν; μενοῦνγε εἰς πᾶσαν 9 καὶ Δαυὶδ λέγει· γενηθήτω ἡ τράπεζα τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν καὶ εἰς εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς· αὐτῶν. 19 ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἔγνω Ἰσραὴλ; 10 σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν πρῶτος Μωϋσῆς λέγει· ἔγώ παραζηλώσω τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ διὰ παντὸς σύγκαμψον. 11 Λέγω οὖν, μὴ παροργιῶ ὑμᾶς. 20 Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ ἐπταισαν ἵνα πέσωσι; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ καὶ λέγει· εὑρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς ἐμφανής ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσι. ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλώσαι αὐτούς. 12 εἰ 21 πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει· ὅλην τὴν δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμου ήμέραν ἐξεπέτασα τὰς χειράς μου πρὸς καὶ τὸ ἥτημα αὐτῶν πλοῦτος ἔθνῶν, λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.

11 Λέγω οὖν, μὴ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; μὴ γένοιτο· καὶ γάρ ἔγώ Ἰσραὴλίτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμίν. 2 οὐκ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ δὲν προέγνω. ἢ οὐκ οἴδατε ἐν Ἡλίᾳ τί λέγει ἡ γραφή, ὡς ἐντυγχάνει τῷ Θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ λέγων; 3 Κύριε, τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, κἀγώ ὑπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχήν μου. 4 ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός; κατέλιπον ἐμαυτῷ ἐπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυν τῇ Βάσι. 5 οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λεῖμμα

πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν; 13 Ὅμιν γάρ λέγω τοῖς ἔθνεσιν. ἐφ' ὅσον μέν εἰμι ἔγὼ ἔθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν μου δοξάζω, 14 εἰ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς ἔξ αὐτῶν. 15 εἰ γάρ η ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς η πρόσληψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; 16 εἰ δὲ η ἀπαρχὴ ἀγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ η ῥίζα ἀγία, καὶ οἱ κλάδοι. 17 Εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὃν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συγκοινωνὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένουν, 18 μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων· εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ῥίζαν βαστάζεις, ἀλλ' η ῥίζα σέ. 19 ἐρεῖς οὖν· ἐξεκλάσθησαν

[οἱ] κλάδοι, ἵνα ἐγώ ἐγκεντρισθῶ. 20 καλῶς· καὶ γνώσεως Θεοῦ! ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ τῇ ἀπιστίᾳ ἔξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ ἔστηκας. μὴ ὑψηλοφρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ αὐτοῦ! 34 τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου; ἢ 21 εἰ ἡ γὰρ ὁ Θεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο; 35 ἡ τίς οὐκ ἐφείσατο, μή πως οὐδὲ σοῦ φείσεται. προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται 22 ἵδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν αὐτῷ; 36 ὅτι ἔξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ Θεοῦ, ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἀποτομίαν, εἰς αὐτὸν τὰ πάντα. αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς ἐπὶ δὲ σὲ χρηστότητα, ἐὰν ἐπιμείνῃς τῇ αἰώνας ἀμήν. (αἰōn g165)

χρηστότητι· ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. 23 καὶ ἐκεῖνοι δέ, ἐὰν μὴ ἐπιμείνωσι τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγκεντρισθήσονται: δυνατὸς γὰρ ὁ Θεός ἔστι πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐτούς. 24 εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἔξεκόπης ἀγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν ἐγκεντρισθήσονται τῇ ἴδιᾳ ἐλαίᾳ; 25 Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ἵτε παρ' ἔαυτοῖς φρόνιμοι, δτι πώρωσις ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρις οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἔθνῶν εἰσέλθῃ, 26 καὶ οὕτω πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται· ἥξει ἐκ Σιών ὁ ῥύμομενος καὶ ἀποστρέψει ἀσεβίας ἀπὸ Ἱακώβ· 27 καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη, δταν ἀφέλωμαι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. 28 κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἔχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας· 29 ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ Θεοῦ. 30 ὥσπερ γὰρ καὶ ὑμεῖς ποτε ἡπειθήσατε τῷ Θεῷ, νῦν δὲ ἡλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, 31 οὕτω καὶ οὗτοι νῦν ἡπείθησαν, τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐλεηθῶσι· 32 συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπειθειαν, ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ. (εἰεεσε g1653) 33 Ὡς βάθος πλούτου καὶ σοφίας

12 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ, παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἀγίαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν, 2 καὶ μὴ συσχηματίζεσθαι τῷ αἰώνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθαι τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοὸς ὑμῶν, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον. (αἰōn g165) 3 Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστῳ ὡς ὁ Θεὸς ἐμέρισε μέτρον πίστεως. 4 καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι μέλη πολλὰ ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, 5 οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σώματι ἔσμεν ἐν Χριστῷ, ὃ δὲ καθ' εἰς ἀλλήλων μέλη. 6 ἔχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθείσαν ἡμῖν διάφορα, εἴτε προφητείαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως, 7 εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, 8 εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει, ὁ μεταδιδούς, ἐν ἀπλότητι, ὁ προϊστάμενος, ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν, ἐν ἱλαρότητι. 9 Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ, 10 τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ

τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, 11 τῇ σπουδῇ γὰρ διάκονός ἐστί σοι εἰς τὸ ἀγαθόν. ἐὰν μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ δὲ τὸ κακὸν ποιῆς, φιβοῦ οὐ γὰρ εἰκῇ Κυρίῳ δουλεύοντες, 12 τῇ ἐλπίδι χαιροντες, τὴν μάχαιραν φορεῖ· Θεοῦ γὰρ διάκονός τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ ἐστιν εἰς ὀργήν, ἔκδικος τῷ τὸ κακὸν προσκαρτεροῦντες, 13 ταῖς χρείαις τῶν πράσσοντι. 5 διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι οὐ ἀγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν μόνον διὰ τὴν ὀργήν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν διώκοντες. 14 εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας συνείδησιν. 6 διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους ὑμᾶς, εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. 15 τελεῖτε· λειτουργοὶ γὰρ Θεοῦ εἰσιν εἰς χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες. 7 ἀπόδοτε κλαιόντων. 16 τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους οὖν πᾶσι τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν φόρον φρονοῦντες. μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες, τὸν φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. τὸν φόρον τὸν φόρον, τῷ τὴν τιμὴν τὴν μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἔαυτοῖς. 17 τιμήν. 8 Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε εἰ μὴ μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες. τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους. ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἔτερον νόμον πεπλήρωκε· 9 τὸ γὰρ οὐ ἀνθρώπων· 18 εὶ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐκ μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. 19 ἐπιθυμήσεις, καὶ εἴ τις ἔτέρα ἐντολή, ἐν μὴ ἔαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί, ἀλλὰ τούτῳ τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ, δότε τόπον τῇ ὄργῃ γέγραπται γάρ ἐμοὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 10 ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος. ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται· 20 ἐὰν οὖν πεινᾷ ὁ ἔχθρός σου, ψώμιζε πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. 11 Καὶ τοῦτο, αὐτὸν, ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν τοῦτο γὰρ εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἦδη ποιῶν ἀνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν ἐξ ὑπνου ἐγερθῆναι· νῦν γὰρ ἐγγύτερον κεφαλὴν αὐτοῦ. 21 μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἡμῶν ἡ σωτηρία ἡ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. 12 ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

ἡ νῦν προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἥγγικεν.

13 Πᾶσα ψυχὴ ἔξουσίαις ὑπερεχούσαις ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καὶ ὑποτασσέσθω. οὐ γὰρ ἔστιν ἔξουσία ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα τοῦ φωτός. 13 ὡς εὶ μὴ ὑπὸ Θεοῦ· αἱ δὲ οὖσαι ἔξουσίαι ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, ὑπὸ [τοῦ] Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν. 2 μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ὕστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἔξουσίᾳ τῇ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ, 14 ἀλλ' τοῦ Θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν οἱ δὲ ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἀνθεστηκότες ἔαυτοῖς κρῖμα λήψονται. καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς 3 οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶ φόρος τῶν ἐπιθυμίας.

ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. θέλεις **14** Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἔξουσίαν; τὸ ἀγαθὸν προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις ποίει, καὶ ἔξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς· 4 Θεοῦ διαλογισμῶν. 2 ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν

πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. 3 ὁ μὴ τῷ βρώματί σου ἐκεῖνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἔξουθενείτω, οὗ Χριστὸς ἀπέθανε. 16 μὴ βλασφημείσθω καὶ ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω· ὁ οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. 17 οὐ γάρ ἐστιν Θεὸς γάρ αὐτὸν προσελάβετο. 4 σὺ τίς εἶ ὁ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; τῷ ίδιῳ Κυρίῳ ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ στήκει ἡ πίπτει· σταθήσεται δέ· δυνατὸς ἐν Πνεύματι Ἄγιος. 18 ὁ γάρ ἐν τούτοις γάρ ἐστιν ὁ Θεὸς στῆσαι αὐτόν. 5 δὲς μὲν δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ Θεῷ καὶ κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, δὲς δὲ κρίνει δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. 19 ἄρα οὖν τὰ τῆς πᾶσαν ἡμέραν. ἔκαστος ἐν τῷ ίδιῳ νοῦ εἰρήνης διώκωμεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς πληροφορείσθω. 6 ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν τῆς εἰς ἀλλήλους. 20 μὴ ἔνεκεν βρώματος Κυρίῳ φρονεῖ, καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. πάντα μὲν Κυρίῳ οὐ φρονεῖ, καὶ ὁ ἐσθίων Κυρίῳ ἐσθίει· καθαρά, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ εὐχαριστεῖ γάρ τῷ Θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων προσκόμματος ἐσθίοντι. 21 καλὸν τὸ μὴ Κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ. 7 φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον μηδὲ ἐν ᾧ ὁ οὐδεὶς γάρ ημῶν ἔαυτῷ ζῇ καὶ οὐδεὶς ἔαυτῷ ἀδελφός σου προσκόπτει ἡ σκανδαλίζεται ἀποθνήσκει· 8 ἔάν τε γάρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ἔχει ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. μακάριος ὁ μὴ ἀποθνήσκομεν. ἔάν τε οὖν ζῶμεν ἔάν τε κρίνων ἔαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. 23 ὁ δὲ ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν. 9 εἰς διακρινόμενος ἐὰν φάγῃ, κατακέριται, ὅτι τοῦτο γάρ Χριστὸς καὶ ἀπέθανε καὶ ἀνέστη οὐκ ἐκ πίστεως πᾶν δὲ ὁ οὐκ ἐκ πίστεως, καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων ἀμαρτίᾳ ἐστίν.

κυριεύσῃ. 10 Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἡ καὶ σὺ τί ἔξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; πάντες γάρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ. 11 γέγραπται γάρ· ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἔξομολογήσεται τῷ Θεῷ. 12 ἄρα οὖν ἔκαστος ημῶν περὶ ἔαυτοῦ λόγον δώσει τῷ Θεῷ. 13 Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν, ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. 14 οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' αὐτοῦ εἴ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν. 15 εἰ δὲ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς.

15 Ὁφείλομεν δὲ ημεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, καὶ μὴ ἔαυτοῖς ἀρέσκειν. 2 ἔκαστος ημῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν· 3 καὶ γάρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἔαυτῷ ἥρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ. 4 ὅσα γάρ προεγράφη, εἰς τὴν ημετέραν διδασκαλίαν προεγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. 5 ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δώῃ ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν, 6 ἵνα διοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν Θεὸν καὶ πατέρα

τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 7 διὸ τεράτων, ἐν δυνάμει Πνεύματος Θεοῦ, προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὥστε με ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ δὲ Χριστὸς προσελάβετο ὑμᾶς εἰς δόξαν μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ Θεοῦ. 8 Λέγω δὲ Χριστὸν Ἰησοῦν διάκονον εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, 20 οὕτω δὲ γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ, φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι οὐχ ὅπου εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν ὡνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ’ ἀλλότριον πατέρων, 9 τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι θεμέλιον οἰκοδομῶ, 21 ἀλλὰ καθὼς τὸν Θεόν, καθὼς γέγραπται· διὰ τοῦτο γέγραπται, οἵς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ἔξομολογήσομαι σοι ἐν ἔθνεσι, Κύριε, καὶ ὅψονται, καὶ οἵ οὐκ ἀκηκόασι συνήσουσι. τῷ ὄντος σου ψαλῶ. 10 καὶ πάλιν λέγει· 22 Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς· 23 νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον 11 καὶ πάλιν· αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ τὰ ἔθνη, καὶ ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν λαοί. 12 καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει· ἔσται ἐτῶν, 24 ὡς ἐὰν πορεύωμαι εἰς τὴν ἡ ῥίζα τοῦ Ἱεσσαί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος Σπανίαν, ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐλπίζω ἄρχειν ἔθνῶν· ἐπ’ αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσιν. γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ 13 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. 25 νυνὶ δὲ εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ διακονῶν τοῖς δυνάμει Πνεύματος Ἅγιου. 14 Πέπεισμαι ἀγίοις. 26 εὐδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, Ἄχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοί ἔστε ἀγαθωσύνης, πτωχοὺς τῶν ἀγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως, δυνάμενοι 27 εὐδόκησαν γὰρ καὶ ὄφειλέται αὐτῶν καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν. 15 τολμηρότερον εἰσιν· εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν δὲ ἔγραψα ὑμῖν, ἀδελφοί, ἀπὸ μέρους, ἐκοινωνησαν τὰ ἔθνη, ὄφειλουσι καὶ ἐν τοῖς ὡς ἐπαναμιμνήσκων ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. 28 τοῦτο τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ 16 εἰς τὸ οὖν ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς εἶναί με λειτουργὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι’ ὑμῶν τὰ ἔθνη, ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ εἰς τὴν Σπανίαν. 29 οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος Θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἔθνῶν πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας τοῦ εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν Πνεύματι εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ ἐλεύσομαι. 30 Ἅγιω. 17 ἔχω οὖν καύχησιν ἐν Χριστῷ Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν Θεόν· 18 οὐ γὰρ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τολμήσω λαλεῖν τι ὡν οὐ κατειργάσατο τοῦ Πνεύματος, συναγωνίσασθαί μοι ἐν Χριστὸς δι’ ἔμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἔθνῶν λόγῳ ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἔμοῦ πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἔργῳ, 19 ἐν δυνάμει σημείων καὶ 31 ἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν

τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἵνα ἡ διακονία μου ἡ εἰς τὴν ἀγαπητήν, ἵτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Ἱερουσαλήμ εὐπρόσδεκτος γένηται τοῖς Κυρίῳ. 13 ἀσπάσασθε Ῥοῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἄγιοις, 32 ἵνα ἐν χαρῷ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ διὰ θελήματος Θεοῦ καὶ συναναπαύσωμαι ἐμοῦ. 14 ἀσπάσασθε Ἀσύγκριτον, Φλέγοντα, ὑμῖν. 33 ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων Ἐρμᾶν, Πατρόβαν, Ἐρμῆν καὶ τοὺς σὺν ὑμῶν ἀμήν.

16 Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, οὕσαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς, 2 ἵνα αὐτὴν προσδέξῃσθε ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν ἀγίων καὶ παραστῆτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρήζῃ πράγματι· καὶ γὰρ αὕτη προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ αὐτοῦ ἐμοῦ. 3 Ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 4 οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἵτινες οὐκ ἔγώ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἔθνων, καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. 5 ἀσπάσασθε Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν μου, ὃς ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας εἰς Χριστόν. 6 ἀσπάσασθε Μαριάμ, ἵτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ἡμᾶς. 7 ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἵ τις πρὸ ἐμοῦ γεγόνασιν ἐν Χριστῷ. 8 ἀσπάσασθε Ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητόν μου ἐν Κυρίῳ. 9 ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου. 10 ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου. 11 ἀσπάσασθε Ἡρωδίωνα τὸν συγγενῆ μου. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσου τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. 12 ἀσπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφώσαν τὰς κοπιώσας ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε Περσίδα

καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὄλυμπαν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἀγίους. 16 ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίω. ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ. 17 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἡν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας, καὶ ἐκκλίνατε ἀπ' αὐτῶν. 18 οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν [Ἰησοῦ] Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας ἔξαπατῶσι τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. 19 ή γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο. χαίρω οὖν τὸ ἐφ' ὑμῖν θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς μὲν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. 20 ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. 'Η χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. 21 Ἀσπάζονται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. 22 ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἔγὼ Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν Κυρίῳ. 23 ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάϊος ὁ ξένος μου καὶ τῆς ἐκκλησίας ὅλης. ἀσπάζεται ὑμᾶς "Ἐραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός. 24 'Η χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν. 25 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ

κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν
μυστηρίου χρόνοις αἰώνιοις σεσιγημένου,
(aiōnios g166) 26 φανερωθέντος δὲ νῦν, διά
τε γραφῶν προφητικῶν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ
αἰώνιου Θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς
πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος, **(aiōnios g166)**
27 μόνῳ σοφῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃ ή
δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. **(aiōn g165)**

Προς Κορινθιους Α'

1 Παῦλος, κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ

Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός, 2 τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὕσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἀγίοις, σὺν πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν· 3 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 5 ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, 6 καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, 7 ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· 8 δὲ καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἔως τέλους ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 9 πιστὸς δὲ Θεὸς δί' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. 10 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἢτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοΐ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. 11 ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν χλόης ὅτι

ἐριδεῖς ἐν ὑμῖν εἰσι. 12 λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἔκαστος ὑμῶν λέγει· ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλώ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. 13 μεμέρισται ὁ Χριστός; μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν; ἢ εἰς τὸ

ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; 14 εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, 15 ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. 16 ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. 17 οὐ γάρ ἀπέστειλε με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. 18 Ὁ λόγος γάρ ὃ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρίᾳ ἔστι, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἔστι. 19 γέγραπται γάρ· ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω. 20 ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεύς; ποῦ συζητητής τοῦ αἰῶνος τούτου; οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; (aiōn g165) 21 ἐπειδὴ γάρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, εὐδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. 22 ἐπειδὴ καὶ Ιουδαῖοι σημεῖον αἴτοῦσι καὶ "Ἐλληνες σοφίαν ζητοῦσιν, 23 ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ιουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἐλλησι δὲ μωρίαν, 24 αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ιουδαίοις τε καὶ "Ἐλλησι, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν· 25 ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἔστι, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἔστι. 26 Βλέπετε γάρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς, 27 ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνῃ, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα καταισχύνῃ

τὰ ἵσχυρά, 28 καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου ἐρευνᾶ, καὶ τὰ βάθη τοῦ Θεοῦ. 11 τίς γὰρ καὶ τὰ ἔξουθενημένα ἔξελέξατο ὁ Θεός, οἵδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ, 29 πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτω ὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα σάρκη ἐνώπιον καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδεὶς οἴδεν εἰ μὴ τὸ τοῦ Θεοῦ. 30 ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἔστε ἐν Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. 12 ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα Χριστῷ Ἰησοῦ, δος ἐγενήθη ἡμῖν σοφία τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἀγιασμὸς καὶ τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀπολύτρωσις, 31 ἵνα, καθὼς γέγραπται, ὁ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν. 13 ἂν καὶ λαλοῦμεν καυχώμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω. οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας

2 Κάγω ἐλθών πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἥλθον λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς Πνεύματος Ἅγίου, οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες. καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ Θεοῦ. 14 Ψυχικὸς δὲ ἀνθρωπὸς οὐ δέχεται τὰ 2 οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν εἰ μὴ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ· μωρία γὰρ Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. αὐτῷ ἔστι, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, 3 καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς, 4 καὶ ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται. 15 ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπὸ οὐδενὸς ἀνακρίνεται. 16 τίς γὰρ πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἔγνω νοῦν Κυρίου, δος συμβιβάσει αὐτόν; ἀποδείξει Πνεύματος καὶ δυνάμεως, 5 ἵνα ἡ ήμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.

πίστις ὑμῶν μὴ ἦν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει Θεοῦ. 6 Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων· (aiōn g165) 7 ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν, (aiōn g165) 8 ἥν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἀν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν· οὖν ἔστι Παῦλος, τίς δὲ Ἀπολλώς ἀλλ' ἦ (aiōn g165) 9 ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, ἢ διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστῳ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὗς οὐκ ἤκουσε ὡς ὁ Κύριος ἔδωκεν; 6 ἐγὼ ἐφύτευσα, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἢ Ἀπολλώς ἐπότισεν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ηὔξανεν· ἥτοι μασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. 7 ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων ἔστι τι οὔτε ὁ 10 ἡμῖν δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψε διὰ τοῦ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων Θεός, 8 ὁ φυτεύων Πνεύματος αὐτοῦ· τὸ γὰρ Πνεῦμα πάντα δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἐν εἰσιν· ἔκαστος δὲ

τὸν ἴδιον μισθὸν λίγψεται κατὰ τὸν ἴδιον ἐστιν, 23 ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς δὲ κόπον. 9 Θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί Θεοῦ Θεοῦ.

γεώργιον, Θεοῦ οἰκοδομή ἐστε. 10 Κατὰ 4 Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέθεικα, ἀλλος μυστηρίων Θεοῦ. 2 ὃ δὲ λοιπὸν ζητεῖται ἐν δὲ ἐποικοδομεῖ ἔκαστος δὲ βλεπέτω πᾶς τοῖς οἰκονόμοις, ἵνα πιστός τις εύρεθῇ. 3 ἐποικοδομεῖ 11 θεμέλιον γάρ ἄλλον οὐδεὶς ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστον ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὃς ἐστιν ἀνακριθῷ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· Ἰησοῦς Χριστός. 12 εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω. 4 οὐδὲν ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσόν, ἄργυρον, γάρ ἐμαυτῷ σύνοιδα· ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, 13 δεδικαίωματι· δὲ ἀνακρίνων με Κύριός ἐκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γενήσεται· ἡ γάρ ἐστιν. 5 ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἡμέρα δηλώσει· ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται· ἔως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον ὅποιόν ἐστι τὸ πῦρ κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώσει τὰς δοκιμάσει. 14 εἴ τινος τὸ ἔργον μενεῖ ὃ βουλὰς τῶν καρδιῶν, καὶ τότε ὁ ἔπαινος ἐπωκοδόμησε, μισθὸν λίγψεται· 15 εἴ τινος γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. 6 Ταῦτα τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ καὶ Ἀπολλὼ δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε πυρός. 16 Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν, ἵνα μὴ εἰς καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; 17 ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου. εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ 7 τίς γάρ σε διακρίνει; τί δὲ ἔχεις δὲ οὐκ τοῦτον ὁ Θεός· ὁ γάρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἄγιος ἐστιν, ὁτίνες ἐστε ὑμεῖς. 18 Μηδεὶς ἔαυτὸν ἔξαπατάτω· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν μὴ λαβών; 8 ἦδη κεκορεσμένοι ἐστέ, ἦδη ἐπλουτήσατε, χωρὶς ὑμῶν ἐβασιλεύσατε· καὶ ὅφελόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς γένηται σοφός. (aiōn g165) 19 ἡ γάρ σοφία ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. 9 Δοκῶ γάρ ὅτι τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἐστι. γέγραπται γάρ· ὁ δρασσόμενος τοὺς ἀπέδειξεν, ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν· 20 καὶ ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις καὶ πάλιν Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς ἀνθρώποις. 10 ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶ μάταιοι. 21 ὥστε μηδεὶς ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις· πάντα γάρ ὑμῶν ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἐστιν, 22 εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολλὼς εἴτε ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. 11 ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ Κηφᾶς εἴτε κόσμος εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος πεινῶμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνητεύομεν εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε μέλλοντα, πάντα ὑμῶν καὶ κολαφίζομεθα καὶ ἀστατοῦμεν 12 καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς

ιδίαις χερσί· λοιδορούμενοι εύλογοῦμεν, τῷ σατανᾷ εἰς ὅλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, 13 βλασφημούμενοι τὸ πνεῦμα σωθῆ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου παρακαλοῦμεν· ως περικαθάρματα τοῦ Ἰησοῦ. 6 Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περιψήμα ἔως οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ἄρτι. 14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ζυμοῦ; 7 ἐκκαθάρατε [οὗν] τὴν παλαιὰν ἀλλ’ ως τέκνα μου ἀγαπητὰ νοιθετῶ. 15 ζύμην, ἵνα ἥτε νέον φύραμα, καθώς ἐστε ἐάν γάρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν ἄζυμοι. καὶ γάρ τὸ πάσχα ὑμῶν ὑπὲρ ὑμῶν Χριστῷ, ἀλλ’ οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γάρ ἐτύθη Χριστός· 8 ὕστε ἑορτάζωμεν μὴ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ζύμη παλαιᾶ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ ἐγέννησα. 16 παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί πονηρίας, ἀλλ’ ἐν ἄζυμοις εἰλικρινείας μου γίνεσθε. 17 Διὰ τοῦτο ἔπειμψα ὑμῖν καὶ ἀληθείας. 9 Ἔγραψα ὑμῖν ἐν τῇ Τιμόθεον, ὃς ἐστι τέκνον μου ἀγαπητὸν καὶ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, 10 πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς καὶ οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου ὁδούς μου τὰς ἐν Χριστῷ, καθώς πανταχοῦ τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις ἢ ἄρπαξιν ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. 18 Ὡς μὴ ἢ εἰδωλολάτραις ἐπεὶ ὄφειλετε ἄρα ἐκ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν· 11 νῦν δὲ ἔγραψα τινες· 19 ἐλέύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐάν τις ἀδελφὸς ἐάν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων, ἀλλὰ τὴν εἰδωλολάτρης ἢ λοίδορος ἢ μέθυσος ἢ δύναμιν· 20 οὐ γάρ ἐν λόγῳ ἢ βασιλείᾳ ἄρπαξ, τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεοθίειν. 12 τί τοῦ Θεοῦ, ἀλλ’ ἐν δυνάμει. 21 τί θέλετε; γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνειν; οὐχὶ τοὺς ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ ἔσω ὑμεῖς κρίνετε; 13 τοὺς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς πνεύματί τε πραότητος; κρίνει. καὶ ἔξαρεῖτε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν

5 “Ολας ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ αὐτῶν.

τοιαύτη πορνεία, ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς **6** Τολμᾶ τις ὑμῶν, πρᾶγμα ἔχων πρὸς ἔθνεσιν ὀνομάζεται, ὥστε γυναικά τινα τοῦ τὸν ἔτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων πατρὸς ἔχειν. 2 καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; 2 οὐκ οἴδατε ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ὅτι οἱ ἀγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσι; καὶ εἰ ἔξαρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοι ἐστε ποιήσας! 3 ἐγὼ μὲν γάρ ως ἀπών τῷ σώματι, κριτηρίων ἐλαχίστων; 3 οὐκ οἴδατε ὅτι παρὼν δὲ τῷ πνεύματι, ἦδη κέκρικα ως ἀγγέλους κρινοῦμεν; μήτι γε βιωτικά; 4 παρὼν τὸν οὕτω τοῦτο κατεργασάμενον, βιωτικὰ μὲν οὖν κριτήρια ἐάν ἔχητε, τοὺς 4 ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ ἔξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τούτους Χριστοῦ συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ καθίζετε. 5 πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ὑμῶν οὕτως οὐκ ἔνι ἐν ὑμῖν σοφὸς οὐδὲ εἰς Ἰησοῦ Χριστοῦ 5 παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον ὃς δυνήσεται διακρῖναι ἀνὰ μέσον τοῦ

ἀδελφοῦ αὐτοῦ, **6** ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἅγιου Πνεύματός ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἔστε **7** ἥδη μὲν οὖν ὅλως ἡττημα ὑμῖν ἐστιν ἔαυτῶν; **20** ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς δοξάσατε ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἔαυτῶν. διατί δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; διατί οὐχὶ μᾶλλον πνεύματι ὑμῶν, ἄτινά ἐστι τοῦ Θεοῦ.

ἀποστερεῖσθε; **8** ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ **9** ἦ Περὶ δὲ ὃν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀποστερεῖτε, καὶ ταῦτα ἀδελφούς; **9** ἦ ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἀπτεσθαι· **2** διὰ δὲ οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι βασιλείαν Θεοῦ τὰς πορνείας ἔκαστος τὴν ἔαυτοῦ γυναικα ὄντας πόρνοι οὔτε εἰδωλολάτραι οὔτε μοιχοὶ οὔτε μαλακοὶ οὔτε ἀρσενοκοῖται **10** οὔτε πλεονέκται οὔτε κλέπται οὔτε μέθυσοι, οὐ λοιδοροί, οὐχ ἄρπαγες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι. **11** καὶ ταῦτα τινες ἥτε· ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλὰ ἐδικαιώθητε ἐν τῷ δύναματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ Θεοῦ ὑμῶν. **12** Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἔξουσιασθήσομαι ὑπό τινος. **13** τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ, ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι. **14** ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἥγειρε καὶ ἡμᾶς ἔξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. **15** οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστιν; ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη; μὴ γένοιτο. **16** [ἢ] οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἐν σῶμά ἐστιν; ἔσονται γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· **17** ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ ἐν πνεῦμά ἐστι. **18** φεύγετε τὴν πορνείαν. πᾶν ἀμάρτημα δὲ ἐὰν ποιήσῃ ἀνθρωπὸς ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν, δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἀμαρτάνει. **19** ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα **20** τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν δικαιολογίαν τὴν ἀποδίδοτω, δόμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. **4** ἡ γυνὴ τοῦ ἴδιου σώματος οὐκ ἔξουσιάζει, ἀλλ' ὁ ἀνὴρ δόμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἴδιου σώματος οὐκ ἔξουσιάζει, ἀλλ' ἡ γυνὴ. **5** μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μή τι ἀν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε, ἵνα μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. **6** τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγήν. **7** θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· ἀλλ' ἔκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ Θεοῦ, δὲς μὲν οὕτως, δὲς δὲ οὕτως. **8** λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς ἐστιν ἐὰν μείνωσιν ὡς κάγω. **9** εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, γαμησάτωσαν· κρεῖσσον γάρ ἔστι γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι. **10** τοῖς δὲ γεγαμηκόσι παραγγέλλω, οὐκ ἐγώ, ἀλλ' ὁ Κύριος, γυναικα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι· **11** ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω καὶ ἄνδρα γυναικα μὴ ἀφιέναι. **12** τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγώ λέγω, οὐχ ὁ Κύριος; εἴ τις ἀδελφὸς γυναικα ἔχει ἀπιστον, καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν. **13** καὶ γυνὴ εἴ τις

έχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ γῆμη ἡ παρθένος, οὐχ ἥμαρτε· θλῖψιν δὲ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν. 14 τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι ἐγὼ δὲ ὑμῶν ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ φείδομαι. 29 τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ γυναικί, καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος καιρὸς συνεσταλμένος τὸ λοιπόν ἐστιν, ἵνα ἐν τῷ ἀνδρὶ ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ως μὴ ἔχοντες ἀκάθαρτά ἐστι, νῦν δὲ ἄγια ἐστιν. 15 εἰ ὡσι, 30 καὶ οἱ κλαίοντες ως μὴ κλαίοντες, δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωριζέσθω. οὐ καὶ οἱ χαίροντες ως μὴ χαίροντες, καὶ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἡ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς οἱ ἀγοράζοντες ως μὴ κατέχοντες, 31 τοιούτοις, ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ τούτῳ ως μὴ Θεός. 16 τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ σώσεις; ἡ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναικα κόσμου τούτου. 32 θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους σώσεις; 17 εἰ μὴ ἐκάστῳ ως ἐμέρισεν ὁ εἶναι. ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, Θεός, ἔκαστον ως κέκληκεν ὁ Κύριος, οὕτω πῶς ἀρέσει τῷ Κυρίῳ· 33 ὁ δὲ γαμήσας περιπατείτω. καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῇ πάσαις διατάσσομαι. 18 περιτεμημένος τις γυναικί. 34 μεμέρισται [καὶ] ἡ γυνὴ καὶ ἡ ἐκλήθη; μὴ ἐπισπάσθω. ἐν ἀκροβυστίᾳ τις παρθένος. ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, ἐκλήθη; μὴ περιτεμένέσθω. 19 ἡ περιτομὴ ἵνα ἡ ἄγια καὶ σώματι καὶ πνεύματι ἡ δὲ οὐδέν ἐστι, καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδέν ἐστιν, γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν Θεοῦ. 20 ἔκαστος ἀρέσει τῷ ἀνδρὶ. 35 τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν ἐν τῇ κλίσει ἡ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. αὐτῶν συμφέρον λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον 21 δοῦλος ἐκλήθης; μή σοι μελέτω ἀλλ' εἰ ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον καὶ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον εὐπάρεδρον τῷ Κυρίῳ ἀπερισπάστως. 36 χρῆσαι. 22 ὁ γὰρ ἐν Κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον ἀπελεύθερος Κυρίου ἐστίν· δόμοίως καὶ ὁ αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ἡ ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλος ἐστι Χριστοῦ. δοφείλει γίνεσθαι, δὲ θέλει ποιείτω· οὐχ 23 τιμῆς ἡγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀμαρτάνει· γαμείτωσαν. 37 ὃς δὲ ἔστηκεν ἀνθρώπων. 24 ἔκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἐδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ τῷ Θεῷ. ἔξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ιδίου θελήματος, 25 Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν Κυρίου καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ως ἡλεημένος τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ὑπὸ Κυρίου πιστὸς εἶναι. 26 νομίζω οὖν ποιεῖ. 38 ὡστε καὶ ὁ ἐκγαμίζων καλῶς τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ποιεῖ, ὃ δέ μὴ ἐκγαμίζων κρείσσον ποιεῖ. 39 ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως Γυνὴ δέδεται νόμῳ ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ εἶναι. 27 δέδεσαι γυναικί· μὴ ζήτει λύσιν· ἀνὴρ αὐτῆς ἐὰν δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; μὴ ζήτει γυναικα· ἐλευθέρα ἐστὶν ὡς θέλει γαμηθῆναι, μόνον 28 ἐὰν δὲ καὶ γῆμης, οὐχ ἥμαρτες· καὶ ἐὰν ἐν Κυρίῳ. 40 μακαριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν

οὕτω μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην δοκῶ μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα δὲ κάγω Πνεῦμα Θεοῦ ἔχειν.

μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω. (aiōn g165)

8 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι **9** Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; πάντες γνῶσιν ἔχομεν. **2** ή γνῶσις οὐχὶ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν φυσιοῦ, ή δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. εὶς δέ τις ἑώρακα; οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἔστε ἐν δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδέπω οὐδὲν ἔγνωκε Κυρίω; **2** εἰς ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, καθὼς δεῖ γνῶναι. **3** εἰς δέ τις ἀγαπᾷ τὸν ἄλλα γε ὑμῖν εἰμι· ή γάρ σφραγὶς τῆς ἐμῆς Θεόν, οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. **4** Περὶ τῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἔστε ἐν Κυρίῳ. **3** ή ἐμὴ βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν αὕτη ἔστι. ὅτι οὐδὲν εἰδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς **4** Μὴ οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν; Θεὸς ἔτερος εἰ μὴ εῖς. **5** καὶ γάρ εἰπερ εἰσὶ **5** μὴ οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα λεγόμενοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ περιάγειν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ τῆς γῆς, ὥσπερ εἰσὶ θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου καὶ Κηφᾶς; **6** ή μόνος πολλοί, **6** ἀλλ' ἡμῖν εῖς Θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ ἐγώ καὶ Βαρνάβας οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν οὐ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἰς τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι; **7** τίς στρατεύεται ἴδιοις Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὐ τὰ πάντα ὀψωνίοις ποτέ; τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. **7** Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; ή τίς γνῶσις· τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει τοῦ εἰδώλου ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ἔως ἄρτι ώς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσι, καὶ ή ποίμνης οὐκ ἐσθίει; **8** Μὴ κατὰ ἄνθρωπον συνειδήσις αὐτῶν ἀσθενής οὕσα μολύνεται. ταῦτα λαλῶ; ή οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα **8** βρῶμα δεῖ ἡμᾶς οὐ παρίστησι τῷ Θεῷ· λέγει; **9** ἐν γάρ τῷ Μωσέως νόμῳ γέγραπται οὕτε γάρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν, οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα. μὴ τῶν βοῶν οὕτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα. **9** μέλει τῷ Θεῷ; **10** ή δι' ἡμᾶς πάντως λέγει; βλέπετε δὲ μήπως ή ἔξουσία ὑμῶν αὕτη δι' ἡμᾶς γάρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὁφείλει πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν. **10** ὁ ἀροτριῶν ἀροτριῶν, καὶ ὁ ἀλοῶν τῆς ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σε, τὸν ἔχοντα γνῶσιν, ἐν ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν ἐπ' ἐλπίδι. **11** Εἰ εἰδωλείω κατακείμενον, οὐχὶ ή συνειδήσις ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν; **12** εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; **11** καὶ εἰς ἄλλοι τῆς ἔξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν, ἀπολεῖται δὲ ἀσθενῶν ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα σῇ γνώσει, δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. **12** τῇ ἔξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν, οὕτω δὲ ἀμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ἵνα μὴ ἐγκοπήν τινα δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνειδήσιν τοῦ Χριστοῦ. **13** οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἀσθενοῦσαν εἰς Χριστὸν ἀμαρτάνετε. **13** ιερὰ ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ ιεροῦ ἐσθίουσιν, διόπερ εἰς βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ προσεδρεύοντες τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; **14** οὕτω καὶ

ό Κύριος διέταξε τοῖς τὸ εὐαγγέλιον τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μήπως ἄλλοις καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

15 ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἔχρησάμην τούτων. Οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτω γένηται ἐν ἐμοὶ καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ νεφέλην ἵσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης τὸ καύχημά μου ἵνα τις κενώσῃ. **16** ἐὰν διῆλθον, 2 καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν γάρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστι μοι καύχημα· ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ ἀνάγκῃ γάρ μοι ἐπίκειται· οὐαὶ δὲ μοί θαλάσση, 3 καὶ πάντες τὸ αὐτὸ φρῶμα ἔστιν ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι· **17** εἰ γάρ πνευματικὸν ἔφαγον, 4 καὶ πάντες τὸ ἐκῶν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔπιον· ἔπινον γάρ ἄκων, οἴκονομίαν πεπίστευμαι. **18** τίς οὖν ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ή μοί ἔστιν ὁ μισθός; ἵνα εὐαγγελίζομενος δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστός. **5** ἀλλ’ οὐκ ἐν ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ Θεός· εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἔξουσίᾳ μου κατεστρώθησαν γάρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. **6** Ταῦτα ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. **19** Ἐλεύθερος γάρ ὧν δὲ τύποι ήμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ ἐκ πάντων πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς τοὺς πλείονας κερδήσω· **20** καὶ ἐγενόμην κάκεῖνοι ἐπεθύμησαν. **7** μηδὲ εἰδωλολάτραι τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους γίνεσθε, καθὼς τινες αὐτῶν, ὡς γέγραπται· κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω· **21** τοῖς ἀνόμοις ἀνέστησαν παίζειν. **8** μηδὲ πορνεύωμεν, ὡς ἄνομος, μὴ ὧν ἄνομος Θεῷ, ἀλλ’ καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν καὶ ἔπεσον ἔννομος Χριστῷ, ἵνα κερδήσω ἀνόμους· **22** ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες. **9** μηδὲ ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής, ἵνα ἐκπειράζωμεν τὸν Χριστόν, καθὼς καὶ τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω· τοῖς πᾶσι γέγονα τινες αὐτῶν ἐπείρασαν καὶ ὑπὸ τῶν ὄφεων τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. **23** ἀπώλοντο. **10** μηδὲ γογγύζετε, καθὼς καὶ Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν καὶ ἀπώλοντο συγκοινωνὸς αὐτοῦ γένωμαι. **24** Οὐκ οἴδατε ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. **11** ταῦτα δὲ πάντα ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν, εἰς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; οὕτω τρέχετε, ἵνα καταλάβητε. **25** πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκεῖνοι “Ωστε ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ πέσῃ. μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, **12** πειρασμὸς ὡμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. **26** ἐγὼ τοίνυν οὕτω ἀνθρώπινος· πιστὸς δὲ ὁ Θεός, ὃς οὐκ τρέχω, ὡς οὐκ ἀδήλως, οὕτω πυκτεύω, ὡς ἔάσει ὡμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὁ δύνασθε, οὐκ ἀέρα δέρων, **27** ἀλλ’ ὑποπιάζω μου ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἐκβασιν τοῦ δύνασθαι [ὑμᾶς] ὑπενεγκεῖν.

14 Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς συνειδήσεως; 30 εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί εἰδωλολατρίας. 15 ὡς φρονίμοις λέγω· βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ; κρίνατε ὑμεῖς δὴ φημι. 16 τὸ ποτήριον τῆς 31 Εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε εἴτε τι εὐλογίας δὲ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνίᾳ ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε. τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἔστι; τὸν ἄρτον 32 ἀπρόσκοποι γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ δὲν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνίᾳ τοῦ σώματος Ἕλλησι καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ, 33 καθὼς τοῦ Χριστοῦ ἔστιν; 17 δὲν εἴς ἄρτος, ἐν κάγῳ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ σῶμα οἱ πολλοί ἐσμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ ἐμαυτοῦ συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, τοῦ ἐνὸς ἄρτου μετέχομεν. 18 βλέπετε τὸν ἵνα σωθῶσι.

Ίσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχὶ οἱ ἐσθίοντες τὰς 11 Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κάγῳ θυσίας κοινωνὸν τοῦ θυσιαστηρίου εἰσί; 19 Χριστοῦ. 2 Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, τί οὖν φημί; δὲν εἰδωλόν τι ἔστιν; ἢ δὲν δὲν πάντα μου μέμνησθε καὶ καθὼς εἰδωλόθυτόν τι ἔστιν; 20 ἀλλ’ δὲν ἡ θύει παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε. 3 τὰ ἔθνη, δαιμονίοις θύει καὶ οὐ Θεῷ· οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. 21 οὐ δύνασθε ποτήριον Κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων οὐ δύνασθε τραπέζης Κυρίου μετέχειν καὶ τραπέζης δαιμονίων· 22 ἢ παραζηλοῦμεν τὸν Κύριον; μὴ ισχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν; 23 Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ’ οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ’ οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. 24 δὲν δὲ οὐ πάντα μηδὲν ἀνακρίνοντες ποτέ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ οὐδὲν ἀνήρ, κεφαλὴ δὲ Χριστοῦ ὁ Θεός. 4 πᾶς αὐτὴν προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 5 πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακαλύπτω τῇ κεφαλῇ καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἔαυτῆς· ἐν γάρ ἔστι καὶ τὸ αὐτὸν τῇ ἔξυρημένῃ. 6 εἰ γὰρ οὐ μηδεὶς τὸ ἔαυτον ζητείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω· εἰ δὲ ἐτέρου ἔκαστος. 25 Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πιστού μηδὲν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι, πωλούμενον ἐσθίετε πηγὴν ἀνακρίνοντες κατακαλυπτέσθω. 7 ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ διὰ τὴν συνείδησιν· 26 τοῦ γὰρ Κυρίου ἡ γῆ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλήν, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. 27 εἰ δέ τις καλεῖ εἰκὼν καὶ δόξα Θεοῦ ὑπάρχων· γυνὴ δὲ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων καὶ θέλετε πορεύεσθαι, δόξα ἀνδρός ἔστιν. 8 οὐ γάρ ἔστιν ἀνὴρ πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε μηδὲν ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός· 9 καὶ ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. 28 ἐὰν γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναικα, δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, τοῦτο εἰδωλόθυτόν ἔστι, δέ τις ὑμεῖς διὰ τὸν ἀνδρα. 10 διὰ τοῦτο μὴ ἐσθίετε δι’ ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα καὶ διὰ τὸν ἀγγέλους. 11 πλὴν οὔτε τὴν συνείδησιν τοῦ γὰρ Κυρίου ἡ γῆ καὶ διὰ τὸν ἀγγέλους. 12 πλὴν οὔτε τὴν συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἔαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἐτέρου. Ινατί ἀνδρὸς ἐν Κυρίῳ· 13 ὥσπερ γὰρ η γυνὴ γὰρ η ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτω καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς

γυναικός, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ. **13** ἐν καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον ἐστὶ γυναικα τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε, ἄχρις οὗ ἂν ἀκατακάλυπτον τῷ Θεῷ προσεύχεσθαι; **14** ἡ ἔλθῃ. **27** ὥστε δὲ ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνήρ ἡ πίνη τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως, μὲν ἐὰν κομῷ, ἀτιμίᾳ αὐτῷ ἐστι, **15** γυνὴ ἔνοχος ἐσται τοῦ σώματος καὶ αἴματος δὲ ἐὰν κομῷ, δόξα αὐτῇ ἐστιν; ὅτι ἡ κόμη τοῦ Κυρίου. **28** δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἀντὶ περιβολαίου δέδοται αὐτῇ. **16** Εἰ δέ ἔαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθίετω τις δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. **29** ὁ γάρ συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως κρῖμα ἔαυτῷ τοῦ Θεοῦ. **17** Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα ἐπαινῶ ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρείττον, ἀλλ’ εἰς τοῦ Κυρίου. **30** διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ τὸ ἥττον συνέρχεσθε. **18** πρῶτον μὲν γάρ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀκούω ἰκανοί. **31** εἰ γάρ ἔαυτοὺς διεκρίνομεν, σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι οὐκ ἀν ἐκρινόμεθα. **32** κρινόμενοι δὲ ὑπὸ πιστεύω. **19** δεῖ γάρ καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν [τοῦ] Κυρίου παιδεύομεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν κόσμῳ κατακριθῶμεν. **33** Ὡστε, ἀδελφοί ὑμῖν. **20** συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν ἀλλήλους αὐτὸ οὐκ ἐστι κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν. **21** ἐκδέχεσθε. **34** εἰ δέ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἔκαστος γάρ τὸ ἱδιον δεῖπνον προλαμψάνει ἐσθίετω, ἵνα μὴ εἰς κρῖμα συνέρχησθε. Τὰ ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ δὲ μὲν πεινᾷ, δὲ δὲ λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθω διατάξομαι.

μεθύει. **22** μὴ γάρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς **12** Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; ἡ τῆς ἐκκλησίας οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. **2** οἴδατε ὅτι, τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε ὅτε ἔθνη ἦτε, πρὸς τὰ εἰδωλα τὰ ἄφωνα τοὺς μὴ ἔχοντας; τί ὑμῖν εἴπω; ἐπαινέσω ὡς ἂν ἥγεσθε ἀπαγόμενοι. **3** διὸ γνωρίζω ὑμᾶς ἐν τούτῳ; οὐκ ἐπαίνω. **23** ἐγὼ γάρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν Πνεύματι Θεοῦ λαλῶν παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα λέγει ἀνάθεμα Ἰησοῦν, καὶ οὐδεὶς δύναται ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἦν εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν εἰ μὴ ἐν Πνεύματι παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον καὶ εὐχαριστήσας Ἀγίω. **4** Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσί, τὸ ἔκλασε καὶ εἴπε. **24** λάβετε φάγετε· τοῦτο δὲ αὐτὸ Πνεῦμα· **5** καὶ διαιρέσεις διακονιῶν μού ἐστι τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον· εἰσί, καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος· **6** καὶ διαιρέσεις τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. **25** ἐνεργημάτων εἰσίν, ὃ δὲ αὐτός ἐστι Θεός, ὁ ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δεῖπνησαι ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. **7** Ἐκάστω δὲ λέγων τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἴματι τοῦτο ποιεῖτε, συμφέρον. **8** ὡς μὲν γάρ διὰ τοῦ Πνεύματος δισάκις ἀν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος **26** ὁσάκις γάρ ἀν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, **9** ἐτέρω

δὲ πίστις ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι, ἄλλω δὲ τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρείαν ἔχει. ἀλλ’ χαρίσματα ίαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι, ὁ Θεὸς συνεκέρασε τὸ σῶμα, τῷ ὑπεροῦντι 10 ἄλλω δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλω δὲ περισσοτέραν δοὺς τιμήν, 25 ἵνα μὴ ἣ προφητεία, ἄλλω δὲ διακρίσεις πνευμάτων, σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸν ὑπὲρ ἔτερων δὲ γένη γλωσσῶν, ἄλλω δὲ ἐρμηνεία ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη· 26 καὶ εἴτε γλωσσῶν· 11 πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη, καὶ τὸ αὐτὸν Πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἐκάστῳ εἴτε δοξάζεται ἐν μέλος, συγχαίρει πάντα καθὼς βούλεται. 12 Καθάπερ γάρ τὸ σῶμα τὰ μέλη. 27 Ὅμετος δέ ἐστε σῶμα Χριστοῦ ἐν ἐστι καὶ μέλη ἔχει πολλά, πάντα δὲ τὰ καὶ μέλη ἐκ μέρους. 28 Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἑνός, πολλὰ ὅντα, Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, ἐν ἐστι σῶμα, οὕτω καὶ ὁ Χριστός· 13 καὶ δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, γάρ ἐν ἑνὶ Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν ἔπειτα δυνάμεις, εἴτα χαρίσματα ίαμάτων, σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. 29 Ἔλληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἑλεύθεροι, καὶ μὴ πάντες ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; πάντες εἰς ἐν Πνεῦμα ἐποτίσθημεν. 14 καὶ μὴ πάντες διδάσκαλοι; μὴ πάντες δυνάμεις; γάρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος, ἀλλὰ 30 μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ίαμάτων; πολλά. 15 ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς, ὅτι οὐκ εἰμὶ μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσι; μὴ πάντες χείρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, — οὐ παρὰ διερμηνεύουσι; 31 ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 16 καὶ τὰ κρείττονα. καὶ ἔτι καθ’ ὑπερβολὴν ὅδὸν ἐὰν εἴπῃ τὸ οὗς, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, ὑμῖν δείκνυμι.

οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, — οὐ παρὰ τοῦτο 13 Ἔὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 17 εἰ δὲ τὸ σῶμα ὁφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ δὲ τὸ σῶμα ὁ σφρησις; 18 νῦν δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο ποῦ ἡ γέγονα χαλκὸς ἥχῶν ἡ κύμβαλον ποῦ ἡ δύναμις; 19 νῦν δὲ τὰ πάντα τὰ μέλη ἐν ἔκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν καθὼς ἥθελησεν. 20 εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; 21 νῦν δὲ πολλὰ ὥστε δρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, μὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα. 22 οὐ δύναται δὲ οὐδέν εἰμι. 3 καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσομαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, ὑμῶν οὐκ ἔχω· 23 ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἔστι, 24 καὶ ἡ δοκοῦμεν οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, 5 οὐκ ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἔαυτῆς, οὐ περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, 6 ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, 25 οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ

ἀληθείᾳ· 7 πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, μὴ διδῷ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. 8 ἡ ἀγάπη ἡ τὸ κιθαριζόμενον; 9 καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον οὐδέποτε ἐκπίπτει. εἴτε δὲ προφητεῖαι, φωνὴν σάλπιγξ δῷ, τίς παρασκευάσεται καταργηθήσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἰς πόλεμον; 9 οὕτω καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται. 9 ἐκ μέρους δὲ γλῶσσης ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν· πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; ἔσεσθε 10 ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε τὸ ἐκ μέρους γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. 10 τοσαῦτα εἰ καταργηθήσεται. 11 ὅτε ἥμην νήπιος, ὡς τύχοι γένη φωνῶν ἐστιν ἐν κόσμῳ, καὶ νήπιος ἐλάλουν, ὡς νήπιος ἐφρόνουν, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον· 11 ἐὰν οὖν μὴ νήπιος ἐλογιζόμην· ὅτε δὲ γέγονα ἀνήρ, εἰδὼ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. 12 βλέπομεν λαλοῦντι βάρβαρος καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ γὰρ ἄρτι δὲ ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ βάρβαρος. 12 οὕτω καὶ ὑμεῖς ἐπεὶ ζηλωταί πρόσωπον πρὸς πρόσωπον ἄρτι γινώσκω ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε. 13 ἐπεγνώσθην. 13 νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐπλίς, Διόπερ ὁ λαλῶν γλώσσῃ προσευχέσθω ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἵνα διερμηνεύῃ. 14 ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι ἀγάπη.

14 Διώκετε τὴν ἀγάπην· ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. 2 ὁ γὰρ λαλῶν γλώσσῃ οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ Θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια· 3 ὁ δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. 4 ὁ λαλῶν γλώσσῃ ἔαυτὸν οἰκοδομεῖ, ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. 5 Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μείζων γὰρ ὁ προφητεύων ἡ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύει, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. 6 νυνὶ δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἡ ἐν ἀποκαλύψει ἡ ἐν γνώσει ἡ ἐν προφητείᾳ ἡ ἐν διδαχῇ; 7 ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλός εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις

γλώσσῃ, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστι. 15 τί οὖν ἐστι; προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ ϕαλῷ τῷ πνεύματι, ϕαλῷ δὲ καὶ τῷ νοΐ ϕαλῷ τῷ πνεύματι, ϕαλῷ δὲ καὶ τῷ νοΐ. 16 ἐπεὶ ἐὰν εὐλογήσῃς τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἴδιωτου πῶς ἐρεῖ τὸ ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ; ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδε· 17 σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ’ ὁ ἔτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. 18 εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν· 19 ἀλλ’ ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους διὰ τοῦ νοός μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἡ μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ. 20 Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶ τέλειοι γίνεσθε. 21 ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι ἐν ἔτερογλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν ἐτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδὲ οὕτως εἰσακούσονταί μου λέγει

Κύριος. 22 ὥστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν ἐπερωτάτωσαν· αἱσχρὸν γάρ ἔστι γυναιξὶν οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. 36 ἡ ἀφ' ὑμῶν ὁ ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθεν, ἡ εἰς ὑμᾶς μόνους τοῖς πιστεύουσιν. 23 Ἐὰν οὖν συνέληθι κατήνησεν; 37 Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸν καὶ πάντες ἡ πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω ἢ γράφω γλώσσαις λαλῶσιν, εἰσέλθωσι δὲ ἰδιῶται ὑμῖν, δτι τοῦ Κυρίου εἰσὶν ἐντολαί· 38 ἡ ἀπιστοί, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; 24 εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοείτω. 39 Ὡστε, ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ ἀδελφοί, ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ δέ τις ἀπιστος ἡ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ κωλύετε· 40 πάντα πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, 25 καὶ εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.

οὕτω τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γίνεται· καὶ οὕτω πεσῶν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι ὁ Θεὸς ὄντως ἐν ὑμῖν ἔστι. 26 Τί οὖν ἔστιν, ἀδελφοί; ὅταν συνέρχησθε, ἔκαστος ὑμῶν ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, ἐρμηνείαν ἔχει· πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω. 27 εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἡ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἰς διερμηνεύετω· 28 ἐὰν δὲ μὴ ἡ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἔαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ Θεῷ. 29 προφῆται δὲ δύο ἡ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν· 30 ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω. 31 δύνασθε γάρ καθ' ἓν πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσι καὶ πάντες παρακαλῶνται· 32 καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται· 33 οὐ γάρ ἔστιν ἀκαταστασίας ὁ Θεός, ἀλλὰ εἰρήνης. 34 Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἀγίων, αἱ γυναικες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν· οὐ γάρ ἐπιτέτραπται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. 35 εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας

15 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, δικαὶ παρελάβετε, ἐνῷ καὶ ἐστήκατε, 2 δι' οὗ καὶ σώζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν εἰ κατέχετε, ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύσατε. 3 παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις δικαὶ παρέλαβον, δτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ὑμῶν κατὰ τὰς γραφάς, 4 καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς, 5 καὶ ὅτι ὥφθη Κηφᾶς, εἴτα τοῖς δώδεκα· 6 ἐπειτα ὥφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ᾧ οἱ πλείους μένουσιν ἔως ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν· 7 ἐπειτα ὥφθη Ἰακώβῳ, εἴτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν· 8 ἔσχατον δὲ πάντων ὠσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι ὥφθη κάμοι. 9 ἐγὼ γάρ εἰμι διέλαχιστος τῶν ἀποστόλων, διότι οὐκ εἰμὶ ίκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ· 10 χάριτι δὲ Θεοῦ εἰμι διέλαχιστος τοῦ Θεοῦ· 11 χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ δέ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. 12 Εἴ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς

λέγουσί τινες ἐν ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν ὁ νιὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ οὐκ ἔστιν; **13** εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν τὰ πάντα, ἵνα ἦ ό Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται **14** εἰ **29** Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ ὑπὲρ τῶν νεκρῶν, εἰ δλως νεκροὶ οὐκ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. ἐγείρονται; τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν **15** εὑρισκόμεθα δὲ καὶ οψευδομάρτυρες νεκρῶν; **30** τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ πᾶσαν ὥραν; **31** καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νὴ Θεοῦ ὅτι ἡγειρε τὸν Χριστόν, δὸν οὐκ τὴν ὑμετέραν καύχησιν ἢν ἔχω ἐν Χριστῷ ἡγειρεν, εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται· Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. **32** εἰ κατὰ ἀνθρωπὸν **16** εἰ γάρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος; Χριστὸς ἐγήγερται. **17** εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, φάγωμεν καὶ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν· ἔτι ἐστὲ πίωμεν, αὐθιον γάρ ἀποθνήσκομεν. **33** ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν. **18** ἄρα καὶ οἱ μὴ πλανᾶσθε φθείρουσιν ἡθη χρηστὰ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. **19** εἰ ἐν ὄμιλίαι κακαί. **34** ἐκνήψατε δικαίως καὶ τῇ ζωῇ ταύτῃ ἡλπικότες ἐσμὲν ἐν Χριστῷ μὴ ἀμαρτάνετε· ἀγνωσίαν γάρ Θεοῦ τινες μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἔχουσι· πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. **35** Ἀλλ' ἐσμέν. **20** Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐρεῖ τις· πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποιὼ δὲ ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων σώματι ἔρχονται; **36** ἄφρον, σὺ δὲ σπείρεις, ἐγένετο. **21** ἐπειδὴ γάρ δι' ἀνθρώπου οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ· **37** καὶ δὸς θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις δὲ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον νεκρῶν. **22** ὕσπερ γάρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον, εἰ τύχοι ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ Χριστῷ σίτου ἡ τινος τῶν λοιπῶν· **38** δὲ Θεὸς πάντες ζωοποιηθήσονται. **23** ἔκαστος δὲ ἐν αὐτῷ δίδωσι σῶμα καθὼς ἡθέλησε, καὶ τῷ ἴδιῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα ἑκάστῳ τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα. **39** οἱ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ· **24** εἴτα οὐ πᾶσα σάρξ ἡ αὐτὴ σάρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν τὸ τέλος, ὅταν παραδῷ τὴν βασιλείαν τῷ ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σάρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ Θεῷ καὶ πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἰχθύων, ἄλλη δὲ πετεινῶν. **40** καὶ σώματα ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἔξουσίαν καὶ δύναμιν. ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια· ἀλλ' ἐτέρα **25** δεῖ γάρ αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρις οὗ ἂν μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἐτέρα δὲ θῆ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας ἡ τῶν ἐπιγείων. **41** ἄλλη δόξα ἡλίου, αὐτοῦ. **26** ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα δὸς θάνατος· **27** πάντα γάρ ὑπέταξεν ὑπὸ ἀστέρων· ἀστὴρ γάρ ἀστέρος διαφέρει ἐν τοὺς πόδας αὐτοῦ. ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι δόξῃ. **42** οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. πάντα ὑποτέτακται, δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. **28** ὅταν δὲ **43** σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει·

44 σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ πνευματικόν. ἔστι σῶμα ψυχικόν, καὶ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστι κενὸς ἐν Κυρίῳ.

ἔστι σῶμα πνευματικόν. 45 οὕτω καὶ **16** Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους, γέγραπται ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ὥσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἄδαμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ ἔσχατος Ἅδαμ εἰς Γαλατίας οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. 2 κατὰ πνεῦμα ζωοποιοῦν. 46 ἀλλ’ οὐ πρῶτον τὸ μίαν σαββάτων ἔκαστος ὑμῶν παρ’ ἔαυτῷ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἐπειτα τὸ τιθέτω θησαυρίζων ὅ τι ἀν εύοδῶται, ἵνα πνευματικόν. 47 ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς μὴ δταν ἔλθω τότε λογίαι γίνωνται. 3 χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ Κύριος ἔξ δταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ἐὰν δοκιμάσητε, οὐρανοῦ. 48 οὗτος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ δι’ ἐπιστολῶν τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν χοϊκοί, καὶ οὗτος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ· 4 ἐὰν δὲ οἱ ἐπουράνιοι: 49 καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν ἦ δξιον τοῦ κάμε πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσομεν καὶ πορεύσονται. 5 Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. 50 Τοῦτο δέ δταν Μακεδονίαν διέλθω· Μακεδονίαν φημι, ἀδελφοί, ὅτι σάρξ καὶ αἵμα βασιλείαν γὰρ διέρχομαι· 6 πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν Θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύνανται, οὐδὲ παραμενῶ ἦ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. 51 με προπέμψητε οὐ ἐὰν πορεύωμαι. 7 οὐ ίδού μυστήριον ὑμῖν λέγω· πάντες μὲν οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν, κοιμηθόσμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγήσομεθα, ἔλπίζω δὲ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς 52 ἐν ἀτόμῳ, ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος ἐπιτρέπῃ. 8 ἐπιμενῶ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· σαλπίσει γάρ, καὶ οἱ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἔως τῆς πεντηκοστῆς· 9 νεκροὶ ἐγερθήσονται ἀφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς θύρα γάρ μοι ἀνέψωγε μεγάλη καὶ ἐνεργής, ἀλλαγηθόσμεθα. 53 δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν καὶ ἀντικείμενοι πολλοί. 10 Ἐάν δὲ ἔλθῃ τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. 54 δταν δὲ πρὸς ὑμᾶς τὸ γὰρ ἔργον Κυρίου ἐργάζεται τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀφθαρσίαν ὡς κάγω· μή τις οῦν αὐτὸν ἔξουθενήσῃ. 11 καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν, προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ ἵνα ἔλθῃ τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος· πρός με ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν κατεπόθῃ ὁ θάνατος εἰς νῖκος. 55 ποῦ σου, ἄδη, τὸ νῖκος; ἀδελφῶν. 12 Περὶ δὲ Ἀπολλώ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς (Hadēs g86) 56 τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως οὐκ ἀμαρτίᾳ, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἀμαρτίας ὁ νόμος. ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ 57 τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ δταν εύκαιρήσῃ. 13 Γρηγορεῖτε, στήκετε νῖκος διὰ τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε. 58 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔδραῖοι 14 πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. 15 γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί οἴδατε τὴν

οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἀγίοις ἔταξαν ἔαυτούς· **16** ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσηθε τοῖς τοιούτοις καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. **17** χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φουρτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν· **18** ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους. **19** Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. **20** ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ. **21** Οἱ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. **22** εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἥτω ἀνάθεμα. μαρὰν ἀθᾶ. **23** Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. **24** ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἀμήν.

Προς Κορινθιους Β'

1 Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὖσῃ ἐν Κορίνθῳ σὺν τοῖς ἀγίοις πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ· **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ὑμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **3** Εὐλόγητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιμῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, **4** ὁ παρακαλῶν ὑμᾶς ἐν πάσῃ τῇ θλίψει ὑμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ἣς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· **5** ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ὑμᾶς, οὕτω διὰ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ὑμῶν. **6** εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας τῆς ἐνεργούμενης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὡν καὶ ὑμεῖς πάσχομεν, καὶ ἡ ἐλπὶς ὑμῶν βεβαία ὑπὲρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ὑμῶν τῆς γενομένης ὑμῖν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐβαρήθημεν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἔξαπορηθῆναι ὑμᾶς καὶ τοῦ ζῆν· **9** ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἔαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ὅμεν ἐφ' ἔαυτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς· **10** ὃς ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐρρύσατο ὑμᾶς καὶ ῥύεται, εἰς ὃν ἡλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύεται,

11 συνυπουργούντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ὑμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ὑμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ὑμῶν. **12** Ἡ γὰρ καύχησις ὑμῶν αὕτη ἐστί, τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ὑμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότητι καὶ εἰλικρινείᾳ Θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλ' ἐν χάριτι Θεοῦ ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. **13** οὐ γάρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἡ ἡ ἀναγινώσκετε ἦ καὶ ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἔως τέλους ἐπιγινώσεσθε, **14** καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ὑμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν, καθάπερ καὶ ὑμεῖς ὑμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. **15** Καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν πρότερον, ἵνα δευτέραν χάριν ἔχητε, **16** καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ιουδαίαν. **17** τοῦτο οὖν βουλόμενος μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ πάσχομεν, καὶ ἡ ἐλπὶς ὑμῶν βεβαία ὑπὲρ ἐχρησάμην; ἡ ἡ βουλεύομαι, κατὰ σάρκα ὑμῶν· **7** εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς βουλεύομαι, ἵνα ἡ παρ' ἐμοὶ τὸ ναὶ ναὶ ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, εἰδότες καὶ τὸ οὐ; **18** πιστὸς δὲ ὁ Θεὸς ὅτι δοῦλος ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο ναὶ οὕτω καὶ τῆς παρακλήσεως. **8** Οὐ γάρ καὶ οὐ. **19** ὁ γὰρ τοῦ Θεοῦ υἱὸς Ἰησοῦς θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς Χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ὑμῶν κηρυχθείς, δι' θλίψεως ὑμῶν τῆς γενομένης ὑμῖν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, δοῦλος καὶ Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὐ, ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ εἶναι αὐτῷ γέγονεν· **20** ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι Θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ ναὶ καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμήν, τῷ Θεῷ πρὸς δόξαν δι' ὑμῶν. **21** ὁ δὲ βεβαιῶν ὑμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας ὑμᾶς Θεός, **22** ὁ καὶ σφραγισάμενος ὑμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἀρραβώνα τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. **23** Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν

Θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχήν, τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ
ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἥλθον εἰς Χριστῷ καὶ τὴν δόσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ
Κόρινθον. 24 οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ· 15
πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὅτι Χριστοῦ εὐώδεια ἐσμὲν τῷ Θεῷ ἐν τοῖς
ὑμῶν· τῇ γὰρ πίστει ἔστήκατε.

σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, 16 οἵτις

2 Ἔκρινα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν
ἐν λύπῃ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. 2 εἰ γὰρ ἐγὼ
λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ἐστιν ὁ εὐφραίνων με
εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἔξ ἐμοῦ; 3 καὶ ἔγραψα
ὑμῖν τοῦτο αὐτό, ἵνα μὴ ἐλθῶν λύπην ἔχω
ἀφ' ὃν ἔδει με χαίρειν, πεποιθώς ἐπὶ πάντας
ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἔστιν.

μὲν ὁ δύμὴ θανάτου εἰς θάνατον, οἵτις δὲ ὁ δύμὴ
ζωῆς εἰς ζωήν. καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός;
17 οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ λοιποὶ καπηλεύοντες
τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἔξ εἰλικρινείας,
ἀλλ' ὡς ἐκ Θεοῦ κατενώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν
Χριστῷ λαλοῦμεν.

3 Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν;
4 ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς εἴ μὴ χρήζομεν ὡς τινες συστατικῶν
καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων, ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἔξ ὑμῶν
οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα συστατικῶν; 2 ἢ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς
γνῶτε ἢν ᔁχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς. 5 ἔστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν,
Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ
ἀλλά, ἀπὸ μέρους ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ, πάντας πάντων ἀνθρώπων, 3 φανερούμενοι ὅτι
ὑμᾶς. 6 ἱκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἔστε ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ'
ἢ ὑπὸ τῶν πλειόνων. 7 ὥστε τούναντίον ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι, ἀλλὰ
μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, Πνεύματι Θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶ
μήπως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ λιθίναις, ἀλλὰ ἐν πλαξὶ καρδίαις σαρκίναις.
τοιούτος. 8 διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς 4 Πεποίθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ
αὐτὸν ἀγάπην. 9 εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, Χριστοῦ πρὸς τὸν Θεόν. 5 οὐχ ὅτι ἱκανοί¹
ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ἐσμεν ἀφ' ἑαυτῶν λογίσασθαί τι ὡς ἔξ
ὑπῆκοοί ἔστε. 10 Ὡδέ τι χαρίζεσθε, καὶ ἐγώ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ
καὶ γὰρ ἐγὼ εἴ τι κεχάρισμαι ὡς κεχάρισμαι, Θεοῦ, 6 ὃς καὶ ἱκάνωσεν ὑμᾶς διακόνους
δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, 11 ἵνα μὴ καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος, ἀλλὰ
πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ σατανᾶ· οὐ γὰρ πνεύματος τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτέννει, τὸ
αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν. 12 Ἐλθῶν δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. 7 Εἰ δὲ ἡ διακονία
δὲ εἰς τὴν Τρωάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη
Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεῳγμένης ἐν ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ
Κυρίῳ, 13 οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματι δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς
μου τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ
μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην, 8
εἰς Μακεδονίαν. 14 Τῷ δὲ Θεῷ χάρις πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος

εσται ἐν δόξῃ; 9 εἰ γὰρ ἡ διακονία κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῷ μᾶλλον τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶ κεκαλυμμένον, 4 περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσε ἐν δόξῃ. 10 καὶ γὰρ οὐδὲ δεδόξασται τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς ἔνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. 11 εἰ δόξης τοῦ Χριστοῦ, δοξάστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῷ (αἱ ὁμοιώσεις τοῦ εὐαγγελίου 165) 5 οὐ γὰρ ἔαυτοὺς κηρύσσομεν, μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ. 12 Ἔχοντες ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν Κύριον, ἔαυτοὺς δὲ οὓν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ διούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. 6 ὅτι ὁ Θεὸς ὁ χρώμεθα, 13 καὶ οὐ καθάπερ Μωϋσῆς εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, δοξάστιν ἔτιθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἔαυτοῦ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ γνωσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. 14 Ἰησοῦν Χριστοῦ. 7 Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν ἀλλ' ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι τούτου ἐν δοστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ γὰρ τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ ύπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἢ τοῦ Θεοῦ καὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μὴ ἐξ ἡμῶν, 8 ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ' μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὅτι ἐν Χριστῷ οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ' καταργεῖται, 15 ἀλλ' ἔως σήμερον, οὐκ ἐξαπορούμενοι, 9 διωκόμενοι ἀλλ' ἥνικα ἀναγινώσκεται Μωϋσῆς, κάλυμμα οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλόμενοι ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται· 16 ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι, 10 πάντοτε τὴν ἥνικα δ' ἀν ἐπιστρέψῃ πρὸς Κύριον, νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. 17 ὁ δὲ Κύριος περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τὸ Πνεῦμα ἐστιν· οὐδὲ τὸ Πνεῦμα Κυρίου, τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῆ. 11 ἀεὶ γὰρ ἐκεῖ ἐλευθερία. 18 ἡμεῖς δὲ πάντες ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα ἀνακεκαλυμμένω προσώπῳ τὴν δόξαν διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ Κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα φανερωθῆ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. 12 ὥστε μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, δοξάστιν ἐν ήμιν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ καθάπερ ἀπὸ Κυρίου Πνεύματος.

13 Ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως κατὰ τὸ γεγραμμένον, ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν, 14 εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. 15 τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. 16 Διὸ οὐκ

4 Διὰ τοῦτο, ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην καθὼς ἡλεήθημεν, οὐκ ἐκκακοῦμεν, 2 ἀλλ' ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστῶντες ἔαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 3 εἰ δὲ καὶ ἔστι

έκκακοῦμεν, ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἀγαθὸν εἴτε κακόν. **11** Εἰδότες οὖν τὸν ἀνθρώπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσωθεν φόβον τοῦ Κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν, ἀνακαίνοῦται ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ. **17** τὸ γὰρ Θεῷ δὲ πεφανερώμεθα, ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν παραπτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν ταῖς συνειδήσειν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. **18** μὴ σκοπούντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπόμενα τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ οὐ πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια. **(αιῶνιος 9:166)**

5 Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ Θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **(αιῶνιος 9:166)** **2** καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἔξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες, **3** εἴ γε καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὑρεθησόμεθα. **4** καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκήνει στενάζομεν, βαρούμενοι ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι, ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ θυητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. **5** ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦ Θεός, δικαιούμενος τὸν ἀρραβώνα τοῦ Πνεύματος. **6** Θαρροῦντες οὖν πάντοτε καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου· **7** διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἴδους· **8** θαρροῦμεν δὲ καὶ εύδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν Κύριον. **9** διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. **10** τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἔκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἄ ἐπραξεν, εἴτε

12 οὐ γὰρ πάλιν ἔαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ οὐ καρδίᾳ. **13** εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, Θεῷ, εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. **14** ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς, **15** κρίναντας τοῦτο, ὅτι [εἰ] εἰς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἅρα οἱ πάντες ἀπέθανον· καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἔαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. **16** Ὡστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν κατὰ σάρκα· εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. **17** ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καὶνὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ιδοὺ γέγονε καὶνὰ τὰ πάντα. **18** τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἔαυτῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ δόντος ὑμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, **19** ὡς ὅτι Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἔαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ὑμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς. **20** Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὡς τοῦ Θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ Θεῷ· **21** τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἀμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἀμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη Θεοῦ ἐν αὐτῷ.

6 Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ δέξασθαι

ύμᾶς — 2 λέγει γάρ· καὶ ρῷ δεκτῷ ἐπίκουσά ἐμπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεός, καὶ σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι· αὐτοὶ ἔσονται μοι λαός. 17 Διὸ ἐξέλθατε ἵδοντες νῦν καὶ ρός εὐπρόσδεκτος, ἵδοντες νῦν ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, λέγει ἡμέρα σωτηρίας — 3 μηδεμίαν ἐν μηδενὶ Κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε, κάγὼ διδόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ εἰσδέξιμαι ὑμᾶς, 18 καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς διακονία, 4 ἀλλ᾽ ἐν παντὶ συνιστῶντες πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθε μοι εἰς νιόντας καὶ ἔαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ θυγατέρας, λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

πολλῇ, ἐν θλίψειν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν 7 Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, στενοχωρίαις, 5 ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἀγαπητοί, καθαρίσωμεν ἔαυτοὺς ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ ἐν νηστείαις, 6 ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν πνεύματι φόβῳ Θεοῦ. 2 Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν Πνεύματι ἡδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἀληθείας, ἐν δυνάμει Θεοῦ, διὰ τῶν ὅπλων ἐπλεονεκτήσαμεν. 3 οὐ πρὸς κατάκρισιν τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, λέγω προείρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις 8 διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας ἡμῶν ἔστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. καὶ εὐφημίας, ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, 4 πολλῇ μοι παρρησίᾳ πρὸς ὑμᾶς, πολλῇ 9 ὡς ἀγνοούμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν πεπλήρωμαι τῇ ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι τῇ χαρᾷ παιδεύόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, 10 ὡς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. 5 Καὶ γὰρ λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες ἔσχηκεν ἀνεσιν ἡ σάρξ ἡμῶν, ἀλλ᾽ ἐν καὶ πάντα κατέχοντες. 11 Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγε πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται· 12 οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ἡμῶν· 13 τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς. 14 Μὴ γίνεσθε ἐτεροζυγοῦντες ἀπίστοις τίς παντὶ θλιβόμενοι ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. 6 ἀλλ᾽ ο παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεός ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου· 7 οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἦταν παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν, δὲ κοινωνίᾳ φωτὶ πρὸς σκότος; 15 τίς τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με δὲ συμφώνησις Χριστῷ πρὸς Βελιάλ; ἦν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι, εἰ καὶ τίς μερὶς πιστῷ μετὰ ἀπίστου; 16 τίς δὲ μετεμελόμην βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ συγκατάθεσις ναῷ Θεοῦ μετὰ εἰδώλων; ἐκείνη, εἰ καὶ πρὸς ὥραν, ἐλύπησεν ὑμᾶς. ὑμεῖς γὰρ ναὸς Θεοῦ ἔστε ζῶντος, καθὼς 9 νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ᾽ εἴπεν ὁ Θεὸς ὅτι ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν ἐλυπήθητε

γὰρ κατὰ Θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε δύναμιν, αὐθαίρετοι, 4 μετὰ πολλῆς ἔξ ήμῶν. 10 ἡ γὰρ κατὰ Θεὸν λύπη παρακλήσεως δεόμενοι ήμῶν τὴν χάριν καὶ μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς κατεργάζεται· ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη ἀγίους, 5 καὶ οὐ καθὼς ἡλπίσαμεν, ἀλλ’ θάνατον κατεργάζεται. 11 ἴδοù γὰρ αὐτὸν ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ Κυρίῳ καὶ ήμῖν τοῦτο, τὸ κατὰ Θεὸν λυπηθῆναι οὐμᾶς, διὰ θελήματος Θεοῦ, 6 εἰς τὸ παρακαλέσαι πόσην κατειργάσατο ὑμῖν σπουδήν, ἀλλὰ ήμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρξατο οὕτω ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλὰ ταύτην. 7 ἀλλ’ ὕσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, ἐκδίκησιν! ἐν παντὶ συνεστήσατε ἑαυτοὺς πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ ἀγνούντις εἶναι ἐν τῷ πράγματι. 12 ἄφα εἰ καὶ σπουδῇ καὶ τῇ ἔξ ήμῶν ἐν ήμῖν ἀγάπῃ, ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ εἴνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. οὐδὲ εἴνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, ἀλλ’ εἴνεκεν 8 Οὐ κατ’ ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν ἑτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης τὴν ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ γνήσιον δοκιμάζων· 9 γινώσκετε γὰρ τὴν Θεοῦ. 13 Διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα. ἐπὶ χάριν τοῦ Κυρίου ήμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δὲ τῇ παρακλήσει οὐμῶν περισσοτέρως ὅτι δι’ ὑμᾶς ἐπτῶχευσε πλούσιος ὁν, ἵνα μᾶλλον ἔχαρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ 10 καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι τοῦτο πάντων ὑμῶν· 14 ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ὑμῶν κεκαυχήματι, οὐ κατησχύνθην, ποιησαὶ, ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε ἀλλ’ ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ἀπὸ πέρυσι· 11 νῦν δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ὑμῖν, οὕτω καὶ ἡ καύχησις ήμῶν ἡ ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ ἐπὶ Τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη. 15 καὶ τὰ θέλειν, οὕτω καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς 12 εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὸ ἐὰν ἔστιν ἀναμιμνησκομένου τὴν πάντων ἔχῃ τις εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὸ οὐκ ἔχει. 13 ὑμῶν ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἀνεσις, ὑμῖν δὲ θλῖψις, ἐδέξασθε αὐτόν. 16 χαίρω ὅτι ἐν παντὶ ἀλλ’ ἔξ ισότητος ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

περισσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, 14 ἵνα

8 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, 2 ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ τηλίψεως ἡ περισσεία τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ περισσεία τῆς χαρᾶς αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸν πλοῦτον τῆς ἀπλότητος αὐτῶν. 3 ὅτι κατὰ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν καθὼς γένηται ισότης, 15 καθὼς γέγραπται ὃ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασε, καὶ ὃ τὸ διλύγον οὐκ ἥλαττονησε. 16 Χάρις δὲ τῷ Θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, 17 ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ

ύπάρχων αὐθαίρετος ἔξηλθε πρὸς ὑμᾶς. **18** ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφοὺς ἵνα συνεπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσι οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τὴν προκατηγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, τῶν ἐκκλησιῶν — **19** οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ ταύτην ἐτοίμην εἶναι, οὕτως ὡς εὐλογίαν καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν. **6** Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων συνέκδημος ὑμῶν σὺν τῇ χάριτι ταύτη τῇ φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ διακονουμένη ὑφ' ὑμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαῖς ἐπ' εὐλογίαῖς καὶ τοῦ Κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ὑμῶν — **20** Θερίσει. **7** ἔκαστος καθὼς προαιρεῖται τῇ στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ὑμᾶς μωμήσηται καρδία, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης ἰλαρὸν ἐν τῇ ἀδρότητι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ γὰρ δότην ἀγαπᾶ ὁ Θεός. **8** δυνατὸς δὲ ὁ ὑφ' ὑμῶν, **21** προνοούμενοι καλὰ οὐ Θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, μόνον ἐνώπιον Κυρίου, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἀνθρώπων. **22** συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν, δὸν ἐδοκιμάσαμεν ἐν **9** καθὼς γέγραπται ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ πένησιν ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει πολλῇ τῇ τὸν αἰῶνα. (*aiōn g165*) **10** ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν εἰς ὑμᾶς. **23** εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός εἴτε ἀδελφοὶ ὑμῶν, χορηγήσαι καὶ πληθύναι τὸν σπόρον ὑμῶν ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. **24** καὶ αὐξήσαι τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης Τὴν οὖν ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ὑμῶν: **11** ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ὑμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐτοὺς ἀπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι’ ὑμῶν ἐνδείξασθε εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν. εὐχαριστίαν τῷ Θεῷ. **12** ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶ προσαναπληροῦσα τὰ ύστερήματα τῶν ἀγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ Θεῷ — **13** διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπλότητι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας, **14** καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν, ἐπιποθούντων ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. **15** χάρις δὲ τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ δωρεᾷ.

9 Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους περισσόν μοί ἐστι τὸ γράφειν ὑμῖν: **2** οἵδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν ἦν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, διτὶ Ἀχαΐᾳ παρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζῆλος ἡρέθισε τοὺς πλείονας. **3** ἐπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ὑμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα, καθὼς ἔλεγον, παρεσκευασμένοι ἦτε, **4** μήπως ἐὰν ἔλθωσι σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὑρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους, καταισχυνθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ τῆς καυχήσεως. **5** ἀναγκαῖον οὖν

10 Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραότητος καὶ ἐπιεικείας

τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὸν δὲ θαρρῶ ἡμῖν ὁ Θεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ εἰς ὑμᾶς· 2 δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν ὑμῶν. 14 οὐ γάρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ἣ λογίζομαι ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἔαυτούς ἄχρι γάρ τολμῆσαι ἐπί τινας τοὺς λογιζομένους καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. 3 Χριστοῦ, 15 οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι Ἐν σαρκὶ γάρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ ἐν ἀλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες, σάρκα στρατεύομεθα· 4 τὰ γὰρ ὅπλα τῆς αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ὑμῖν στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικά, ἀλλὰ δυνατὰ μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς τῷ Θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὄχυρωμάτων· 5 περισσείαν, 16 εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν λογισμοὺς καθαιροῦντες καὶ πᾶν ὕψωμα εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, εἰς τὰ ἔτοιμα καυχήσασθαι. 17 Ὁ δὲ καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν καυχώμενος ἐν Κυρίῳ καυχάσθω· 18 οὐ γάρ ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ, 6 καὶ ἐν ἐτοίμῳ ὁ ἔαυτὸν συνιστῶν, ἐκεῖνός ἐστι δόκιμος, ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν, ὅταν ἀλλ’ ὃν δὲ Κύριος συνίστησιν.

πληρωθῆ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. 7 Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε! εἴ τις πέποιθεν ἔαυτῷ Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἀφ’ ἔαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς Χριστοῦ, οὕτω καὶ ἡμεῖς Χριστοῦ. 8 ἐάν τε γάρ [καὶ] περισσότερόν τι καυχήσωμαι περὶ τῆς ἔξουσίας ἡμῶν, ἥς ἔδωκεν ὁ Κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἴς καθαίρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι, 9 ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. 10 ὅτι αἱ μὲν ἐπιστολαί, φησί, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί, ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενής καὶ ὁ λόγος ἔξουθενημένος. 11 τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἵοι ἐσμεν τῷ λόγῳ δι’ ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ. 12 Οὐ γάρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι ἡ συγκρῖναι ἔαυτούς τισι τῶν ἔαυτοὺς συνιστανόντων ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἔαυτοῖς ἔαυτοὺς μετροῦντες καὶ συγκρίνοντες ἔαυτοὺς ἔαυτοῖς οὐ συνιοῦσιν. 13 ἡμεῖς δὲ οὐχὶ εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ

11 Ὅφελον ἀνείχεσθέ μου μικρὸν τῇ ἀφροσύῃ ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου· 2 ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς Θεοῦ ζήλω· ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρί, παρθένον ἀγνήν παραστῆσαι τῷ Χριστῷ· 3 φοβοῦμαι δὲ μήπως, ὡς δὲ φίς Εὔαν ἐξηπάτησεν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, οὕτω φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος τῆς εἰς τὸν Χριστόν. 4 εἰ μὲν γὰρ δὲ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει δὲ οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἔτερον λαμβάνετε δὲ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἔτερον δὲ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἀνείχεσθε. 5 λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων. 6 εἰ δὲ καὶ ἴδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ’ οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ’ ἐν παντὶ φανερωθέντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. 7 Ἡ ἀμαρτίαν ἐποίησα ἐμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν; 8 ἀλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν ὁψώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν

διακονίαν, καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ λαλῶ, ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ὑστερηθεὶς οὐ κατενάρκησα οὐδενός· **9** τὸ ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν φυλακαῖς γὰρ ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ περισσοτέρως, ἐν θανάτοις πολλάκις· **24** ὑπὸ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας· καὶ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ ἐν παντὶ ἀβαρῇ ὑμῖν ἐμαυτὸν ἐτίρησα μίαν ἔλαβον, **25** τρὶς ἐρραβδίσθην, ἅπαξ καὶ τηρήσω. **10** ἔστιν ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἐλιθάσθην, τρὶς ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐμοὶ ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ φραγήσεται ἐν τῷ βιθὺῳ πεποίηκα· **26** ὁδοιπορίαις εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασι τῆς Ἀχαΐας. **11** πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις διατί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; ὁ Θεὸς οἶδεν· ληστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ **12** ὃ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν τὴν ἀφορμὴν τῶν θελόντων ἀφορμήν, ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσσῃ, κινδύνοις ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται εὐρεθῶσι καθὼς καὶ ἐν ψευδαδέλφοις· **27** ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἡμεῖς. **13** οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ ἐργάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει ἀπόστόλους Χριστοῦ. **14** καὶ οὐ θαυμαστόν· καὶ γυμνότητι· **28** χωρὶς τῶν παρεκτός ἡ αὐτὸς γὰρ ὁ σατανᾶς μετασχηματίζεται ἐπισύστασίς μου ἡ καθ' ἡμέραν, ἡ μέριμνα εἰς ἄγγελον φωτός. **15** οὐ μέγα οὖν εἰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. **29** τίς ἀσθενεῖ, καὶ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ὡς διάκονοι δικαιοσύνης, ὥν τὸ τέλος ἐγὼ πυροῦμαι; **30** εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. **16** Πάλιν λέγω, ἀσθενείας μου καυχήσομαι. **31** ὁ Θεὸς καὶ μή τίς με δόξῃ ἄφρονα εἶναι· εἰ δὲ μή πατήρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ γε, κἄν ὡς ἄφρονα δέξασθέ με, ἵνα κάγὼ οἶδεν, ὁ ὡν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι μικρόν τι καυχήσωμαι. **17** ὁ λαλῶ, οὐ λαλῶ οὐ ψεύδομαι. (**αἱ ὄν g165**) **32** ἐν Δαμασκῷ ὁ κατὰ Κύριον, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει ταύτη τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. **18** ἐπει τὴν Δαμασκηνῶν πόλιν πιάσαι με θέλων, πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν σάρκα, κάγὼ **33** καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἔχαλάσθην καυχήσομαι. **19** ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν διὰ τοῦ τείχους καὶ ἔξεφυγον τὰς χεῖρας ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες· **20** ἀνέχεσθε γὰρ αὐτοῦ.

εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δέρει. **21** κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἡσθενήσαμεν. ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ κάγὼ. **22** Ἐβραῖοί εἰσι; κάγὼ Ἰσραηλῖται εἰσι; κάγὼ σπέρμα Ἀβραάμ εἰσι; κάγὼ **23** διάκονοι Χριστοῦ εἰσι; παραφρονῶν

12 Καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι ἐλεύσομαι γὰρ εἰς ὄπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου. **2** οἶδα ἄνθρωπον ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν· ἀρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἔως τρίτου οὐρανοῦ. **3** καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον· εἴτε ἐν σώματι εἴτε

έκτος τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν· 4 τέκνοις. 15 ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ἄρρητα ρήματα, ἢ οὐκ ἔξὸν ἀνθρώπῳ εἰ καὶ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν ἦτον λαλῆσαι. 5 ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχήσομαι, ἀγαπῶμαι. 16 Ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ οὐ καυχήσομαι εἰ μὴ ἐν ὑμᾶς, ἀλλ’ ὑπάρχων πανοῦργος δόλω ὑμᾶς ταῖς ἀσθενείαις μου. 6 ἐὰν γὰρ θελήσω ἔλαβον. 17 μή τινα ᾧν ἀπέσταλκα πρὸς καυχήσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων ἀλήθειαν ὑμᾶς, δι’ αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; 18 γὰρ ἐρῶ· φείδομαι δὲ μή τις εἰς ἐμὲ παρεκάλεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν λογίσηται ὑπὲρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει τι ἐξ ἀδελφόν· μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; ἐμοῦ. 7 Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; οὐ τίνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ τοῖς αὐτοῖς ἵχνεσι; 19 Πάλιν δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν σαρκί, ἄγγελος σατᾶν, τίνα με κολαφίζῃ τίνα ἀπολογούμεθα; κατενώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν μὴ ὑπεραίρωμαι. 8 ὑπὲρ τούτου τρὶς τὸν Χριστῷ λαλοῦμεν· τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, Κύριον παρεκάλεσα τίνα ἀποστῇ ἀπ’ ἐμοῦ· ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. 20 φοβοῦμαι γὰρ 9 καὶ εἴρηκε μοι ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου· ἡ μήπως ἐλθῶν οὐχ οἶνος θέλω εύρω ὑμᾶς, γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. κἀγὼ εὑρεθῶ ὑμῖν οἶνον οὐ θέλετε, μήπως ἥδιστα οὖν μᾶλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἔρεις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθεῖαι, καταλαλιάι, ἀσθενείαις μου, τίνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ’ ἐμὲ ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι, 21 ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. 10 διὸ εὐδοκῶ ἐν μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσῃ ὁ Θεός ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν μου πρὸς ὑμᾶς καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν διωγμοῖς, ἐν στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ· προημαρτηκότων καὶ μὴ μετανοησάντων δταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι. 11 ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ Γέγονα ἄφρων καυχῶμενο! ὑμεῖς με ἢ ἔπραξαν.

ἢναγκάσατε. ἐγὼ γὰρ ὥφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι· οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδέν εἰμι. 12 τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ἐν σημείοις καὶ τέρασι καὶ δυνάμεσι. 13 τί γάρ ἐστιν ὃ ἡττήθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην. 14 Ἰδού δὲ εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ, ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν τρίτον ἐτοίμως ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω ὑμῶν· οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλὰ ὑμᾶς. οὐ γὰρ διφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσι θησαυρίζειν, ἀλλ’ οἱ γονεῖς τοῖς αὐτῷ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ εἰς ὑμᾶς. 5

Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει,
ἐαυτοὺς δοκιμάζετε. ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε
ἐαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστιν;
εἰ μή τι ἀδόκιμοι ἐστε. **6** ἐλπίζω δὲ ὅτι
γνώσεοθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι.
7 εὕχομαι δὲ πρὸς τὸν Θεὸν μὴ ποιῆσαι
ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι
φανῶμεν, ἀλλ’ ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε,
ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὕμεν. **8** οὐ γάρ
δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ’ ὑπὲρ
τῆς ἀληθείας. **9** χαίρομεν γάρ ὅταν ἡμεῖς
ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ἦτε· τοῦτο δὲ
καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. **10** Διὰ
τοῦτο ταῦτα ἀπώλησαν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ
ἀποτόμως χρήσωμαι κατὰ τὴν ἔξουσίαν
ἥν ἔδωκέ μοι ὁ Κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ
οὐκ εἰς καθαίρεσιν. **11** Λοιπόν, ἀδελφοί,
χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ
αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ Θεὸς τῆς
ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ’ ὑμῶν. **12**
Ἄσπασασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι.
13 ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἄγιοι πάντες. **14**
Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ
ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἅγιου
Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν.

Προς Γαλατας

1 Παῦλος, ἀπόστολος οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων, οὐδὲ δι' ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, **2** καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας: **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **4** τοῦ δόντος ἔαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν ὑμῶν, ὅπως ἔξεληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, (αιῶν g165) **5** ὃ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (αιῶν g165) **6** Θαυμάζω ὅτι οὕτω ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἔτερον εὐαγγέλιον, **7** ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μὴ τινές εἰσιν οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. **8** ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἡ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω. **9** ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω· εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. **10** ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν Θεόν; ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ γὰρ ἔτι ἀνθρώποις ἥρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἄν ἥμην. **11** Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστι κατὰ ἀνθρώπουν **12** οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. **13** Ἡκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν, **14** καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. **15** Ὄτε δὲ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ **16** ἀποκαλύψαι τὸν οὐτὸν ἀντὸν ἐν ἐμοί, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἷματι, **17** οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. **18** Ἔπειτα μετὰ ἔτη τρία ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἰστορῆσαι Πέτρον, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε **19** ἔτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου. **20** ἀ δὲ γράφω ὑμῖν, ἴδού ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὅτι οὐ ψεύδομαι. **21** Ἔπειτα ἥλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας. **22** ἥμην δὲ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ **23** μόνον δὲ ἀκούοντες ἥσαν ὅτι ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἣν ποτε ἐπόρθει, **24** καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν Θεόν.

2 Ἔπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἔτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρνάβα, συμπαραλαβών καὶ Τίτον. **2** ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσι, κατ' ιδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσι, μήπως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. **3** ἀλλ' οὐδὲ Τίτος ὃ σὺν ἐμοί, "Ἐλλην ὃν, ἡναγκάσθη περιτμηθῆναι, **4** διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν

έλευθερίαν ήμῶν ἦν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσωνται· 5 οἵς ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως οὐδὲ πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ύποταγῇ, ἵνα Χριστοῦ καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, διότι ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνη πρὸς οὐδὲν δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμου πᾶσα ὑμᾶς. 6 ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναι σάρξ. 17 εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν τι, ὅποιοί ποτε ἡσαν οὐδέν μοι διαφέρει· Χριστῷ εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἀμαρτωλοί, πρόσωπον Θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει· ἄρα Χριστὸς ἀμαρτίας διάκονος; μὴ γένοιτο. ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο, 18 εἰ γὰρ ἡ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, 7 ἀλλὰ τούναντίον ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι παραβάτην ἐμαυτὸν συνίστημι. 19 ἐγὼ γὰρ τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας καθὼς διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. Πέτρος τῆς περιτομῆς· 8 ὁ γὰρ ἐνεργήσας 20 Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ζῶ δὲ οὐκέτι Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· ὁ δὲ νῦν ζῶ ἐνήργησε καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη· 9 καὶ γνόντες ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στῦλοι ἐστῶτες ὑπέρ ἐμοῦ. 21 Οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρνάβᾳ τοῦ Θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

εἰς τὴν περιτομήν· 10 μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μημονεύωμεν, δοκεῖ με διαφέρειν τοῦτο ποιῆσαι. 11 Ὄτε δὲ ἦλθε Πέτρος εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγγωσμένος ἦν. 12 πρὸ τοῦ γὰρ ἐλθεῖν τινας ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ τῶν ἔθνῶν συνήσθιεν· ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλε καὶ ἀφώριζεν ἐστῶτον, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. 13 καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρνάβας συναπήχθη αὐτῶν τῇ ύποκρίσει. 14 ἀλλ’ ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὁρθοποδοῦσι πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Πέτρῳ ἔμπροσθεν πάντων· εἰ σὺ Ἰουδαῖος ύπάρχων ἔθνικῶς ζῆς καὶ οὐκ Ἰουδαῖκῶς, τί τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις Ἰουδαῖζειν; 15 Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἔθνῶν ἀμαρτωλοί, 16 εἰδότες [δὲ] ὅτι οὐ δικαιοῦται ἀνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ

3 Ὡς ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι, οἵς κατ’ ὄφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη ἐν ὑμῖν ἐσταυρωμένος; 2 τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ’ ὑμῶν· ἐξ ἔργων νόμου τὸ Πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; 3 οὕτως ἀνόητοί ἔστε; ἐναρξάμενοι Πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε; 4 τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῇ; εἴ γε καὶ εἰκῇ. 5 ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ Πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; 6 καθὼς Ἀβραὰμ ἐπίστευσε τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. 7 Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Ἀβραάμ. 8 προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ Θεός, προευηγγελίσατο τῷ Ἀβραὰμ ὅτι ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη. 9 ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ. 10 Ὁσοι

γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσίν, ὑπὸ κατάραν ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ εἰσίν γέγραπται γάρ· ἐπικατάρατος πᾶς ὃς ἀμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς γεγραμμένοις ἐν Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσι. 23 τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά· Πρὸ δὲ τοῦ ἐλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμου 11 ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ ἐφρουρούμεθα συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν τῷ Θεῷ, δῆλον· ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. 24 ὥστε ζήσεται. 12 ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς ἀλλ’ ὁ ποιῆσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν· ἐν αὐτοῖς. 13 Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ 25 ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ παιδαγωγόν ἐσμεν. 26 πάντες γὰρ νίοι Θεοῦ ἡμῶν κατάρᾳ γέγραπται γάρ· ἐπικατάρατος ἔστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 27 πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου· 14 ἵνα εἰς ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ἐνεδύσασθε. 28 οὐκ ἔνι Ιουδαῖος οὐδὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν “Ελλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, τοῦ Πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως. οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς 15 Ἄδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω· ὅμως εἰς ἔστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 29 εἰ δὲ ὑμεῖς ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἔστε καὶ ἀθετεῖ ἡ ἐπιδιατάσσεται. 16 τῷ δὲ Ἀβραὰμ κατ’ ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι 4 Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος αὐτοῦ οὐ λέγει, καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ νήπιος ἔστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου, πολλῶν, ἀλλ’ ὡς ἐφ' ἐνός, καὶ τῷ σπέρματι κύριος πάντων ὁν, 2 ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους σου, ὃς ἔστι Χριστός. 17 τοῦτο δὲ λέγω· ἔστι καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τοῦ πατρός. 3 οὗτω καὶ ὑμεῖς, δτε ἦμεν εἰς Χριστὸν ὁ μετὰ ἔτη τετρακόσια καὶ νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἦμεν τριάκοντα γεγονὼς νόμος οὐκ ἀκυροῖ, εἰς δεδουλωμένοι· 4 δτε δὲ ἤλθε τὸ πλήρωμα τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. 18 εἰ γὰρ ἐκ τοῦ χρόνου, ἔξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν οὐδὲν νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας· αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι’ ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ ὑπὸ νόμου, 5 ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμουν ἔξαγοράσῃ, Θεός. 19 Τί οὖν ὁ νόμος; τῶν παραβάσεων ἵνα τὴν οὐθεσίαν ἀπολάβωμεν. 6 “Οτι χάριν προσετέθη, ἄχρις οὗ ἐλθῇ τὸ σπέρμα ὃ δέ ἔστε οὐοί, ἔξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ ἐπίγγελται, διαταγεῖς δι’ ἀγγέλων ἐν χειρὶ Πνεῦμα τοῦ οὐοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας μεσίτου. 20 ὁ δὲ μεσίτης ἐνός οὐκ ἔστιν, ὑμῶν, κρᾶζον· ἀββᾶ ὁ πατήρ. 7 ὥστε ὁ δὲ Θεὸς εἰς ἔστιν. 21 ὁ οὖν νόμος κατὰ οὐκέτι εῖ δοῦλος, ἀλλ’ οὐοίς· εἰ δὲ οὐοίς, καὶ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ Θεοῦ; μὴ γένοιτο. εἰ κληρονόμος Θεοῦ διὰ Χριστοῦ. 8 Ἀλλὰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, τότε μὲν οὐκ εἰδότες Θεὸν ἐδουλεύσατε ὅντως ἀν ἐκ νόμου ἦν ἡ δικαιοσύνη· 22 τοῖς μὴ φύσει οὖσι Θεοῖς· 9 νῦν δὲ γνόντες

Θεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ Θεοῦ, Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ δουλεύει δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς: 26 ἡ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἵς πάλιν ἄνωθεν δὲ ἄνω Ἱερουσαλὴμ ἐλευθέρα ἐστίν, ἵτις δουλεύειν θέλετε; 10 ἡμέρας παρατηρεῖσθε ἐστὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν. 27 γέγραπται γάρ· καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτούς! 11 εὐφράνθητι στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, ρῆξον φοβοῦμαι ὑμᾶς μήπως εἰκῇ κεκοπίακα εἰς καὶ βόησον ἡ οὐκ ὀδίνουσα· δτὶ πολλὰ τὰ ὑμᾶς. 12 Γίνεσθε ὡς ἐγώ, δτὶ κάγὼ ὡς τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἔχούσης ὑμεῖς, ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. οὔδέν με τὸν ἄνδρα. 28 ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ ἡδικήσατε. 13 οὕδατε δὲ ὅτι δι' ἀσθένειαν τῆς Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα ἐσμέν. 29 ἀλλ' σαρικὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον, ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκε 14 καὶ τὸν πειρασμόν μου τὸν ἐν τῇ σαρκὶ τὸν κατὰ πνεῦμα, οὕτω καὶ νῦν. 30 ἀλλὰ τί μου οὐκ ἔξουθενήσατε οὔδὲ ἔξεπτύσατε, λέγει ἡ γραφή; ἔκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ ἀλλ' ὡς ἄγγελον Θεοῦ ἐδέξασθε με, ὡς τὸν υἱὸν αὐτῆς οὐ μὴ γάρ κληρονομήσει Χριστὸν Ἰησοῦν. 15 τίς οὖν ἦν ὁ μακαρισμὸς ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ὑμῶν; μαρτυρῶ γάρ ὑμῖν ὅτι εἰ δυνατὸν ἐλευθέρας. 31 Ἀρα, ἀδελφοί, οὐκ ἐσμέν τοὺς ὄφθαλμοὺς ὑμῶν ἔξορύζαντες ἀν παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας, ἐδώκατε μοι. 16 ὥστε ἔχθρὸς ὑμῶν γέγονα **5** Τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν, ἡ Χριστὸς ἡμᾶς ἀληθεύων ὑμῖν; 17 ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα δουλείας ἐνέχεσθε. 2 Ἰδε ἐγὼ Παῦλος αὐτοὺς ζηλοῦτε. 18 καλὸν δὲ τὸ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ ὑμᾶς οὐδὲν ὡφελήσει. 3 μαρτύρομαι δὲ παρεῖναι με πρὸς ὑμᾶς. 19 τεκνία μου, οὓς πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ δτὶ πάλιν ὡδίνω, ὅχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. 4 ἐν ὑμῖν! 20 Ἡθελον δὲ παρεῖναι πρὸς κατηγρήθητε ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ οἵτινες ἐν ὑμᾶς ἄρτι καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνὴν μου, νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς χάριτος ἔξεπεσατε· δτὶ ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν. 21 Λέγετέ μοι οἱ 5 ἡμεῖς γάρ Πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα ὑπὸ νόμου θέλοντες εἶναι τὸν νόμον οὐκ δικαιούσην ἀπεκδεχόμεθα. 6 ἐν γάρ ἀκούετε; 22 γέγραπται γάρ ὅτι Ἀβραὰμ δικαιοῦντας τὸν Κυρίῳ δι' ἀγάπης δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ οὕτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἔνεργουμένη. 7 Ἐτρέχετε καλῶς τίς ὑμᾶς ἔνέκοψε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; 8 ἡ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας διὰ τῆς ἐπαγγελίας. πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. 9 24 ἄτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα. αὗται γάρ εἰσι δύο διαθῆκαι, μία μὲν ἀπὸ ὅρους Σινᾶ, μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. 10 εἰς δύο διαθῆκαι, μία μὲν ἀπὸ ὅρους Σινᾶ, ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ δτὶ οὐδὲν εἰς δουλείαν γεννῶσα, ἵτις ἐστὶν Ἀγαρ· ἄλλο φρονήσετε· δὲ ταράσσων ὑμᾶς 25 τὸ γάρ Ἀγαρ Σινᾶ ὅρος ἐστὶν ἐν τῇ βαστάσει τὸ κρῆμα, δστις ἀν ἦ. 11 ἐγὼ δέ,

ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι **6** Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος διώκομαι; ἔπειτα κατήργηται τὸ σκάνδαλον ἐν τινὶ παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ τοῦ σταυροῦ. **12** ὅφελον καὶ ἀποκόψονται πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν οἷς ἀνασταῦντες ὑμᾶς. **13** Ὅμεις γὰρ ἐπ' πνεύματι πραότητος, σκοπῶν σεαυτόν, μὴ ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μόνον μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. **2** ἀλλήλων τὰ βάρη τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκὶ, ἀλλὰ βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις, **14** ὁ νόμον τοῦ Χριστοῦ. **3** εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναί γὰρ πᾶς νόμος ἐνὶ λόγῳ πληροῦται, ἐν τι μηδὲν ὕν, ἔαυτὸν φρεναπατᾷ. **4** τὸ δὲ τῷ, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ἔργον ἔαυτοῦ δοκιμαζέτω ἔκαστος, καὶ **15** εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, τότε εἰς ἔαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἔξει βλέπετε μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. καὶ οὐκ εἰς τὸν ἔτερον· **5** ἔκαστος γὰρ τὸ **16** Λέγω δέ, Πνεύματι περιπατεῖτε καὶ ἴδιον φορτίον βαστάσει. **6** Κοινωνεῖτα δὲ ὁ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. **17** ἡ κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ κατηχοῦντι γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ Πνεύματος, ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. **7** Μὴ πλανᾶσθε, Θεὸς οὐ τὸ δὲ Πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός ταῦτα μυκτηρίζεται ὃ γὰρ ἔαν σπείρῃ ἄνθρωπος, δὲ ἀντίκειται ἀλλήλοις, ἵνα μὴ ἀ ἀν τοῦτο καὶ θερίσει· **8** ὅτι ὁ σπείρων εἰς θέλητε ταῦτα ποιῆτε. **18** εἰ δὲ Πνεύματι τὴν σάρκα ἔαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει ἄγεσθε, οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. **19** φανερὰ φθοράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ Πνεῦμα ἐκ δέ ἐστι τὰ ἔργα τῆς σαρκός, ἀτινά ἐστι τοῦ Πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. μοιχεία, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, **20** (aiōnios g166) **9** τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ εἰδωλολατρία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρεις, ἐκκακῶμεν· καιρῷ γὰρ ιδίῳ θερίσομεν ζῆλοι, θυμοί, ἐριθεῖαι, διχοστασίαι, αἵρεσεις, μὴ ἐκλυόμενοι. **10** Ἄρα οὖν ὡς καιρὸν **21** φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κῶμοι καὶ τὰ ἔχομεν, ἐργαζόμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς δόμοια τούτοις, ἀ προλέγω ὑμῖν καθὼς καὶ πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους προεπίπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες τῆς πίστεως. **11** Ἰδετε πηλίκοις ὑμῖν βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. **22** γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. **12** ὅσοι δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐστιν ἀγάπη, θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκὶ, οὗτοι χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἀγαθωσύνη, πίστις, **23** πραότης, ἐγκράτεια· ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ διώκωνται. κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἐστὶ νόμος. **24** οἱ **13** οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμημένοι αὐτοὶ δὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν νόμον φυλάσσουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. **25** Εἰ περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ ζῶμεν Πνεύματι, Πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. καυχήσωνται. **14** ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο **26** μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου προκαλούμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες. ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται κάγὼ τῷ κόσμῳ. **15** ἐν γὰρ

Χριστῷ Ἰησοῦ ὁ ὅτε περιτομή τι ἴσχύει ὁ ὅτε
ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις. **16** καὶ ὅσοι
τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ'
αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ
Θεοῦ. **17** Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς
παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Κυρίου
Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω. **18** Ἡ
χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί· ἀμήν.

Προς Εφεσιους

1 Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, τοῖς ἀγίοις τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· 2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνῃ ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ὑμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ὑμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ, 4 καθὼς [καὶ] ἔξελέξατο ὑμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου εἶναι ὑμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ, ἐν ἀγάπῃ 5 προορίσας ὑμᾶς εἰς νίοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, 6 εἰς εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, 7 εἰς τὴν ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ, 8 ἡς ἐπερίσσευσεν εἰς ὑμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει, 9 γνωρίσας ὑμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἦν προέθετο ἐν αὐτῷ 10 εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν αὐτῷ, 11 ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, 12 εἰς τὸ εἶναι ὑμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χριστῷ· 13 ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ Πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ Ἁγίῳ, 14 ὃς ἐστιν ἀρραβών τῆς κληρονομίας ὑμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἐπαίνον τῆς δόξης αὐτοῦ. 15 Διὰ τοῦτο κάγω, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἀγίους, 16 οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν μνείαν ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, 17 ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δῷ μοι ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, 18 πεφωτισμένους τοὺς ὄφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως εἰς τὸν ἀπολύτρων μέγεθος τῆς δύναμεως αὐτοῦ εἰς ὑμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν αὐτοῦ ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἴσχυός αὐτοῦ, 20 ἦν ἐνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις 21 ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἔξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι (αἱδη §165) 22 καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκε κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, 23 ἥτις ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου.

2 Καὶ ὑμᾶς ὅντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι καὶ ταῖς ἀμαρτίαις, 2 ἐν αἷς ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἔξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν

ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας· τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας,
(aiōn g165) 3 ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἕνα
ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις καὶ νὸν ἀνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, 16
τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν
τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἦμεν ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ,
τέκνα φύσει ὄργης, ὡς καὶ οἱ λοιποί· – ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ 17 καὶ
4 δὲ Θεὸς πλούσιος ὡν ἐν ἐλέει, διὰ ἐλθῶν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς
τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἥν ἡγάπησεν μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς, 18 ὅτι δὲ' αὐτοῦ
ἡμᾶς, 5 καὶ δοντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι
παραπτώμασι συνεζωποίησε τῷ Χριστῷ· ἐν ἐνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. 19 ἄρα
χάριτί ἔστε σεσωμένοι· 6 καὶ συνήγειρε καὶ οὗν οὐκέτι ἔστε ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ
συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ συμπολῖται τῶν ἀγίων καὶ οἰκείοι τοῦ
Ἰησοῦ, 7 ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς Θεοῦ, 20 ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ
ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, δοντος
τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, 21
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **(aiōn g165)** 8 τῇ γὰρ χάριτί ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη
ἔστε σεσωμένοι διὰ τῆς πίστεως· καὶ τοῦτο αὔξει εἰς ναὸν ἄγιον ἐν Κυρίῳ· 22 ἐν ᾧ καὶ
οὐκ ἔξ ὑμῶν, Θεοῦ τὸ δῶρον, 9 οὐκ ἔξ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον
ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. 10 αὐτοῦ γάρ τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι.

ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἵς προητούμασεν
ὁ Θεὸς ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

11 Διὸ μνημονεύετε ὅτι ὑμεῖς ποτε τὰ
ἔθνη ἐν σαρκὶ, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία
ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ¹
χειροποιήτου, 12 ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ
ἔκεινων χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι
τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν
διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ
ἔχοντες καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. 13 νυνὶ
δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτὲ δοντες
μακρὰν ἐγγύς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἴματι
τοῦ Χριστοῦ. 14 αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη
ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἐν καὶ τὸ
μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, 15 τὴν
ἔχθραν, ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ τὸν νόμον

3 Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος
τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν
ἔθνων, 2 εἴγε ἡκούσατε τὴν οἰκονομίαν
τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς
ἡμᾶς, 3 ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνώρισε
μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα ἐν
ὅλιγῳ, 4 πρὸς δὲ δύνασθε ἀναγινώσκοντες
νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ
τοῦ Χριστοῦ, 5 δὲ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ
ἐγνώρισθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων ὡς
νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἄγιοις ἀποστόλοις
αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν Πνεύματι, 6 εἶναι
τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ
συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ
Χριστῷ διὰ τοῦ εὐαγγελίου, 7 οὗ ἐγενόμην
διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος
τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι κατὰ τὴν

ένέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. 8 ἐμοὶ τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ ἀιῶνος τῶν αἰώνων· ἀμήν. (aiōn g165)

χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ

9 καὶ φωτίσαι πάντας τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ, τῷ τὰ πάντα κτίσαντι διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, (aiōn g165) **10** ἵνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἔξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ Θεοῦ,

11 κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἦν ἐποίησεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ὑμῶν, (aiōn g165) **12** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. **13** διὸ αἴτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. **8** ἐν ταῖς θλίψεσί μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶ διὸ λέγει: ἀναβὰς εἰς ὑψος ἡχμαλώτευσεν δόξα ὑμῶν. **14** Τούτου χάριν κάμπτω τὰ αἰχμαλωσίαν καὶ ἔδωκε δόματα τοῖς γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ Κυρίου ἀνθρώποις. **9** τὸ δὲ ἀνέβῃ τί ἐστιν εἰ μὴ ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **15** ἐξ οὗ πᾶσα ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, μέρη τῆς γῆς; **10** ὁ καταβὰς αὐτός ἐστι καὶ **16** ἵνα δώῃ ὑμῖν κατὰ τὸν πλοῦτον ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. **11** καὶ αὐτὸς ἔδωκε διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, ἄνθρωπον, **17** κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, **18** ἐν καὶ διδασκάλους, **12** πρὸς τὸν καταρτισμὸν ἀγάπητη ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι τῶν ἀγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς ἕνα ἔξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσι τοῖς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, **13** ἀγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν καὶ ὑψος, **19** γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, **16** ἵνα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ Θεοῦ. εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ **20** Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι Χριστοῦ, **14** ἵνα μηκέτι ὅμεν νήπιοι, ὑπερεκπεισσοῦ ὅν αἴτούμεθα ἡ νοοῦμεν, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας, ἐν τῇ κυβείᾳ ὑμῖν, **21** αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν

μεθοδείαν τῆς πλάνης, 15 ἀληθεύοντες ἔχοντι. 29 πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ' εἴ πάντα, ὃς ἐστιν ἡ κεφαλή, ὁ Χριστός, 16 τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογύμενον ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσι. 30 καὶ μὴ καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐπιχορηγίας κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως, ἐκάστου μέρους τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος 31 πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ. κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν 17 Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν σὺν πάσῃ κακίᾳ. 32 γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους Κυρίων, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν καθὼς καὶ χρηστοί, εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ καθὼς καὶ ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ ἔχαρισατο νοὸς αὐτῶν, 18 ἐσκοτισμένοι τῇ διανοίᾳ, ἥμιν.

ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, 19 οἵτινες, ἀπηλγηκότες, ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. 20 ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν, 21 εἴγε αὐτὸν ἡκουύσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθὼς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, 22 ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, 23 ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν 24 καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ δοσιότητι τῆς ἀληθείας. 25 Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ· ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. 26 ὄργιζεσθε, καὶ μὴ ἀμαρτάνετε· ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν, 27 μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. 28 ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσίν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρείαν

5 Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπητά, 2 καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἡγάπησεν ὑμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ὑμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. 3 πορνείᾳ δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία ἡ πλεονεξίᾳ μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἀγίοις, 4 καὶ αἰσχρότης καὶ μωρολογία ἡ εὐτραπελία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. 5 τοῦτο γάρ ἐστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος ἡ ἀκάθαρτος ἡ πλεονέκτης, ὃς ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ. 6 Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις· διὰ ταῦτα γάρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. 7 μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν. 8 ἢτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε· — 9 ὁ γάρ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ· — 10 δοκιμάζοντες τί ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ. 11 καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἐργοῖς τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε· 12 τὰ

γὰρ κρυφῇ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχρόν σώματα. ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἔστι καὶ λέγειν· 13 τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ἑαυτὸν ἀγαπᾶ· 29 οὐδὲὶς γάρ ποτε τὴν ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται· πᾶν γὰρ τὸ ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ φανερούμενον φῶς ἔστι. 14 διὸ λέγει ἐγειρε Θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν ὁ καθεύδων καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐκκλησίαν· 30 ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός. 15 Βλέπετε οὖν αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἀσοφοί, ὁστέων αὐτοῦ· 31 ἀντὶ τούτου καταλείψει ἀλλ' ὡς σοφοί, 16 ἐξαγοραζόμενοι τὸν ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καιρόν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσι. 17 διὰ καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνιέντες αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. τί τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. 18 καὶ μὴ 32 τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἔστιν, ἐγὼ δὲ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐνῷ ἔστιν ἀσωτία, ἀλλὰ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. πληροῦσθε ἐν Πνεύματι, 19 λαλοῦντες 33 πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἓνα ἕκαστος τὴν ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὑμνοῖς καὶ ψάδαῖς ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν, πνευματικαῖς, ἄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ ἥ δὲ γυνῇ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ, 20 εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ Θεῷ καὶ πατρί, 21 ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Χριστοῦ. 22 Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε ὡς τῷ Κυρίῳ, 23 ὅτι [ό] ἀνήρ ἔστι κεφαλὴ τῆς γυναικός, ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτός ἔστι σωτήρ τοῦ σώματος. 24 ἀλλ' ὡσπερ ἡ ἐκκλησίᾳ ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντὶ. 25 οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναικας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἡγάπησε τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, 26 ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὄντας ἐν ρήματι, 27 ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ἣ ἀγία καὶ ἄμωμος. 28 οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναικας ὡς τὰ ἑαυτῶν

6 Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ· τοῦτο γάρ ἔστι δίκαιον. 2 τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα, ἡτις ἔστιν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, 3 ἵνα εὗ σοι γένηται καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. 4 καὶ οἱ πατέρες μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου. 5 Οἱ δοῦλοι ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐν ἀπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν ὡς τῷ Χριστῷ, 6 μὴ κατ' ὄφθαλμοδουλίαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι [τοῦ] Χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς, 7 μετ' εὐνοίας δουλεύοντες [ὡς] τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, 8 εἰδότες ὅτι ὃ ἔάν τι ἕκαστος ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται παρὰ τοῦ Κυρίου, εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύθερος. 9 Καὶ οἱ κύριοι τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ Κύριος ἔστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ

προσωποληψία ούκ εστι παρ' αὐτῷ. **10** διάκονος ἐν Κυρίῳ, **22** ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ ἐν Κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἴσχύος παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν. **23** Εἰρήνη αὐτοῦ. **11** ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ Θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **24** τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου. **12** ὅτι οὐκ Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν εστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ· ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἔξουσίας, ἀμήν.

πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. (αἱσθ g165) **13** διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καὶ ἄπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. **14** στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὁσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, **15** καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἔτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, **16** ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι. **17** καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὃ εστι δῆμα Θεοῦ, — **18** διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως, προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν Πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἀγίων, **19** καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, **20** ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι ὡς δεῖ με λαλῆσαι. **21** Ἱνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν γνωρίσει Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς

Προς Φιλιππησιους

1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος, δοῦλοι Ἰησοῦ

Χριστοῦ, πᾶσι τοῖς ἀγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ οὓσιν ἐν Φιλίπποις σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνοις· 2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 3 Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ ὑμῶν, 4 πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος 5 ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, 6 πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρις ἡμέρας Ἰησοῦ Χριστοῦ, 7 καθὼς ἔστι δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἐν τε τοῖς δεσμοῖς μου καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου συγκοινωνούς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὅντας. 8 μάρτυς γάρ μού ἔστιν ὁ Θεός, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Ἰησοῦ Χριστοῦ. 9 καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει, 10 εἰς τὸ δοκιμάζειν τὰ διαφέροντα, ἵνα ἥτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, 11 πεπληρωμένοι καρπῶν δικαιοσύνης τῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον Θεοῦ. 12 Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν, 13 ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι ἐν δόλῳ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσι, 14 καὶ τοὺς πλείονας τῶν

ἀδελφῶν ἐν Κυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου περισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον λαλεῖν. 15 τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι’ εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν· 16 οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας τὸν Χριστὸν καταγγέλλουσιν, οὐχ ἀγνῶς, οἱόμενοι θλῖψιν ἐπιφέρειν τοῖς δεσμοῖς μου· 17 οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι. 18 τί γάρ; πλὴν παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται. καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι· 19 οἶδα γάρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβίησται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ Πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, 20 κατὰ τὴν ἀποκαραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ’ ἐν πάσῃ παρρησίᾳ, ὡς πάντοτε, καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου. 21 Ἐμοὶ γάρ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος. 22 εὶ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκὶ, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου, καὶ τί αἰρήσομαι οὐ γνωρίζω. 23 συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι πολλῷ [γάρ] μᾶλλον κρείσσον· 24 τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρκὶ ἀναγκαιότερον δι’ ὑμᾶς. 25 καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα ὅτι μενῶ καὶ συμπαραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, 26 ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ ἐν Χριστῷ [Ἰησοῦ] ἐν ἐμοὶ διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς. 27 Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς εἴτε ἀπὼν ἀκούσω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἐνὶ πνεύματι,

μιᾶς ψυχῆς συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ εὐαγγελίου, 28 καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ φόβῳ καὶ τρόμῳ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων, ἵτις αὐτοῖς μέν κατεργάζεσθε· 13 ὁ Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐστιν ἔνδειξις ἀπωλείας, ὅμιν δὲ σωτηρίας, ἐνεργῶν ἐν ὅμιν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ καὶ τοῦτο ἀπὸ Θεοῦ· 29 ὅτι ὅμιν ἔχαρισθη ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. 14 πάντα τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν, πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν, 15 ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, — 30 τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες, οἵον εἴδετε τέκνα Θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς ἐν ἐμοὶ καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί. σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε

2 Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, 16 λόγον ζωῆς τι παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς ἡμέραν Πνεύματος, εἴ τις σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί, 2 Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ εἰς πληρώσατέ μου τὴν χαράν, ἵνα τὸ αὐτὸν κενὸν ἐκοπίασα. 17 Ἄλλ’ εἰ καὶ σπένδομαι φρονήτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως σύμψυχοι, τὸ ἐν φρονοῦντες, 3 μηδὲν 18 κατὰ ἐριθείαν ἢ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ τὸ δ' αὐτὸν καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετέ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἥγούμενοι μοι. 19 Ἐλπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ Τιμόθεον ὑπερέχοντας ἑαυτῶν. 4 μὴ τὰ ἑαυτῶν ταχέως πέμψαι ὅμιν, ἵνα κάγὼ εὐψυχῶ ἔκαστος σκοπεῖτε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων γνοὺς τὰ περὶ ὅμιν· 20 οὐδένα γάρ ἔχω ἔκαστος. 5 Τοῦτο γάρ φρονεῖσθα τὸ ὅμιν ὃ ισόψυχον, δοτις γνησίως τὰ περὶ ὅμιν καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 6 ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ μεριμνήσει· 21 οἱ πάντες γάρ τὰ ἑαυτῶν δούλου λαβών, ἐν δόμοιώματι ἀνθρώπων ζητοῦσιν, οὐ τὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ. 22 τὴν Ἰσα Θεῷ, 7 ἀλλ’ ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι ὡς δούλου λαβών, ἐν δόμοιώματι ἀνθρώπων πατρὶ τέκνον σὺν ἐμοὶ ἐδούλευσεν εἰς τὸ γενόμενος, 8 καὶ σχήματι εὐρεθεὶς ὡς εὐάγγελιον. 23 τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω ἀνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος πέμψαι ὡς ἀν ἀπίδω τὰ περὶ ἐμὲ ἔξαυτῆς· 24 ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ πέποιθα δὲ ἐν Κυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως σταυροῦ. 9 Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε πέποιθα δὲ ἐν Κυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως καὶ ἔχαρισατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν πάντας τὴν πάντας ταχέως πέποιθα δὲ ἐν Κυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως γόνου κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς καὶ καταχθονίων, 11 καὶ πᾶσα γλῶσσαν καὶ συστρατιώτην μου, ὅμιν δὲ ἀπόστολον ἔξομολογήσηται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ἀδημονῶν διότι ἡκούσατε ὅτι ἡσθένησε. εἰς δόξαν Θεοῦ πατρός. 12 Ὡστε, ἀγαπητοί 27 καὶ γάρ ἡσθένησε παραπλήσιον θανάτου μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, μὴ ὡς ἀλλ’ ὁ Θεὸς αὐτὸν ἡλέησεν, οὐκ αὐτὸν δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ νῦν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ

λύπην σχῶ. 28 σπουδαιοτέρως οὖν ἔπειμψα αὐτοῦ, συμμορφούμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, αὐτόν, ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν χαρῆτε, 11 εἰ πως καταντήσω εἰς τὴν ἔξανάστασιν καὶ γὰρ ἀλυπότερος ὡς. 29 προσδέχεσθε οὖν τῶν νεκρῶν. 12 οὐχ δὲ τῇ ἔλαβον ἢ ἔδη αὐτὸν ἐν Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τετελείωμαι, διώκω δὲ εἰ καὶ καταλάβω, τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε, 30 δὲ τῷ φόνῳ καὶ κατελήφθην ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ διὰ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ μέχρι θανάτου Ἰησοῦ. 13 ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν οὕπω ἥγγισε, παραβούλευσάμενος τῇ ψυχῇ ἵνα λογίζομαι κατειληφέναι· 14 ἐν δέ, τὰ μὲν ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρός ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμπροσθεν με λειτουργίας.

ἐπεκτεινόμενος κατὰ σκοπὸν διώκω ἐπὶ

3 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 15 δοσοὶ οὖν τέλειοι, οὐκ ὁκνηρόν, ὑμῖν ἐμοὶ μὲν τοῦτο φρονῶμεν· καὶ εἰ τι ἐτέρως φρονεῖτε, οὐκ ὁκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές. 2 Βλέπετε τοῦτο δὲ θεός ὑμῖν ἀποκαλύψει. 16 τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν βλέπετε τὴν κατατομήν· 3 ἡμεῖς γάρ ἐσμεν κανόνι, τὸ αὐτὸ φρονεῖν. 17 Συμμιμηταὶ μου ἡ περιτομή, οἱ Πνεύματι Θεοῦ λατρεύοντες γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτω οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες, 4 καίπερ ἐγὼ περιπατοῦντας, καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. 18 ἔχων πεποιθήσιν καὶ ἐν σαρκί, ἐγὼ μᾶλλον· 5 πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν, — οὓς πολλάκις ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ μᾶλλον· 6 περιτομῇ ὀκταήμερος, ἐκ γένους Ἰσραήλ, ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω, φυλῆς Βενιαμίν, Ἐβραῖος ἐξ Ἐβραίων, κατὰ τοὺς ἔχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, 19 ὃν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὃν δὲ θεός ἡ νόμον Φαρισαῖος, 6 κατὰ ζῆλον διώκων κοιλία καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν οἵ τά ἐπίγεια φρονοῦντες! 20 ἡμῶν γὰρ ἐν νόμῳ γενόμενος ἄμεμπτος. 7 ἀλλ’ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ ἄτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἥγημαι διὰ καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα Κύριον Ἰησοῦν τὸν Χριστὸν, 21 δοσοὶ μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ὑπερέχον τῆς γνῶσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου μου, δι’ ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα εἶναι ἵνα Χριστὸν καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ Θεοῦ οὕτω στήκετε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί. δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, 10 τοῦ γνῶναι 2 Εὔοδίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν Κυρίῳ αὐτοῦ καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων 3 ναὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, Σύζυγε γνήσιε,

κερδήσω 9 καὶ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ μὴ ἔχων 4 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ Θεοῦ οὕτω στήκετε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί. δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, 10 τοῦ γνῶναι 2 Εὔοδίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν Κυρίῳ αὐτοῦ καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων 3 ναὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, Σύζυγε γνήσιε,

συλλαμβάνου αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ ἀλλ' ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εὐαγγελίω συνήθλησάν μοι μετὰ καὶ εἰς λόγον ὑμῶν. **18** ἀπέχω δὲ πάντα καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, περισσεύω πεπλήρωμαι δεξάμενος παρὰ ὃν τὰ ὄντοτα ἐν βίβλῳ ζωῆς. **4** Χαίρετε Ἐπαφροδίτου τὰ παρ' ὑμῶν, δομὴν εὐώδιας, ἐν Κυρίῳ πάντοτε πάλιν ἔρω, χαίρετε. **5** τὸ θυσίαν δεκτήν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ. **19** ὁ δὲ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. Θεός μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν ὁ Κύριος ἐγγύς. **6** μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' κατὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Χριστῷ ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ Ἰησοῦ. **20** Τῷ δὲ Θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. πρὸς τὸν Θεόν. **7** καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ (**αιῶν** **g165**) **21** Ἀσπάσασθε πάντα ἄγιον ἐν ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν ἀδελφοί. **22** ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ Χριστῷ Ἰησοῦ. **8** Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἄγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας, ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα **23** Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ ἀγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφῆμα, εἴ τις πάντων ὑμῶν ἀμήν.

ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε. **9**

ἄ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἡκούσατε καὶ εἴδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· καὶ

ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ ὑμῶν. **10**

Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἥδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν· ἐφ' ὃ καὶ

ἐφρονεῖτε, ἡκαιρεῖσθε δέ. **11** οὐχ ὅτι καθ'

ὑστέρησιν λέγω· ἐγὼ γάρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης εἶναι. **12** οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι,

οἶδα καὶ περισσεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσι μεμύημαι καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ

περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι. **13** πάντα ἴσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ. **14**

πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συγκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει. **15** οἶδατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου,

ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμίᾳ μοι ἐκκλησίᾳ ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι, **16** ὅτι καὶ ἐν

Θεσσαλονίκῃ καὶ ἄπαξ καὶ δις εἰς τὴν χρείαν μοι ἐπέμψατε. **17** οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα,

Προς Κολοσσαεις

1 Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, **2** τοῖς ἐν Κολασσαῖς ἀγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνῃ ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **3** Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι, **4** ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἀγίους, **5** διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου **6** τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ, καὶ ἔστι καρποφορούμενον καὶ αὐξανόμενον καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἣς ἡμέρας ἡκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ, **7** καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὃς ἔστι πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ, **8** ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν Πνεύματι. **9** Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἣς ἡμέρας ἡκούσαμεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι καὶ αἴτούμενοι ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ, **10** περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρέσκειαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ, **11** ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν, **12** μετὰ χαρᾶς εὐχαριστοῦντες τῷ [Θεῷ καὶ] πατρὶ τῷ ἰκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἀγίων ἐν τῷ φωτί, **13** ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ νεοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, **14** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν· **15** ὃς ἔστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, **16** ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὄρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἐκτισται· **17** καὶ αὐτός ἔστι πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε, **18** καὶ αὐτός ἔστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας· ὃς ἔστιν ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων, **19** ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι **20** καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **21** καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, **22** νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παραστῆσαι ὑμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ, **23** εἴ γε ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἐδραῖοι καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἡκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος. **24** Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί [μου] ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν

θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκὶ μου ὑπὲρ αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι ἐν τῇ πίστει καθὼς τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστιν ἡ ἐκκλησία, ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν αὐτῇ ἐν 25 ἣς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν εὐχαριστίᾳ. 8 Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, κενῆς ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν 26 τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμένον ἀπὸ ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, νυνὶ καὶ οὐ κατὰ Χριστόν· 9 ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ, (αἱδη **g165**) πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, 27 οἵς ἡθέλησεν ὁ Θεὸς γνωρίσαι τίς ὁ 10 καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὃς ἐστιν πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἔξουσίας, 11 ἐν ᾧ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὃς ἐστι Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ ἐλπὶς τῆς δόξης· 28 ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν ἀμαρτιῶν νουθετοῦντες πάντα ἀνθρωπὸν καὶ τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ, 12 διδάσκοντες πάντα ἀνθρωπὸν ἐν πάσῃ συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἀνθρωπὸν ὃς καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· 29 εἰς ὃ καὶ κοπιῶ ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ ἐκ τῶν νεκρῶν. 13 καὶ ὑμᾶς, νεκροὺς ὄντας τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

[ἐν] τοῖς παραπτώμασι καὶ τῇ ἀκροβυθστίᾳ

2 Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδένειν ἡλίκον ἀγῶνα

ἔχω περὶ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ δοσοὶ οὐχ ἔωράκασι τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί, 2 ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντων ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰς πάντα πλοῦτον τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ τοῦ Χριστοῦ, 3 ἐν τῷ εἰσιν πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως ἀπόκρυφοι. 4 Τοῦτο δὲ λέγω ἵνα μή τις ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν πιθανολογίᾳ· 5 εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἀπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν. 6 Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε,

άφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον Χριστός. **12** Ἐνδύσασθε οὖν, ώς ἐκλεκτοὶ καὶ συμβιβαζόμενον αὐξεῖ τὴν αὔξησιν τοῦ Θεοῦ ἄγιοι καὶ ἡγαπημένοι, σπλάγχνα τοῦ Θεοῦ. **20** Εἰ οὖν ἀπεθάνετε σὺν τῷ οἰκτιρμοῦ, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, Χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, τί πραότητα, μακροθυμίαν, **13** ἀνεχόμενοι ώς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε, **21** μὴ ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς ἐάν ἄψη μηδὲ γεύση μηδὲ θίγης — **22** ἂ ἔστι τις πρός τινα ἔχῃ μομφήν· καθὼς καὶ ὁ πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει — κατὰ τὰ Χριστὸς ἔχαριστο ὑμῖν, οὕτω καὶ ὑμεῖς ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων; **14** ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, ἡτις **23** ἄτινά ἔστι λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἔστι σύνδεσμος τῆς τελειότητος. **15** καὶ ἐν ἐθελοθρησκίᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν πλησμονὴν τῆς σαρκός.

ἐνὶ σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. **16**

3 Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός ἔστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος, **2** τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. **3** ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ. **4** ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ὑμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. **5** Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακήν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἡτις ἔστιν εἰδωλολατρία, **6** δι' ἣ ἔρχεται ἡ ὄργῃ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς νιοὺς τῆς ἀπειθείας, **7** ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζῆτε ἐν αὐτοῖς: **8** νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὄργήν, θυμόν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν. **9** μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἀνθρωπὸν σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ **10** καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, **11** ὅπου οὐκ ἔνι "Ἐλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι

ό λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ὡδαῖς πνευματικαῖς, ἐν χάριτι ἄδοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ.

17 καὶ πᾶν ὃ τι ἀν ποιήτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι Κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ δι' αὐτοῦ.

18 Αἱ γυναῖκες ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ώς ἀνῆκεν ἐν Κυρίῳ. **19** Οἱ ἀνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. **20** Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα· τοῦτο γάρ ἔστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ. **21** Οἱ πατέρες μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. **22** Οἱ δοῦλοι ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλίαις, ώς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότητι καρδίας, φοβούμενοι τὸν Θεόν. **23** καὶ πᾶν ὃ τι ἐὰν ποιήτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ώς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, **24** εἰδότες ὅτι ἀπὸ Κυρίου ἀπολήψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας· τῷ γὰρ Κυρίῳ Χριστῷ

δουλεύετε· 25 οὐδὲ ἀδικῶν κομιεῖται ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς καὶ Δημᾶς. 15 ἀσπάσασθε ἡδίκησε, καὶ οὐκ ἔστι προσωποληψία.

τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς καὶ Νυμφᾶν
4 Οἱ κύριοι τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἴσοτητα τοῖς καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν· 16
δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή,
ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς. 2 Τῇ προσευχῇ ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικέων ἐκκλησίᾳ
προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ
εὐχαριστίᾳ, 3 προσευχόμενοι ἄμα καὶ περὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. 17 καὶ εἴπατε Ἀρχίππῳ·
ἡμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς ἀνοίξῃ ὑμῖν θύραν τοῦ βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν
λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς. 18 Ὁ ἀσπασμὸς
δι' ὃ καὶ δέδεμαι, 4 ἵνα φανερώσω αὐτὸν ὡς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. μνημονεύετέ μου τῶν
δεῖ με λαλῆσαι. 5 Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε δεσμῶν. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν ἀμήν.

πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἔξαγοραζόμενοι.

6 ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἄλατι
ἡρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ
ἀποκρίνεσθαι. 7 Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει
ὑμῖν Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ
πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν Κυρίῳ,
8 δὸν ἔπειμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸν τοῦτο, ἵνα
γνῷ τὰ περὶ ὑμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς
καρδίας ὑμῶν, 9 σὺν Ὄνησίμῳ τῷ πιστῷ
καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὃς ἐστιν ἐξ ὑμῶν·
πάντα ὑμῖν γνωριοῦσι τὰ ὕδε. 10 Ἀσπάζεται
ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου,
καὶ Μᾶρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρνάβα, — περὶ
οὗ ἐλάβετε ἐντολάς ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς,
δέξασθε αὐτόν, — 11 καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος
Ἰοῦστος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς, οὗτοι
μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ,
οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. 12
ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος
Χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν
ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα στήτε τέλειοι καὶ
πεπληρωμένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ Θεοῦ·
13 μαρτυρῶ γάρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον πολὺν
ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ τῶν
ἐν Ἱεραπόλει. 14 ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ

Προς Θεσσαλονικεις

A'

τῶν νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ρύμανον ἡμᾶς
ἀπὸ τῆς ὄργης τῆς ἐρχομένης.

2 Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἰσοδον

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς ὅτι οὐ κενὴ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ πατρὶ γέγονεν, **2** ἀλλὰ προπαθόντες καὶ καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ χάρις ὑμῖν καὶ ὑβρισθέντες, καθὼς οἴδατε, ἐν Φιλίπποις, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου ἐπαρρησιασμέθα ἐν τῷ Θεῷ ὑμῶν λαλῆσαι Ἰησοῦ Χριστοῦ. **2** Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν μνείαν ὑμῶν πολλῷ ἀγῶνι. **3** ή γὰρ παράκλησις ὑμῶν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ὑμῶν, **4** οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὕτε ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἐν δόλῳ, **4** ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ἔργουν τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ οὕτω λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ ἀρέσκοντες, ἀλλὰ τῷ Θεῷ τῷ δοκιμάζοντι Θεοῦ καὶ πατρὸς ὑμῶν, **4** εἰδότες, ἀδελφοὶ τὰς καρδίας ὑμῶν. **5** οὕτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ ἡγαπημένοι ὑπὸ Θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, κολακείας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὕτε **5** ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ὑμῶν οὐκ ἐγενήθη ἐν προφάσει πλεονεξίας, Θεὸς μάρτυς, **6** εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν οὕτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὕτε δυνάμει καὶ ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ καὶ ἐν ἀφ' ὑμῶν οὕτε ἀπὸ ἄλλων, δυνάμενοι ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς οἴδατε οἵοι βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι, **7** ἀλλ' ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς· **6** καὶ ὑμεῖς ἐγενήθημεν ἥπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἂν μιμηταὶ ὑμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ Κυρίου τροφὸς θάλπη τὰ ἔαυτῆς τέκνα· **8** οὕτως δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ ὁμειρόμενοι ὑμῶν εὔδοκοῦμεν μεταδοῦναι χαρᾶς Πνεύματος Ἀγίου, **7** ὥστε γενέσθαι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ὑμᾶς τύπους πᾶσι τοῖς πιστεύοντιν ἐν τῇ ἀλλὰ καὶ τὰς ἔαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγαπητοὶ Μακεδονίᾳ καὶ [ἐν] τῇ Ἀχαΐᾳ. **8** ἀφ' ὑμῶν ὑμῖν γεγένησθε. **9** μνημονεύετε γάρ, γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου οὐ μόνον ἀδελφοί, τὸν κόπον ὑμῶν καὶ τὸν μόχθον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ νυκτὸς γὰρ καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα ὑμῶν ἐκηρύξαμεν τὸν Θεὸν ἐξελήλυθεν, ὥστε μὴ χρείαν ὑμᾶς εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ. **10** ὑμεῖς ἔχειν λαλεῖν τι· **9** αὐτοὶ γὰρ περὶ ὑμῶν μάρτυρες καὶ ὁ Θεὸς ὡς δσίως καὶ δικαίως ἀπαγγέλλοντιν ὁποίαν εἰσοδον ἔσχομεν καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύοντιν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν ἐγενήθημεν, **11** καθάπερ οἴδατε ὡς ἔνα Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν Θεῷ ἔκαστον ὑμῶν ὡς πατήρ τέκνα ἔαυτοῦ **12** ζῶντι καὶ ἀληθινῷ, **10** καὶ ἀναμένειν τὸν παρακαλοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυθούμενοι σίδιν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἥγειρεν ἐκ καὶ μαρτυρόμενοι εἰς τὸ περιπατῆσαι ὑμᾶς

ἀξίως τοῦ Θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι ὑμᾶς τὴν ἔαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. **13** Διὰ περὶ τῆς πίστεως ὑμῶν, **3** τὸ μηδένα τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσι ταύταις. αὐτοὶ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες λόγον γάρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα· **4** καὶ γάρ ἀκοῆς παρ' ὑμῶν τοῦ Θεοῦ ἐδέξασθε ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι οὐ λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ καθὼς ἐστιν μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο ἀληθῶς, λόγον Θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν καὶ οἴδατε. **5** διὰ τοῦτο κάγὼ μηκέτι στέγων ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. **14** ὑμεῖς γάρ μιμηταὶ ἐπεμψαί εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν, ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ μή πως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς Θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ κενὸν γένηται ὁ κόπος ὑμῶν. **6** Ἀρτὶ δὲ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ὑμᾶς ἀφ' ὑμῶν τῶν ἰδίων συμφυλετῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ καὶ εὐαγγελισαμένου ὑμῖν τὴν πίστιν καὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, **15** τῶν καὶ τὸν Κύριον τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς ἰδίους ὑμῶν ἀγαθήν, πάντοτε ἐπιποθοῦντες ὑμᾶς προφήτας, καὶ ὑμᾶς ἐκδιωξάντων, καὶ ἴδεῖν καθάπερ καὶ ὑμεῖς ὑμᾶς, **7** διὰ τοῦτο Θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ ἐναντίων, **16** κωλυόντων ὑμᾶς τοῖς ἔθνεσι τῇ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ ὑμῶν διὰ τῆς ὑμῶν λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι πίστεως **8** ὅτι νῦν ζῶμεν, ἐὰν ὑμεῖς στήκητε αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε. ἔφθασε δὲ ἐν Κυρίῳ. **9** τίνα γάρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὄργὴ εἰς τέλος. **17** Ἡμεῖς τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν τῇ χαρᾷ ἢ χαίρομεν δι' ὑμᾶς ἐμπροσθεν πρὸς καιρὸν ὥρας, προσώπῳ οὐ καρδίᾳ, τοῦ Θεοῦ ὑμῶν, **10** νυκτὸς καὶ ἡμέρας περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἴδεῖν ὑμῶν ὑμῶν ἴδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. **18** διὸ τὸ πρόσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα ἡθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν τῆς πίστεως ὑμῶν; **11** Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ Παῦλος καὶ ἄπαξ καὶ δίς, καὶ ἐνέκοψεν πατήρ ὑμῶν καὶ ὁ Κύριος ὑμῶν Ἰησοῦς ὑμᾶς ὁ σατανᾶς. **19** τίς γάρ ὑμῶν ἐλπὶς ἢ Χριστὸς κατευθύναι τὴν ὁδὸν ὑμῶν πρὸς χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως ἢ οὐχὶ καὶ ὑμᾶς· **20** ὑμᾶς δὲ ὁ Κύριος πλεονάσαι καὶ ὑμεῖς ἐμπροσθεν τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς [Χριστοῦ] ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; **21** ὑμεῖς πάντας, καθάπερ καὶ ὑμεῖς εἰς ὑμᾶς, **13** εἰς γάρ ἔστε ἡ δόξα ὑμῶν καὶ χαρά.

3 Διὸ μηκέτι στέγοντες εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι, **2** καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν ὑμῶν καὶ διάκονον τοῦ Θεοῦ καὶ συνεργὸν ὑμῶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς

τὸ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἀγιωσύνῃ ἐμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ὑμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἀγίων αὐτοῦ.

4 Τὸ λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν καὶ παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, αὐτῷ. **15** τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ λόγω Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν Θεῷ, ἵνα περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ περισσεύητε μᾶλλον· **2** οἴδατε γὰρ τίνας Κυρίου οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ Κυρίου **16** ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν Ἰησοῦ. **3** Τοῦτο γάρ ἔστι θέλημα τοῦ Θεοῦ, φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγgi Θεοῦ ὁ ἀγιασμὸς ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν τῆς πορνείας, **4** εἰδέναι ἔκαστον ὑμῶν τὸ Χριστῷ ἀναστήσονται πρῶτον, **17** ἐπειτα ἔαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἀγιασμῷ καὶ ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι ἄμα τιμῇ, **5** μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας καθάπερ σὺν αὐτοῖς ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν Θεόν, **6** εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἀέρα, καὶ τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ οὕτω πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα. **18** πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἔκδικος Ὡστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις ὁ Κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ τούτοις.

προείπομεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. **7** οὐ γὰρ ἔκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν ἀγιασμῷ. **8** τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ, ἀλλὰ τὸν Θεὸν τὸν [καὶ] δόντα τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ Ἀγιον εἰς ὑμᾶς. **9** Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρείαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· **10** καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸν εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ· παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον **11** καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἴδιαις χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν, **12** ἵνα περιπατῆτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω καὶ μηδενὸς χρείαν ἔχητε. **13** Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων, ἵνα μὴ λυπήσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. **14** εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς

5 Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρείαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι· **2** αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται. **3** ὅταν γὰρ λέγωσιν, εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐφίσταται ὅλεθρος, ὥσπερ ἡ ὥδιν τῇ ἐν γαστρὶ ἔχοντη, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν. **4** ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτης καταλάβῃ· **5** πάντες ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας. οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους. **6** Ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν. **7** οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύδουσι, καὶ οἱ μεθυσκόμενοι νυκτὸς μεθύουσιν. **8** ὑμεῖς δὲ ἡμέρας ὅντες νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας· **9** ὅτι οὐκ ἔθετο ὑμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ὄργην, ἀλλ' εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ

Χριστοῦ, 10 τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν,
ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν ἅμα
σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. 11 Διὸ παρακαλεῖτε
ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε εἷς τὸν ἔνα,
καθὼς καὶ ποιεῖτε. 12 Ἐρωτῶμεν δὲ
ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν
ὑμῖν καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ
καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, 13 καὶ ἡγεῖσθαι
αὐτοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ διὰ
τὸ ἔργον αὐτῶν. εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς.
14 Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθῖσθε
τοὺς ὄλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν,
μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. 15 ὁρᾶτε
μή τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινι ἀποδῷ,
ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε καὶ εἰς
ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. 16 Πάντοτε
χαίρετε, 17 ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε, 18 ἐν
παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα Θεοῦ
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. 19 τὸ Πνεῦμα μὴ
σβέννυτε, 20 προφητείας μὴ ἔξουθενεῖτε. 21
πάντα [δὲ] δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε·
22 ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε.
23 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι
ὑμᾶς δλοτελεῖς, καὶ δλόκληρον ὑμῶν τὸ
πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως
ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ τηρηθείη. 24 πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς,
ὅς καὶ ποιήσει. 25 Ἀδελφοί, προσεύχεσθε
περὶ ἡμῶν. 26 Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς
πάντας ἐν φιλήματι ἀγίῳ. 27 Ὁρκίζω ὑμᾶς
τὸν Κύριον ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν
πᾶσι τοῖς ἀγίοις ἀδελφοῖς. 28 Ἡ χάρις τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν·
ἀμήν.

Προς Θεσσαλονικεις Β'

καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης
καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει, 12 ὅπως
ἐνδοξασθῇ τὸ δνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος Ἰησοῦ [Χριστοῦ] ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ,
τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου
πατρὶ ἡμῶν καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· 2 Ἰησοῦ Χριστοῦ.

χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς
ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 3
Εὐχαριστεῖν ὁφείλομεν τῷ Θεῷ πάντοτε
περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι
ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζει
ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἐκάστου πάντων ὑμῶν εἰς
ἀλλήλους, 4 ὥστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν
καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ
ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν
πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν
αἵς ἀνέχεσθε, 5 ἔνδειγμα τῆς δικαίας
κρίσεως τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆναι
ἡμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἣς
καὶ πάσχετε, 6 εἴπερ δίκαιον παρὰ Θεῷ
ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλῖψιν
7 καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ'
ἡμῶν ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ
ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ
8 ἐν πυρὶ φλογός, διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς
μὴ εἰδόσι Θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσι
τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
[Χριστοῦ], 9 οἵτινες δίκην τίσουσιν ὅλεθρον
αιώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ
ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, (aiōnios
g166) 10 ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς
ἀγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσι τοῖς
πιστεύσασιν, ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον
ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 11 εἰς
ὅ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν,
ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ Θεὸς ἡμῶν

2 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς
παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν,
2 εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς
ἀπὸ τοῦ νοὸς μήτε θροεῖσθαι μήτε διὰ
τοῦ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μήτε δι'
ἐπιστολῆς ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν
ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ. 3 μή τις ὑμᾶς
ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον· ὅτι
έὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ
ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀμαρτίας, ὁ
υἱὸς τῆς ἀπωλείας, 4 ὁ ἀντικείμενος καὶ
ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον Θεὸν ἦ
σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ
ὡς Θεὸν καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἔαυτὸν ὅτι
ἐστὶ Θεός. 5 Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὧν
πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; 6 καὶ νῦν
τὸ κατέχον οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι
αὐτὸν ἐν τῷ ἔαυτοῦ καιρῷ· 7 τὸ γάρ
μυστήριον ἡδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας,
μόνον ὁ κατέχων ἀρτι ἔως ἐκ μέσου γένηται
8 καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἀνομος, ὃν ὁ
Κύριος ἀναλώσει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος
αὐτοῦ καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς
παρουσίας αὐτοῦ· 9 οὗ ἐστιν ἡ παρουσία κατ'
ἐνέργειαν τοῦ σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ
σημείοις καὶ τέρασι ψεύδους 10 καὶ ἐν πάσῃ
ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις,
ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ
ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς· 11 καὶ

διὰ τοῦτο πέμψει αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν παρ' ἡμῶν. 7 αὐτοὶ γὰρ οἴδατε πῶς δεῖ πλάνης εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει, μιμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἡτακτήσαμεν ἐν 12 ἵνα κριθῶσι πάντες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ὑμῖν, 8 οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά ἀληθείᾳ, ἀλλ' εὐδοκήσαντες ἐν τῇ ἀδικίᾳ. τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, νύκτα καὶ 13 ᾧμεῖς δὲ ὁφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ Θεῷ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι τινα ὑμῶν· 9 οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν, ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἴλετο ὑμᾶς ὁ Θεὸς ἀπ' ἀλλ' ἵνα ἔαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν εἰς ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἀγιασμῷ Πνεύματος τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. 10 καὶ γὰρ ὅτε ἥμεν καὶ πίστει ἀληθείᾳς, 14 εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι διὰ τοῦ εὐαγγελίου ὑμῶν εἰς περιποίησιν εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. δόξης τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 15 11 ἀκούομεν γάρ τινας περιπατοῦντας ἐν Ἱεραρχίᾳ, ἀδελφοί, στήκετε, καὶ κρατεῖτε ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους, ἀλλὰ τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ περιεργαζομένους· 12 τοῖς δὲ τοιούτοις λόγου εἴτε δι’ ἐπιστολῆς ὑμῶν. 16 Αὐτὸς δὲ παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν διὰ ὁ Κύριος ὑμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα καὶ πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἀγαπήσας ὑμᾶς καὶ δοὺς μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἔαυτῶν παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν ἄρτον ἐσθίωσιν. 13 Ὦμεῖς δέ, ἀδελφοί, μὴ χάριτι, (αισθοίσος γ166) 17 παρακαλέσαι ὑμῶν ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες. 14 εἰ δέ τις οὐχ τὰς καρδίας καὶ στηρίξαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ὑπακούει τῷ λόγῳ ὑμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ.

τοῦτον σημειοῦσθε, καὶ μὴ συναναμίγνυσθε

3 Τὸ λοιπόν, προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῇ· 15 καὶ μὴ ὡς ἔχθρὸν ὑμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ Κυρίου τρέχῃ καὶ ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. 16 δοξάζηται, καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, 2 καὶ ἵνα Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης δώῃ ὑμῖν ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. Ὁ ἀνθρώπων οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. 3 πιστὸς Κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν. 17 Ὁ ἀσπασμὸς δέ ἐστιν ὁ Κύριος, ὃς στηρίξει ὑμᾶς καὶ τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὃ ἐστι σημεῖον ἐν φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. 4 Πεποίθαμεν πάσῃ ἐπιστολῇ οὕτω γράφω. 18 Ἡ χάρις τοῦ δὲ ἐν Κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς ὅτι ἂ παραγγέλλομεν Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῖν καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. 5 Ὁ δὲ ὑμῶν ἀμήν.

Κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ. 6 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἢν παρέλαβον

Προς Τιμοθεον Α'

1 Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ κατ' ἐπιταγὴν Θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, **2** Τιμοθέῳ γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

3 Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς τισὶ μὴ ἐτεροδιδασκαλεῖν **4** μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ζητήσεις παρέχουσι μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν Θεοῦ τὴν ἐν πίστει **5** τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ὁγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, **6** ὃν τινες ἀστοχήσαντες ἔξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, **7** θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἀ λέγουσι μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται.

8 Οἴδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται, **9** εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίω νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἀμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις, πατρολώαις καὶ μητρολώαις, ἀνδροφόνοις, **10** πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἔτερον τῇ βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται, **11** κατὰ σεμνότητι. **3** τοῦτο γάρ καλὸν καὶ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, δὲ ἐπιστεύθην ἐγώ. **12** Καὶ χάριν Θεοῦ, **4** ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἤγήσατο, ἐλθεῖν. **5** εἰς γὰρ Θεός, εἰς καὶ μεσίτης θέμενος εἰς διακονίαν **13** τὸν πρότερον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἀνθρωπὸς Χριστὸς δόντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν. Ἰησοῦς, **6** ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον καιροῖς ἴδιοις, **7** ἀλλ’ ἡλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, **14** ὑπερεπλέόνασε δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **15** Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἀμαρτωλοὺς σῶσαι, ὃν πρῶτός εἰμι ἐγώ. **16** ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἡλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. (aiōnios g166)

17 Τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ σοφῷ Θεῷ, τιμῇ καὶ δόξᾳ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (aiōn g165)

18 Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, **19** ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἥν τινες ἀπωσάμενοι περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν· **20** ὃν ἐστιν ὕμεναίσ καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα τῷ σατανᾶ, ἵνα παιδευθῶσι μὴ βλασφημεῖν.

2 Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, **2** ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἔτερον τῇ βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται, **11** κατὰ σεμνότητι. **3** τοῦτο γάρ καλὸν καὶ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, δὲ ἐπιστεύθην ἐγώ. **12** Καὶ χάριν Θεοῦ, **4** ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἤγήσατο, ἐλθεῖν. **5** εἰς γὰρ Θεός, εἰς καὶ μεσίτης θέμενος εἰς διακονίαν **13** τὸν πρότερον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἀνθρωπὸς Χριστὸς δόντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν. Ἰησοῦς, **6** ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον καιροῖς ἴδιοις, **7**

εἰς ὁ ἐτέθην ἐγώ κήρυξ καὶ ἀπόστολος, — μὴ διλόγους, μὴ οἷνῳ πολλῷ προσέχοντας, ἀλήθειαν λέγω [ἐν Χριστῷ], οὐ ψεύδομαι, μὴ αἰσχροκερδεῖς, 9 ἔχοντας τὸ μυστήριον — διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ. τῆς πίστεως ἐν καθαρῷ συνειδήσει. 10 8 Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίροντας δσίους χεῖρας εἴτα διακονείτωσαν ἀνέγκλητοι ὅντες. 11 χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ. 9 ὡσαύτως γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ διαβόλους, καὶ τὰς γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίω, νηφαλίους, πιστὰς ἐν πᾶσι. 12 διάκονοι μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν ἢ χρυσῷ ἢ καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἴδιων οἴκων. μαργαρίταις ἢ ἴματισμῷ πολυτελεῖ, 10 13 οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες βαθμὸν ἀλλ' ὃ πρέπει γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται καὶ πολλὴν θεοσέβειαν, δι' ἔργων ἀγαθῶν. 11 Γυνὴ ἐν παρηστάντι ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ· 12 14 Ταῦτά σοι γράφω ἐλπίζων ἐλθεῖν πρός γυναικὶ δὲ διδάσκειν οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ σε τάχιον· 15 ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῆς αὐθεντεῖν ἀνδρός, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. 13 πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέψεσθαι, Ἄδαμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἴτα Εὔα· 14 καὶ ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος, στῦλος Ἄδαμ οὐκ ἡπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἀπατηθεῖσα καὶ ἐδραίωμα τῆς ἀληθείας. 16 καὶ ἐν παραβάσει γέγονε· 15 σωθήσεται δὲ διὰ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει μυστήριον· Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκὶ, καὶ ἀγάπῃ καὶ ἀγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης. ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ὥφθη ἀγγέλοις,

3 Πιστὸς ὁ λόγος· εἴ τις ἐπισκοπῆς ὄργεται, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. 2 δεῖ οὖν ἀνελήφθη ἐν δόξῃ.

τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι, μιᾶς **4** Τὸ δὲ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα, ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονται τινες τῆς κόσμου, φιλόξενον, διδακτικόν, 3 μὴ πίστεως, προσέχοντες πνεύμασι πλάνοις πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, 2 ἐν ὑποκρίσει ἀλλ' ἐπιεικῆ, ἄμαχον, ἀφιλάργυρον, 4 τοῦ ψευδολόγων, κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον, τέκνα ιδίαν συνείδησιν, 3 κωλυόντων γαμεῖν, ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης σεμνότητος· ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἢ οὐ Θεὸς ἔκτισεν εἰς — 5 εἰ δέ τις τοῦ ίδίου οἴκου προστῆναι οὐκ μετάληψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς οἶδε, πῶς ἐκκλησίας Θεοῦ ἐπιμελήσεται; — καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν. 4 ὅτι πᾶν 6 μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς κρῖμα κτίσμα Θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου. 7 δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον· 5 μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου Θεοῦ καὶ ἵνα μὴ εἰς ὄνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ ἐντεύξεως. 6 Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς διαβόλου. 8 Διακόνους ὡσαύτως σεμνούς, ἀδελφοῖς καλὸς ἔσῃ διάκονος Ἰησοῦ

Χριστοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς ἡλπικεν ἐπὶ τὸν Θεὸν καὶ προσμένει πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ἥ ταῖς δεήσεσι καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς παρηκολούθηκας. 7 τοὺς δὲ βεβήλους καὶ καὶ ὑμέρας· 6 ἡ δὲ σπαταλῶσα ζῶσα γραώδεις μύθους παραιτοῦ, γύμναζε δὲ τέθνηκε. 7 καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα σεαυτὸν πρὸς εὔσεβειαν· 8 ἡ γὰρ σωματικὴ ἀνεπίληπτοι ὥσιν. 8 εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ γυμνασίᾳ πρὸς δλίγον ἐστὶν ὡφέλιμος, ἡ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ, τὴν πίστιν δὲ εὔσεβεια πρὸς πάντα ὡφέλιμός ἐστιν, ἥρνηται καὶ ἐστιν ἀπίστου χείρων. 9 Χήρα ἐπαγγελίας ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἔξηκοντα μελλούσης. 9 πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης γεγονοῦτα, ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή, 10 ἐν ἔργοις ἀποδοχῆς ἄξιος· 10 εἰς τοῦτο γὰρ καὶ καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, κοπιῶμεν καὶ ὄνειδιζόμεθα, ὅτι ἡλπίκαμεν εἰ ἔξενοδόχησεν, εἰ ἀγίων πόδας ἔνιψεν, ἐπὶ Θεῷ ζῶντι, ὃς ἐστι σωτὴρ πάντων εἰ θλιβούμενοις ἐπίρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν. 11 Παράγγελλε ἀγαθῷ ἐπηκολούθησε. 11 νεωτέρας δὲ ταῦτα καὶ δίδασκε. 12 μηδείς σου τῆς χήρας παραιτοῦ ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσι νεότητος καταφρονείτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τοῦ Χριστοῦ, γαμεῖν θέλουσιν, 12 τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἔχουσαι κρῖμα, ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. ἥθετησαν 13 ἄμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσι 13 ἔως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. 14 μὴ ἀμέλει ἀργαὶ, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, δὲ δέδοθη σοι διὰ λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. 14 βούλομαι προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν, πρεσβυτερίου. 15 ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι ἵσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ἥ ἐν πᾶσιν. τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν. 15 ἥδη 16 ἔπειχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ, ἐπίμενε γάρ τινες ἔξετράπησαν ὀπίσω τοῦ σατανᾶ. αὐτοῖς τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν σώσεις 16 εἴ τις πιστὸς ἡ πιστὴ ἔχει χήρας, καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

ἐπαρκείτω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρείσθω ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ.

5 Πρεσβυτέρω μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλει ως πατέρα, νεωτέρους ως ἀδελφούς, 2 πρεσβυτέρας ως μητέρας, νεωτέρας ως ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἀγνείᾳ. 3 Χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. 4 εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἥ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὔσεβεῖν καὶ ἀμοιβάς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις· τοῦτο γάρ ἐστι καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. 5 ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη

17 Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἄξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ· 18 λέγει γὰρ ἡ γραφή· βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις· καί ἄξιος ὁ ἔργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. 19 κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἥ τριῶν μαρτύρων. 20 τοὺς ἀμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ

λοιποὶ φόβον ἔχωσι. 21 διαμαρτύρομαι τὸν κόσμον, δῆλον ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ τι δυνάμεθα· 8 ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ Χριστοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. 9 ἵνα ταῦτα φυλάξῃς, χωρὶς προκρύματος οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλησιν. 22 χεῖρας εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα καὶ ἐπιθυμίας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες ἀμαρτίαις ἀλλοτρίαις· σεαυτὸν ἄγνὸν τήρει. βιθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὅλεθρον καὶ 23 Μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλ’ οἴνῳ ὀλίγῳ χρῷ ἀπώλειαν. 10 ρίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν διὰ τὸν στόμαχόν σου καὶ τὰς πυκνάς σου ἔστιν ἡ φιλαργυρία, ἣς τινες ὀρεγόμενοι ἀσθενείας. 24 Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἀμαρτίαι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως καὶ πρόδηλοί εἰσι, προάγουσαι εἰς κρίσιν, τισὶ ἔαυτοὺς πειραν ὀδύναις πολλαῖς. 11 δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν· 25 ὡσαύτως καὶ Σὺ δέ, ὡς ἀνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ταῦτα φεῦγε· τὰ καλὰ ἔργα πρόδηλά ἔστι, καὶ τὰ ἄλλως δίωκε δὲ δικαιοσύνην, εὔσέβειαν, πίστιν, ἔχοντα κρυβῆναι οὐ δύνανται.

ἀγάπην, ὑπομονήν, πρᾳότητα. 12 ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως· ἐπιλαβοῦ τῆς αἰώνιου ζωῆς, εἰς ἣν [καὶ] ἐκλήθης καὶ ώμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. (aiōnios g166)

6 “Οσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότας πάσης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῆται. 2 οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότας μὴ καταφρονείτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοί εἰσι καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι. 3 Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. εἴ τις ἐτεροδιδασκαλεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις τοῖς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῇ κατ’ εὔσέβειαν διδασκαλίᾳ, 4 τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφημία, ὑπόνοιαι πονηραί, 5 παραδιατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὔσέβειαν. ἀφίστασο ἀπὸ τῶν τοιούτων. 6 ἔστι δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὔσέβεια μετὰ αὐταρκείας. 7 οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς

13 παραγγέλλω σοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τὰ πάντα καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, 14 τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἀσπιλον, ἀνεπίληπτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 15 ἢν καιροῖς ἰδίοις δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ κύριος τῶν κυριεύοντων, 16 ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲν ἰδεῖν δύναται· ὡς τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον· ἀμήν. (aiōnios g166) 17 Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἡλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι, ἀλλ’ ἐν τῷ θεῷ τῷ ἥπαντι, τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν, (aiōn g165) 18 ἀγαθοεργεῖν,

πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους
εἶναι, κοινωνικούς, **19** ἀποθησαυρίζοντας
ἔαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον,
ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς αἰώνιου ζωῆς. **20** Ὡ
Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον,
ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας
καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως,
21 ἥν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν
ἡστόχησαν. Ἡ χάρις μετὰ σοῦ ἀμήν.

Προς Τιμοθεον Β'

1 Παῦλος, ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ

θελήματος Θεοῦ κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **2** Τιμοθέῳ ἀγαπητῷ τέκνῳ χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. **3** Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ὃ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρῷ συνειδήσει, ὃς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνείαν ἐν

ταῖς δεήσεσι μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας, **4** ἔπιποθῶν σε ἵδεῖν, μεμνημένος σου τῶν δακρύων, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, **5** ὑπόμνησιν λαμβάνων τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνώκησε πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι καὶ τῇ μητρί σου Εὐνίκῃ, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. **6** δι' ἣν αἰτίαν ἀναμιμνήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ὃ

ἐστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου. **7** οὐ γάρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς Πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. **8** μὴ οὖν ἐπαισχυνθῆς τὸ μαρτύριον τοῦ Κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸ δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν Θεοῦ, **9** τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἀγίᾳ, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατ' ἴδιαν πρόθεσιν καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰώνιων,

(aiōnios g166) **10** φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου, **11** εἰς δὲ τέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος ἐθνῶν. **12**

ἐπαισχύνομαι· οἶδα γὰρ ὃ πεπίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστι τὴν παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν.

13 ὑπότυπωσιν ἔχει ὑγιαινόντων λόγων ὡν παρ' ἐμοῦ ἥκουσας, ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· **14** τὴν καλὴν παραθήκην φύλαξον διὰ Πνεύματος Ἅγιου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν. **15** Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, πολλάκις με ἀνέψυξε καὶ τὴν ἄλυσίν μου οὐκ ἐπαισχύνθη, **16** δῷη ἔλεος ὁ Κύριος τῷ Ὄνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι ἐπιποθῶν σε ἵδεῖν, μεμνημένος σου τῶν πολλάκις με ἀνέψυξε καὶ τὴν ἄλυσίν μου οὐκ ἐπαισχύνθη, **17** ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ψώμῃ σπουδαιότερον ἐζήτησέ με καὶ εὗρε· **18** δῷη ἀντῷ ὁ Κύριος εὑρεῖν ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ διηκόνησε, βέλτιον σὺ γινώσκεις.

2 Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **2** καὶ ἂ ἥκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ικανοὶ ἔσονται καὶ ἐτέρους διδάξαι. **3** σὺ οὖν κακοπάθησον ὃς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4** οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. **5** ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῆ τις, οὐ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. **6** τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν.

7 νόει ἂ λέγω δῷη γάρ σοι ὁ Κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσι. **8** Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαυΐδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιον μου, **9** ἐν ὃ κακοπάθω μέχρι δεσμῶν δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ' οὐκ δέδεται. **10** διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ

τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσι τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης ζητήσεις παραίτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννῶσι αἰωνίου. (*aiōnios g166*) **11** Πιστὸς ὁ λόγος· μάχας· **24** δοῦλον δὲ Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συζήσομεν· ἀλλ᾽ ἥπιον εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικόν, **12** εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν· ἀνεξίκακον, **25** ἐν πραότητι παιδεύοντα εἰ ἀρνούμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς· τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε δῷ αὐτοῖς **13** εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει· ὁ Θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, ἀρνήσασθαι ἔσυτὸν οὐ δύναται. **14** **26** καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου Ταῦτα ὑπομίμνησκε, διαμαρτυρόμενος παγίδος, ἐζωγρημένοι οὐπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου μὴ λογομαχεῖν ἐκείνου θέλημα.

εἰς οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων. **15** σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὁρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. **16** τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας περιῆστασο· ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας, **17** καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομῆν ἔξει· ὥν ἐστιν Ὑμέναιος καὶ Φιλητός, **18** οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἡστόχησαν, λέγοντες τὴν ἀνάστασιν ἥδη γεγονέναι, καὶ ἀνατρέπουσι τὴν τινῶν πίστιν. **19** ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ Θεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν σφραγίδα ταύτην· ἔγνω Κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ· καὶ ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα Κυρίου. **20** ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστι μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἂ μὲν εἰς τιμήν, ἂ δὲ εἰς ἀτιμίαν. **21** ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἔαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμήν, ἡγιασμένον καὶ εὑρηστὸν τῷ δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. **22** τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε, δίωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν Κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας. **23** τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους

3 Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καὶροὶ χαλεποὶ **2** ἐσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φύλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, **3** ἀστοργοί, ἀσπονδοί, διάβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, **4** προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, **5** ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἡρνημένοι. καὶ τούτους ἀποτρέπουν. **6** ἐκ τούτων γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσωρευμένα ἀμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, **7** πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. **8** ὃν τρόπον δὲ Ἱαννῆς καὶ Ἱαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσῆς, οὕτω καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. **9** ἀλλ' οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον· ἡ γὰρ ἀνοια αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο. **10** Σὺ δὲ παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ

ύπομονῇ, 11 τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, 7 τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἡγώνισμαι, τὸν οἰά μοι ἐγένοντο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· 8 ἐν Λύστροις. οἵους διωγμοὺς ὑπήνεγκα! λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ Κύριος. 12 στέφανος, δὲν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται· 13 πονηροὶ δὲ δὲ έμοι, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἡγαπηκόσι ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. 9 Σπούδασον χειρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. 14 σὺ ἔλθειν πρός με ταχέως· 10 Δημᾶς γάρ με δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς ἐγκατέλιπεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, παρὰ τίνος ἔμαθες, 15 καὶ διὰ ἀπὸ βρέφους καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης τὰ ίερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε εἰς Γαλατίαν, Τίτος εἰς Δαλματίαν· (aiōn σοφίσαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν g165) 11 Λουκᾶς ἐστι μόνος μετ' ἐμοῦ. Χριστῷ Ἰησοῦ. 16 πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος Μᾶρκον ἀναλαβὼν ἤγε μετὰ σεαυτοῦ· καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἐστι γάρ μοι εὔχρηστος εἰς διακονίαν. 12 ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἔφεσον. 13 τὸν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, 17 ἵνα ἄρτιος ἦ διο τοῦ φαιλόνην, δὲν ἀπέλιπον ἐν Τρῳάδι παρὰ Θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν Κάρπω, ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, ἔξηρτισμένος.

μάλιστα τὰς μεμβράνας. 14 Ἄλεξανδρος

4 Διαμαρτύρομαι οὖν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ ὁ χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο· Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀποδῷ αὐτῷ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ 15 δὲν καὶ σὺ φυλάσσου λίαν γὰρ ἀνθέστηκε νεκροὺς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ τοῖς ἡμετέροις λόγοις. 16 Ἐν τῇ πρώτῃ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, 2 κήρυξον μου ἀπολογίᾳ οὐδείς μοι συμπαρεγένετο, τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλιπον· μὴ αὐτοῖς ἔλεγζον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον, ἐν λογισθείη· 17 δὲ δὲ Κύριός μοι παρέστη καὶ πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ. 3 ἐσται γὰρ καιρὸς δέ τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἴδιας ἔαντοις ἐπισωρεύσουσι διδασκάλους κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν, 4 καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοήν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται. 5 σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσι, κακοπάθησον, ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον. 6 ἐγὼ γὰρ ἥδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως ἐφέστηκε.

"Ασπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν καὶ τὸν Ὄνησιφόρου οἶκον. 20 Ἐραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλίτῳ ἀσθενοῦντα. 21 σπούδασον πρὸ χειμῶνος

έλθεῖν. Ἀσπάζεται σε Εὕβουλος καὶ Πούδης
καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία καὶ οἱ ἀδελφοὶ
πάντες. 22 Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ
τοῦ πνεύματός σου. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν·
ἀμήν.

Προς Τίτον

1 Παῦλος, δοῦλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν **2** ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰώνιου, ἵνα ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδής Θεὸς πρὸ χρόνων αἰώνιων, (αιῶνις γ166) **3** ἐφανέρωσε δὲ καιροῖς ἴδιοις τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, **4** Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν· χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. **5** Τούτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ως ἐγώ σοι διεταξάμην, **6** εἴ τίς ἐστιν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. **7** δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ως Θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὄργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, **8** ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, δσιον, ἐγκρατῆ, **9** ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ἦ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαινούσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. **10** Εἰσὶ γὰρ πολλοὶ [καὶ] ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ περιτομῆς, **11** οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν, οἵτινες δλους οἴκους ἀνατρέπουσι διδάσκοντες ἢ μὴ δεῖ αἰσχροῦ κέρδους χάριν. **12** εἴπε τις ἐξ αὐτῶν ἕδιος αὐτῶν προφήτης Κρήτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί. **13** ἡ μαρτυρία αὕτη

ἐστὶν ἀληθής. δι' ἣν αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀπότομως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει, **14** μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων τὴν ἀληθειαν. **15** πάντα [μὲν] καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς δὲ μεμιαμμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρόν, ἀλλὰ μεμίανται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. **16** Θεὸν ὅμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

2 Σὺ δὲ λάλει ἂ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ. **2** Πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνούς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ. **3** Πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστήματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μὴ οἴνῳ πολλῷ δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, **4** ἵνα σωφρονίζωσι τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους, **5** σώφρονας, ἀγνάς, οἰκουρούς, ἀγαθάς, ὑποτασσομένας τοῖς ιδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ βλασφημῆται. **6** Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν, **7** περὶ πάντα σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀδιαφθορίαν, σεμνότητα, ἀφθαρσίαν, **8** λόγον ὑγιῆ, ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῆ μηδὲν ἔχων περὶ ἡμῶν λέγειν φαῦλον. **9** Δούλους ἴδιοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι, ἐν πᾶσιν εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, **10** μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ πίστιν πᾶσαν ἐνδεικνυμένους ἀγαθήν, ἵνα τὴν διδασκαλίαν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. **11** Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν

ἀνθρώποις, **12** παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα Θεῷ. ταῦτά ἐστι τὰ καλὰ καὶ ὡφέλιμα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὔσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰώνι, (αισθ g165)

13 προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ **10** αἱρετικὸν ἀνθρωπὸν μετὰ μίαν καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ δευτέραν νουθεσίαν παραποτοῦ, **11** εἰδὼς ὅτι καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **14** δὲ ἔξεστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἀμαρτάνει ὃν ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσηται αὐτοκατάκριτος. **12** Ὄταν πέμψω Ἀρτεμᾶν ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθαρίσῃ πρός σε ἥ Τυχικόν, σπουδασον ἐλθεῖν ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν πρός με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ γάρ κέκρικα ἔργων. **15** Ταῦτα λάλει καὶ παρακάλει καὶ παραχειμάσαι. **13** Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς μηδείς σου Ἀπολλώ σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν περιφρονείτω.

14 μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ αὐτοῖς λείπῃ.

3 Ὑπομίμησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς [καὶ] ἔξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐτοίμους εἶναι, **2** μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πραότητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. **3** Ἡμεν γάρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισούντες ἀλλήλους· **4** ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, **5** οὐκ ἔξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ὃν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαίνωσεως Πνεύματος Ἁγίου, **6** οὗ ἔξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, **7** ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι γενώμεθα κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰώνιου. (αισθios g166) **8** Πιστὸς ὁ λόγος· καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ

ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὡσιν ἄκαρποι. **15** Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες, ἀσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν.

Προς Φιλημονα

1 Παῦλος, δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ, καὶ

Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, Φιλήμονι τῷ

ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν **2** καὶ Ἀπφίᾳ

τῇ ἀγαπητῇ καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ

ἡμῶν καὶ τῇ κατ' οἰκόν σου ἐκκλησίᾳ: **3**

χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς

ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4**

Ἐύχαριστῷ τῷ Θεῷ μου πάντοτε μνείαν

σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **5**

ἀκούων σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ἣν

ἔχεις πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας

χάριν γὰρ ἔχομεν πολλὴν καὶ παράκλησιν

ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν

ἄγίων ἀναπέπαυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ. **8**

Διό, πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων

ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον, **9** διὰ τὴν ἀγάπην

μᾶλλον παρακαλῶ τοιοῦτος ὅν, ὃς Παῦλος

πρεσβύτης, νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Ἰησοῦ

Χριστοῦ, **10** παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ

τέκνου, δὸν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς μου,

Ὀνήσιμον, **11** τόν ποτέ σοι ἄχρηστον, νυνὶ

δὲ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὔχρηστον, δὸν ἀνέπεμψα·

12 σὺ δὲ αὐτόν, τοῦτ' ἔστι τὰ ἐμὰ σπλάγχνα,

προσλαβοῦ· **13** δὸν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς

ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ διακονῇ μοι

ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου· **14** χωρὶς

δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἡθέλησα ποιῆσαι,

ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ἥ,

ἀλλὰ κατὰ ἐκούσιον. **15** τάχα γὰρ διὰ τοῦτο

ἐχωρίσθη πρὸς ὕραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν

ἀπέχῃς, (αἰώνιος §166) **16** οὐκέτι ὡς δοῦλον,

ἀλλ’ ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν,

μάλιστα ἐμοί, πόσῳ δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν

σαρκὶ καὶ ἐν Κυρίῳ! **17** εἰ οὖν με ἔχεις

κοινωνόν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. **18**

εἰ δέ τι ἡδίκησέ σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ

ξέλογει· **19** ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ

χειρὶ, ἐγὼ ἀποτίσω ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ

σεαυτόν μοι προσοφείλεις. **20** ναί, ἀδελφέ,

τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ. **21** Πεποιθὼς τῇ

ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ

δ λέγω ποιήσεις, **22** ἄμα δὲ καὶ ἐτοίμαζέ μοι

ξενίαν ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν

τοὺς ἀγίους, **6** ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς

ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν. **23** Ἄσπαζεταί σε

Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ

Ιησοῦ, **24** Μᾶρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς,

Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου. **25** Ἡ χάρις τοῦ

Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ

πνεύματος ὑμῶν ἀμήν.

Προς Εβραιους

1 Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ’ ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν σίῳ, **2** δὲ ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι’ οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν· (αἰδον γ165) **3** δὲ ὧν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δι’ ἐαυτοῦ καθαρισμὸν ποιησάμενος τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, **4** τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, δσῳ διαφορώτερον παρ’ αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν δνομα. **5** τίνι γὰρ εἴπε ποτε τῶν ἀγγέλων· σιός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγένηκά σε; καὶ πάλιν· ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς σιόν; **6** δταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει· καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ. **7** καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει· δο ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα· **8** πρὸς δὲ τὸν σιόν· ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. (αἰδον γ165) **9** ἡγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισε σε, ὁ Θεός, ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου· **10** καί σὺ κατ’ ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ οὐρανοί· **11** αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἴματιον παλαιωθήσονται, **12** καὶ ὥσει περιβόλαιον

ἐλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγήσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι. **13** πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἰρηκέ ποτε· κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; **14** οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;

2 Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖσι, μή ποτε παραρρυῶμεν. **2** εἰ γὰρ ὁ δι’ ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, **3** πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; ἦτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὃπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, **4** συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασι καὶ ποικίλαις δυνάμεσι καὶ Πνεύματος Ἅγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν. **5** Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξε τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἣς λαλοῦμεν, **6** διεμαρτύρατο δέ πού τις λέγων· τί ἔστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ, ἢ σιόν ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν; **7** ἡλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ’ ἀγγέλους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν, **8** πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ· ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. νῦν δὲ οὕπω δρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα· **9** τὸν δὲ βραχύ τι παρ’ ἀγγέλους ἡλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, δπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσηται θανάτου. **10** ἔπερπε

γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ Θεός. 5 καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, οἴκω αὐτοῦ ὡς θεράπων, εἰς μαρτύριον τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ τῶν λαληθησομένων, 6 Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς παθημάτων τελειώσαι. 11 οὐ τέ γὰρ ἀγιάζων ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, οὗ οἰκός ἐσμεν ἡμεῖς, καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες δι' ἑάνπερ τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἦν αἵτιαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς ἐλπίδος μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. αὐτοὺς καλεῖν, 12 λέγων· ἀπαγγελῶ τὸ 7 Διό, καθὼς λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον- ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, 8 ἐκκλησίας ύμνησω σε· 13 καὶ πάλιν· ἔγώ μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ύμῶν ὡς ἐν ἔσομαι πεποιθώς ἐπ' αὐτῷ· καὶ πάλιν· τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἴδού ἔγώ καὶ τὰ παιδία ἃ μοι ἔδωκεν ὁ πειρασμός ἐν τῇ ἐρήμῳ, 9 οὗ ἐπείρασάν Θεός. 14 ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκε με οἱ πατέρες ύμῶν, ἐδοκίμασάν με, καὶ σαρκὸς καὶ αἷματος, καὶ αὐτὸς παραπλησίως εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσαράκοντα ἔτη· μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου 10 διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ καὶ καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ εἶπον· ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ, αὐτοὶ θανάτου, τοῦτ' ἔστι τὸν διάβολον, 15 καὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς δόδούς μου· 11 ὡς ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου ὥμοσα ἐν τῇ ὁργῇ μου, εἰς εἰσελεύσονται διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. εἰς τὴν κατάπαυσίν μου· 12 βλέπετε, 16 οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀδελφοί, μή ποτε ἔσται ἐν τινι ύμῶν ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. καρδία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστῆναι 17 ὅθεν ὥφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος, 18 ἀλλὰ παρακαλεῖτε δόμοιαθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ ἔαυτοὺς καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἄχρις οὗ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ τὸ σήμερον καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ ἱλάσκεσθαι τὰς ἀμαρτίας τοῦ λαοῦ. 18 ἐνῷ ἐξ ύμῶν τις ἀπάτη τῆς ἀμαρτίας· 14 γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθείς, δύναται μέτοχοι γὰρ γεγόναμεν τοῦ Χριστοῦ, τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

3 Ὁθεν, ἀδελφοὶ ἄγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ύμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, 2 πιστὸν ὅντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν, ὡς καὶ Μωϋσῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. 3 πλείονος γὰρ δόξης οὗτος παρὰ Μωϋσῆν ἡξίωται, καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν. 4 πᾶς γὰρ οἴκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος, δὲ τὰ πάντα κατασκευάσας ἑάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν, 15 ἐν τῷ λέγεσθαι σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ύμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ. 16 τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν; ἀλλ' οὐ πάντες οἱ ἔξελθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως; 17 τίσι δὲ προσώχθισε τεσσαράκοντα ἔτη; οὐχὶ τοῖς ἀμαρτήσασιν, ὃν τὰ κῶλα ἐπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; 18 τίσι δὲ ὥμοσε μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ εἰ

μὴ τοῖς ἀπειθήσασι; 19 καὶ βλέπομεν ὅτι καὶ ἐνεργῆς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν οὐκ ἡδυνήθησαν εἰσελθεῖν δί’ ἀπιστίαν. μάχαιραν δίστομον καὶ διϊκνούμενος ἄχρι

4 Φοβηθῶμεν οὖν μή ποτε, μερισμοῦ ψυχῆς τε καὶ πνεύματος, ἀρμῶν καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν τε καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, δοκῇ τις ἔξ καὶ ἐννοιῶν καρδίας, 13 καὶ οὐκ ἔστι ὑμῶν ὑστερηκέναι. 2 καὶ γάρ ἐσμεν κτίσις ἀφανῆς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ εὐηγγελισμένοι, καθάπερ κάκεινοι ἀλλ’ γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὁφθαλμοῖς οὐκ ὠφέλησεν διό λόγος τῆς ἀκοῆς αὐτοῦ, πρὸς δὲ ήμīν διό λόγος. 14 Ἐχοντες ἐκείνους μὴ συγκεκραμένους τῇ πίστει οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς τοῖς ἀκούσασιν. 3 εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς οὐρανούς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς κρατῶμεν τῆς ὁμοιογίας. 15 οὐ γὰρ ἔχομεν εἴρηκεν ὡς ὕμοσα ἐν τῇ ὄργῃ μου, εἰ ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθῆσαι ταῖς εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσιν μου. ἀσθενείαις ήμῶν, πεπειραμένον δὲ κατὰ καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου πάντα καθ’ ὁμοιότητα χωρὶς ἀμαρτίας. 16 γενηθέντων. 4 εἴρηκε γάρ που περὶ τῆς προσερχόμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ ἔβδομης οὔτω καὶ κατέπαυσεν δὲ Θεὸς θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἔβδομῃ ἀπὸ πάντων τῶν χάριν εὑρωμεν εἰς εὔκαιρον βοήθειαν.

ἔργων αὐτοῦ· 5 καὶ ἐν τούτῳ πάλιν· εἰ 5 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἔξ ἀνθρώπων εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσιν μου. 6 λαμβανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινας εἰσελθεῖν εἰς καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἀμαρτιῶν, 2 οὐκ εἰσῆλθον δί’ ἀπείθειαν, 7 πάλιν μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ τινὰ ὄριζει ἡμέραν, σήμερον, ἐν Δαυΐδ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περίκειται λέγων, μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς ἀσθένειαν· 3 καὶ διὰ ταύτην ὀφείλει, εἴρηται σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ἔαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἀμαρτιῶν. 4 ὑμῶν. 8 εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, καὶ οὐχ ἔαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμήν, οὐκ ἄν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ ἡμέρας· 9 ἄρα ἀπολείπεται σαββατισμὸς καὶ Ἄαρών. 5 οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ. 10 δὲ γὰρ εἰσελθὼν ἔαυτὸν ἐδόξασε γενηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ’ εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς δὲ λαλήσας πρὸς αὐτόν υἱός μου εἰ σύ, κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥσπερ ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε· 6 καθὼς ἀπὸ τῶν ἴδιων δὲ Θεός. 11 Σπουδάσωμεν καὶ ἐν έτέρῳ λέγει· σὺ ίερεὺς εἰς τὸν οὓν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. (aiōn ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ g165) 7 δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς τῆς ἀπειθείας. 12 Ζῶν γὰρ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ δεήσεις τε καὶ ἰκετηρίας πρὸς τὸν

δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἔαυτοῖς τὸν μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων νίὸν τοῦ Θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας. 7 προσενέγκας, καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς γῆς γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς πολλάκις εὐλαβείας, 8 καίπερ ὥν νιός, ἔμαθεν ἀφ' ἐρχόμενον ύνετὸν καὶ τίκτουσα βοτάνην ὥν ἔπαθε τὴν ὑπακοήν, 9 καὶ τελειωθεὶς εὕθετον ἐκείνοις δὲ οὓς καὶ γεωργεῖται, ἐγένετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. 8 αἴτιος σωτηρίας αἰώνιου, (αιῶνιος g166) 10 ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἦς τὸ κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. 11 Περὶ οὗ τέλος εἰς καῦσιν. 9 Πεπείσμεθα δὲ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμήνευτος περὶ ὑμῶν, ἀγαπητοί, τὰ κρείττονα καὶ λέγειν, ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. ἔχόμενα σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτω λαλοῦμεν. 12 καὶ γὰρ ὁφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι 10 οὐ γὰρ ἄδικος ὁ Θεὸς ἐπιλαθέσθαι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ τοῦ κόπου τῆς διδάσκειν ὑμᾶς τινα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς ἀγάπης ἦς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα τῶν λογίων τοῦ Θεοῦ, καὶ γεγόνατε χρείαν αὐτῷ, διακονήσαντες τοῖς ἀγίοις καὶ ἔχοντες γάλακτος καὶ οὐ στερεάς τροφῆς. διακονοῦντες. 11 ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἔκαστον 13 πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἀπειρος ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν λόγου δικαιοσύνης· νήπιος γάρ ἐστι· 14 πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι τελείων δέ ἐστιν ἡ στερεά τροφή, τῶν τέλους, 12 ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε, μιμηταὶ διὰ τὴν ἔξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας ἔχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας. 13 Τῷ κακοῦ.

γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεός, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχε μείζονος ὄμόσαι, ὅμοσε καθ' ἔαυτοῦ, 14 λέγων· ἦ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε· 15 καὶ οὕτω μακροθυμήσας ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας. 16 ἄνθρωποι μὲν γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὄμνύουσι, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ δρκος; 17 ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ Θεός ἐπιδεῖξαι τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν δρκω, 18 ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι Θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταψυγόντες κρατῆσαι τῆς

6 Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ Θεόν, 2 βαπτισμῶν διδαχῆς, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς τε νεκρῶν καὶ κρίματος αἰώνιου. (αιῶνιος g166) 3 καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἐάνπερ ἐπιτρέπῃ ὁ Θεός. 4 ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἄπαξ φωτισθέντας γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γενηθέντας Πνεύματος Ἄγιον 5 καὶ καλὸν γευσαμένους Θεοῦ ρήμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, (αιῶν g165) 6 καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς

προκειμένης ἐλπίδος· 19 ἦν ὡς ἄγκυραν ὁ Μελχισεδέκ. 11 Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν τῆς Λευτικῆς ιερωσύνης ἦν· ὁ λαὸς γάρ ἐπ' καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ αὐτῆς νενομοθέτητο· τίς ἔτι χρεία κατὰ τὴν καταπετάσματος, 20 ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ τάξιν Μελχισεδέκ ἔτερον ἀνίστασθαι ιερέα ἥμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα. (aiōn g165)

7 Οὗτος γάρ ὁ Μελχισεδέκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ιερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων καὶ εὐλογήσας αὐτόν, 2 ὃ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ, πρῶτον μὲν ἐρμηνευόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ, ὃ ἔστι βασιλεὺς εἰρήνης, 3 ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἥμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ νίῳ τοῦ Θεοῦ, μένει ιερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. 4 Θεωρεῖτε δὲ πιηλίκος οὗτος, ὃ καὶ δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. 5 καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν νιῶν Λευΐ τὴν ιερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἔστι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ ἔξεληλυθότας ἐκ τῆς ὁσφύος Ἀβραάμ· 6 ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἔξι αὐτῶν δεδεκάτωκε τὸν Ἀβραάμ, καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκε. 7 χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. 8 καὶ ὥδε μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. 9 καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν, διὰ Ἀβραὰμ καὶ Λευΐ ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτωται· 10 ἔτι γάρ ἐν τῇ ὁσφύᾳ τοῦ πατρὸς ἦν ὅτε συνήντησεν αὐτῷ 11 Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν τῆς Λευτικῆς ιερωσύνης ἦν· ὁ λαὸς γάρ ἐπ' καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἄαρὼν λέγεσθαι; 12 μετατιθεμένης γάρ τῆς ιερωσύνης ἔξι ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. 13 ἐφ' ὃν γάρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς ἐτέρας μετέσχηκεν, ἀφ' ἣς οὐδεὶς προσέσχηκε τῷ θυσιαστηρίῳ. 14 πρόδηλον γάρ ὅτι ἔξι Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἥμῶν, εἰς ἦν φυλὴν οὐδὲν περὶ ιερωσύνης Μωϋσῆς ἐλάλησε. 15 Καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισεδέκ ἀνίσταται ιερεὺς ἔτερος, 16 ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκικῆς γέγονεν, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου· 17 μαρτυρεῖ γάρ ὅτι σὺ ιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. (aiōn g165) 18 ἀθέτησις μὲν γάρ γίνεται προαγούσις ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές· 19 οὐδὲν γάρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγὴ δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἣς ἐγγίζομεν τῷ Θεῷ. 20 καὶ καθ' ὃσον οὐ χωρὶς ὄρκωμοσίας· — οἱ μὲν γάρ χωρὶς ὄρκωμοσίας εἰσὶν ιερεῖς γεγονότες, 21 ὁ δὲ μετὰ ὄρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν· ὅμοσε Κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ· — (aiōn g165) 22 κατὰ τοσοῦτον κρείττονος διαθήκης γέγονεν ἔγγυος Ἰησοῦς. 23 Καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰσι γεγονότες ιερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν· 24 ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ιερωσύνην· (aiōn g165) 25 ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς

προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ Θεῷ, πάντοτε λέγει· ἵδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. **26** καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς, ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα διαθήκην καινήν, **9** δοσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν καὶ ὑψηλότερος πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου τῶν οὐρανῶν γενόμενος, **27** ὃς οὐκ ἔχει μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἔξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, γῆς Αἰγύπτου· ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρτιῶν θυσίας διαθήκη μου, κἀγὼ ἡμέλησα αὐτῶν, λέγει ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο Κύριος· **10** ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἔαυτὸν ἀνενέγκας. τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, **28** ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν λέγει Κύριος· διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἱὸν ἐπιγράψω αὐτούς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον. (*aiōn g165*)

8 Κεφαλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις,
τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν
ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν
τοῖς οὐρανοῖς, **2** τῶν Ἀγίων λειτουργὸς
καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν
ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος. **3** πᾶς γὰρ
ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ
θυσίας καθίσταται· ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν
τι καὶ τοῦτον ὁ προσενέγκη. **4** εἰ μὲν
γὰρ ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδὲ ἂν ἦν ἱερεύς, δύνων
τῶν ἱερέων τῶν προσφερόντων κατὰ τὸν
νόμον τὰ δῶρα, **5** οἵτινες ὑποδείγματι καὶ
σκιᾷ λατρεύουσι τῶν ἐπουρανίων, καθὼς
κεχρημάτισται Μωϋσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν
τὴν σκηνήν· ὅρα γάρ φησι, ποιήσεις πάντα
ὅ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται Ἀγια.
κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ
3 μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ
ὅρει· **6** νυνὶ δὲ διαφορωτέρας τέτευχε ἡ λεγομένη Ἀγια Ἀγίων, **4** χρυσοῦν ἔχουσα
λειτουργίας, δσω καὶ κρείττονός ἐστι θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης
διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττονιν περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίω, ἐν
ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. **7** εἰ γὰρ ἡ ἡ στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ
πρώτη ἔκεινή ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέρας ῥάβδος Ἀφρῶν ἡ βλαστήσασα καὶ αἱ πλάκες
ἔζητεῖτο τόπος. **8** μεμφόμενος γὰρ αὐτοῖς τῆς διαθήκης, **5** ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβίμ

Θεόν, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν. **11** καὶ
οὐ μη διδάξωσιν ἔκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ
καὶ ἔκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων
γνῶθι τὸν Κύριον· ὅτι πάντες εἰδήσουσί
με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἔως μεγάλου αὐτῶν·
12 ὅτι Ἰλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν,
καὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν
αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. **13** ἐν τῷ
λέγειν καινὴν πεπαλαίωκε τὴν πρώτην·
τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἔγγὺς
ἀφανισμοῦ.

9 Εἶχε μὲν οὖν [καὶ] ἡ πρώτη σκηνὴ
δικαιώματα λατρείας τό τε Ἀγιον
κοσμικόν. **2** σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ
κεχρημάτισται Μωϋσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν
πρώτη, ἐν ᾧ ἡ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ
τὴν σκηνήν· ὅρα γάρ φησι, ποιήσεις πάντα
ὅ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται Ἀγια.
κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ
3 μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ
ὅρει· **6** νυνὶ δὲ διαφορωτέρας τέτευχε ἡ λεγομένη Ἀγια Ἀγίων, **4** χρυσοῦν ἔχουσα
λειτουργίας, δσω καὶ κρείττονός ἐστι θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης
διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττονιν περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίω, ἐν
ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. **7** εἰ γὰρ ἡ ἡ στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ
πρώτη ἔκεινή ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέρας ῥάβδος Ἀφρῶν ἡ βλαστήσασα καὶ αἱ πλάκες
ἔζητεῖτο τόπος. **8** μεμφόμενος γὰρ αὐτοῖς τῆς διαθήκης, **5** ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβίμ

δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ὡν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ μέρος. 6 ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων, τὴν Τούτων δὲ οὕτω κατεσκευασμένων εἰς μὲν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς τὴν πρώτην σκηνὴν διὰ παντὸς εἰσίασιν αἰώνιου κληρονομίας. (aiōnios g166) 16 ὅπου οἱ Ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες, 7 γὰρ διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἄπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ τοῦ διαθεμένου. 17 διαθήκη γὰρ ἐπὶ μόνος ὁ ἀρχιερεύς, οὐ χωρὶς αἴματος, νεκροῖς βεβαία, ἐπεὶ μήποτε ἰσχύει ὅτε ὁ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ ζῆι διαθέμενος. 18 "Οθεν οὐδέ" ἡ πρώτη λαοῦ ἀγνοημάτων, 8 τοῦτο δηλοῦντος τοῦ χωρὶς αἴματος ἐγκεκαίνισται· 19 λαληθείσης Πνεύματος τοῦ Ἅγιου, μήπω πεφανερώσθαι γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ τὸν νόμον ὑπὸ τὴν Ἅγιων ὀδόν, ἔτι τῆς πρώτης Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα σκηνῆς ἔχούσης στάσιν· 9 ἥτις παραβολὴ τῶν μόσχων καὶ τράγων μετὰ ὕδατος καὶ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ὃν ἐρίου κοκκίνου καὶ ὑσσώπου, αὐτό τε τὸ δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται μὴ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν ἐρράντισε δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι 20 λέγων· τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης τὸν λατρεύοντα, 21 μόνον ἐπὶ βρώμασι ἡς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ Θεός· 21 καὶ καὶ πόμασι καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς καὶ δικαιώμασι σαρκός, μέχρι καιροῦ λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρράντισε. διορθώσεως ἐπικείμενα. 21 Χριστὸς δὲ 22 καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων κατὰ τὸν νόμον, καὶ χωρὶς αἵματεκχυσίας ἀγαθῶν διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας οὐ γίνεται ἄφεσις. 23 Ἀνάγκη οὖν τὰ σκηνῆς, οὐ χειροποιήτου, τοῦτ' ἔστιν οὐ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ταύτης τῆς κτίσεως, 24 οὐδὲ δι' αἵματος τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἴδιου κρείττονι θυσίαις παρὰ ταύτας. 24 οὐ αἵματος εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ "Ἄγια, γὰρ εἰς χειροποίητα "Ἄγια εἰσῆλθεν ὁ αἰώνιαν λύτρωσιν εὑράμενος. (aiōnios g166) Χριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς 25 εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων καὶ τράγων αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς προσώπω τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν· 25 οὐδέ τοιςινωμένους ἀγιάζει πρὸς τὴν τῆς ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτόν, ὥσπερ σαρκὸς καθαρότητα, 26 πόσῳ μᾶλλον ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ "Ἄγια κατ' τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύματος ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτριώς· 26 ἐπεὶ ἔδει αἰώνιον ἔαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς τῷ Θεῷ, καθαρεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν κόσμου· νῦν δὲ ἄπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ αἰώνων εἰς ἀθέτησιν ἀμαρτίας διὰ τῆς ζῶντι; (aiōnios g166) 27 Καὶ διὰ τοῦτο θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. (aiōn g165) Καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις διαθήκης καινῆς μεσίτης ἔστιν, ὅπως,

ἄπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, 28 εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, οὕτω καὶ ὁ Χριστός, ἄπαξ προσενέχεις 13 τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἔως τεθῶσιν εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἀμαρτίας, ἐκ οἱ ἔχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν δευτέρου χωρὶς ἀμαρτίας ὁφθήσεται τοῖς αὐτοῦ. 14 μιᾶς γὰρ προσφορᾶς τετελείωκεν αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν. εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἀγιαζομένους. 15

10 Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἀγιον- μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ’ ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ὃς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκές, οὐδέποτε δύναται τοὺς προσερχομένους τελειώσαι· 2 ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἀμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας, ἄπαξ κεκαθαρμένους; 3 ἀλλ’ ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἀμαρτιῶν κατ’ ἐνιαυτόν· 4 ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἀμαρτίας. 5 Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει: θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἡθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι· 6 ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἀμαρτίας οὐκ εὐδόκησας; 7 τότε εἶπον· ἵδού ἦκω, ἐν κεφαλίδι βιβλίον γέγραπται περὶ ἐμοῦ, τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεός, τὸ θέλημά σου. 8 ἀνώτερον λέγων ὅτι θυσίαν καὶ προσφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἀμαρτίας οὐκ ἡθέλησας οὐδὲ εὐδόκησας, αἴτινες κατὰ τὸν νόμον προσφέρονται, 9 τότε εἴρηκεν· ἵδού ἦκω τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεός, τὸ θέλημά σου. ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ. 10 ἐνῷ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμὲν διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. 11 Καὶ πᾶς μὲν ιερεὺς ἔστηκε καθ’ ἡμέραν λειτουργῶν καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἴτινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἀμαρτίας· 12 αὐτὸς δὲ μίαν ὑπὲρ ἀμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν μετὰ γὰρ τὸ προειρηκέναι, 16 αὕτη ἡ διαθήκη ἦν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος· διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, 17 καὶ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. 18 ὅπου δὲ ἄφεσις τούτων, οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἀμαρτίας. 19 Ἐχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἰσοδον τῶν Ἅγιων ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἰησοῦ, 20 ἦν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦτ’ ἔστι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, 21 καὶ ἱερά μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, 22 προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως ἐρραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς, 23 καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ κατέχωμεν τὴν ὄμοιογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ· πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος· 24 καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων, 25 μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσαν τὴν ἡμέραν. 26 Ἐκουσίως γὰρ ἀμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἀμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία, 27 φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς

ύπεναντίους. 28 ἀθετήσας τις νόμον τοὺς αἰῶνας βῆματι Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν φαινομένων τὰ βλεπόμενα γεγονέναι. Ἡ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθνήσκει· 29 πόσω (aiōn g165) 4 Πίστει πλείονα θυσίαν Ἀβελ δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας παρὰ Καΐν προσήνεγκε τῷ Θεῷ, δι’ ἣς δὸς τὸν οὐδὲν τοῦ Θεοῦ καταπατήσας καὶ τὸ ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησάμενος, ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ δι’ ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτος αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖται. 5 Πίστει ἐνυβρίσας; 30 οἴδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα· Ἐνώχ μετετέθη τοῦ μὴ ἴδειν θάνατον, ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω[, λέγει καὶ οὐχ εὑρίσκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν Κύριος]; καὶ πάλιν Κύριος κρινεῖ τὸν λαὸν ὁ Θεός· πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ αὐτοῦ. 31 φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας μεμαρτύρηται εὐηρεστηκέναι τῷ Θεῷ· 6 Θεοῦ ζῶντος. 32 Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ τὰς χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστήσαι· πρότερον ἡμέρας, ἐν αἵς φωτισθέντες πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων, τῷ Θεῷ ὅτι ἔστι καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν 33 τοῦτο μὲν ὄνειδισμοῖς τε καὶ θλίψει αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται. 7 Πίστει θεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ κοινωνὸν τῶν χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν μηδέπω οὕτως ἀναστρεφομένων γενηθέντες. 34 βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασε καὶ γὰρ τοῖς δεσμοῖς μου συνεπαθήσατε καὶ κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ δι’ ἣς κατέκρινε τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ χαρᾶς προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος. ἐν ἑαυτοῖς κρείττονα ὑπαρξίν ἐν οὐρανοῖς 8 Πίστει καλούμενος Ἀβραὰμ ὑπῆκουσεν καὶ μένουσαν. 35 Μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν ἔξελθεῖν εἰς τὸν τόπον ὃν ἔμελλε παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει μισθαποδοσίαν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἔξῆλθε μεγάλην. 36 ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρείαν, ἵνα μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. 9 Πίστει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες κομίσησθε παρῷκησεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς τὴν ἐπαγγελίαν. 37 ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ ὅσον, ὁ ἐρχόμενος ἥξει καὶ οὐ χρονιεῖ. 38 Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν συγκληρονόμων τῆς ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται· καὶ ἔὰν ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς· 10 ἔξεδέχετο γὰρ τὴν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἡς τεχνίτης αὐτῷ. 39 ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός. 11 Πίστει καὶ αὐτὴ ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν Σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ψυχῆς.

ἔλαβε καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἔτεκεν,

11 Ἐστι δὲ πίστις ἐλπίζομένων ὑπόστασις, ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. 12 διὸ καὶ ἀφ’ ἐνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νενεκρωμένου, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ

2 ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. 3 Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι

τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἡ ἀναρίθμητος. 13 ἡγησάμενος τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ ὀνειδισμὸν τοῦ Χριστοῦ ἀπέβλεπε γὰρ εἰς λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν τὴν μισθαποδοσίαν. 27 Πίστει κατέλιπεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ Αἴγυπτον μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ δημολογήσαντες ὅτι ζένοι καὶ παρεπίδημοί βασιλέως τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὄρων εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. 14 οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐκαρτέρησε. 28 Πίστει πεποίηκε τὸ πάσχα ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσι. 15 καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευον, ἀφ' ἣς ὀλοθρεύων τὰ πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν. 29 ἔξηλθον, εἶχον ἀν καιρὸν ἀνακάμψαι· 16 Πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν διὰ ξηρᾶς, ἣς πεῖραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι ἐπουρανίου. διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς κατεπόθησαν. 30 Πίστει τὰ τείχη Ιεριχὼ ὁ Θεὸς Θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν· ἥτοι μασε ἔπεσε κυκλωθέντα ἐπὶ ἐπτὰ ἡμέρας. 31 γὰρ αὐτοῖς πόλιν. 17 Πίστει προσενήνοχεν Πίστει Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν ἀπειθήσασι, δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας μετ' εἰρήνης. 32 Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείψει ἀναδεξάμενος, 18 πρὸς ὃν ἐλαλήθη γάρ με διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα, Βαράκ τε καὶ Σαμψών καὶ Ἰεφθάς, Δαυΐδ 19 λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν, 33 οἱ ἐγείρειν δυνατὸς ὁ Θεός ὅθεν αὐτὸν διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. 20 Πίστει εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον περὶ μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἡσαῦ. 21 Πίστει Ἰακὼβ 34 ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔψυγον ἀποθνήσκων ἔκαστον τῶν οὐών Ἰωσὴφ στόματα μαχαίρας, ἐνεδυναμώθησαν εὐλόγησε, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἴσχυροὶ ἐν τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. 22 Πίστει Ἰωσὴφ πολέμω, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων· τελευτῶν περὶ τῆς ἔξοδου τῶν οὐών Ἰσραὴλ 35 ἔλαβον γυναικες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς ἐμνημόνευσε καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ νεκροὺς αὐτῶν ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, ἐνετείλατο. 23 Πίστει Μωϋσῆς γεννηθεὶς οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν· 36 διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον, καὶ οὐκ ἔτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς· 37 24 Πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμενος ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἤρνήσατο λέγεσθαι οὐδός θυγατρὸς Φαραώ, ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον, πειρῆλθον 25 μᾶλλον ἐλόμενος συγκακουχεῖσθαι ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ύστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ἀμαρτίας ἀπόλαυσιν, 26 μείζονα πλοῦτον 38 ὃν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐν ἐρημίαις

πλανώμενοι καὶ ὅρεσι καὶ σπηλαίοις ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς. **39** Καὶ οὕτοι τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. **41** πᾶσα δὲ παιδεία πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως οὐκ πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι, ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, **40** τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ λύπης, ὑστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου, ἵνα τοῖς δι’ αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσι μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσι.

12 Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτον

ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὅγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἀμαρτίαν, δι’ ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, **2** ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, δις ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινε σταυρόν, αἰσχύνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ κεκάθικεν. **3** ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν εἰς αὐτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. **4** Οὕτω μέχρις αἴματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἀμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι, **5** καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς νιοῖς διαλέγεται· νίε μου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου, μηδὲ ἐκλύου ὑπ’ αὐτοῦ ἐλεγχόμενος. **6** ὃν γὰρ ἀγαπᾶς Κύριος παιδεύει, μαστιγοὶ δὲ πάντα νιὸν ὃν παραδέχεται. **7** εἰ παιδείαν ὑπομένετε, ὡς νιοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ Θεός τίς γάρ ἐστιν νιὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ; **8** εἰ δὲ χωρίς ἐστε παιδείας, ἥς μέτοχοι γεγόνασι πάντες, ἔρα νόθοι ἐστὲ καὶ οὐχ νιοί. **9** εἴτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἴχομεν παιδευτὰς καὶ ἐνετρεπόμεθα οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων καὶ ζήσομεν; **10** οἱ μὲν γὰρ πρὸς δλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευον,

δικαιοσύνης. **12** Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε, **13** καὶ τροχιὰς ὄρθας ποιήσατε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ίαθῃ δὲ μᾶλλον. **14** Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἀγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον, **15** ἐπισκοποῦντες μή τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, μή τις ρίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνοχλῇ καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσι πολλοί, **16** μή τις πόρνος ἢ βέβηλος ὡς Ἡσαῦ, δις ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδοτο τὰ πρωτότοκια αὐτοῦ. **17** Ὅτε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα, θέλων κληρονομῆσαι τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκιμάσθη μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὗρε, καίτερον μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν. **18** Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένω ὅρει καὶ κεκαυμένω πυρὶ καὶ γνόφῳ καὶ σκότῳ καὶ θυέλλῃ **19** καὶ σάλπιγγος ἥχῳ καὶ φωνῇ ὅμμάτων, ἥς οἱ ἀκούσαντες παρητήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον. **20** οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον· καὸν θηρίον θίγη τοῦ ὅρους, λιθοβοληθήσεται· **21** καί οὕτω φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον! Μωϋσῆς εἶπεν ἔκφοβός εἰμι καὶ ἔντρομος· **22** ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιών ὅρει καὶ πόλει Θεοῦ ζῶντος, Ιερουσαλὴμ ἐπουρανίω, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων, **23** πανηγύρει καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων, καὶ κριτῇ Θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, **24**

καὶ διαθήκης νέας μεσίτη Ἰησοῦ, καὶ αἴματι ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ παραφέρεσθε· ῥαντισμοῦ κρείττον λαλοῦντι παρὰ τὸν καλὸν γάρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, Ἀβελ. 25 Βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὡφελήθησαν οἱ λαλοῦντα. εἰ γάρ ἐκεῖνοι οὐκ ἔψυγον τὸν περιπατήσαντες. 10 ἔχομεν θυσιαστήριον ἐπὶ τῆς γῆς παραιτησάμενοι χρηματίζοντα, ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἔξουσίαν οἱ τῇ πολλῷ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν σκηνὴν λατρεύοντες· 11 ὅν γάρ εἰσφέρεται ἀποστρεφόμενοι· 26 οὗ ἡ φωνὴ τὴν ζώων τὸ αἷμα περὶ ἀμαρτίας εἰς τὰ Ἅγια γῆν ἐσάλευσε τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελται διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα λέγων· ἔτι ἄπαξ ἐγὼ σείω οὐ μόνον τὴν κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς· 12 διὸ γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. 27 τὸ δὲ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἀγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου ἔτι ἄπαξ δηλοῖ τῶν σαλευομένων τὴν αἵματος τὸν λαόν, ἔξω τῆς πύλης ἐπαθε. μετάθεσιν ὡς πεποιημένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ 13 τοίνυν ἔξερχωμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω σαλευόμενα. 28 Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον τῆς παρεμβολῆς τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ παραλαμβάνοντες ἔχωμεν χάριν, δι' ἣς φέροντες· 14 οὐ γάρ ἔχομεν ὥδε μένουσαν λατρεύωμεν εὐφρέστως τῷ Θεῷ μετὰ πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας· 29 καὶ γάρ ὁ Θεὸς 15 δι' αὐτοῦ οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον.

13 Ἡ φιλαδελφία μενέτω, τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· 2 διὰ ταύτης γάρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους· 3 μιμνήσκεσθε τῶν δεσμίων ὡς συνδεδέμενοι, τῶν κακουχουμένων ὡς καὶ αὐτοὶ ὅντες ἐν σώματι. 4 Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσι καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος· πόρνους δὲ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ Θεός. 5 Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος, ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς γάρ εἴρηκεν οὐ μή σε ἀνῶ οὐδὲ οὐ μή σε ἐγκαταλίπω· 6 ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς λέγειν· Κύριος ἐμοὶ βοηθός, καὶ οὐ φοβηθήσομαι· τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος; 7 Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὃν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν. 8 Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. (aiōn g165) 9 διδαχαῖς αἰνέσεως διὰ παντὸς τῷ Θεῷ, τοῦτ' ἔστι καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὄντι ματι αὐτοῦ. 16 τῆς δὲ εὔποιίας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γάρ θυσίαις εὐφρεστεῖται ὁ Θεός. 17 Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε· αὐτοὶ γάρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες· ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι καὶ μὴ στενάζοντες· ἀλυσιτελὲς γάρ ὑμῖν τοῦτο. 18 Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν· πεποίθαμεν γάρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσι καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι. 19 περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. 20 Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγῶν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰώνιου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, (aiōnios g166) 21 καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ

εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν
ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃ ή δόξα εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (αἱōn g165) 22

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀνέχεσθε
τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως· καὶ γάρ διὰ
βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. 23 Γινώσκετε
τὸν ἀδελφὸν Τιμόθεον ἀπολελυμένον,
μεθ' οὗ, ἐὰν τάχιον ἔρχηται, ὅψομαι ὑμᾶς.

24 Ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους
ὑμῶν καὶ πάντας τοὺς ἀγίους. Ἀσπάζονται
ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. 25 Ἡ χάρις μετὰ
πάντων ὑμῶν ἀμήν.

Ιακωβου

1 Ιάκωβος, Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ δοῦλος, ταῖς δώδεκα φυλαῖς
ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ χαίρειν. **2** Πᾶσαν χαρὰν
ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς
περιπέσητε ποικίλοις, **3** γινώσκοντες ὅτι τὸ
δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται
ὑπομονήν: **4** ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον
ἔχετω, ἵνα ἦτε τέλειοι καὶ ὀλόκληροι,
ἐν μηδενὶ λειπόμενοι. **5** Εἰ δέ τις ὑμῶν
λείπεται σοφίας, αἴτείτω παρὰ τοῦ διδόντος
Θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς καὶ οὐκ ὄνειδίζοντος,
καὶ δοθήσεται αὐτῷ: **6** αἴτείτω δὲ ἐν πίστει,
μηδὲν διακρινόμενος ὁ γάρ διακρινόμενος
ἔσθιε κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένω καὶ
ρίπιζομένω. **7** μὴ γὰρ οἱέσθω ὁ ἄνθρωπος
ἐκεῖνος ὅτι λήψεται τι παρὰ τοῦ Κυρίου. **8** Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου καὶ μὴ μόνον
ἀνὴρ δίψυχος ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς
δόδοις αὐτοῦ. **9** καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς
ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἔστι καὶ οὐ
δὲ ταπεινὸς ἐν τῷ ὑψει αὐτοῦ, **10** δὲ ποιητής, οὗτος ἔσοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι
πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, **11** ὅτι ὡς
τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἔξεπεσε,
καὶ ή εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ
ἀπώλετο. οὕτω καὶ δὲ πλούσιος ἐν ταῖς
πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται. **12** Μακάριος
ἀνὴρ δὲ ὑπομένει πειρασμόν· ὅτι δόκιμος
γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς,
ὅν ἐπιηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν
αὐτόν. **13** Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι
ἀπὸ Θεοῦ πειράζομαι ὁ γάρ Θεὸς ἀπείραστός
ἐστι κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα.
14 ἔκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ιδίας
ἐπιθυμίας ἔξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος:

15 εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει
ἀμαρτίαν, ἡ δὲ ἀμαρτία ἀποτελεσθεῖσα
ἀποκύει θάνατον. **16** Μή πλανᾶσθε, ἀδελφοί
μου ἀγαπητοί· **17** πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν
δώρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον
ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ’ ὃ οὐκ
ἔνι παραλλαγὴ ἡ τροπῆς ἀποσκίασμα. **18**
βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας
εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν τινα τῶν
τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς
εἰς ὄργην· **20** ὁργὴ γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην
Θεοῦ οὐ κατεργάζεται. **21** διὸ ἀποθέμενοι
πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσείαν κακίας
ἐν πραῦτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον
τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. **22**
ἐκεῖνος ὅτι λήψεται τι παρὰ τοῦ Κυρίου. **8** Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου καὶ μὴ μόνον
ἀνὴρ δίψυχος ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς
ἀκροαταί, παραλογιζόμενοι ἔαυτούς. **23**
δόδοις αὐτοῦ. **9** καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς
ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἔστι καὶ οὐ
δὲ ταπεινὸς ἐν τῷ ὑψει αὐτοῦ, **10** δὲ ποιητής, οὗτος ἔσοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι
πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, **11** ὅτι ὡς
τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἔξεπεσε,
καὶ ή εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ
ἀπώλετο. οὕτω καὶ δὲ πλούσιος ἐν ταῖς
πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται. **12** Μακάριος
ἀνὴρ δὲ ὑπομένει πειρασμόν· ὅτι δόκιμος
γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς,
ὅν ἐπιηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν
αὐτόν. **13** Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι
ἀπὸ Θεοῦ πειράζομαι ὁ γάρ Θεὸς ἀπείραστός
ἐστι κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα.
14 ἔκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ιδίας
ἐπιθυμίας ἔξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος:

τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας, οὗτος
οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος,
ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ
ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. **26** Εἴ τις δοκεῖ θρῆσκος
εἶναι ἐν ὑμῖν μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν
αὐτοῦ, ἀλλ’ ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου
μάταιος ἡ θρῆσκεία. **27** θρῆσκεία καθαρὰ
καὶ ἀμίαντος παρὰ [τῷ] Θεῷ καὶ πατρὶ αὐτῆς
ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὁρφανοὺς καὶ χήρας
ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἔαυτον τηρεῖν
ἀπὸ τοῦ κόσμου.

2 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; μὴ δύναται ἡ ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου ὑμῶν πίστις σῶσαι αὐτόν; **15** ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης. **2** ἐὰν γάρ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσι καὶ λειπόμενοι εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνήρ [ῶσι] τῆς ἐφημέρου τροφῆς, **16** εἴπη δέ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῆτι λαμπρῷ, εἰσέλθῃ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρῷ ἐσθῆτι, **3** καὶ θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, μὴ δῶτε δὲ ἐπιβλέψητε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί τὸ τὴν λαμπρὰν καὶ εἴπητε αὐτῷ, σὺ κάθου ὅφελος; **17** οὕτω καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ὕδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε, σὺ ἔχῃ, νεκρά ἐστι καθ' ἑαυτήν. **18** ἀλλ' ἐρεῖ στῆθι ἐκεῖ ἢ κάθου ὕδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν τις σὺ πίστιν ἔχεις, κάγῳ ἔργα ἔχω· δεῖξόν μου, **4** καὶ οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς καὶ μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου, κάγῳ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν; **5** δεῖξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου. Ἄκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. οὐχ ὁ **19** σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ Θεὸς εἶς ἐστι· καλῶς Θεὸς ἔξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσι καὶ πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους τῆς φρίσσουσι. **20** θέλεις δὲ γνῶναι, ὡς ἄνθρωπε βασιλείας ἣς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά αὐτόν; **6** ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν. ἐστιν; **21** Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν οὐκ ἔξ οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν, ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν καὶ αὐτοὶ ἔλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; **7** υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; **22** βλέπεις οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσι τὸ καλὸν ὄνομα ὅτι ἡ πίστις συνίργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; **8** εἰ μέντοι ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη, **23** καὶ νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γραφήν, ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα· ἐπίστευσε ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν, δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ καλῶς ποιεῖτε· **9** εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε, εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος Θεοῦ ἐκλήθη. ἀμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ **24** δράτε τοίνυν ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται τοῦ νόμου ὡς παραβάται. **10** ὅστις ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. **25** γάρ δλον τὸν νόμον τηρήσῃ, πταίσῃ δὲ ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἔξ ἔργων ἐν ἐνί, γέγονε πάντων ἔνοχος. **11** ὁ ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους γάρ εἰπὼν μὴ μοιχεύσῃς, εἴπε καὶ μὴ καὶ ἐτέρᾳ ὁδῷ ἐκβαλοῦσα; **26** ὕσπερ γάρ τὸ φονεύσῃς εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις, φονεύσεις σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρόν ἐστιν, οὕτω δέ, γέγονας παραβάτης νόμου. **12** οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστι. λαλεῖτε καὶ οὕτω ποιεῖτε, ὡς διὰ νόμου **3** Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι· **13** ἡ γάρ κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος· κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως. **14** Τί τὸ ὅφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ μου, εἰδότες ὅτι μεῖζον κρῆμα ληψόμεθα· **2** πολλὰ γάρ πταίομεν ἄπαντες, εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνήρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ δλον τὸ

σῶμα. 3 οἵδε τῶν ἵππων τοὺς χαλινοὺς σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλ' ἐπίγειος, εἰς τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ ψυχική, δαιμονιώδης. 16 ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον αὐτῶν μετάγομεν. 4 ίδού καὶ τὰ πλοῖα, πρᾶγμα. 17 ή δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον τηλικαῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ σκληρῶν ἀνέμων μὲν ἀγνή ἔστιν, ἔπειτα εἰρηνική, ἐπιεικής, ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου εὔπειθής, μεστὴ ἐλέους καὶ καρπῶν πηδαλίου ὅπου ἀνήρ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος καὶ ἀνυπόκριτος. 18 βούληται. 5 οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν καρπὸς δὲ [τῆς] δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ μέλος ἔστι καὶ μεγαλαυχεῖ. ίδού δλίγον σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

πῦρ ἡλίκην ὕλην ἀνάπτει! 6 καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας. οὗτως ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. (Geenna g1067)

7 πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν ἔρπετῶν τε καὶ ἐναλίων δαμάζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίῃ, 8 τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι ἀκατάσχετον κακόν, μεστὴ ἴος θανατηφόρου. 9 ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὅμοιώσιν Θεοῦ γεγονότας· 10 ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. οὐ χρή, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτω γίνεσθαι. 11 μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὥπης βρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν; 12 μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα; οὗτως οὐδεμίᾳ πηγὴ ἀλυκὸν καὶ γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ. 13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραῦτηι σοφίας. 14 εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. 15 οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ

4 Πόθεν πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; 2 ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ ἔχετε φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε, [καὶ] οὐκ ἔχετε, διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς· 3 αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. 4 μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες! οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἔστιν; δος ἀν οὖν βουληθῆ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἔχθρὸς τοῦ Θεοῦ καθίσταται. 5 ἡ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφὴ λέγει, πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ κατώκησεν ἐν ὑμῖν; 6 μείζονα δὲ ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτω γίνεσθαι. 7 'Υποτάγητε οὖν τῷ Θεῷ. ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν· 8 ἐγγίσατε τῷ Θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν. καθαρίσατε χεῖρας ἀμαρτωλοὶ καὶ ἀγνίσατε καρδίας δίψυχοι. 9 ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε· ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μεταστραφήτω καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. 10 ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς. 11 Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων,

καὶ ἀδελφοί. ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ καὶ κρίνων

τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ νόμου καὶ ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἴ μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ ἔως λάβῃ ὑετὸν ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κριτής. 12 εἰς ἐστιν ὁ πρώιμον καὶ ὅψιμον. 8 μακροθυμήσατε καὶ νομοθέτης καὶ κριτής, ὁ δυνάμενος σῶσαι ὑμεῖς, στηρίξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ καὶ ἀπολέσαι· σὺ δὲ τίς εἴ δὲ κρίνεις τὸν παρουσία τοῦ Κυρίου ἡγγικε. 9 μὴ στενάζετε ἔτερον; 13 Ἀγε νῦν οἱ λέγοντες· σήμερον κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθῆτε· καὶ αὔριον πορευσόμεθα εἰς τήνδε τὴν ἴδον ὁ κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. πόλιν καὶ ποιήσομεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ἔνα καὶ 10 ὑπόδειγμα λάβετε, ἀδελφοί μου, τῆς ἐμπορευσόμεθα καὶ κερδήσομεν· 14 οἵτινες κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας τούς οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς αὔριον· ποία γάρ ἡ προφήτας, οἵ ἐλάλησαν τῷ ὄνόματι Κυρίου. ζωὴ ὑμῶν; ἀτμὶς γάρ ἔσται ἡ πρὸς δλίγον 11 ἴδον μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας· φαινομένη, ἔπειτα [δέ] καὶ ἀφανιζομένη· 15 τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ ἡκούσατε, καὶ τὸ τέλος ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, Κυρίου εἶδετε, ὅτι πολύσπλαγχνός ἔστιν ὁ καὶ ζήσομεν καὶ ποιήσομεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. Κύριος καὶ οἰκτίρμων. 12 Πρὸ πάντων δέ, 16 νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ἀδελφοί μου, μὴ ὅμνύετε μήτε τὸν οὐρανὸν ὑμῶν· πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρά ἔστιν. μήτε τὴν γῆν μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον· ἡτα 17 εἰδότι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, δὲ ὑμῶν τὸ ναὶ ναί, καὶ τὸ οὐ οὐ, ἵνα μὴ ἀμαρτία αὐτῷ ἔστιν.

εἰς ὑπόκρισιν πέσητε. 13 Κακοπαθεῖ τις ἐν

5 Ἀγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὑμῖν; προσευχέσθω εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω. ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν 14 ὀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω ταῖς ἐπερχομέναις· 2 ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπε καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν, 3 ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν. ὡς πῦρ ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις, 4 ἦ πεποιηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. 16 ἴδον ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων ἔξομολογεῖσθε ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα, τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ἀπεστερημένος ἀφ' ὑμῶν καὶ ὁ εὔχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἱαθῆτε· κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὥτα Κυρίου Σαβαὼθ εἰσεληλύθασιν. 5 ἔθρεψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργούμενη. ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε, 6 καὶ προσευχῇ προσηγύζατο τοῦ μὴ βρέξαι, ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. 7 καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν. 8 Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἔως τῆς καὶ μῆνας ἔξ. 18 καὶ πάλιν προσηγύζατο, παρουσίας τοῦ Κυρίου. ἴδον ὁ γεωργὸς καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκε καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐτῆς. 19 Ἀδελφοί, ἔάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας,

καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, 20 γινωσκέτω
ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἀμαρτωλὸν ἐκ πλάνης
όδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου καὶ
καλύψει πλῆθος ἀμαρτιῶν.

Πετρού Α'

1 Πέτρος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ,
ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις διασπορᾶς
Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας καὶ
Βιθυνίας, **2** κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ πατρός,
ἐν ἀγιασμῷ Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν
καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ
χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη. **3**
Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δικαῖος τὸ πολὺ^{τὸν}
αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα
ζῶσαν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ
νεκρῶν, **4** εἰς κληρονομίαν ἀφθαρτον καὶ
ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν
οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς **5** τοὺς ἐν δυνάμει Θεοῦ
φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν
ἔτοιμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ
6 ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε, δλίγον ἄρτι, εἰ δέον
ἐστί, λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς,
7 ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως
πολυτιμότερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου
διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου εὑρεθῇ εἰς
ἔπαινον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν ἐν ἀποκαλύψει
Ἰησοῦ Χριστοῦ, **8** ὃν οὐκ εἰδότες ἀγαπᾶτε,
εἰς ὃν ἄρτι μὴ δρῶντες, πιστεύοντες
δὲ ἀγαλλιᾶσθε χαρᾶ ἀνεκλαλήτω καὶ
δεδοξασμένῃ, **9** κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς
πίστεως ὑμῶν, σωτηρίαν ψυχῶν. **10** περὶ
ἥς σωτηρίας ἔξεζήτησαν καὶ ἔξηρεύνησαν
προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος
προφητεύσαντες, **11** ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἥ
ποιον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα
Χριστοῦ προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν
παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας; **12**
οἵς ἀπεκαλύψθη ὅτι οὐχ ἔαυτοῖς, ὑμῖν δὲ
διηκόνουν αὐτά, ἢ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ
τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν Πνεύματι
Ἀγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἢ
ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι. **13** Διὸ
ἀναζωσάμενοι τὰς ὁσφύας τῆς διανοίας
ὑμῶν, νήφοντες, τελείως ἐλπίσατε ἐπὶ
τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει
Ἰησοῦ Χριστοῦ, **14** ὡς τέκνα ὑπακοῆς
μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν
τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, **15** ἀλλὰ
κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἄγιον καὶ αὐτὸι
ἄγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, **16**
διότι γέγραπται· ἄγιοι γίνεσθε, ὅτι ἐγὼ
ἄγιος εἰμι. **17** καὶ εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε
τὸν ἀπροσωπολήπτως κρίνοντα κατὰ
τὸ ἐκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς
παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε,
18 εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ
χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν
ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, **19** ἀλλὰ
τιμώ αἴματι ως ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου
Χριστοῦ, **20** προεγνωσμένου μὲν πρὸ^{τὸν}
καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ'
ἐσχάτων τῶν χρόνων δι' ὑμᾶς **21** τοὺς δι'
αὐτοῦ πιστεύοντας εἰς Θεὸν τὸν ἐγείραντα
αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα,
ώστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς
Θεόν. **22** Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν
τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας διὰ Πνεύματος
εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καθαρᾶς
καρδίας ἀλλήλους ἀγαπῆσατε ἐκτενῶς, **23**
ἀναγγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς,
ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος Θεοῦ
καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα· (aiōn g165) **24**
διότι πᾶσα σὰρξ ως χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα
ἀνθρώπου ως ἄνθος χόρτου· ἔξηράνθη ὁ

χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἔξεπεσε· 25 τὸ ἔθνεσιν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν δὲ ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα. τοῦτο δέ ἐστι τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.

(αιῶν γ165)

2 Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλιάς, 2 ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἀδολὸν γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε [εἰς σωτηρίαν], 3 εἴπερ ἐγεύσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος. 4 Πρὸς δὲν προσερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδεδοκιμασμένον, παρὰ δὲ Θεῷ ἐκλεκτόν, ἔντιμον, 5 καὶ αὐτὸὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικός, ιεράτευμα ἄγιον, ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· 6 διότι περιέχει ἐν τῇ γραφῇ ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον ἀκρογωνιαῖον, ἐκλεκτόν, ἔντιμον, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνθῇ. 7 ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν, ἀπειθοῦσι δὲ λίθον δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας καὶ λίθος προσκόμματος καὶ πέτρα σκανδάλου. 8 οἱ προσκόπτουσι τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες, εἰς δὲ καὶ ἐτέθησαν. 9 ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν, βασίλειον ιεράτευμα, ἔθνος ἄγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἔξαγγειλήτε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς· 10 οἱ ποτε οὐ λαός, νῦν δὲ λαός Θεοῦ, οἱ οὐκ ἡλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες. 11 Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους, ἀπέχεσθε τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς, 12 τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἔχοντες καλὴν ἐν τοῖς

ἔθνεσιν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύσαντες δοξάσωσι τὸν Θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. 13 Ὑποτάγητε οὖν πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν Κύριον, εἴτε βασιλεῖ, ὡς ὑπερέχοντι, 14 εἴτε ἡγεμόσιν, ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν [μὲν] κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· 15 ὅτι οὕτως ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν· 16 ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυψμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς δοῦλοι Θεοῦ. 17 πάντας τιμήσατε, τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε, τὸν Θεὸν φοβεῖσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε. 18 Οἱ οἰκέται ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. 19 τοῦτο γάρ χάρις, εἰ διὰ συνείδησιν Θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας, πάσχων ἀδίκως. 20 ποιῶν γὰρ κλέος, εἰ διὰ ἀμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ Θεῷ. 21 εἰς τοῦτο γάρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἔχνεσιν αὐτοῦ· 22 δὲς ἀμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ· 23 δὲς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἡπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως· 24 δὲς τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἀμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν· οὗτος τῷ μώλωπι [αὐτοῦ] ιάθητε. 25 ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενα, ἀλλ'

ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπὶ δικαίους καὶ ὅτα αὐτοῦ εἰς δέησιν ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

αὐτῶν, πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας

3 Ὁμοίως αἱ γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς ἴδιοις ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἴ τινες ἀπειθοῦσι τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθήσονται, **2** ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ ἀγνήν ταραχθῆτε, **15** Κύριον δὲ τὸν Θεὸν ἀγιάσατε ἀναστροφὴν ὑμῶν. **3** ὃν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἔτοιμοι δὲ ἀεὶ πρὸς ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων ἡ ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον ἐνδύσεως ἰματίων κόσμος, **4** ἀλλ' ὁ κρυπτὸς περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος μετὰ πραῦτης καὶ τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ φόβου, **16** συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθήν, ἵνα πραέος καὶ ἡσυχίου πνεύματος, **5** ἐστιν ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελές. **5** οὕτω γάρ καταισχυνθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ποτε καὶ αἱ ἄγιαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀναστροφήν. **17** κρείττον τὸν Θεὸν ἐκόσμουν ἑαυτάς, ὑποτασσόμεναι τῷ ἀγαθοποιοῦντας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῖς ἴδιοις ἀνδράσιν, **6** ὡς Σάρρα ὑπῆκουσε τοῦ Θεοῦ, πάσχειν ἡ κακοποιοῦντας. **18** τῷ Ἀβραάμ, κύριον αὐτὸν καλοῦσα· ἡς ὅτι καὶ Χριστὸς ἄπαξ περὶ ἀμαρτιῶν ἐγενήθητε τέκνα· — ἀγαθοποιοῦσαι καὶ ἔπαθε, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ἡμᾶς μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. **7** προσαγάγῃ τῷ Θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ, Οἱ ἄνδρες ὁμοίως συνοικοῦντες κατὰ ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι: **19** ἐν ᾧ καὶ τοῖς γνῶσιν, ὡς ἀσθενεστέρῳ σκεύει τῷ ἐν φυλακῇ πνεύμασι πορευθεὶς ἐκήρυξεν, γυναικείῳ ἀπονέμοντες τιμήν, ὡς καὶ **20** ἀπειθήσασί ποτε, ὅτε ἀπεξεδέχετο ἡ συγκληρονόμοι χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ τοῦ Θεοῦ μακροθυμίᾳ ἐν ἡμέραις Νῶε ἐγκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν. **8** Τὸ κατασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν ὀλίγαι, δὲ τέλος πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, τοῦτ' ἔστιν ὀκτὼ ψυχαί, διεσώθησαν δὶ' φιλάδελφοι, εὑσπλαγχνοι, φιλόφρονες, ὕδατος. **21** ὁ ἀντίτυπον νῦν καὶ ἡμᾶς σώζει **9** μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἡ βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ρύπου, ἀλλὰ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τούναντίον δὲ εὐλογοῦντες, εἰδότες ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε. **10** ὁ γάρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν καὶ ἴδειν συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς Θεόν, ἡμέρας ἀγαθὰς παυσάτω τὴν γλῶσσαν καὶ δυνάμεων.

αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ καὶ χείλη αὐτοῦ τοῦ μὴ **4** Χριστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκὶ λαλῆσαι δόλον, **11** ἐκκλινάτῳ ἀπὸ κακοῦ καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὀπλίσασθε, καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, ζητησάτω εἰρήνην ὅτι ὁ παθὼν [ἐν] σαρκὶ πέπαυται ἀμαρτίας, καὶ διωξάτω αὐτήν. **12** ὅτι ὁφθαλμοὶ Κυρίου **2** εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις,

ἀλλὰ θελήματι Θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν δοξάζεται. 15 μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω σαρκὶ βιωσαι χρόνον. 3 ἀρκετὸς γὰρ ὡς φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ὑμῖν ὁ παρεληλυθώς χρόνος τοῦ βίου ἀλλοτριοεπίσκοπος: 16 εἰ δὲ ὡς Χριστιανός, τὸ θέλημα τῶν ἔθνων κατεργάσασθαι, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν Θεὸν πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, ἐν τῷ μέρει τούτῳ. 17 ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ οἰνοφλυγίαις, κώμοις, πότοις καὶ ἀθεμίτοις ἄρξασθαι τὸ κρῆμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ εἰδωλολατρείαις. 4 ἐνῷ ξενίζονται μὴ εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ὑμῶν, τί τὸ τέλος τῶν συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀπειθούντων τῷ τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίῳ; 18 ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες: 5 οἵ τις εἰς δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβῆς ἀποδώσουσι λόγον τῷ ἐτοίμως ἔχοντι καὶ ἀμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται; 19 ὕστε καὶ κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. 6 εἰς τοῦτο γὰρ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὡς καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν πιστῷ κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς κατὰ ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιΐᾳ.

πνεύματι. 7 Πάντων δὲ τὸ τέλος ἥγγικε. σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς τὰς προσευχάς: 8 πρὸ πάντων δὲ τὴν εἰς ἔαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι [ἥ] ἀγάπη καλύψει πλῆθος ἀμαρτιῶν. 9 φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους ἄνευ γογγυσῶν: 10 ἔκαστος καθὼς ἔλαβε χάρισμα, εἰς ἔαυτοὺς αὐτὸς διακονοῦντες ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος Θεοῦ: 11 εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ· εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἔξισχύος, ὡς χορηγεῖ ὁ Θεός: ἵνα ἐν πᾶσι δοξάζηται ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὥστε τὸν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. (αισθ
g165) 12 Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένῃ, ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος, 13 ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασι, χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. 14 εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ δυνάμεως καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ Πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται· κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖται, κατὰ δὲ ὑμᾶς ὡρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπίῃ.

5 Πρεσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός, 2 ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλ' ἐκουσίως, μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως, 3 μηδὲ ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου: 4 καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. 5 Όμοίως νεώτεροι ὑποτάγητε πρεσβυτέροις, πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε· ὅτι ὁ Θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν. 6 Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν πειρρίψαντες ἐπ' αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν, 8 νήψατε, γρηγορήσατε· ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὡρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπίῃ.

9 Ὡς ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ
αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν
ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι. 10 Ὁ δὲ Θεὸς
πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν
αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
δλίγον παθόντας, αὐτὸς καταρτίσει ὑμᾶς,
στηρίζει, σθενώσει, θεμελιώσει. (aiōnios
g166) 11 αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (aiōn
g165) 12 Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ
ἀδελφοῦ, ὡς λογίζομαι, δι’ ὀλίγων ἔγραψα,
παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι
ἀληθῆ χάριν τοῦ Θεοῦ, εἰς ἣν ἐστήκατε. 13
Ἄσπαζεται ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ
καὶ Μᾶρκος ὁ υἱός μου. 14 ἀσπάσασθε
ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης. Εἰρήνη
ὑμῖν πᾶσι τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἀμήν.

Πετρου Β'

1 Συμεὼν Πέτρος, δοῦλος καὶ ἀπόστολος

Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῖς ἰσότιμον ἡμῖν λαχοῦσι πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ· 2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. 3 Ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς, 4 δι’ ὧν τὰ τίμια ἡμῖν καὶ μέγιστα ἐπαγγέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς. 5 καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετήν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, 6 ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν, 7 ἐν δὲ τῇ εὐσέβειᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. 8 ταῦτα γάρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν·

9 Ὡς γάρ μὴ πάρεστι ταῦτα, τυφλός ἐστι, μυωπάζων, λίθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἀμαρτιῶν. 10 διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι· ταῦτα γάρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητε ποτε. 11 οὕτω γάρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἰσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

(αισθίος γ166) 12 Διὸ οὐκ ἀμελίσω ἀεὶ ὑμᾶς

ὑπομιμνήσκειν περὶ τούτων, καίπερ εἰδότας

καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ παρούσῃ ἀληθείᾳ. 13 δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει, 14 εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστιν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσε μοι. 15 σπουδάσω δὲ καὶ ἐκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον τὴν τούτων μνήμην ποιεῖσθαι. 16 Οὐ γάρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ’ ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. 17 λαβὼν γάρ παρὰ Θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιᾶσδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης, οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν ἐγὼ εὔδοκησα, — 18 καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἡκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν, σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὅρει τῷ ἀγίῳ. 19 καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ὃς καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἔως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, 20 τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἴδιας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. 21 οὐ γάρ θελήματι ἀνθρώπου ἡνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλ’ ὑπὸ Πνεύματος Ἅγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἄγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι.

2 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες

έαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν· 2 καὶ τρυφήν, σπίλοι καὶ μῶμοι, ἐντρυφῶντες πολλοὶ ἔξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν, συνευωχούμενοι ἀσελγείαις, δι' οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας ὑμῖν, 14 ὄφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς βλασφημηθήσεται· 3 καὶ ἐν πλεονεξίᾳ μοιχαλίδος καὶ ἀκαταπάυστους ἀμαρτίας, πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται, δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρδίαν οἵς τὸ κρῆμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ γεγυμνασμένην πλεονεξίας ἔχοντες, ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυστάξει. 4 εἰ γὰρ κατάρας τέκνα! 15 καταλιπόντες εὐθεῖαν δὲ Θεὸς ἀγγέλων ἀμαρτησάντων οὐκ ὁδὸν ἐπλανήθησαν, ἔξακολουθήσαντες τῇ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ Βοσόρ, δῆς μισθὸν παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρουμένους, (Tartaroō) ἀδικίας ἡγάπησεν, 16 ἐλεγχιν δὲ ἔσχεν **g5020** 5 καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ιδίας παρανομίας· ὑποζύγιον ἄφωνον ἐν ἀλλὰ ὅγδοον Νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξάμενον ἐκώλυσε ἐφύλαξε, κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν τὴν τοῦ προφήτου παραφρονίαν. 17 οὗτοί ἐπάξας, 6 καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας εἰσὶ πηγαὶ ἄνυδροι, νεφέλαι οὐ πόλη λαίλαπος τεφρώσας καταστροφῇ κατέκρινεν, ἐλαυνόμεναι, οἵς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς, αἰῶνα τετήρηται. (**questioned**) 18 ὑπέρογκα 7 καὶ δίκαιον Λώτ καταπονούμενον οὐπὸ γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς ἀσελγείαις τοὺς ἐρρύσατο· 8 βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δοντῶς ἀποφυγόντας τοὺς ἐν πλάνῃ δίκαιος, ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς, ἡμέραν ἀναστρεφομένους, 19 ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐπαγγελόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι οὐπάρχοντες ἐβασάνιζεν· — 9 οἶδε Κύριος εὐσεβεῖς τῆς φθορᾶς; ὦ γάρ τις ἥττηται, τούτῳ καὶ ἐκ πειρασμοῦ ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς δεδούλωται. 20 εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν, 10 μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ Κυρίου καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τούτοις μιασμοῦ πορευομένους καὶ κυριότητος δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἥττῶνται, γέγονεν καταφρονοῦντας. τολμηταί, αὐθάδεις! αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώτων. 21 δόξας οὐ τρέμουσι βλασφημοῦντες, 11 κρείττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι ὅπου ἄγγελοι, ἴσχυΐ καὶ δυνάμει μείζονες τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης ἢ ἐπιγνοῦσιν ὅντες, οὐ φέρουσι κατ' αὐτῶν παρὰ ἐπιστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς Κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν. 12 οὗτοι δέ, ἀγίας ἐντολῆς. 22 συμβέβηκε δὲ αὐτοῖς τὸ ὡς ἄλογα ζῷα φυσικὰ γεγενημένα εἰς τῆς ἀληθοῦς παροιμίας, κύων ἐπιστρέψας ἄλωσιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς ἀγνοοῦσι ἐπὶ τὸ ἴδιον ἔξεραμα, καὶ, ὃς λουσαμένη εἰς βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν κύλισμα βορβόρου.

καταφθαρήσονται, 13 κομιούμενοι μισθὸν **3** Ταύτην ἥδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν ἀδικίας, ἥδονὴν ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ γράφω ἐπιστολήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν

ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν, **2** δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ μνηθῆναι τῶν προειρημένων ρήμάτων ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς ὑπὸ τῶν ἀγίων προφητῶν καὶ τῆς τῶν δικαιοσύνη κατοικεῖ. **14** Διό, ἀγαπητοί, ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ Κυρίου καὶ ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἀσπιλοὶ σωτῆρος, **3** τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ, διτὶ ἐλεύσονται ἐπ’ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν **15** καὶ τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν ἐμπαῖκται, κατὰ τὰς ἴδιας ἐπιθυμίας αὐτῶν σωτηρίαν ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς πορευόμενοι **4** καὶ λέγοντες· ποῦ ἐστιν ἡ ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν αὐτῷ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ; ἀφ’ ἣς δοθεῖσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, **16** ὡς καὶ γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτω ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς διαμένει ἀπ’ ἀρχῆς κτίσεως. **5** λανθάνει περὶ τούτων, ἐν οἷς ἐστι δυσνόητά τινα, γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας διτὶ οὐρανοὶ ἂν οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν ἥσαν ἔκπαλαι καὶ γῇ ἐξ ὕδατος καὶ δὶ’ ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἴδιαν ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ Θεοῦ λόγῳ, **6** αὐτῶν ἀπώλειαν. **17** Ὅμεις οὖν, ἀγαπητοί, δι’ ὃν διότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς προιγινώσκοντες φυλάσσεσθε, ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀπώλετο· **7** οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ ἀθέσμων πλάνη συναπαχθέντες ἐκπέσητε γῇ τῷ αὐτοῦ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν τοῦ ἴδιου στηριγμοῦ, **18** αὐξάνετε δὲ ἐν πυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ χάριτι καὶ γνώσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ ἀπώλειας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. **8** Ἔν δὲ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, διτὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος ἀμήν. (aiōn g165)
μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ
χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία. **9** οὐ βραδύνει ὁ
Κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὡς τινες βραδυτῆτα
ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ
βουλόμενός τινας ἀπολέσθαι, ἀλλὰ πάντας
εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. **10** Ἡξει δὲ ἡ
ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτί, ἐν ᾧ
οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα
δὲ καυσούμενα λυθήσονται, καὶ γῆ καὶ τὰ
ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται. **11** Τούτων οὖν
πάντων λυομένων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν
ὑμᾶς ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὔσεβείαις,
12 προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν
παρουσίαν τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας, δι’
ἥν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται καὶ
στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται! **13** καινοὺς

Ιωαννου Α'

1 "Ο οὗτος ἦν ἀπὸ ἀρχῆς, ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς — **2** καὶ ή ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἐωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ήν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν· — (αιδοῖος 9:16) **3** ὁ ἐωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν· καὶ ή κοινωνία δὲ ή ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4** καὶ ταῦτα γράφομεν ὑμῖν, ἵνα ή χαρὰ ἡμῶν ἡ πεπληρωμένη. **5** Καὶ αὕτη ἐστὶν ή [ἐπ]αγγελία ήν ἀκηκόαμεν ἀπὸ αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς φῶς ἐστι καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστιν οὐδεμία. **6** ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν. **7** ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας. **8** ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἀμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἔαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ή ἀλήθεια οὐκ ἐστιν ἐν ἡμῖν. **9** ἐὰν δύολογῶμεν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστι καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. **10** ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτόν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἐστιν ἐν ἡμῖν.

2 Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἀμάρτητε· καὶ ἐάν τις ἀμάρτη, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον· **2** καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστι περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. **3** καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. **4** ὁ λέγων, ἔγνωκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστί, καὶ ἐν τούτῳ ή ἀλήθεια οὐκ ἐστιν· **5** δος δ' ἀν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ή ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετελείωται. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν. **6** ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει, καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτω περιπατεῖν. **7** Ἄδελφοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιάν, ἣν εἴχετε ἀπὸ ἀρχῆς ή ἐντολὴν ή παλαιά ἐστιν ὁ λόγος ὃν ἡκουόσατε ἀπὸ ἀρχῆς. **8** πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, οὐ ἐστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ἡμῖν, ὅτι ή σκοτία παράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἥδη φαίνει. **9** ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἔως ἄρτι. **10** ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστιν· **11** ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶ καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει, ὅτι ή σκοτία ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. **12** Γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἀμαρτίαι διὰ τὸ δνομα αὐτοῦ. **13** γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπὸ ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. **14** ἔγραψα ὑμῖν,

παιδία, δτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα. ἔγραψα Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμῖν, πατέρες, δτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. ὑμᾶς. 27 καὶ ὑμεῖς, τὸ χρῖσμα δὲ ἐλάβετε ἔγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, δτι ἰσχυροί ἐστε ἀπ' αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μένει, καὶ οὐ χρείαν καὶ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς, ἀλλ' ὡς τὸ αὐτὸν νενικήκατε τὸν πονηρόν. 15 μὴ ἀγαπᾶτε χρῖσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. ἐάν τις ἀληθές ἐστι καὶ οὐκ ἐστι φεῦδος, καὶ καθὼς ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ ἐδίδαξεν ὑμᾶς μενεῖτε ἐν αὐτῷ. 28 Καὶ νῦν, πατρὸς ἐν αὐτῷ 16 δτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα δταν φανερωθῇ ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ἔχωμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' ὁφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. 29 ἐὰν εἰδῆτε ἐστιν ἐκ τοῦ πατρός, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου δτι δίκαιος ἐστι, γινώσκετε δτι πᾶς ὁ ποιῶν ἐστι. 17 καὶ δὲ κόσμος παράγεται καὶ ἡ τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

ἐπιθυμία αὐτοῦ· δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰώνα. (aiōn g165)

18 Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἐστί, καὶ καθὼς ἡκούσατε δτι δὲ ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν· δθεν γινώσκομεν δτι ἐσχάτη ὥρα ἐστὶν. 19 ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον, ἀλλ' οὐκ ἡσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἡσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν δτι οὐκ εἰσὶ πάντες ἐξ ἡμῶν. 20 καὶ ὑμεῖς χρῖσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἀγίου, καὶ οἴδατε πάντα. 21 οὐκ ἔγραψα ὑμῖν δτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' δτι οἴδατε αὐτήν, καὶ δτι πᾶν φεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἐστι. 22 τίς ἐστιν ὁ φεύστης εἰ μὴ δὲ ἀρνούμενος δτι Ἰησοῦς οὐκ ἐστιν δὲ Χριστός; οὗτός ἐστιν δὲ ἀντίχριστος, δὲ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. 23 πᾶς δὲ ἀρνούμενος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει. 24 Ὦμεῖς οὖν δὲ ἡκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω. ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνῃ δὲ ἀπ' ἀρχῆς ἡκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. 25 καὶ αὕτη ἐστιν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ὑμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) 26

3 Ἰδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατὴρ ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν. διὰ τοῦτο δὲ κόσμος οὐ γινώσκει ὑμᾶς, δτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. 2 Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὕπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα· οἴδαμεν δὲ δτι ἐὰν φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, δτι δὲ φόμεθα αὐτὸν καθὼς ἐστι. 3 καὶ πᾶς δὲ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἀγνίζει ἑαυτόν, καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός ἐστι. 4 Πᾶς δὲ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ δὲ ἀμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. 5 καὶ οἴδατε δτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἄρη, καὶ ἀμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστι. 6 πᾶς δὲ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἀμαρτάνει· πᾶς δὲ ἀμαρτάνων οὐχ ἐώρακεν αὐτὸν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. 7 Τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς· δὲ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιος ἐστι, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιος ἐστιν. 8 δὲ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, δτι ἀπ' ἀρχῆς διαβόλος ἀμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη δὲ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. 9 Πᾶς δὲ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἀμαρτίαν οὐ ποιεῖ, δτι σπέρμα αὐτοῦ

ἐν αὐτῷ μένει· καὶ οὐ δύναται ἀμαρτάνειν, ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν, 22 καὶ ὁ ἐὰν αἰτῶμεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται. 10 ἐν τούτῳ λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς φανερά ἔστι τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον τοῦ διαβόλου. πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην αὐτοῦ ποιοῦμεν. 23 καὶ αὕτη ἔστιν ἡ ἐντολὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ. 11 ὅτι αὕτη ἔστιν υἱὸν αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἡ ἀγγελία ἣν ἡκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀλλήλους καθὼς ἔδωκεν ἐντολήν. 24 καὶ ὁ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, 12 οὐ καθὼς Καίν ἐκ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτὸς ἐν αὐτῷ. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἡμῖν ἔδωκεν.

ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. 13 Μὴ θαυμάζετε, 4 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀδελφοί μου, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. 14 ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν, διὰ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτὸς ἐν αὐτῷ. 15 πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἔστι, καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν ἑαυτῷ μένουσαν. (αἰσθοίος 9:16)

16 ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε· καὶ ἡμεῖς ὅφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθέναι. 17 ὃς δὲ ἀν ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρείαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς η ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ; 18 Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ τῇ γλώσσῃ, ἀλλ' ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. 19 καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν, 20 ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἔστιν ὁ Θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. 21 ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν, παρρησίαν

4 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν, διὰ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτὸς ἐν αὐτῷ. 3 καὶ πᾶν πνεύμα ὃ μὴ ὄμολογεῖ τὸν Ιησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι· 4 καὶ πᾶν πνεύμα ὃ μὴ ὄμολογεῖ τὸν Ιησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστι· καὶ τοῦτο ἐστι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἔστιν ἥδη. 5 Ὅμοιος ἐστιν ὁ ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἔστιν ὁ ἡμεῖς ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. 6 αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσί· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. 7 ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν· ὁ γινώσκων τὸν Θεὸν ἀκούει ἡμῶν. ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεύμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεύμα τῆς πλάνης. 8 Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν Θεόν. 9 ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη

ἐστίν. 9 ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν δὲ ἑώρακε, τὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν νιὸν αὐτοῦ Θεὸν δὲ οὐχ ἑώρακε πᾶς δύναται ἀγαπᾶν; τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν 21 καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. 10 ἐν τούτῳ αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεὸν ἀγαπᾷ καὶ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἡγαπήσαμεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἡγάπησεν ἡμᾶς 5 καὶ ἀπέστειλε τὸν νιὸν αὐτοῦ ἰλασμὸν περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν. 11 Ἀγαπητοί, εἰ οὗτως ὁ Θεὸς ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. 12 Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, δὲ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν. 13 ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν. 14 Καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκε τὸν νιὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου. 15 δὲ ἂν δόμοιο γῆσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ νιὸς τοῦ Θεοῦ, δὲ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ. 16 καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν. Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστί, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ. 17 Ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἔκεινός ἐστι, καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. 18 φόβος οὐκ ἐστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ. 19 Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτόν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἡγάπησεν ἡμᾶς. 20 ἐάν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ

5 Πᾶς δὲ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστός, ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. 2 ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. 3 αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν, 4 δὲ πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. 5 τίς ἐστιν ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ νιὸς τοῦ Θεοῦ; 6 Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθών δι' ὄντος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὄντα μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ ὄντα καὶ τῷ αἷματι καὶ τὸ Πνεῦμα ἐστι τὸ μαρτυροῦν, δὲ τὸ Πνεῦμα ἐστιν ἡ ἀλήθεια. 7 δὲ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες [ἐν τῷ οὐρανῷ, δὲ Πατήρ, δὲ Λόγος καὶ τὸ Ἀγιον Πνεῦμα, καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἐν εἰσιν] καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ], 8 τὸ Πνεῦμα καὶ τὸ ὄντωρ καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰσιν τὸ ἐν εἰσιν. 9 εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ μείζων ἐστίν· δὲ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ ἣν μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ νιοῦ αὐτοῦ. 10 δὲ πιστεύων εἰς τὸν νιὸν τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ· δὲ μὴ πιστεύων τῷ Θεῷ ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, δὲ οὐ πεπίστευκεν εἰς

τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ νίοῦ αὐτοῦ. **11** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ νίῷ αὐτοῦ ἐστιν. (*aiōnios g166*) **12** ὁ ἔχων τὸν νίὸν ἔχει τὴν ζωήν· ὁ μὴ ἔχων τὸν νίὸν τοῦ Θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει. **13** Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ νίοῦ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔχετε, καὶ ἵνα πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ νίοῦ τοῦ Θεοῦ. (*aiōnios g166*) **14** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἡνὶ ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐάν τι αἰτῶμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμῶν. **15** καὶ ἐὰν οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὃ ἂν αἰτῶμεθα, οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἀ ἡτίκαμεν παρ' αὐτοῦ. **16** Ἔάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀμαρτάνοντα ἀμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσει, καὶ δώσει αὐτῷ ζωήν, τοῖς ἀμαρτάνουσι μὴ πρὸς θάνατον. ἔστιν ἀμαρτία πρὸς θάνατον οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. **17** πᾶσα ἀδικία ἀμαρτία ἐστίν· καὶ ἔστιν ἀμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. **18** Οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐχ ἀμαρτάνει, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ τηρεῖ ἔαυτόν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ. **19** οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. **20** οἴδαμεν δὲ ὅτι ὁ νίὸς τοῦ Θεοῦ ἥκει καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν· καί ἐσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ νίῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος. (*aiōnios g166*) **21** Τεκνία, φυλάξατε ἔαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων ἀμήν.

Iωαννου Β'

1 Ο πρεσβύτερος, ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἔγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἔγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ

πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, **2**

διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα· (aiōn

g165) 3 ἔσται μεθ' ὑμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη παρὰ Θεοῦ πατρὸς καὶ παρὰ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ νίοῦ τοῦ πατρός, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ. **4** Ἐχάρην λίαν ὅτι εὔρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ πατρός. **5** καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, κυρίᾳ, οὐχ ὡς ἐντολὴν γράφων σοι καινὴν, ἀλλὰ ἡνὶ εἴχομεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. **6** καὶ αὕτη ἔστιν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. αὕτη ἔστιν ἡ ἐντολή, καθὼς ἤκουσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατήτε. **7** ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ δόμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκὶ οὗτός ἔστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. **8** βλέπετε ἑαυτούς, ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν ἢ εἰργασάμεθα, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβωμεν. **9** πᾶς ὁ παραβαίνων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ Θεὸν οὐκ ἔχει ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν νιὸν ἔχει. **10** εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε· **11** ὁ γὰρ λέγων [αὐτῷ] χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς. **12** Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν, οὐκ ἡβουλίθην διὰ χάρτου

καὶ μέλανος, ἀλλὰ ἐλπίζω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ἥ πεπληρωμένη. **13** ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς ἀμήν.

Ιωαννου Γ'

σοι. ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι. ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

1 Ὁ πρεσβύτερος Γαῖω τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. **2** Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὑχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦται σου ἡ ψυχή. **3** ἔχαρην γὰρ λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. **4** μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω χαράν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα. **5** Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ εἰς τοὺς ξένους, **6** οἵ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμψας ἀξίως τοῦ Θεοῦ. **7** ὑπὲρ γὰρ τοῦ δνόματος ἐξῆλθον, μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν. **8** ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ἀπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ. **9** Ἔγραψα τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρεφὴς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. **10** διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἂ ποιεῖ, λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς· καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις οὕτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει καὶ [ἐκ] τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. **11** Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακόν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστιν ὁ κακοποιῶν οὐχ ἔωρακε τὸν Θεόν. **12** Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ οἴδατε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθής ἐστι. **13** Πολλὰ εἶχον γράφειν, ἀλλ' οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ καλάμου σοι γράψαι· **14** ἐλπίζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν σε, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν. εἰρήνη

Iουδα

1 Ιούδας, Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῷα ἐπίστανται, ἀδελφός δὲ Ἰακώβου, τοῖς ἐν Θεῷ ἐν τούτοις φθείρονται. **11** οὐαὶ αὐτοῖς, πατρὶ ἡγιασμένοις καὶ Ἰησοῦ Χριστῷ ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Καΐν ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ τετηρημένοις κλητοῖς. **2** ἔλεος ὑμῖν πλάνη τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθείη. **3** καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κορὲ ἀπώλοντο. Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας, ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἔαυτοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι ἀνυδροὶ ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἄπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ὑπὸ ἀνέμων παραφερόμεναι, δένδρα ἀγίοις πίστει. **4** παρεισέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρῆμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ Θεοῦ ὑμῶν χάριν μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν καὶ τὸν μόνον δεσπότην καὶ Κύριον ὑμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνούμενοι. **5** Ὅπομνησαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότας ὑμᾶς ἄπαξ τοῦτο, ὅτι ὁ Κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἴγυπτου σώσας, τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν, **6** ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἔαυτῶν ἀρχῆν, ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς ἀϊδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν· (aiōnios g126) **7** ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις τὸν ὅμοιον τούτοις τρόπον ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἐτέρας πρόκεινται δεῖγμα, πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχουσαι. (aiōnios g166) **8** ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα μὲν μιαίνουσι, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσι, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. **9** ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησε κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλ' εἶπεν ἐπιτιμήσαι σοι Κύριος. **10** οὕτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἰδασι βλασφημοῦσιν, ὅσα ἀδελφός δὲ Ἰακώβου, τοῖς ἐν Θεῷ ἐν τούτοις φθείρονται. **11** οὐαὶ αὐτοῖς, πατρὶ ἡγιασμένοις καὶ Ἰησοῦ Χριστῷ ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Καΐν ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ τετηρημένοις κλητοῖς. **12** Οὗτοί εἰσιν ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες, συνευωχούμενοι ἀφόβως, ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἔαυτοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι ἀνυδροὶ ἐπαφρίζοντα τὰς ἔαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλανῆται, οἵς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς τὸν αἰῶνα τετήρηται. (aiōn g165) **14** προεφήτευσε δὲ καὶ τούτοις ἔβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ Ἐνώχ λέγων· ίδού ἦλθε Κύριος ἐν ἀγίαις μυριάσιν αὐτοῦ, **15** ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων καὶ ἐλέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὃν ἡσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὃν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἀμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. **16** Οὗτοί εἰσι γογγυσταί, μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ σόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα ὠφελείας χάριν. **17** Ὅμετος δέ, ἀγαπητοί, μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **18** ὅτι ἔλεγον ὑμῖν ὅτι ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ ἔσονται ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἔαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. **19** Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες, ψυχικοί, Πνεῦμα ἀπόλυτον τοῦ Θεοῦ, μὴ ἔχοντες. **20** Ὅμετος δέ, ἀγαπητοί, τῇ

άγιωτάτη ίμων πίστει ἐποικοδομοῦντες
έαυτούς, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ προσευχόμενοι,
21 ἔαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ τηρήσατε,
προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ζωὴν αἰώνιον. (*aiōnios*
g166) **22** καὶ οὓς μὲν ἐλεεῖτε διακρινόμενοι,
23 οὓς δὲ ἐν φόβῳ σάζετε, ἐκ [τοῦ] πυρὸς
ἀρπάζοντες, μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς
σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα. **24** Τῷ δὲ
δυναμένῳ φυλάξαι αὐτοὺς ἀπταίστους
καὶ στῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ
ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει, **25** μόνῳ σοφῷ
Θεῷ σωτῆρι ἡμῶν, δόξα καὶ μεγαλωσύνη,
κράτος καὶ ἔξουσία καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας
τοὺς αἰῶνας ἀμήν. (*aiōn* g165)

Αποκαλυψις Ιωαννου

Χριστοῦ. 10 ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἥκουσα φωνὴν ὅπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος 11 λεγούσης·

1 Αποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἦν ἔδωκεν ὁ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμψον αὐτῷ ὁ Θεός, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ταῖς ἐπτά ἑκκλησίαις, εἰς Ἐφεσον καὶ εἰς ἄ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν Συμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον καὶ εἰς Θυάτειρα ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ καὶ εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν καὶ δούλω αὐτοῦ Ἰωάννη, 2 ὃς ἐμαρτύρησε εἰς Λαοδίκειαν. 12 Καὶ [ἐκεῖ] ἐπέστρεψα τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν βλέπειν τὴν φωνὴν ἣτις ἐλάλει μετ' ἐμοῦ· Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα εἶδε. 3 μακάριος καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἐπτὰ λυχνίας χρυσᾶς, ὃ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς 13 καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἐπτὰ λυχνιῶν ὅμοιον λόγους τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ νιώ ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ ἐν αὐτῇ γεγραμένα· ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς. 4 περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην Ἰωάννης ταῖς ἐπτά ἑκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ χρυσῇ· 14 ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες Ἀσίφ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ [Θεοῦ], ὁ λευκαὶ ὡς ἔριον λευκόν, ὡς χιών, καὶ οἱ ὄντες καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός, 15 καὶ οἱ ἐπτὰ πνευμάτων, ἄ ἐνώπιον τοῦ θρόνου πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ, ὡς ἐν αὐτοῦ, 5 καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς καμίνῳ πεπυρωμένοι, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, 16 καὶ ἔχων ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς. τῷ ἀγαπῶντι ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ ἀστέρας ἐπτά, καὶ ἡμᾶς καὶ λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὁμοφαίᾳ δίστομος ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, 6 καὶ ἐποίησεν δέξια ἐκπορευομένη, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ἡμᾶς βασιλείαν, ἵερεῖς τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. 17 Καὶ αὐτοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς ὅτε εἶδον αὐτόν, ἐπεσα πρὸς τοὺς πόδας αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (aiōn g165) 7 Ἰδού αὐτοῦ ὡς νεκρός, καὶ ἔθηκε τὴν δεξιὰν ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται αὐτοῦ [χεῖρα] ἐπ' ἐμὲ λέγων· μὴ φοβοῦ· ἐγώ αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς καὶ οἵτινες αὐτὸν εἴμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος 18 καὶ ὁ ζῶν, ἔξεκέντησαν, καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι καὶ ἐγενόμην νεκρός, καὶ ἴδού ζῶν εἰμι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ναί, ἀμήν. 8 Ἔγώ εἴμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ ἔχω τὰς τὸ Α καὶ τὸ Ω, λέγει Κύριος ὁ Θεός, ὁ ὄν κλεῖς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ἥδου. (aiōn g165, καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ. Hadēs g86) 19 γράψον οὖν ἄ εἶδες, καὶ ἄ εἰσι 9 Ἔγώ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ καὶ ἄ μέλλει γίνεσθαι μετὰ ταῦτα· 20 τὸ συγκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ μυστήριον τῶν ἐπτὰ ἀστέρων ὃν εἶδες ἐπὶ ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ [Χριστῷ], ἐγενόμην ἐν τῇ τῆς δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἐπτὰ λυχνίας τὰς νήσω τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον χρυσᾶς. οἱ ἐπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἐπτὰ τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ

έκκλησιῶν είσι, καὶ αἱ λυχνίαι αἱ ἑπτὰ ἑπτὰ 11 Ὁ ἔχων οὓς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα ἐκκλησίᾳ εἰσίν. λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Ὁ νικῶν οὐ μὴ

λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Ὁ νικῶν οὐ μὴ

2 Τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας γράψουν τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἐπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἐπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν· **2** οὗτας τὰ ἔργα σου καὶ τὸν κόπον σου καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνῃ βαστάσαι κακούς, καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας ἐαυτοὺς ἀποστόλους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσί, καὶ εὑρες αὐτοὺς ψευδεῖς· **3** καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ ἐβάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐ κεκοπίακας. **4** ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ, ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκας. **5** μνημόνευε οὖν πόθεν πέπτωκας, καὶ μετανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποίησον· εἰ δὲ μή, ἔρχομαι σοι ταχὺ καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανοήσῃς. **6** ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἀ κάγῳ μισῶ. **7** Οἱ ἔχων οὓς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, δὲ στιν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ Θεοῦ μου. **8** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας γράψουν, τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἐζήσεν· **9** οὗτας σου τὰ ἔργα καὶ τὴν θλῖψιν καὶ τὴν πτωχείαν ἀλλὰ πλούσιος εἴ· καὶ τὴν βλασφημίαν ἐκ τῶν λεγόντων Ιουδαίους εἶναι ἐαυτούς, καὶ οὐκ εἰσίν, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ σατανᾶ. **10** μηδὲν φοβοῦ ἀ μέλλεις παθεῖν. ἴδού [δὴ] μέλλει βαλεῖν ὁ διάβολος ἔξ ύμῶν εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἔξετε θλῖψιν ἡμέρας δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς.

ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου. **12** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψουν· τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ὁμφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὁξεῖαν· **13** οὗτας τὰ ἔργα σου καὶ ποῦ κατοικεῖς ὅπου ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ· καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἡρνήσω τὴν πίστιν μου [καὶ] ἐν ταῖς ἡμέραις αἷς Ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ πιστός, ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου ὁ σατανᾶς κατοικεῖ. **14** ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Βαλαάμ, ὃς ἐδίδαξε τὸν Βαλάκ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν οἰών Ἰσραὴλ καὶ φαγεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι. **15** οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν ὁμοίως. **16** μετανόησον οὖν· εἰ δὲ μή, ἔρχομαι σοι ταχὺ καὶ πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ὁμφαίᾳ τοῦ στόματός μου. **17** Οἱ ἔχων οὓς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκήν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον, δούλεις οἵδεν εἰ μὴ ὁ λαμβάνων. **18** Καὶ ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἐζήσεν· **9** οὗτας σου τὰ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας γράψουν· τάδε λέγει ὁ οὐρανὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ· **19** οὗτας σου τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν διακονίαν καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ τὰ ἔργα σου τὰ ἔσχατα πλείστα τῶν πρώτων. **20** ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἀφεῖς τὴν γυναικά σου Ἱεζάβελ, ἥ λέγει ἐαυτὴν προφῆτιν, καὶ διδάσκει καὶ πλανᾷ

τοὺς ἐμοὺς δούλους πορνεῦσαι καὶ φαγεῖν ὄνόματα ἐν Σάρδεσιν, ἢ οὐκ ἐμόλυναν τὰ εἰδωλόθυτα. **21** καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἴματια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσι μετ' ἐμοῦ ἵνα μετανοήσῃ, καὶ οὐ θέλει μετανοῆσαι ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν. **5** Ο νικῶν οὕτως ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. **22** ίδοι βάλλω περιβαλεῖται ἐν ἴματοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ αὐτὴν εἰς κλίνην καὶ τοὺς μοιχεύοντας ἔξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου μετ' αὐτῆς εἰς θλῖψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ τῆς ζωῆς, καὶ ὁμολογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς, **23** καὶ ἐνώπιον τοῦ πατρός μου καὶ ἐνώπιον τῶν τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενὼ ἐν θανάτῳ, καὶ ἀγγέλων αὐτοῦ. **6** Ό ἔχων οὓς ἀκουσάτω γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. **7** Καὶ ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, καὶ δώσω τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας ὑμῖν ἕκαστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. **24** ὑμῖν δὲ γράψον· τάδε λέγει ὁ ἄγιος, ὁ ἀληθινός, λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυατείροις, ὅσοι ὁ ἔχων τὴν κλεῖν τοῦ Δαυΐδ, ὁ ἀνοίγων οὐκ ἔχουσι τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες καὶ οὐδεὶς κλείσει, καὶ κλείων καὶ οὐδεὶς οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθέα τοῦ σατανᾶ, ὡς ἀνοίξει. **8** οἵδιά σου τὰ ἔργα — ίδοι δέδωκα λέγουσιν οὐ βάλλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος; ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεῳγμένην, ἦν οὐδεὶς **25** πλὴν ὁ ἔχετε κρατήσατε ἄχρις οὗ ἂν δύναται κλεῖσαι αὐτήν — ὅτι μικρὰν ἔχεις ἥξω. **26** Καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἔξουσίαν καὶ οὐκ ἥρνήσω τὸ ὄνομά μου. **9** ίδοι ἐπὶ τῶν ἐθνῶν, **27** καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν δίδωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ σατανᾶ τῶν ῥάβδω σιδηρᾶ, ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ λεγόντων ἔαυτοὺς Ἰουδαίους εῖναι, καὶ συντριβήσεται, ὡς κάγῳ ἐǐληφα παρὰ τοῦ οὐκ εἰσίν, ἀλλὰ ψεύδονται· ίδοι ποιήσω πατρός μου, **28** καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα αὐτοὺς ἵνα ἥξουσι καὶ προσκυνήσουσιν τὸν πρωϊνόν. **29** Ό ἔχων οὓς ἀκουσάτω τί ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ γνῶσιν ὅτι τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

[ἔγώ] ἡγάπησά σε. **10** ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, κάγὼ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὤρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. **11** ἔρχομαι ταχύ· κράτει ὁ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. **12** Ο νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στῦλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ Θεοῦ μου, τῆς καινῆς Ἱερουσαλήμ, ἷ καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου

3 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον· τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἐπτά πνεύματα τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἐπτὰ ἀστέρας οἵδιά σου τὰ ἔργα, ὅτι ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἰ. **2** γίνου γρηγορῶν, καὶ στήρισον τὰ λοιπὰ ἃ ἔμελλον ἀποθνήσκειν· οὐ γάρ εὔρηκά σου τὰ ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μου. **3** μνημόνευε οὖν πῶς εǐληφας [καὶ ἥκουσας, καὶ τήρει] καὶ μετανόησον. ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἥξω [ἐπὶ σὲ] ὡς κλέπτης, καὶ οὐ μὴ γνῶσῃ ποίαν ὥραν ἥξω ἐπὶ σέ. **4** ἀλλὰ ἔχεις ὀλίγα

τὸ καινόν. 13 Ὁ ἔχων οὗς ἀκουσάτω τί θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τὸν τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἑκκλησίαις. 14 Καὶ θρόνον καθήμενος, 3 ὅμοιος ὄρασει λίθῳ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικείᾳ ἑκκλησίας ιάσπιδι καὶ σαρδίῳ· καὶ ἵρις κυκλόθεν τοῦ γράψον· τάδε λέγει ὁ ἀμήν, ὁ μάρτυς ὁ θρόνου, ὁμοίως ὄρασις σμαραγδίνων. 4 πιστὸς καὶ ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως [καὶ] κυκλόθεν τοῦ θρόνου θρόνοι εἴκοσι τοῦ Θεοῦ. 15 οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὕτε τέσσαρες, καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους τοὺς ψυχρὸς εἴ̄ οὕτε ζεστός· ὄφελον ψυχρὸς εἴκοσι τέσσαρας πρεσβυτέρους καθημένους, ἥς ἡ ζεστός· 16 οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἴ̄, καὶ περιβεβλημένους ἐν ἴματίοις λευκοῖς, καὶ οὕτε ζεστὸς οὕτε ψυχρός, μέλλω σε ἐμέσαι ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. ἐκ τοῦ στόματός μου. 17 ὅτι λέγεις ὅτι 5 καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα καὶ οὐδενὸς καὶ φωναὶ καὶ βρονταί· καὶ ἐπτὰ λαμπάδες χρείαν ἔχω, — καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἴ̄ ὁ πυρὸς καιούμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου, ταλαίπωρος καὶ [ό] ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ αἱ εἰσοι τὰ ἐπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ· 6 τυφλὸς καὶ γυμνός, — 18 συμβουλεύω σοι καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ἀγοράσαι παρ’ ἐμοὶ χρυσίον πεπυρωμένον ὑαλίνη, ὁμοία κρυστάλλῳ· καὶ ἐν μεσῷ τοῦ ἐκ πυρὸς ἵνα πλουτήσῃς, καὶ ἴματια λευκὰ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῷα ἵνα περιβάλῃ καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνη γέμοντα ὄφθαλμῶν ἐμπροσθεν καὶ διπισθεν· τῆς γυμνότητός σου, καὶ κολλύριον ἵνα 7 καὶ τὸ ζῷον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι, ἐγχίση τοὺς ὄφθαλμούς σου ἵνα βλέπῃς. 19 καὶ τὸ δεύτερον ζῷον ὅμοιον μόσχῳ, καὶ ἐγὼ δοσοὺς ἐὰν φιλῶ, ἐλέγχω καὶ παιδεύω· τὸ τρίτον ζῷον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ζήλευε οὖν καὶ μετανόησον. 20 ίδού ἔστηκα ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρτον ζῷον ὅμοιον ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ ἀετῷ πετομένῳ. 8 καὶ τὰ τέσσαρα ζῷα, τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, καὶ ἐν καθ’ ἐν αὐτῶν ἔχον ἀνὰ πτέρυγας ἔξ, εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω κυκλόθεν καὶ ἔσωθεν γέμουσιν ὄφθαλμῶν, μετ’ αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ’ ἐμοῦ. 21 Ὁ νικῶν, καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ήμέρας καὶ δῶσω αὐτῷ καθίσαι μετ’ ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ νυκτὸς λέγοντες· ἄγιος, ἄγιος, ἄγιος Κύριος μου, ὡς κάγω ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἦν καὶ ὁ ὃν τοῦ πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. 22 Ὁ καὶ ὁ ἐρχόμενος. 9 Καὶ ὅταν δῶσι τὰ ζῷα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων, (*aiōn* g165) 10 πεσοῦνται οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσι τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσι τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου λέγοντες· (*aiōn*

4 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ίδοὺ θύρα ἀνεῳγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἦν ἥκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ’ ἐμοῦ, λέγων ἀνάβα ᾧδε καὶ δείξω σοι ἂ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα. 2 [καὶ] εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι· καὶ ίδοὺ

γ165) 11 ἄξιος εῖ, ὁ Κύριος καὶ Θεὸς ἡμῶν, σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν λαοῦ καὶ ἔθνους, 10 καὶ ἐποίησας αὐτοὺς δύναμιν, ὅτι σὺ ἐκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ τὸ θέλημά σου ἥσαν καὶ ἐκτίσθησαν. βασιλεύουσιν ἐπὶ τῆς γῆς. 11 καὶ εἶδον

5 Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν, κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτά. **2** καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ τίς ἀξιός ἐστιν ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ; **3** καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ οὕτε ἐπὶ τῆς γῆς οὕτε ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὕτε βλέπειν αὐτό. **4** καὶ ἐγώ ἔκλαιον πολύ, ὅτι οὐδεὶς ἀξιος εὑρέθη ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὕτε βλέπειν αὐτό. **5** καὶ εἶς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι· μὴ κλαῖε. ἴδού ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰουδα, ἡ ρίζα Δαυΐδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ τὰς ἑπτὰ σφραγῖδας αὐτοῦ. **6** Καὶ εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ

ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων ἀρνίον ἐστηκός
ώς ἐσφαγμένον, ἔχον κέρατα ἐπτά καὶ
δόφθαλμοὺς ἐπτά, ἣ εἰσι τὰ ἐπτά πνεύματα
τοῦ Θεοῦ ἀποστελλόμενα εἰς πᾶσαν τὴν
γῆν. 7 καὶ ἤλθε καὶ εἴληφεν ἐκ τῆς δεξιᾶς
τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. 8 καὶ ὅτε
ἔλαβε τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῷα καὶ
οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐπεσαν
ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, ἔχοντες ἕκαστος
κιθάραν καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας
θυμιαμάτων, αἵ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν
ἀγίων· 9 καὶ ἄδουσιν ὡδὴν καινὴν λέγοντες;
ἄξιος εῖ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι
τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης καὶ
ήγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἷματι

βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς. 11 καὶ εἶδον
καὶ ἥκουσα [ώς] φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν
κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζῷων καὶ τῶν
τρεοβυτέρων, καὶ ᾧν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν
μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλιάδων,
12 λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ· ἄξιόν ἐστι τὸ
ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν
καὶ [τὸν] πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν
καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν. 13
καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς
γῆς καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς
θαλάσσης ἐστί, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα,
ἥκουσα λέγοντας· τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ
θρόνου καὶ τῷ ἀρνίῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ¹
καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων. (aiōn 165) 14 καὶ τὰ τέσσαρα
ζῷα ἔλεγον, ἀμήν· καὶ οἱ πρεσβύτεροι
ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν.

6 Καὶ εἶδον ὅτι ἦνοιξε τὸ ἀρνίον μίαν
ἐκ τῶν ἐπτά σφραγίδων· καὶ ἤκουσα
ένος ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος, ὃς
φωνὴ βροντῆς· ἔρχου. **2** καὶ εἶδον, καὶ ἴδού
ἴππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν
ζέχων τόξον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος, καὶ
ἐξῆλθε νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ. **3** Καὶ ὅτε
ἦνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν δευτέραν, ἤκουσα
τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος· ἔρχου. **4**
καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἕππος πυρρός, καὶ τῷ
καθημένῳ ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν
τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς καὶ ἵνα ἀλλήλους
σφάξωσι, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη.
5 Καὶ ὅτε ἦνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν τρίτην,
ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος· ἔρχου.

καὶ εἶδον, καὶ ἴδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ ἐλισσόμενον, καὶ πᾶν ὅρος καὶ νῆσος ἐκ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν· 15 καὶ οἱ χειρὶ αὐτοῦ· 6 καὶ ἥκουσα [ώς] φωνὴν βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν· χιλιάρχοι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς χοίνικες καὶ πᾶς δοῦλος καὶ ἐλεύθερος ἔκρυψαν κριθῆς δηναρίου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας οἷνον μὴ ἀδικήσῃς. 7 Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν τῶν ὄρέων, 16 καὶ λέγουσι τοῖς ὅρεσι καὶ σφραγίδα τὴν τετάρτην, ἥκουσα [φωνὴν] ταῖς πέτραις· πέσατε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε τοῦ τετάρτου ζώου λέγοντος ἔρχου. 8 ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἀπὸ τῆς ὄργης τοῦ ἀρνίου, 17 ὅτι ἥλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὄργης αὐτοῦ, καὶ τίς δύναται σταθῆναι;

(Hadēs g86) 9 Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην

σφραγίδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἀρνίου ἣν εἶχον· 10 καὶ ἔκραζαν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· ἔως πότε, ὁ δεσπότης ὁ ἄγιος καὶ ὁ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἐκ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; 11 καὶ ἐδόθη αὐτοῖς [ἐκάστω] στολὴ λευκή, καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον [μικρόν], ἔως πληρώσωσι καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ μέλλοντες ἀποκτέννεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. 12 Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην, καὶ σεισμὸς μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος μέλας ἐγένετο ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἴμα, 13 καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκῆ βάλλουσα τοὺς ὄλύνθους αὐτῆς, ὑπὸ ἀνέμου μεγάλου σειομένη, 14 καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον

7 Καὶ μετὰ τοῦτο εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἔστωτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. 2 καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγίδα Θεοῦ ζῶντος, καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις, οἵς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, 3 λέγων· μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα, ἄχρις οὗ σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. 4 Καὶ ἥκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων· ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραήλ· 5 ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ρουθῆν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Γάδ δώδεκα χιλιάδες, 6 ἐκ φυλῆς Ἀστὴρ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Νεφθαλεὶμ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Μανασσῆ δώδεκα χιλιάδες, 7 ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Λευΐ δώδεκα χιλιάδες,

ἐκ φυλῆς Ἰσσάχαρ δώδεκα χιλιάδες, 8 ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ποιμαίνει αὐτούς, καὶ ἐκ φυλῆς Ζαβουλῶν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ζωῆς πηγὰς ὑδάτων, φυλῆς Ἰωσὴφ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς καὶ ἔξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυνον ἐκ τῶν Βενιαμίν δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ὁφθαλμῶν αὐτῶν.

9 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἴδου ὄχλος πολύς, ὃν ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, περιβεβλημένους στολὰς λευκάς, καὶ φοίνικες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν· 10 καὶ κράζουσι φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· ή σωτηρία τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ ἀρνίῳ. 11 καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι εἰστήκεισαν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ 12 λέγοντες· ἀμήν· ή εὐλογία καὶ ή δόξα καὶ ή σοφία καὶ ή εὐχαριστία καὶ ή τιμὴ καὶ ή δύναμις καὶ ή ἰσχὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. (aiōn g165) 13 Καὶ ἀπεκρίθη εἰς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων μοι· οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκὰς τίνες εἰσὶ καὶ πόθεν ἥλθον; 14 καὶ εἶρηκα αὐτῷ· κύριέ μου, σὺ οἶδας, καὶ εἴπε μοι οὗτοι εἰσιν οἱ ἔρχομενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου. 15 διὰ τοῦτο εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ. καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου σκηνώσει ἐπ' αὐτούς. 16 οὐ πεινάσουσιν ἔτι οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, οὐδ' οὐ μὴ πέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα, 17 ὅτι τὸ ἀρνίον τὸ

8 Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν ἐβδόμην, ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμιώριον. 2 Καὶ εἶδον τοὺς ἐπτὰ ἀγγέλους οἱ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐστήκασι, καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἐπτὰ σάλπιγγες. 3 καὶ ἄλλος ἄγγελος ἥλθε καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλά, ἵνα δώσει ταῖς προσευχαῖς τῶν ἀγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. 4 καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἀγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἄγγελου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 5 καὶ εἴληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτὸν καὶ ἐγέμισεν αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν. καὶ ἐγένοντο βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμός. 6 Καὶ οἱ ἐπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἐπτὰ σάλπιγγας ἡτοίμασαν ἔαυτοὺς ἵνα σαλπίσωσι. 7 Καὶ ὁ πρῶτος ἐσάλπισε, καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα ἐν αἷματι, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη, καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς κατεκάη. 8 Καὶ ὁ δευτέρος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ὡς ὄρος μέγα [πυρὶ] κατόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα, 9 καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ, τὰ ἔχοντα ψυχάς, καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρη. 10 Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας

καιώμενος ώς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ παίση ἄνθρωπον. 6 καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τρίτον τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς ἐκείναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν τῶν ὑδάτων. 11 καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος Θάνατον καὶ οὐ μὴ εύρήσουσιν αὐτόν, καὶ λέγεται ὁ Ἀψινθος, καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν, καὶ φεύξεται τῶν ὑδάτων εἰς ἄψινθον, καὶ πολλοὶ τῶν ἀπ’ αὐτῶν ὁ θάνατος. 7 καὶ τὰ δμοιώματα ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, δτὶ τῶν ἀκρίδων δμοια ἵπποις ἡτοιμασμένοις ἐπικράνθησαν. 12 Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος εἰς πόλεμον, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ώς ἐσάλπισε, καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἥλιου στέφανοι δμοιοι χρυσίω, καὶ τὰ πρόσωπα καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν αὐτῶν ώς πρόσωπα ἀνθρώπων, 8 καὶ ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν, εἶχον τρίχας ώς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ καὶ τὸ τρίτον αὐτῆς μὴ φανῇ ἡ ἡμέρα, καὶ ὀδόντες αὐτῶν ώς λεόντων ἥσαν, 9 καὶ ἡ νὺξ δμοίως. 13 Καὶ εἶδον καὶ ἤκουσα εἶχον θώρακας ώς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἐνὸς ἀετοῦ πετομένου ἐν μεσουρανήματι, ἡ φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ώς φωνὴ λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ οὐάι, οὐάι, οὐάι ἀρμάτων ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν πόλεμον. 10 καὶ ἔχουσιν οὐρᾶς δμοίας λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν σκορπίοις καὶ κέντρα, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν.

αὐτῶν ἔξουσίαν [ἔχουσι] τοῦ ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε. 11 ἔχουσι

9 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισε· καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλείς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου, (*Abyssos g12*) 2 [καὶ ἦνοιξε τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου,] καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ώς καπνὸς καμίνου καιομένης, καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἄηρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. (*Abyssos g12*)

3 καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἔξηλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἔξουσία ώς ἔχουσιν ἔξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς· 4 καὶ ἐρρέθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀδικήσωσι τὸν χόρτον τῆς γῆς οὐδὲ πᾶν χλωρὸν οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγίδα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. 5 καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ’ ἵνα βασανισθῶσι μῆνας πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ώς βασανισμὸς σκορπίου, δταν

βασιλέα ἐπ’ αὐτῶν [τὸν] ἄγγελον τῆς ἀβύσσου ὄνομα αὐτῷ Ἐβραϊστὶ Ἀβαδδὼν, ἐν δὲ τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων.

(*Abyssos g12*) 12 Ἡ οὐάι ἡ μία ἀπῆλθεν·

ιδοὺ ἔρχονται ἔτι δύο οὐάι μετὰ ταῦτα. 13

Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισε· καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, 14 λέγοντος τῷ ἔκτῳ ἀγγέλῳ· ὁ

ἔχων τὴν σάλπιγγα, λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ. 15 καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς

τὴν ὄραν καὶ [εἰς] τὴν ἡμέραν καὶ μῆναν καὶ ἐνιαυτόν, ἵνα ἀποκτείνωσι τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. 16 καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἵππου [δύο] μυριάδες

μυριάδων· ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. 17

[καὶ] οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει φωνάς. 4 Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί, καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν, ἔχοντας ἔμελλον γράφειν· καὶ ἥκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ οὐρανοῦ λέγουσαν· σφράγισον ἢ ἐλάλησαν θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς αἱ ἑπτὰ βρονταί, καὶ μὴ αὐτὰ γράψῃς. 5 κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων Καὶ ὁ ἄγγελος, ὃν εἶδον ἐστῶτα ἐπὶ τῆς αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἥρε τὴν χεῖρα θεῖον. 18 ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν τούτων αὐτοῦ τὴν δεξιὰν εἰς τὸν οὐρανὸν 6 καὶ ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ὧμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ αἰώνων, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν θείον τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῷ καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν αὐτῶν. 19 ἡ γὰρ ἔξουσία τῶν ἵππων ἐν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνος οὐκέτι τῷ στόματι αὐτῶν ἐστι καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς **ἔσται, (αἱσθ g165)** 7 ἀλλ᾽ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς αὐτῶν· αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὅφεσιν, φωνῆς τοῦ ἐβδόμου ἄγγέλου, ὅταν μέλλῃ ἔχουσαι κεφαλάς, καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσι. σαλπίζειν, καὶ ἐτελέσθη τὸ μυστήριον τοῦ 20 καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, οἵ οὐκ Θεοῦ, ὡς εὐηγγέλισε τοὺς δούλους αὐτοῦ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, τοὺς προφήτας. 8 Καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἥκουσα οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσα μετ' ἐμοῦ αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσωσι τὰ δαιμόνια καὶ λέγουσα· ὑπαγε λάβε τὸ βιβλιδάριον τὸ καὶ τὰ εἴδωλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ ἀνεῳγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἄγγέλου τοῦ τὰ χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, ἢ ἐστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. 9 οὕτε βλέπειν δύναται οὕτε ἀκούειν οὕτε καὶ ἀπῆλθα πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων αὐτῷ περιπατεῖν, 21 καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν δοῦναί μοι τὸ βιβλιδάριον. καὶ λέγει μοι· φόνων αὐτῶν οὕτε ἐκ τῶν φαρμακειῶν λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου αὐτῶν οὕτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν οὕτε ἐκ τὴν κοιλίαν, ἀλλ᾽ ἐν τῷ στόματί σου ἔσται τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.

γλυκὺ ὡς μέλι. 10 καὶ ἔλαβον τὸ βιβλίον

10 Καὶ εἶδον [ἄλλον] ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ἡ Ἱρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός, 2 καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλίον ἀνεῳγμένον. καὶ ἔθηκε τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν ἐκ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς, 3 καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς ὄντες λέων μυκάται. καὶ ὅτε ἔκραξεν, προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ· 2 καὶ τὴν αὐλὴν ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω καὶ μὴ λέγων ἔγειρε καὶ μέτρησον τὸν ναὸν ἐπὶ τῆς γῆς, 3 καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς ὄντες λέων μυκάται. καὶ ὅτε ἔκραξεν, προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ· 2 καὶ τὴν αὐλὴν

11 Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, δεξιὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς, 3 καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς ὄντες λέων μυκάται. καὶ ὅτε ἔκραξεν, προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ· 2 καὶ τὴν αὐλὴν

αὐτὴν μετρήσης, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσι, αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς καὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν πατήσουσι μῆνας θεωροῦντας αὐτούς. **12** καὶ ἥκουσα φωνὴν τεσσαράκοντα δύο. **3** καὶ δώσω τοῖς δυσὶ μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν αὐτοῖς μάρτυσί μου, καὶ προφητεύσουσιν ἡμέρας ἀνάβητε ὅδε. καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα, περιβεβλημένοι ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ σάκκους. **4** οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ ἔχθροι αὐτῶν. **13** Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ αἱ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου τῆς ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς γῆς ἐστῶσαι. **5** καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει πόλεως ἔπεσε, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτά, αὐτῶν καὶ κατεσθίει τοὺς ἔχθρούς αὐτῶν· καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν καὶ εἴ τις θέλει αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτω δόξαν τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. **14** Ή οὐαὶ δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. **6** οὗτοι ἔχουσιν ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ή οὐαὶ ἡ τρίτη ἰδοὺ ἔξουσίαν τὸν οὐρανὸν κλεῖσαι, ἵνα μὴ ὑετὸς ἔρχεται ταχύ. **15** Καὶ ὁ ἔβδομος ἄγγελος βρέχῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν, ἐσάλπισε· καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν καὶ ἔξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῷ οὐρανῷ λέγουσαι· ἐγένετο ἡ βασιλεία στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα καὶ πατάξαι τὴν τοῦ κόσμου τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ γῆν ἐν πάσῃ πληγῇ, ὁσάκις ἐὰν θελήσωσι. Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύει εἰς τοὺς **7** καὶ ὅταν τελέσωσι τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, αἰῶνας τῶν αἰώνων. (*αἱσθ g165*) **16** καὶ οἱ τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον ποιήσει μετ' αὐτῶν πόλεμον καὶ νικήσει [τοῦ θρόνου] τοῦ Θεοῦ, ὃν κάθηνται ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. (*Abyssos g12*) Θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα **8** καὶ τὸ πτῶμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ **17** τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἥτις καλεῖται λέγοντες εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὄντας καὶ ὁ ἦν [καὶ ὁ καὶ ὁ Κύριος αὐτῶν ἐσταυρώθη]. **9** καὶ ἐρχόμενος], δότι εἰληφας τὴν δύναμίν σου βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ τὴν μεγάλην καὶ ἐβασίλευσας, **18** καὶ τὰ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὸ πτῶμα αὐτῶν ἔθνη ὡργίσθησαν, καὶ ἥλθεν ἡ ὄργη σου καὶ ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ τὰ πτώματα ὁ καιρὸς τῶν ἔθνων κριθῆναι καὶ δοῦναι αὐτῶν οὐκ ἀφήσουσι τεθῆναι εἰς μνῆμα. **10** τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν καὶ τοῖς ἀγίοις τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά ἐπ' αὐτοῖς, καὶ εὐφρανθήσονται καὶ δῶρα σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις, καὶ πέμψουσιν ἀλλήλοις, δότι οὕτοι οἱ δύο διαφθεῖραι τοὺς διαφθείραντας τὴν γῆν. **19** προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας Καὶ ἤνοιγη ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἐπὶ τῆς γῆς. **11** καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ καὶ ὥφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης Κυρίου ἥμισυ, πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσῆλθεν ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ εἰς αὐτούς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας

καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμὸς καὶ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἔξουσία τοῦ χάλαζα μεγάλη.

Χριστοῦ αὐτοῦ, δτὶ ἐβλήθη ὁ κατήγορος

12 Καὶ σημεῖον μέγα ὥφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτῶν γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός. σελίνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ **11** καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας δώδεκα, **2** καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἔκραζεν αὐτῶν, καὶ οὐκ ἡγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. **3** καὶ ἄχρι θανάτου. **12** διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε ὥφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ **13** οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες οὐάὶ ιδοὺ δράκων πυρρὸς μέγας, ἔχων κεφαλὰς τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, δτὶ κατέβη ὁ ἐπτὰ καὶ κέρατα δέκα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς διάβολος πρὸς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν, αὐτοῦ ἐπτὰ διαδήματα, **4** καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ εἰδῶς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει. **13** Καὶ ὅτε σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. καὶ ὁ ἔδιωξε τὴν γυναικαὶ ἦτις ἔτεκε τὸν ἄρρενα. δράκων ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς **14** καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα, ὅταν τέκῃ, τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ. **5** καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἔκει καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἡμισυ καιροῦ ἐν ῥάβδῳ σιδηρῷ· καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον ἀπὸ προσώπου τοῦ ὅφεως. **15** καὶ ἔβαλεν αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὸν θρόνον ὁ δρόφις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὅπισω τῆς αὐτοῦ. **6** καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, γυναικὸς ὕδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν ὅπου ἔχει ἔκει τόπον ἡτοιμασμένον ἀπὸ ποταμοφόρητον ποιήσῃ. **16** καὶ ἐβοήθησεν τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἔκει τρέψωσιν αὐτὴν ἡμέρας ἡ γῆ τῇ γυναικὶ, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα χιλίας διακοσίας ἔξηκοντα. **7** Καὶ ἐγένετο αὐτῆς καὶ κατέπιε τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ· ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. **17** καὶ ἄγγελοι αὐτοῦ — [τοῦ] πολεμῆσαι μετὰ τοῦ ὥργισθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικί, καὶ δράκοντος· καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησε καὶ ἀπῆλθε ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, **8** καὶ οὐκ ἴσχυσεν, οὐδὲ τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρούντων τόπος εὑρέθη αὐτῷ ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. **9** τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ ἔχόντων τὴν καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων, — ὁ δρόφις ὁ μέγας μαρτυρίαν Ἰησοῦ.

ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος καὶ **13** Καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς [ὁ] Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην θαλάσσης καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον κέρατα δέκα καὶ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. **10** καὶ ἤκουσα κεφαλὰς ἐπτά, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν· δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ὀνόματα βλασφημίας. **11** καὶ τὸ θηρίον ὃ

εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τὸν ἐν αὐτῇ αὐτοῦ ὡς ἄρκου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ κατοικοῦντας ἵνα προσκυνήσωσι τὸ θηρίον ὡς στόμα λέοντος. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ τὸ πρῶτον, οὗ ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ τὸν θρόνον θανάτου αὐτοῦ. **13** καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, αὐτοῦ καὶ ἔξουσίαν μεγάλην — **3** καὶ μίαν καὶ πῦρ ἵνα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνῃ εἰς τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. **14** καὶ εἰς θάνατον. καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου πλανᾷ τὸν κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ αὐτοῦ ἐθεραπεύθη, καὶ ἐθαύμασεν ὅλη ἡ τὰ σημεῖα ἡ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον γῆ ὅπίσω τοῦ θηρίου, **4** καὶ προσεκύνησαν τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῷ δράκοντι τῷ δεδωκότι τὴν ἔξουσίαν τῆς γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ, ὃς εἴχε τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας καὶ ἔζησε. **15** καὶ λέγοντες· τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ; **5** τίς δύναται ἐδόθη αὐτῷ πνεῦμα δοῦναι τῇ εἰκόνι τοῦ πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ; **6** καὶ ἐδόθη αὐτῷ θηρίου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίαν· καὶ ποιήσῃ, ὅσοι ἐὰν μὴ προσκυνήσωσι τῇ καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἔξουσία πόλεμον ποιῆσαι εἰκόνι τοῦ θηρίου, [ἵνα] ἀποκτανθῶσι. **16** μῆνας τεσσαράκοντα δύο. **6** καὶ ἤνοιξε καὶ ποιεῖ πάντας, τὸν μικροὺς καὶ τὸν τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίαν πρὸς τὸν μεγάλους, καὶ τὸν πλούσίους καὶ τὸν Θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ πτωχούς, καὶ τὸν ἐλευθέρους καὶ τὸν τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, τὸν ἐν τῷ οὐρανῷ δούλους, ἵνα δώσουσιν αὐτοῖς χάραγμα σκηνοῦντας. **7** καὶ ἐδόθη αὐτῷ πόλεμον ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἥ ἐπὶ ποιῆσαι μετὰ τῶν ἀγίων καὶ νικῆσαι τῶν μετώπων αὐτῶν, **17** καὶ ἵνα μή τις αὐτούς, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἔξουσία ἐπὶ πᾶσαν δύνηται ἀγοράσαι ἥ πωλῆσαι εἰ μὴ ὁ ἔχων φυλὴν καὶ λαὸν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος. τὸ χάραγμα, τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἥ τὸν **8** καὶ προσκυνήσουσιν αὐτὸν πάντες οἱ ἀριθμὸν τοῦ ὄνόματος αὐτοῦ. **18** Ὡδεὶς ἡ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὅν οὐ γέγραπται σοφίᾳ ἐστίν· ὁ ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν τὸ ὄνομα ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου ἀριθμὸν τοῦ θηρίου ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. ἐστί· καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ χξ̄ς.

9 Εἴ τις ἔχει οὓς, ἀκουσάτω. **10** εἴ τις εἰς αἰχμαλωσίαν [ἀπάγει], εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ [ἀποκτέννει], δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτανθῆναι. ὥδε ἐστιν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἀγίων. **11** Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἴχε κέρατα [δύο] ὅμοια ἀρνίῳ, καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. **12** καὶ τὴν ἔξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον **14** Καὶ εἶδον, καὶ ἴδού τὸ ἀρνίον ἐστηκὸς ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. **2** καὶ ἤκουσα [φωνὴν] ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης· καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἤκουσα, ὡς κιθαρῳδῶν κιθαριζόντων

ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν. 3 καὶ ἄδουσιν τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας αἰώνων ὡδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἀναβαίνει, καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων καὶ τῶν ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ προσκυνοῦντες τὸ πρεσβυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο μαθεῖν θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ τις τὴν ὡδὴν εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαράκοντα λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. τέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἡγορασμένοι ἀπὸ τῆς (aiōnios g165) 12 Ὡδὲ ή ὑπομονὴ τῶν ἀγίων ἐστίν, γῆς. 4 οὗτοί εἰσιν οἵ μετὰ γυναικῶν οὐκ οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἐμοιλύνθησαν· παρθένοι γάρ εἰσιν. οὗτοί πίστιν Ἰησοῦ. 13 Καὶ ἥκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ εἰσιν οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ ἀρνίῳ ὅπου οὐρανοῦ λεγούσης· γράψον, μακάριοι οἱ ἀν ὑπάγῃ. οὗτοι ἡγοράσθησαν ἀπὸ τῶν νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ’ ἄρτι. ἀνθρώπων ἀπαρχὴ τῷ Θεῷ καὶ τῷ ἀρνίῳ· ναί, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται 5 καὶ οὐχ εὑρέθη ψεῦδος ἐν τῷ στόματι ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν αὐτῶν· ἄμωμοι γάρ εἰσιν. 6 Καὶ εἶδον ἄλλον ἀκολουθεῖ μετ’ αὐτῶν. 14 Καὶ εἶδον, καὶ ἄγγελον πετόμενον ἐν μεσουρανήματι, ιδοὺ νεφέλη λευκή, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον εὐαγγελίσαι καθήμενος ὅμοιος υἱῷ ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ τοὺς καθημένους ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλωσσαν καὶ καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὁξύ. 15 λαόν, (aiōnios g166) 7 λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, φοβήθητε τὸν Κύριον καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, κράζων ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῷ καθημένῳ ἐπὶ ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ, καὶ τῆς νεφέλης· πέμψον τὸ δρέπανόν σου καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν θέρισον, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα [τοῦ] θερίσαι, ὅτι καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πηγὰς ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. 16 καὶ ἔβαλεν ὑδάτων. 8 καὶ ἄλλος δεύτερος ἄγγελος ὁ καθήμενος ἐπὶ τὴν νεφέλην τὸ δρέπανον ἡκολούθησε λέγων· ἔπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. 17 Καὶ ἡ μεγάλη, ἡ ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ πορνείας αὐτῆς πεπότικε πάντα ἔθνη. 9 ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον Καὶ ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἡκολούθησεν ὁξύ. 18 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ αὐτοῖς λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· εἴ τις τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων ἔξουσίαν ἐπὶ τοῦ προσκυνεῖ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, πυρός, καὶ ἐφώνησε κραυγῇ μεγάλῃ τῷ καὶ λαμβάνει τὸ χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὁξὺ λέγων· πέμψον αὐτοῦ ἡ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, 10 καὶ αὐτὸς σου τὸ δρέπανον τὸ ὁξὺ καὶ τρύγησον πίεται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοὺς βότρυνας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ ἥκμασεν ἡ σταφυλὴ τῆς γῆς. 19 καὶ ἔβαλεν τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ βασανισθήσεται ἐν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον τῶν ἀγίων ἀγγέλων καὶ ἐτρύγησε τὴν ἄμπελον τῆς γῆς, καὶ καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου. 20 καὶ ὁ καπνὸς ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ

τὴν μεγάλην. 20 καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξω εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ τῆς πόλεως, καὶ ἔξῃλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ ἐπτὰ πληγαὶ τῶν ἐπτὰ ἀγγέλων.

ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίου 16 Καὶ ἥκουσα μεγάλης φωνῆς ἐκ τοῦ χιλίων ἔξακοσίων.

15 Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ ὑπάγετε καὶ ἐκχέατε τὰς ἐπτὰ φιάλας τοῦ μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἐπτὰ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν. 2 Καὶ ἀπῆλθεν ἔχοντας πληγὰς ἐπτὰ τὰς ἐσχάτας, δτὶ ἐν ὁ πρῶτος καὶ ἔξέχει τὴν φιάλην αὐτοῦ αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ. 2 καὶ εἰς τὴν γῆν καὶ ἐγένετο ἔλκος κακὸν εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην καὶ πονηρὸν ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. 3 Καὶ ἀριθμοῦ τοῦ ὄντος αὐτοῦ ἐστῶτας ἐπὶ ὁ δεύτερος [Ἄγγελος] ἔξέχει τὴν φιάλην τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας [τὰς] αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐγένετο αἷμα κιθάρας τοῦ Θεοῦ. 3 καὶ ἄρουσι τὴν ωδὴν ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα ἀπέθανεν Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἐν τῇ θαλάσσῃ. 4 Καὶ ὁ τρίτος ἔξέχει τὴν ωδὴν τοῦ ἀρνίου λέγοντες μεγάλα καὶ φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ πηγὰς τῶν ὑδάτων καὶ ἐγένετο αἷμα. παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοὶ 5 Καὶ ἥκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων σου, ὁ βασιλεὺς τῶν ἐθνῶν. 4 τίς οὐ μὴ λέγοντος· δίκαιος εῖ, ὁ ὕν καὶ ὁ ἥν, ὁ φοβηθῆ, Κύριε, καὶ δοξάσῃ τὸ ὄνομά σου; 5 Καὶ μετὰ δίσιος, δτὶ ταῦτα ἔκρινας· 6 δτὶ αἷμα ἀγίων δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν. 5 Καὶ μετὰ δίσιος, δτὶ ταῦτα ἔκρισεις σου. 8 Καὶ ὁ τέταρτος ἔξέχει τὴν ταῦτα εἶδον, καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον· καὶ ἐδόθη τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, 6 καὶ ἔξῃλθον οἱ ἔπτα πληγὰς αὐτῷ κανυματίσαι ἐν πυρὶ τοὺς ἀνθρώπους, ἐπτὰ φιάλας χρυσᾶς, γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (aiōn g165) 8 καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ· καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο

τὰς στήθη ζώνας χρυσᾶς. 7 καὶ ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώνων ἔδωκε τοῖς ἐπτὰ ἀγγέλοις τὰς πληγὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. 10 Καὶ ὁ πέμπτος ἔξέχει τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου· καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη, καὶ ἐμασῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου, 11 καὶ ἐβλασφήμησαν

τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἐβλασφήμησαν μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. **12** Καὶ οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς ὁ ἕκτος ἔξεχε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν χαλάζης, διτὶ μεγάλῃ ἐστὶν ἡ πληγὴ αὕτη ποταμὸν τὸν μέγαν [τὸν] Εὐφράτην· καὶ σφόδρα.

ἐξηράνθη τὸ ὄρδων αὐτοῦ, ἵνα ἐτοιμασθῇ **17** Καὶ ἦλθεν εἰς ἐκ τῶν ἐπτὰ ἀγγέλων ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῆς τῶν ἔχοντων τὰς ἐπτὰ φιάλας, καὶ ἥλιον. **18** Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα τρία ἀκάθαρτα, ὡς βάτραχοι: **14** εἰσὶ γὰρ πνεύματα δαιμονίων ποιοῦντα σημεῖα, ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. **15** Ἰδοὺ ἔρχομαι ὡς κλέπτης· μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἴματια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ καὶ βλέπωσι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. **16** καὶ συνίγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἐβραϊστὶ Ἀρμαγεδών. **17** Καὶ ὁ ἔβδομος ἔξεχε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἀέρα· καὶ ἐξῆλθε φωνὴ μεγάλη ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου λέγουσα· γέγονε. **18** καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταί, καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οὗτος οὐκ ἐγένετο ἀφ' οὗ οἱ ἀνθρώποι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικοῦτος σεισμὸς οὕτω μέγας. **19** καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἐπεσαν. καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὄργης αὐτοῦ. **20** καὶ πᾶσα νῆσος ἐψυγε, καὶ ὅρη οὐχ εὑρέθησαν. **21** καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς

τῶν ἔχοντων τὰς ἐπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ λέγων· δεῦρο δείξω σοι τὸ κρῆμα τῆς πόρνης τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν, **2** μεθ' ἣς ἐπόρευενσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. **3** καὶ ἀπήνεγκε με εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι. καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ [τὸ] θηρίον [τὸ] κόκκινον, γέμον ὄνδρατα βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἐπτὰ καὶ κέρατα δέκα. **4** καὶ ἡ γυνὴ ἣν περιβεβλημένη πορφυροῦν καὶ κόκκινον καὶ κεχρυσωμένη χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμώντας καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα ποτήριον χρυσοῦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, γέμον βδελυγμάτων, καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς πορνείας τῆς γῆς, **5** καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον· μυστήριον, Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. **6** καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἀγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ. καὶ ἐθαύμασα ἰδών αὐτὴν θαῦμα μέγα. **7** Καὶ εἶπε μοι ὁ ἄγγελος· διατί ἐθαύμασας; ἐγὼ ἐρῶ σοι τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτήν, τοῦ ἔχοντος τὰς ἐπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα. **8** Τὸ θηρίον ὁ εἶδες, ἦν καὶ οὐκ ἔστι, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν·

καὶ θαυμάσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὡν οὐ γέγραπται τὸ δόνομα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλεπόντων τὸ θηρίον ὅτι ἦν, καὶ οὐκ ἔστι καὶ παρέσται. (Abyssos g12) 9 Ὡδὲ ὁ νοῦς ὁ φωνῇ λέγων ἔπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν ἔχων σοφίαν. αἱ ἐπτὰ κεφαλαὶ δρη ἐπτά ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον εἰσιν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ’ αὐτῶν, 10 δαιμονίων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος καὶ βασιλεῖς ἐπτά εἰσιν· οἱ πέντε ἔπεσαν, ἀκαθάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς ὄρνεου ὃ εἰς ἔστιν, ὃ ἄλλος οὕπω ἤλθε, καὶ ὅταν ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου· 3 ὅτι ἐκ ἔλθη, ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μεῖναι. 11 καὶ τὸ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς θηρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστι, καὶ αὐτὸς ὅγδοος πέπωκαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς ἔστι, καὶ ἐκ τῶν ἐπτά ἔστι, καὶ εἰς ἀπώλειαν τῆς γῆς μετ’ αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ὑπάγει. 12 καὶ τὰ δέκα κέρατα ἢ εἶδες δέκα ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν οὕπω στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν. 4 Καὶ ἥκουσα ἔλαβον, ἀλλ’ ἔξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν· ὥραν λαμβάνουσι μετὰ τοῦ θηρίου. 13 οὗτοι ἔξελθε ἐξ αὐτῆς ὃ λαός μου, ἵνα μὴ μίαν γνώμην ἔχουσι, καὶ τὴν δύναμιν καὶ συγκοινωνήσητε ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῆς, καὶ τὴν ἔξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόσαιν. 14 ἵνα ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς μὴ λάβητε· 5 οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσι, καὶ τὸ ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἀμαρτίαι ἄχρι ἀρνίου νικήσει αὐτούς, ὅτι κύριος κυρίων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ Θεὸς ἔστι καὶ βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ’ τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. 6 ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. 15 καὶ αὐτὴ ἀπέδωκε, καὶ διπλώσατε [αὐτῇ] Καὶ λέγει μοι· τὰ ὕδατα ἢ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ ποτηρίῳ κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶ καὶ ἔθνη καὶ ὡς ἐκέρασε, κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν. 7 ὅσα γλῶσσαι. 16 καὶ τὰ δέκα κέρατα ἢ εἶδες ἐδόξασεν ἔαυτὴν καὶ ἐστρηνίασε, τοσοῦτον καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσι τὴν πόρνην δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος. ὅτι ἐν τῇ καὶ ἡρημωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει, ὅτι κάθημαι [καθὼς] γυμνήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, βασίλισσα καὶ χήρα οὐκ εἰμὶ καὶ πένθος οὐ καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν πυρί. 17 ὁ μὴ ἴδω, 8 διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἔξουσιν γὰρ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· ὅτι μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὃ κρίνας αὐτήν. 9 αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι τελεσθῶσιν οἱ λόγοι καὶ κλαύσουσιν αὐτὴν καὶ κόψονται ἐπ’ τοῦ Θεοῦ. 18 καὶ ἡ γυνὴ ἦν εἶδες ἔστιν ἡ αὐτῇ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ μετ’ αὐτῆς πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ πορνεύσαντες καὶ στρηνιάσαντες, ὅταν τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα ἔξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ, 2 καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυρᾷ καὶ παρέσται. (Abyssos g12) 9 Ὡδὲ ὁ νοῦς ὁ φωνῇ λέγων ἔπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν ἔχων σοφίαν. αἱ ἐπτὰ κεφαλαὶ δρη ἐπτά ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον εἰσιν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ’ αὐτῶν, 10 δαιμονίων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος καὶ βασιλεῖς ἐπτά εἰσιν· οἱ πέντε ἔπεσαν, ἀκαθάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς ὄρνεου ὃ εἰς ἔστιν, ὃ ἄλλος οὕπω ἤλθε, καὶ ὅταν ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου· 3 ὅτι ἐκ ἔλθη, ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μεῖναι. 11 καὶ τὸ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς θηρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστι, καὶ αὐτὸς ὅγδοος πέπωκαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς ἔστι, καὶ ἐκ τῶν ἐπτά ἔστι, καὶ εἰς ἀπώλειαν τῆς γῆς μετ’ αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ὑπάγει. 12 καὶ τὰ δέκα κέρατα ἢ εἶδες δέκα ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν οὕπω στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν. 4 Καὶ ἥκουσα ἔλαβον, ἀλλ’ ἔξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν· ὥραν λαμβάνουσι μετὰ τοῦ θηρίου. 13 οὗτοι ἔξελθε ἐξ αὐτῆς ὃ λαός μου, ἵνα μὴ μίαν γνώμην ἔχουσι, καὶ τὴν δύναμιν καὶ συγκοινωνήσητε ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῆς, καὶ τὴν ἔξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόσαιν. 14 ἵνα ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς μὴ λάβητε· 5 οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσι, καὶ τὸ ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἀμαρτίαι ἄχρι ἀρνίου νικήσει αὐτούς, ὅτι κύριος κυρίων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ Θεὸς ἔστι καὶ βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ’ τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. 6 ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. 15 καὶ αὐτὴ ἀπέδωκε, καὶ διπλώσατε [αὐτῇ] Καὶ λέγει μοι· τὰ ὕδατα ἢ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ ποτηρίῳ κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶ καὶ ἔθνη καὶ ὡς ἐκέρασε, κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν. 7 ὅσα γλῶσσαι. 16 καὶ τὰ δέκα κέρατα ἢ εἶδες ἐδόξασεν ἔαυτὴν καὶ ἐστρηνίασε, τοσοῦτον καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσι τὴν πόρνην δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος. ὅτι ἐν τῇ καὶ ἡρημωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν καὶ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει, ὅτι κάθημαι [καθὼς] γυμνήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, βασίλισσα καὶ χήρα οὐκ εἰμὶ καὶ πένθος οὐ καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν πυρί. 17 ὁ μὴ ἴδω, 8 διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἔξουσιν γὰρ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· ὅτι μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὃ κρίνας αὐτήν. 9 αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι τελεσθῶσιν οἱ λόγοι καὶ κλαύσουσιν αὐτὴν καὶ κόψονται ἐπ’ τοῦ Θεοῦ. 18 καὶ ἡ γυνὴ ἦν εἶδες ἔστιν ἡ αὐτῇ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ μετ’ αὐτῆς πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ πορνεύσαντες καὶ στρηνιάσαντες, ὅταν τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

10 ἀπὸ μακρόθεν ἐστηκότες διὰ τὸν φόβον καὶ πενθοῦντες, λέγοντες· οὐαὶ οὐαί, ὡς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες οὐαὶ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν τῇ ἐπλούτησαν πάντες οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη Βαβυλών, ἡ πόλις οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐκ τῆς ἡ ισχυρά, δτι μιᾷ ὥρᾳ ἥλθεν ἡ κρίσις τιμιότητος αὐτῆς δτι μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη. 20 σου. 11 καὶ οἱ ἐμποροι τῆς γῆς κλαύσουσι Εὑφραίνου ἐπ' αὐτῇ, οὐρανέ, καὶ οἱ ἄγιοι καὶ καὶ πενθήσουσιν ἐπ' αὐτῇ, δτι τὸν γόμον οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται, δτι ἔκρινεν αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι, 12 γόμον ὁ Θεὸς τὸ κρῆμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. 21 Καὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίου καὶ ἥρεν εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μαργαρίτου, καὶ βυσσίνου καὶ πορφύρας μέγαν καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων· καὶ σηρικοῦ καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον οὔτως ὀρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ θύηνον καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον καὶ πᾶν μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι. 22 σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ καὶ καὶ φωνὴ κιθαρῳδῶν καὶ μουσικῶν καὶ σιδῆρου καὶ μαρμάρου, 13 καὶ κινάμωμον αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν καὶ ἄμωμον καὶ θυμιάματα, καὶ μύρον καὶ σοὶ ἔτι, καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ λίβανον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ σεμιδαλιν μὴ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ μύλου οὐ καὶ σῖτον καὶ κτήνη καὶ πρόβατα, καὶ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, 23 καὶ φῶς λύχνου ἵππων καὶ ῥεδῶν καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς οὐ μὴ φανῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ φωνὴ νυμφίου ἀνθρώπων. 14 καὶ ἡ ὄπωρα τῆς ἐπιθυμίας καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι δτι τῆς ψυχῆς σου ἀπώλετο ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα οἱ ἐμποροί σου ἥσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπῆλθεν ἀπὸ δτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου ἐπλανήθησαν σοῦ, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ αὐτὰ εὑρίσεις. 15 πάντα τὰ ἔθνη, 24 καὶ ἐν αὐτῇ αἴματα οἱ ἐμποροι τούτων, οἱ πλουτήσαντες ἀπ' προφητῶν καὶ ἀγίων εὑρέθη καὶ πάντων αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς κλαίοντες καὶ 19 Μετὰ ταῦτα ἥκουσα ὡς φωνὴν πενθοῦντες, 16 λέγοντες· οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη βύσσινον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον καὶ κεχρυσωμένη ἐν χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, δτι μιᾷ ὥρᾳ ἡρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος. 17 καὶ πᾶς κυβερνήτης καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλέων, καὶ ναῦται καὶ ὄσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται, ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν, 18 καὶ ἔκραζον βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, λέγοντες· τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ; 19 καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ἔκραζον κλαίοντες μεγάλην ὅχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων· ἀλληλούϊα· ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, 2 δτι ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις αὐτοῦ· δτι ἔκρινε τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἦτις διέφθειρε τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησε τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ χειρὸς αὐτῆς. 3 καὶ δεύτερον εἴρηκαν· ἀλληλούϊα· καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (aiōn g165) 4 καὶ ἔπεσαν οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες πρεσβύτεροι καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ προσεκύνησαν

τῷ Θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ ἐν τῷ οὐρανῷ ἡκολούθει αὐτῷ ἐπὶ ὄποις λέγοντες· ἀμήν, ἀλληλούϊα. 5 καὶ φωνὴ λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν ἀπὸ τοῦ θρόνου ἔξῃλθε λέγουσα· αἰνεῖτε καθαρόν. 15 καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ τὸν Θεὸν ἡμῶν πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαίᾳ ὁξείᾳ [δίστομος], καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτόν, οἱ μικροὶ καὶ ἵνα ἐν αὐτῇ πατάσσῃ τὰ ἔθνη· καὶ αὐτὸς οἱ μεγάλοι. 6 Καὶ ἥκουσα ὡς φωνὴν ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρῷ· καὶ ὅχλου πολλοῦ καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν, τῆς ὄργῆς τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. λεγόντων ἀλληλούϊα· ὅτι ἐβασίλευσε 16 καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἴματιον καὶ ἐπὶ τὸν Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ. 7 χαίρωμεν μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον, βασιλεὺς καὶ ἀγαλλιώμεθα καὶ δῶμεν τὴν δόξαν βασιλέων καὶ κύριος κυρίων. 17 Καὶ εἶδον αὐτῷ, ὅτι ἥλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου καὶ ἡ ἔνα ἄγγελον ἐστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ, καὶ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν. 8 καὶ ἐδόθη ἕκραξεν [ἐν] φωνῇ μεγάλῃ λέγων πᾶσι τοῖς αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσσινον λαμπρὸν ὄρνεος τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι· καθαρόν τὸ γάρ βύσσινον τὰ δικαιώματα δεῦτε συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα τῶν ἀγίων ἐστί. 9 Καὶ λέγει μοι· γράψον, τοῦ Θεοῦ, 18 ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου καὶ σάρκας χιλιάρχων καὶ σάρκας ἰσχυρῶν τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι. καὶ λέγει μοι· καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ' οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ τοῦ Θεοῦ εἰσι. 10 αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων ἐλευθέρων [τε] Καὶ ἔπεισα ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ καὶ δούλων, καὶ μικρῶν [τε] καὶ μεγάλων. προσκυνῆσαι αὐτῷ. καὶ λέγει μοι· ὅρα μή· 19 Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς σύνδουλός σού εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου γῆς καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα τῶν ἔχοντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ· τῷ ποιῆσαι τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου Θεῷ προσκύνησον· ἡ γὰρ μαρτυρία τοῦ ἐπὶ τοῦ ὄπου καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος Ἰησοῦ ἐστι τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας. 11 αὐτοῦ. 20 καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον καὶ ὁ Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ μετ' αὐτοῦ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ ἴδον ὄπιος λευκός, καὶ ὁ καθημένος ἐπ' σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησε αὐτόν, καλούμενος πιστὸς καὶ ἀληθινός, τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ· 12 καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ· οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός, καὶ ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά, τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην ἐν θείῳ. (Limnē Pyr ἔχων [ὸνόματα γεγραμμένα, καὶ] ὄνομα g3041 g4442) 21 καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός, ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ 13 καὶ περιβεβλημένος ἴματιον βεβαμένον ἵππου, τῇ ἐξελθούσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· [ἐν] αἵματι, καὶ κέκληται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὁ καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν λόγος τοῦ Θεοῦ. 14 καὶ τὰ στρατεύματα [τὰ] σαρκῶν αὐτῶν.

20 Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἄλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. (*Abyssos g12*) **2** καὶ ἐκράτησε τὸν δράκοντα, τὸν ὅφιν τὸν ἀρχαῖον, ὃς ἐστι Διάβολος καὶ [ό] Σατανᾶς [δὲ πλανῶν τὴν οἰκουμένην], καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη, **3** καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισε καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ πλανᾷ ἔτι τὰ ἔθνη, ἔχοντα τὴν καθήμενον ἐπ' αὐτῷ, οὗ ἀπὸ μητὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. (*Abyssos g12*) **4** Καὶ εἶδον θρόνους, νεκρούς, τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικρούς, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς, καὶ κρῖμα ἐδόθη ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ βιβλία αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων ἡνοίχθησαν· καὶ ἄλλο βιβλίον ἡνοίχθη, ὃ διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον ἐστι τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὸ θηρίον οὕτε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ οὐκ τὰ ἔργα αὐτῶν. **13** καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἔως αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν ἔκαστος κατὰ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ χίλια ἔτη· **5** καὶ οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἔως αὐτῶν. (*Hadēs g86*) **14** καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ τελεσθῆτα χίλια ἔτη. αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ ἄδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός· πρώτη. **6** μακάριος καὶ ἄγιος ὁ ἔχων μέρος οὗτος ὁ θάνατος ὁ δεύτερος ἐστιν. (*Hadēs g86*, *Limnē Pyr g3041 g4442*) **15** καὶ εἴ τις οὐχ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἔξουσίαν, ἀλλ᾽ εὑρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἔσονται ιερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. (*Limnē Pyr g3041 g4442*)
Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθῆσται **21** Καὶ εἶδον οὐρανὸν καὶ γῆν ὁ σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, **8** καὶ ἔξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσι γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γῶγ καὶ τὸν Μαγώγ, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον, ὃν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. **9** καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλευσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγαπημένην· καὶ κατέβη πῦρ ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἥτις φέρει τὸν ἀνθρώπον τοῦ οὐρανοῦ.

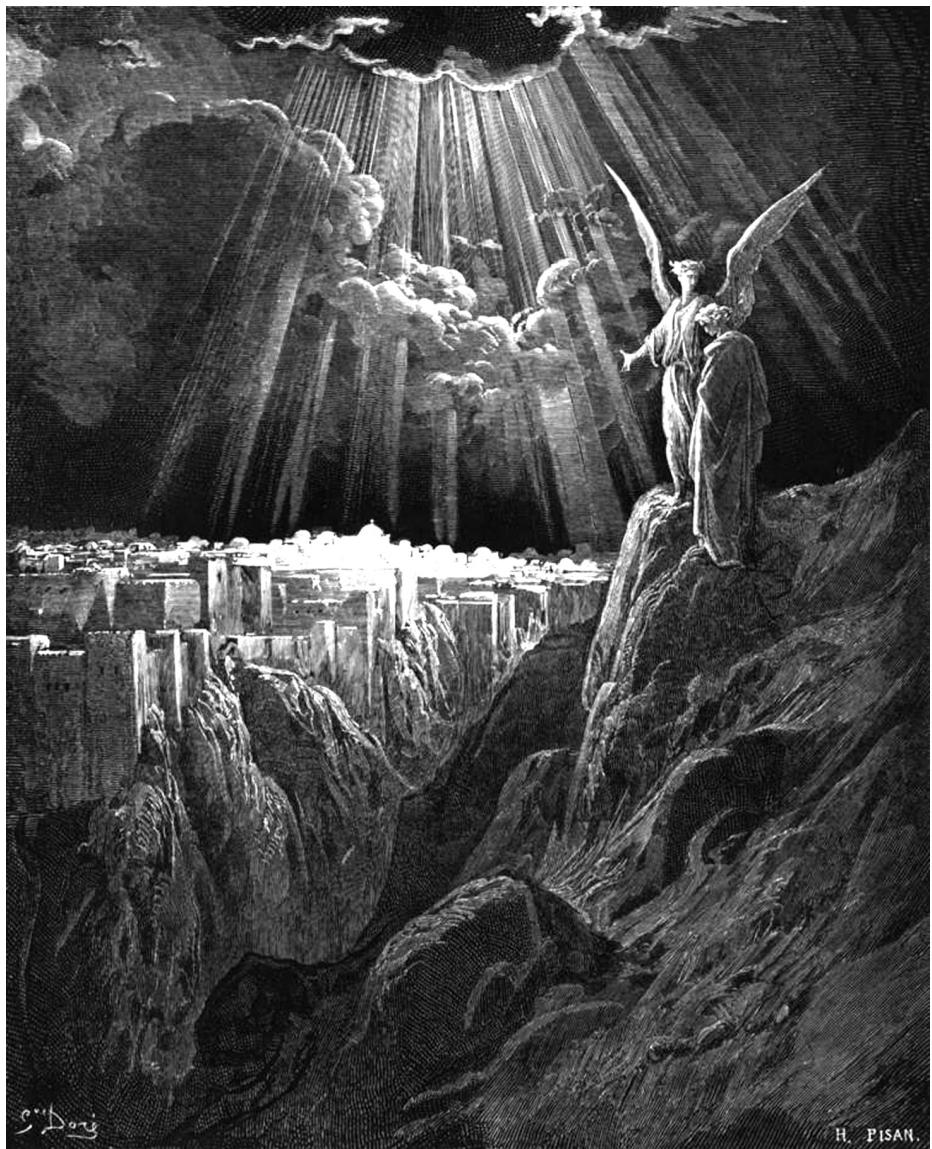
τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, ἀπ' ἀνατολῶν πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ αὐτοὶ λαὸς αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ νότου πυλῶνες ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν ἔσται, 4 καὶ ἔξαλείψει τρεῖς, καὶ ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς. 14 [ἀπ' αὐτῶν] ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυνος ἀπὸ τῶν καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχον θεμελίους δρφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται δώδεκα, καὶ ἐπ' αὐτῶν δώδεκα ὄνόματα ἔτι, οὕτε πένθος οὕτε κραυγὴ οὕτε πόνος τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἀρνίου. 15 Καὶ οὐκ ἔσται ἔτι ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον. 5 ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχε μέτρον κάλαμον Καὶ εἰπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ ἵδον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς καὶνὰ ποιῶ πάντα. καὶ λέγει [μοι]: γράψον, πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. 16 ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοὶ εἰσι. καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται, καὶ τὸ 6 καὶ εἴπε μοι: γέγονεν. ἐγὼ τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ μῆκος αὐτῆς ὅσον [καὶ] τὸ πλάτος. καὶ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐμέτρησε τὴν πόλιν [ἐν] τῷ καλάμῳ ἐπὶ ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. σταδίους δώδεκα χιλιάδων τὸ μῆκος καὶ 7 ὁ νικῶν, ἔσται αὐτῷ ταῦτα, καὶ ἔσομαι τὸ πλάτος καὶ τὸ ὑψος αὐτῆς ἵσα ἔστι. αὐτῷ Θεὸς καὶ αὐτὸς ἔσται μοι νίσ. 8 τοῖς 17 καὶ ἐμέτρησε τὸ τεῖχος αὐτῆς ἐκατὸν δὲ δειλοῖς καὶ ἀπίστοις καὶ ἐβδελυγμένοις τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν, μέτρον καὶ φονεῦσι καὶ πόρνοις καὶ φαρμακοῖς καὶ ἀνθρώπου, ὃ ἔστιν ἀγγέλου. 18 καὶ ἦν ἡ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶσι τοῖς ψευδέσι τὸ ἐνδόμησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἴασπις, καὶ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ ἐν ἡ πόλις χρυσίον καθαρόν, δομοιον ὑάλῳ πυρὶ καὶ θείῳ, ὃ ἔστιν ὁ θάνατος ὁ δεύτερος. καθαρῷ. 19 οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς (Limnē Pyrgos 3041 g4442) 9 Καὶ ἥλθεν εἰς τῶν ἐπτὰ πόλεως παντὶ λίθῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι ἀγγέλων τῶν ἔχοντων τὰς ἐπτὰ φιάλας τὰς ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἴασπις, ὁ δεύτερος γεμούσας τῶν ἐπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων, σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλκηδών, ὁ τέταρτος καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ λέγων· δεῦρο δεῖξω σμάραγδος, 20 ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ σοι τὴν νύμφην τὴν γυναῖκα τοῦ ἀρνίου. ἔκτος σάρδιον, ὁ ἔβδομος χρυσόλιθος, 10 καὶ ἀπήνεγκε με ἐν πνεύματι ἐπ' ὅρος ὁ ὅγδοος βήρυλλος, ὁ ἔνατος τοπάζιον, μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξε μοι τὴν πόλιν ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ ἐνδέκατος τὴν ἀγίαν Ἱερουσαλήμ καταβαίνουσαν ἐκ ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος. 21 καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, 11 ἔχουσαν οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρῖται· τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· ὁ φωστὴρ αὐτῆς ἀνὰ εἷς ἔκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἔξ ἐνδὸς δομοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ ἴασπιδι μαργαρίτου. καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως κρυσταλλίζοντι· 12 ἔχουσα τεῖχος μέγα χρυσίον καθαρὸν ὡς ὕαλος διαυγής. 22 Καὶ καὶ ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα, καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ ὁ γάρ Κύριος ὁ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα, καὶ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς ἔστι, καὶ ὄνόματα ἐπιγεγραμμένα, ἣ ἔστιν [ὄνόματα] τὸ ἀρνίον. 23 καὶ ἡ πόλις οὐ χρείαν ἔχει τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν νίῶν Ἰσραήλ. 13 τοῦ ἥλιου οὐδὲ τῆς σελήνης ἵνα φαίνωσιν

αὐτῇ ἡ γὰρ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, τούτου. **8** Κάγὼ Ἰωάννης ὁ ἀκούων καὶ καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἀρνίον. **24** καὶ βλέπων ταῦτα. καὶ ὅτε ἥκουσα καὶ ἔβλεψα, περιπατήσουσι τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς ἐπεσα προσκυνῆσαι ἐμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσι τὴν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. **9** δόξαν καὶ [τὴν] τιμὴν αὐτῶν εἰς αὐτήν, **25** καὶ λέγει μοι ὅρα μή· σύνδουλός σου εἰμι καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν καὶ ἡμέρας· νὺξ γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ. **26** καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου οἴσουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἔθνων τούτου· τῷ Θεῷ προσκύνησον. **10** Καὶ εἰς αὐτήν. **27** καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν λέγει μοι· μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς πᾶν κοινὸν καὶ [ό] ποιῶν βδέλυγμα καὶ προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ὁ καιρὸς ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ γὰρ ἐγγύς ἔστιν. **11** ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου.

22 Καὶ ἔδειξέ μοι ποταμὸν ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου. **2** ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν ξύλον ζωῆς, ποιοῦν καρποὺς δώδεκα, κατὰ μῆνα ἔκαστον ἀποδιδοῦν τὸν καρπὸν αὐτοῦ, καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἔθνων. **3** καὶ πᾶν κατάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι· καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ. **4** καὶ ὅψονται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. **5** καὶ νὺξ οὐκ ἔσται ἔτι, καὶ οὐ χρεία λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς φωτεῖ αὐτούς, καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (aiōn g165) **6** Καὶ λέγει μοι· οὗτοι οἱ λόγοι πιστοί καὶ ἀληθινοί, καὶ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν προφητῶν ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἢ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. **7** καὶ ἵδον ἔρχομαι ταχύ· μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου

ἔτι, καὶ ὁ ὥραρός ὥραρενθήτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἄγιος ἀγιασθήτω ἔτι. **12** Ἰδού ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ, ἀπόδοῦναι ἔκαστῳ ὡς τὸ ἔργον ἔσται αὐτοῦ. **13** ἐγὼ τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἀρχὴ καὶ τέλος. **14** Μακάριοι οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἵνα ἔσται ἡ ἔξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. **15** ἔξω οἱ κύνες καὶ οἱ φαρμακοὶ καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι καὶ πᾶς [ό] φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος. **16** Ἐγὼ Ἰησοῦς ἐπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγὼ εἰμι ἡ ρίζα καὶ τὸ γένος Δαυΐδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς ὁ πρωΐνος. **17** Καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν ἔρχουν. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω ἔρχουν. καὶ ὁ διψῶν ἔρχεσθω, καὶ ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. **18** Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου. ἐάν τις ἐπιθῇ ἐπὶ ταῦτα, ἐπιθήσει ὁ Θεὸς ἐπ' αὐτὸν τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. **19** καὶ ἐάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου

τῆς προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ Θεὸς τὸ
μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ ἐκ
τῆς πόλεως τῆς ἀγίας, τῶν γεγραμμένων
ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. **20** Λέγει ὁ μαρτυρῶν
ταῦτα· ναι ἔρχομαι ταχύ. ἀμήν, ναι ἔρχου,
Κύριε Ἰησοῦ. **21** Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ
[Χριστοῦ] μετὰ πάντων τῶν ἀγίων· ἀμήν.



Καὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν Ἱερουσαλήμ καινὴν εἶδον καταβαίνονταν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡτοι μασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, καὶ ἥκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης· ἴδού ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαός αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ Θεός μετ' αὐτῶν ἔσται,
Αποκαλυψις Ιωαννου 21:2-3

Reader's Guide

Ελληνική at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Ελληνική at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Greek---Greek-Byzantine/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Κατα Λουκαν 8:31
Προς Ρωμαιους 10:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:1
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:2
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:11
Αποκαλυψις Ιωαννου 11:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 17:8
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:1
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:3

Πραξεις 3:21
Πραξεις 15:18
Προς Ρωμαιους 1:25
Προς Ρωμαιους 9:5
Προς Ρωμαιους 11:36
Προς Ρωμαιους 12:2
Προς Ρωμαιους 16:27
Προς Κορινθιους Α' 1:20
Προς Κορινθιους Α' 2:6
Προς Κορινθιους Α' 2:7
Προς Κορινθιους Α' 2:8
Προς Κορινθιους Α' 3:18
Προς Κορινθιους Α' 8:13
Προς Κορινθιους Α' 10:11
Προς Κορινθιους Β' 4:4
Προς Κορινθιους Β' 9:9
Προς Κορινθιους Β' 11:31
Προς Γαλατας 1:4
Προς Γαλατας 1:5
Προς Εφεσιους 1:21
Προς Εφεσιους 2:2
Προς Εφεσιους 2:7
Προς Εφεσιους 3:9
Προς Εφεσιους 3:11
Προς Εφεσιους 3:21
Προς Εφεσιους 6:12
Προς Φιλιππησιους 4:20
Προς Κολοσσαιεις 1:26
Προς Τιμοθεον Α' 1:17
Προς Τιμοθεον Α' 6:17
Προς Τιμοθεον Β' 4:10
Προς Τιμοθεον Β' 4:18
Προς Τιτον 2:12
Προς Εβραιους 1:2
Προς Εβραιους 1:8
Προς Εβραιους 5:6
Προς Εβραιους 6:5
Προς Εβραιους 6:20
Προς Εβραιους 7:17
Προς Εβραιους 7:21
Προς Εβραιους 7:24
Προς Εβραιους 7:28
Προς Εβραιους 9:26
Προς Εβραιους 11:3
Προς Εβραιους 13:8
Προς Εβραιους 13:21
Πετρου Α' 1:23

Πετρου Α' 1:25
Πετρου Α' 4:11
Πετρου Α' 5:11
Πετρου Β' 3:18
Ιωαννου Α' 2:17
Ιωαννου Β' 1:2
Ιουδα 1:13
Ιουδα 1:25
Αποκαλυψις Ιωαννου 1:6
Αποκαλυψις Ιωαννου 1:18
Αποκαλυψις Ιωαννου 4:9
Αποκαλυψις Ιωαννου 4:10
Αποκαλυψις Ιωαννου 5:13
Αποκαλυψις Ιωαννου 7:12
Αποκαλυψις Ιωαννου 10:6
Αποκαλυψις Ιωαννου 11:15
Αποκαλυψις Ιωαννου 14:11
Αποκαλυψις Ιωαννου 15:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 19:3
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:10
Αποκαλυψις Ιωαννου 22:5

aiōnios

Κατα Ματθαιον 18:8
Κατα Ματθαιον 19:16
Κατα Ματθαιον 19:29
Κατα Ματθαιον 25:41
Κατα Ματθαιον 25:46
Κατα Μαρκον 3:29
Κατα Μαρκον 10:17
Κατα Μαρκον 10:30
Κατα Λουκαν 10:25
Κατα Λουκαν 16:9
Κατα Λουκαν 18:18
Κατα Λουκαν 18:30
Κατα Ιωαννην 3:15
Κατα Ιωαννην 3:16
Κατα Ιωαννην 3:36
Κατα Ιωαννην 4:14
Κατα Ιωαννην 4:36
Κατα Ιωαννην 5:24
Κατα Ιωαννην 5:39
Κατα Ιωαννην 6:27
Κατα Ιωαννην 6:40
Κατα Ιωαννην 6:47
Κατα Ιωαννην 6:54
Κατα Ιωαννην 6:68

aīdios

Προς Ρωμαιους 1:20
Ιουδα 1:6

aiōn

Κατα Ματθαιον 12:32
Κατα Ματθαιον 13:22
Κατα Ματθαιον 13:39
Κατα Ματθαιον 13:40
Κατα Ματθαιον 13:49
Κατα Ματθαιον 21:19
Κατα Ματθαιον 24:3
Κατα Ματθαιον 28:20
Κατα Μαρκον 3:29
Κατα Μαρκον 4:19
Κατα Μαρκον 10:30
Κατα Μαρκον 11:14
Κατα Λουκαν 1:33
Κατα Λουκαν 1:55
Κατα Λουκαν 1:70
Κατα Λουκαν 16:8
Κατα Λουκαν 18:30
Κατα Λουκαν 20:34
Κατα Λουκαν 20:35
Κατα Ιωαννην 4:14
Κατα Ιωαννην 6:51
Κατα Ιωαννην 6:58
Κατα Ιωαννην 8:35
Κατα Ιωαννην 8:51
Κατα Ιωαννην 8:52
Κατα Ιωαννην 9:32
Κατα Ιωαννην 10:28
Κατα Ιωαννην 11:26
Κατα Ιωαννην 12:34
Κατα Ιωαννην 13:8
Κατα Ιωαννην 14:16

Κατα Ιωαννην 10:28
Κατα Ιωαννην 12:25
Κατα Ιωαννην 12:50
Κατα Ιωαννην 17:2
Κατα Ιωαννην 17:3
Πραξεις 13:46
Πραξεις 13:48
Προς Ρωμαιους 2:7
Προς Ρωμαιους 5:21
Προς Ρωμαιους 6:22
Προς Ρωμαιους 6:23
Προς Ρωμαιους 16:25
Προς Ρωμαιους 16:26
Προς Κορινθιους Β' 4:17
Προς Κορινθιους Β' 4:18
Προς Κορινθιους Β' 5:1
Προς Γαλατας 6:8
Προς Θεσσαλονικεις Β' 1:9
Προς Θεσσαλονικεις Β' 2:16
Προς Τιμοθεον Α' 1:16
Προς Τιμοθεον Α' 6:12
Προς Τιμοθεον Α' 6:16
Προς Τιμοθεον Β' 1:9
Προς Τιμοθεον Β' 2:10
Προς Τιτον 1:2
Προς Τιτον 3:7
Προς Φιλημονα 1:15
Προς Εβραιους 5:9
Προς Εβραιους 6:2
Προς Εβραιους 9:12
Προς Εβραιους 9:14
Προς Εβραιους 9:15
Προς Εβραιους 13:20
Πετρου Α' 5:10
Πετρου Β' 1:11
Ιωαννου Α' 1:2
Ιωαννου Α' 2:25
Ιωαννου Α' 3:15
Ιωαννου Α' 5:11
Ιωαννου Α' 5:13
Ιωαννου Α' 5:20
Ιουδα 1:7
Ιουδα 1:21
Αποκαλυψις Ιωαννου 14:6

eleēsē

Προς Ρωμαιους 11:32

Geenna

Κατα Ματθαιον 5:22
Κατα Ματθαιον 5:29
Κατα Ματθαιον 5:30
Κατα Ματθαιον 10:28
Κατα Ματθαιον 18:9
Κατα Ματθαιον 23:15
Κατα Ματθαιον 23:33
Κατα Μαρκον 9:43

Κατα Μαρκον 9:45
Κατα Μαρκον 9:47
Κατα Λουκαν 12:5
Ιακωβου 3:6
Hadēs
Κατα Ματθαιον 11:23
Κατα Ματθαιον 16:18
Κατα Λουκαν 10:15
Κατα Λουκαν 16:23
Πραξεις 2:27
Πραξεις 2:31
Προς Κορινθιους Α' 15:55
Αποκαλυψις Ιωαννου 1:18
Αποκαλυψις Ιωαννου 6:8
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:13
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:14

Limnē Pyr

Αποκαλυψις Ιωαννου 19:20
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:10
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:14
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:15
Αποκαλυψις Ιωαννου 21:8

Sheol

Γένεσις 37:35
Γένεσις 42:38
Γένεσις 44:29
Γένεσις 44:31
Ἄριθμοι 16:30
Ἄριθμοι 16:33
Δευτερονόμιον 32:22
Βασιλειῶν Α' 2:6
Βασιλειῶν Β' 22:6
Βασιλειῶν Γ' 2:6
Βασιλειῶν Γ' 2:9
Ἰώβ 7:9
Ἰώβ 11:8
Ἰώβ 14:13
Ἰώβ 17:13
Ἰώβ 17:16
Ἰώβ 21:13
Ἰώβ 24:19
Ἰώβ 26:6

Ψαλμοί 6:5
Ψαλμοί 9:17
Ψαλμοί 16:10
Ψαλμοί 18:5
Ψαλμοί 30:3
Ψαλμοί 31:17
Ψαλμοί 49:14
Ψαλμοί 49:15
Ψαλμοί 55:15
Ψαλμοί 86:13
Ψαλμοί 88:3
Ψαλμοί 89:48

Ψαλμοί 116:3
Ψαλμοί 139:8
Ψαλμοί 141:7
Παροιμίαι 1:12
Παροιμίαι 5:5
Παροιμίαι 7:27
Παροιμίαι 9:18
Παροιμίαι 15:11
Παροιμίαι 15:24
Παροιμίαι 23:14
Παροιμίαι 27:20
Παροιμίαι 30:16
Ἐκκλησιαστής 9:10
Ἄσμα Ἄσμάτων 8:6
Ἡσαΐας 5:14
Ἡσαΐας 7:11
Ἡσαΐας 14:9
Ἡσαΐας 14:11
Ἡσαΐας 14:15
Ἡσαΐας 28:15
Ἡσαΐας 28:18
Ἡσαΐας 38:10
Ἡσαΐας 38:18
Ἡσαΐας 57:9
Ἰεζεκιήλ 31:15
Ἰεζεκιήλ 31:16
Ἰεζεκιήλ 31:17
Ἰεζεκιήλ 32:21
Ἰεζεκιήλ 32:27
Ὀστέρ 13:14
Ἀμώς 9:2
Ἴωνᾶς 2:2
Ἀμβακούμ 2:5

Tartaroō

Πετρου Β' 2:4

Questioned

Πετρου Β' 2:17



Mesopotamia

Haran

Mediterranean
Sea

Damascus

Salem

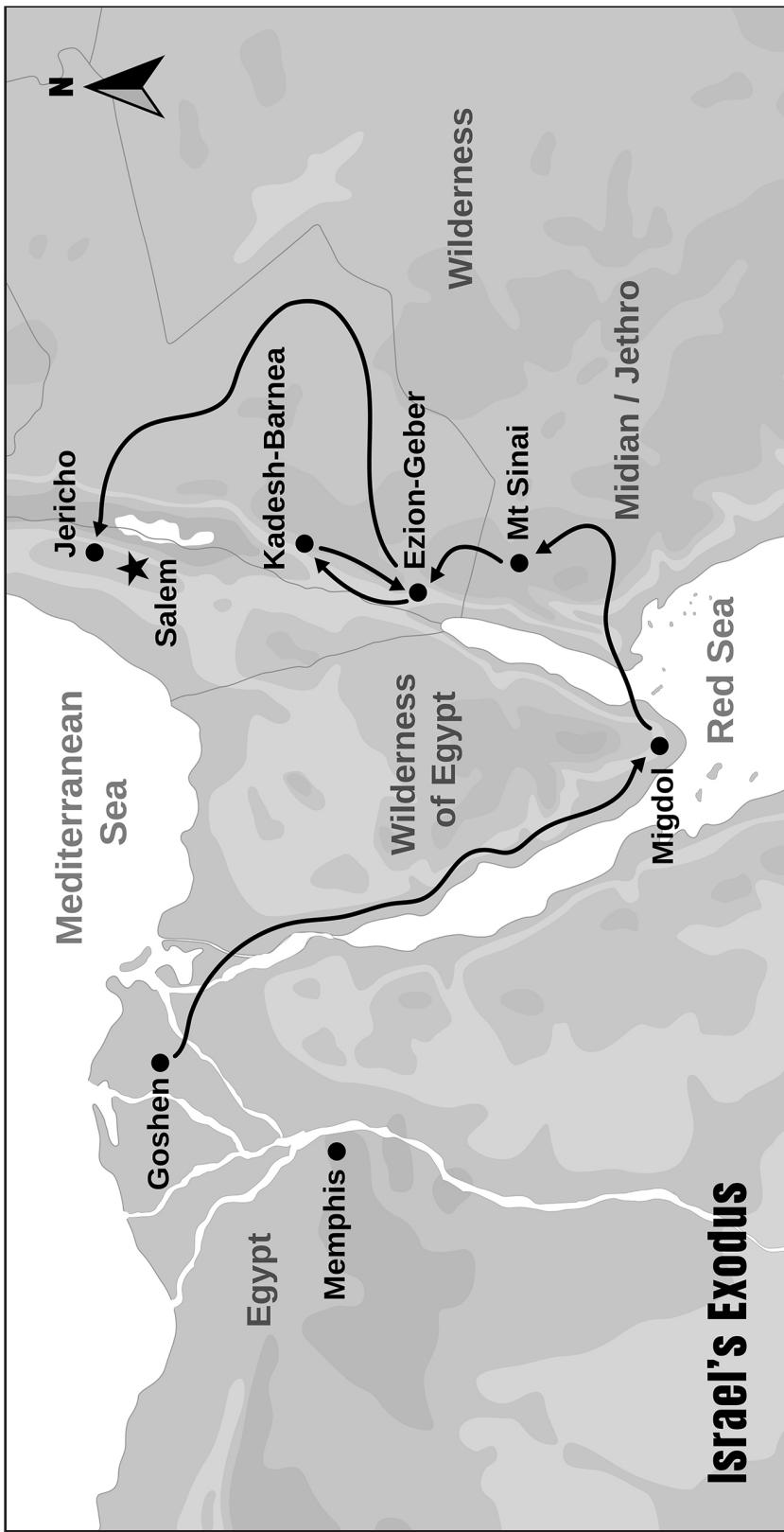
Babylon

Egypt

Persian
Gulf

Abraham's Journey

Πίστει καλούμενος Αβραάμ ύπηκουσεν ἐξελεῖν εἰς τὸν τόπον ὃν ἔμελλε λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε μὴ ἐπιστάμενος τοῦ ἔρχεται. - Προς Εβραίους 11,8



Israel's Exodus

ως δε εξαπεστελν φραχα τον λαον ουχ αδηγησεν αυτους ο θεος οδον γης φυλακτουμ οτι εγνος ην επεν γαρ
ο θεος μηποτε μεταμεληση τω λαων ιδοντι πολεμον και αποστρεψη εις απυγπον - "Εξοδος 13:17



Mediterranean Sea

Sidon
Tyre
Caesarea-Philippi

Galilee
Capernaum
Bethsaida

Cana
Nazareth

Sychar

Samaria

Ephraim

Jerusalem ★
Bethany

Bethlehem

Judea

► Egypt

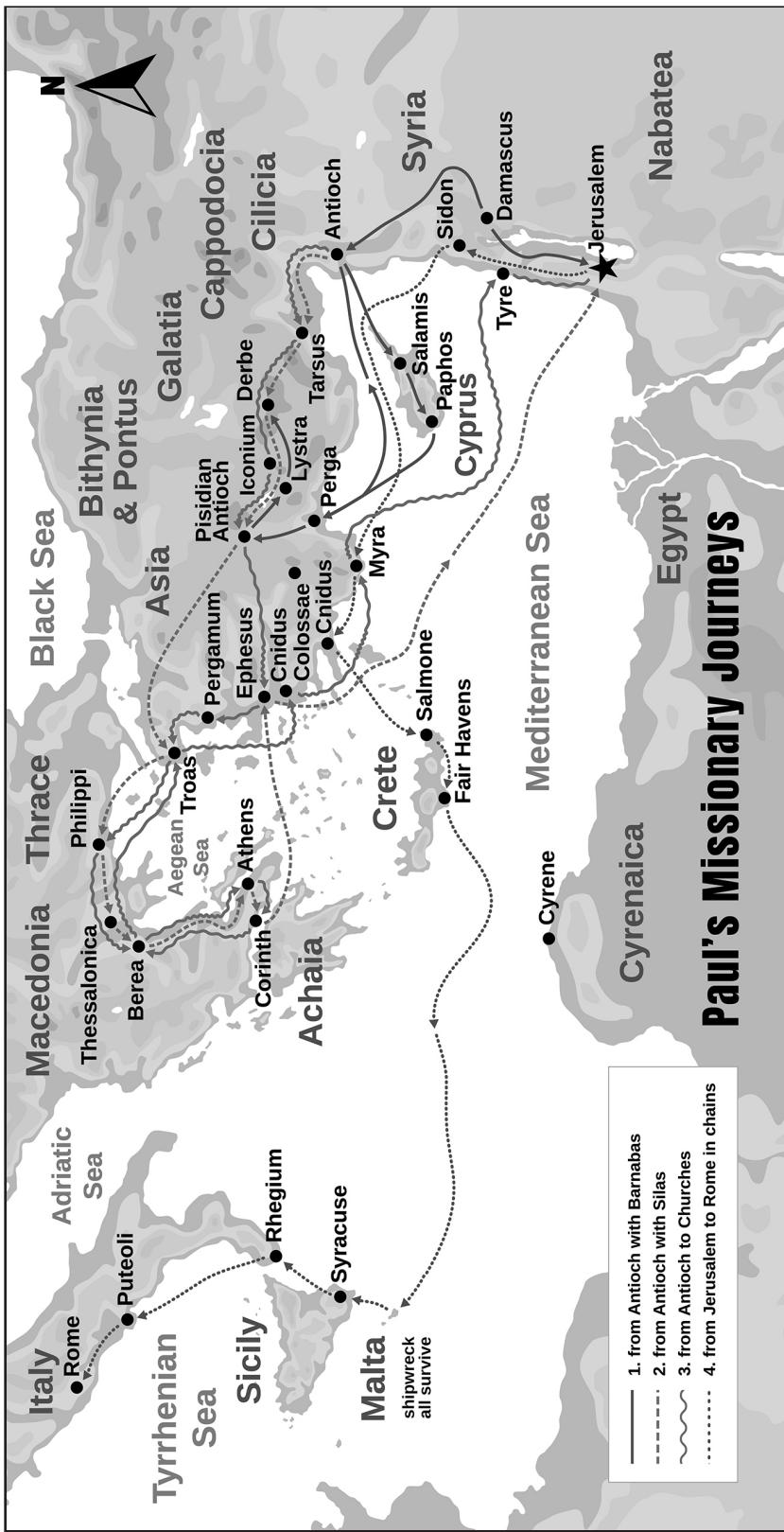
Decapolis

Peraea

Jericho

Jesus' Journeys

Καὶ γάρ ὁ θεός του ἀνθρώπου οὐκ ἥλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονήσας, καὶ δοῦνας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύναντι πολλῶν. - Κατὰ Μαρκού 10:45



Παῦλος, δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ - Προς Ρωμαιους 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)



Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth



- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
► Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?



Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Ελληνική at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Πορευθέντες μαθητεύοσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρός καὶ τοῦ Ιούστου ἁγίου Πνεύματος. - Κατὰ Ματθαίου 28:19



